УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том VI

Многотомникът „Сила и Живот“ е съвместна публикация на издателствата „Захарий Стоянов“ и „Бяло Братство“. В нея за първи път е представена пълна хронология на неделните проповеди на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) през периода 1914–1924 г. В тях, по собствените му думи, са изложени всички основни принципи на неговото учение, което той нарича Новото учение на Всемирното Бяло Братство.

От езикова гледна точка неделните проповеди, наричани беседи, са стенографирано говорно слово. Стенограмите на беседите са дешифрирани, редактирани и публикувани от различни последователи на Учителя П. Дънов, през различни периоди от време, на което се дължат някои езикови и стилови разлики. По-голямата част от съдържанието на настоящата поредица са първите шест сборника с беседи, които започват да се публикуват от 1915 г. със заглавие „Сила и Живот“.

ИЗДАНИЕТО Е ОДОБРЕНО
И ПРЕПОРЪЧАНО ОТ **МОН**

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

НАЧАЛА НА НОВОТО УЧЕНИЕ НА ВСЕМИРНОТО БЯЛО БРАТСТВО

Том VI

Издателство •ЗАХАРИЙ СТОЯНОВ•
Издателство •БЯЛО БРАТСТВО•
София, 2012

© Петър Дънов (Беинса Дуно), автор
© Димитър Калев, съставител
© Стела Рускова, редактор
© Филип Филипов, азбучен показател, 2012
© Издателство „Захарий Стоянов“, 2012
© Издателство „Бяло Братство“, 2012

ISBN 954-739-737-0 (т. 6)

Съдържание

Както е Он чист....7
Ако пребъдете в Мене....25
Гладуват и жадуват....44
И Петър Го взе настрана....64
Аз Съм вратата на овцете....85
Дух Свети ще ви научи....95
Живият Господ....108
Обичен и скъп....131
Ангел Господен говори....145
Възлюби го....164
Станете да отидем!....182
По-леко ще бъде наказанието....202
Не знаете какво искате....224
Да наследя....250
Лама савахтани....267
Дойде да послужи....288
Ще ви научи....307
Добрата земя....324
Защо не можахме....347
Простри ръката си!....374
Поучаваше ги....397
Ей, ей; не, не....417
На Земята и на Небето....437
Кое е това учение?....459
Ще бъдете свободни....478
Свещено правило....497
Дойдох да изпълня....502
Отвори очите ни!....526
Видяхме Господа....543

Приложения
Обяснителни бележки....566
Речник на остарели и чужди думи....572
Азбучен показател....575

Както е Он чист

И всеки, който има тази надежда на Него, очиства себе си, както е Он чист.

От Иоан 3:3

Сега ще говоря върху положителната страна на живота – ще вляза малко по-обективно, без много философия, т.е. няма да говоря много отвлечено, но близо до самите факти.

„И всеки, който има тази надежда на Него, очиства себе си, както е Он чист“ – всеки, който има надежда на кого? На Христа. Надеждата подразбира физическия свят – Божественото, ограничено, проявено тъй, както ние го разбираме. Вие искате да изкажете чувствата си на някой ваш приятел, но той е сляп – как ще му ги изкажете? За да ги изразите, ще го стиснете с ръце и колкото повече го стискате, толкова повече ще ви разбира. Може ръцете ви да са топли или студени – тогава онзи, когото стискате, ще получи две идеи: ако ръцете ви са топли, ще си състави една идея, а ако са студени – друга.

Сега нещата не само трябва да се създадат, но и да се поддържат; животът трябва да се развива, защото каква полза, ако вземете едно платно и само го свивате и развивате? В това развитие има друг, по-дълбок смисъл. В какво трябва да се развива и очисти човек? Вземете практическия живот: да кажем, че вие сте много интелигентен човек, но нямате самообладание – влезе един малък трън в крака ви (ако ходите бос например – не може да гледате все надолу) и щом стъпите, този трън се налага и върху ума, и върху сърцето, и всичкото ви внимание е насочено към него. Някой ще каже: „Ще мине“. Ще минат ден, два, три или десет и Природата ще го изхвърли по един начин, но ще страдате; другият начин е сами да извадите тръна и да освободите крака си.

Ако се движите в Умствения свят, където също има тръни, някоя мисъл ще се забие като трън и около нея ще започнат да се групират всички други мисли. Ние казваме: „Времето лекува“; да, но и ние можем да се лекуваме – ще извадим тази мисъл. Като влезем в

Астралния свят, и там има тръни – някое желание може като един трън да влезе вътре в сърцето. Като слезем на физическото поле, и там има тръни – в какво седят те? Вие сте търговец, изгубите например сто хиляди лева и все за тази загуба мислите; имате къща – изгори къщата ви; имате жена – умре и като умре, все за нея мислите, от ума ви не излиза, където ходите, все за нея приказвате и така се спъва вашето развитие. Формата и жена ви – това са две различни неща; самите пари и онова, което те вършат, са две различни неща.

„Който има тази надежда на Него“ – с това се подразбира, че той вътрешно, органически е свързан с Бога. В Живата природа има неща, които са изхвърлени от Божествения организъм, а има и клетки, които са вътре в Него. Той съзнава, че е вътре в Бога, ние съзнаваме, че живеем в Бога – това се отнася не за другите, но за нас, които съзнаваме, че живеем в Бога, и тогава Йоан, който има тази дълбока опитност, казва: „Който има тази надежда, очиства себе си, както е Он чист“.

Сега, във вашата опитност има две схващания: едни мислят, че Бог всичко може и трябва да направи за нас, а другото схващане е, че ние можем да направим всичко – в това отношение Бог не прави всичко за нас, защото ако го прави, прави го за Себе Си и тогава нашето съществуване е излишно. Ние едновременно съзнаваме, че Бог работи в нас и че ние работим заедно с Него, иначе има раздвояване в нашето съзнание. Например направиш известна погрешка, разкайваш се, но има нещо, което те утешава. Питам: човек сам себе си може ли да утешава – не може; не може две болни ръце да се лекуват една друга – защо? Защото ако едната бутне другата, и двете ще страдат. В нашето съзнание има и друго, Божествено, и като направим погрешка, то казва: „Не бойте се, аз ще изгладя работата, вървете по пътищата ми“ – Духът говори вътре в нас.

Сега във връзка с това говорене мнозина попадат в заблуждение, т.е. дават по някой път на говоренето на Духа изключително преимущество като на тяхно качество – само на тях е говорил Духът по особен начин. Не е и аз ще ви докажа това практически. Вземете момата, на

която момъкът е проговорил първата любовна дума; понеже не е чувала такава дума, тя казва: „Като тази дума няма“, но попитайте който и да е момък – и той е казвал същото, попитайте която и да е мома – и тя е чула все същата дума, но не са разбрали тия думи. Ние, съвременните хора, разбираме, когато някой каже:

– Обичаш ли ме?

– Обичам те.

– Аз имам нужда, дай ми три хиляди лева назаем.

Или:

– Обичаш ли ме?

– Обичам те.

– Деца имам, искат да следват, не може ли да ми дадеш назаем пари?

Ако си брат или сестра, щом изповядаш, че имаш любов, казвам: покажи любовта си! Да допуснем, че аз покажа любовта си – раздам всичките си пари, тия деца завършат учението си, дойдат в България и станат първи министри. Какво ще направят – това, което всички министри досега са направили; следователно не са постигнали целта.

Сега, за да можем да разберем този велик Божествен закон, най-важното нещо е да бъдем чисти, както е Той чист, т.е. организмът ни да бъде така създаден, тялото ни, мозъкът ни, сърцето ни и всички други органи така организирани и филтрирани, че мислите, чувствата, желанията и действията ни да могат правилно да се изразяват. В нашия организъм има дисхармония: някой път искаме да проявим воля, но не можем да го направим. Някой човек се разгневи, удря ти два юмрука и казва: „Аз ще проявя волята си“, но дойде друг, по-силен от него, удари му два юмрука и онзи казва: „Ще простиш, ще извиниш!“ и се свършва с неговата воля.

Волята не се показва чрез юмручното право, значи силата не е там – тогава в какво седи силата на вашия живот? Всички вие, моите приятели тук, казвате, че познавате Христа, нали? Право е, познавате Го, това не го отричам, но от познаване до познаване има разлика: вие можете да познавате Христа така, както цветята или както Слънцето; вие можете да познавате Христа така,

както кристалът познава Слънцето; така както една жаба познава Слънцето; както някоя птица, някое млекопитаещо, някой обикновен човек и най-накрая – някой светия; това са все различни познавания на Христа. Като кажем „Познавам Христа“, трябва да знаем как да Го познаваме. Аз познавам Христа, обичам Го, заради Него проповядвам, но животът ми не е изправен, в живота ми има много дефекти, някой път не мога да обуздавам езика си. Някои, като не могат да обуздаят езика си, казват, че и Христос не можел да го обуздае; като са нетърпеливи, казват: „И Той беше нетърпелив и се е гневил – с камшик е изгонил търговците от храма“. Защо набеждават? За да се оправдаят, налагат и на Него – това не е философия. Дали е така, или не е, няма какво да аргументираме, това са други доказателства.

Щом се каже *чистота*, тя подразбира, че никакъв дефект в живота не трябва да съществува. Когато една мисъл е напълно чиста, тя е силна; всякога чистата мисъл дава сила, всякога чистото желание дава сила. Чистата мисъл и чистото желание – двете заедно, усилват волята. Когато дойдем до светлината на ума, тя ни показва най-късия път, през който трябва да минем; а когато говорим за Истината, тя ни показва начина, по който можем да използваме силата, която Бог е вложил в нас.

Истината е онази есенция, чрез която човешкият дух може да използва силата, която Бог е вложил в света; Истината е, която ще покаже методите, тя ще ни освободи. Истината ще покаже по кой начин да се освободиш и да се примириш с хората – как? Ти си обрал някого, мъчиш се, той те подозира, не ти говори нищо; дойде Истината и ти се изповядаш: „Братко, аз ти откраднах парите“.

Тогава трябва да постъпите като онзи благочестив американец, който откраднал пари – той ходил по два пъти в седмицата на събрание и дълго време се молил, но една вечер видял богат човек, който оставил торба с пари на прозореца. Задигнал парите, сложил торбата на масата и отишъл пак да се моли, но като започне да се моли, торбата се изпречва пред него – молитвата му отива до торбата и се връща. Ден, два, три,

четири – молитвата не отива по-далече; тогава казва: „Този дявол пречи на молитвата ми“ – и връща торбата. Човек може да бъде религиозен и пак да открадне – от теологично гледище това е вярно, няма да го доказвам. И ти вземеш някоя дяволска торба отнякъде и тогава общението между Бога и душата ти се прекратява.

Следователно Истината ще ни покаже начина, по който ще се освободим от всички такива торби, или дефекти, които ни спъват, за да имаме правилно отношение към Бога. Може да са много малки, но и най-малката погрешка спрямо Бога ни спъва в пътя ни към Него; малките грехове, малките неща ни спъват в пътя на живота – на големите грехове Господ не обръща внимание, а на малките.

Сега тия недостатъци седят в нашето съзнание като известна добродетел, много наши грехове седят като добродетели. Някой мисли, че е честен човек, че е почтен, но баща му е оставил едно наследство, спечелено все с кражби, а той казва: „Аз не съм го крал, аз съм честен и почтен човек“ – но той е наследник на едно незаконно спечелено богатство. Баща ти и майка ти са оставили такава мисъл, едно нечестно богатство в ума ти, това богатство трябва да изхвърлиш навън. Всички непотребни мисли изхвърли навън, да останат само два милиона, сиреч само две мисли, на които ти можеш да разчиташ.

Когато говоря по този начин, не разбирам, че трябва да се отделите от света. Сега някои братя и сестри изпадат в две крайности: ако някой поиска да дойде при мен, за да говори, другите казват: „Защо трябва да занимава и безпокои Учителя?“. Аз пък казвам: защо да не ме занимава, той е свободен да дойде при мен, аз му давам пълно право, но и аз съм абсолютно свободен да му говоря или не. Като се обърне той, казват: „Хайде, отива при Учителя – какво ще го безпокои?“.

Не се спъвайте един друг. При това, когато вие идвате, не очаквайте всякога да ви кажа нещо, но може като дойдете при мен с вашето желание, да ви се отговори мислено. Когато пожелаеш да отидеш някъде, първо си отишъл вътрешно, отишъл си мислено, след това с чувствата, после с волята: най-първо трябва да отидеш

в Умствения свят, после – в Астралния, и най-накрая да отидеш във физическия свят. Някой казва: „Отишъл при Учителя“, но как е отишъл, горе отиде ли? Аз тук го виждам. Най-първо горе ще идем, в Духовното поле, а после на физическия свят.

Трима са Учителите и тримата са един (сега развивам принципно думата *Учител*) – Отец, Който е горе, Духът, Който е в Духовния свят, и Синът, Който е въплътен във физическия свят – тримата са едно; единият обединява формата, другият обединява съдържанието, а третият е Отец ми, от Когото произтича целият Живот. Първо с кого трябва да имате общение – с Отца на светлината, от Когото произтича Животът, и Него трябва да познавате. Най-първо трябва да познавате Живота и щом имате Живот, ще имате движение – движението е Духът. Щом имате движение, ще образувате форма.

И тъй, психологически ето къде се ражда опасността: да кажем, че имаме мъж и жена (сега разкривам какво казват мъжете) и някои от мъжете започват да се безпокоят за жените си (и жените – за мъжете си); казват: „Увлякла се е (или увлякъл се е) след Учителя“. В какво седи това увличане? Увличането може да бъде съзнателно или несъзнателно: вземете един пияница – увлякъл се е в кръчмата, стои един, два, три, четири, пет часа, увлякъл се е по цели дни. Питам, разсъждавам сега от чисто практическо гледище, това увличане принася ли известен практически резултат; най-първо, изпразва се кесията на онзи, който се е увлякъл, и второ, излага се неговото семейство, руши се неговото здраве – следователно това увличане не е намясто. Но ако един човек е прост и няма занаят, мине един ден, гледа дърводелница, увлече се – отива да се учи и прави нещо, питам: това увличане уместно ли е? Разбира се – един ден той се повдига, започва да работи, подобрява своето положение и онова на семейството си и живее разумно.

Следователно, ако вашето увличане ви разваля, като пияницата, аз ви казвам: в кръчмата не стъпвайте; но ако увличането ви дава занаят, с който подобрявате живота си, като дърводелеца, стойте в дърводелницата ми, свършете занаята си. Не мислете, че ако мъжът ви или жена ви се увлече след Учителя, то вашият дом ще се развали; не, ако той е един истински Учител, ще внесе в душата на мъжа ви повече любов, повече разумност, повече воля, той ще се отнася по-добре с жена си, а ако ти си жена, ще внесе в душата ти повече любов, повече разумност и ще се отнасяш по-добре с мъжа си – това е закон.

Ще правите разлика къде е увличането – в работилницата или в кръчмата. Ако е в кръчма, казвам: излезте навън, а ако е в работилница – стойте и свършете занаята. Не бързайте да критикувате тези, които са се увлекли по кръчмата – Духът, Божественият Дух ще ги събуди. Има души, които са се събудили. Мъжът иска да спре жена си – не я спирай! Ако Бог събуди едно сърце, една душа, ти се спри и повярвай – след това ще имаш отлична жена; спреш ли я, ще спреш и нейното развитие, и своето; спреш ли развитието на жена си, целият дом се разваля. В окултната история няма пример жената да е спряла мъжа си и целият дом да не е бил съсипан или мъжът да е спрял жената и целият дом да не е бил съсипан – това значи казаното в Писанието: „Който съсипе Божия храм...“. Ако Бог е дошъл да съгради нещо в жена ти или в децата ти, не спъвайте никого – спънеш ли го, по същия закон ще дойде съсипването.

Искам от всички ви да разсъждавате. Вие имате много добри желания, виждам добрата страна, вършите всичко от любов и аз се радвам на тази любов, но някой път един силен човек, като вземе в ръцете си някой слаб, от любов стисне толкова силно своя приятел, че му счупи двете ребра. Не е искал човекът, от любов го е сторил, но бил толкова силен, че счупил ребрата му. Ще се пазим да не стискаме много – Любовта трябва да действа много меко.

Сега има опасност във всички окултни общества така, както сме събрани като една фамилия, да си причиним много голямо добро, но и много голямо зло. Ако един човек ходи из гората и си върти ножа далеч от теб, малко те интересува – нека си маха с ножа, но ако влезе вкъщи, където има хора, и започне да върти нож, какво мислите – намясто ли е този нож? Някой казва: „Аз съм свободен да мисля каквото си искам“; не си свободен, вашият нож ще седи вътре в ножницата, а когато излезете

в гората, можете да го въртите колкото искате; вкъщи, между вашите приятели, ножът да бъде в ножницата. Няма да има никакъв нож, ако искате да бъдете чисти – извадите ли го, вие показвате вашето изкуство и работата ще свърши зле.

Сега, тия неща вие ги съзнавате, но ако любите Христа, трябва ли като влезете в Неговата градина, да си опитвате ножа наляво и надясно – по цветята Му и на Неговите дръвчета? И като влезе Христос и види дръвчетата посечени, какво ще каже за вас? Ако на една крехка душа, младо момиче, току-що тръгнало, вие кажете: „Защо си тръгнала по тия глупости, ти си още млада, чакай да си поживееш“, веднага спирате Духа. Какво ще каже Христос, като види това, ще ви похвали ли – няма да ви похвали. Вие ще кажете на това дете: „Върви напред, много добре си започнала“. Дойде ли това пробуждане, никого не спирай.

И после: там, където Духът работи, не се намесвайте в работите Му! Преди повече от 15 години бях в Новопазарско, там имаше един евангелист, грък, цял ден чете Евангелието и го тълкува, а е кръчмар в селото и продава ракия, но е толкова съвестен, че като дойде някой, казва му:

– Слушай, аз не искам да се напиваш, трябва малко да пиеш.

– Защо тогава продаваш ракия?

– Само така мога да ви намеря.

Песимистите казват: „Няма хора, как ще се обърне светът?“. Казвам: човек може да се обърне към Бога и без да му проповядва някой.

Друг евангелист проповядва с такъв пример, в който една селянка се е обърнала, без да ѝ проповядва някой. Когато била на 16 години, нейният дядо ѝ дал Евангелие, което сложила на дъното на сандъка, където сложила и дрехи – чеиз за женитба. Оженва се, ражда дете, но като станало на 16 години, то умряло. Тя изпаднала в голяма скръб, започнала да разтърсва сандъка и намерила Евангелието; започнала да чете и така да говори, че всички жени се събирали. Дядо ѝ отишъл да провери и казал: „Тя знае Евангелието десет пъти по-добре от мен и по-хубаво го тълкува“ и я посъветвал да се премести в някоя църква. Не е твоя работа, не я изпращай в никоя църква, остави я да работи тъй, както е разбрала Истината, нея Господ я е обърнал.

Първото нещо, което се изисква от всички ви, като ученици, е: не се спъвайте! Ако някой има познания, радвайте се, изслушвайте го, когато говори, а онези, които говорят, трябва да бъдат благоразумни, да не вземат цялото време, да не говорят много. Всички трябва да бъдете досетливи, много досетливи: трябва да разбираме човешката душа и като говорим, да знаем как да говорим. Понякога забелязвам, че някой човек казва: „Говори ми малко!“, ала виждам, че той не е ял; започваш да му говориш, докато дойде време за обяд, но той усеща глад и мисли: „Няма ли да свърши?“. Кажи му само един стих, след това остави човека да поработи: едно семе, паднало на добра почва, принася плод колкото хиляда, паднали на безплодна почва. Повтарям: от всички ви се изисква да се изслушвате.

Учете се да се търпите – аз с години съм давал пример за това, но вие не сте имали моята опитност. Дойде някой и започне дълго да ми разказва историята на болестта си: минат 10, 15 минути, един час, все за болестта си говори; дам му наставления, излезе си. Дойде друг и той говори – трябва и него да слушам един час. Излезе, иде трети, четвърти – нима трябва да им кажа: „Не говорете сега!“? Не, ще се научиш да търпиш хората да се изкажат – така ще се учиш на търпение; щом дойде някой, изслушай го! По този начин съм опитал колко мога да търпя.

Забелязал съм, че там, където прибързват, все грешат – лично съм правил опити. Някой път, като разговарям с Духа, казва ми: „Не прави бележка на учениците Ми, тяхната погрешка ще се изправи сама по себе си“. Аз казвам: „Да, ще се изправи сама по себе си, но дълго време ще мине“ – и аз разсъждавам като вас: ще им кажа по един деликатен начин да си изправят погрешката; но освен че не се изправя, работата се обърква съвсем. Не че всякога трябва да мълчим, но има време, когато Господ казва: „Не говори сега, мълчи!“. – „Ама аз искам да му

кажа, защото ние сме съдружници, той харчи повече пари, ще изяде и моите“ – тогава му четеш морал: „Ти не правиш добре...“. Не, казвам аз, по-добре да ми изяде парите, отколкото да си наруша мира, защото изгубиш ли си мира, парите са отишли вече. Следователно в известни случаи ние трябва да търпим.

Трябва да бъдем умни: когато правим връзка, трябва да познаваме онзи човек, с когото се сдружаваме. Мнозина измежду вас виждат някой човек и казват: „Да го привлечем, той е високообразован“, но той е един голям сом – щом го сложите в своята малка мрежа, ще я съдере и малките риби ще излязат. Питам защо ви е този сом – на вас не ви трябват такива големи сомове. Я ми кажете за един голям сом, който да е свършил нещо – той иска свобода, а малките риби са за предпочитане в това отношение, практически са за предпочитане. Да обясня мисълта си: два малки вола са за предпочитане пред два слона – в България какво ще правиш с тях? Всеки слон ще изяде по 10 крини ориз на ден – е, какво ще правиш тогава, както е скъп оризът сега? За предпочитане са две малки волчета, отколкото два слона; за предпочитане са две малки идеи, които ще свършат голяма работа в ума, отколкото две големи идеи като слоновете – само да ядат ориз, а после да задлъжнеете.

В някои хора има големи идеи. Има един приятел, който 30 години бе като перпетум мобиле. Той дошъл до дилемата да направи ли един заем, за да помогне и да повдигне едного, или не, обаче усъмнил се (понеже повикал някои приятели и започнали да го подпитват): „Виждаш ли ги, искат да ме подпитват, за да вземат моето изкуство, да подкрепя тяхната работа“. Но този въпрос надали ще се разреши – защо? Защото той се е усъмнил, че някои от приятелите му искат да отнемат изкуството му, да му вземат парите, за да повдигнат работата си.

„И всеки, който има тази надежда на Него, очиства себе си, както е Он чист“. Първото нещо – трябва да започнете с чистотата: както Христос е чист, така и ние можем да бъдем чисти. Чистотата – това е един постоянен процес, това е една необходимост в живота ни, тя не може да се даде изведнъж. Всеки ден ще се чистите,

всяка вечер, всеки час, всякога, когато ви дойде наум; не се спирайте, никога не се отчайвайте от някоя мисъл, желание или постъпка. Направили сте една погрешка, оцапаното – оцапано, погрешките трябва да се поправят, всичко това трябва да се очисти. Сега тази чистота има връзка с Христа и само тя може да даде почва, за да дойде Христос да работи във вас.

Някои се сърдят, че не посещавам дома им, но аз, като дойда, ще ви попитам:

– Вие повикали ли сте Главния учител в дома си, повикахте ли Отца?

– Не.

– Повикахте ли Сина?

– Не.

– Мене защо ме викате – аз съм третото колело; ако сте повикали първите двама – да. Аз ще ви кажа: повикайте тях и когато те дойдат, аз ще дойда, за да им прислужвам.

Следователно у всички ви трябва да легне тази мисъл, както аз я вземам: Любовта поставям като синоним на Отца – Любовта така да проникне във вас. Сега правя опит; колко е мъчно ние, съвременните културни хора, да приложим Любовта – много мъчно е. И когато обикнеш някого, онзи, когото обикваш, става крайно претенциозен; докато не го обичаш, той на всичко е съгласен, но обикнеш ли го, отведнъж става крайно взискателен – знаете ли защо? Понеже Любовта развива аурата, развива чувствителността, човек става горд. Възлюбиш ли го, става така чувствителен, всичко оживява в него, даже и най-малката обида. По-рано той не е обръщал внимание как си го поглеждал или че не си го поздравил, но обикнеш ли го, той е вече взискателен – ти трябва да го погледнеш, да му се усмихнеш, да му направиш услуга, а не си ли внимателен, ще изложиш любовта си на критика. Не само той може да критикува, и други може да критикуват твоята любов. И тогава, ако се критикуваме, на кого трябва да дадем 6 по Любовта?

Някой ще каже: „Моето сърце гори“, но в Любовта има друго едно чувство – когато обикнеш някого, ти го жалиш и към него се отнасяш тъй, както към себе си,

внимаваш да не му направиш някоя пакост. Това чувство трябва да се проявява – не се ли проявява, то Любовта още не се е проявила в своето практично приложение. После, в Любовта има друго чувство – да извинявате; ти ще извиняваш каквато и погрешка да се направи – това е едно качество на тази Любов. Вашата любов не прави ли тези две изключения, тя не е още Любов, тя не е на Отца, защото Отец не съди никого, в никого не вижда погрешки; Той, като погледне всички същества, все Добро вижда в тях. Ние виждаме зло, но Той – не: някой ти е взел пари, ще каже:

– Брат ти много добре направи, твоят товар е бил голям, тежък, улеснил те е.

– Изял ми е ястието!

– Няма нищо, ти щеше да преядеш.

Той вижда само добрата страна, обаче ние на Земята другояче мислим, заинтересовани сме и вследствие на това криво тълкуваме и критикуваме.

Като говоря така, аз влизам във вашето положение, не мислете, че не правя изключение. Ако накарам някого да мине през нива, насадена само с цигански тръни, дори да има най-хубавото разположение на духа, след като премине с боси крака, няма да остане нищо от разположението му, лицето му ще бъде вече вкиснато. Вечерта дошъл мъжът, преминал през ниви с цигански тръни и казва на жена си: „Я премини ти през тия цигански тръни!“; жената, като премине през тях, казва на мъжа си: „Виж ми краката!“. Сега всяка жена, щом дойде, показва краката си, убодени от тръни.

И тъй, ние постоянно газим тръни. Няма какво да опитваме нашата любов с цигански тръни, това не е философия на Живота. Вие, учениците, които сте толкова близо в една Школа, правите същата погрешка. Когато и да е, все ще научите това нещо и без да ви го казвам аз, защото ако ви прекарат десет пъти през цигански тръни, единадесетият ще кажете: „Аз не минавам вече с боси крака“ и ще намерите чехли.

Сега Христос е на Земята по един особен начин и щом се свържем с Него, Той прониква във всички същества, живее в техните умове, в техните сърца и можем да

кажем, че ако всички имаме дълбока вяра в Него, Той е готов да ни помогне – толкова е внимателен. Но когато види, че сме упорити, мълчи; ти можеш десет пъти да Го питаш за нещо, Великият Учител на мълчанието вижда всичко, но мълчи. Така казва окултната наука на познанието: Великият Учител мълчи. Ако Той намери, че ти трябва да минеш през тази опитност, ще те остави да минеш – погрешка ли ще направиш, ще паднеш ли, Той ще предпочете да паднеш, отколкото да те лиши от тази опитност; ще опиташ това малко падение, защото един ден, ако ти се повдигнеш без тази опитност, ще се яви много по-голямо падение от сегашното. За предпочитане е, следователно, малкото падение пред голямото. Ако Той понякога те оставя, има си дълбоки причини вътре в самото Битие, в естеството на самите неща, откъдето идва падението.

Та ако някои неща се случват, вие ще кажете: „Това са кармични причини, на тях няма да се спирам“. Най-първо въпросът ще разрешите така: „Има важни причини за това, което ми се случва, Господ ме обича“. А ако кажем: „Защо Господ така постъпва спрямо мен?“ и да мислим, че Той постъпва несправедливо, изменяме реда на нещата, в нас се е загнездил онзи дух на падението – лукавият. „Аз ли съм най-грешният човек, на мен ли тези страдания, аз не съм си отдъхнал!“; всякога можем да си отдъхваме, всеки един от вас може да си отдъхне, когато се изчисти окултно. Сега това изчистване е потребно за вашия физически живот, за домовете ви.

Първо окултният ученик има предвид да съгради дома си, семейството си по един нов начин, да създаде нови отношения между мъжа и жената, между братята и сестрите. Старото не отхвърляме – старото е старо, но новото се съгражда в света, него трябва да възприемем и приложим, а това ново, докато го приложим, ще станат доста погрешки. Сега в това отношение жените могат да направят много за мъжете – само жените са в състояние да изправят мъжете. Аз съм казвал и друг път: мъж не може да изправи мъж и жена не може да изправи жена. Мъжът може да изправи жената, но не с тояга, и жената може да изправи мъжа, но не с думи; жената може да из-

прави мъжа с Любов, а мъжът може да изправи жената с Мъдрост. Използвайте тия методи и ако вие, мъжете, не можете да изправите жените, казвам: не употребявате Мъдростта; а ако вие, жените, не можете да изправите мъжете, казвам: не употребявате Любовта. Един трябва да започне изправлението, двамата не могат да го започнат. И тогава, ако този метод е несполучлив, ще кажа, че не сте приложили Божествената Любов така, както законите на съзнателния живот изискват.

Сега вие имате горещи желания, пълни сте с пара и ви уподобявам на един младеж в Търново, който каквато работа започне, бърза – прокопава известно място за един-два часа, а след това се умори и целият ден почива. Друг един приятел вземе да изкопае същото място в един ден, но след това няколко седмици боледува. Вие сте от тия българи, които седят, седят и казват: „Като започна тая работа, за един месец ще я свърша“. Но животът, който сега сте започнали, не мислете да го свършите за 5-10 години – изисква се цялото ваше съществуване, докрай, за да създадете нещо, и то ако всеки ден работите по малко, не по много. Целият си живот трябва да посветите на разумна работа, пък ако свършите по-рано, това ще бъде печалбата.

Някой път моите беседи са символични, искам да ви обясня някои неща, но не смея, защото ще влезете в по-дълбоки води. Аз държа правилото: когато ще правиш добро, направи го, както никой не го е правил. Някой е заболял, има да дава 100 хиляди лева, иска от мен 10 хиляди, но те ще паднат в дъното на неговите борчове. По-добре нека фалира той, а моите пари да седят, не да отидат в ръцете на другиго, защото няма да му помогнат. Ако можеш да платиш целия дълг, плати го, но 10 хиляди – то е без полза. Да хвърлиш едно камъче в дълбока яма – това ни най-малко не значи, че цялата яма може да се затрупа.

Сега, като ученици на окултизма, вие трябва да разглеждате Природата. Този закон е верен в следното: когато обикнем някого, ние сме в сила да направим всичко за него. Когато обикнем Христа така благородно, ние сме в състояние всичко да направим, а когато

не можем да направим нещо, това показва, че не сме Го обикнали, т.е. не че не Го обичаме, но че тази любов е слаба, не може да даде импулс, подтик. Когато обичаш някого, не мислиш, готов си на всички жертви, а когато малко го обичаш, философстваш; когато не обичаш някого, казваш: закон има, това, онова, а когато го обикнеш, казваш: „Всичко ще направя, готов съм всичко да жертвам, всичко давам“. Така седи правилото – само ако го обичате, тогава го правете! Ако идете да правите нещо без Любов, работите ви ще се забъркат още повече, а ако идете с Любов, успешно ще бъде всичко. И затова старите жени казват на някоя млада мома: „Ти не обичаш момъка, но ожени се, любовта после ще дойде, ще го обикнеш“. Ако Любовта дойде, влез с нея, не дойде ли, не влизай никъде, не давай задължения, с куче в чувал не влизай. Влезте с Любовта, ако искате всичко в живота ви да върви добре.

Сега ние говорим за тази велика, обширна Любов, която засяга всички ни – тя е, която ще преустрои домовете, тя ще смекчи нашите чувства, тя ще внесе нови мисли и ще ни покаже как да постъпваме, тя ще ни даде работа и всички ще работят за нас. Когато имаме Любов, целият свят работи за нас, а когато нямаме, ние сами работим и затова работите ни не вървят. Следователно първо ще се запитате обикнали ли сте Христа. Някой ще каже: „Как?“.

Не е обикнала Христа онази жена, която не се свърта вкъщи – това не е доказателство, че люби Христа, ни най-малко. Тя казва: „Моят мъж е такъв, онакъв, аз ще го напусна“ – не е обикнала Христа. Христос казва на жената: „Ти, жена, заради Мен ще обикнеш мъжа си, понеже Аз го обичам“. – „Ама той е лош!“ И мъжът казва: „Ще напусна жена си“, а Христос казва: „Аз обичам твоята жена, ще я обикнеш и ти заради Мен“. – „Но не мога да я нося...“ Така седи въпросът – ако твоят мъж те изпъди, ти си свободна, но ако не те пъди и Бог не съизволява, нищо не може да ви развърже от ония връзки, които Бог е поставил.

Сега вие казвате: „Много са връзките“. Не искам да ви връзвам, а ви обяснявам връзките, които съществуват, тях не можем да ги изменим – това, което Бог гради

в нас, не може да се съсипе. От вас искат това: пазете се да не съсипвате онова, което Бог гради във вас. Ако Бог е събудил едно Божествено чувство, това чувство го пазете като едно цветенце, не го съсипвайте, защото ако го съсипете, ще съсипете най-благородното нещо в душата си. Не само на вас, но един на друг чувствата не трябва да съсипвате, а като ученици отвън трябва постоянно да работите – и отвън можем да създадем тази хармония.

У всички ви има стремеж, вие сте герои, юнаци сте и мисля, че ви трябват нива и рало, лозе и мотика. Доколкото съм разбрал, вие страдате от безработица, но сте готови за работа. Например всеки иска да говори, но казва: „Учителят да отстъпи". София е толкова голяма – двама, трима души идете, образувайте кръжоци, започнете да говорите. – „Ама да бъда на мястото на Учителя, с хора да започна." Ами че вашият Учител, когато започна, с хора ли започна? Знаете ли как започнах аз моята работа – говорех на един-двама десетина години, а вие искате изведнъж. Българите казват: „Забий пръчка и пий винце". Сега за вас има отлична работа. Разпределете се да говорите на други места в София, на един, двама, трима говорете, не бойте се. Не мислете, че вашата казана дума ще пропадне, защото онова, което вие ще сторите за онзи жив Христос, Който пребъдва на Земята – аз говоря в широк смисъл, – Христос, Който пребъдва по форма, съдържание и смисъл в цялото човечество, в умовете, сърцата, душите им, за този Христос ние ще работим. Сложили сме толкова широки рамки, такъв мащаб, никакви ограничения не сме сложили.

Има три закона, на които ние по някой път се подчиняваме. Първият е Любов към Бога – в този закон изключение у нас няма: Бог ще обичаш със сърцето си, с ума си, с душата си, със силата си. Как – ще се научиш. Вторият закон е: всички трябва да бъдете съвършени. Нищо повече, може ли, или не – това са закони: Любов към Бога, Любов към ближния и съвършенство, нищо повече. Можем ли, не можем ли – това са условия, върху това ние не говорим. Това са три неизменни закона.

Съвършенство трябва на всички ви, а кога ще бъде – сега или след хиляда години, това е друг въпрос; можем да бъдем съвършени и сега. Съвършенството не е

нещо абсолютно, то е нещо относително. Аз съм говорил, че можем да бъдем съвършени в дребните постъпки: обидили сте ме, срещна ви, намислил съм да ви ухапя и да ви огорча, а Духът казва: „Внимавай, не го прави!". Срещна ви и като помисля, казвам: ще постъпя тъй, както Господ казва. Една сладка дума кажа ли тъй, както Господ би я казал – в този момент аз съм съвършен. Дойдете при мен, вие сте ме обидили, а аз ви направя една услуга без никаква користна цел, така, както Бог изисква – моята постъпка е съвършена. В малките си постъпки ние можем да бъдем съвършени. От вас искам съвършенство в малките думи, в малките дела, в малките действия, навсякъде в дреболиите, в това трябва да бъде всеки един съвършен, тогава ще дойде другото съвършенство. По този начин ще можем да освободим себе си от ония дебри на миналото – там има остатъци.

Само времето може да ни покаже какво ни не достига. Например аз често наблюдавам хората: гледам някой младеж, духовен е, но ако ти му кажеш някоя дума непредпазливо, току изведнъж се появява един цвят, цял преврат става в него. Ние трябва да бъдем внимателни, аз виждам лошите последствия от лошите думи. Някой път трябва да работиш много време върху една лоша дума, докато поправиш нейните лоши последствия.

И сега, заради този жив Христос, ние ще приложим тия три велики закона: Любов към Бога, Любов към ближния и закона на съвършенството, за да бъдем чисти. А другите неща, бъдете уверени, всички други неща могат да се разрешат, има си правила, но когато ние приложим в живота си първия, втория и третия закон. Казвам: така ще живеем и всичко друго ще тръгне в своя нормален път.

Аз вярвам във вас и някои ваши недъзи отдавам на следното: човек си изкълчи крак, дойде някой, намести го криво и като понечи да ходи първият, завърта се кракът; дойде друг, намести го право и човекът върви право. Мнозина от вас са ония, на които са изкривили крака и наново трябва да се намести.

Не че нямате добро желание, имате. Мнозина се изповядват и казват: „Искам да бъда кротък". Една сестра постоянно се оплаква, че не е кротка, не е смирена,

иска да бъде, всичкото желание има, но като се изкаже, обиди някого и после плаче, моли се Господ да ѝ прости погрешката, обещава да бъде по-добра; на другия ден пак ще извърши същото, всеки ден същото. Казвам: кракът ѝ трябва да се намести. Всеки ден обижда, после плаче, бори се, има желание. Някой ще каже: „Тя може това да иска“. Казвам: имате желание, но има неща в нас, които куцат, известни дефекти, недостатъци, които трябва да се изправят. Потребно е от всички ни колективно действие, да помогнем да се оправят краката намясто – по някой път колективната добродетел трябва да дойде, за да помогне.

И тъй, чистота ни е потребна, да бъдем чисти, както Христос е чист; тогава ще разберем добрата воля на нашия небесен Баща, Който ни е събрал днес на това хубаво място, за да се радваме на Неговата хубава градина, на птичките, на хубавата водица, на хляба, който имаме, на обяда. И сега Господ ни е теглил отгоре един покрив, една завеса; вижте колко е внимателен – казва: „Няма да те разберат при това Мое Слънце“. Това вършат нашите приятели, съзнавайки, че в противен случай щяхте да слънчасате. Понеже аз говоря такава важна беседа, казват: „Теглете тази завеса малко, за да не слънчасат“ – иначе нямаше да ме разберете. Те имат доброто желание да разберете Словото и да го приложите.

И тъй, какво ми казват те? Ето какво ми казват (ще кажете: „Духовете говорят на нашия Учител“), ето какво говорят Небесните жители: „На онези, които искат да ви направят добро, кажете, че ние ще им окажем всичкото си съдействие. Нека започнат работа и домовете им ще изправим, няма да остане нещо, което да не изправим, но само да приложат законите: Любов към Бога, Любов към ближния и съвършенство“. Ще се учите, те ще ви учат. После казват: „Този Дух, когато дойде, ще ви научи – дълго време ще ви учи и ще се научите“ – така казват отгоре, ще имате всичкото им съдействие.

А нашият Баща? Ето какво ми казва Той: „Когато те извършат всичко, Аз ще ги благословя. Те ще извършат, вие ще възприемете, а Аз ще ги благословя“ – и всичко ще тръгне. Това е Словото.

11 юни 1922 г., Витоша

Ако пребъдете в Мене

Ако пребъдете в Мен и думите Ми пребъдват във вас, каквото искате, ще просите и ще ви бъде.

От Иоанна 15:7

Често се пита защо трябва да се вземе стих от Писанието, за да се говори. Безразлично е; вземете някой политически оратор или говорител – и той ще вземе някой стих за благото на народа: например може да говори върху намалението на данъците; друг говорител може да вземе стих върху народното просвещение, някой лекар ще вземе изречение върху някоя болест – как се изследва тя, някой техник ще вземе някой принцип за прилагане; така щото всички хора все вземат по нещо, върху което трябва да говорят.

Не мислете, че стихът съдържа това, което говорителят говори – не, то не се съдържа вътре. Ще ви попитам: когато някоя жена изпреде всички нишки от една ока вълна, тия нишки вътре във вълната ли са? Принципно да, но тази жена може да изпреде повече или по-малко нишки, по-дебели или по-тънки – зависи от нейното изкуство как ще изпреде вълната. Понеже тези нишки може да ги направи както си иска – червенички, жълтички, питам: тия краски вътре във вълната ли са? Това са неща, които може после да се придадат.

Сега някой иска да ни опонира, че всичко, което говорим от Писанието, трябва да се съдържа само там, и казва: „От Библията да се говори!“. Как се прави попара? Ще се надроби хляб, ще се сложи сол, ще се полее с топла вода – един ред хляб, един ред сирене, хляб, сирене и т.н. Дойде баща ти, по същия начин ще направи попарата, дойде майката – пак по същия начин, дядото – и той по същия начин я прави. Но хлябът по същия начин ли трябва да се прави?

Когато дойде да разискваме върху Великата истина, която съгражда човешкия живот, методите, по които можем да се изкажем, са безбройни. Даже като дойдем

до религиозните отношения, много съвременни религии човечеството вече е надраснало, те са несъвместими с развитието на човешката душа, не отговарят на изискванията, в които човешкият ум и сърце се намират сега, но днешните религиозни хора мислят и искат да ни убедят, че формите на религията не търпят никакви изменения. Това не е вярно, неизменяем в света е само един Бог, а всичко друго се мени – така седи Великата истина и който казва обратното, той не разбира основния закон на Битието: да говорим Истината.

Разбирам, когато някой казва, че не трябва да се изменят нещата – но кога? Щом си беден, ти не можеш да измениш колибата си: не ти стига ума, не ти иде отръки, не знаеш как да я направиш и казваш: „Не може да се живее в тази колиба“. Защо – защото си глупак, не ти стига ума. Но щом станеш силен, започнеш да печелиш, ще направиш голяма къща, ще сложиш по-здрави греди, по-големи прозорци, ще реформираш старата колиба. Започне ли умът ти да расте, душата ти да се разширява, сърцето ти да се облагородява, и колибата казва: „Господарят ми се е реформирал отвътре, затова и ние ще се реформираме отвън“.

От две хиляди години съвременната Църква в какво се е реформирала? Например във веруюто „Вярвам в Единаго Бога“ – в кой Един Бог? Какво трябва да разбираме под *Един Бог*? Вярвам в Единия Бог, Който гледа на всичките същества еднакво, без никаква разлика – както на мухата, така и на човека. Ще каже някой сега, че има противоречие. Да, противоречия съществуват, но само за ония индивиди, които не могат да мислят, а ония, които мислят, могат да примирят тия противоречия.

Между един жълъд в семка и самия жълъд има голяма разлика. Ако започна да ви доказвам, че този жълъд е равен на големия дъб, ще кажете: „Да, равен е, но му дайте необходимите условия; той съдържа в себе си всичките възможности за развитие“ – и наистина, всичко е вътре в жълъда. Но помислете сега: ако ние дойдем до философията за смисъла на живота и запитаме защо Бог е създал растителното царство, някои ще ни отговорят: „За да поддържа живота на млекопитаещите животни“; доняде те са прави. А защо е създал твърдата почва? – „За да поддържа живота на растенията“. А защо е създал растенията? – „За да поддържа живота на човека“. Е, тогава, по аналогия: защо е създал целия Космос – за да поддържа живота на хората. Права ли е тази философия?

Сега, това са отвлечени въпроси за философите, а хората на обикновената философия ги разрешават малко по-другояче – те казват така: „Да видим защо Господ е създал живота сега. Това, което съм аз, това тяло, което имам, този ум, ще останат хиляди и милиони години. Годините, които са минали, ние не знаем, но това, което сега носим, знаем; ние не се интересуваме от бъдещето, понеже и него не знаем, то е за малцина – за поетите, мистиците, ясновидците, които виждат напред работите – ние колкото виждаме, толкова и разсъждаваме; ние седим и разглеждаме как Господ е създал света и знаем как го е създал“. Цели теории има какъв ще бъде животът в бъдеще, поетите го описват какъв трябва да бъде.

Поетите знаят как Господ създаде живота и какъв ще бъде, но при все това нашият живот е анормален. Тогава защо да не изучим сегашния наш живот какъв трябва да бъде? Вие били ли сте на гости у някои българи, когато правят баница – такава хубава баница със сирене, после полята с преварено мляко, пъхната малко в пещта и зачервена с прясно, хубаво масълце? От тази баница, след като си похапнеш едно късче, второ, трето, четвърто, стане ти тежко на корема, казваш: „Преядох“. Питам: защо си преял? Преял си от обич към хазяина на къщата, за неговия хатър си преял. Е, разбира се, ако аз бих ви дал едно угощение от такива баници, след като свърша своята беседа, всички ще бъдете весели, устите ви ще започнат да мляскат със струните на вашата арфа и от всичко това ще се чува една такава музика в яденето, че даже онзи, комуто не се яде или стомахът е развален, като гледа, оправя му се стомаха. Сегашните лекари например казват: „Това да не яде, онова да не яде“; казвам: всеки, който има развален стомах, прати го при десет души със здрави стомаси и той, като слуша тази музика, ще оздравее. Сложете болния да яде при здравия – такъв е законът.

Христос казва: „Ако думите Ми пребъдват във вас“. Кои са тия думи – Разумното в света. Кое е това Разумно – това, което може всякога да измени нашите състояния. Това Разумно, което може да измени едно твое състояние в даден момент, да разшири ума ти, да роди една нова идея, да даде подтик на сърцето ти и на волята ти, ние наричаме Слово – това определение е хубаво. Но ние, съвременните хора, имаме такива стари възгледи, отживели, не искаме да се простим с тях и мислим, че човек е венец на създанието, че той е подобие на Бога; всички мислим, че сме подобие на Бога. Направете един човек владика и той ще мисли, че е като Господа. Някои хора не се издават. И светът страда от това, че всички си мислят, че са като Господа, ала не са като Господа.

Разказват за знаменития генерал Вашингтон[1]: един ден, като наглежда работата на своите войници, вижда един капрал как заповядва на десет души да вдигнат една греда. Той вдига пръчицата и командва, ругае, вика наоколо: „Вие трябва да я вдигнете!“, но те не могат да я вдигнат. Генералът съблича дрехите си, облича работни, подлага си рамото и вдигат гредата. Тогава попитал капрала:

– Защо вие не помогнахте?

– Аз съм капрал, не ми е позволено да вдигам.

– А аз съм генерал Вашингтон.

И сегашните вярващи, владици, попове, проповедници (да ме простят) са все капрали, командват навсякъде: „Този крив, оня крив, а само аз съм прав“. За какво е крив – крив ли е за това, че гредата не се вдига или защото съм дошъл да сложа рамото си и да вдигна гредата? Трябва да сложим рамото си, за да се вдигне тази греда, която спъва съвременното човечество и нашия живот, да се махне тази живеница, то е първото нещо.

И как мислите – като дойде Христос, какво ще направи? Христос навсякъде сега слага Своето рамо и вдига тия греди на човечеството. Те не са от материален характер – има нещо, което тежи на човешкия ум, има нещо, което тежи на човешкото сърце, има нещо, което тежи на човешката душа. Всеки един от вас разбира тази горчива истина, защо да говорим за глупави работи? Но как ще се спаси човечеството? Като се вдигне умствената греда на човека, като се вдигне неговата сърдечна греда, като се вдигне гредата на неговата душа и се постави на мястото ѝ.

Сега някои от вас ще ми кажете: „По-ясно да се говори“, но слушали ли сте някой фонограф: като се завърти, отначало прави едно съскане, след време, като го слушаш, гласът започва да става по-ясен и по-ясен – нещата могат да станат ясни само отблизо, а не отдалеч. За говоренето: ако ви говоря от един или от няколко километра разстояние, няма да се разбираме, но ако дойда на един, два или три метра от вас, можем да се разберем – най-първо трябва да бъдем близо, за да се разберем. Но ако стои някой на километър разстояние и каже: „Защо не ми говориш ясно?“, как ще стане – аз трябва да имам тръба, за да мога отдалеч да говоря, и пак няма да се разберем.

И сега питат: „Ти какво си?“; какво съм – не важи. Когато ученикът постъпи в училището, учителят няма да го пита: „Какъв си?“, а „Разбираш ли предмета, върху който говоря?“. Той може да е княжески син, даже може да е син на цар, но ако в него няма разбиране, за учителя много малко важи произходът му – за учителя важи неговото вътрешно разбиране. И сега ние седим и мислим от какъв произход сме в света. Не, за нас важи как разбираме, как учим. Произходът е много добър, но ако започна да говоря за него... Не всички деца, които се раждат от царска кръв, са царе; не всички деца, които се раждат от княжеска кръв, са князе; не всички деца, които се раждат от благородна кръв, са благородни. Не, не, има други закони, други условия, които определят това. Как тогава ще примирите тези два факта: в благородно семейство понякога се раждат отлични вагабонти (ако тази кръв е благородна, откъде е попаднало това семе там?), а много пъти в най-бедните семейства се раждат гении. Ние ги наричаме случайности и се учудваме. Не, това е великият вътрешен закон, който определя математически нещата, и ние, като не разбираме този закон, като не разбираме Божието слово, казваме: „Тия неща са така или иначе“, но за съвременните интелигентни хора, които са отраснали, дошло е време да го разберат.

Ние не искаме да влизаме в стълкновение, да се борим, да изваждаме ножове, защото ако се борим, нищо няма да разрешим. Ако хората от едно общество са по-силни от ония в друго общество и набият, счупят главите и краката на слабите, мислите ли, че ще напакостят на умовете им – не, умовете им ще останат същите. Но има други, по-силни и от първите, и те ще дойдат, и ще има пак счупване на ръце, глави и крака.

Когато хората проповядват или говорят в каквато и категория да е – дали върху религиозен или обществен въпрос, целта им трябва да е абсолютно безкористна, да изкажат Великата истина тъй, както я разбират, за благото на своите ближни. А сега онези, които питат, и онези, които говорят, всички са заинтересовани – тогава как ще проповядват Истината?

Сега някои искат да ни обвинят, че това Учение, което се проповядва, разваляло народа. Не, не, да говорим Истината: онова, което разваля един народ, не произтича от самите говорители – те са израз на своя народ; какъвто е народът, такива са и неговите говорители; какъвто е народът, такива са и неговите духовници. Един народ създава своите хора според степента на своето развитие. Той ги създава тъй, както в един кошер се създават пчелите работници и царици.

Сега Христос казва: „Ако Словото Ми пребъде във вас“. В света има и други фактори – не само българският народ е фактор, не само английският е фактор, не само френският, американският са фактори, такива е имало и в миналото: египетският народ например, а и много други – и те са били фактори. Един народ – това е един магнит, материален магнит, но когато магнитът привлича иглите към себе си, питам: силата в него ли е? Не, в това желязо текат други токове. Един народ е силен, докато тази Божествена сила тече в неговата кръв. И днешните италианци произхождат от римляните, но къде е техният характер – едно течеше в кръвта на тогавашните римляни и друго – сега: тогавашните бяха герои, а тези италианци са само сенки на геройството на римляните.

Друга сила има, която тече в кръвта на един народ, и докато тя тече, всеки трябва да използва това течение,

което наричам *прилив*. Във всеки народ има прилив и отлив така, както в Природата през март се събуждат известни токове – има такива, които минават под земята и всички растения започват да растат, но само до двадесет и втори юни и няколко дена след това, после растежът започва да спира. Спре ли това течение, спира и всяко растене и всяко развитие. Сега, когато е време за култура и ние носим едно течение, има прилив. Днешните свещеници в България, българското духовенство, вместо да работят разумно, да използват това благословение, което Небето изпраща, искат да приведат в изпълнение разни планове, за да ни спънат. Трябва да разберат, че с това сами себе си ще спънат – това течение може да се отбие и тогава те ще останат на празно. Къде ще отиде – от България може да отиде в Чехия, може да отиде в Сърбия, може да отиде в Русия. Това течение може да се отбие, не мислете, че не може – ако вие не го използвате, други ще го използват, защото Писанието казва така: „Словото Ми няма да се върне при Мен, докато не принесе плода“ – той е, който Бог изпраща в света.

Сега някои се съмняват и казват: „Ние сме избран народ, Господ ни е благословил“; да, Господ е решил да те благослови, ако си заслужил, но когато ти не искаш да използваш това благословение, то ще те отмине. Знаете случая с двамата синове на Исак[2], Исав и Яков – първородният трябваше да приеме благословението, но го прие вторият, защото беше по-хитър. Защо Исав не прие благословението – защото се занимаваше с ловджийство, убиваше животни. А Яков какъв беше?

Съвременните религиозни хора трябва да започнат да мислят. Аз нямам нищо против тия форми, които съществуват, но те са изгубили онова вътрешно значение. Те трябва да се изчистят и да се създадат нови форми в света. Например каква трябва да бъде нашата форма за милосърдие? Вие минавате по пътя, виждате един беден, сакат, слаб човек и той ви се моли, а вие, вместо да му дадете едно петаче, разсъждавате, философствате: „Велик е Господ, колко чудна е Природата!“; утре, като ви се счупи крак, питате защо се е счупил, а когато другите си чупят крак, то е в реда на нещата. Като се счупиха

хиляди крака за отечеството, хора измряха, питам: тия, измрелите като мъченици, подтикнаха ли този народ? Аз не казвам, че не са го подтикнали никак, но често даваме жертви не намясто.

И ние, съвременните хора, не сме се оправили още. Войната – това е жертва; ние сме хора, които вярват в една култура на човешки жертви. Вземете последната война: европейските народи принесоха в жертва повече от 25 милиона души. Имаше ли Господ нужда от тия жертви – нямаше. Едно време евреите принасяха само говеда, овце и гълъбчета, а съвременните хора показаха, че принасят в жертва на Бога и хора. Е, питам сега: при такава култура, при която се принасят хората в жертва, може ли да се говори за Любов? Добре е, ако тази жертва бе дадена съзнателно: ако всички тия 25 милиона бяха умрели съзнателно за човечеството, какво щяха да направят – те биха го издигнали четири хиляди години напред и ние щяхме да имаме една възвишена култура на Земята. Ако тия 25 милиона бяха се пожертвали съзнателно, бяха пожертвали имота си, живота си, всичко за тази цел, можеше да има смисъл. Но всички те умряха, без да подтикнат човечеството много напред, едва със 100 години го дръпнаха. Ето един метод, който е краен – такава грамадна енергия, на 25 милиона души, да се иждиви за нищо и никакво! И сега тия хора, вместо да съзнаят своите погрешки, търсят кой е виновен. Аз казвам: тия хора се пожертваха, без да се постигне онази велика цел, която се изисква. И Христос, Който иде на Земята, казва: „Не е този пътят, по който може да се угоди на Бога“, а всеки човек съзнателно трябва сам да принесе живота си в жертва, благоугодна Богу, без да го заставят насила – това не е жертва. Прочее, аз не съм против жертвата, аз съм за жертвата, но нека всеки сам себе си доброволно да принесе в жертва.

И казва Христос: „Ако думите Ми пребъдват във вас и вие пребъдвате в Мен...“ – какво ще стане? Ще се изяви тогава Любовта, т.е. първото качество на Духа. А в какво седи тази Любов? Сега всички говорим за Любов, нали? В човешката и Божията Любов има две различни качества и те са следните: този, който те обича по човешки, в началото ще ти даде един хубав обяд, ще те облече с много хубави дрехи, ще ти даде и най-хубавото вино, но вторият път, третият, четвъртият... колкото повече минава, той ще започне да намалява, докато най-накрая дойде обикновеното. Тази е любовта – ще започне на ден с по стотина целувки, а след десет години няма да има никакви целувки; ще започне с хубави думи и излияния, поетически изречения, ще цитира еди-кой си философ или поет, а след десет години тия изречения ще изчезнат и вместо целувки ще има най-груби думи, които сега не искам да цитирам. Обаче в Божествената Любов процесът е обратен: там започват с най-малкото – как? Работил си цял ден, спечелил си пет лева; ще намериш един беден човек и ще му кажеш: „Братко, седни, заповядай както знаеш, този хлебец съм намерил, ето и солчица, двамата сладко ще ядем; ще ме извиниш, толкова имам, а в бъдеще, Господ е добър, повече ще спечеля и повече ще има“. Ще седнете и сладко ще си говорите, само със солчица и хлебец; пуйки няма, шестгодишно винце няма, а, може би, само топла водица. У този човек има Любов. Но той забогатява повече, спечелва повече, сърцето му се разтваря, неговата трапеза става по-богата и най-накрая ще ви даде един царски обяд.

Сетне: в Божията Любов няма такива промени, както в човешката. В човешката любов всякога ще наблюдавате разлика между двама души. Ти обичаш някого, а той ще те гледа правиш ли разлика. Е, хубаво, като седнете на моята трапеза, аз мога да ви сипя по една отмерена лъжица супа в паницата – но онзи човек е голям, може да изяде две лъжици, а ти си малък, една ти стига. Ако ти съдиш по това за моята любов и кажеш: „Той не ме обича, защото ми сипа само една лъжица, а на онзи – две“, това е грешка. Ако аз ти сипя две лъжици, можеш ли да ги изядеш – не можеш. И защо ти са тогава, като не можеш? Следователно това не е в реда на нещата. Любовта се състои в това, което в даден момент можеш да възприемеш, да асимилираш и приложиш.

Сега Христос казва: „Ако думите Ми пребъдват във вас и вие пребъдвате в Мен, каквото попросите, ще ви бъде“. Е, кой от вас не се е молил и не е просил, кол-

ко хиляди молитви сте изпратили досега на Господа в църквите и всеки ден правите същото, като казвате: „Господи, искам, искам!“; и Давидовите псалми досега милиони, милиони пъти сте прочели. Не е лошо, добро е всичко това, но еднообразните неща хипнотизират, а разнообразните неща оживяват, карат хората да мислят. Съвременният религиозен живот е еднообразен, животът на чиновниците е еднообразен – вземете всички чиновници, които са заставени да работят: те са уморени и като излязат, искат да си починат от еднообразния живот. Това еднообразие е убило умовете на хората и те не са способни на нищо, следователно най-първо ние трябва да се освободим от еднообразието в живота. И в дома мъжът е еднообразен, синът е еднообразен.

– Е, Марийке, какво ще сготвиш днес?

– Боб ще сготвя.

– А утре?

– Леща, супа, това ще готвя цяла седмица.

Десет-петнадесет яденета през цялата година и като му готви десет години все така еднообразно, Марийка вече не е същата; била е най-голямата красавица, но в тази кухня какво е научила – изгубила е красотата си. Тя казва: „Аз зная да готвя боб“ – после гледам, че плаче. – „Защо плачеш?“ Нейният възлюбен я кара да плаче, но и тя плаче като дете – гледаш я, текат четири реда сълзи. Тя плаче, но и той плаче: „Ах, тя иска за Великден костюм, какво да се прави, пък и шапка, трябват 2-3 хиляди лева, оттук-оттам трябва да се вземе“. – „Ех – казва тя, – да се върне той вкъщи и костюм да няма!“ И ние мислим, че сме хора християни.

Аз не говоря за езичниците, говоря за това, което става в България; същото става и в Англия, това са факти, които навсякъде стават. И сега седим при този живот и казваме: „Как ще се поправи светът?“ – как ли? Първият ден ще готви мъжът, а вторият ще готви жената, третият ден ще готви синът, четвъртият ден – дъщерята; после пак ще се редуват: жената, мъжът и т.н. – ето така. Трябва да се освободим от еднообразието.

После, вземете турците: защо те не могат да мислят? Защото обичат еднообразието. Турчинът ще вземе три пъти да си измие ръцете; хубаво – то е отлично, Мохамед[3] учи така, той обичаше чистотата; пет пъти на ден турчинът трябва да се мие. Е, това е еднообразие; измие се веднъж, дваж и чете същите молитви – и като му стане навик, турчинът се хипнотизира и казва: „Моята къща е седем ката нагоре и седем ката надолу, да става каквото ще“.

Сега да дойдем и до най-видните културни хора, до политиците, и те говорят за „любимия“ народ, за „брашнения чувал“, оплакват народа си, защото бил обеднял. Но аз казвам: ако тия български министри биха отишли да орат земята – всеки един от тях да оре на нивата по два часа на ден или да копае лозето по два часа, и тогава да иде в министерството, за да разглежда делата, не щеше ли да бъде по-добре? И един владика, преди да разгледа едно дело за развод, най-първо да иде да покопае. Всички трябва да копаят и аз ще копая – това трябва да ни бъде едно правило. Когато ние започнем да копаем и да работим така, както Господ е създал света, ще поумнеем, защото ще влезем във връзка със земята и ще почувстваме страданията, които сме причинили на хиляди същества в нея. А сега нашите крака са обути с обувки и казваме: „Лицето му е почерняло, той е дявол, очите му са хлътнали, побеляла е главата му, а онзи е благороден човек, защото е беличък, очите му са весели“. Но аз те питам: ако ти си една жена, ще се смееш ли, когато раждаш? Не, разбира се, ще отпадне твоето лице и очите ти ще хлътнат. И ако аз питам тази жена защо отпадна, ще каже: „Ти раждал ли си?“.

Сега ние облазяваме тия хора, които не раждат; хубаво, но ще дойде време и те да раждат. Белият цвят трябва да се измени, да даде плод в Природата. Има закон, че може да цъфтят дървета, пчелите може да носят мед, но ако тия цветя не завържат, какво ни ползва това? Питам: ако това Божествено Слово, което иде сега от толкова хиляди години в света – от две хиляди години, – не се възприеме, какво ще спечелите? И вие, българите, от колко години сте християни? Аз изчислявам по закона на вероятностите и намирам, че откакто са приели християнството, сто милиарда пъти

са споменали името Христово – и какво са спечелили българите от Христа? Ще кажат: „Христос ни даде малко земица“ – да, но Христос можеше да ви даде нещо повече. Да се споменава Христовото име сто милиарда пъти и да има такъв малък резултат – това е един крив метод за изговаряне на това име.

И тогава питат: „Кой е Христос?“. Аз нямам нищо против, повикайте който и да е български владика да произнесе името Христово и да видим резултата; да го произнесе както иска, за мен е безразлично, стига това да произведе резултат. Всяко едно име има сила, смисъл в себе си, има и резултат. Това име, което трябва да се произнесе, е *Любов*. Ще бъде безполезно в бъдеще да лъжем когото и да е. Трябва да слезем от троновете си и да отидем с една мотика да копаем на лозето, да вземем ралото и коня и да отидем да орем на нивата – това значи да слезем до положението на бедните хора и да покажем как трябва да се работи. Тъй както бащата и майката постъпват, а не като децата, така трябва да постъпват разумните хора – бащата и майката не карат първо децата да работят, но те започват.

По закон няма да любим, няма закон за Любовта. Аз не ви критикувам и не ви казвам как да се любите – ако имате Любов, то е за вас. Ако ме запитате: „Моята любов права ли е?“, не мога да ви кажа, но в даден момент аз зная дали любя, или не; няма момент в моя живот, в който да не зная права ли е постъпката ми, или не, или за едно разположение, което имам, право ли е, или не; абсолютно зная обичам ли, или не, в каква степен и какви резултати ще даде тази Любов. Съзнанието ми показва каква е Любовта ми, зная това, за себе си го зная. И ако вие ме попитате каква е моята Любов, ще кажа: „Братко, да идем тогава и двамата при Любовта, да влезем в нейната пещ и ако и двамата еднакво издържим, тогава еднакво любим, а ако ти, като се нагорещиш, излезеш от пещта, значи любовта ти е малка“.

Вземете някой съвременен човек – като му говорите за Христовото учение, той казва, че е малко прекалено, че има жена, деца, че религиозният живот е за стари години, а сега да си поживее. Но Любовта не говори така.

Без тази Любов, ако вие трябва да раждате деца, синове и дъщери, как ще ги родите? Ако ги родите без Любов, ще бъдат едни, а ако ги родите с Любов, ще бъдат други. Любовта е, която ще определи качеството, стремежите, благородството на вашите синове; Мъдростта е, която ще даде формите им, ще развие техните способности, а Истината е, която ще даде методите как да работят.

Сега религиозните хора казват, че една майка ражда по Любов – по Любов като ражда, тя няма да се мъчи три дена, а ще ражда без мъки; с мъки раждат само грешните хора. Имаш едно лошо желание: искаш да си отмъстиш; години го носиш в сърцето си, лицето ти ще стане черно, защото зло носиш в себе си, но един ден все ще извършиш това престъпление. Ти си родил това желание, ти си родил едно дете, което е форма, живееща в Невидимия свят, един престъпник, създаден в Духовния свят, и този престъпник ще се роди на Земята.

И казва Христос: „Ако вие пребъдвате в Мен и думите Ми пребъдват във вас, каквото искате, ще ви бъде“ – кое ще бъде? Ние ще знаем как да преобразим сегашния наш живот. Аз трябва да преобразя своя вътрешен живот, това е за мен. Като ходя между хората, забелязвам, че всеки е съсредоточил ума си в другите, гледа, че някой е богат, а той няма нищо. Не, всеки от нас трябва да обърне ума си към своето лозе, всеки трябва да копае своето лозе. „И ако думите Ми – казва Христос – пребъдват във вас.“ Този закон на Любовта ние можем да го приложим на опит – как? За Любовта има закони във физическия свят, ще я приложим тъй, както прилагаме светлината: има стъкла и хората знаят как да изпращат светлината през тях, как да я прокарват.

В бъдеще майките ще знаят как да прокарват лъчите на Любовта. Тия лъчи излизат от човешките очи. Ти трябва да видиш какви са лъчите, които излизат от очите на оня човек, който те люби – понякога от човешките очи излизат червени лъчи, понякога излизат портокалени, зелени, сини, жълти лъчи, понякога излизат бели лъчи и даже черни. Тия лъчи, които излизат от човешките очи, от човешката душа, упражняват различни влияния. Сега вие мислите, че наближава обяд, и на

всички ви от очите излизат лъчи. А тия лъчи са отвън, от други същества около вас, те ви ги изпращат, но вие не ги виждате, влияете се и като се върнете в домовете си, някои ще бъдат разположени, а други – не. Някой ще каже: „Аз много добре разбрах беседата“, а друг ще каже: „Имаше един господин, той ми препятстваше със своите влияния“. Е, какво е неговото влияние – неговото влияние е, че не е разбрал Любовта.

Сега, в тази беседа аз ни най-малко не искам да се нахвърлям върху свещениците, но казвам една велика Истина – че в съвременната еволюция е настанал един период, в който човешките умове и човешките тела ще започнат да отслабват; тази неврастения, която съществува в цяла Европа, е едно отслабване на бялата раса и трябва да се вземат мерки – какви? Техният егоизъм е станал толкова силен, че отслабва нервната система. Всеки един е така погълнат от разни материални мисли, нашите умове са пълни само с мисли за къщи и пари, в нас няма нищо благородно и свещениците служат само за пари, а не за името Христово.

Аз ще ви приведа един пример, но ще ме извините, то е за добро. Дойде при мен една госпожа и ми казва: „Аз съм възмутена! Искам да ти разкажа нещо, което можеш да разкажеш някой път. Това се случи при започване на войната[4] в една от софийските църкви, където отидох с всичкото си желание да се моля на Бога. Разбира се, свещеникът ми поднесе дискоса, извадих една златна монета, дадох я, но като се отдалечих, гледам – пред свещеника се натрупали много пари. Той отдели петолевките и двулевките, погледна ги и ги сложи в джоба си, а грошчетата и еднолевчетата ги занесе на своя другар“. Е, питам: как ще служи този свещеник на Бога? Не го обвинявам – той за пари служи на Бога; ако промърмори една молитва, той не мисли за Бога, а колко пари ще му дадат; когато погребва някого, той мисли само колко пари ще му дадат. Всичко е за пари – и свещениците говорят, че имали морал. Къде е тук моралът, къде е тук православието, къде е благочестието? – „Ама на тия свещеници им трябват пари, трябва да живеят“. Щом е така, свещеникът трябва да остави онзи, който се

венчава, да даде колкото иска и да му каже: „Дай колкото обичаш!“ – това е благородство.

Не е в мой интерес да им казвам, за мен е по-добре да ги оставя да си чупят главите, а не да ги поправям, защото като ги поправям, те ще се коригират, ще се покажат праведни и ще скрият греховете си. Не, не, ние искаме грехът съвършено да се изличи. Аз искам, когато срещна българския свещеник, да е безкористен и да свети лицето му; и владиката да бъде такъв – само тогава аз бих му подал ръката си.

Сега питат с коя власт говоря. Аз им говоря Истината и тази Истина един ден ще дойде да заговори, няма да мине много време. И казва Христос: „Ако Аз млъкна да говоря, тия камъни ще проговорят“. Ако аз млъкна, целият български народ ще проговори, и най-заспалите българи ще проговорят, и не само българският народ ще проговори, но и всичките им говеда ще проговорят. Вие, които ме слушате, ще схванете тази велика Истина, тя ще проникне във вас.

Ние сме хора разумни и трябва да отворим сърцата си и умовете си, за да говорим Истината, срамота е за нас да лъжем. В очите ме лъжат, говорят неща, които ме отвращават, такова безобразие от лъжи не съм виждал. Ще дойде някой учен българин, някой политик, за да ме изпитва. – „Е, господине, казвам, кажи Истината наяве, няма какво да ме изпитваш. Ако е за изпитване, аз зная твоето минало и какво искаш, зная и онези, които са те изпратили, и тях зная, и какво мислят зная; аз искам да говорим Истината направо. Ако виждате нещо лошо в мен, кажете! Ако това, което е в моята стая, мислиш, че е за мен, половината мога да го разделя с теб; и цялата си стая мога да ти отстъпя“.

Всички трябва да говорим истината, разбирате ли? И няма по-отвратително нещо от това един религиозен, духовен човек да говори лъжа и после да се извинява, че бил нервозен. На ония, които дойдат при мен, казвам: „Кажи какво искаш, но ако мислиш, че един ден аз ще го използвам, не ми го казвай. Каква нужда имам да нося твоите грехове – не, мен ще ме ползват само твоите добродетели, мен ще ме ползва само Любовта, която е в тях“.

Ни най-малко не любопитствам да зная погрешките им, нито злорадствам, а само съжалявам в душата си, че тия български владици от 20 години не можаха да разберат Христа. Не мен да разберат, не, не, а Христа в себе си да разберат – да не лъжат. Ще каже някой владика: „Аз съм Го разбрал, но не мога да копая“. Не, да идем да покопаем на лозето, двамата да вземем ралата, да впрегнем воловете и да изорем нивата – че ти владика ли се роди, та да можеш да проповядваш, а да не можеш да копаеш; ти поп ли се роди, да можеш да служиш в църква, а да не можеш да ореш и да копаеш? В света има само един владика, само един поп и само Него аз признавам – Той е Господ.

Понякога ми казват: „Ти си свят човек“ – свят в какво? Свят е само онзи, който люби; не люби ли, никаква святост няма. Какъв *свят човек* или *отче святи* – ако ти не можеш да любиш брата си, никаква светлина няма у теб; ти си свят, без да можеш да дадеш светлина на хората. Да жертваш себе си – разбирам, а да си свят и необикновен човек – не; необикновен е само Бог, а ние всички сме обикновени хора. В тази форма, в която сме, ние сме обикновени и от нас се изисква дълго време, за да се изменим. И Христос минаваше за Син Божи, но като Го набиха, носеше си кръста и Господ казва: „Сега, като си Мой Син, Който всичко може и изцерява, носи Си кръста“. Можеше ли Той да го махне – можеше. Как мислите вие, Христос носил ли е кръста? Две теории има: един казват, че го е носил, а други казват, че не го е носил – как мислите вие?

Главното сега е да останат тия мисли у вас – необходимо е Истината да се загнезди в сърцата ви. Да любим Истината с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила – това е първото нещо, което е необходимо за българите, от най-големия до най-малкия. Второто нещо: българинът трябва да обича светлината, абсолютната светлина за ума, и да я желае с всичката си душа и с всичката си сила. После третото нещо: българинът трябва да обича чистотата на сърцето си и да я желае с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила. Ако можем да приложим тия три неща в България, за една година ще има една съвършено нова култура, за една година българите ще отидат хиляда години напред и не само това, но за десет години черепът на българина ще се измени и неговото лице ще придобие много правилен профил, правилен нос, ушите му ще се изменят, цялото му лице ще се измени, цялото му тяло и европейците ще дойдат да видят новия тип на българина, който само при Истината, Светлината и Чистотата може да съществува. А при сегашното разбиране на българина ще имаме сегашния тип, за който знаете как европейците се произнасят.

„Ако думите Ми – казва Христос – пребъдват във вас...“ Но кой Христос? Не думите на Христа преди две хиляди години, а на Христа, Който сега ви говори. Мислите ли, че ако беше се изправил сега Христос пред вас, щеше да говори по друг начин? Той е казал: „Думите, които Аз ви говоря, не са Мои“ и аз ви казвам същото – тогава каква разлика има? И казвам: думите, които ви говоря, не са мои, те идват от един Велик източник и аз ви ги казвам. Ако ги приемете, ще опитате, че са верни и истинни. Не са мои, не грешете душата си, не мислете, че съм някой „голям“ човек. Не, не, едно нещо мисля: зная, че Бог е Любов; зная, че Бог е Мъдрост и тази Мъдрост не е такава, каквато учените мислят; зная, че Бог е Истина и тази Истина е малко различна от начина, по който хората я знаят; зная, че Бог е Правда и тази Правда е друга; зная, че Бог е Добродетел и тази Добродетел е друга.

Сега моите думи какво ще произведат във вас – вие ще седнете и ще кажете: „Какво иска да ни каже нашият Учител?“. Аз искам да ви кажа: трябва коренно да се измените и да станете нови хора – хора на Истината, без лъжа, без никаква лъжа! Не да казвате: „Малко бяла лъжа“, не – без никаква лъжа! Че може да лъжете, то е друг въпрос, то е една слабост, но на здравия човек не се позволява да лъже; на болните хора се позволява да правят неща незаконни, но на здравия човек не се позволява, той трябва да разсъждава правилно.

Сега ние сме се събрали тук в името на Божията Любов, събрали сме се в тази Любов – и какво мога аз да направя за вас, какво можете вие да направите за мен?

Вие за мен много можете да направите. Българите, когато ценят някого, му носят ризи за подарък. Ако аз изцеля 100 души и ми донесат 100 ризи, ще имам ли време да ги нося? Българите имат закон: като изцериш някого, той ще ти даде нещо и трябва да го приемеш. Представете си, че излекувам хиляди души и ми дадат хиляди ризи, ще видите цял сундък с тях и ще кажете: „Този човек трябва да е много богат – толкова ризи!“. Аз ще кажа: ще лекувам, а вие ще давате тия ризи на бедните, моите братя, които нямат, и считайте, че те за мен ще ги носят. А сега, като излекувам някого, най-напред ще ме повикат на гости и всички първо ще научат с какво се храни Учителя. Тиквички пържени не употребявам, сирене не употребявам и такива деликатеси, плодове, не, не; на вашия Учител малко ряпа стъргана с малко оцет и зехтин, малко хляб, нищо повече – и ще се свърши въпросът.

Не е въпросът до ядене, а до Любовта – и най-пищната храна можете да имате, но ако нямате Любов, нищо не се ползвате. Когато седнем и имаме Любов, ще ядем сладко, ще се разбираме, макар да е и само бобец. С Любов ли е, то е най-красивото; нямаме ли Любов, това ядене е ненужно за мен. Сега аз изисквам от вас, които ме слушате, едно нещо. Знаете ли какво искам (много малко искам), то е като онзи български лихвар: на един дал пари назаем и му казал: „Няма да плащаш лихва, а само на грош по една пара всеки ден“ и онзи, като не знаел да смята, казал: „Хубаво, по една пара“. И аз ще ви кажа като онзи: по една пара на ден.

Спрете се, като се върнете у дома, и си кажете: „Ние употребили ли сме досега Любовта?“. Прегледайте вашия живот – служили ли сте един ден на Бога тъй, че да сте извършили Волята Божия така, както Той иска? Претърсете и намерете един красив ден в живота си – да сте го употребили тъй, както Той иска. Изповядайте се чистосърдечно и искрено пред себе си, повдигнете си мислите и кажете: „Има ли един красив ден в моя живот, в който аз съм служил тъй, както Божията Любов изисква?“ – какъв важен въпрос е този! Това искам от вас, можете ли да го направите? Като се върнете, всички, които ме слушате, още тази вечер го направете, не утре, а тази вечер. И аз мисля да го направя. Това преглеждане ще ми бъде най-приятното, защото ще зная, че вие разглеждате един от най-важните въпроси. Пък и аз с вас ще застана и ще кажа: „В моя живот има ли един красив ден, в който съм постъпил тъй, както Божията Любов изисква?“. И аз ще постъпя със себе си с онази строга мярка на тази Велика Божия Любов: служил ли съм аз така безкористно с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила тъй, както този Велик Господ изисква?

Нека тази вечер ние да отправим умовете си, сърцата си и душите си към Бога, да произведем една велика вълна в света, да почувства Господ, че ние искрено Го търсим. И когато почувства това, Той ще ни отговори и тогава ще чуете онзи, Тихия глас, и като го чуете, ще имате един от най-приятните моменти, които някога сте преживели!

18 юни 1922 г., София

Гладуват и жадуват

Блажени, които гладуват и жадуват
за Правдата, защото те ще се наситят.
От Матея 5:6

Силни думи в стиха са *които гладуват и жадуват* – те изразяват силно желание, защото само оня, който е гладен или жаден, разбира какво нещо е глад и жажда. Следователно Христос употребява тия две думи, които имат един смисъл, а не са двусмислени. Значи за да разбере човек Правдата, трябва да е гладен и жаден – така, както хлябът може да се оцени само от гладния и водата – от жадния; да се оцени, т.е. да се използва. Сега може да се направят много разсъждения: да се отвличаме какво нещо е Правда, какво нещо е глад – обаче ние ще го вземем в пряк смисъл, така, както чувстваме глада всеки ден.

„Блажени – казва Христос, – които гладуват и жадуват“ – за какво? За Правдата. Виждали ли сте вие лястовички, които цял ден слизат и се качват, какво хубаво упражнение правят из въздуха? И всичко това е обосновано от онзи вътрешен глад, който прави всички тия извивания. Питате какво кара онази птичка да се разхожда – гладът е, който я заставя да се разхожда, това е една необходимост.

Мнозина културни хора имат криво понятие за развиването на човешката душа – всички търсят лесния път. Даже преди войната бяха дошли до мисълта, че един ден химията ще измисли такива малки пилюлчета, че без много работа, без оране да се хранят хората. Такива пилюлчета няма и не може да има. Може, но когато хората достигнат състоянието на Ангелите, т.е. за това се изисква една възвишена култура, а не като сегашната.

Сега Христос засяга един основен въпрос – за Правдата. Това е въпрос на човешката интелигентност: Правда може да съществува само там, където има възвишена интелигентност, като вземем думата *интелигентност* в много широк смисъл – където има Мъдрост и истинско Знание. Ние не трябва да се заблуждаваме, че имаме знания. Ще оставим и ония афекции, които се зараждат в ума ни, защо трябвало да бъдем интелигентни – в даден случай сме много интелигентни, а в друг случай не сме. Аз говоря за онази интелигентност, която владее всичките човешки емоции и при каквито и условия да е човек, той всякога пази равновесие. Това е по отношение на проявата на Целокупния живот. *Блажени* – кои? Блажен е само онзи, който е умен; само умният човек може да бъде блажен, който може да се наслаждава на музика, който има музикален дух, който може да се наслаждава на художество, на изкуство – онзи, който има тия чувства. Сега твърдят, че всички хора имат еднакви дарби, но не са еднакво обработени. И когато говорим за Любовта, вие не схващате еднакво Любовта, понеже у всички ви чувствата на Любовта не са еднакво развити.

Едно време огънят се влюбил в леда и казал: „Понеже ми е много горещо, искам по някой път да ме разхлаждаш“, но един ден, когато огънят стопил леда, той изгаснал и казал: „Аз исках да ме разхлаждаш, а ти ме изгаси“. Сега понякога и вие искате като огъня разтуха и разхлада в живота, но като се стопи вашият лед и загаси огъня, какво ще стане?

Представете си, че душата е реално същество. Вие сте интелигентен, умен човек, основавате живота си върху лед и съграждате една къща там; ледът е здрав, як, вие съграждате един отличен палат върху него, но идва Слънцето, разтопява леда, разрушава вашата основа, целият палат се превръща във вода и виждате, че настава цял катаклизъм – как да се избавите от нещастието? Направите си лодка и казвате: „Слава Богу, избавихме се от катастрофата на леда, във водата можем да живеем“ – но представете си, че водата се изпарява и вие оставате пак без основа. Питате какво трябва да правим – щом водата стане на пара, трябва да си направите криле. Следователно всеки един от вас трябва да се научи да минава от едно състояние в друго: от състоянието на леда в онова на водата и да влезе в състоянието на парата, за да може и в нея еднакво да функционира – това е, което съвременните хора наричат *да се приспособиш към условията на живота*.

„Блажени, които гладуват и жадуват.“ Ние гладът и жаждата не можем да унищожим, те са една необходимост, един вътрешен подтик, абсолютно правилен. Човек, който иска да знае дали е здрав, или не, ще познае по това: докато чувства глад и жажда в себе си, той всякога е здрав; изгуби ли глада и жаждата, това състояние е болезнено. Докато в човека има глад и жажда за Правда, това е едно нормално състояние на душата, това показва, че е здрав; стане ли индиферентен, каже ли: „Безразлично е за мен“, това е едно болезнено състояние. Другото положение: дотогава, докато съществува жажда да се интересувате за душите на хората, да се запознаете с тях, във вас има истинско разбиране на живота; а когато кажете: „Мен много малко ме интересуват хората“, питам тогава: щом много малко ви интересуват хората, тогава от какво се интересувате?

Същото е и в окултизма, ако кажете: „Мене много малко ме интересува целият човек, щом престанат да живеят всичките отделни части на тялото му“; е, хубаво, ако всичките отделни части престанат да живеят, къде е тогава животът? Философията на живота е да знаете да се интересувате от хората, да знаете техните отношения към вас какви са и вашите отношения към тях какви са.

Сега казва Христос: „Блажени, които гладуват и жадуват за Правдата“. Върху тия стихове има написани цели томове, томове с богословски тълкувания, и аз облазявам ония хора, които са писали, защото има какво да четат хората за блаженствата на гладуващите и жадуващите за Правдата. И всеки един вестник все за правда пише: „Правда, Правда!“ – но в съвременните хора още няма глад и жажда за тази Правда. Да гладуваш и жадуваш за нея, това значи да я приложиш в себе си.

Сядали ли сте вие някой път да си дадете един отчет, да помислите какво представлявате като човек? Оглеждате се в огледалото, очите ви са сини, казвате: „Ясни са очите ми, сини“; хубаво. Веждите – черни, косата, докато сте млад – черна, мислите, че сте нещо, нали? Това е, докато сте млади, но на 45 години, на зряла възраст, имате една промяна, а на 90 години имате друга промяна – тогава вече тялото ви не е онова стройно тяло,

а е станало като една въпросителна и се чудите защо гръбнакът на човека се изменя. Но отвън вие, като една интелигентност, като една душа, какво представлявате сами по себе си?

Може ли да си съставите една ясна представа можете ли да живеете вън от тялото? Представете си, че сте излезли от тялото си – имали ли сте това преживяване? Говорите, че има един Невидим свят, това, онова, но да оставим далечните работи; кой от вас е имал тази малка опитност – да излезе от тялото си? Като излезе един човек от тялото си, казваме, че е умрял, а като влезе, казваме, че е оживял; това е изопачение: излизането наричаме смърт, а влизането – живот. Но ще ви се види чудно, ако кажа, че излизането е живот, а влизането е смърт. Защото като излезеш от къщата, отиваш да работиш, да припечелиш нещо, а като влезеш в нея, отиваш да ядеш. И съвременните хора, щом влезе човек в къщата им, казват: „Дайте кокошка, хляб“ – той всичко унищожава, причинява навсякъде смърт. Неправилното излизане от тялото причинява смърт и неправилното влизане в тялото пак причинява смърт; правилното излизане от тялото причинява живот и правилното влизане в тялото причинява живот – така седи въпросът.

Ако сега на вас така, както сте, бихме извадили душата, или астралното тяло, или духовното тяло, за да влезете в Духовния свят, вие щяхте да забележите от цялото пространство проточени нишки, това са милиони нишки, и ще видите, че цялото пространство е прекръстосано само с тях; ще намерите една обвита мрежа и всичкото изкуство на науката седи в това да знаеш как да функционираш из тия нишки, да се отплетеш от тях. Ако не си умен, тия нишки се заплитат една с друга и някой път трябват 10-20 години, докато се оправят.

Хората казват: „Оплели му се работите“, а ние казваме: „Заплели му се нишките“. Някой господин излезе вечер, заплете му се някоя нишка и на втория ден го търси един господин да се разправя с него – някой път по приятелски начин, а някой път да се кара и първият вече търси как да се отплете било по добър, било по лош начин. И в сегашния живот хората трябва да заспят, за

да се поправят, трябва да дойде Христос на Земята, да каже така: „Всички да заспят“ – като при хирургическа операция да приспи хората. Той иде сега да разплете всичките нишки, в които са се заплели и ученици, и свещеници, и владици, съдии, учители, бащи и майки, на всичките нишките им са така заплетени, че не знаят кой път да хванат.

И казва Христос: „Блажени, които гладуват и жадуват“ – за тази Божествена Правда, която трябва да дойде, да разплете тия нишки. Как са заплетени нишките? На онези ученици, които започват да учат музика, учителят казва да сложат само кордите. Ученикът, който не познава кордите, ще сложи тънката корда на мястото на басовата, ще ги размести и не върви, гласи ги, но не може. Казвам: всяка корда трябва да се постави на нейното място, а за да стане това, ще повикаш един учител, за да ти каже коя корда на кое място трябва да се сложи. Цигулките си имат мерки и на всеки инструмент, при който струните се поставят според мярката, постепенно ще бъдат наредени по дебелината им – щом се нагласи цигулката, тя може да свири правилно.

Сега, за да разберете тия Христови думи, вие трябва да нагласите своя мозък, т.е. най-първо на всичко, каквото има в главата, трябва да направим един голям ремонт; на всички съвременни хора трябва ремонт от първа степен. Някой казва: „Да си ремонтирам къщата“; казвам: най-напред главата си трябва да ремонтираш, после ще ремонтираш сърцето – защо? Понеже грехът е достигнал и до човешкото сърце. Грехът е проникнал и в човешкия ум, и в човешкото сърце. В душата още не е проникнал и в Духа не е проникнал. Всичката поквара съществува само в сърцата и умовете. Има нещо чуждо, което е проникнало в сърцата ни, има нещо чуждо, което е проникнало и в умовете ни и тези чужди елементи ги развращават.

Как ще си обясните едно положение, един факт: обикнал си някого (това е прост психологически факт), а след малко го намразваш. Защо, защо си го обикнал и защо го мразиш? Ще кажеш: „Той ми направи едно добро, обикнах го; направи ми едно зло, намразих го“. Но ти уверен ли си, че той ти е направил едно добро и затова го обикна? Имаш ли факт, че ти е направил добро? И после, ти уверен ли си, че той ти е направил зло, факт имаш ли? Да констатираме факта това, което той е направил, добро ли е и в какво седи доброто, а не само привидно нещата да бъдат добри или лоши – сега поне ние трябва философски, разумно да определим.

Има радост физическа, има радост духовна; има скръб физическа, има скръб духовна – стимулите, причините не са едни и същи. Подаряват ти една къща, ти се радваш, скачаш, имаш един физически стимул, но утре някой я запали, дойде ти скръб, казваш: „Голяма е скръбта ми!“; скръбта ти не е много голяма – щом ти направят нова къща, скръб няма. Но има радост, която е причинена от съвсем друг стимул: затварят те в затвора – скърбиш, пускат те навън – радваш се.

Допуснете сега следното: човек иска да бъде в полза на своите ближни, но един ден го хващат, обвиняват го, пъхат го в затвора, обаче той се радва – вижда условия да работи за Бога, да проповядва в затвора; изгубва честта си, но се радва и може в 2-3 години да реформира целия затвор. Пускат го от затвора – той върви и скърби. Как ще си обясните тия противоположности? Едни хора, когато влизат в живота, се радват, а когато излизат от живота, от затвора, скърбят.

„Блажени, които гладуват и жадуват, казва Христос, за Правдата, защото те ще се наситят“ – ще се наситят на какво? Само Правдата ще отвори онзи път да се наситят – от какво? От Божествената Любов. Насита може да донесе само Любовта, да ви задоволи, но не както ние се задоволяваме, а да създаде онова ново състояние, при което ние можем да работим.

Сега трябва да се създаде този глад, истински глад и жажда трябва да се създадат вътре в душата. Онези, които искат да минат по пътя, трябва да разбират живота малко по-дълбоко, те трябва да пристъпят към първия опит. Някои ще кажат: „Имаме опит“, но разбирайте ме опит в следното: когато ученик е започнал да взема уроци по музика, той взима първи урок, втори, пети, шести, после започва да изучава позициите – първа,

втора, трета, четвърта, пета, шеста, седма, осма, девета позиция. Той не трябва да се спре на първия опит или наполовина, а да довърши всички, които са необходими, и след като стане виртуоз, ще има друго управление, ще приложи съдържанието на своята техника.

Сега съвременните вярващи, след като направят един малък опит, престават. Някой казва: „Аз искам да ида в онзи свят, за да видя“. Е, хубаво, допуснете, че аз ви завеждам в онзи свят – ето, разказвам ви какъв е: ще влезете в един град, добре устроен, на който всички улици са постлани с диаманти, вместо с блокове; къщите на тия същества са от най-прозрачно стъкло; масите им са направени от злато, чашите им, всичките съсъди са от най-фино злато; водата е от най-чист нектар, тя е като нашата, но като пиеш, казваш: „Нима това е вода?“; въздухът е толкова чист и приятен, а пък птичките – славеите, гургулиците, гълъбчетата, са по-красиви и по-пъстри от нашите и толкова приятно пеят! Там си имат особени начини за съобщение. Железници нямат и дим нямат като нас, и фабрики нямат; като влезеш в Духовния свят, индустрия няма, всъщност има, но без кадеж. Там ще намерите училища отлични, музики, изкуства до висша степен развити. И мъже, и жени има там, и деца има, но с красота, каквато вие не сте виждали. Там ще ви приемат, ще ви нагостят, а като ви върнат в този свят, ще ви потопят в една течност, за да забравите всичко от техния свят. И като отива някой от този свят там, те пак ще го потопят, за да забрави всичко и да не внесе някоя развратна мисъл, с която да опетни онзи свят. Те са толкова умни, че и когато отиваш, и когато се връщаш, ще те потопят, нищо няма да помниш, не ще знаеш нищо нито за тоя, нито за оня свят, нито ще занесеш, нито ще донесеш нещо. Тази е причината мнозина от вас всяка вечер, като ходите в другия свят, все да ви приспиват. Сега някои от вас ще кажат: „Това прилича на *1001 нощ*“. Всъщност не е тъй, както ви го описвам, то е хиляди пъти по-хубаво, отколкото мога да го опиша, аз ви начертах само една скица.

Трябва да се създаде в нас този глад и тази жажда за онзи възвишен живот, където Правдата съществува. Само в един възвишен живот, проникнат от онази

Божествена интелигентност, можем да разберем красивото и хубавото в живота, само там е мястото на Любовта. Сега например, като ви говоря, ако вие можехте да забравите вашия живот, щяхте да ме разберете другояче, а сега някои от вас си имате грижи и мислите дали това, което говоря, е вярно, дали ще ви измамя и т.н. Но представете си, вземам едно цвете и двамата го гледаме с еднакви очи, тогава в какво можете да се съмнявате? Казвам: това е едно червено цвете, вие какво казвате? – „Червено цвете.“ И двамата виждаме червено – какво има да спорим? Или синьо, жълто, оттенъците еднакво ги виждаме. Обаче щом дойдем до съпоставяне, може ти да си видял синьо, а аз – червено, и спорим. Ти казваш:

– Цветето е синьо.

Аз казвам:

– Цветето е червено.

Но ние гледаме две различни цветя: моето цвете е червено, а твоето – синьо; и ти си прав, и аз съм прав. Представете си, че двама сме на една празна сфера, аз съм отгоре, ти си вътре. Казвам:

– Тази сфера е изпъкнала.

А ти казваш:

– Не, тя е вдлъбната.

– Как може да е вдлъбната, не виждаш ли?

– А не виждам ли?

И започваме да спорим:

– Математически мога да ти докажа.

– И аз математически мога да ти докажа.

И двамата математически имаме право – това са две състояния на Битието: от едната страна Битието е изпъкнало, а от другата страна е валчесто. Питам сега: ако вътрешното съдържание на тази сфера се напълни и този господин не може да живее в нея и излезе навън, какво ще каже – че животът е изпъкнал само отвън. Е, допуснете друго състояние: всичко отвън се заглади и остане само вдлъбнатата страна. Тия противоречия постоянно изпъкват в живота – дали се намираме отвън, или отвътре. Сега какво е физическият живот и какво е духовният? Физическият живот е външният живот, а духовният – вътрешният, но тия два живота съставляват

две положения на човешката душа, или две положения на човешкото съзнание.

„Блажени, които гладуват и жадуват.“ Гладува кой – стомахът; жадува кой – пак стомахът. Но всъщност не жадува стомахът, а в слепоочните кости има един център, в който се зараждат и гладът, и жаждата. Следователно от мозъка се предава това състояние на стомаха и стомахът изисква. Онзи, който не разбира, казва: „Коремът иска“, но ако унищожим този център, никакъв глад няма да има, а хората щяха да ядат автоматически. Представете си друго положение: да можем да ядем, без да усещаме някаква приятност – какво щяхме да научим? Сега правите разлика между месце, кебапчета със солчица и черен пипер и като ви замирише, казвате: „Това си струва“. Представете си сега, че нямате никакъв вкус – тогава като ядете, каква полза ще ви принесе яденето? Следователно яденето е един начин за придобиване на знание. Чрез него животът влиза в нас.

Сега да обясня моята мисъл. Представете си, че влизате в една текстилна фабрика, където се приготвят бои: червени, сини, жълти и т.н., опаковат ги – могат да ги сложат в шишета или могат да ги стриват на прах и да ги опаковат в пакет. Да кажем, вие изучавате как се образуват тия бои във фабриката, знаете техния състав, знаете как се опаковат и там вашето знание спира. Питам: какво сте научили от тези бои? Но някой художник, като знае за тях, ще създаде един отличен образ или някой пейзаж от Природата – започнал е чрез тях да използва идеите на своето платно. Сега и стомахът е една фабрика, където се приготвят онези материали, в които Духът може да прояви своята интелигентност и да вложи нещо разумно в хората; от тия материали Духът може да създаде нещо възвишено – това има смисъл само така.

Какво трябва да създаде Духът? Духът трябва да създаде на първо място формите на Любовта. Е, как ще изразите една форма на Любовта? Сега бих ви попитал: каква е първата форма на Любовта? Не искам отговор, но като се върнете в дома си, помислете коя е първата форма на Любовта, с която вие сте започнали. Помните ли в детството си първата дума, когато се е появило у

вас съзнанието, когато сте почувствали, че обичате? Помните ли – през първата, втората, третата, четвъртата година? Аз слушах един американски професор философ: когато станал на 21 години, един ден за пръв път осъзнал, че има ум, и това е било един славен момент, и като осъзнал, че има ум и може да го употреби, то е било за него един ден на радост. Значи това съзнание има известна форма, която може да се употреби. Вие навярно всички имате такава опитност – някой може да е имал на 5 години, на 6, 7, 8, някои към 14-ата година, но във всекиго от вас, и мъже, и жени, ще се явят тия форми.

Мнозина не са се спирали коя е първата форма и вие не сте я запазили. Първата форма – това е първият слънчев лъч, който е излязъл от Слънцето и е влязъл във вашите очи; този лъч може да влезе в очите ви по отражение на някое огледало, но тогава не иде направо от Слънцето. Следователно първата форма подразбира онази, която иде направо от Духа. А формата може да е минала в друг ум и по отражение от него да е влязла във вашия. Някой човек люби и вие се заразявате, и вие любите – то е чрез отражение; тази светлина, тази Любов, ако изгасне в онзи, и във вас ще изгасне. Така има цели общества, които любят, защото един люби, но когато любовта угасне в единия, във всички угасва по същия начин. Има семейства в света, създадени по същия начин: когато умре някой от това семейство, цялото семейство измира и един като се роди, всички живеят.

Според този закон ето как не трябва да обичаш: на Земята, във физическия свят, не трябва да обичаш никое същество или предмет с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила, защото този, когото обичаш така, ако умре, и ти ще умреш. И затова на физическото поле трябва да има постоянна дисхармония – за да живеят хората, и където физическият свят може да съществува, то е именно затова – благодарение на дисхармонията вие живеете. При сегашните условия, ако вие сложите хармония на физическото поле, всички хора ще измрат. Е, как ще си обясните това противоречие? Всички вие искате да сложите във физическия свят хармония, но в тази хармония ще се задушите.

Казва Писанието: „Плът и кръв не могат да наследят Царството Божие“.

Христос казва: „Блажени, които гладуват и жадуват“ – не на физическото поле, не за къщи, не за ниви и не за пари, но онези, които гладуват за великия принцип на Правдата, ще се наситят. Искат да се наситят, гладни са всички ония хора, които са недоволни, ония, на които животът е станал безсмислен.

Христос дава едно правило: само който гладува и жадува за Правдата, той ще се насити, той ще бъде доволен. Ако сте жена и сте недоволна, намерете Правдата, за да се наситите; ако сте мъж, свещеник, учител, законът е верен – в каквото и положение да сте, намерете тая Правда, приложете я чрез глада и жаждата и ще се наситите. И тогава вие няма да се спрете при това блаженство, а всички блаженства ще се изредят.

Христос е дал форми и начини, за да може човек да изправи живота си. Сега четат тези стихове: „Блажени нищите духом, защото е тяхно Царството Небесно“; „Блажени нажалените, защото те ще се утешат“; „Блажени кротките, защото те ще наследят Земята“; „Блажени, които гладуват и жадуват...“. Хубаво, но Христос е дал начини, чрез които ние можем да изправим живота си. Срещнали ли сте досега някой богослов, който да е разтълкувал, да е дал нещо? Не че богословите не искат да намерят смисъла, но иска се учение, учение, интелигентност се иска. Дотогава, докато ни сломява най-малкото препятствие в живота, докато ни измъчват загубените хиляда лева, докато ни смущава една изгоряла къща, докато ни смущава един умрял наш приятел, докато ни смущава една опечена кокошка, едно 6-годишно вино и какви ли не други неща, с които ние се смущаваме, казваме: „Блажени, блажени, блажени“. И седят някои, че описват блаженството на светиите – как ще опишат това блаженство, как може да описваш това, което не си опитал? Опитът трябва да продължава. Ние трябва да вървим по същия естествен начин.

Не мислете, че аз отричам вашата опитност, не, но ви казвам: не се спирайте там, където сте стигнали, вие сте още в началото. Допуснете, че ако посеете в

Природата едно семенце, вие трябва да го присадите 5-6 пъти – такива присаждания има в Природата: вие правите една присадка, остават още 5, след една година ще направите втора, трета, четвърта и само на петата присадка ще имате плод. И в психическо отношение има не само едно присаждане, а 5-6 пъти трябва да се присади едно дръвче, за да има резултат.

А знаете ли колко присадки трябва да направите от Любовта, за да имате плод? Присадете Любовта най-напред на физическото поле, в тялото си, след това в сърцето, после в ума си – той е разсадник, – след това я внесете в душата си и в духа, за да имате плод. Сега каква ще бъде Любовта, проявена във вашето сърце? Вие ще хванете човека, ще го стискате от едната страна, отляво, отдясно, ще го целувате насам, натам, ще кажете: „Обичам ви“. И ще заприличате на онзи руски княз, който се оженил за една бедна, но красива рускиня и постоянно ѝ казвал: „Ну, поцелуемся“. Първият ден ѝ дал хиляда целувки, но тя огладняла и трябвало малко хляб да се яде. „Ну, поцелуемся“, обаче любовта на Земята не може да устои на глада – и на Земята гладът и жаждата са по-силни от Любовта.

Ако вие имате една жена, която казва, че ви обича и че е готова да умре за вас, дръжте я три дена гладна и любовта в нея ще изчезне, ще каже така: „Аз се ожених за един мъж, за да ме храни, а не да ме държи гладна“. Казват: „Няма нищо в света като любовта“, а пък аз казвам: гладът е по-силен от любовта – какво ще кажете на това? Сетне казвам: жаждата е по-силна от любовта. Следователно ние трябва да опитаме Любовта, докато тя дойде в тази форма – да надделее над глада и жаждата, значи да намерим тоя закон; може ли да ги замени, тогава имаме истинската Любов. Може ли Любовта да ги замести, т.е. да намерим този закон на глада и жаждата, ние сме дошли до основите на духовната Любов; но ако по-силни са гладът и жаждата, да не си правим илюзии, че можем да любим и да основем дом или да управляваме държава – ако любовта е по-слаба, този обществен строй ще се управлява само от глад и жажда. И цялата съвременна култура е основана само на глад и жажда,

право казват комунистите: „Папо, папо, папо“ и прави са и духовните, защото и те казват: „Само с хляб човек живее“ – те са прави, отгоре са те на тази изпъкналост, те са прави и ние сме прави, които сме отвътре, от другата страна.

„Блажени сте, които гладувате и жадувате.“ Сега схванете правилно – не отричам вашата опитност, но продължавайте с присадките на вашите чувства. Ако едно ваше чувство или една ваша мисъл не може да издържи на глада и жаждата, тази мисъл или това чувство са слаби. Един човек, който е гладувал три дена, може да ви обича и като дойде на трапезата ви и в любовта си забрави и глада, и жаждата си и започне да ви служи, той наистина ви обича; а щом като този, който ви обича, иска да се понаяде и тогава да прояви своята любов към вас, любов не може да има, то е едно физическо състояние. Не трябва да се лъжем с думи, че имаме любов, не!

Казват, че Любовта заглажда много погрешки – ако нашата любов в даден случай не може да заличи погрешките ни, тази любов е чисто физическа. Сега нали говоря принципно? Вие искате да изправите живота си – ако сте гладни, трябва да знаете как да го употребите. Не отричам хляба, не отричам и водата, но стомахът ви най-първо трябва да бъде здрав; не само стомахът ви трябва да бъде здрав, но и вашият мозък трябва да бъде здрав, за да използва тази енергия на ума, защото в това тяло ще живее Духът.

Трябва да знаете как да градите, не да казвате: „То ще се нареди“ – няма да се нареди, а ние ще го наредим. Ние трябва да градим както зидарите; те казват ли: „Господ ще нареди тухлите?“ – не, онзи майстор пуска своя правомер и по него гради, а ние, духовните хора, казваме: „Господ ще оправи тази работа“. Ще опънеш своя конец от единия край, ще спуснеш своя перпендикуляр, ще размерваш точно и ще слагаш правилно по една тухла на мястото. И когато говориш, кажи една дума, но да е казана намясто – а сега ние бъбрим, слагаме тук-там тухлите, наляво, надясно и след това, като дойде комисията, каже:

– Направил си погрешка.

– Защо да съм направил погрешка?

– Не градиш добре.

Правото говорене е градеж в живота, това е изкуство; говорете право и малко, всяка дума да поставяме на нейното място.

„Блажени, които гладуват.“ Ние още глад и жажда за Правда нямаме, съдя за това от резултатите. Аз измервам, а вие казвате, че някои от вас нямат инструмент. Дойда при един, казва ми: „Колко голям огън имам!“; измервам – 100 градуса; казвам: това е огънят, на който едва олово може да се стопи, а голям е този огън, който има 10-15-20 хиляди градуса и каквото сложиш в него, всичко се топи. После ние казваме: „Нашите скърби са много големи“, но измервам градусите и намирам, че това даже не е скръб. На някой му влязло едно малко трънче, болка имал, но гледам – извади малкото трънче, минава болката, а на другиго влязло едно голямо желязо в крака, но той даже не чувства голяма болка.

И тъй, „блажени, които гладуват и жадуват“. Следователно гладът и жаждата са стимул на високата интелигентност – само човек, който е високоинтелигентен, може да усеща глад и жажда и степента им показва как се развива и расте умът му. Затова в Природата всеки ден трябва да се молим и трябва да усещаме глад всяка сутрин и на обед, и вечер, за да се подбужда нашия ум.

Някой казва: „Защо трябва да ядем?“; този глад трябва да бъде един стимул, за да расте умът, сега обаче умът не расте, а стомахът расте – вместо главата да се сформира, ние виждаме хора, на които изпъкват такива благоутробия... Българите са забележителни по следното: един човек, сух като кука, стомахът му хлътнал, направят го кмет и той стане чорбаджия в селото; не се минават две годин и той пусне благоутробието, едва се движи и казват за него: „Чорбаджията“. Да, но неговата умствена дейност е спряла.

Следователно дейността трябва да върви нагоре, а не надолу. Главата ни трябва да се развива, иначе ще заприличаме на онези двама приятели германци, които били бедни студенти, после станали богати, развили големи шкембета, около половин метър, и си дали рандеву – в охолството си искали да си припомнят как са

прекарали своите студентски години. Като се срещнали, искали да се целунат, но не могли и казали: „Нещастие!“. И сега ние, съвременните хора, сме изопачили живота си със своя стомах.

„Блажени...“ Значи този глад и тази жажда не трябва да бъдат в стомаха, а трябва да бъдат в нашата глава. Да имаме жажда за какво – за Божествената Правда. Ако един народ, едно общество, един дом, един човек усеща този глад и тази жажда за Правдата Божия, ето къде е спасението. Трябва да усещаме този глад и тази жажда за тази Правда и тогава ще можем да се справим. И сега ние усещаме глад и жажда, ала мислим със стомаха си.

„Блажени“ – казва Христос. Блажен е умният човек; блажен може да бъде само интелигентният човек; блажен може да бъде човекът, на когото всичките чувства и мисли са хармонизирани и той може да работи. Затова именно Бог е създал целия свят само за умните хора – за умните хора в широк смисъл. Ние трябва да проучим Природата от гледището на глада и жаждата: всяка една течаща вода трябва да ни напомня за жаждата – това е стимул на ума, т.е. че ние трябва да се развиваме, и всеки един плод на дървото трябва да ни напомня за глада; тия красиви форми трябва да ни припомнят всичко.

Бог казва: „Нашите умове трябва да се развиват“ – и повече интелигентност се изисква, повече интелигентност! Някои казват: „Не трябва много ум – по-малко ум, повече пари“; не, интелигентност трябва, а в тази интелигентност ние ще можем да внесем Божествената Правда – ако я внесем, тя ще оправи живота ни.

Сега, ако Христос е закъснял малко да дойде на Земята, то е, защото Правдата още няма своите основи. Христос иде на Земята само за интелигентните хора, за хората на Правдата – на тях Той ще се изяви, на тях ще говори, тях ще учи. Когато дойде в някой град един музикант, на кого иде да свири, на глухите ли – не, на онези, които чуват; когато някой художник рисува, за слепите ли рисува – не, за хора, които имат очи и чрез тия очи прозира тяхната интелигентност; когато музикантът свири, той свири за хора, които имат уши, и то интелигентни уши, за да слушат, т.е. да разбират. Хората казват:

„Христос ще дойде за всички“ – под *всички* се подразбира онези, у които тази интелигентност е развита.

„Блажени, които гладуват и жадуват.“ Сега пак ще ви попитам: вие имате ли истински глад и истинска жажда? Трябва да сте имали тази опитност: връщате се от екскурзия и срещнете някой, който ви даде сухи корици без вода, и след като ядете малко, да говорите с години за това: „Едно овчарче ми даде корици, но много сладко ядох, няма да го забравя“. Само гладът и жаждата могат да ни дадат истинско понятие за великите неща в света.

Сега допуснете, че Христос дойде като един велик Учител в света; как ще Го познаете? Ще кажете: „Как няма да Го познаем, Той ще носи цигулка, по нея ще Го познаем“. Всеки може да носи цигулка, но тя още не е доказателство – важното е, че ще свири тъй, както никой друг не може да свири; Неговото свирене се отличава по това, че никой не може да го подражава. Той ще носи Любовта и по нея ще се отличава. Всички ще бъдат подобни на Христа, но по същество никой няма да бъде подобен на Него.

Ако Христос дойде сега и проповядва със символи, тогава учени и попове как ще разберат тия Негови символи? Ако ви кажа така: „Обърнете водата в лед, за да се спасите, обърнете парата във вода, за да оправите работите си“, как ще ме разберете? Ако имате огън, на който скоро ще дойдат разбойници, за да опекат някой човек, превърнете този огън в лед; ако имате едно езеро с вода, в което след няколко часа ще дойдат да удавят няколко души, превърнете това езеро в лед; ако вашият котел е толкова пълен с пара, че ще се пукне и ще избие стотина души, казвам: превърнете тази пара във вода! Това са символи.

„Блажени, които гладуват и жадуват.“ И ние трябва да превърнем съвременното знание, за да спасим човечеството. Изучаваме вълците в зоологията – защо ги изучаваме? Ако попитам един съвременен зоолог, той ще ми опише формата му, козината му, но защо ни е този вълк, защо го изучаваме? Или изучаваме един паяк. Защо трябва да изучаваме паяците, защо трябва да изучаваме вълците? Трябва да има една поука. В

съвременната зоология можем да използваме такива моменти: има пороци, които не могат да се лекуват по друг начин, освен чрез закона на втръсването, на пресищането – такъв случай е пиянството, у което ще се яви обратно действие. Имаш деца, които са толкова лоши, че никой метод не може да им подейства – ако това дете изучава вълка, в него ще се яви едно пресищане и то ще се превърне в овца. Психологически така разбирам да изучаваме зоологията, а сега е обратното: когато учителят описва вълка, детето вместо да стане овца, става вълк. Питам: знанието намясто ли е? Затова казвам, че съвременните учени не са прави в своите методи. За химията важат същите закони – казват: „Как, ние трябва да изучаваме елементите на времето“, но защо трябва да изучаваме химията? Трябва да я обосновем разумно.

Не че тия неща не са прави, но за всяко нещо в света си има определено време и ние трябва да знаем това време, кога и какво трябва да учим – а сега учим всичко безразборно и вследствие на това всички резултати са неверни. Ние говорим за Спасение, за Правда, за Любов, но не навреме – аз съм дошъл при вас, говоря ви за Любов, а вие сте се наяли с едно печено прасе, искате да спите; питам: навреме ли говоря – не е навреме. Дойде някой, заразен със сифилис, аз отида да му говоря за Христовата Любов и искам да го целуна – питам: тази целувка навреме ли е? Това не е целувка, това е извращение. – „Ама това го казва свещената Библия.“ Но тази свещена Библия – това са преживяванията на милиони хора; тия преживявания са семенца.

Ти имаш ли преживяванията на Давид? Четеш Псалом 51 и като го започнеш от единия край до другия, мислиш, че си преживял положението на Давид, който е взел жената на Урия и след това се изобличил. Казва: „Блажени“, но това не е четене на Псалом 51 – когато направиш като Давид някое голямо престъпление, в което те обвиняват, тогава ще го четеш и като го четеш, ще го разбереш. А сега свещеникът облече одеждите и започва да чете този псалом – така той има обратно действие.

Гладуване и жадуване трябва да има в нашите души; гладуване и жадуване трябва да има и в науката.

Учителят, като влезе в клас, трябва да знае учениците имат ли глад и жажда за знание, или нямат: ако нямат, да не преподава, а да излязат навън и да се упражняват с физическа работа; ако забележи в душите им глад, да започне предмета си – и тогава и ученици, и учители ще се разбират. Някой път учителят говори, а учениците се прозяват и учителят казва: „Какво се прозявате, хайде навън!“. Проповедникът говори на своите слушатели, а те заспиват – значи той проповядва не навреме.

Глад на всички ви! Ако има някои гладни сега, ще ме разберат, а който не е гладен и жаден, няма да ме разбере. Аз бих желал да огладнеете и ожаднеете. Нашият метод е: ние ще държим болния човек три дена гладен и жаден. Казвам: първото нещо е да се стараете да създадете във вас глад и жажда за Истина, за Знание. Знаете ли вие какво значи да имате едно преживяване да почувстваш Бога в тежестта на живота си – когато си оскърбен, да почувстваш това Велико същество, Което е създало цялото Битие? Знаете ли какъв свещен трепет ще обхване душата ви, когато Той се докосне? Имали ли сте вие такова преживяване? Това е едно велико преживяване и в такъв момент, ако сте го изпитвали – да си гладен и жаден – знаете ли с каква красота ще се изпълни душата ви? Това са изпитвали някои светии и някои велики хора, някои мъченици: те изведнъж разбирали смисъла на цялото Битие и казвали: „Разбираме какъв е смисълът на живота“.

Такова преживяване могат да имат и стари, и млади. Някои казват: „Само старите могат да го имат“ – не, и младите могат, защо да го няма младият? Я онази мома, която е оставена от нейния възлюбен – отчаяна е и иска да се самоубие, но моли се, моли се, утеши се, почувства едно облекчение и каже: „Аз ще посветя живота си на Бога“. Това е великото преживяване на човешката душа, и то толкова реално, че хиляди години могат да минат и хиляди катаклизми могат да станат, но няма да се изгуби вашата опитност.

И ние се нуждаем от едно силно преживяване на реалността – от допирането на този Божествен пръст на Любовта; а сега отидеш в църква, запалиш една свещ

или кандило, но едно такова преживяване, едно такова допиране на този Божествен пръст на Любовта струва повече от хиляди проповеди. Аз бих желал всички да слушате велики проповедници, но като ги слушате, искам Господ да допре със Своя пръст ума и душата им, та и техните мисли да станат по-ясни.

Желая ви сега едно Добро – един лъч, и то жив лъч, да докосне вашата душа и всичко, което е заложено там, да се оживотвори, да се преобърне, животът ви да мине от едно състояние в друго, или както Христос казва: „Ще минат от смърт в живот“.

„Блажени, които гладуват.“ Желая всички да гладувате и жадувате и такива неутолими глад и жажда да имате, че като дойде Великата Божия Правда, да внесе тази опитност: всички да бъдете наситени с Божествена Любов и да кажете: „Знаем сега смисъла на глада и жаждата“. Създайте в себе си тия две състояния – тях ги има, вие им дайте място. Преживейте една малка опитност на Великото в света и тогава ще ви кажа: не сте далеч от Царството Божие; вие ще бъдете до вратата на Царството Божие и като дойде Христос и я отвори, тогава в ума ви знанието от хиляди години ще се обясни и така моментално ще ви стане ясно всичко, ще започне новият, разумният живот.

Приложете правилата за всяко нещо навреме. За Великото не четете всякога, за Доброто не говорете всякога, а навреме; за Доброто ще говориш навреме и за злото ще говориш навреме – така казвам аз. Павел казва: „Навреме и без време“, аз казвам: говори навреме за Доброто и говори без време за злото.

Чудни са някои хора, като казват: „Без време“. Представете си, че аз съм чиновник, не ми стигат пет минути, за да ида навреме на работа; ще ме уволнят, но без време ми се запалва къщата. Нямам време, но си създавам такова, за да гася къщата – това значи „без време“; като ми се запали къщата, без време ще я гася. А ако вършиш една благородна работа, навреме ще я вършиш; злото е един инцидент непредвиден, без време – и Павел казва много умно: „Навреме и без време“.

„Блажени, които гладуват и жадуват.“ Тия два процеса трябва да бъдат един вътрешен стимул – всякога този

закон може да се приложи. На народ, който има тази жажда да се повдигне, всякога Провидението му съдейства – и в глада, и в жаждата Господ говори. И Арабишапка, като го затворили в Русия, три дена гладувал и като огладнял, един ден казал: „Господи, хляб, хляб!“; не минават десет минути и негов приятел носи един голям хляб – и като го взел, усетил хубостта на този самун.

Глад – нищо повече! И когато в нас дойде това Знание, този вътрешен глад, не можете всички да го използвате. Понякога аз говоря, вие мислите: „Какво искаше да каже нашият Учител в беседата?“; казвам: вие не сте били гладни. – „Ама аз не мога да го разбера“ – не сте били жадни. – „Ама това е тъмно.“ Гладни и жадни не сте били – ако имате глад и жажда, как хубаво ще ме разберете! И тъй, аз определям: когато някой човек казва: „Какво искаш да кажеш?“, аз зная, че този човек не е гладен; като дойде време да огладнее и ожаднее, ще разбере.

Някои сте гладни, не казвам, че не сте гладни. Глад и жажда трябват на всички ви.

„Блажени, които гладуват и жадуват за Правдата, защото те ще се наситят.“ Желая на всички след като гладувате и жадувате за Правдата, най-накрая да се наситите.

25 юни 1922 г., София

И Петър Го взе настрана

И Петър Го взе настрана, и начна да Му запрещава и да казва: „Смили се за Себе Си, Господи, няма да Ти бъде това“.
От Матея 16:22

В съвременния живот лежат две основни правила: едното правило е положително, а другото – отрицателно. Целият съвременен културен свят живее в отрицателната страна – показателни за това са резултатите в културата. Аз мога да направя едно малко сравнение: има две състояния у човека: едното ние наричаме здравословно, а другото – нездравословно. В здравословното състояние на тялото има красота, хармония, израз, подвиг на ума, а в нездравословното си състояние тялото е хилаво, появяват се разни бучки тук-там, разни циреи, има недъзи в стомаха, в дробовете, в главата. Самите тези недъзи показват, че хората не спазват основните правила, които Природата е поставила вътре в тялото.

Сега мога да кажа, че даже съвременният християнски свят живее в хилавата страна на живота – и самите християни са хилави; има само единици, които правят изключение. Може някои да се обидят от това, но християнството, като колективна единица, не е приложило напълно Христовото учение. Християните казват, че не му е сега времето. А кога – в бъдеще? И преди две хиляди години Църквата казваше, че не му е времето сега. Направиха една малка комуна, започнаха да раздават имането си, ядоха, пиха и после казаха, че не му е сега времето; спряха и започнаха да живеят, като вложиха свещения егоизъм, и за да го прикрият, сложиха надпис: „Любов към човечеството“. В тия хиляди години мнозина са се явявали, за да говорят, че са изпращани от Бога, и да казват на хората, че трябва да живеят според този естествен закон.

И съвременните хора казват, че пророци е имало до Христа, а след Христа вече нямало и не можело да има. Къде е казано, че пророци след Христа не може да има? А какво има след Христа? Че ще има пророци след Христа, ясно се говори в Писанието, където Христос казва: „Много неща има да ви явя, но сега не можете да носите, а когато този Дух на Истината дойде, Той ще ви научи“. В чие име са говорили пророците? Не е ли говорил този Дух?

Следователно пророк е онзи, който изказва една Велика истина – който и да е той. Когато дойде един пророк, той няма да се съобразява с официалните знания на хората, с официалната Църква, но ще каже нещата тъй, както Природата ги е казала. Може тази Истина да не е приятна на хората, но тя е необходима. Нима онзи лекар, който прави операция на болния, върши нещо приятно – не е приятно, но е необходимо за спасението на болния. Нима когато отворят стомахът на някой болен, това е приятно, нима е в реда на нещата – не е приятно, но е необходимо за спасението му.

Следователно, когато ние искаме да се спаси това общество, няма да си плюем на ръцете, но ще искаме да направим операцията така добре, че да се спаси това общество. Но когато правим тази операция, не искаме да имаме страхливци около себе си, да не ни бутат ръцете и да ни пречат – всички страхливци трябва да бъдат навън. Питам всички страхливци: как ще излезе операцията, ако казват в себе си: „Ако стане“, „Може да стане“, и т.н.? Може – и нищо повече! Онзи, който има знания, онзи, у когото има Истина, всякога може да направи една операция без погрешка; а на онзи, у когото няма Любов, Мъдрост и Истина, всякога операцията му ще излезе несполучлива.

Сега на съвременното общество липсва един велик импулс, липсва основно начало и това велико начало е Любовта в нейните нови прояви. Аз съм говорил и друг път за Любовта, но не за любовта, която се проявява и престава, не за любовта, която увеличава страданията.

Казват някои, че Любовта носи със себе си страдания – да, физическата любов носи страдания, но кога? Ето как носи страдания – онази майка, която се е влюбила в своето дете, ще страда, ако ѝ го вземат. Следователно, когато любовта остане без формата, в майчиното сърце

ще се създаде страдание. Двама души може да се любят, но затворят ли ги, разделят ли ги, те страдат. Всяко нещо, което ние обичаме, може да ни го вземат или да го развратят и това ще ни причини страдания – затова казваме, че любовта произвежда страдания.

Но Любовта произвежда страдания при ония условия, при които не може да се прояви. Онова дете, което сте любили, ако се изврати, поквари, ще ви причини страдания – това е любовта, която се проявява на физическото поле. И защо е така? Защото ние, съвременните хора, нямаме понятие за Бога; ние и досега още спорим за Бога – къде е Той, на кое място, на Небето или на Земята, в църква ли е, или не, единоличен, двоеличен или троеличен е Той? Църквата с хиляди години спори и като дойдете до Христа, ще ви попита: „Какво мислите за Христа, Син Божи ли е?“.

Хората разрешават някои въпроси преди да решат един основен: Христа като Любов познал ли си Го; Неговото разположение, това, благородното разположение – да се пожертва за самото човечество, да въздигне всичко, ти познал ли си го? Това е важният въпрос. Че е Син Божи, какво от това – то е второстепенен въпрос. Ако Той е дошъл на Земята, а не ни е дал нищо, какво ни интересува, че бил Син Божи? Ако аз съм един царски син и ви говоря за богатството на баща си, а вие сте гладни, болни и нищо не ви дам, какво ви интересува това? Но ако този царски син дойде, свали своята корона, помогне на своите братя, жертва всичкото си благо, аз го наричам *Царски син на жертвата и на Любовта*, който е дошъл да въздигне своите братя.

В съвременната Църква има и друг въпрос: коя Църква е по-права – дали православната, католическата или евангелската? Че в какво се състои правотата на Църквите? Еди-кое си общество е било по-право, но в какво седи правотата му? Онзи народ, онова общество, онази Църква, онзи дом или човек, в сърцето на когото блика Любов, Мъдрост и Истина, за да може да помага на другите, този народ, това общество или тази Църква, те са истинските – така седи въпросът, така го знаем ние, така е учил Христос. И ако дойде пак на Земята, както

Го очаквате, това ще ви проповядва. Но Той ще ви проповядва не както в старото време (защото сега между християните се повдига въпрос за Възкресението), че всички хора ще възкръснат. Питат: „Как ще възкръснат хората – с тези си тела или с други?“. Те не разбират въпроса – Възкресението е въпрос само на душата; то е пробуждане на съзнанието – не се ли пробуди у теб съзнанието, Възкресение няма.

И сега може да се прероди в теб съзнанието. Това тяло, в което сега седиш, е един гроб. Следователно, ако ти, като една пъпка, се разпукнеш, ще цъфнеш и ще завържеш, ще образуваш новия плод. Нима ще възкръснем с онези тела, с които сме заровени? Нима с тия хилави тела, за които сме изхарчили петдесет-шестдесет хиляди лева, за да ги лекуваме, с тях ще възкръснем? Не, друго нещо се подразбира – с други тела ще възкръснем; ние подразбираме ония тела, за които се говори, че са храм на Бога Живаго.

Сега в света все отрицателната страна се проповядва – и Петър взел Христа настрани и започва да Му говори какво не трябва да прави, и ние започваме с това, което не трябва да правим. Казваме в обществото: „Не трябва да правим това – не трябва да крадеш, не трябва да лъжеш, да убиваш“; отидеш при лекар и той ти казва: „Боб не трябва да ядеш, леща, кисело зеле няма да ядеш, баница“, и накрая ти казва: „Само препечен сух хляб ще ядеш“. Питам сега: защо само сух препечен хляб ще ядеш? – „Ама така казал лекарят!“ Вие правили ли сте опит да видите дали този сух хляб дава всички елементи, необходими за здравето?

Като дойде при мен някой болен, аз веднага ще му кажа: „Не яж четири дни нищо!“, нищо повече – четири дни глад, на общо основание. Защото след като лекарят му изреди всички тези форми – боб, леща, баница и други, болният, като седне, започва да ги преповтаря в ума си и те произвеждат отрицателни резултати. На детето, което лъже майка си, тя казва: „Ти няма да лъжеш, няма да крадеш“; тогава то казва: „Я чакай да опитам, да видя какво нещо е кражбата“ – а по-рано може да не е крадяло и да не е лъгало. Майката казва: „Да не лъжеш“, тогава детето казва: „Да опитам какво нещо е лъжата“.

Настанало е време, когато трябва да говорим за положителните неща в живота: трябва да говорим за Любовта, за това, което трябва да се прави. Когато отидеш при лекаря, той трябва да ти каже какво да ядеш, а не какво да не ядеш; той трябва да ти каже: „Ще ядеш варено жито, ще пиеш житената вода, ще ядеш печен праз, лук, печени ябълки или круши, ще ядеш варени череши с малко хлебец, няма да преяждаш, по малко ще ядеш“.

Всички трябва да започнем с този велик метод. Ние сега, като се срещнем, казваме, че Любов в света не съществува, че с Любов не се живее. Всички сме петровци – Господ живее вътре в нас, а ние Го взимаме настрани и казваме: „Смили се за Себе Си, Господи, няма да Ти бъде това“. Като се събуди у нас някое благородно чувство, взимаме Господ настрани и казваме: „Знаеш ли, Господи, Ти трябва да се съобразяваш с условията, знаеш ли какъв е светът, знаеш ли приятелите? Засега поотложи тези Си намерения, чакай по-благоприятни условия, сега за страдания не говори, за самоотричане не говори“. А какво е казал Христос – „Махни се, Сатана!“; и като е казал това, знаете ли какво е станало? Върху този човек, който се е отрекъл да изпълни онзи велик закон на Истината и Любовта, дойдоха всички страдания в света. И ако вие ме питате защо страдате, ще ви кажа: „Отрекли сте да изпълните онзи велик закон на Истината и Любовта“. Ако не вярвате на моите думи, опитайте това и вижте резултатите; когато откажете на една благородна мисъл у вас, когато се подвоумите, вижте какво ще дойде – направете си един списък за това.

Петър го е отделил настрани и е започнал да Му дава съвети да бъде съобразителен. Този Петър е основа, но и образ на съвременните християни и ние като него казваме: „Не му е времето сега“. Аз навсякъде слушам това, но казвам: не, сега му е времето. Защо да не му е сега времето – понеже казват, че ако ние приложим това Учение, ще страдаме, ще ни отлъчат от обществото, ще изгубим? Питам: това общество, което може да ни отлъчи, какво е спечелило? Какво ще спечелят един ден хората на това общество, като ни отлъчат? Един ден те ще измрат.

Ние се лъжем именно в това – че имаме живот в себе си. Аз казвам: животът произтича от Любовта и за да придобием Любовта, трябва да се въдвори хармонията и да излекуваме всички недъзи. Най-първо у нас ще се въдвори това чувство на Любов и тогава ще се яви такъв велик подем, че няма да бъдем страхливи, а всички ще бъдем герои, и мъже и жени, и когато искаме да направим добро, няма да се поколебаем какво ще стане утре с нас. Като онзи герой, който е бил на бойното поле и е почитан от народа си – знаете ли защо го почитат? Защото е жертвал всичко и не е мислил какво ще стане утре.

Аз често говоря за Невидимия свят, в който хората не вярват, даже и не го познават, но ние го познаваме и не говорим дали го има, или не. Някои намират доказателства, а ние не аргументираме ни най-малко Истината – други аргументират, а ние казваме: „Ела и виж!“. Ще ни възразите: „Който повярва“. Вярата е закон на интелигентност – може да вярват само интелигентните хора, а простите – не; Вярата трябва да се предшества от тази висша интелигентност. Ние казваме: ела и опитай 1, 2, 3, 4, 99 и повече пъти и след това ще те питаме: „Вярваш ли?“. Ако и тогава кажеш, че не вярваш, ще ти кажа, че ти си един първокласен глупак, няма какво да спорим. Най-накрая, защо ни е този живот на Земята – да накараме всички да живеят.

Вие как живеете, какъв е вашият стремеж? По три пъти на ден ядете, къщи имате, от които след 60 години нищо няма да остане – какъв е тогава смисълът на вашия живот? Смисълът на всеки живот е да пробудите в себе си това възвишено и благородно чувство, чрез което ще дойде Животът – Животът ще внесе Знанието, Знанието ще внесе Истината, а Истината ще направи човека свободен, безсмъртен, ще му даде простор да се развива, да разбере защо е създаден целият Космос, какво е предназначението на човека. Да не мислите, че той е така дребен – всеки човек има една велика мисия, която може да не знаете. Ще кажете: „Какво ни интересува?“. Трябва да ви интересува! Онзи царски син, който се е родил в палат, може да не знае, че ще бъде царски син; той може да плаче, да го носят бабички, но един ден ще

му кажат: „Слушай, ти си наследник на тази държава!“. Така и вие може да не знаете нищо.

На нас ни казват, че ние сме нищо, проповядват ни, че сме родени в грях, че сме грешници – какво от това? Родени в грях, но кога, първоначално ли – не; първоначално, когато излязохме от Божията уста, когато Той ни издъхна, ние всички бяхме чисти – на всички първоначално душите са били чисти, но при второто положение не разбрахме Божествения закон и всички се опетнихме. Защо – защото не искаме да говорим Истината.

Аз преди няколко години имах работа с един доста виден проповедник от евангелска църква в Южна България и след като разговаряхме по известни въпроси, той се съгласи с мен и каза: „Тъй е, прав си“, но не се мина един ден, дойде в съприкосновение със съмишленици от църквата си и започна да се отказва, започна да спори с мен – тогава не се е съобразил с мнението на своите съмишленици. Казвам му:

– Няма какво да спориш. Това, което поддържаш, истина ли е?

– Истина е.

Казвам: тази истина трябва да бъде достъпна за всички, няма защо да се обуславя от никакви Църкви. Щом е истина, няма защо да се отказва.

У нас се заражда това, което аз наричам *свещен егоизъм* – някой път Истината не ни ползва. Питам ви сега: Христос, Който беше толкова умен, *Син Божи* Го наричаха, как бе приет от правоверните в Негово време? Някои казват, че това, което аз говоря, не е вярно. Е, хубаво, това, което Христос навремето казваше, вярно ли беше – Църквата и тогава не Го прие. Ако аз от вас искам самоотричане и самопожертване и нищо не ви давам, това не е право; но ви казвам: ако аз изменя вашия стар живот, ако от вашите жили извадя онази лоша кръв и сложа чиста, това е правото, в това има смисъл. Ние казваме: опитайте това Учение, без да отхвърляте сегашния живот; вземете Новото учение, тези нови принципи, приложете ги. Ако това Учение ви даде свобода, ако това Учение донесе разширение на вашия ум, ако подобри вашия живот, ако подобри

общественото ви положение, приемете го; не внесе ли тия условия, отхвърлете го.

Сега ние подлагаме това Учение на опит. Дошло е време за един свещен опит и всеки от вас трябва да се убеди има ли друг свят, или не, има ли по-напреднали същества от хората, или не. Някои казват, че няма по-напреднали същества от хората – не са прави, има по-напреднали същества, които пак живеят на Земята, но за някои хора са видими, а за други – не. Като казвам, че за някои са видими, а за други – не, за обяснение вземете положението на мухата: тя подозира ли, че до нея има човек – ако се движите с цялото си тяло към нея, тя не подозира, но ако ѝ посочите само малкия си пръст, ще избяга, ще хвръкне. Следователно, като ѝ покажете един пръст, тя има повече понятие за него, отколкото за цялото ви тяло. Има ли тя понятие за този човек на Земята, който има амбиции, които го ръководят – не, тя и не подозира това; в нейния ум малкият ви пръст повече важи, отколкото вашето колективно същество. И ако питате мухите, те ще ви кажат: „Друг свят, освен нашият, на мухите, не съществува“. Не, съществува, но се изисква пробуждане на други чувства и способности, за да се домогнем до него. И първото нещо във всяко учение е да се пробудят тези чувства. Когато Христос дойде на Земята, Той имаше за цел да пробуди човешката душа и да я освободи от всички тия лоши условия, които я спъваха в пробуждането ѝ.

Сега у нас религията не е само едно забавление и Учението ни не е за нас едно забавление – онова, което ние учим, е една необходимост. Когато аз говоря за Любовта, някои питат: „Защо трябва да любим?“; защото е необходимо да се люби, Любовта носи живот. Всеки, който иска да живее, първо трябва да положи Любовта като основа; имате ли Любов, вие вече имате почва, условия, при които можете да живеете. В този смисъл Любовта ще роди Живота, Животът ще даде знания, знанията ще донесат Мъдростта, след нея ще дойде Истината. Но самата Мъдрост, самата Истина вън от Любовта нямат никакви съотношения.

Къде може да се прояви знанието? Да кажем, вие сте болен и отидете при някой лекар да ви лекува – значи знанието може да се яви у лекаря. Или може да се яви в някой астроном, художник, цигулар. Знанието е положителна страна.

Когато говорим за ясновидство, когато започнем да изучаваме Божията Мъдрост, вие питате: „Защо нашият ум трябва да се занимава с такива далечни, отвлечени работи?"; това не са отвлечени работи. В прочетения стих Петър се обръща към Христа и Му казва, че има много да пострада в света, казва Му: „Господи, Ти разбираш законите, приложи ги, отмахни това, което иде за Теб – имаш сила, стани цар, завладей света, тури ред и порядък; а тъй – да оставиш да Те разпъват, после да Ти се смеят и толкова хиляди хора да измрат, да отидат с Теб – не прави тия работи!".

И българите казваха, че силата всичко прави; и германците цели 45 години се подготвяха, все на силата уповаваха и казваха: „Като се подготвим, силен, велик народ ще станем"; Църквата също на силата се надяваше – всички на силата уповаваха. Бъдете уверени, че в света има само една сила – Любовта! Тя е, която ще повдигне света – всичко друго е суета!

Цялата материя на Земята показва, че има една култура на насилие, а насилието ражда насилие. И всички ония, у които се е зародило това съзнание – да познават Бога като Любов, и искат да живеят, трябва да приемат тази Нова култура. Тя ще създаде друг род Църкви – не други форми, но ще даде друга насока на съвременните хора: да живеят разумно и да използват благата, които сега има. Нима ако би влязла сега Любовта и всички я възприемат, тя не ще уреди света? Как мислите, какъв щеше бъде светът, ако всички проповедници, които проповядват, че Христос е Син Божи, бяха приложили това Учение? Ако половината от проповедниците, които в Америка са около 80 хиляди и в България – около 4-5 хиляди, биха приложили това Учение, друг щеше да бъде светът. Но сега вече от майките, от жените се изисква това.

Аз казвам често, че жените ще спасят света; това не е в ущърб на мъжете – вземам жената като емблема

на Любовта. Сегашните жени не са жени, а са развалени мъже, защото у тях има амбиция да бъдат като мъже: пушат пури, сядат на масите, роклите си правят тесни – искат да станат мъже, но не са мъже. Не, жената трябва да стане най-напред Любов и когато стане Любов, тя ще намери истинския път за повдигане на света и ще си създаде каквато форма иска. А мъжете, обратно, отвращават се от жените, не искат да станат жени и казват: „Аха, жена да си!"; те плюят на жената – значи плюят на Любовта.

Съвременните мъже са без сърце, без души. Колко мъже има, които живеят по любов с жените си, я ми кажете! Има една статистика, според която в град Лондон, който има 7 милиона жители, има само 250 фамилии, които живеят по любов, около 3 хиляди, които живеят средно, а на останалите Господ да им е на помощ – това култура ли е, и то в един християнски народ, като англичаните, които минават за културни хора, които управляват цял свят? Е, тогава в България, която има около 5 милиона жители, има 175 фамилии, които живеят щастлив живот, 2146 фамилии – със среден, а на останалите – Господ да им е на помощ. И ние мислим, че живеем, и казваме: „Хайде да народим деца!" – защо? За да умират и после цели поменници има на гробищата, всеки своя оплаква: „Синко Иване, Иване, така ли трябваше, защо ли, майка, ти умря, затова ли, майка, се роди?"; дойде попът три пъти на ден да чете, че после го питат: „Какво прави наш Иван, на кое място е?".

Нищо не прави, това са ред заблуждения в хората и после казваме, че Господ така създаде света. Бог не е създал така света – този свят е наш, този живот е наш. А Божественият свят е отличен свят, той е свят на Любовта! Къде е сега този свят? Всички имате едно предчувствие – и млади, и стари въздъхнете си и казвате: „Онзи, онзи, Великият живот на Любовта"; въздъхнете си, но после казвате: „Не си струва, не му е сега времето". Вашият Петър ви взема настрани и ви казва: „Не си струва, Господи, Ти слушай, внимавай малко, не му е времето сега" – ще му кажеш: „Махни се, Сатана, понеже си ми съблазън, мислиш това, което не е Божествено, а е човешко".

Тогава какво учат старите жени? Вземат младите моми и им казват:

– Слушайте, вие не разбирате живота, ние го разбираме: едно време и ние любехме, но като се оженихме, видяхме, че животът не е в това; като нас пак ще остареете.

– А как?

– Ще бъдете умни като нас.

Е, в какво седи животът на старите, в какво седи тяхната мъдрост? Аз ги наричам стари фалирали търговци – те нямат пет пари в касата си, а казват: „Аз имам да вземам пари“; те са изгубили Любовта си, а сега казват на младите, у които Любовта заговаря, блика: „Едно време ние живяхме като вас, а сега вие живейте като нас“. Не, те трябва да кажат на младите така: „Ние ви молим да не живеете като нас, вложете Любовта, не се продавайте никому, за пари не се женете, не се осигурявайте, не раждайте деца, които ще умират, а родете едно дете, но да е умно“. Сега майката казва: „Да оженим дъщеря си“ – защо? – „Да се освободим от нея.“ Мъжът един ден ще иска да се освободи от жена си и жената един ден ще иска да се освободи от мъжа си; искат всички да се освободят, но все неосвободени остават и все не се оправя светът.

Питате как да се подобри животът – вложете Любовта като една велика сила, любете другите тъй, както любите себе си, и не използвайте никого! И този Господ, Който живее във вас, е Господ на Любовта. Аз мога да направя един опит с когото и да е, бил той прост или учен, стига да е искрен, и да му покажа известни правила. Тези правила не са много сложни, може да ги опитате, но да не злоупотребите с тях. Да не мислите, че Новото учение носи нещастие – не, то носи светлина за вас, разрешение на всички обществени задачи; то носи такова разрешение, каквото светът не е видял. Да не мислите, че аз разрешавам въпросите – не, само то Учение носи тази сила, тази светлина в себе си така, както Слънцето носи силата да развива цветята и те да растат според нея: едни прави сини, други бели, трети червени, едни дребнички, други високи и прочие – според това разположение на светлината растат и растенията. Следователно и Любовта, която иде сега в света,

носи тази възможност и тя ще даде на всяко растение, на всеки човек това, от което се нуждае.

Сега ние оставяме въпроса коя Църква е права. Да не мислите, че аз искам да обидя някого – не, ние слагаме кръст на всичко минало. Според нашите схващания, в света съществуват живи, разумни души, които искат да живеят съзнателно. За нас всички души са живи, разумни, стига на всяка душа да се дадат условия да се повдигне и да се пробуди – едни по-рано, други по-късно. Ние отиваме по-далеч – казваме, че не само хората, но и животните имат това съзнание – да се повдигнат: онзи вълк или мечка, и те един ден, при тази нова култура, ще изменят своя живот.

Нима мислите, че в съвременното общество няма много мечки и вълци между нас – там е опасността, че в обществото има двукраки мечки и вълци. Вълците из горите и балканите изчезнаха, но дойдоха и се вселиха между хората – какво ще правим с тях? Ще им създадем затвори? Да, но затворите няма да ги спасят. На всички ви препоръчвам този велик закон на Любовта, разумния закон, той е вътре във вас. Това, което ви проповядвам, не е нищо странно, вие го знаете и желаете. Ние не искаме да създадем нов дом, но искаме до основите да съборим това здание и да започнем да градим нещо ново. Така правят и съвременните архитекти – дойде архитектът и казва: „Тази къща не е здрава, но има здрави основи“, събарят всичко до основите и градят отдолу нагоре.

Сега този Петър е у нас. Ние казваме: „Това Учение е много право; ние, старите, сега не можем да го приложим, не му е времето, но нашите дъщери и синове, те ще го приложат“; техните синове и дъщери се оженят, но и те казват: „Нашите синове и дъщери ще го приложат“. И досега това Учение още не е приложено, и досега българският свещеник не е приложил това, което проповядва в църквата.

Един български свещеник проповядвал в църквата, че който има две ризи, едната трябва да даде на някой беден, който няма нито една. Жена му чула това, дошъл при нея един беден човек, за да ѝ иска нещо, и тя веднага му дала едната от ризите на мъжа си. Дошъл

си попът от църквата, иска от жена си ризата, но тя му казва, че я дала на беден човек. „А, това учение е за хората, не е за нас“, казва попът. Ако аз ви проповядвам едно учение, което е за вас, а не и за мен, то не е право. Аз казвам: „Учението, което ви проповядвам, е първо за мен, а после за другите“ и всеки един трябва да си каже: „Това Учение е първо за мен, а после за вас“.

Друга една мъчнотия се заражда в съвременното общество – вие бързате. Вече осем хиляди години откакто хората са правили погрешки и искате когато се проповядва едно учение, тъй, с един замах, в една седмица, да се поправите – така не може; може, но за героите, а всички хора не са герои.

Има два пътя, по които това Учение може да се реализира: единият начин е пътят чрез възпитанието в училището, а другият – чрез майките. Те трябва да знаят онзи велик закон, по който децата им в бъдеще трябва да се раждат, те трябва да знаят новите условия, както градинарите, земеделците изучават условията, при които ще сеят. Вземете постъпките на съвременните учители: имат ученици, едни от които са слаби по математика, други по рисуване, трети – по музика; учителят се нахвърля: „Ти си невежа“. Ученикът обича музиката, но коя е причината за тази слабост? Тази слабост се крие в неговата глава: когато се е раждал, майка му не е била музикално настроена. Някой ученик не е религиозно настроен, учителят казва: „Ти си безбожник“ – къде е причината? Майката, когато го е раждала, е нямала религиозно настроение. Ученикът е слаб по математика, няма математически способности – защо? Когато се е раждал, майката не притежавала развити математически способности. Следователно всички отрицателни качества на майката са станали отрицателни качества и в детето. И ние със статистика можем да докажем, че положителните качества на майката стават положителни качества и в детето и положителните качества на бащата се предават като положителни качества в детето.

Следователно именно ние трябва да живеем положително. Майката сама трябва да бъде религиозно настроена,

за да изискваме това и от детето. Как разбирате това *религиозно настроена*? Под *религиозно настроена* разбирам в душата ѝ да блика такава Любов, че тя да е готова да обгърне в тази Любов не само своето дете, но и целия свят и да се жертва за другите – това е религиозно настроение: да блика Любов, не само да спасиш себе си, а да се жертваш за всички. Да бъдеш свързан с Бога значи да имаш качествата на Бога, Който е създал целия свят, да схващаш Неговото битие. Цялото растително и животинско царство, които е създал Бог, са един импулс на Божествения живот, който върви отгоре надолу. Следователно, когато кажем, че сме религиозни, трябва да имаме този сремеж на Бога. Не сме ли религиозно настроени, нямаме ли този стремеж, тогава действаме отрицателно.

„И Петър Го взе настрана и казва Му: „Не Ти трябва, смили се за Себе Си! Господи, няма да Ти бъде това.“ А Христос, Който разбираше закона, му казва: „Махни се от Мен, Сатана; съблазън си Ми, защото не мислиш за това, което е Божие, но за това, което е човешко. Аз Съм дошъл да сторя волята на Бога“. И без петровци може да се извърши, и без тях може да съмне – българите казват: „И без петел съмва“.

Сега някои ще ми кажат: „Е, и друг може да говори тъй“; да, може да говори, но не е въпросът за говорене, а за правене. Всеки може да лекува, но дали това лекарство е ефикасно? Има един роман от епохата на средните векове, разказващ за един лекар, който като изучавал медицината, намерил ефикасно лекарство – топла вода и пускане на кръв; към всички свои пациенти той прилагал първо това средство и така лекувал около 20 години, но никого не успявал да излекува, всички умирали. Казвал си: „Чудна работа!“, но скоро се утешавал: „Е, нима другите лекари успяват със своите лекарства?“. Така и ние сега: проповядват ни, проповядват ни, а всички измираме; на стари и млади се проповядва, но всички боледуват и после умират, най-накрая се примиряваме с това и казваме: „Тъй е отредено, веднъж човек трябва да се роди и после трябва да умре“. Да, така е засега, но дали тази програма е действителна? Не, не трябва да умираме.

И Христос на друго място казва: „Това е живот вечен – да познаят Тебе, Единаго, Истиннаго Бога“ – кого? Богът на Любовта и Христа, изявената Любов. Той казва: „Когато тази изявена Любов дойде, когато това Разумно слово дойде у вас и вие пребъдвате в Неговата Любов, Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вас и тогава ще ви Се изявя“. Ще дойде тази Любов, която ще даде безсмъртие.

В Писанието се казва: „Аз ще обърша всяка една сълза“ – във Вечния живот, в Любовта няма да има нито една сълза, няма да има умиране, а ще има заминаване. И когато поживея 100, 200 или 500 години, ще кажа на приятелите си: „Сега ще отида да посетя друг свят, други места и ще ви кажа „Сбогом“. След време пак ще се върна. Там, където отивам, няма да има умиране, плач, погребения. Оттам ще ви изпращам своите писма“. А сега, като умре някой, цяла процесия се вдига: облекат се с черни облекла, плач, надгробни речи, доказване дали човек съществува след смъртта, или не, и най-накрая казват: „Човек трябва да бъде религиозно настроен“. Как може да бъде религиозно настроен при болни хора? Чудна работа – да си религиозно настроен при умрелите хора, да си добре разположен при болни хора, да отидеш в болницата и да си радостен при болните. Не, здравият човек трябва да бъде радостен при здравите.

И после питат: „Ами вие, като умрете, кой ще ви погребва?“. Ние не мислим да умираме, няма защо някой да ни погребва, нито един поп не искаме, ние няма да умрем. От старото учение всеки ще умре, а от Новото – никой; от Учението на Любовта никой няма да умре, а всички ще бъдат живи. – „Ами кой ще ви плати погребението, кой ще ви купи ковчег?“ На нас не ни трябва погребение, не ни трябва ковчег. – „Нашият ковчег струва 10 хиляди лева, но е много хубав. Трябват ни 4-5 свещеници и колесница.“

Говорим все за умрели работи. Не само това, но започнем да говорим: „Е, едно време, като се ожених, като бях млада булка, каква хубава рокля имах, как ме обичаше мъжът ми!“. А сега къде е той? – „Той е в кръчмата.“ Все за умрели работи говорим. А ние, от Новото учение, говорим за положителни работи, за положителната Любов, която може всеки да я опита. Ние за миналото не говорим, а казваме: „Елате и вижте!“ – може да се съмнява някой в това. Ние направихме своя първи опит: качихме се на Мусала сто и четирима души, мъже и жени от различна възраст, като започнете от 15-годишна до 70-годишна възраст – как ще обясните това? Ние го обясняваме – минахме през южната страна и после се върнахме от северната страна на Мусала. Ние правим първия опит с Новото учение, да видим какво може да внесе то вътре в човешката душа.

Ще кажете, че това е заблуждение – не, не е заблуждение. Има по-велики работи. Ако човек може да преодолее Мусала, да се качи на този връх, ще преодолее и много други мъчнотии – в неговата душа трябва да има Вяра. Аз не казвам да имате Вяра в мен, но опитайте моите думи 99 пъти и тогава кажете вярвате ли, или не. Ние не искаме да поддържаме сляпата вяра, ние искаме да вярваме в Любовта.

В тази Жива природа, в която живеем, има вложени всички тия живи сили. Този Господ, Когото търсим, Той е вън и вътре в нас и ако спазим Неговите закони, Той е в сила да ни подмлади, да ни даде всички условия, които търсим, за да живеем. За Него е безразлично дали си българин, евреин или какъвто и да е – изпълниш ли Неговия закон на Любовта, Той ще ти даде всички благоприятни условия; не го ли изпълниш, Той ще те напусне.

И тъй, ние трябва да приложим тази велика Любов; това велико чувство, като се събуди в нас, ще ни повдигне, ще ни донесе мир, радост и подем на духа и, най-първо, ако имаме болести, ще изчезнат всички – ревматизъм, болки в главата и други; човек ще се подмлади и ще започне да мисли тъй, както мисли едно здраво дете.

Сега този свети Петър живее във вас. Среща ме веднъж един и ми казва:

– Аз съм православен.

Свети Петър е, който казва това. Друг казва:

– Аз съм евангелист.

Той е свети Петър.

– Аз вярвам в кръщението – и ми цитира: „Повярвай в Бога, ще бъдеш спасен ти и домът ти“.

А аз му казвам:

– Ти повярвал ли си в това Учение на Любовта? Ако си повярвал, ще спасиш дома си и себе си.

– Това не може да се докаже.

Може, може, с опит може да се докаже – Христос е казал: „И по-големи чудеса ще правите от тези“. Кой ще прави тия чудеса – който вярва в тази Любов. Всеки един от вас може да прави тези чудеса. Какви – може да възкресявате и мъртви; кога – когато тази Божествена Любов заговори, заживее у вас, но трябва да я придобиете. Ще дойде някой да ви каже, че тази Любов не е за вас, а аз ви казвам: тя е за всички ви – Слънцето грее за всички живи същества и всяко същество ще вземе толкова, колкото му е потребно; и тази Любов ще дойде в света и всеки ще вземе от нея толкова, колкото му е потребно.

Не казвам, че трябва да напуснете живота си и да отидете в горите, но животът ви трябва да се промени: здрава храна, никакви напитки или сиропи, а само чиста вода; начин на обличане – здравословни дрехи; жилища с големи прозорци, обилна светлина, големи дворове и всеки трябва да работи най-малко по два часа на ден физически труд. Съвременните кухни трябва да реформираме – и тия масла там, ни помен от тях! Една жена да готви 4-5 часа в кухнята – това е грях! Това ли е култура? Аз казвам: това е култура на тигана! Един час е достатъчен за приготвяне на храна. В един папинов котел се приготвя храна за един час, а през останалото време – вън от огнището, на работа: четене, музика, художество и всичко, което може да повдигне сърцето ни, душата ни, всичко, което е благородно, което може да ни даде подтик. За да се приложи всичко това, трябва всички – и мъже, и жени – да работим; това е наука. Можем да ви покажем начин как да приложим това нещо, откъде да черпим – от Живата природа. Но трябва много мъже и жени, много работници да подемат това, трябва с опити да покажем на света първия образец за обновяване на съвременното общество. Ние не искаме сляпа вяра, няма да кажем: „Елате при нас да станете последователи“; ние искаме да покажем един образец, според който всички да работят и да бъдат верни на закона на Любовта.

Сега, тази енергия, която съществува в домовете ви, трябва да се използва добре. Във всички ви има копнеж, всички търсите щастие, всички искате да сте щастливи, а това щастие аз обяснявам на български така: думата *щастие* се пише *штастие*. Буквата *Ш* има три ръчки нагоре; буквата *Т* има три ръчки, но средната е по-голяма; като обърнем двете ръчки нагоре, а средната си остане в същото положение, ще се образува човешката ръка – значи онзи, който иска да бъде щастлив, трябва да има една ръка, трябва да има разумна воля. Буквата *А* е човешкият нос – значи онзи човек, който иска да работи за щастието, трябва да бъде много умен и да разбира законите; като знае да работи, умно да работи. Буквата *С* е законът на Месечината, която се пълни; като обърнете буквата хоризонтално, образува се една лодка. После имате буквата *Т*, която като сложите над тази лодка, означава всичкото ви богатство – умно ще гребете, защото при едно малко неравновесие всичкото ви богатство ще потъне. Всеки човек трябва да има воля, интелигентност и трябва да има едно сърце, което да не се вълнува, а да е устойчиво – ако имате в себе си тези три елемента, всякога ще имате щастие.

Този свят, в който сме родени, е така направен, че ако вярваме в закона на Любовта, всичко ще върви хармонично. Казано е: „Ако Бог е в теб, всички ще те обичат, ако не е в теб, никой няма да те обича“ – силата на закона е в това: имаш ли Любов, всичко ще имаш; нямаш ли закона на Любовта, всичко ще изгубиш – така е и с млади, и със стари. Ще трябва да започнем със закона на Любовта. Бог е, Който е създал света, Той е, Който е вложил тези закони, и ако сме верни на закона на Любовта, Той ще внесе новите импулси в живота, Той ще внесе това благо в света.

Ние се съмняваме в тази Любов, казваме: „Няма я Любовта в света“. Момата казва: „Аз ще се престувам, че обичам момъка“ и момъкът казва: „Аз ще се преструвам, че обичам момата“ – двамата се преструват, че се обичат, започват да се лъжат и всичко е свършено. И сега всички се лъжат, преструват се, че се обичат, но няма Любов. Не говоря как мъжът се държи с жена си пред света, пред

хората, не навън, когато ги гледат хората, но как е с нея вкъщи, как се отнася там, в интимния си живот. В интимния си живот Любов, Любов нямат.

А ние самите вътре в себе си имаме ли тази Любов? Някой път аз ви говоря много религиозно, но важното е, когато се отделя вътре в стаята си, когато съм сам, тогава да се види какво е това дълбоко интимно схващане за Любовта – това ще покаже колко е Любовта ми. Ако след като ви напусна, кажа: „Те са простаци, нищо не разбират“, това не е Любов; ако след беседата си с вас се отдалеча и ви изпратя една свещена мисъл от Любов – че ви обичам, това е всичко. Сега може да е егоистично това, но казвам: ако приемете Любовта, ще бъдете щастливи – това е за вас. Казвам ви: излезте от това положение, идете сред Живата природа. Днес този Господ е започнал да говори на хората по негативен начин, чрез страдания, и ще ги застави насила да излязат от затворите.

Казано е в Стария завет, че Господ ще счупи затворите ви – как ще ги счупи? Днес и в Америка, и в Англия, и в Германия младото поколение бяга от църквите и отива в горите – защо? Защото в църквите няма Любов. Казват: „Какво да правим с младото поколение – отиват из горите“; нека бягат, там поне има въздух и чиста вода. Господ изпъжда младите от църквите и казва: „Да бягат от църквите, където няма Любов, там младото поколение не трябва да живее“. Пък и старите хора да бягат от църквите – защо са ви тия църкви, в които няма Любов? Защо ви е такова общество, в което има омраза, в което царува насилие; защо са ви общество, държава, в които няма Любов? Общество, в което мамят и насилват, общество на лъжите защо ви е? Всички сме се скапали в него.

Ние казваме: „Всичко трябва коренно да се промени“ – как? В името на Любовта трябва духовенството да започне първо; ако те не се съгласят, ние ще повикаме старите, ще им кажем: „Елате!“; ако кажат: „Ние сме стари“, ще повикаме младите момчета и момци, младото поколение, и ще му кажем: „Господ ви вика“. Тук, между нас, има една наша 72-годишна сестра, ние я поканихме на Мусала и тя каза, че ще дойде, защото се счита за млада и като млада, учи се – и за това ние ще повикаме най-

напред старите като нея: ако повярват, ще се подмладят; ако не повярват и се откажат, тогава ще повикаме младите. Казва Христос: „Понеже званите бяха недостойни, тогава повикайте из улицата хроми, слепи, клосни, нека дойдат на трапезата“. Сега за всички мъже и жени на Новото учение предстои едно велико бъдеще и Любовта ви кани! Готови ли сте да я послушате, да работите за нея и всеки един да тръгне с нея?

И казва Христос на Петър: „Понеже не мислиш това, което е Божествено, махни се, Сатана, от мен, съблазън си Ми“. Аз бих желал сега всички да мислите тъй, както Христос е мислил. А Христос преди две хиляди години е бил човек на Любовта. Навсякъде в света на хората им трябва Любов, тя липсва; единственото нещо, което не достига на хората, не е знанието, знание имат, а свещената Любов – като липсва тя, идва смъртта, това статистиката го показва: колкото повече се увеличава Любовта, толкова повече смъртността намалява, а колкото Любовта намалява, толкова смъртността се увеличава. Всеки един от вас може да провери този закон. Ако една майка в дома си има силна, непоколебима Любов към Бога, децата ѝ няма да умират – Любовта е по-силна от смъртта! Ако Любовта не може да хване смъртта за гушата, каква Любов е тя? Ако любовта на майката е силна, нейните деца няма да умират, тя ще каже на смъртта: „Няма да ти дам това дете, то ще седи при мен, докато искам“; на онази майка, у която няма любов, смъртта ще вземе детето.

Може да опитате това – от силата на Любовта у майката и бащата ще зависи каква ще бъде смъртността вътре в домовете. Има домове, в които хората не умират. На една майка детето ѝ беше на смъртно легло, тя казваше: „Господи, не си давам детето“ и оживя това дете; тя се бори със смъртта и казваше: „Не, това дете е на Любовта и няма да го дам“. Друга майка зная, на която детето беше болно, слабичко и тя казваше: „Слабо е детето ми, няма да издържи, хайде халал да е!“. Да, любовта ѝ беше слаба, затова Господ ѝ каза: „Щом любовта ти е слаба, Аз ще ти взема детето, да се научиш друг път да имаш по-голяма любов“.

Сега не ме разбирайте в буквален смисъл. Силата на Любовта определя качеството на нашия живот – защо? Казва се в Писанието: „В който ден ядеш от забранения плод, ще умреш“. Ако ядеш от Любовта, ще бъдеш щастлив, вечен живот ще имаш – това е волята Божия; щом грешим, ще умрем.

И тъй, на всички ви проповядвам: ако искате да ви любят, любете! Като дойде Господ на Любовта у вас, всички ще ви любят. Жена, която мъжът ѝ не обича, да повика Господа на Любовта в сърцето си и той ще я обикне. „Приятелите не ме обичат“ – повикай Господа на Любовта в сърцето си и те ще те обикнат. Повикайте Господа навсякъде и Той ще поправи положението – ето разрешението на въпроса. Ще разрешите този въпрос, той е много прост, но ще го разрешите сам.

И тъй, на вашия свети Петър ще му кажете: „Отстрани се малко от мен, понеже не мислиш тъй, както е от Бога. Аз ще извърша Волята Божия, ще възприема Божията Любов и ще живея не по твоя съвет, а по съвета на Онзи, Великия мой Баща, Който ме е изпратил. Аз зная, че Неговата воля трябва да изпълня“.

Аз бих желал всички да изпълните Волята на вашия Баща на Любовта, Който ви е изпратил, и ще бъдете щастливи и сега, и всякога, и през всичкото време.

30 юли 1922 г., Чамкория, горското училище.

Аз Съм вратата на овцете

Тогаз пак им рече Иисус:
„Истина, истина ви казвам,
че Аз Съм вратата на овците.
Всички, които са дошли преди Мен,
крадци са и разбойници;
но овците ги не послушаха“.
От Иоанна 10:7-8

Ще ви прочета 10-а глава от Йоан и ще взема седми и осми стих: *Тогаз пак им рече Иисус: „Истина, истина ви казвам, че Аз Съм вратата на овците. Всички, които са дошли преди Мен, крадци са и разбойници; но овците ги не послушаха“*. Върху тези стихове мнозина са се спирали и са давали разни тълкувания. „Всички, които са дошли преди Мен“ – кои са тези всички? Каквото и да е – човек, философия или учение – всичко в света, което иска да ви отнеме Истината, не носи Любов, то е тези крадци и разбойници. Първият акт, първото нещо е Любовта, следователно, ако дойде някой и ви каже, че преди Любовта има друго, той е крадец и разбойник. С такива крадци са пълни светът и Църквата. Всеки, който ви каже, че и без Любов може да се спасите, лъже ви; могат да ви кажат, че ако подложите тялото си на изгаряне, спасението ще дойде – лъжат ви, спасението е акт единствено на Любовта. А какво означава Вярата – Вярата служи като условие за победа, защото само интелигентният, разумният човек може да се спаси. Затова се казва: „Повярвай!“ – кой да повярва? Само интелигентният. Кой още – болният; онзи, който има Вяра, може да се излекува, но който няма, не може. Там, където няма интелигентност, Любовта не може да се прояви в своята форма. Сега всички църковници, без разлика, учат, че спасението е в Църквата – това е квадратна лъжа, спасението е в Любовта, а Любовта е Бог; спасението е в Бога – това е най-вярното.

Ако аз мога да ви избавя от някоя болест само за два-три дни, за един месец или за една година, това не е спасение, а залъгване – болестта пак се явява. Спасението

е онзи велик акт, когато човек се освобождава от смъртта. Всички онези, които проповядват спасение, имат ли Любов и проповядват ли безкористие? Искам тези, които проповядват Любов, първи да дадат пример и да работят без пари, защото това е свещен труд. Христос казва: „Всички, които са дошли преди Мен, крадци са и разбойници“ – това означава, че онези, които проповядват, че е възможно спасение без Любов, че спасението е само в Църквата, в дома, в жената или в децата, крадци са и разбойници. Днес все така се проповядва. Мома ще се жени за някой момък, съберат се старите и говорят: „Ти си млада още и не разбираш; може да не обичаш сега момъка, но после Любовта сама по себе си ще дойде“ – лъжат я. След това попът в името на Любовта и в името на Господа ги венчава – лъжа е това, Любовта по този начин не идва.

Всяко нещо в света, което се извършва без Любов, е престъпление. Съвременните бракове са място на блудодеяние. Какъв живот искате, когато двама души се събират там, където Господ отсъства – какъв брак ще излезе от това? В света все престъпници ще се народят, защото без Любов се раждат. Посейте едно цвете на сенчесто място и ще видите какво ще стане с него – няма ли да израсте много хилаво? Мислите ли, че някое дете може да израсне без Любов? В душата на майката трябва да гори онази Божествена Любов, която да се предаде към душата на детето – тогава тя ще е сигурна, че от него ще излезе истинско дете. Тази Божествена Любов трябва да гори в душата на всички проповедници и свещеници.

От тези думи някои могат да се обидят, но казвам: вие обидихте Любовта и ние ще ви обидим. Вие говорите на света големи лъжи – че без Любов можело. Светът може да се възроди само чрез Любовта. Няма ли Любов, страданията ще се увеличават, болестите ще дойдат – защо? Защото Господ Го няма.

Когато някой православен говори върху същността на истинската Вяра, твърди, че тя е в православието; евангелистите настояват, че те са най-правоверните. Моето Учение е Учение на Любовта; не защото аз го проповядвам, а защото Бог е в Любовта и защото от опит го зная – опитайте и ще видите. А сега какво ни проповядват – слагат ни юлар. Селянинът казва на вола си: „Хайде, дий, дий, като изореш, ще има много ечемик, довечера ще има добра храна“, но накрая, след като изоре, затваря вола в дама, а той разговаря сладко с жена си и децата си и казва, че дал на вола малко храна, нахранил го. Не, ние, пасомите на тази църква, не искаме да бъдем волове и да ни връзват с въжета. Воловете трябва да се засрамят; овца, която не захвърли собствения си юлар, аз ще порицая. Така е заповядал Господ – овцете и говедата да не стоят в дамовете, а да отидат в гората. Каквито и вода и сено да ви дават, идете в гората – там е добрият Пастир, Той ще ви води. И знаете ли какво ще стане с вас? Оковите, които имате сега, ще паднат, сърцата ви ще станат свежи и топли, умовете ви – светли и ясни, и ще кажете в душите си: „Слепи бяхме, но сега виждаме“. Аз ви призовавам: опитайте Любовта, сега е благоприятното време! Христос посочва качествата на крадеца и казва, че той не иде, освен да открадне, да заколи и да погуби – с други думи, след като те ограби, той ще те заколи и погуби, т.е. ще те изяде.

Следователно какво е предназначението на съвременната религия? Тя е един метод, една форма, чрез която се проявява Божията Любов. След като роди детето си, майката трябва да го изкъпе и нахрани. От качеството на майчиното мляко зависи бъдещият живот на детето, а млякото на майката се определя от мислите, които са минали през нея; не е достатъчно само да има мляко, но тя трябва да вложи в него най-хубавите си мисли, най-хубавите си чувства, най-хубавите си действия – тогава нейното дете ще бъде най-хубавото. Питам сега свещениците, които са присвоили това Слово, ще кажат ли на хората най-великата Истина. Аз заявявам: абсолютно никаква лъжа – в Бялото братство не се позволява нито бяла, нито черна лъжа. Без лъжа може ли – може. Кажете ми кой досега е прокопсал с лъжа! Оставете в една бетонна стена малка дупчица, през която да минава вода, и ще видите, че тази вода за една година ще направи много нещо – тогава мислите ли, че една малка лъжа, оставена във вашия характер, няма след години да съсипе живота

ви? Ще запитате може ли светът да съществува без лъжа; може, Бог създаде света без лъжа, а ние създадохме гражданството на лъжата и твърдим, че тя е почтена.

Никакво извинение няма за лъжата. Човек, който лъже, е страхлив, а страхливият човек няма Любов; казва се в Писанието, че Любовта изпъжда всеки страх навън, следователно страхливият човек е човек с лъжа. Мястото на лъжата е място на всички престъпления, а сега, въпреки че всички искат да се изправят, казват, че светът може и с лъжа. Кога в съвременното общество говорим истината? Аз ще ви кажа кога да говорите истината. Например ти си кравар, издоил си преди пет-шест дни десет литра мляко, приготвил си от него масло и отиваш в града да го продаваш; питат те днес ли си го приготвил и ти отговаряш: „Днес“. Не, кажи си истината – че е отпреди пет-шест дни. При друг случай носиш на пазара брашно, което си смлял преди три-четири месеца; питат те: „Скоро ли си го млял?“ и ти твърдиш, че тези дни си бил на воденицата. Кажи си истината – защо не признаеш, че преди четири месеца си го смлял? Ученик си, учителят ти дава урок и те пита дали си го научил; ако си го научил, кажи си истината и ако разбираш задачата – добре, ако ли не – кажи си истината.

Следователно във всички наши отношения трябва да говорим истината. Тогава каква е мисията на един свещеник? Да свети. Питам сега: това, което е заложено в съвременната Църква и се проповядва от свещениците, в кой кодекс на Божествената книга е записано? Често ме питат дали когато влизам в църква, паля свещи; отговарям, че не паля. Кандило гори ли в къщата ми – не, моето кандило всякога гори, имам една свещ и всеки може да чете на нея. Не е ли по-добре нашите умове да са свещи и всякога да горят; не е ли по-добре сърцата ни да са кандила? А тези външни кандила и свещи, които палите, не са истински, аз ги наричам *волски опашки*. Мислите ли, че като запалите на Господа волска опашка, ще се спасите? Не. Мислите ли, че като запалите на Господа кандило, ще се спасите? Не. Ако запалите вашата свещ с Любов, ако запалите вашето кандило с Любов, каквото попросите от Господа, Той ще ви даде – такава

е великата Истина и нека се опита някой да я оспори. Всичко това ние го прилагаме и призоваваме и вас да го приложите и опитате.

Съвременното християнство трябва да излезе от своето езичество. Ако православното духовенство иска да води българския народ, трябва да го поведе към Бога – само тогава ще се въдвори дух на единство; но то иска да го води в името на патриотизма, който се нуждае от пълни хамбари и масълце, нуждае се от майки, които да народят деца, за да се бият за Отечеството. Това е добре, но къде са сега тези българи, които ще се жертват – само Любовта може да ги роди. Следователно трябва да се върнем към онова основно Учение, което Христос е проповядвал на евреите, и което те не приеха, затова вече две хиляди години са разпръснати по лицето на Земята. И българите мислят, че като не приемат Новото учение, ще прокопсат. Евреите постоянно избиваха пророците и не харесваха Христа. Няма народ, който, като е злоупотребил с Любовта, да не е приел своето възмездие. Затова Христос казва: „Всички, които са дошли преди Мен без Любов, крадци са и разбойници“.

Сега хората питат защо съвременното младо поколение бяга от църквата – бяга, защото няма Любов. От друга страна, старите, каквито и убеждения да изповядват, казват на младите: „Макар да нямате Любов, влезте в църквата, оженете се!“; не, нека да имат пълната Любов, преди да се женят. Придобиването на Любовта е женитба – такава е Великата истина.

„Всички – казва Христос, – които са дошли преди Мен, крадци са и разбойници.“ Днес съвременното християнство казва, че Христос е с него. Добре, след като Христос е с него, защо българският Синод не попита Господа, на Когото уж служи, преди да благослови тази война? И вие, християните, които отивахте на война, попитахте ли Христа дали да се сражавате? Ще кажете, че сте го извършили за Отечеството; кой от вас отиде да пита? А всички твърдите, че сте християни. Издаде се един указ и не отидохте да служите на това, което казва Господ, а на онова, което казваха хората. Искат да ни убедят, че първо трябва да се подчиним на държавата, а

после на Бога; нашето първо задължение е да имаме абсолютна Любов към Бога, а после към държавата – така е учил Христос и всички държави и народи, които влагат този принцип в законите си, могат да просъществуват, могат да имат законност и верую.

Второто нещо, което казват за Христовото учение, е, че то не би могло да се приложи, защото Господ е говорил само на еврейския народ. Господ е говорил и на други народи и това аз мога да докажа. Ако евреите бяха действително избран народ, защо не приеха Христа? Ако някоя мома избере момък, който ѝ е прилика, но не го вземе, коя е причината за това – или момъкът е серсемин, или момата е такава. По същата логика или Христос не беше Христос, та евреите не Го приеха, или Учението на Христа не беше Христовото учение, или пък евреите не бяха избраният народ. И Христос им рече: „Не казвайте, че сте само вие чада Авраамови, защото казвам ви, че от тия камъни мога да издигна народ". Следователно избран народ е само този, на когото умът е изпълнен с Божията Мъдрост, сърцето е изпълнено с Божията Любов, а душата – с Божията Истина; такъв народ е велик, избран народ.

В света има само една власт и тя е властта на Любовта. Няма същество, няма дори и неодушевен предмет, които да не служат на Любовта – никаква друга власт аз не признавам. Няма власт, по-голяма от Любовта, всяка власт се прекланя пред нея. Искат да ни убедят, че има и друга; всяка власт е дадена само от Любовта – където има Любов, там има и власт, а където няма Любов, няма и власт. За това не се искат много доказателства – влезте в един дом и вижте как вървят работите му, влезте в една държава и вижте дали не куцат работите ѝ. Куцат, разбира се, и дори при наличието на тази велика истина искат да ни убедят, че без Любов може; не, ние всички страдаме от безлюбие.

Сега Христос казва: „Крадецът не иде, освен да открадне, да заколи и да погуби". Следователно Животът произтича от Любовта и само там, където има Любов, има Живот. Какво очакваме ние? Убеждават ни, че щяло да има Второ пришествие и дяволът щял да ходи с голяма празна стомна, която отвън щяла да бъде влажна, а отвътре – суха; приближи ли някой до нея, дяволът щял да му постави печат. Подобна празна стомна не се ли разнася и сега по света – когато дойде някой свещеник, който няма Любов, и започне да ти чете молитва, а ти му целуваш ръка, той не ти ли поставя печат? Римляните узакониха кръста и заповядаха да го целуваме. Не, ние не целуваме този кръст на престъплението; целуваме кръст, в който има жива душа, жив дух – така аз тълкувам Учението. Питат ме дали вярвам в кръста – аз в живите кръстове вярвам, но в сребърни, златни и други не вярвам. Прав ли съм? Някой ще каже, че със своето Учение господин Дънов разрушава държавата; не, с лъжи се разрушава държавата. Казвам: изхвърлете мъртвите кръстове и поставете живите.

Някои художници рисуват Христос; те никога не са Го виждали, защото Христос е живял преди две хиляди години, а се опитват да Го рисуват и после казват: „Този образ е свещен, целуни го!" – и това твърдят хора интелигентни, завършили богословие или университет. Елате с мен и аз ще ви покажа къде е този Христос; Той е жив, в мнозина бедни хора живее. Някои обичат да лепят пари върху иконите – на тези казвам: „Ела, братко, аз ще ти покажа къде да залепиш парите си – залепи ги на някоя бедна вдовица, която ще ти благодари, защото има в момента много голяма нужда; друг път можеш да залепиш не само пари, а цял чувал брашно или други необходими неща". Сега някои се хвалят, че залепили върху иконата на свети Йоан двадесет стотинки. Ако днес дойде Христос, какво ще каже за това? *Тогава пак им рече Иисус: „Истина, истина ви казвам, че Аз Съм вратата на овците"*. Когато дойде Христос, всички, които се учат днес, ще бъдат отговорни за делата си. Сега, когато говорим Истината, някои могат да се обидят; нека се обиждат, ние ще им покажем, че пътят, по който вървят, не е Пътят на Любовта.

Единственото нещо, с което можете да спасите този народ, е Истината – говорете Истината в Любовта Божия, не се страхувайте! Говорете и за тези кръстове като за живи образи. Когато нямаме живи образи, започваме

да почитаме разни идоли вместо тях. Ако имаме живия образ на Христа, ще има ли нужда да почитаме всички тези икони? Да не се заблуждавате – трябва да знаете, че самият Христос е проявление на Любовта и вие може да имате този жив опит. Христос днес ви призовава и в това е вашето спасение, вашето бъдеще. Ако искате домовете ви да бъдат съградени върху канара, съградете ги върху основите на Любовта; ако мислите да ги съградите по друг начин, ще дойдат всички нещастия. Бог поругаем не бива; онова, което Той е поставил, ние не можем да изопачим и всеки свещеник, всеки пророк или пък самият аз, ако изопачим една истина, ще бъдем приковани на кръста.

Бих желал всички живи кръстове, върху които са запалени тези кандила и свещи, да се приближат към Господа на Любовта. В Писанието се казва: „Земята и небето ще приидат, но докато хората не приемат Любовта, нищо няма да се измени“. Когато човек се спре пред вратата си, трябва да каже: „Любовта на Бога, Който живее в мен, ме заставя да говоря Истината“. Вие сте православни, но ако искате да бъдете истински православни, приложете Любовта; ако не приложите Любовта, не сте православни. И свещениците, ако искат да бъдат истински свещеници, трябва да приложат Любовта. Когато Христос дойде и намери свещениците и членовете на Църквата лишени от Любов, ще ги уволни, а тези, които намери изпълнени с Любов, ще бъдат почетени и ще вземат участие в Неговото Царство – на тях ще каже: „Елате вие, от Отца благословени, и приемете това, което е за вас!“.

Сега и аз ви призовавам като мои братя: приложете Любовта като един жив опит и от това, което научите, не се бойте – само така вашият живот ще се осмисли. След петдесет-шестдесет години ще ви повикат на онзи свят, а там български закон не съществува; там няма да се интересуват българин ли си, или не, а първото нещо, което ще те питат, е дали си бил член на Божията Мъдрост, Любовта посещавала ли е сърцето ти, Истината живяла ли е в твоята душа – ако всичко това е било в теб, душата ти ще се отвори пред свети Петър и ще кажеш: „Ето, отварям ума, сърцето и душата си“, а той ще те покани: „Влез вътре, ти си член на Царството Божие“. Но

ако не отвориш ума, сърцето и душата си, не си член на Царството Божие.

Когато дойде Христос, ще ме попита: „Ти приложи ли Божията Любов?“. Тази Любов ме застави да сляза на Земята и да покажа на хората, че единствено с Любов може да се живее. Това е Учението: всички народи могат да живеят само по Любов и само така могат да се споразумеят. Дойде ли Любовта, работите ще се уредят напълно, защото във всички ни ще има надпреварване. Може ли да се промъкне крадец в едно общество, където всички се надпреварват да се жертват – никога; това общество ще бъде общество на Любов, Мир и Радост. Това е Любовта, която е започнала да действа.

Христос казва, че Той е вратата, през която ние трябва да влезем – това са думите, които Той говори днес. Ако съвременните общества и народи чуят и приложат това Учение, Европа ще бъде спасена; ако не го приложат, Европа е загубена – това го съзнаваме всички. Затова съвременните духовници са поканени да се сплотят, да проповядват Любовта, да проповядват, че и без войни може да се живее. Ако свещениците направят това, съвременната култура може да се спаси и по един мирен начин да премине от едно състояние в друго; но ако не проповядват по този начин, те трябва да осъзнаят, че при една втора война Европа и нашето бъдеще са изгубени. Христос казва: „Всички, които са дошли преди Мен, крадци са и разбойници“. Ние желаем всички да станат врата на Царството Божие – така, както е Христос. С всеки православен, с всеки евангелист можем да се споразумеем, като проповядваме Божията Любов. Не искаме да ги правим наши съмишленици – нека си стоят настрани, но им казваме: „Стойте в Любовта!“. За Любовта се изисква дълго време за приготовление.

Този Христос, за Когото ви проповядвам, е на Земята – ходи и посещава църквите, но още не Го познават. В една известна църква в Америка държал проповеди доктор Гордън. По повод едно свое видение той написал знаменита книга за Христа. Сънувал една вечер, че църквата му е пълна със слушатели, приковали вниманието си в проповедта, а в средата на църквата стоял един човек, за

когото нямало място. Когато слязъл от амвона, запитал съмишлениците си:

– Кой беше този, който стоеше прав сред църквата?

– Че Той беше Христос!

Христос веднъж идва в неговата църква и за Него не се намира място. Колко пъти Христос е посещавал църквите и за Него не е имало място! За Христа още няма място и в сърцата на хората. Дори и вие, когато ви говоря за Любовта, се питате дали е вярно това Учение. Ние познаваме Христовото Учение. Ако приложим Любовта, ще придобием една магическа сила, която ще ни донесе всичкото благословение. Не тази любов, която имате, а живата Любов, която слиза от Небето, приемете! Тази Любов и държавници, и социалисти искат да приложат като принцип на братство и равенство, всички те искат Любовта Христова. И там, където хората се отклоняват от това Учение, идват всички насилия. Христос казва: „Аз съм вратата“ – където е вратата, там е Любовта; приемете ли я, ще имате бъдеще и вие, и вашите деца.

Желая Господ на Любовта да ви посети, желая тази Любов да запали вашите сърца, да просвети вашите умове, да изпълни вашите души, за да разберете Великата истина, която се крие във вас.

10 септември 1922 г.

Дух Свети ще ви научи

Защото Дух Свети ще ви научи в истия час какво трябва да речете.
От Лука 12:12

Ще ви прочета 12-а глава от Лука до 37-и стих: *Защото Дух Свети ще ви научи в истия час какво трябва да речете.*

Понякога е трудно да обясним на хората от света някои духовни истини. Търговецът разбира от своите работи, земеделецът – от своето земеделие, лозарят – от своето лозарство, ученият – от учението си; всеки разбира от своята специалност, но стигнем ли до една Божествена Истина, става много трудно тя да се изясни и да се предаде.

Някои твърдят, че Духът е видим, други – че е невидим; аз казвам, че Духът е видим – дрехата на Духа е Светлината, ние виждаме дрехата. Там, където Духът действа, има Светлина, а където не действа, няма Светлина. Когато говорят за Божественото, хората питат: „Можем ли да го уловим?“; те мислят, че само това, което могат да уловят, е реално. Разбира се, че това, което можеш да уловиш с ръцете си, е реално, но можеш да уловиш нещо и с духа си. Ти можеш да уловиш нещо и с железарски клещи, фотографията пък може да улови образа и сянката на даден предмет.

Някой пита какво е реалното в света. Улавяш с ръка един предмет и казваш, че си го хванал; ти си докоснал този предмет, осезанието, което имаш, се предава чрез нервите ти и придобиваш впечатление, възприемаш образ. Уловил си един предмет, но не знаеш какъв е той, не можеш да го обясниш. Казваш, че си хванал кокошка, но какво нещо е тя? Кокошката е животно с два крака, с крилца и перца, от което, след като му се отреже главицата, може да приготвиш супица или друго вкусно ястие и след като пийнеш накрая и едно-две килца винце, казваш: „Това е кокошка“ – това е определение на понятието *кокошка*. Да, трудно

е да се определи какво нещо е кокошка, овца или вълк. Ако някой ви възложи да опишете психологически какво са овцата или кокошката, ще ви запитам дали сте влизали вътре в тях, за да видите какви преживявания имат. Аз бих ви запитал какво нещо е Иван Стоянов; за да можеш да опишеш какво е той, трябва да знаеш вътрешното му състояние, да разкриеш в даден момент какви мисли, какви чувства го вълнуват – Иван Стоянов е това, което мисли и чувства. Влизали ли сте в положението на една овца или кокошка, за да знаете какво мислят и какво преживяват те? Казвате, че те са без душа – как така нещо, което е без душа, може да дава живот на другите? Капнал си от умора, умираш от глад, но хапнеш ли кокошчица, след един-два часа се възстановяваш, а след двадесет и четири часа отново решаваш важни въпроси. Питам: кокошката глупава ли беше, могат ли глупавите неща да произвеждат умни? Животът живот ражда, умното умни неща ражда, Любовта Любов ражда, Мъдростта Мъдрост ражда, глупостта глупост ражда. Чудни са хората, като мислят, че овцата е глупаво нещо, а самите те поддържат всякакви глупави идеи.

Сега Христос казва: „Този Дух – Светият Дух, Духът на Светлината – Той определя“; не казва: „Духът, Който вече дойде“, а „Духът на Светлината, като дойде, Той ще ви научи в дадения момент какво да кажете“ – Христос има предвид Духа на Мъдростта. Следователно всичко се заключава в казването – докато не те уловят и не те принудят да си кажеш името, ти нищо не казваш; хванат те, набият те и след като кажеш името си, се спасяваш. Това означават думите, че Духът ще те спаси. Ти си царски човек; хванат те, упорстваш, не казваш името си – ще те набият; но кажеш ли името си – спасен си.

Преди повече от двадесет години английският престолонаследник тръгва една вечер да гуляе, да пие и да се весели. Стражарите го хващат, набиват го и го изправят пред английския клиров съд, който е много строг. Питат го за името му. Престолонаследникът се възмущава – как така не знаят кой е той, и удря една плесница на съдията, който веднага го осъжда на три дни затвор.

Когато научава за това, бащата казва: „Чудесно е, че има в Англия съдия, който да отсъжда така право“. Всички очаквали, че когато стане крал, престолонаследникът ще отмъсти на съдията, но той му благодарил за това, че го е научил да казва името си.

Христос казва, че когато Разумното, Божественото дойде, Господ ще ни хване и ще ни пита: „Кой си ти?“; тогава няма да мълчиш, но ще кажеш Истината. Духът ще ни научи във всеки момент какво да правим. Няма като кралския син да мълчим или да раздаваме плесници, защото после ще прекараме три дни в затвора – какво ще спечелим от това? Духът ще ви научи какво да кажете – ще кажеш: „Аз съм кралският син, направих една малка погрешка – ходих с другари да гуляя“; тогава съдията ще ти каже: „Друг път не ходи!“.

Сега този Дух липсва у съвременните хора, които мислят, че са много умни. Аз често оспорвам това, че хората са умни, и питам коя от техните фирми е оцеляла през последните две хиляди години. Покажете ми един дом, който да не се е разрушил и в който децата да не умират. Всичките ви начинания дори двадесет и пет години не издържат и фалират – питам ви тогава: умни хора ли сте? Не сте ли от ония деца, които си правят къщички по пътя и който когато мине, ги разваля? И сега всички хора правят къщички. Не са лоши вашите стремежи, но лошото е, че правите къщичките си от пясък. Малките деца често правят малки стомнички от кал и ги пекат на Слънцето; те бързо изсъхват, но и бързо се пукат, без да задържат вода.

Сега Христос посочва един метод: „Като дойде Духът, Той ще ви научи как съвременният живот да се изгради разумно“. Бог ни е дал живот и ние трябва да знаем как да го запазим. Вашият живот е налят в един пръстен съд и ако само го докоснат, вие започвате да се чувствате празни. Казвате, че сърцето и умът ви са празни – защо? Защото Божественият Дух не работи във вас. Други казват, че сърцето и умът им са пълни – Божественият Дух работи в тях. Божественият Дух носи Светлина.

Сега има и друг дух, който като дойде, казва кое е право, кое е криво и ти изпадаш в положението на пророкуващ циганин. Циганите идват и започват да проро-

кват: „Половината от живота си ще прекараш добре, а другата половина – зле. През първата половина ще имаш девет оки късмет, а когато станеш на четиридесет години, ще изгубиш късмета си“. Късмет може ли с оки да се мери? Идва някоя циганка и казва, че ще ти врачува, ако ѝ дадеш един чувал с брашно; ти се съгласяваш и ѝ даваш, но тя те натиква в чувала и чак когато дойде мъжът ти, той те изважда от брашното. Всички съвременни хора се намират в подобен чувал и трупайки богатства, все в него остават. Сега всички са обрашнени – едни са влезли с главата, други – с краката, едни – с двадесет и пет хиляди лева, други – с петдесет хиляди лева, трети – със сто хиляди лева, и продължават да пипат чувала. Питам: след като този чувал е допринесъл толкова злини, има ли смисъл да се пипа?

„Духът, като дойде, Той ще ви научи какво трябва да речете.“ Съвременният човек се чуди каква работа, какъв занаят да започне: ако започне търговия, в нея има лъжа; ако стане свещеник – има лъжа; учител ако стане – пак има лъжа; навсякъде има лъжа. Най-почтените служби, които са останали, са тези на свещениците, учителите и лекарите, но ако я нямаше лъжата в тях. Аз мисля, че когато попът лъже, една негова лъжа струва колкото сто обикновени лъжи; следователно, ако един търговец излъже сто пъти, всичките му лъжи се равняват на една попска. Например търговецът предлага плат, в който има десет процента вълна, а останалото е памук, но лъже и го продава като чист вълнен плат; казвам ви, че сто подобни лъжи се равняват на една попска, т.е. попът трябва да чака търговецът да излъже сто пъти и чак тогава да има право на една лъжа; ако търговецът излъже петдесет пъти, попът няма право да излъже дори веднъж.

„Но като дойде този Дух на Истината в нас, Той ще ни научи.“ Всеки човек трябва да работи в света и каквото и да работи, навсякъде може да бъде честен, защото всички занятия, които съществуват в света, са връзки. Някои физиолози уподобяват търговците на онези клетки в организма, които съхраняват мазнините за гладни години, за да има какво да се продава – всеки събира богатства, за да може някой ден по-скъпо да продава.

Когато настана глад в Египет[5], трябваше да дойде някой, който да събере всичкото богатство на египтяните, за да може да се изхрани и еврейският народ. Злото не е в събирането на това богатство, а в неговото разпределение – всичко трябва да се разпределя разумно.

Сега онези, които влизат в Божествения свят, казват, че Господ ще уреди работите; не, човек ще ги уреди със своя дух, той ще покаже начина и пътя. Когато дойде Духът, ще ти прошепне: „Сухо е времето, върви и посей нивата!“; вие питате дали ще вали дъжд, а Той казва: „Върви да посееш!“. Някои чакат да завали, а разумният селянин отива да разоре и посее; тогава не минават дори пет-шест дни и пада дъжд – Господ те благославя. Разумният човек ще разбере това, което му се нашепва – някой ден може да е облачно, но Духът му казва: „Иди на работа, времето ще се оправи!“; друг път времето може да е добро и ясно, но Духът му казва: „Днес стой вкъщи!“.

Вие приличате на онзи турски кадия, който отива по Коледа при един руски православен свещеник на гости. След като го нагостил добре, свещеникът му казва: „Кади ефенди, утре ще има голяма буря, ще падне дълбок сняг, това го показва моята свиня – взема пръчици и ги разнася из двора. Затова като съмне, трябва да си вървиш“. Кадията послушал и си заминал. И наистина, на другия ден завалял сняг и цяла седмица трупало. Свещеникът бил много учен, но и свинята му била много умна и предсказвала. По-късно кадията запитал местния ходжа какво ще бъде утре времето, а той му отговорил, че само Господ знае. Учудил се кадията: „Как така само Господ – и попската свиня знае, а ти не знаеш!“.

По същия начин и ние казваме: „Господ знае“, но който проникновено наблюдава външния свят – пчелите, птиците и другите неща, вижда, че има един дух вътре в тях, който показва, че условията ще се изменят. Когато предстои да падне един-два метра сняг, у птиците се явява едно предчувствие и ще ги видите да се събират по много и да пълнят в гушата си храна в двоен и троен размер, за да могат да преживеят. Когато ще се разваля времето, пет-шест часа преди бурята ще видите, че пчелите бързат насам-натам, връщат се, отиват, а па-

якът тъче двойни нишки и казва: „Буря ще има, трябва да взема мерки, за да не се развали къщата ми“. Ако един човек разбира, че когато пчелите се прибират, ще има буря, че когато свинята носи пръчки, ще вали сняг, той няма да остане насред път.

Често не вярваме в Бога, не разчитаме на този Божествен Дух, а разчитаме на парите като сегашните богати хора; може да се разчита на парите, ако ни осигуряваха един устойчив живот, но в сегашните времена хората влагат един, два, три, до петдесет милиона лева в някоя банка, която впоследствие фалира и те изгубват всичко. В Русия има хора, които са притежавали двеста милиона капитал, а днес са последни бедняци. Питам тогава: как ще се осигуриш? На този, който слуша, Духът казва: „Не уповавай на тези пари, изтегли ги от банката и ги раздай на бедните, а утре те ще ти помогнат“. Ще попиташ по какъв начин да ги раздадеш; ако сам не ги раздадеш, насила ще ти ги вземат. Смъртта е един голям разбойник – тъкмо решиш да си похапнеш и да си попийнеш, идват при теб духовете на смъртта, казват: „Ти си забогатял, дай парите!“, оберат те, ти изхъркваш и хората казват: „Бог да го прости“. Защо да го прощава Господ, след като духовете са го обрали?

Духовете кои хора обират – те търсят да открият някой дебел и него обират. Като видя такъв човек, си казвам, че скоро ще го надушат духовете. Какво трябва да прави той? Ако разбира закона, трябва да пости, защото ако не раздаде още сега тези мазнини, утре кожата му ще одерат; трябва да постиш четири, пет, до десет дни и когато дойдат духовете разбойници, да кажат: „Този не ни трябва, да го оставим“, но ако те видят такъв мазен, ще кажат: „Хайде да го оберем!“. Те хващат някого като кокошка, опичат тялото му, изсмукват душата му, а вие казвате: „Господ да го прости“. Душата му обикаля около своята къща, плаче и пита как да я съгради отново. Ако питаш свещениците, ще кажат, че е умрял; не, само къщата му са обрали, затова умрелият се утешава, когато му донесат малко житце. Умрелите много малко ядат; казват, че мъртвият тежал тридесет и три грама, затова се задоволявал с много малко и само от миризмата на житото можел да се нахрани.

Христос казва: „Когато разумният Дух дойде, ще ти разкрие онзи закон, върху който животът ти е съграден“. Няма защо да се страхуваш, че Господ е вложил в теб чувства, ум и воля – ти имаш богатства и дори на гол камък да живееш, пак ще можеш да си поправиш живота. Питате какво да правите. Чудни са хората: цигулар си – ще вземеш цигулката, ще застанеш край пътя, ще свириш и един ще ти даде нещо, друг ще ти даде; някому се повредила колата – ти ще я поправиш, след което ще седнеш в нея и той ще те закара където искаш; срещнеш друг, на когото също се е счупила колата – и той ще те пита можеш ли да я поправиш; на втори, на трети поправяш колата и така се прочуваш като майстор.

А сега стоим и се молим да се уреди животът ни. Ние приличаме на английския проповедник Спърджън[6], член на една богата църква в Лондон, в която искали да съберат един-два милиона лева за определени свои нужди и предложили да молят Бога, за да им се предоставят по някакъв начин тези пари. Проповедникът научава за това и казва: „Няма какво да се молим – аз ще дам петдесет хиляди, а вие, останалите – по колкото искате“; само за един час събрали сумата. А знаете ли колко време трябва да се чака, докато мине този въпрос през Божествената камара? За такава молба Господ кара хората да чакат десет години, а за това време колко пъти ще паднеш духом и ще се обезсърчиш.

Когато Господ ти каже да изпълниш Волята Му, няма да питаш какво да правиш. Ако имаш пари в касата си, няма да питаш какво да ги правиш, а ще кажеш: „Господи, искам да правя добро“. Иначе ще заприличате на един, който дойде при мен и ми каза: „Господин Дънов, от теб искам една услуга: желая да помогна на Братството; купил съм лотариен билет и искам да спечеля двеста хиляди лева, та половината да дам на Братството“ – той иска да прави добро с чужди пари. Ако можеше така, то този печеливш билет аз щях да го взема и щях да му дам сто хиляди лева. Сега всички съвременни хора са все от този род – първо искат да спечелят, а после да правят добро. Те са подобни на циганина, който се качва на една топола, за да лови косерчета, но

идва буря и той започва да се моли на свети Никола да го запази, като му обещава: „На теб, свети Никола, едно косерче и на мен едно“; бурята продължава и циганинът казва: „Давам всичките косерчета на тебе“; най-накрая бурята престава и тогава той казва: „Не на друг, а на мен ми се скъсаха гащите, пък и в края на краищата ти си светия и не ти трябват косерчета“.

Целият християнски свят е като циганина на тополата: докато трае бурята, всичко обещават, ала премине ли – всичко остава в техните джобове, но Божественият закон е такъв, че Господ ще вземе всичко, което е Негово. В Бялото Братство се държи строга статистика. Ти си търговец, лекар или учител и Господ изпраща при теб някого, за да му услужиш в Негово име. Например ти си лекар, идва при теб болен, който не може да си плати, и ти отказваш да го лекуваш; тогава ще дойде една криза, в която ще изгубиш десет пъти повече, отколкото в друго време. Ако си лекар и откажеш, ще изгубиш клиентелата си; ако си учител и откажеш да помогнеш някому, ще изгубиш положението си; ако си търговец и откажеш да помогнеш някому, ще фалираш. Няма човек, който да е отказал да изпълни Волята Божия и да не е изгубил десетократно. Изпълни Волята Божия!

Тогава как ще се оправи светът? Светът няма да се оправи, докато не дойде Духът на Светлината; щом дойде Той, ще бъдем смели, решителни и всичко ще бъде възможно. Щом човек има Божествения Дух в себе си, щом изпълнява Неговата Воля, думата му всякога ще минава – тогава няма да има в света невъзможни работи. Сега мога да ви кажа: бъдете смели в Духа на Светлината! Понякога искаш да направиш нещо, но се раздвоиш; не, в Божествените работи няма раздвояване – Господ никога няма да те накара да направиш нещо, а после да ти каже да го оставиш. Господ всякога изисква от човека това, което може и което има, и не изисква това, което не може и което няма.

„Този Дух – казва Христос – като дойде, Той ще ви научи какво да кажете.“ Това означава да знаеш да кажеш една дума намясто. Сега ще ви поясня тази дума. Ще дам един пример, който и друг път съм разказвал

в София: млад поет се влюбил в една графиня, но тя в никакъв случай не можела да се ожени за него поради високопоставеното си положение. След като излива сърцето си пред него, тя признава, че не може да му бъде жена. Поетът се отчайва и тръгва да се самоубива, но тя разбира мислите му, слага си маска, настига го, прошепва му една дума на ухото и той се връща. Питам: какво му е казала? Само една дума. Когато дойде Духът, само една дума ще ви каже и в цялото ви лице ще настъпи промяна. Често една дума в живота ни може да бъде от значение за нашето спасение и една дума може да ни обезсърчи: „Не бой се, бъди смел!“ или „От теб нищо няма да стане“.

Божественото учение притежава положителен смисъл. Всякога мислете положително! Когато дойде Духът, ти питаш защо са всички тези страдания; Той ти отговаря, че страданията са най-великите благословения, които Господ изпраща на грешните хора, за да се свестят. Така по време на войната много българи платиха с живота си – често англичаните и французите поставяха взривни устройства в часовник или джобно ножче и когато някой българин ги вземеше, те експлодираха в ръцете му; по-късно вече научиха, когато видят часовник или ножче, да не ги вземат. И сега в света дяволът е поставил много такива ножчета и часовници – знаеш ли с какво са свързани и какво има в тях? Духът казва: „Не пипай този часовник, не ти трябва!“.

Сега ние тръгваме в един разумен живот. Някои проповядват да живеем за Църквата; няма какво да живееш за Църквата, ще живееш за Бога, за да изпълниш Неговата Воля, за да изпълниш обещанието, което си дал, когато си тръгнал от Небето. Това е първото условие: да изпълниш обещанието – нищо повече; в ума ти е скритата идея да служиш на Бога, след това – да служиш на себе си, и най-накрая – да служиш на ближните си. Така започваме ние: първо – на Бога, после – на нашата душа, и най-накрая – на нашите ближни. Това е законът и ние го прилагаме по три начина: първо – на Бога с всичката си душа, с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си сила; после – на ближния си като на себе си; и най-накрая – на враговете си, като ги любим.

Когато приложим тези три метода в Школата, ще получим разрешение на всички обществени проблеми.

Някой стои и не знае как да разреши дадена задача – защо? Не е дошъл Божественият Дух. Някои искат, като се помолят на Бога, да им се прости всичко. За да ти се простят греховете, постил ли си пет-шест дена, молил ли си се? Не си постил дори тридесет и четири часа, а искаш Господ да ти прости и когато не ти се чуе молитвата, казваш, че Господ не те е послушал. Не, пет-шест дни ще постиш, ще се молиш, ще контролираш мислите си, чувствата си, действията си и тогава ще кажеш: „Господи, прости ме!“. Постът е само един метод, с който разрешаваме най-великите задачи в света.

Така постъпи и Христос – след четиридесет дни пост в пустинята Той най-накрая огладня; тогава се яви Духът и Той тръгна да проповядва. Следователно всяка една работа в света започва с пост. Не трябва по буква да постиш четиридесет дена – постът означава да изчистиш ума, сърцето и волята си; няма да оставиш нищо неизчистено: умът ти ще бъде светъл, сърцето ти – чисто, волята ти – силна; по този начин всичко ще можеш да направиш. А сега някой не яде десет дни и това било пост – какво не яде? Не яде печена кокошка и не пие винце – това не е пост. Когато постиш, ще започнеш да прощаваш на всички и да заличаваш всичко от тефтера си; ще кажеш на Господа: „Господи, каквото правя аз, това прави и Ти с мен“ и Господ ще каже: „Дайте сега и Моя тефтер“ – ти ще зачеркваш и Той ще зачерква, ти ще казваш: „Това давам аз“ и Господ ще казва: „И Аз това давам“. Ако ти спреш, и Господ спира; ако кажеш: „Аз давам толкова“, а после се поколебаеш, Господ също казва: „И Аз давам толкова“ – и спира на това място.

В училището, в което сте сега, значение има само това, което правите. Ще го правите с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила, за да бъдете благоприятни на Бога и да изпълните Неговата Воля. Тогава каквато и да е вашата молба, дори и най-мъничката да е, тя се благославя. По този начин вие ще бъдете последователи на едно Учение, според което винаги ще казвате: „Аз ще му простя“. Само силният духом може да прости – това не е за малодушните. Някои лесно обещават, че ще простят. Идва някой болен и казва, че ще работи за теб, а не може дори да стане от леглото си – но обещава за някой ден; не, аз доказвам, че настоящето е най-важното. Понякога стоиш и казваш: „Днес имах един голям самун хляб; ядох, ядох – чудесен беше“; друг казва: „След един месец ще бъда поканен на обяд, отлично гощаване ще бъде“ – едното е минало, другото е бъдеще, а ти си гладен и чакаш. Идва някой и ти дава четвърт хляб и малко боб; питам: това, малкото, не струва ли повече от твоя самун и от твоя бъдещ обяд? Бъдещето е на Ангелите, миналото е ваше, настоящето е на Бога – това е реалността.

Дайте ми настоящия хляб, а аз ще ви дам бъдещия обяд и миналия самун и нека настоящето да е за мен – това е смисълът, това е философията. А ние, когато имаме парче хляб, казваме: „Хубаво е това парче, но ще ми дадат голям самун“ – я ти дадат, я не. Това, което сега имаш, е реалното. Благото, колкото и малко да е, е Божествено. В Божественото няма никакво изключение. Идва някой и ти казва:

– Аз не съм богат човек, ще ти дам хиляда лева.

– Не, на мен ми обещаха десет хиляди, няма да взема твоите хиляда лева.

Минават ден, два, три – ти си променяш мнението и казваш: „Да, обещаха ми, но банката е фалирала“. Ако беше взел хилядата лева, щеше да си помогнеш. Настоящето е Божествено – уловете го! Оставяме миналото за света, бъдещето за религиозните, а ние се ползваме от Божественото настояще. Някои ще ни убеждават сега да се мъчим, та в бъдеще, на онзи свят, да имаме блаженство; аз предпочитам сега да блаженствам, настоящето искам аз – сега ми дайте малко хлебец, а после ще видим. Ако сега имам малко хлебец, ще бъда като в Рая. В какво се състои голямото благо, може ли да ми опишете в какво се състои бъдещото благо, благото на онзи свят? На бедния дават парче хляб и той се радва, весели се, а на богатия дават десет хиляди лева и пак казва, че не му стигат тези пари – трябвали му за дъщерята и за сина и затова е недоволен.

Един английски богаташ, който имал 365 милиона лири, по време на коронацията на краля се хвърлил в морето от страх, че няма да му стигнат тези пари. Бил умопобъркан; че кой не е умопобъркан, има ли някой, който мисли по-трезво? Ти имаш сто хиляди лева в банката, но се боиш, че няма да ти стигнат, понеже има криза; беднякът, който няма нито стотинка в банката, когато спечели сто лева, казва: „Слава Богу, утре пак ще заработя“. Питам кой е щастлив – не сме ли като оня англичанин?

Но когато дойде Духът, Той ще бъде настоящето, Той ще ни даде реалното в света – реалното е настоящето. Малките благословения, които Бог ни изпраща в света, трябва да приемем – върху малките добрини почива цялото щастие. Това щастие носи Божественият Дух, който всеки ден похлопва, а ти Му казваш: „Не ме закачай, толкова важен въпрос имам, с жена си не сме се примирили“. Повикай Духа да ви примири – а ти се примиряваш с жена си, после викаш Духа да дойде; не, повикай първо Духа и Му кажи: „Господи, Ти Си дошъл навреме, ела, помогни ми и каквото кажеш, аз ще го направя“ – по този начин въпросът веднага ще се разреши.

Христос казва: „Светият Дух ще дойде и Той ще ви научи какво да кажете“. Този Дух ще ни научи да говорим с езика на Любовта; започнем ли да говорим с този любовен език, всичко е възможно. Виждали ли сте в какво се състои силата на децата – те знаят този език. Дойде си някой път бащата от работа и жената започва да му иска пари за дрехи, за това, онова. „Нямам пари – отговаря мъжът, – голяма криза има.“ Идва голямата дъщеря, надменно иска пари от баща си и на нея той отговаря, че няма. Идва малкото детенце, казва някаква сладка дума и току-виж – намерили се пари. Малкото детенце е казало една сладка дума на ухото на баща си. Майката е недоволна: „За мен няма, а за малкото дете има“; да, защото това дете знае как да говори, разбира езика на баща си. Когато и ние започнем да говорим на Господа с Неговия език, с езика на Любовта, сърцето Му започва да се отваря и ние всичко придобиваме. А сега Му говорим: „Татко, Ти трябва да ни дадеш!“ – тогава Той казва: „Нямам нищо за вас“.

По този начин ние приличаме на оня син, който следва в странство, в Германия, и пише писмо на баща си: „Татко, прати ми пари, в противен случай няма да мога да завърша“. Бащата не знае да чете, среща един касапин и му дава писмото. Верен на природата си, касапинът прочита писмото грубо и бащата, недоволен от сина си, казва: „Нищо няма да му пратя на това магаре, пет пари дори няма да му пратя“; след това среща на пътя един абаджия и му казва: „Я ми прочети това писмо! Един касапин го чете, но прочети го и ти!“. Абаджията започва кротко: „Татко, моля ти се, имам нужда от пари, прати ми, за да завърша!“; „Щом като е така, ще му пратя пари“ – по този начин абаджията спасява положението. Това е син, който разбира баща си – това е цялата философия на Живота.

Езикът ни трябва да бъде мек по съдържание, по форма и по смисъл – това е Божественото в света. И когато всички научим този език, светът ще се оправи. Това изкуство ще научите в училището – да говорите меко, и тогава Духът ще ви научи какво да кажете, тогава Любовта ще ви научи какво да кажете.

24 септември 1922 г.

Живият Господ

Аз Съм истинната лоза
и Отец Ми е земеделецът.
От Иоанна 5:1

В този стих Христос е вложил велика идея, той е символ на нещо. Западните народи не разбират символите, с които си служат източните – източните народи си служат със символи, особено когато изразяват своя духовен живот. Без символи духовният живот не може да се изрази. Всеки език си има свои закони, по които се развива.

„Аз Съм истинната лоза и Отец Ми е земеделецът." Лозата символизира човека – какъвто е животът на лозата, такъв е и на човека. В този стих се говори главно за лозата и лозаря. Лозата има един господар – Лозарят, т.е. Отец, Бог, Който разбира законите: знае кога да я посади, в каква почва, кога и как да я обрязва, как да я отглежда. Христос уподобява лозата главно на човешката душа, която има свой господар; Отец е нейният земеделец и Той е толкова мъдър, че не може да направи никаква грешка в обработването ѝ.

Съвременните лозари отглеждат лозата с единствената цел да придобият повече грозде, да изкарат повече вино, за да спечелят много. Всеки лозар, който отглежда лозата, за да печели, няма Любов в себе си, той е користолюбив човек. В този смисъл почти всички хора са лозари – защо? Защото живеят с цел да печелят – лозарят обработва лозето си, докато то му обещава голяма печалба; щом гроздето поевтинее, той казва: „Тази работа не е за мен".

Понеже лозата е емблема на човешката душа, аз правя сравнение между нея и човека и казвам: както филоксерата унищожава лозата (наистина филоксерата унищожи лозите в Европа), така и психическата филоксера руши човешката душа – днес филоксерата се пренесе и в човешките души. За да запазят лозата от филоксерата, присаждат я с американска лоза, а отгоре с местна – само така тя вирее. За психическата филоксера още не са намерили подложка, за да я присадят, за да запазят човешката душа от нея – само от Небето може да дойде опитния изкусен лозар, Той да я запази. Като знаете това, трябва ли да оставите обработването, т.е. възпитанието на човешката душа, в ръцете на невежите? Не, начело трябва да излязат възвишените и благородните хора със светли умове и чисти души. В бъдеще майките, които ще раждат, трябва да бъдат добри, разумни, с просветен ум – те представляват онази почва, на която ще се обработват пръчките. Днес гледат майките да бъдат външно, физически здрави, а доколко са здрави умствено и сърдечно, доколко волята им е възпитана – на това или малко, или никак не се обръща внимание. За някои жената е като дойната крава: достатъчно е да е здрава, снажна, да дава повече мляко, друго не се иска от нея – при такива схващания каква култура може да се очаква?

Днес повечето хора минават за християни, мислят, че са с висока култура, че не са многобожници, не принасят човешки жертви, но като ги поставиха на изпит, показаха, че не са толкова високо, колкото си мислеха – и до днес не са истински вярващи. Те се питат кога ще се подобри човечеството и може ли въобще да стане това – вярват, че може да стане, но след векове, след милиони години. Те казват, че може да стане микроскопично подобрение на човечеството – според християните законът, по който ще се подобри светът, работи в своя микроскопичен мащаб; не е така – този закон е верен колкото в малките си прояви, толкова и в големите. За да работи законът в голям мащаб, всеки човек трябва да бъде чист като водата – капката вода трябва да бъде абсолютно чиста, за да бъде чисто и морето; водата е чиста, когато не съдържа никакви органични и неорганични вещества.

Христос казва: „Аз Съм истинната лоза, а вие – пръчките". Питам: християнските народи присадени ли са на тази Лоза? Ще отговорите, че са присадени; не оспорвам това, но казвам, че всичко ще се постави на опит, всички ще бъдете изпитани. Кажеш ли, че имаш доброкачествена лоза, ще знаеш, че ще я опитам.

Преди десетина години ходих в Новопазарско. Срещнах се с директора на прогимназията, който ме

заведе в училищната градина, за да ми покаже какви цветя е изписал от Париж. Спряхме се пред едно цвете и той ми каза: „Това е особено цвете. Какво ще излезе – не зная, по предполагам, че е нещо хубаво“; погледнах цветето – приличаше на магарешки трън. И наистина, като израсна, разви се един голям магарешки трън от Париж; казах му: „Такива трънии има и в България, само че този е по-облагороден“.

Следователно, ако лозовата пръчка е присадена на истинната лоза, тя трябва да даде царско грозде и като си откъснеш от него грозд, да кажеш: „Това е отлично грозде!“. Ще кажете, че това са отвлечени въпроси, че първо трябва да осигурите материалния си живот, после да се занимавате с духовни работи. Според мен, първо ще се занимавате с духовни въпроси, а после с материални. Чудни са хората, като мислят, че първо трябва да се осигурят материално – за да се справи с материята, човек трябва да владее духовните закони. Кои хора са осигурени днес – които са умствено развити; ето защо човек първо трябва да развива своя ум и да облагородява сърцето си. Това не се постига с желязна или гранитна воля, както се твърди днес, а с познаване на духовните закони. Гранитната и желязната воля не носят никаква култура – те нямат нищо общо с растенето на човека; гранитната воля причинява прах, а желязната – насилие. Диамантена воля се иска от човека – истинският християнин трябва да има диамантена воля, за да преодолява с нея всички мъчнотии и страдания. Каква воля е тази, която прави отклонения от своя път? Колко пъти сегашните хора, даже и с убеждения, се отклоняват от своя път! Някой философ писал, че не съществува задгробен живот, и хората приемат неговата философия, но опитали ли сте я?

Мнозина казват: „Родили сме се и ще умрем“ – откъде знаете това, как ще докажете, че има смърт? Лесно се доказва, че живеете, но как ще докажете смъртта? – „Сърцето спира да работи.“ Това още не е доказателство – в Природата има хиляди същества, които през зимата изпадат в летаргия, сърцата им престават да туптят и напролет животът отново се пробужда в тях.

Следователно животът е реалността, а смъртта е нещо преходно, в което се проявява микроскопична дейност; значи най-малката дейност, най-слабата проява на живота – това е смъртта, затова се казва, че животът започва със смъртта, т.е. със своята най-слаба дейност. Къде е тогава смъртта според вас? Когато организмът на човека е крайно разстроен и е изразходвал последните си сили, Бог му изпраща смъртта.

Един богат търговец изразходвал годишно сто хиляди лева за домашни нужди. Наложило му се да съкрати малко бюджета си, но той не знаел кое перо да отнеме. Случило се, че изгубил три четвърти от капитала си и като видял това, разбрал, че ако доброволно не съкрати бюджета си, Природата ще му го наложи. На следващата година сам го намалил наполовина – като се намерил в затруднение, веднага разбрал кое перо може да съкрати и кое не може.

Казвам: когато човек задлъжнее много и отникъде не идват средства за живот, Бог изпраща смъртта – минималният кредит на живот и дейност, за да може той правилно да се развива. Да умреш – това значи да влезеш в областта на смъртта като средство за освобождаване от грандоманията, в която си живял на Земята. Всеки иска да живее охолно, да се храни с печени пуйки, гъски, но кой богаташ, като се е хранил цял живот с печени пуйки и гъски, е станал философ, учен или светия? Ако искаш да останеш обикновен човек, можеш да се храниш с печени гъски и пуйки, но ако искаш да станеш учен, светия или философ, забранено ти е да се храниш с тях и да живееш в охолство. Христос казва, че разумният живот не е в изобилието и охолството, но в правилното разбиране, в познаването на природните закони и в правилното им прилагане.

Сега, като ме слушате да говоря така, някои се обиждат; това не е правилно, аз обяснявам нещата. Казвам: човек, който яде много, прилича на пукната стомна – колкото и вода да сипваш в пукнатата стомна, тя все празна остава. Кой човек яде много – болният, той постоянно се оплаква, че ще умре; като види лекаря, казва: „Господин докторе, ще умра, трябва да ям много, за да набавя изгу-

бената си енергия“. Той не знае, че многото ядене пречи на оздравяването му – неговият организъм се нуждае от почивка, пукнатата стомна трябва да се засмоли. Днес майките учат децата си, че трябва да ядат много, за да бъдат здрави – това е криво възпитание. Природата казва: ще ядеш само когато си гладен; ако не си гладен, ще постиш. Ако съвременните хора се подчиняват на този вътрешен инстинкт – когато са неразположени, да гладуват, щяха да бъдат по-здрави, отколкото са сега. Ако хората биха се подчинили на онези вътрешни благородни импулси на своята душа – да правят добрини, щяха да бъдат по-добре, отколкото са сега.

Казвате: „Времената сега не са за правене на добрини, сега човек трябва да се грижи за себе си“. Какво значи да мислиш за себе си и какво значи да правиш добро? Както земеделецът трябва да посее нивата си и да ожъне житото, така всеки човек трябва да прави добрини, т.е. да сее в себе си добри семена. От обработването на почвата зависи добрата реколта. Да дадеш пари на някого – това още не е Добро; истинското Добро подразбира засяване, т.е. разширяване на човешката душа. Какво представлява злото – обратен процес на Доброто. Когато не обработваш нивата си и я оставяш на произвола на съдбата, ти вършиш зло; щом не обработваш своята нива, ти сам се осъждаш на глад.

Христос казва: „Аз Съм истинната лоза“. Като говоря върху този стих, мнозина се запитват Истината ли говоря и какви са намеренията ми, т.е. дали нямам някаква задна цел; моята задна цел е да запаля своята свещ, за да четете на нейната светлина. От дядо ви е останала една книга в наследство, но не можете да я четете; отваряте я и я затваряте, докосвате листите ѝ, но не можете да я четете – нямате светлина. Дохождам аз, запалвам свещта си и казвам: четете сега книгата; може ли да четете? – „Можем.“ Ако моята свещ ви дава възможност да четете книгата и да я разбирате, светлината ми е истинска – това значи да направиш Добро. Не се занимавайте с въпроса за състава на свещта – химикът казва, че свещта е съставена от мазнини; физикът казва, че светлината на свещта има еди-колко си вибрации. За мен е важно можете ли да

четете при светлината на тази свещ. – „Можем.“ Тогава използвайте я, докато гори; но щом изгрее Слънцето, изгасете моята свещ, нямате нужда от нея.

Сегашните хора си служат само с цитати: този учен така е казал, онзи професор иначе е казал, аз другояче казвам. Не е важно кой какво е казал, важно е, че сега иде нова светлина в света, при която всички хора ще разберат Истината. Както пътникът се нуждае вечер от светлина, така всеки човек се нуждае от Истината. Ако пътуваш вечер през планинска местност без светлина и водач, може да паднеш в някоя пропаст и да навехнеш крака си. Когато Слънцето изгрее и освети цялата околност, ти сам ще се отправиш към високия планински връх.

Без светлина и водач в пътя човек всякога изпада в заблуждения. Какво представлява заблуждението – ограничение, то завързва човека. Когато поставят капаци на очите на коня, и той се ограничава, но с това го предпазват от уплаха. Страхливият кон не трябва да се впряга – под *кон* разбирам човешкия ум; значи когато умът се стряска, всякога може да хвърли човека – ето защо умът трябва да се възпитава, да не те хвърля на земята.

В ума на човека са написани велики истини. Мнозина мислят, че Истината е вън от тях; не, тя е в самия човек. За да повярвате в това, вие трябва да имате опитност. Ако ви дам няколко зърна грозде и кажа, че не е хубаво, ще повярвате ли? За да се убедите в истинността на моите думи, трябва да го вкусите; щом вкусите, сами ще кажете какво е гроздето. Значи всяка моя дума, всяка моя мисъл могат да се опитат – ако са кисели, ще ги сложите настрани; ако са сладки, ще ги приемете в себе си и ще ги приложите в живота си.

„Аз Съм истинната лоза и Отец Ми е земеделецът.“ Както добрият земеделец обработва лозето си добре, така и за възпитанието на човешката душа се изискват добри възпитатели. Мнозина казват, че пътят на Новото учение не е прав, т.е. не носи нищо ново за възпитанието на младото поколение; питам: какво донесе старата култура за възпитанието? Кой е правият път? Ще кажете, че Църквата води в правия път – какви са принципите на Църквата? – „Не зная какви са принципите на Църквата,

но вярвам в това, в което вярваха дядо ми и баба ми.“ За кой дядо говориш – първият ти дядо беше многобожник, а вторият – християнин; за кой от двамата се държиш? Във всяка Църква, във всяка религия има нещо здраво, но служителите на Църквата са го изопачили. Всяка религия, каквато и да е тя, от памтивека е проповядвала три велики неща: Любов беззаветна, Мъдрост постоянна и Истина, която озарява всички умове – тези добродетели имат приложение в живота.

Казва се за Господ, че е велик, необятен, но малцина могат да се убедят в това. Каже ли се, че Бог е Любов, всеки може да Го опита; Любовта е достъпна за всички – достатъчно е да отвориш сърцето си, за да ти проговори Бог като Любов. Ще кажеш, че Бог е далеч; не, отвори сърцето си за Любовта и не мисли повече. Щом усетиш, че сърцето ти трепне за нещо, отвори го; ако не го отвориш, нищо няма да получиш. Кое е правото в света? Отвори сърцето си и сам ще се убедиш кое е право и кое не е. Днес на всички хора се проповядва и в края на краищата те казват: „Нищо не разбираме“ – какво показва това? Така ви проповядват, че тази храна не ви дава сила. То е все едно всеки ден да ходите на гости и приятелите ви да ви черпят с вино и ракия: днес пиеш наздравица за един от приятелите, утре – за друг, докато най-накрая изгубиш и последните си сили. Виното и ракията не хранят, житният хляб и сиренето дават сила на човека и той може да копае лозето си. Кой копае днес на лозето – който пие вино и ракия или който яде чист пшеничен хляб?

Като говоря така, аз не ви упреквам, но казвам Истината. Казвате: „Ние, които обработваме лозята, нямаме ли право да пием вино? Бог го е създал“. Бог е създал гроздето, а виното е човешко изобретение. – „Какво да правим тогава с виното и ракията?“ Вие ще мислите за това – вие ги създадохте, вие ще се справите с тях. Бог се грижи за гроздето, но не и за виното. От гроздовия сок може да правите сладко вино, да го запазвате по различни начини – това е ваша работа, сами ще видите нейния резултат. Ще кажете, че чрез виното и ракията осигурявате едно перо на държавата, но коя държава е успяла

от това перо? Навремето цар Крум забрани пиенето на вино и ракия и постъпи умно – освободи държавата от това перо; след него много царе извадиха перото от бюджета на своята държава. И днес има начини за запазване на гроздето в прясно състояние, за да няма нужда да се превръща на вино; това нещо ще се постигне, когато хората дойдат до Разумния живот – само умните хора са в състояние да оправят живота.

Христос казва: „Аз Съм истинната лоза и Отец Ми е земеделецът“. В тази Лоза текат соковете на Любовта като сила, която носи Живот. В Живота се проявява съзнанието на човека, а в съзнанието – неговият ум. Следователно без Любов Животът не може да се прояви; щом се изяви Животът, и съзнанието се изявява. Без съзнанието, като светлина, нищо не се постига. Живите същества се отличават едно от друго по степента на тази светлина – колкото на по-долно стъпало е известно същество, толкова по-малка е светлината на неговото съзнание; щом дойдем до човека, там тази светлина е голяма. По нея ще различите гения и светията от обикновения човек. Ето защо, като видите някого, казвате: „Светло е лицето на този човек“, а за друг казвате: „Тъмно е лицето му“ – това се дължи на степента на развитие, до което е стигнало съзнанието на човека. Когато съзнанието потъмнее, човек може да извърши най-големи престъпления, но когато съзнанието се пробуди, той е в състояние да извърши най-големите добрини – той е човек с добродетели.

„Отец Ми е земеделецът“ – като разберете този стих, ще дойдете до онези условия, при които човешката душа расте и се развива правилно. Как ще изправите един човек с престъпни наклонности, ако не разберете този стих? Преди всичко трябва да знаете какво представляват престъпните наклонности – като изопачава течението на естествените сили в своя организъм, човек стига до известни престъпни прояви, които го обезличават и той губи своята човешка физиономия.

Някъде в Америка бикът на един богат земеделец пощурял, започнал да се хвърля върху хората, да ги гони, да ги боде с рогата си и всички се чудели какво да

правят с него, как да го укротят. Едно момче видяло това, приближило до бика, хванало го за рогата и го запитало: „Какво ти е, защо толкова лудуваш?“. Бикът отговорил: „В долната част на единия ми крак, не зная точно къде, се е забил един голям трън, който ме смущава, не зная как да си помогна“. Момчето се навело, вдигнало крака на бика и внимателно извадило тръна; бикът веднага се успокоил и престанал да лудува. Понеже момчето знаело езика на животните, разбрало болката на бика и му помогнало.

Често и хората полудяват като този бик – трън е влязъл в петата им; как ще им се помогне – като дойде някой виден лекар, който може майсторски да вади тръни. Има лекари, които не разбират от това изкуство – вместо да извади тръна, той го бутне навътре; за няколко дни болката минава, но след това се явява усложнение. Лекарят дойде, преглежда крака и казва: „Трънът е влязъл по-дълбоко, трябва да се извади“; реже, бърка в месото, но не може да го извади и положението на болния се усложнява. Лекарят казва: „Аз не мога да извадя тръна, извикайте друг лекар“ – така се изреждат няколко лекари, докато извикат свещеник, който казва, че болният е обсебен, трябва да му се четат молитви и чете една молитва, втора, трета и болките утихват. След два-три дена положението се влошава още повече. Извикайте лекар, който разбира от тази работа – като дойде един лекар, който разбира изкуството си, той взима щипците и изважда тръна. Лекарят е подобен на светията, който с една молитва може да извади всякакъв трън от петата на човека – той разбира законите, по които се вадят тръните от петите на хората. Противоречие е, когато не можеш да извадиш тръна от човешката пета. Противоречие е да не можеш да говориш истината; който не може да говори истината, пръв той се натъква на противоречия.

„Аз Съм истинната лоза и Отец Ми е земеделецът.“ Питам: присадени ли са християнските народи на тази Лоза? Някои са присадени, а някои още не са. Ако всички бяха присадени, нямаше да има всеобща война, а всички знаете, че минахме жестока война. В миналото хората воюваха на открито, далеч от градовете и селата, и скоро се примиряваха; те имаха време да погребват мъртвите

си и след това пак воюваха. А в сегашната война, която продължи цели четири години без никакво примирие, оставяха мъртвите на бойните полета, кой където е паднал – нямаха време да ги погребват.

Един полковник, участник във войната, ми разказваше следното: „Раниха ме и паднах в една зона между убити и ранени, откъдето никой не можеше да ме спаси. Случайно няколко войници минаха през това място и чуха пъшкането ми; двама от тях ме вързаха с ремъците си и ме понесоха. Какво преживях в това време, аз си знаех“. Ще кажете, че така е писал Бог – кой Бог? Че това е в интересите на нашия народ – кой народ? Интересите на българския народ са да убиват синовете му? Това са лъжи, които трябва да престанат!

Интересите на един народ, какъвто и да е той, не му позволяват да върши глупости. За всички хора – които и да са, където и да са, има определено място на Земята. Какво да се прави с военните – те ще защитават своята държава, ще установят ред и порядък в нея; какво да се прави със съдиите – те ще прилагат правдата и истината; какво да се прави със свещениците – ще служат на Бога безкористно, без никакви заплати. Какво да се прави с децата? Чудно нещо – какво се прави с малките пиленца, след като се измътят? Когато птичката измъти своите малки, осигурява ли ги? Известно време ги храни и след това те изхвръкват от гнездото. Ако вложиш в дъщеря си или в сина си благородно сърце, светъл ум и диамантена воля, те ще имат здрави крилца, с които ще могат свободно да летят.

„Аз Съм истинната лоза и Отец Ми е земеделецът.“ Следователно, докато Бог не стане истински лозар и земеделец за нас и докато Духът не работи върху нас, ние не можем да бъдем пръчки на Истинната лоза. Като чуят думата *дух*, хората започват да треперят от страх. Аз не говоря за духове, но за Божия Дух, за Разумното начало в света. Когато казват, че говориш разумно, това показва, че Духът се проявява чрез теб; Духът – това е живото разумно Слово. Духът е велико нещо; не е като вятъра – и вятърът е нещо въздухообразно, но Духът е онази разумна основа, върху която

живеем. От тази основа излиза Любовта, която носи радост и веселие в човешката душа.

„Отец Ми е земеделецът“ – в този смисъл под *земеделец* разбирам Духа. Той ражда Любовта. Синът представлява Любовта, т.е. Истинната лоза, а ние сме пръчките, проява на Живота – това всеки може да опита. Сега питам: вие, които сте дошли да ме слушате, доволни ли сте от живота, осигурени ли сте? Ще кажете, че сте осигурени в разни дружества. Няма осигурен човек на Земята, няма общество, държава или народ, които да са осигурени; всички хора, всички общества и народи са фалирали. Цялата Земя е покрита с черепите и костите на осигурени хора. Сигурност има само на едно място – в Божията Любов; сигурност има само в Божията Мъдрост; сигурност има само в Божията Истина. Който живее в Любовта, Мъдростта и Истината, ще живее колкото иска, върху такъв човек смъртта няма сила. Ако в душата на майката проникват Любовта, Мъдростта и Истината като живи идеи, достатъчно е само да положи ръката си върху болното лете, и то ще оздравее. Защо Христос само с докосване на ръката Си лекуваше болни и възкресяваше мъртви – защото носеше великите Любов, Мъдрост и Истина в себе си; на ръката на Христа бяха отпечатани Любовта, Мъдростта и Истината. Той носеше Божия Дух в себе си и казваше: „Отче, Ти, Който Си земеделецът, чрез Теб искам тази пръчка да оживее“ – така казваше и пръчката оживяваше. Коя пръчка – която е присадена на Истинната лоза. Този опит може да се направи и днес, но условията трябва да бъдат същите. Ако в ума ви се яви и най-малкото съмнение, няма да имате резултат – съмнението е червей, който разяжда и малките, и големите растения и дървета. В какво трябва да се съмнява човек?

Съвременната наука казва, че знанието започва със съмнение – трябва човек да се съмнява, за да дойде до истинското знание. Нямам нищо против това разбиране, но според мен съмнението, само по себе си, е отричане на една велика истина. Например ти се съмняваш в своя приятел, мислиш, че не е искрен спрямо теб; може да се съмняваш, но ти не подозираш, че твоят приятел е далновиден, отдалеч предвижда какво може

да стане, затова постъпва по един или друг начин с теб – всъщност той е благороден, добър човек и след време ти се убеждаваш в това.

Днес съмнението играе важна роля в света. Ако не си разумен и се поддаваш на съмнението, често ще правиш грешки. Например имаш 4-5 хиляди лева, сложиш ги някъде вкъщи, дойде един ден приятелят ти на гости, разговаряте добре и като си отиде, потърсиш парите, но не ги намираш – и изведнъж съмнението пада върху приятеля ти, казваш: „Освен него нямаше друг човек вкъщи“ и започваш да мислиш, че той ги е взел. Продължаваш да търсиш парите и най-накрая ги намираш – значи твоето съмнение е неоснователно.

Следователно ние трябва да подложим Учението на Христа на жив опит. Вече две хиляди години са изминали, откакто Христос е дошъл на Земята. Какъв е смисълът на нашия живот? Казваме: „Да живеем!“; да, но ние не живеем. Аз определям живота така – в живота има мъчение, труд и работа. Някои хора са минали мъчението, сега са в труда. Казвате: „Трудовата повинност е минала вече“. Сега малцина работят – поетите, музикантите, художниците работят. Един ден, когато дойде времето всички да работят, то ще бъде без външен закон, а сега трудът се налага чрез закон, мъчението – също. Защо? По единствената причина, че сме напуснали Божията Любов. Когато обичаме някого, ние не го измъчваме, даваме му лека работа, но когато не го обичаме, даваме му мъчна.

Сега, ето как определям аз разрешаването на нашия личен живот, който ни интересува. Един народ или цялото човечество в своите размери – това е един космичен човек, развит в своята цялост. Малкият орех, плодът, е равен на големия орех, дървото; така гласи окултната математика – частта е равна на цялото. Ще кажете: „Това е абсурд“, но аз ще ви докажа, че това е така: малкият орех, който е паднал от дървото, е част от него; ако го посадите в добра почва и му дадете същите условия и същия брой години, той ще стане голям като дървото – следователно той съдържа в себе си възможността да стане също толкова голям.

И сега, ако приложите това Учение в себе си, ще можете да пораснете. Например ако всеки от вас се запита откъде идва, защо е дошъл на Земята и къде отива, ще може ли да си отговори? Често казвате *онзи свят* – къде е той, знаете ли го, имате ли карта за онзи свят? Тръгвате за Америка – имате карта. За онзи свят има точно определен път. Има методи, чрез които може да се научите как да управлявате тялото си, за да отидете в друг свят, да видите какво има там, какъв ред и порядък съществува. Съвременните хора са като затворници – те разбират толкова, колкото виждат, но като ги извадят от затворите, ще виждат повече.

Някои казват: „Като умрем, ще познаем всичко“, но Христос е проповядвал друго Учение: Той е казвал, че трябва да намалим своята дейност, да минем в най-малка; следователно чрез минималната дейност да минем в истинския, вечния Живот, където условията са други. Христос е имал друга задача: чрез смъртта да покаже на хората начин да се освободят от ограничителните условия на живота. А смъртта съществува навсякъде – в нашите сърца, в нашите умове, в нашата воля. Питам как ще обясните на философски език външните настроения, които хората имат един към друг: как ще обясните лошите отношения на един господар към неговия слуга; как ще се обясни лошото настроение на един син, който се озлобил към баща си, или на една дъщеря, която се озлобила срещу майка си; озлоблението на един ученик срещу учителя му и обратно – как ще обясните тези положения? Аз ги обяснявам по следния начин: ако имате само един хляб, а около вас са се събрали хиляди души, всички гладни, как ще се справят с този хляб – ще има такъв бой, такова налагане, а хлябът ще стигне само за няколко души. Какво трябва да се прави? Въпросът лесно ще се разреши. Имам хиляда декара земя, насадена с жито – значи ще има хляб за всички и ще кажа: „Дай, братко, торбата си!“. Като им напълня торбите, ще се бият ли – не, всички се осигуриха.

Следователно съвременните хора страдат от това, че нямат Любов; изгубили са своята Любов, своята Надежда, своята Вяра. Хората са много лековерни – в Бога не вярват, но като дойдат при мен, питат ме какво е щастието им. В щастие аз не вярвам; в Бога не вярваш, а за щастие мислиш – вие вярвате в щастието като последствие, а в причината на нещата, т.е. в Бога, не вярвате. Добре е, че поне в щастието вярвате, защото то е стимул.

Христос казва: „Аз Съм лозата, а вие – пръчките“. Важно е вие да се присадите на тази Лоза, да бъдете пръчка от нея – това е кардинален въпрос. Вие сте присадени вече, пръчки сте от Истинната лоза – друг път няма. Сегашните хора са дошли до критични моменти; няма да се минат и десет години, те ще преживеят тази криза. Ако бубата не се завие в пашкул, положението ѝ е опасно. Сегашните хора мислят много и това е намясто. Сега аз задавам въпроси и на свещениците, и на вас: „Опитали ли сте тази пръчка? Знаете ли положително, че тя е от Истинната лоза?“. Ако Христос е Истинната лоза, а вие – пръчките, първо трябва да имате Любов, второ трябва да имате Вяра, да бъдете разумни, защото Вярата е присъща само на умните, на интелигентните, а не на простите хора – Възвишеният свят е за разумните хора.

Време е хората да бъдат изпитани. Аз съм готов да направя опит с всички майки и бащи. Достатъчно е да имам на разположение само десет години, за да се убедят хората, че с Любовта всичко може да се постигне – това е нова идея, основа на окултната наука. Любовта със своите вибрации е такъв огън, в който и най-твърдите вещества се стопяват, а след това кристализират и се оформят. Невъзможните неща за обикновения свят са възможни за света на Любовта. Всеки е опитал силата на Любовта – достатъчно е да отворите сърцето си, за да видите, че можете да постигнете всичко; ако изгубите Любовта, нищо не можете да направите.

Двама млади се обичат и казват, че с Любовта могат да постигнат всичко. Един ден те срещат една баба, която им казва: „Ех, синко, едно време и аз бях като вас – гледах идеално на живота, не мислех за утрешния ден, но после разбрах, че трябва да се осигуря, да помисля за бъдещето си“. Момата се замислила и щом се оженили, започва да се осигурява – днес, утре обръща джобовете на мъжа си, осигурява се. Като забелязал това, мъжът станал недо-

волен и любовта между тях изчезнала. Бащата и синът също гледат да се осигурят, майката и дъщерята – също; така изчезват у нас всички благородни чувства и благородни желания. Няма защо да се осигуряваме; единственото сигурно нещо у нас, това е светъл ум, благородно, любящо сърце и диамантена воля. Някой казва: „Ще дойда в 12 часа“, а идва в 1, цял час трябва да го чакаш. Англичаните са изработили точност – като кажат часа, те са точни на минутата. И действително, в Природата всички неща са точни: изгряването на Слънцето, движението на Земята – всичко е точно навреме; и животът, както е създаден, и той върви по този закон.

Христос казва: „Аз Съм истинната лоза, и ако вие се присадите на тази лоза, и Отец Ми ви стане земеделецът, вие ще принесете много плод“. Ще ви оставя сега с мисълта да направите опит с Великото Христово учение, но не на вяра, защото ние не проповядваме сега вяра. Някой казва: „Повярвай сега!“ – в какво? Ще вярваш само в Любовта – тя е нещо реално. Вярата пък подразбира човешкия ум. Като дойде до Вярата, ще я проверяваме в нейните малки проявления. Например вие сте неразположени, болни сте, лекарите казват, че сте осъдени на смърт и отникъде няма помощ. Направете опит със себе си или с някой ваш роднина, болен на смъртно легло. Кажете си: „Господи, отсега аз ще посветя целия си живот на Теб, ще работя за Теб, остави ме на Земята!“. Ако ти или твоят роднина направите истинска изповед, няма да се мине един час или най-много един ден, според болестта, и ще настане криза на подобрение.

Един американец събрал ред примери как работи Любовта. Една жена била болна 12 години, от което станала инвалид. Никой лекар не могъл да ѝ помогне, казали ѝ, че никаква наука не е в състояние да я излекува. Една вечер тя чела за резултатите на силната Вяра, на Любовта; веднага станала от леглото си и започнала да шета.

На мнозина съм казвал да правят опити с Любовта, с Вярата и са успявали, но не обещаете ли да служите на Бога, няма да успеете. Ти си фалирал търговец – ще заложиш всичкия си живот, всичко, каквото имаш, и ще ти се помогне, но направиш ли най-малкото отклонение, ще пропаднеш. Като направите опита, ще видите резултатите. Понякога опитите излизат сполучливи, а понякога не са сполучливи; сполучливи излизат само ония, при които казваш: „Да оздравея и ще служа на Господа“. Но ти трябва да решиш и да обещаеш, преди да оздравееш. Следователно, когато соковете на Божествената Любов проникнат в нас, ще стане вътрешна промяна: умът ни ще се просвети, сърцето ще се отвори и ние ще влезем в друг, нов свят. Сега, ако ви кажа, че има и други същества, които живеят на Земята, какво бихте казали за това? Турците имат една поговорка: „Ако това е истина, голяма лъжа е“.

Сега ще направя следната аналогия: да допуснем, че нейде в полето има стотина мравуняци, в които съзнанието е събудено. Един философ започва да говори на мравките, че има някакви същества, милиони пъти по-големи, които живеят около тях – ще повярват ли? Те ще кажат: „Докажи ни това!“. Ако философът постави една мравка на ръката си, как ще го изследва тя? Ще се качи по тялото му, ще ходи по него и ще каже: „Грамадно нещо е това, грамадна планина, качих се на нея“ – тя ще го опише тъй, както ние даваме описания за планините. Но ако философът дойде и бутне с крака си мравуняка, мравките ще го почувстват, всички ще подскочат и ще кажат: „Земетресение!“; не, казвам, само кракът на този философ ви е заденал. Ако един ден този гигант сложи ралото и разработи земята на 25 сантиметра дълбочина, те ще кажат: „Това е цял катаклизъм в живота ни!“; не, това е ралото на този гигант, а земята ни най-малко не се е раздвижила.

Така щото съвременните хора имат малко смешни схващания за Природата. Има много въпроси, които учените не са проучили – много неща се преповтарят; някои неща се повтарят на 5 години, други – на 10, трети – на 100, на милиони години и т.н. Знанията, които имаме, са относителни. Сега настъпва особен период в света, период на промени, които ще го организират. И сега иде нов тип човек, нов човек, цяла раса се създава. Както едно време Господ създаде Адам и Ева в Райската градина, така и сега образува райска градина и ще сложи

там новия човек. Всички ще минете през тази врата на Адам и Ева, за да влезете в новата раса. Ще кажете: „Как ще минем?“ – така както минава водата през тръбите.

И сега Христос казва: „Аз Съм истинната лоза“. Бялата раса е Лозата. На този свят е нужно нещо ново – нова кръв, нова мисъл, нови сърца. Кравата все телци ще ражда; вълкът, колкото и да се развива, все вълк ще си остане – ако го чакаме да се развие, да се преобразува в човек, трябва да минат милиони години. Нов тип хора са нужни на света. Сега някои от вас може да се присадите на Лозата.

Християнството трябва да се новороди – какво подразбирам от това? Човекът, който сега е в плът, трябва така да се видоизмени, че неговите способности, неговите мисли да се повдигнат; трябва не само схващанията и разбиранията му да се видоизменят, но и силите му да вземат друго направление. Днес ние сме изгубили тази възможност. Сега вярваме само в това, че сме родени грешни, че трябва да умрем, да се готвим за ада и да приготвим пари за гробове, нареждаме как да ни погребат. Не, човекът от шестата раса не мисли за смърт, не мисли за пари, за никакви ковчези. Питам какъв ковчег имаше Христос – положиха го в една пещера. Това, което стана с Христа, не може ли да стане и с нас – ние може да се видоизменим, това, което стана със светиите, може да стане и с нас. А сега ни проповядват чисто материалистично учение.

Присадете се на Лозата, за да опитате този Господ, и то не само да Го опитате, но и да Го чуете. Неговия глас мнозина са чули, тихият Му глас ви е проговарял. Искаш да извършиш едно престъпление – Божественият глас на Любовта ти казва: „Недей, въздържай се!“. Мнозина казват: „Нещо ми каза в ума“ – този ум е Божественото, което те въздържа от злото. Въздържай се, не бързай! Някой път може да дойдете до края на отчаянието, този глас ще ви проговори.

Когато човек дойде до положението на най-голямо отчаяние, зад тази граница седи Божественото начало. Не се обезсърчавай – след големите скърби идват големи радости. Когато се намираш в голямо затруднение,

нещо ти казва: „Не бой се, ще се оправят работите“ – и действително, не се минават и две години, всичко се оправя. Питат ме: „Какво ще стане с България?“; казвам: България е в най-добро положение, щастлива е тя. – „Че как е възможно това – ние имаме толкова големи загуби с гърците на Солунския фронт[7], наложиха ни големи контрибуции, всичко ни продадоха!“ Пак казвам: вие сте в най-добро положение. Не бих желал българите да са в положението на гърците – ще видите колко са осигурени те. Биха ли разменили българите сегашното си положение с това на гърците? Не, гръцкото осигуряване е временно – не препоръчвам на българина да се осигурява като гърка. В книгата на Талмуда[8] има едно изречение за гърка: „И в гроба когато ти говори гъркът, не му хващай вяра“ – това е вярване на старите египтяни за гърците. Дълго време трябваше Питагор[9] да живее между гърците, за да ги разбере. Българинът е възприел една черта от гърците – бърза да забогатява; всеки иска скоро да забогатее – това не е българско качество, то е гръцко. Ралото е българско, ще работиш 10-15 години с ралото и Бог ще те благослови; а това, което спечелиш набързо, за еднадве години, скоро ще го изгубиш.

Питам онези българи, които забогатяха през войната, какво им направи Член четвърти[10]. Един казваше: „Глупав бях – искаха ми шест хиляди лева, не дадох, а като влязох в затвора, дадох и двадесет хиляди“ – като ти искат, ще дадеш. И Господ има Член четвърти, по който съди хората – като те хванат по този член, ще ти охлузят костите, само главата ти ще остане и после попът ще чете: „Благословен раб Божи“. За Член четвърти няма „благословен“ – една грешна душа, която е живяла безчестно и е изтезавала своите братя, заслужава да се охлузят костите ѝ.

Ако питате защо умират хората, казвам: защото не се обичат. Говоря ли Истината – говоря, Член четвърти има. Ето един метод да се освободите от този член – ще се присадите на тази Лоза. Никакви свещеници, никакви владици (видяхте тяхната култура), нито на мен ще се присаждате – а на какво? На Любовта. Аз ще дойда при теб, ще ти покажа Любовта – правило е: учителят

показва, а ученикът върви след него. Свещеници и учители ще работят заедно. Вие казвате: „Покажете ни как се живее!“; ако дойдете при мен, ще ви покажа как се живее: нека дойде някой нещастен, да живее с мен цяла седмица, след това ще се почувства радостен и ще се разхождаме заедно – така постъпвам аз.

Ще ви приведа един случай: едно лято изведох на Мусала група от 100-120 души, между които имаше младежи на 10-15 години, хора на средна възраст и една сестра на 72 години. На върха прекарахме цели четири часа, отпочинахме си добре. Обикновено там не може да се стои повече от 10-15 минути, толкова е студено, но ние знаем кога и как се пътува, избрахме най-благоприятното време и можахме да останем за по-дълго. Носехме термоси с гореща вода, затова никой не се разболя. Сегашните туристи, като се качват по планините, пият студена вода и заболяват. Хората ни се смеят, че пием гореща вода, но ние не обръщаме внимание на това. Върнахме се бодри и весели. Ако една 72-годишна сестра можа да мине трудния път до Мусала, а именно – през Бистрица, през южната страна на Марица и да се върне през Чамкория, това показва, че разумно използва правилата при пътуването, постепенно се е подготвяла.

Следователно човек трябва навсякъде да прилага положителното знание. Това, което правим ние, са опити, нещата не се постигат изведнъж. Христовото учение е опитно, не е само теория; Христовата школа разполага със задачи, които трябва да се решават, за всяка задача са дадени специфични методи. Христовото учение изисква от човека микроскопични опити, но всеки опит дава добър резултат.

В Писанието се казва, че Христос е говорил толкова много и ако всичко беше написано, щяха да се знаят много неща, но Йоан казва: „Думите Христови не са загубени“ – Божественото е всякога вярно и никога не изчезва, то е написано на Божествените скрижали. Христовото учение е написано във вашите умове и сърца и ако Бог е вашият земеделец, вие ще имате жив опит за Него и ще кажете: „Опитах и сега вярвам“. Бих желал в бъдеще религията, за която ще говорим, да бъде многократно опитана и да кажем: „Вярвам в Бога, защото съм Го опитал, а не защото дядо ми е вярвал“.

Сега ви се проповядва да изучавате Христовото учение, да го прилагате. Днес вие не го познавате, затова един ден ще се намерите пред Член четвърти и ще се чудите какво да правите, ще кажете: „Бог да ни е на помощ!“. Не е така, още сега трябва да се подготвите, за да не ви засегне този член. На един българин поискали 600 хиляди лева, но той не дал; казвам му: „Дай ги, защото ще отидеш в затвора, ще те подведат по Член четвърти; който влезе в затвора, той е осъден на страдания. Трябва да излезеш навън“. Не чакайте да ви сложат в гроба, т.е. в затвора, че като ви се охлузят костите, тогава да давате. Аз бих дал всичко, само в гроба да не вляза – страшно нещо е гробът! Българинът, който е много практичен, казва: „Страшно е да те заровят в черната земя“. Какво да се прави – ще се присадиш на Божествената лоза и Бог ще ти бъде земеделецът; тогава няма да има смърт – ще дойде Вечният живот, който започва с Любовта. Ще кажете, че познавате тази Любов – не я познавате, любовта на съвременните хора аз наричам любов от картофки. Каква любов е тази, която не може да издържа на изпитания?

Събрали се вълците на конгрес и прокарали закон, с който се забранява в бъдеще да се нападат овцете. Изпратили делегати до млекопитаещите, за да се запознаят със закона, според който всички трябва да живеят братски, в мир и съгласие. Един млад вълк отишъл при овцете, за да съобщи решението, което са взели. Млада овца се влюбила в него, понеже бил много красив, а той ѝ казал: „Бъди спокойна, не се страхувай от мен, ние ще живеем в мир и съгласие, по любов“. Майката на овцата дала съгласието си и те се оженили. Първият ден работата вървяла добре, вторият – също, но вълкът бил малко замислен; третият ден – също, но на четвъртия той ѝ казал: „Аз не съм научен да се храня с трева“ – значи любовта на вълка е траяла три-четири дни.

И вие обичате хората така, както вълкът – овцата; като ви пипнат хиляда лева от кесията, обичате ли ги пак? Не, Божествената Любов, за която ви говоря, е друга – ако

дойде някой и вземе всичкото ти богатство, ще си кажеш: „Нека го вземе!“. Всъщност в Новото учение няма никакви обири: имаш стотина килограма злато и някой го вземе – според Божествените закони златото се трансформира и пак се връща при господаря; колкото и пъти да го крадат, златото пак се връща при собственика. Някой казва: „Пари, пари са ми нужни!“. Ако магарето пренесе сто килограма злато на гърба си, пак магаре ще си остане – слама му е нужна. Парите представляват енергията, която трябва да се пренесе, като необходимост за човешкото развитие – ако можете да внесете тази енергия във вашата кръв, във вашия ум, във вашето сърце, във вашата воля, това е истинското злато; а тъй – да го прибираш в касата си, това не е злато. Един от еврейските пророци е казал, че в бъдеще парите ще имат друго предназначение.

И тъй, бъдещата разменна монета е законът на Любовта. Ще дойде ден, когато парите ще изчезнат от употреба. Питате как ще живеят хората без пари – както на Небето. Ако отидете на Небето и предложите на някой търговец пари, той ще бъде крайно обиден, ще каже: „Тук парите не вървят“ и ще се почувства щастлив, че може да ви даде от стоката си без пари – там се купува и продава без пари. Разликата между земния и духовния живот се заключава в следното: на Земята се купува и продава с пари, а на Небето – без пари; на Земята се живее повече с омраза, а на Небето – с Любов; на Земята си служат с лъжата, а на Небето – с Истината; духовният живот е точно обратен на земния.

„Аз Съм истинната лоза.“ Като се присадим на тази Лоза, Земята ще се преобрази – тя ще ражда толкова изобилно, че всички хора ще имат какво да ядат и пият; умовете и сърцата им ще бъдат готови за Новата култура. Това не го казвам само аз, то е говорено от много пророци на миналото. Иде нова епоха и вие, които сте вече през последните времена, ще проверите това. Отворете Евангелието и се запитайте: „Посадени ли сме на тази Лоза? Познаваме ли Бога? Готови ли сме да Му служим?“. В Евангелието е казано: „В дома на Отца Ми много жилища има. И където Съм Аз, ще дойда да ви

взема“ – значи има и други места, където условията на живот са по-добри от тия на Земята. Нима земните условия на вола са добри? Ако волът приеме човешка форма, условията му ще се подобрят; ако и рибата мине в човешка форма, и нейните условия ще се подобрят. Христос дойде на Земята, за да извади човека от земните условия, да го преобрази, да му даде нова форма, та като се отворят очите му, да каже: „Сляп бях, но сега виждам“. Време е вече да ходим не с вярване, а с виждане. Когато Син Человечески дойде на Земята, хората ще виждат – Бог ще напише закона Си в сърцата им. Те няма да питат има ли Бог, няма ли Бог, но ще Го познават и Божието благословение ще бъде върху всички, върху цялата Земя. Всички народи ще бъдат един народ и всеки човек ще стои на смоковницата. Човек ще живее до дълбока старост – всеки ще заминава за другия свят тогава, когато пожелае.

Христос казва: „Аз Съм истинната лоза, а вие – пръчките“. Всички трябва да се присадим на тази Разумна лоза и Бог да ни е пастир, земеделец – тогава всички, които ме слушате, ще се разбираме. Всички ще проверите тази Истина. Ако си болен, кажи: „Господи, отсега нататък ще ти служа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила“ – където и да бъдем, при каквито и условия да сме: като работници на нивата, на лозето, на фабриката, навсякъде ще служим с Любов, безкористно, без никакви пари. Дойде ли до плащане, ще кажем: „Братко, ние работихме без пари. Като ти потрябваме, пак ни повикай“. Днес се постъпва точно обратно – първо се пазарят, после работят и ако работодателят не удържи на условието, веднага се скарват. Като работиш без пари, ти си доволен, ти си нахранен. Това е Новото учение – ще работим безкористно и ще уповаваме на своя ум, сърце и воля, ще разчитаме на краката и на ръцете си; ще използваме всички добри условия за работа, защото Бог иска от всички да работим.

„Аз Съм истинната лоза и Отец Ми е земеделецът.“ Лозата и земеделецът ѝ работят. Корените на Лозата всмукват живите сокове. Земеделецът, Нашият Баща, Живият Господ работи и ние, Неговите чеда, ще работим – това е Божието Слово в нас.

Вярвам, че един ден съзнанието ви ще се пробуди и ще си спомните за вашето далечно минало, за обещанието, което сте дали на Бога.

Сега оставям в ума ви мисълта: „Аз Съм лозата, вие сте пръчките и Отец Ми е земеделецът“. Христос да бъде Лозата, на която вие сте присадени; Живият Господ да бъде земеделецът, Който да ви обработва – само така нашият живот ще бъде поставен на сигурна основа, на канара, която никога няма да се поколебае.

1 октомври 1922 г., гр. Русе

Обичен и скъп

Какво ще разберете от думите *binom tu meto*? А какво ще кажете за изречението *Сила жива, изворна, течаща* – в това изречение не може нито да отнемете, нито да прибавите нещо. Коя дума ще сложите по-напред – *изворна* или *течаща*? В това изречение думите са наредени по особен закон, законът, по който трябва да върви и човешката мисъл. Казвам: мисъл жива, изворна, течаща. Единствено нещо, което спъва както отделния човек, така и цялото човечество, се дължи на разместване на думите в разумната реч – понякога се употребяват едни думи, вместо други. Някой пише писмо с обръщение *обични Учителю*, а друг – *скъпи Учителю*; ако вместо *обичен*, пишеш *скъп*, ти поставяш чувствата си на търговски начала. Да минаваш от *обичен* към *скъп* е слизане; да минаваш от *скъп* към *обичен* – това е възлизане.

Казваш: „Скъпи Учителю!“; отговарям: твоят Учител струва 33 сребърника – продаваш го. Думата *обичен* представлява основите, върху които животът расте и се развива, а *скъп* означава закон на промени, закон на Луната – можеш ли да се грееш на Луната? Вибрациите на думата *скъп* са слаби, а на *обичен* – силни. Можеш ли да вържеш кофата на конец и да вадиш с нея вода от кладенеца – конецът веднага ще се скъса, такава е силата на думата *скъп*; думата *обичен* е дебело въже, с което завързваш кофата – щом я пуснеш в кладенеца, непременно ще извадиш вода. Ако сравните думите *обичен* и *любезен*, по-силна е *обичен*. Буквата *з* в думата *любезен* разваля всичко. Тази дума няма хубави вибрации – сричката *-зен* в нея показва, че започваш добре, приятелски, а свършваш зле.

Сега аз искам да обърна вниманието ви към съзнателно отнасяне със своите мисли и чувства, да ги изследвате, да сте доволни от тях. Да бъдеш доволен от своите мисли и чувства – това е истинската философия на живота; ако си недоволен от мислите си, никой не може да бъде доволен от тях. Както в речта всяка дума трябва да бъде на мястото си, така и всяка мисъл трябва да бъде определена и на мястото си. Същества на

Разумния свят обичат да им се говори на определен език – всяка дума да има точно определено значение, без никакво двусмислие.

Питам каква връзка има между думите *обичен* и *скъп*. Нещата трябва да бъдат обични, а не скъпи; когато хората се обичат, между тях трябва да има разумни отношения, обичта внася разбирателство между хората. Защо се обръщате към приятелката си с думите *скъпа приятелко – скъпа* означава, че сте я оценили, но всъщност човек не може да се оцени. На български думата *безценен* има двояко значение: *безценен* и *без цена*. Хубавите неща трябва да са безценни. Как ще оцениш една добродетел, която няма форма; как ще оцениш едно любовно чувство? Който ви обича, може да ви даде един скъп, златен подарък, но това изразява ли неговата любов? Любовта не се изразява нито в подаръци, нито в прегръдки и целувки; ти можеш да прегърнеш давещия се, да го стиснеш в обятията си, но това не е любов – при две еднакви външни прояви може да има два различни вътрешни стимула. Външните неща не определят любовта. Казваш: „Той ме обича"; как доказа любовта си – доказването подразбира, че нещо е казано и свършено. Когато дървото израсте, цъфне, завърже и плодът узрее, това значи доказване на нещо – в това доказване се изразява реалността.

Каже ли ти някой, че ще те обича, ще пожертва живота си за теб – това са празни думи, упражнения. Любовта се проявява в настоящето, а не в бъдещето. Любовта не се поддържа с празни думи. Пееш: „О, любезни Исусе", а даваш пари назаем, взимаш големи лихви, както правят големите лихвари – много проповеди се държат и пишат за Христа, но те представляват повече философия на сенките, отколкото нещо реално. Окултната школа изисква от учениците си правилна философия, правилни отношения между тях.

Тази година съм намислил да отворя три класа: един клас само от братя, друг – само от сестри и трети – смесен, от братя и сестри; когато братята и сестрите са отделно, няма условия за изкушаване. Това ще бъде само за опит, да видим какви резултати ще има. Често

малките деца имат навик да смучат палеца си – с това те пречат на неговото растене, не трябва да го смучат! И възрастните имат лоши навици, които наричам *смучене на палеца*. Всеки лош навик причинява вреда на човека, следователно откажете се от смученето на палеца.

Като работи върху себе си, човек придобива търпение и самообладание. Казваш: „Не мога да търпя този човек" – защо? – „Не зная, но като го видя, губя разположението си." Това не е от зла воля, но той ти действа зле и ти настръхваш, както котката пред кучето. Гледаш една котка, легнала на двора, грее се на Слънце, доволна – царски живот, но щом види куче, веднага настръхва, скача на краката си, не може да го търпи. Защо котката е недоволна от кучето, защо не може да го търпи? Тя е много чиста, но и голяма егоистка и дипломатка: като влиза вкъщи, обръща се насам-натам, промъква се леко, стъпва тихо, незабелязано, умилква се с цел да заеме хубаво място – на меко и на високо; тя е образец на краен егоизъм – от хиляди години живее около човека, но е запазила своята самостоятелност. В това отношение кучето е крайно привързано към господаря си, но без усет към чистота. Котката се привързва към къщата, а кучето – към господаря си, то е готово да умре за него. Котката не харесва привързаността на кучето, а кучето не харесва нейния егоизъм. Като види кучето, котката настръхва и казва: „Аз не се нуждая от твоето приятелство и за да запазя своята самостоятелност, трябва да бъда далеч от тебе"; тя се качва на дърво или на стряха, бяга от него. Като гледа към дървото, кучето си мисли: „Който живее само за себе си, нагоре се качва". Котката му отговаря: „Който мисли за приятелите си, стои долу, но когато узреят плодовете, първо при нас идват. Вие простирате ръцете си нагоре, да ги хванете, а ние без никакво усилие направо ги ядем". Питам съществува ли такъв разговор между кучето и котката – между формите *куче* и *котка* не съществува, но като проява на разумни същества, те разговарят помежду си.

Ще се върна пак на темата *Обичен и скъп*. *Обичен* е духовен епитет, а *скъп* – материален. Думата *скъп* има отношение към физическото, към Земята, към гъстата

материя; *обичен* има отношение към духовното, т.е. към рядката материя, към благоприятните условия на живота. Мога ли да те обичам, ако съм в рудник, при неблагоприятни условия, кален, изнемощял? Тогава няма да ти кажа *обични*, но ще те нарека *скъпи*, защото очаквам да ми помогнеш; ти ще бъдеш за мен скъп, а аз за теб – обичен – скъпият помага на обичния. Кога помага скъпият – когато го продам.

Следователно скъп може да бъде умът, а сърцето – обично. Аз обяснявам тези неща, понеже искате да имате правилни отношения към Разумния свят. Често се молите на Бога, но малцина знаят как да се молят и с какви молитви – Бог обича кратки, но съдържателни молитви, всяка дума в молитвата трябва да бъде съдържателна и намясто поставена. Ти се молиш: „О, Господи, помилвай ме!“. Какво означава обръщението *О*, какво означават думите *помилвай ме*? Това значи: помилвай ме, защото съм голям грешник. Това не е достатъчно, трябва да кажеш за кои грехове молиш да те помилва Бог. Това е все едно да кажеш на учителя си: „Слаб съм, учителю“ – той ще те попита: „По кой предмет си слаб – по математика, естествена история, физика, химия или рисуване?“. Трябва точно да определиш предмета, по който си слаб. Как се молят някои – скръстят ръцете си, вдигнат очите си нагоре, заемат благочестива поза и шепнат общи молитви; и това не е лошо, но ако излиза от дълбочината на душата, ала ако е актьорство, мислите ли, че Бог ще се излъже? Искрен трябва да бъде човек: и като учител, и като свещеник, и като писател – искрен трябва да бъдеш.

Често младите се увличат в писателите и поетите, особено в ония, които си служат с фразеология. Аз наричам тези писатели *бомбастични фразеолози*. Направете следния опит: четете цяла година произведенията на един от тези писатели и вижте какъв резултат ще имате; следващата година четете произведенията на писател с малко фразеология, а с голямо съдържание и след това сравнете двата резултата. В първия случай сте се хранили с просо, а във втория – с пшеничен хляб. Всеки е опитал резултата на пшеничния хляб. Фразеологът пише:

„Слънце на моя живот, без теб не мога да живея!“ – оказва се, че и без това слънце живее. Кое е това слънце – аз оспорвам думите, че без вашето слънце, т.е. без вашата мила или вашия мил, не можете да живеете. Вашият възлюбен ви изпраща пари по някого, вие хващате този човек, казвате: „Милият!“ и забравяте този, който е дал парите – хващате пощальона. В кого е силата – в пощальона или в онзи, който е изпратил парите? Някога вие се хващате за пощальона и казвате: „Мили, без теб не мога да живея!“, а той казва: „Помни, че аз съм този, който ти дава блага!“ – и двамата се лъжат. Като свършат парите, и двамата виждат, че са се лъгали – не са те, които носят благата. Той се вижда в чудо какво да прави, как да си достави средства, в същото положение се намира и тя.

Мнозина казват, че обичат хората. Знаете ли какво нещо е обичта? Казвате, че обичате, а очаквате да ви дадат нещо – това не е обич. Обичта всякога дава, а не взема; тя взема само необработена материя с цел да я обработи. Обичта започва с буквата *О*, а любовта – с *Л*. В геометрично отношение българската любов е клинообразна, каквато е буквата *Л* – клин. Долната част на буквата *Л* е отворена – значи тази любов няма равнодействаща сила, тази сила е насочена нагоре; следователно любовта на българина означава стремеж към Бога и борба с централните сили на Земята. Свещеникът благославя с двата си пръста, поставени във вид на клин – единият пръст има отношение към Бялото Братство, а другият – към черното. Това означава: ние благославяме в името на Бялото Браство и в името на черното братство – следователно понякога си служим с Истината, а понякога я избягваме – според случая. Не, трябва да знаеш закона как да благославяш. Този символ, с който си служат свещениците днес, не е намясто. Видиш ли, че някой свещеник благославя с двата пръста, той не разбира закона. Той се оправдава, че двата пръста са двете лица на Бога, но не е така; друг е въпросът, ако той сближи двата пръста: показалецът означава благородството на човека, а средният пръст – справедливостта. Ще кажете, че можете всякак да държите пръстите си. Не се заблуждавайте, клинът не е добър символ; ако носеше нещо добро,

при многото благословии светът трябваше да се оправи. Всеки символ трябва да се изучава, да се знае неговото истинско значение, неговото истинско съдържание.

Сега, пазете се от опасността, като коригирате някого, да не изпаднете в неговите грешки. Като коригираме свещениците, да се пазим да не изпаднем в тяхната грешка – няма да мине много време и ще изпаднем в раздвояване: мисълта, чувството или желанието ни ще се раздвои като клин. Единственото ми желание е да създадем около себе си такава атмосфера, такава аура, в която семената на добродетелите на Бялото Братство да растат и да се развиват правилно. Тази година трябва да работим в това направление. Грешки можем да правим, те са предвидени, но като се стремим към Бога, те сами ще се изправят. Не се страхувайте от грешки – колкото и много да са, ще се изправят; важно е животът ви да е разумен, основан на великите закони на Природата.

Всеки момент правете опити в Доброто. Всяко добро има свой ключ, както при електрическите лампи: ако искаш светлина от пет свещи, ще завъртиш ключа на петте свещи; ако искаш светлина от десет или повече свещи, ще завъртиш съответния ключ – каквато светлина искаш, такъв ключ ще завъртиш. И обратно – ако нямаш нужда от светлина, ще изключиш тези ключове, които не са ти нужни. И нашите мисли, чувства и действия са от различна интензивност, както и лампите – една мисъл може да има светлината на една свещ, друга – на две, на пет и на повече свещи. Следователно вложи в ума си такава мисъл, каквато светлина искаш.

Думите *скъпи Учителю* не могат да произведат светлината на думите *обични Учителю*. Добрият цигулар може да свири и на обикновена цигулка, но ако му дадете цигулка „Страдивариус“, той ще изсвири същото парче много по-хубаво. Искаш ли да изсвириш нещо хубаво, ще си послужиш с хубав инструмент – той издава по-голяма, по-интензивна светлина. Казвам: мозъкът на сегашните хора се намира в състояние на инертност, на слаба дейност; днес една малка част от клетките на човешкия мозък работи, повечето клетки са недейни, неразработени. Задачата на окултната наука е да раз-

работи всички мозъчни клетки, да им предаде повече пъргавина и пластичност, повече дееспособност; тази наука има предвид разработването не само на мозъка, но и на мускулите и костите – всеки уд да бъде подвижен и да се намира под контрола на ума; всички клетки на мозъка трябва да светят.

Често хората се гневят и вършат неща, които в друго състояние не биха направили. Какво показва гневът – че човек не може да се владее, този център не е под контрола на ума и волята на човека; понякога и той не знае защо се гневи, но се е разгневил вече. И страхът не е под контрола на човешката воля – страхуваш се, че ще те убият или ще ти се случи някакво нещастие, искаш да се успокоиш, но не можеш, а как да си помогнеш – не знаеш.

Има чувства в човека, както и възгледи и знания, които са натрапени – например идеята за троеличието на Бога е натрапена; има ли той съзнателно, естествено отношение към тази идея – не, той не знае в какво се заключава троеличието на Бога. Говорите за Любов, Мъдрост и Истина, без да имате ясна, определена представа за тия понятия. Любовта, Мъдростта и Истината имат особени линии на движение; един ден, когато изучавате окултната наука, ще ви покажа кои са правите линии на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Любовта прави лицето обло, Мъдростта – продълговато, а Истината... – на този въпрос сами ще си отговорите.

Като ученици, вие трябва да изучавате чертите на лицето, формата и големината на очите, на ушите, на носа и брадата. У някои хора очите са широко отворени, а у други – свити; когато иска да приеме повече светлина, човек отваря очите си, а когато светлината е чрезмерно силна, човек свива очите си – следователно отворените очи показват голяма възприемчивост, а затворените очи показват слаба възприемчивост. Светлината кара човека да отваря и затваря очите си; отваря – защото иска да приема повече светлина, затваря – защото иска да приема по-малко светлина.

Коя е причината лицето на един да е обло, а на друг – продълговато? Интензивността на неговата мисъл.

Колкото по-интензивна е мисълта на човека, толкова повече енергия приема той и я отправя към центъра на Земята – това прави лицето му продълговато. Всички войнствени хора имат продълговати и мускулести лица; хора, които нямат страдания и живеят охолно, имат кръгли, валчести лица, но ако дойдат страданията, лицата им се удължават. Ето защо малките деца имат обикновено обли лица. Опитайте се да не задоволите едно силно желание на детето си, да видите как ще се удължи лицето му. Когато има силно желание да яде, детето отваря широко очите си – така то отправя енергията си към центъра на Земята. Продълговатото лице показва, че енергиите в човека са интензивни и се движат отгоре надолу.

Сега, като говоря върху тези въпроси, ще кажете, че няма логическа връзка между тях; така е, но не всякога логическата връзка между нещата подразбира Истината – логическата връзка има отношение само към ума, не и към душата и духа. Умът прави връзки и поставя нещата в стройна система, но духът придава други качества на мисълта – той внася Истината в нея.

Като изучавате живота, обръщайте внимание на неговите реални прояви. Реален ли е животът? Реален е, но същевременно е преходен, в смисъл, че днес си щастлив, а на другия ден изгубваш щастието си. Качваш се на автомобил, доволен си, разхождаш се с него, но случи се някаква катастрофа, контузиш се силно – веднага ставаш неспособен за работа и началникът казва: „Ще сменим този чиновник, друг ще дойде вместо него“. Разумният човек предвижда катастрофата, освен това той не се качва на неизправен автомобил.

За да бъде сигурен, всеки сам трябва да си върши работата. Много естествено: ако сам учиш, каквото научиш, за теб е; ако проявиш доброто, за себе си го проявяваш; като ядеш, за себе си ядеш; каквото правят другите хора, придобивките са за тях. Може ли друг за теб да учи, за теб да го изпитва учителят и за теб да му постави оценка? И най-добрият ти приятел не може да направи това; каквото научи, ще бъде за него.

Не можеше ли светът да бъде направен другояче? Доколкото зная, не можеше – по-добър свят от този няма.

Ако хванете опашката на коня и той ви ритне, трябва ли да мислите, че конят е лош? Конят казва: „Господине, ние не приемаме гости от задната врата; щом не спазваш правилото, ние ритаме“; ако бе хванал юздата на коня и го бе помилвал, той щеше да ти позволи да се качиш на гърба му и да се разходиш с него. От това, че конят ви е ритнал, трябва ли да мислите, че светът е лош? Докато хората, учени и прости, хващат коня, кучето и котката за опашката, всякога ще има ритане и драскане; като знаете това, не хващайте животните за опашката, за да не казвате, че светът е лош – светът е създаден отлично.

Някои казват, че не съм мислил право; за да проверите дали е така, вижте имам ли следи по лицето от ритане на кон – няма никакви белези, а на вашите лица има. Тогава кой мисли криво – аз или вие? Ако имаш белези по лицето, ако си изгубил близките си, имането си, ти не мислиш право. – „Хората не ме разбират.“ Ти разбираш ли ги? – „Работите на хората не са оправени.“ Твоите оправени ли са? Ако твоите работи не са оправени, как ще оправиш работите на другите? Казваш: като подобря условията на живота си, тогава ще мисля право и ще си наредя живота добре.

Философите в разисканията си за света дават две мнения: оптимистично и песимистично. Според оптимистите няма по-добър и разумен свят от сегашния – той е опитно, практическо училище, затова трябва съзнателно да изучаваме законите му; според песимистите този свят е един от най-лошите светове. Казва се, че човек носи наследствени черти от своите родители, от баба си и дядо си. Наследствените черти наистина са от майката и бащата, получени от тях като присадка, те не са от първичния, Божествения живот на човека; следователно задача на човека е да отдели по алхимичен начин всички елементи, които са внесени по-късно в неговия живот, и да дойде до първичните елементи – своите мисли и желания, с които някога е живял. Наследственото е друго нещо – баща ти може да ти е оставил богатство, но може да ти е оставил и дълг, ала ти не си роден нито с богатство, нито с дълг – те са второстепенни неща, придобити вторично; ето защо човек трябва да отдели в себе си първичните от вторичните неща.

Едно време българите бяха езичници, сега са християни, следователно трябва да се отдели езическото от християнското. Какво означава думата *езичник* – човек, който говори много езици. Който говори много езици, често прави погрешки. Идолопоклонникът си прави идоли, на които се кланя и очаква помощ от тях; това е все едно бащата да очаква спасение от сина си или от дъщеря си – той не е работил върху себе си, да изправи своя живот, а очаква синът и дъщеря му да оправят живота му. Поверoятно е синът и дъщерята да оправят живота си чрез баща си. Когато синът говори, бащата казва: „Мълчи, ти не знаеш тези работи, хлапак си още!“, а като дойде гост, бащата му прошепва: „Този е моят наследник, той е моята надежда“ – на сина си казва едно, а на госта – друго. Кое от двете е вярно? В това нещо има 50% истина и 50% – не. Ако бащата изпрати сина си да учи при някой велик учител и последният внесе в него нови идеи за живота, синът може да спаси баща си; остане ли синът в положението, в което се е родил, никого не може да спаси.

Докато Учителят не ти даде начин да изучаваш и прилагаш великите закони на Природата, ти никога не можеш да помогнеш на своя ближен. – „Как можем да постигнем това?“ Питам: въжето изведнъж ли става дебело? За да направите едно дебело въже, от хиляди нишки, трябва да забиете два кола в земята и да сновете около тях, да ги обиколите най-малко пет хиляди пъти; щом направите дебелото въже, ще завържете една кофа за него и ще я пуснете в кладенеца, за да извадите толкова вода, колкото искате. Казвате: „Не може ли по-малко обиколки да направим?“. Може, но това въже ще бъде по-слабо – колкото по-малко нишки съдържа, толкова по-слабо ще бъде. Нужно е да се направят пет хиляди обиколки за вашето въже. И за всяка мисъл се изискват ред трептения: за една човешка мисъл може да се обиколи пет хиляди пъти, за друга – един милион, за трета – сто милиона пъти и т.н. За всяка мисъл, която се движи с бързината на светлината, трябва да се правят опити – само така ще се изпита бързината и интензивността на мисълта. За всяка мисъл – пет хиляди обиколки; не направите ли това, ще имате конец, а не въже.

И тъй, думата *обичен* показва, че трябва да се движите вечно около своите колци, а думата *скъп* представлява половината Луна – тя показва, че може да отидете до едно място и оттам да се върнете назад. В това отношение мисълта ни прилича на войник, който обикаля поста си напред и назад – като го запитат какво е правил през нощта, той казва: „Пазих“. Пазил си, но почти никаква работа не си свършил – който се движи напред-назад, нищо не върши; който се движи в кръг, всякога свършва работа. С какви колела се движи велосипедистът – с цели, никой не се движи с половин колело.

Това са разсъждения за някои от вас понятни, а за други – непонятни. Защо? Едни се интересуват от тези въпроси, а други не се интересуват; едни искат бързи резултати, те са практични хора, а други са идеалисти. Някой иска да изучи един занаят и търси хубав, макар и с по-продължително обучение; друг не обръща внимание на занаята, какъвто и да е той, важно за него е скоро да го научи. Българинът е наблюдателен, той казва: „За да разбереш дали един човек ще свърши работата си успешно, виж как излиза от дома си: ако изведнъж забързва, нищо няма да свърши; ако излиза бавно и постепенно ускорява хода си, ще има успех в работата си, ще я свърши добре“. Обикновено апашът бърза, а честният и добър човек излиза бавно и постепенно усилва движението си. За предпочитане е да се свържеш с човек, който тръгва бавно и постепенно ускорява хода си, отколкото с онзи, който тръгва бързо и накрая забавя своя ход – това са два противоположни метода на Природата. Сегашните хора започват работите си със светкавична бързина.

Питам как си обяснявате тягостното състояние, което понякога преживявате. Нямате някакъв болен орган, но въпреки това усещате тежест в главата, в гърдите или в стомаха – защо? Това се дължи на двойника, т.е. на силовото тяло на душата. Питам как ще си помогнете. Който не разбира законите, ще ходи от къща на къща при свои приятели, ще разказва какво е състоянието му. Те го питат:

– Откога ти дойде това?

– От няколко дена нещо в главата ме стяга, но не мога да си помогна.

И онези, на които се оплакваш, също не могат да ти помогнат, но започват да философстват, търсят причината за стягането. Стягането в главата се дължи на дисхармония в мислите, която внася раздвояване в човека; стягането в гърдите се дължи на дисхармония в чувствата; тежестта в стомаха се дължи на дисхармония в постъпките. Как ще си помогнем – внеси хармония в мислите си, внеси хармония в чувствата си, внеси хармония в постъпките си и така ще изчезне всякакво стягане и тежест в ума, в сърцето и във волята.

Щом усетиш тежест в стомаха си, стани прав, сложи ръцете си на корема, дясната върху лявата, с палци един срещу друг, и си кажи: „Всичките ми работи са уредени“ – изговори тази мисъл без никакво съмнение и раздвояване; усъмниш ли се, разваляш формулата. Ако не се съмняваш, формулата ще проработи: стомахът ще се оправи и в теб ще се яви желание за ядене – ще имаш добро разположение. Другите два метода – за гърдите и главата, ще дам друг път.

Важно е да започнем с волевите движения, понеже те са най-плътни, контролират се най-мъчно – ако се справим с тях, с другите е лесно. Най-мъчно се лекуват волевите движения, затова стомахът трябва да се държи в изправност. Аз ви съветвам да постите по два-три дена; през това време ще пиете само гореща вода – да промивате стомаха си. След поста ще ядете умерено. От време на време ще давате почивка на стомаха си, ще му кажете: „Днес няма да ядеш“ – стомахът обича почивката. Той е много онеправдан – приема храна по три-четири пъти на ден и ако след всяко хранене са нужни два-три часа за смилане на храната, стомахът ще работи от 6 до 9 часа. Не е лесно да се смели някоя мъчносмилаема храна – не подлагай стомаха си на изпитание, да се чуди как да се справи с храната. Като приеме тежка храна, стомахът започва да се превива и казва: „Господарю, тази работа е трудна, искам да ми дадеш почивка“. – „Добре, седмият ден е за теб, ще си починеш и след това ще отидем на разходка.“ Стомахът ще благодари, че господарят му е станал по-умен. Така постъпва добрият господар, а лошият изисква от стомаха постоянна работа.

Моисей създаде закона за почивката – той имаше предвид почивката за стомаха, но нито евреите, нито християните разбраха този закон. Като дойде неделя, тогава българите ядат и пият най-много, казвайки: „Днес ще празнуваме Света неделя!“, но стомахът казва: „Никаква Света неделя, Мойсей създаде почивката за мен, а вие забравихте този закон. Защо ще почивате, вие нищо не сте работили, аз съм работил всеки ден по 12 часа, следователно аз имам право да почивам“. Казвате: „Стомахът е наш слуга, ние имаме право да разполагаме с него както искаме“, но не знаете, че стомахът е един отмъстителен слуга – той има характера на мечката: намрази ли те един път, всичко е свършено; откаже ли да работи, и сърцето, и дробовете, и мозъкът спират. Той казва на господаря си: „Ти, който не празнуваш събота-та и неделята, ще ти дам да разбереш какъв е Божият закон!“. Могат да се съберат всички лекари, да поставят различни инжекции, но той казва: „Не признавам никакви лекари – аз ще уволня господаря си, ще го пратя при Господа“. Бог ще пита стомаха:

– Защо уволни господаря си?

– Защото не изпълнява Твоя закон.

– Много добре си направил.

Сега от вас се иска разумност. Бъдете изправни в храненето – то трябва да се придружава с мисъл, чувство и волеви действия: с мисъл – защото първо си помислил какво да ядеш; с чувство – защото си обикнал храната; с воля – защото си я дъвкал. Казваш: „Аз не мисля за ядене“; напротив, ти най-много за ядене мислиш. Хората мислят най-много за ядене: седиш в канцеларията, а мислиш какво е сготвила жена ти; пишеш нещо, а мислиш колко ще спечелиш, за да има какво да ядеш – девет десети от живота ти е посветен само на ядене: сутрин, обед и вечер мислиш само за ядене. Стомахът трябва да се регулира, защото от неговата дейност зависи състоянието на ума, сърцето и волята. Днес една идея ръководи хората – яденето; могат да те продадат само за едното ядене; икономическата борба, за която се говори, има предвид стомаха – в нея няма нищо идейно. При сегашното развитие на човечеството важен и съществен е въпросът за яденето.

Съвременната култура разрешава въпроса за храненето и ако го разреши правилно, ще дойде втората фаза на живота и тя ще разреши важен въпрос. Новите течения пак разглеждат въпроса за храненето, но го разрешават по особен, нов начин. Христос го прави с думите: „Аз Съм живият хляб; който Ме яде, ще има живот в себе си“ – това е окултна тема, която се отнася за напредналите ученици, които не мислят като обикновените хора. Ако тълкувам тия думи на Христа, в умовете ви ще влязат изопачени, неправилни мисли.

Когато се говори на хората за храненето, те казват: „Искат да ни отвикнат да ядем“ – не, искаме да ви научим да ядете правилно. Например Църквата е въвела поста за почивка, а хората са му дали друго тълкуване. Когато човек пости, от устата му излиза неприятна миризма; той трябва да пости дотогава, докато стомахът му се очисти и от устата му се разнася благоухание. Какво правят сегашните хора: те постят, но и в началото, и в края устата им мирише – такъв пост няма смисъл. Като започнем да чистим нещо, трябва да свършим работата докрай, а да свършим една работа само наполовина – това не е пост, не е никаква наука, не е система.

И тъй, първоначално светът е бил създаден отлично и нашият свят трябва да се създаде отлично. Да се върнем назад: като се говори за възпитание, разбирам да извадим всички наследени неща и да останат у нас само Божествените форми – всички мисли, чувства и действия, и да работим с тях. Това е нашата задача – да дойдем до чистия Божествен извор на нещата.

8 октомври 1922 г., София

Ангел Господен говори

И ангел Господен говори на Филип, и рече: „Стани и иди към пладне в пътя, който слезва от Ерусалим в град Газа. Той е пуст“.

Деяния на апостолите 8:26

Съвременните хора минават за реалисти, за хора на положителната наука, на положителния живот, но когато им се говорят някои истини, те казват: „Това е отвлечено, неразбираемо е за нас“. Кой живот е реален? Според вас реален е светът на сетивата. Реално ли е това, което виждаш – ти виждаш дървета, цветя, но това е свят на сенки; чуваш нещо с ушите си – това е свят на вибрации. Казваш: „Видях, чух, пипнах нещо“ и с такива знания за своята реалност си правиш заключения, че много знаеш, че можеш да разрешиш всички въпроси. Четете например теорията на Айнщайн[11] за Земята и се чудите къде е истината – той казва, че Земята не е изпъкнала, а вдлъбната и ние живеем във вдлъбнатината; и прави ред изчисления, с които доказва своята теория. Тази теория се отнася за математически умове, а не за обикновени умове – само математици могат да я разберат; ако обикновен човек прочете теорията на Айнщайн, няма да намери нищо особено в нея.

Как гледа математикът на живота и как – обикновеният човек, не е важно. Животът е построен на ред математически изчисления и всяко нещо има свои дълбоки причини. Казваш: „Днес ще ям кокошка или гъска“ – и това е предвидено. Казваш: „Не е важно какво ще ям днес, това е обикновена работа“ – не е обикновена, и храненето се основава на математически закони. Днес храненето е обикновен процес, но преди хиляди години Учителите на човечеството са преподавали законите му и сега хората се ползват от това знание наготово; но докато го придобият, те са употребили големи усилия. Някой се учи да свири – в началото учителят му не е доволен от него и той не е доволен от себе си, но колкото повече свири, толкова повече напредва; след 10-15 години усилена работа свири без мъчнотии, всичко му иде наготово, като че ли от Небето слиза.

Следователно, ако се върнете назад, в училището на живота, ще видите какви усилия сте правили, колко пъти сте били наказвани, докато се научите да ядете правилно. Изкуство е да знаеш да ядеш. Човек има две отверстия в устата си: едното води в хранопровода, а другото – в дихателната тръба; когато човек се задави, храната вместо в хранопровода е отишла в дихателната тръба. Затова казвам, че храненето е велико изкуство. – „Докажи това!“ Мога да го докажа и на най-учените, и то само в продължение на пет минути; силни, убедителни са моите доказателства, но ги оставям за друг път.

„Ангел Господен говори на Филип...“ – трябвало е Ангел Господен да слезе от Небето, да намери Филип и да му каже: „Стани, иди към пладне!“. Ангелът точно определя времето; който не разбира закона, ще каже: „Защо именно към пладне, а не по друго време?“. В този стих е вложена известна идея.

„Иди в пътя, който слиза от Йерусалим, в град Газа...“. Какво представлява Йерусалим – материалният свят. Вие се кланяте всеки ден на този свят, всеки ден сте на поклонение в този храм; казвате: „Да отидем на Божи гроб!“ – и сте всеки ден на Божи гроб, в Йерусалим. Всеки момент хората се кланят на материалния свят; там влизат всички хора: мъже и жени, владици и свещеници, всички готвят в кухнята му. Казвате: „Възможно ли е владика да готви?“ – и владиката готви както всички обикновени хора. Какво означава думата *владика* – човек, който владее изкуството си. Казвате, че владици има само между религиозните хора; не, владици има и между готвачите – защо? Защото готвачът владее изкуството си. И попът може да бъде готвач, защото е баща. Майката преподава първите уроци на детето си – тя го приспива и му пее: *Дандору-дандири*; това е ритмична музика, като на дайре, както при турците – като потупва ритмично детето си по гърба, то се въодушевява.

Често се натъкваме на грешки в живота, но те са грешки от ваше гледище, не и от гледището на Природата – това са условия, при които човек расте и се развива. Например отидеш в гората на разходка, но се уплашиш, смутиш се и изгубиш пътя си. След четири-пет часа лутане, когато си в най-голямо отчаяние, срещаш един познат, който те пита защо си пребледнял толкова, какво се е случило.

– Изгубих пътя.

– Аз ще ти го покажа.

С години ти си се молил да срещнеш някой учен човек, за да те упъти в живота – ето, срещаш такъв човек в гората. Докато мислеше, че си нещастен, защото си загубил пътя си, виждаш, че не е така – ти си загубил пътя си, за да намериш учения човек. Следователно всички несъобразителности, всички нещастия в живота, крият зад себе си известни блага. Не е все едно дали срещаш умен, или срещаш глупав човек. Не е все едно дали си умен, или си глупав – умният вижда благата зад своите нещастия, а глупавият нищо не вижда; по този начин и вие всякога можете да познаете дали един човек е умен, или е глупав.

Питате: „По какъв начин се познават хората?“; ще ви дам няколко метода за познаване на хората, но не отвлечени – моите методи са практични, реални и всеки може да си послужи с тях. Ще ви дам един метод как по проявите на човека да познавате неговия характер: на един подавам голям грозд, казвам: „Вземи си само едно зрънце“ и алчният взима най-голямото; предлагам същия грозд на друг, и той да си вземе само едно зрънце – и той търси най-голямото зърно; давам на трети – и той постъпва по същия начин; изреждат се още няколко души – всички търсят голямото зърно. Всеки казва на себе си: „Аз не съм користолюбив, не взех голямото зърно“ – но не взе най-голямото, защото първият го взе.

Както виждате, още от първия опит имам представа за стремежите на тия хора. После правя друг опит: каня дванадесет души на гости, слагам на трапезата печена гъска и казвам: „Гъската е на ваше разположение – аз няма да взема участие в яденето, ще бъда само зрител, а някой от вас да раздели гъската“. Един взима ножа и дели гъската на дванадесет парчета. Наблюдавам го как реже: на всички отрязва по едно парче, а за себе си задържа най-голямото и най-хубавото. Като се изредят и дванадесетимата да делят гъската, ще позная характера им – който задържа за себе си най-голямото парче, той е от културата на егоизма.

Някои майки са ме питали дали техният Драганчо има някакъв талант. Казвам им:

– Ти сама можеш да познаеш това. Колко деца имаш?

– Две.

– Купи един килограм ябълки и дай на едно от децата да ги раздели – както ги раздели, такъв човек ще стане. Ако това дете набие братчето си и задържи за себе си повече ябълки, то ще бъде добър градоначалник.

После питам майката:

– Как раздели детето ябълките?

– Умен е моят Драганчо – избра най-големите за себе си.

– Градоначалник ще стане.

– Аз искам да стане владика.

– С този характер не може да стане владика.

И Природата има методи, с които изпитва хората. Ти имаш къща и казваш: „Моя е тази къща – получих наследство от баща си и с тези пари си я направих“. Не е твоя къщата, нито парите са твои и ще ти докажа това:

– Камъните за къщата твои ли са – ти си ги взел от планината.

– Аз ги купих.

– Ти ги купи от човек, който ги е обсебил. Работниците, които влагат енергията си за добиване на камъка, от баща ти ли останаха? А откъде взе ума си, с който се гордееш?

– Даден ми е от майка ми и баща ми – мой е умът.

– Ако умът е твой, кажи ми откъде си дошъл и кое е твоето отечество.

– Майка ми ме роди.

– Щом майка ти те е родила, умът не е твой. Откъде е дошла майка ти?

Всичко, с което разполагате – къщи, ниви, камъни, греди, са пособия, дадени за упражнение. Камъните са чужди, енергията е чужда, умът е чужд – само работата, която вършите, усилията и упражненията са ваши. Хората са съдружници на Природата – тя работи, а те се въртят около нея, искат да събират парсата.

Един турчин кафеджия седял пред кафенето си и чукал кафе. Като вдигал и слагал тежкия чук, той се умо-

рявал и казвал: „Ха-ха!“. Един българин минавал край кафенето и се спрял пред турчина, за да погледа как чука кафето. Понеже бил без работа, той се обърнал към него с думите: „Слушай, приятелю, приемаш ли ме да ти стана съдружник? Ти ще чукаш кафето, а аз ще казвам: „Ха-ха“, да не вършиш две работи едновременно“. Турчинът се съгласил и продължил работата си: счукал кафето, пресял го и започнал да прави кафета на посетителите, срещу което му плащали колкото трябва. Българинът, като гледал как постъпва турчинът, му казал: „Приятелю, дай и на мен половината от печалбата, нали съм ти съдружник“, а турчинът отговорил: „Няма защо да ти плащам – аз се потих, докато чуках кафето, а ти нищо не направи, не се изпоти като мен“. Българинът се обидил от тези думи и завел дело срещу кафеджията. Като разказал цялата история на съдията, последният се обърнал към турчина с думите: „Ще направиш една тенекиена кутия, в която ще сложат парите от кафетата“; после казал на българина: „Ти ще слушаш внимателно какъв звук се чува при пускане на парите в тенекията. Като чуеш звука *тин*, това ще бъде за теб – твоята печалба“.

Сега и вие сте всред Природата: тя работи, а вие казвате: „Ха-ха“ – това *ха* е вашата заплата. Разболее се някой и започва да пъшка: *ох, ох* – и като го слушат да пъшка, хората мислят, че много страда. Много хора минават само с пъшкане; Природата работи, а те пъшкат и казват, че животът им е тежък – защо е тежък? Защото не работят, а само пъшкат, седят на едно място и казват: „Ха-ха“. *Тин* е тяхната заплата.

И тъй, когато изучавате Божествената наука, трябва да взимате живо участие в работата на Природата, а не да бъдете индиферентни към нея. Когато се проповядват истините на Новото учение, някои казват: „Да видим какъв ще бъде резултатът на това Учение, тогава ще решим да го приемем ли, или не“. Не е нужно да минат години, за да видиш резултата. Сто души са жадни и отиват при една чешма, за да задоволят жаждата си; първият пие от водата, а другите го чакат.

– Каква е водата?

– Много е хубава.

След него се изреждат останалите 99 души. Като задоволят жаждата си, всички се усещат доволни, освежени, с голям апетит за ядене. Не е нужно да минат векове, за да се произнесеш за качествата на тази вода.

Казвате: „За да се приложи Истината, нужно е време“ – Истината може да се приложи моментално. Да се приготвиш за живота е нужно много време, но прилагането на истините на Новото учение става моментално. Следователно моментът, в който решиш да приложиш Божественото учение, решава съдбата на твоя живот.

Ангел Господен говори на Филип: „Стани и иди към пладне...“; *пладне* – това са условията, при които се развиват добродетелите на човека. *Пладне, юг,* е мястото на топлината. Само добродетелните хора имат топли сърца. На север, в студените места, е Истината. Който няма добродетели и търси Истината, ще изстине – Истината вкаменява човека, тя му посочва всички недъзи. Добродетелта го храни, тя казва: „Нахраних те с първото си мляко“. Който иска да познае Истината, трябва дълго време да се школува в училището на Добродетелта и когато душата му се изпълни с нея, с топлината на Живота, тогава може да отиде на Северния полюс – само там ще намери Чистотата на Живота. Единственото неопетнено място на Земята е Северният полюс – който търси Истината и Чистотата, там ще ги намери. Може ли да бъде чист онзи, който няма Истината – тя прави човека чист.

„Стани и иди към пладне в пътя, който слезва от Йерусалим, в град Газа.“ Как мислите, мога ли да изтълкувам името на град Газа? Случайно ли е това име? Не е случайно какво име ще се даде на някой град или човек – нищо не е случайно в живота. Важно е, че Филип е послушал думите на Ангела. Ще кажете, че това е привилегия само за Филип; не, това е привилегия за всички хора – всеки човек има по един Ангел, който му говори. Когато някой дойде и ви прошепне нещо велико, мислите ли, че ще ви даде обяснение защо ви го нашепва – ще ви каже: „Слез на юг, в този пуст град“, но защо трябва да слезете – няма да ви каже. Мнозина идват при мен и казват: „Готови сме да приемем Новото учение, но искаме да ни го обясните“; питам: когато посяваме житното зърно, даваме ли му обяснение за това, което правим? Ние му казваме: „Ще те посеем и после ще разбереш какво нещо е физическият свят“ – по същия закон и вие първо ще приемете Истината, а после ще се поставите при условия да я разберете. Не мислете, че вашият живот е реален – според мен той е едно сапунено мехурче, което достига до едно високо място и там се пука.

И сегашният живот на хората се явява и изчезва като сапунения мехур. Казвате: „Нашите мехурчета не се пукат“; аз ще ви докажа, че и вашите мехурчета се пукат. Ти си млад момък, идеалист, вярваш на силите си; ходиш от къща в къща, между познати и се чудиш защо хората не живеят добре. Казваш: „Да имам такава жена и такива деца, в един ден ще ги оправя. От мен зависи да оправя живота си“. Започваш да търсиш мома, за да се ожениш, и най-накрая намираш такава, каквато търсиш; ожениш се, роди ти се дете и казваш: „Аз ще възпитам детето си както трябва“. Възпитаваш го, то расте, добре се развива, но като стане на три години, заболее и умре – отиде гърнето, отиде и сапуненият мехур. Казваш на жена си: „Пукна се първият мехур, но ще гледаме да запазим втория“.

Защо се пукна мехурът? Колкото по-високо се качва, толкова по-тънки стават стените му, въздухът се разрежда и като не може да издържи на вътрешното налягане, пука се. Казвате: „Съдбата му е била такава!“; не се заблуждавайте, в никоя Божествена книга не е писано като стане детето две-тригодишно, да умре – писано е, че при сегашните условия и еволюция човек трябва да живее 120 години, след това поема друг път на живота. Да се говори, че Господ е определил детето да умре – това е неразбиране на законите. Майката трябва да знае, че не е могла да изгради здрав организъм на детето си. Умът, сърцето и организмът на детето са злоупотребили някъде, затова то умира.

Казвате: „Мехурчето се е пукнало“. Закон е: деца, които са родени без любов, умират; когато майката и бащата нямат любов помежду си, децата умират; когато двама млади се свържат с любов, те раждат деца, които живеят по 120 години. Тази връзка не трябва да се осно-

вава на желанието на младите да се осигурят. Когато се жени, жената мисли за осигуряване, казва на мъжа си: „Гледай да си направим къщичка, да си купим покъщнина, да се осигурим“; щом мисли за осигуряване, децата ѝ непременно ще умрат. И мъжът иска да се осигури, търси мома с голяма зестра, да го поддържа в странство. Оженят се, но след четири-пет години се развеждат. Може ли от такива бракове да се родят деца, в които да живеят разумни души? В този дом ще влизат лекари, свещеници, ще палят свещи, докато един ден кажат: „Горкото дете, умря – така му е било писано“. Не е писано така.

Ангел Господен ще ти каже: „Слез!“. Питам: срещна ли те Ангелът, каза ли ти да отидеш към пладне в пътя, който води в град Газа? Ще кажете, че тези неща са необикновени; за всички хора те са обикновени. Когато Филип срещна скопеца, запита го: „Разбираш ли това, което четеш?“; ще кажете, че скопецът е бил прост човек, не е разбирал Исая. Вашият живот не е ли същият, вашата колесница не е ли като тази на скопеца – и вие четете Исая, всеки си има по един Исая. За какво е мислел скопецът – той е мислел върху въпросите „Защо се ражда човек?“ и „Защо умира?“. Кой може да отговори на тези и на още много въпроси? Благороден човек е бил скопецът – той можеше да каже на Филип: „Защо ме питаш разбирам ли това, което чета? Не е твоя работа какво разбирам“, но е бил скромен, казал на Филип: „Как мога да разбирам, ако не ме научи някой на това?“ и го поканил да седне заедно с него на колесницата.

А мястото на Писанието, което прочиташе, беше това: „Заведоха Го като овца на заколение и като агне безгласно пред тогози, който го стриже, така не отваря устата си. В неговото унижение отне му се съдбата, а рода му кой ще го изкаже? Защото се взема животът му от Земята“. (ст. 32-33)

Сега вие ще възразите: „Не си струва да бъда човек – като овца да ме стрижат и като агне да ме колят“. Какво ще бъде положението на животните, ако хората се откажат от яденето на месо – именно тогава те ще се жертват доброволно. Кокошката кряка и агнето блее, когато ги колят, и с това искат да кажат на човека: „Братко, ние се жертваме за теб, но с условие да подобриш живота си; ние се жертваме за твоето благородство – гледай да използваш нашия живот за добро“.

„Иди към пладне...“ Казвам: иди към пладне и каквото ти каже Ангелът, изпълни го. Езикът на агнето и на овцата е: *бе-е, бе-е*, това значи: „Разумният живот започва с Любов – като ме изядеш, ще оградиш ли живота ми с Любовта?“. Казваш: „Аз не съм глупав като агнето, което само блее“. Колко съдържателно е блеенето! Бих желал всички съвременни хора да казват: „Бе-е“. Българинът често употребява в езика си *бе*, което е взето от езика на агнето. Какво иска да каже то с това *бе-е*? Аз превеждам – агнето казва: „Ти ме изяждаш, но ако с любов облечеш живота, който вливам в теб, ще се повдигнеш – тогава можеш да ме заколиш; ако ме изядеш без любов, ще знаеш, че ще ти причиня ред болести“. Ако ме питате защо боледуват хората, отговарям: защото изяждат агнето без любов.

Днес всички културни хора боледуват. Гледате – за да задоволи началника на дома, мъжа си, жената наготвила според знанието си, но той остава недоволен. Понякога жената е началник на слугинята – тя отваря и затваря капаците на тенджерите, хвърля чиниите; веднъж келнерът ще бъде мъмрен, друг път – готвачът, все ще стане някаква грешка. Повечето хора са недоволни от яденето – защо? Защото се готви набързо и който яде – пак набързо, всички бързат, нямат време. „Времето е пари“; англичаните казват: „Времето е злато“, което значи: „Времето носи пари“. С времето човек придобива знания. Умният придобива знание, а глупавият – пари; кое от двете е за предпочитане?

Аз нося знание, а ти – пари. Слагаме 10-20 килограма злато в раницата си и тръгваме с кораб за Америка. Ти казваш:

– Докато имам пари, всичко мога да направя, а ти какво ще направиш с твоето знание?

– Аз съм изкусен плувец, мога да карам лодка.

Случва се нещастие, корабът потъва. Питам:

– Как си, приятелю?

– Моля те, свали раницата от гърба ми!

– Сега равни ли сме? Ще ме слушаш ли? Сядай в лодката, аз ще управлявам, защото от мен зависи животът ти. Твоите пари са на дъното на океана, не помагат, сега аз ще те спася.

Помни: не са парите, които управляват, а Знанието; Мъдрост, Знание са нужни на съвременните хора. Сега и бащите, и майките казват: „Синко, пари трябват, гледай да станеш богат“; нито една майка не казва: „Синко, гледай да придобиеш Знание и Мъдрост“.

Влезте в която и да е евангелска църква и ще видите, че много евангелисти знаят Евангелието наизуст, но колко от тях го живеят? Един евангелист казва: „Аз зная цялата Библия наизуст“, а друг казва: „Аз не съм я научил наизуст, но я живея“ – кое е по-добро: да знаеш стиховете наизуст или да ги живееш? Единият има златото, а другият – Знанието. Не можем да изживяваме нещата, ако не ги разбираме.

Ангел Господен говори на Филип: „Стани и иди в пътя, към града Газа, където ще срещнеш един човек“; Филип среща скопеца и му проповядва. Питате: „Заслужава ли да си напусне човек работата и да отиде в град Газа за някакъв си скопец, да му проповядва истината?“; заслужава си. Скопецът може да е семе на ябълка, на круша, може да е костилка на слива, може да е житно зрънце, ечемик – това не е важно; посей го в земята и от посятото ще научиш един велик закон.

Аз не взимам думите *сеене в земята* в буквален смисъл; има жито, което се сее в човешкия мозък, и някои хора могат да сеят житото в земята, но не знаят как се сее в мозъка. Човешкият мозък трябва да се разработи и изоре изцяло. Бъдещата наука ще ви научи как да разработвате своя мозък, има специални методи за това. Често хората страдат от факта, че понякога имат в мозъка си повече суша или повече влага, отколкото трябва – те не познават методите за регулиране на излишъка от тия вещества. Наистина, мислите и желанията на човека растат именно в мозъка – ако си ясновидец, ще видиш как една мисъл расте и се развива. Ангелът, който слезе при Филип, имаше за задача да научи хората как да живеят.

Много проповедници говорят на хората за Невидимия свят; не е лошо да се говори за този свят, да се доказва, че той съществува. Аз мога да ви докажа с факти, че Иван е богат, че печели много, но какво от това, каква полза имате от неговото богатство? По същия начин мога да ви докажа, че съществува Невидим свят, че съществуват Ангели, но каква полза от това доказване? Друг е въпросът, ако влезете съзнателно в този живот – важно е дали разполагате с богатството на Иван. Да ви докажа, че Слънцето съществува, това значи да ви въведа в този свят, да се ползвате от неговата енергия. Да влезем в пряка връзка с Природата и да се ползваме от нейните сили – това значи Знание; ние проповядваме едно Учение, което може да ни свърже с Природата, за да се ползваме от нейните сили. Това, което днес ви се говори за Живата природа, се различава от онова, което ви се е говорело преди две хиляди години; днес сте по-възрастни от онова време, затова и Природата ви говори на по-разбран език.

И тъй, Новото учение казва, че Природата е жива и разумна. Мнозина се усмихват на това и казват, че ние трябва да подчиним Природата, да станем нейни господари; там е нещастието на хората – да мислят, че могат да подчинят Природата. Това е невъзможно, тази мисъл трябва да се избие от вашите умове, както и от главите на вашите деца. Не е въпрос да подчиним Природата, но да я изучаваме и да влезем във връзка с нейните закони, да бъдем в съгласие с нея. Всички учени се стремят да подчинят Природата, но докато се опитват, тя ги подчинява и скъпо им плаща за всеки опит да я подчинят. Всяка всемирна война е урок от Природата, чрез който тя учи и възпитава хората; казва им: „Как смеете да измисляте тези взривни вещества? Аз ще ви дам един урок, който ще помните с години“ – и знаете ли какъв урок готви тя? Един ден, когато хората минават край Природата, няма да вървят така свободно и с пренебрежение към нея, но отдалеч още ще духат, за да не се изгорят, и ще питат: „Моля, позволено ли е да минем оттук и само да надникнем?“.

Какво направиха хората, като надникнаха в Природата? Измислиха взривните вещества и аеропланите с цел да се убиват и унищожават едни други. Подчиняване на

Природата ли е това – това е злоупотреба с Божествените сили; вместо да ги употребят за развитието на човечеството, те ги употребиха за унищожаването му. Днес, като се докоснете до вътрешните отношения на хората, няма да намерите честен в мислите и в чувствата човек. Запитайте който и да е свещеник или проповедник защо служат на Бога, защо поддържат религията и чуйте какво ще ви кажат. От Любов ли служат те – не, аз мога да докажа това с ред положителни факти. Нека направят следният опит: първият министър да издаде заповед свещениците и проповедниците да служат две години без пари – веднага ще се разбере кой служи на Бога от Любов и кой от интерес: всички, които служат от интерес, ще свалят расата си и ще кажат: „Не можем повече да служим, тук не е място за прехрана“. Истината трябва да излезе налице! Докато не е подложен на изпитание, свещеникът казва: „Аз работя от Любов за Православната църква, за тази мила, свещена майка“; да, защото има пари – ако нямаше пари, щеше да каже: „Няма защо повече да ти служа, твоята песен е изпята вече“. Не, така не се говори. Говорете Истината! Мъчно могат да се научат съвременните хора да говорят Истината. Ти стоиш пред Бога, пред Църквата и скриваш Истината – срам е това!

Трябва да говорим Истината! Бог ще повика всички владици и проповедници при Себе Си, за да дадат отчет – това трябва да го знаете; няма да остане един български владика, от когото да не се иска отчет. Ще видите тогава верни ли са думите ми, или не; тогава аз ще бъда прокурор, най-страшният прокурор, не само за българските владици, но за всички владици и патриарси по целия свят, ще бъда прокурор за всички престъпления в света. Ще питам всички: „Как смеете в името на Бога, в свещеното име на Любовта, да лъжете?“. Аз ще им произнеса присъдата. Ще вляза в затворите и ще питам: „Защо сложихте тия хора тук?“. Само един закон има в света и той преследва всеки, който лъже в името на Любовта – към такъв човек сме безпощадни. Ние проповядваме Любов на вечна справедливост, без никаква лъжа; осмели ли се някой да лъже в името на Любовта, нищо няма да го спаси – в този закон няма никакво изключение. Могат да се смеят на думите ми, но скоро ще проверят това. Не трябва да се лъже!

Ангел Господен каза: „Стани и иди!“. Днес този Ангел казва и на вас, и на всички хора: „Станете и идете на юг от пътя на Йерусалим, към Газа. Той е пуст“. – „Защо да отидем там?“ Ще ви се каже. Там ще срещнете вашия скопец, от когото ще научите велик урок на смирение. На драго сърце и аз искам да науча тази велика Истина, от вас искам да я науча. Ще кажеш: „Почакай малко, не е време сега, не ме безпокой, имам да уреждам работите си, да свърша къщата си – не съм свободен“; остави къщата си настрани, остави друг да я свърши, ти иди на пътя, на юг, в град Газа. Аз говоря в преносен смисъл – къщата представлява нашето тяло, навсякъде можем да я градим; на тази къща трябва да поставим най-здрава основа, да я съградим с най-хубав материал.

Питате каква религия трябва да поддържаме; в света съществува само една религия – религията на Любовта; няма сила извън Любовта, няма религия извън Любовта. Ние се нуждаем от религия с Любов, която да даде такава свобода на човека, каквато първоначално Бог му е дал. Ще кажете, че това е крива мисъл; не, Бог е вложил Любовта в човека и днес Той говори чрез нея. – „Възможно ли е това?“ Ако ви кажа, че всичко ще се нареди така, както Бог първоначално е определил, ще ви се види чудно. Любовта не е нещо вън от човека, тя се провиква от човешкото сърце и казва: „Мен ще слушате сега, никакви проповедници и свещеници, никакви попове – мен ще слушате! Това, което аз кажа, него слушайте – ако и те говорят това, което аз говоря, слушайте ги!“ – така казва Любовта.

– „Трябва да се обичаме.“ Повтарям: само Бог обича, а ние сме носители на Неговата Любов. Ако някой се осмели да каже, че ни люби, той не говори Истината. Смешно е човек да говори за Любовта – това е все едно да се грее на Слънцето и да казва, че има печка в тялото си. Да, грял си се на Слънце; като приемеш малко от тази храна, т.е. от слънчевата енергия, щом дойде някой при теб, кажи му: „Приятелю, днес се грях на Слънце, имам достатъчно запас от енергията му, ще дам малко и на тебе“ – така е поставен въпросът. Значи само Бог може да ни люби и

като се изправяме всяка сутрин пред Господа на Любовта, можем да приемем малко от Неговата Любов.

Как сегашните хора търсят Любовта? Жената казва: „Моят мъж не ме обича вече, трябва да си е намерил друга жена“ и щом се усъмни в него, изпраща свои приятелки като детективи, за да го следят. Според мен тя гони Михаля. Да допуснем, че няколко години тя го следи и най-накрая го хваща, че ходи с чужди жени – какво печели от това? – „Ще му кажа, да знае, че разбирам какво прави.“ Какво печелиш от това – утре този Михал ще умре, но и ти ще умреш. Какво спечели – тревогите на десетте години. Остави Михал да си върви по своя път. Ако не те обича, кажи му:

– Аз ще си намеря един възлюбен, Който никога няма да ми измени.

– Възлюбен ли?

– Да, аз Го намерих, ти не ми трябваш повече, ще живея щастливо и спокойно.

Сега той ще търси детективи, докато разбере, че тя се е влюбила в Господа.

Всъщност тя е спечелила много. Аз искам всички да се влюбите в Господа, да намерите Бога на Любовта. Желая ви така да се влюбите, че кръщите ви да се запалят от четирите страни и сърцата ви да трептят от Любов – млади и стари, всички да се влюбите в Господа на Любовта! Ще ти кажат: „Не прави глупости, умен трябва да бъдеш, няма защо да се влюбваш в Господа, тази работа не става така“. Казвам: няма защо да се криеш – ще се грееш на това Слънце, ще живееш в тази Любов, ще чувстваш тази мисъл на Любовта във всичките ѝ прояви; всички мисли, които идват в името на Любовта, ще приемеш в себе си като нов подтик, като нова мисъл и нови действия.

Често чувате религиозните да казват: „Нас хората не ни обичат“. Любовта казва на всички, които я търсят: „Елате при мене!“. Къде е Любовта – тя не е тук, не е и вън от вас, тя има специално място. Има специални дни, които само ние знаем, когато Слънцето на Любовта изгрява; то е толкова щедро, на всички дава изобилно. Мнозина търсят Любовта, но не знаят специалните дни, когато нейното Слънце изгрява; ако искате, аз ще ви заведа на мястото, където грее това Слънце. Космическата сила на Любовта, т.е. Божествената сила, движи всичко живо във Вселената; всички живи същества, от най-нисшите до най-висшите, се движат от Божията Любов – така се движи целият Космос. Учените разглеждат въпроса за движението на Слънцето и планетите, създават различни теории, но този въпрос за мен е ясен, аз зная кой движи Космоса. Отивате в една фабрика и гледате как се движат машините – несъзнателно ли е тяхното движение, кой ги е поставил в движение? Инженерът – той има предвид порядъка в цялата фабрика, машините се движат по негова заповед, той ги регулира. По същия закон и Слънцето си има един техник, който го е пуснал в движение и определя неговия път. И Земята, и Луната, като планети, имат свой определен път на движение; учените търсят причината на това движение във физичните сили, правят изчисления, създават различни теории; прави са, но те не подозират, че зад всяка физична сила се крие една духовна, разумна сила, която направлява всички неща.

Сега аз мога да докажа тези неща и по друг начин, със силни аргументи, но ще спра дотук. Ще кажете, че моите твърдения са средновековни, а аз ще ви кажа, че обяснявате нещата само чрез физични сили. Как доказвате свойствата на кислорода, щом не го виждате – събирате кислород в един цилиндър, но той е безцветен газ, не се вижда; поддържа горенето, но сам той не гори – съдим за него по буйното горене на телата; ускорява дишането, но съкращава живота. Зад елементите *кислород* и *водород* има и други, невидими елементи.

Казва се, че елементите се съединяват един с друг благодарение на химическата сила *афинитет*, който съществува между тях; тази сила не е нищо друго, освен Любовта – между елементите съществува интелигентност, която ги заставя да се привличат от Любовта. За известно време те създават договор помежду си; кислородът е момъкът, а водородът – момата. Като се срещнат, те си казват един на друг:

– Слушай, дотегна ми да живея сам, да се скитам в пространството; искам да вляза в живота. Обичаш ли ме?

– Обичам те, сърцето ми тупти за теб.
– Хайде да се съединим, да родим нещо ново.
– Как ще наречем новороденото?
– Вода.

Но зад водата има и друг елемент, който учените не знаят. Те казват, че водородът и кислородът, когато са съединени, дават вода, и ще оспорят моята теория. Тяхната теория права ли е? Казвам: водородът и кислородът се съединиха и родиха водата.

Ангел Господен каза на Филип: „Иди към пладне...“. Пладне – това е Добродетелта. Как е родена тя – чрез Любовта. Днес всички хора очакват Христа, но свещениците и проповедниците се страхуват от идването Му. Опитай се да им кажеш, че Христос ще дойде на Земята – те веднага отварят Евангелието и започват да тълкуват писаното така: че не е дошло времето за идването на Христа, че в Откровението било писано, че има още два-три века, докато Той дойде. Защо тълкуват нещата по този начин – защото сметките им са криви. Кажи на един владика, че Христос ще дойде, и той веднага ще отвори книгата на Исая и ще каже: „Писано е, че още не е дошло времето за Христа“. Защо не иска да дойде Христос – защото е опопил много свещеници и все за пари.

Това не го казвам аз, така е писано в Божествената книга – тази Книга е отворена днес и тя пита всички духовни лица: „Кой ви даде право да опопвате за пари, на какво основание проповядвате за пари?“. Аз ще бъда прокурорът и ще кажа: „Осъждам този поп или този владика на толкова години затвор или на вечен затвор“ – защо? Защото е опетнил Любовта, лъгал е в нейно име. Как ще оправим света – като престане лъжата; как ще оправим Църквата – като престане лъжата; как ще оправим домовете – като престане лъжата, като започнем да говорим Истината; как ще се наредим вътрешно – като започнем да живеем добре. Само по този начин ще оправим живота си.

Сега всички спорят кое верую е най-право, коя Църква е най-права, дали не е православната. Питам: да лъжеш – това ли е православие; да опопваш с пари – това ли е православие; да погребваш с пари – това ли е православие; да кръщаваш с пари – това ли е православие? Това не е православие, това е криво славене на Любовта – православието

подразбира да работиш без пари. Как ще живеят хората без пари? Чудни сте – те ще живеят, както живее всеки, който услужва на хората с Любов. Ако свещеникът услужва с Любов, ще получи девет пъти повече, отколкото ако услужва без Любов. Днес свещеникът опява един умрял, срещу което получава известно възнаграждение; ако опява без пари, той ще получи повече. Умрелият още не е погребан, а свещеникът се уговаря колко ще му се плати за опелото. Днес е внесена една малка реформа в Църквата: свещеникът няма да събира пари, епитропът ще събира. Не, приятелю, аз искам да покажа на православните свещеници правилен метод за разрешаване на този въпрос – няма да събираш никакви пари, не се служи на Бога по този начин!

Аз ще бъда прокурор не само за свещениците, но и за всички хора. – „Аз съм слушал вашите беседи.“ Толкова по-добре, няма с какво да се извиняваш. В бъдеще няма да се лъже в името на Любовта. Свещена трябва да държите Любовта в душите си; братя и сестри, господари и слуги, във всички Любовта трябва да бъде свещена. В който ден решите да осветите Любовта, Божието благословение ще дойде върху вас – тогава и като овце, и като агнета ще разберете вътрешния смисъл на живота.

И тъй, аз не доказвам нещата, защото не искам; ако докажа едно нещо, други десет ще оставя недоказани – ако се наема да ви доказвам всичко, ще бъда най-големият глупак. Ще вдигна малко завесата и ще кажа: „Виждате ли? Каквото видите, достатъчно е, останалото сами ще си докажете“. Ако искате да ви докажа и обясня всичко, трябва да пътуваме заедно. Представете си, че в нашата Вселена има сто милиона слънца; за да научите нещо, трябва да прекарате във всяко слънце сто милиона години. Умножете сто милиона на сто милиона и вижте колко ще получите. Като пътуваме от една система в друга, тогава ще ви обясня всичко. Като се намерите в тези кръгове, ще се видите в чудо. Казвате, че нямам логика. – Аз имам такава логика, каквато никой не може да си представи. Моята логика е Божествена.

Един от древните царе намислил нещо особено: да намери човек, който да му разкаже една приказка без край. Извикал всички мъдреци по това време и казал: Който от вас може да ми разкаже една приказка без

край, ще бъде добре възнаграден, ще го направя виден човек, ще му дам висок чин. Всички мислели как да задоволят царя, но никой не могъл да разкаже такава приказка. Най-после един от мъдреците се явил при царя и казал: Царю, аз ще ти разкажа една приказка без край. И започнал: Едно време царят на едно царство заповядал да се съгради голям хамбар, в който да събере всичкото жито на държавата. Много майстори градили този хамбар, но, по невнимание, един от майсторите оставил една малка дупчица. Никой не забелязал дупчицата и като приготвили хамбара, в скоро време го напълнили с жито. Отнякъде се е промъкнал един щурец и започнал да пренася зрънце след зрънце в своята дупчица. Всеки ден изнасял по едно зрънце: първият ден изнесъл едно, вторият ден пак изнесъл, третият ден – също.

– Няма ли край това нещо? – сърдито запитал царят.

– Такъв е законът. Трябва да се изнесат всички зрънца, тогава ще се разбере тайната на този закон.

Питате: „Кога ще разберем смисъла на живота?“; когато изнесем всички зрънца от хамбара – търпение се иска за това. Търпението е само във Великата любов, която може да запали човешките умове, сърца и души. Само във великия закон на Любовта е разрешаването на всички въпроси. Когато хората се обикнат, ще живеят във взаимни отстъпки. Готов съм да направя големи отстъпки и за свещениците, и за проповедниците, макар че съм прокурор. На никого не давам тази длъжност – защо? Защото съм в състояние да я изпълня както трябва. Само една слабост имам: отстъпвам пред Любовта – ако хората се подчинят на Любовта, аз ще погледна меко, снизходително към тях, Любовта ме подкупва.

Преди години в Русия бил издаден закон, който ограничавал много евреите. Те се опитали да подкупят всички министри, прокурори, съдии да отменят този закон, но председателят на съда не се подкупвал с нищо. Най-накрая един евреин решил да отиде при него.

– Позволете да вляза, искам да кажа на председателя само три думи!

Пуснали го. Той влязъл, оставил пред него една торба със злато и казал:

– Вземи и мълчи!

На следващото заседание присъствал императорът с всички министри. Съдиите, прокурорите, министрите един след друг взимали думата, все в полза на евреите; всички настоявали да се отмени този несправедлив и ненавременен закон, само председателят мълчал и всички се чудели защо. Когато императорът го попитал, той казал: „Ваше Величество, как да говоря? Всички, които говорят, взеха торба със злато, за да говорят, а пък аз я взех, за да мълча“.

Мнозина казват: „Ние сме благочестиви хора, ще мълчим, няма да говорим“; да, взехте торбата, за да мълчите. Казвам: Любовта няма нужда от подкуп. Душата не се подкупва, тя само отстъпва, и то в известни случаи, пред Любовта.

Осъдил съм няколко души на доживотен затвор. Те казват:

– Братко, ще служим на Любовта, готови сме да ѝ се подчиним.

– Обещавате ли?

– Обещаваме.

– Бъдете свободни!

Тогава прокурорът ще влезе в затвора.

Значи вие ще си отидете, а аз ще остана в затвора – така трябва да бъде, това е истинското прокурорство, такъв е законът. Знаете ли докога ще бъда в затвора? Докато сгреши първият владика, който обещае да служи на Любовта – тогава той ще влезе в затвора, а аз ще изляза на свобода; първият владика, който сгреши, ще ме освободи. Като сгрешат вторият, третият владика, и те ще намерят своето място – затвора, и аз ще бъда на своето място – прокурор.

И тъй, или аз в затвора, а вие – навън, или вие в затвора, а аз – навън; един от нас трябва да бъде в затвор. Справедлива ли е тази съдба – справедлива е. Аз не искам своето право, но Божественото право.

Желая всеки от вас да бъде прокурор на себе си.

Днес Ангел Господен казва и на вас: „Или в затвора, или вън от затвора“.

15 октомври 1922 г., София.

Възлюби го

А Исус като го погледна, възлюби го и рече му: Едно ти не достига; иди, продай все, що имаш, и раздай го на сиромасите; и ще имаш съкровище на небето; и дигни кръста, и ела, та ме последвай.

От Матея 10:21

Думите имат смисъл само когато са тясно свързани – това е закон в Природата. Думата *свързан* е двузначна, не означава една определена идея – може да свържеш някой лош човек, може да свържеш и добър човек, т.е. тя не е силна дума. Макар че е неразбрана, когато в нашето съзнание се произнесе думата *свързан*, в подсъзнанието ни произвежда обратен ефект. И съвременните езици на културните народи, като англичани, французи, германци, са негативни; в езика на всички има малко точно определени думи, които означават само една идея – например като кажеш *жажда*, ти не мислиш за друго, освен да се напиеш с вода; като кажеш *глад*, *смърт*, ти подразбираш само онова, което тези думи изразяват. Думата *любов* е двузначна, тя няма сила, няма смисъл – казват *любов*, но каква любов подразбират? Думите *жажда*, *глад*, *смърт*, *страдание*, *пожар* са силни – те имат определено значение. По причина на езика сегашната култура не е израснала.

В дипломацията онези, които разбират всички тънкости на езика, избират такива изрази, че само с една запетая дипломатът може да се изплъзне от известно положение като риба или като змия. Казват за някого: „Цял дипломат е“; дипломатът е човек, който може да мине през всяка дупка, да извърти всяко положение – в това седи изкуството на дипломацията. „Еди-коя си клауза не може да се тълкува другояче“ – така казват. Не, една клауза трябва да има само един смисъл. У гладния човек гладът може да се уталожи само с един елемент – с хляба. Някои казват: „Той може да яде много неща“; не, не му трябват други неща, само едно търси гладният, за да уталожи глада си – това е хлябът.

Казвам: съвременните хора гладуват и жадуват, много неща търсят. Наготвиш си едно ядене – картофки, сложиш им масълце, пиперец, солчица; отлично ядене, но във всички тия съчетания има само един важен елемент и затова хората изпадат в друга крайност, като казват: „Нужно е еднообразие“; после идва контрастът и те казват: „Не, разнообразие е нужно“. В Природата има еднообразие – Слънцето всякога изгрява от изток към запад, но в този изгрев има и едно разнообразие, едно съчетание. В изгрева може да има разнообразие, но е възможна друга опасност: нещата така да са разпокъсани, че да няма никаква връзка между тях. Понеже всякога засягам Любовта, ще кажете: „Това е еднообразие“; да, на вид е еднообразие, в принципа, но всъщност в този принцип има разнообразие.

„Като го погледна Исус, възлюби го.“ Донякъде разбирате думата *възлюбил*. Всеки от вас се стреми да има някой, който да го е възлюбил – нали това търсят хората? Или, както казват, да имаш някое протеже – такъв приятел, като заеме висока служба, грижи се за теб, услужва ти по всяко време; но той може да бъде на твое разположение само ако те е възлюбил. Обаче има и други услуги – банкер, сарафин, лихвар, които са направили фирма и казват: „Ние сме хора, услужваме на нуждаещите се, правим добро“; който има нужда да си направи къща или жени дъщеря си, обръща се към тях и те му казват: „Можем да ви услужим, ние сме много услужливи хора“. Лихварят е много услужлив, но ти казва на ухото: „Аз ще ти дам назаем, но с 45% лихва“. Ти казваш: „Как, с 45% лихва?“, попревиеш се малко, но имаш голяма нужда от пари, ще вземеш при това условие. После ще му стиснеш ръката като на благодетел, а след една година той ще те изкара пред съда за неизпълнение на договора – това е любовно разбиране.

Защо го възлюби Христос – младежът се приближи при Него и казва Му: „Учителю благи, какво трябва да направя, за да наследя живот вечен?“; той Му зададе един от най-важните въпроси. Единственото нещо, което сега търсим, това е Вечен живот, без страдания, без болести, без смърт. Някои от вас могат да ми възразят: „Нали проповядваш, че човек трябва да страда?“. Щом си направил дългове, ще бъдеш честен да си ги платиш – това значи страдание; ще бъдеш честен, ще бъдеш

като човек, който мисли – направил си дългове, ще ги платиш; ще калиш диамантена воля – честно и почтено ще плащаш. Ще кажеш: „Не може ли да не платя?"; не може. – „Защо не може?"

А Исус, като го погледна, възлюби го и му показа, че Вечният живот седи в Любовта. Е, хубаво, не започва ли всяка работа в този свят с любов: угощенията не започват ли с любов; сватбите не започват ли с любов; когато ръкополагат свещеника, не започват ли с любов – всичко все с любов започва, а свършва без любов. Докато има Любов, има живот. Хората казват: „Чакай да видим как ще бъде без Любов" и като дойде да се върши работата без Любов, те умират. А щом стигат до насищане от любов, това не е любов – там, където има насищане, Любовта не е говорила. В химията има един процес, наречен *насищане* – някои елементи се насищат при реакцията; някои го наричат *насищане*, а други – *пресищане*. Да се наситиш, това не е Любов – в Любовта няма насищане, няма пресищане; тя не е гладна, тя не жадува, а казва: „Който е жаден и гладен, да дойде при мен".

Възлюби го Христос и му показа начин как да намери Вечния живот. Защо ви трябва Вечният живот – за да реализирате всички ваши идеи на Земята. Как ще ги реализирате? Всички ваши философски и религиозни системи, всички тълкуватели, моралисти, социолози обясняват проявите на живота по различни начини и дават различни тълкувания за подобряване на единичния и обществения живот, но теориите им не почиват на здрава основа. Че е така, няма какво да се аргументирам, фактите от осем хиляди години доказват това – ако тези теории почиваха на здрава основа, те биха съградили нещо здраво и трайно.

Съвременният строй не е основан върху закона на Любовта, пък и не може да се изгради на тази основа, защото хората не го разбират, те разбират това, което не е Любов. Първо, когато те възлюби някой, той ще те ограничи. Например дъщерята е свободна като птичка – родителите я оставят да ходи където поиска, да се събира с другарки, да пее, да се весели, но един младеж я възлюби и ѝ казва: „Няма да се срещаш с другарки, няма да ходиш тук, няма да ходиш там, аз те обичам, с мен ще бъдеш". Влезеш в едно религиозно общество – същият закон владее.

Някои казват, че аз не разсъждавам добре, но моите разсъждения са така здрави, философски, както никои досега – в моята мисъл, в моите разбирания има единство в принципите. На нещата, които проверявам всеки ден, почива цялото Битие. В което и религиозно общество да влезеш, ще срещнеш много форми. От това гледище всички прояви, всички форми са на мястото си – ако нямахте нужда от тях, те нямаше да се явят, а явят ли се, когато не са нужни, те ще изчезнат; тия неща съществуват, следователно са необходими. Така че и в религиозното общество има ограничения. Ще ти кажат: „Ще вярваш в символа на вярата, в нашите правила"; отстъпиш ли малко от тия правила, те казват: „Приятелю, ние си имаме правила, по които трябва да ходиш". Влезеш в университета, някой виден професор преподава нови идеи, ново учение, но щом се отклониш от тях, веднага ти казва: „Това не се позволява". Ако професорът поддържа, че субективният свят е съществен, а обективният – илюзорен, а ти не си на същото мнение, трябва да напуснеш университета; ако друг професор поддържа обратното и ти се отклониш от тази рамка, веднага ще те ограничат и ще кажат: „Как, ние не знаем ли къде е истината?". Това е заблуждение: и едните, и другите мислят, че знаят истината, а те сами ограничават.

Всеки, който ограничава, не познава истината. Нима когато аз уча някого, трябва майка му да ми препоръчва как да го уча да яде? Аз възразявам: кокошката учи ли пиленцето си как да яде – щом то се излюпи, майката казва: „Кът-кът", то тръгва след нея и започва да яде. Това пиленце е много по-умно и по-интелигентно от твоето дете, което с години ще се учи как да яде и някога ще стане държавник, философ. Понякога дадеш на детето голяма вилица, друг път голяма лъжица; понякога му дадеш гореща храна, то я налапва наведнъж, изгаря се и изплюва храната; друг път сготвиш месо, което не е крехко, то се заклещи между зъбите му и не може да го яде – то ли не знае как да яде, или майката не знае какво да му даде?

И Христос, като го видя, възлюби го и му каза: „Философските системи, през които е минала твоята душа, пътят, по който си вървял, няма да ти помогнат да намериш вечния живот. Ти научи ли Мойсеевото учение с ограниченията му?“. Ние нямаме пълния текст на техния разговор, но аз го тълкувам. Младежът казва: „Учителю благи“, но той не разбира тези думи. Христос го спира и му казва: „Ти не можеш да Ме наричаш благ. Ти не разбираш Любовта. Защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, само един Бог. Заповедите знаеш: не прелюбодействай, не убивай, не кради, не свидетелствай лъжливо, не обиждай, почитай баща си и майка си“. *Не прелюбодействай* – кой прелюбодейства? Който няма Любов. *Не убивай* – кой убива? Който няма Любов. *Не кради* – кой краде? Който няма Любов. Кой свидетелства на лъжа – който няма Любов. Кой не почита баща си и майка си – който няма Любов. Това са все отрицателни принципи на Мойсей.

И защо хората не успяват? Ако всеки ден си казваш: „Аз няма да крада“, ти никога няма да се освободиш от кражбата. Какво е кражбата – желание да вземеш нещо; какъв е цярът на това желание – да даваш, започни да даваш навън. Кражбата е вътрешен процес, една утайка. Сега всички морализират – бащата казва на сина, майката на дъщерята: „Няма да крадеш!“; ще видите как детето ще краде, това е неправилно възпитание. Имате две деца, направете опит с едното, като му казвате: „Давай, давай!“, а на другото казвайте: „Не кради, не кради!“. У второто дете ще се яви желание да види какво е кражбата. Мойсей е дал тия заповеди, а сега Христос казва какъв е цярът.

А Исус, като го погледна, възлюби го и рече му: „Едно ти недостига сега“; Той го учи как да се освободи от всички недостатъци и му казва: ,,Иди, продай все, що имаш, и раздай го на сиромасите“. Там е всичкото – „Раздай!“. И сегашните богати хора, милионерите, искат да знаят какво ги очаква в бъдеще. Не говоря това от себе си, Писанието говори в Яковововото послание, където е казано: „Елате, вие, богати! Горко вам, богати, които ядохте и пихте, които онеправдахте работниците! Идат върху вас дни, когато всичко ще ви се вземе“. И сега идат тия дни – бедните ще ви хванат за гушата и ще кажат: „Дайте!“; те ще се явят в една или друга форма, но ще се явят. И за да се освободят богатите, Христос им казва: „Давайте!“. Сега църквите се пълнят с богати, не с бедни; богатите палят големи свещи. Бедният може ли да отиде на църква – той не може да пали свещи, защото няма пари. Богатият запали голяма свещ, прекръсти се и каже: „Голям грешник съм, Господи! Запалих Ти една големичка свещ, да се потрудиш за мен“, а Господ казва: „Аз Съм приготвил да ти запаля друга свещ“.

Сега някои ще кажат: „Понякога говориш зле“; не говоря зле. Господ ще започне да говори в света. Той говори в умовете на всички хора. Голямо брожение има и трябва да знаете, че когато Господ говори, Земята ще се обърне с главата надолу, но всичко това ще стане. И понеже Бог ни е възлюбил, Любовта ще се яви. Досега беше законът на какво? Досега хората учеха само терапията на Христовото учение, т.е. начини как да се лекуват; ще видите, че във всички църкви проповядват все за спасение, за покаяние, за вечен живот: как да се освободят от греховете, от наказанията, как да се лекуват, все за болници говорят – всеки иска да се спаси. Нямам нищо против това, но тия хора се заблудиха и след това питат здравите: „Ти спасен ли си?“. Някои ме питат: „Ти спасен ли си?“, а аз се поусмихвам и ги питам: „Какво е това спасение?“ – „Как, не знаеш ли?“. Спасението е само за болните, аз не съм болен. Щом не си болен, ти вече си спасен.

Казват: „Той е еретик, не разбира Евангелието, не вярва, че може да се спаси“. Питам кой е по-прав: аз ли, който имам Бога в себе си, цял ден съм с Него, разговаряме, радвам Му се, или този, който никога не е видял лицето на Бога, а ми говори за спасение. Пита ме спасен ли съм; казвам: „Братко, никога не съм бил спасяван и не бих желал да бъда спасяван“.

Ето една двузначна дума – *спасен*. От какво да се спасиш? Когато крадецът откраднe десет хиляди лева и избяга, нали той е спасен? И после дохождат проповедници да ме убеждават, че думата *спасен* е силна. Казвам: тя е двузначна дума, в нея няма никаква философия – онзи,

който краде, спасява се; онзи, който падне в реката и го извадят, и той се спасява – и единият, и другият се спасяват, къде е силата на тази дума? Думата *любов* също е двузначна: може да любиш някого, който ти е направил добро; може да любиш и онзи, който е направил зло другиму. И в съвременната любов хората постоянно се карат: някой залюби двама души и те се скарат помежду си – това не е Божествена любов, тази любов е двузначна.

Аз констатирам само факти, не казвам, че това е лошо. Не казвам, че не трябва да мразиш – мога да ви обясня научно, че омразата е потребна. Мога да обясня как е дошла тя, защо е дошла, причините за нейното явяване, но няма да го направя, защото ще се явят мнозина архимандрити, свещеници, които ще изопачат мислите ми тъй, както мисълта ми за обмяна на енергиите, и ще кажат: „Така казва г-н Дънов“.

Ще приведа един факт: вземете един народ като еврейския. Евреите са толкова тесногръди, фанатици, жестоки (не аз ги наричам такива, така ги описват в Библията, така казва техният пророк, който е живял между тях) и точно между тях се явява един човек като Христа, с най-широки идеи, които обхващат целия свят – как ще обясните това противоречие? Следователно хора с широки умове, с благородни сърца могат да се явят само в такъв народ. Вземете и гърците – помежду им се яви Сократ[12], който също беше преследван от тях. Вие знаете много добре гръцката история, няма какво да ви разказвам за гърците – българите са имали немалко стълкновения с тях, познават се. Значи в еврейския народ имаше материал, от който можеше да се създадат най-благородните идеи. Когато съществува злото, това показва, че светът е в еволюционно състояние: гради се, създава се нещо; когато се завърши цялата еволюция, когато целият Космос се сгради, злото ще изчезне. Когато се гради къща, случва се да падне камък върху главата на някого – това е зло, нали? Но като се завърши постройката, казват: „Отлична постройка!“; отлична е, но трябваше да мине една фаза. Злото е само една фаза, не е нещо съществено. Законът е същият и в морално отношение – там, където има градеж, трябва да се минава отдалеч. Когато казвам, че трябва да

сме моралисти, подразбирам, че трябва да сме далеч от силите, които работят в Природата, защото може да ни сполети голямо нещастие.

Сега ще направя една малка диверсия във вашия ум. Ще ви приведа един окултен разказ. Амерфу бил адепт на Бялото Братство и прочут цар на народа паузисти от древността, който казвал, че Земята е имала съвсем различен от сегашния вид. При най-голямата планина тогава имало един свещен извор. Амерфу направил чешма, но при съграждането ѝ всички камъни оживели и започнала вътрешна борба между тях кой да бъде пръв. Най-напред е трябвало да се постави кран, през който да тече водата – явили се всички скъпоценни камъни и предложили той да се направи от тях. Амерфу им казал: „Не може да се направа такова нещо от вас, дребни сте, не сте големи диаманти“. Скъпоценните камъни опитали да направят голям камък, но не могли и водата трябвало да потече през мраморен кран; всички корита на чешмата били направени от мрамор. Сега трябвало да се поставят тръби, обаче се явил спор между тях коя да бъде първа до крана. Амерфу им казал: „Само една от вас може да бъде първа, останалите ще се наредят една след друга, чак до извора, другояче не може – такъв е редът на нещата“. Наредили тръбите както трябва и най-накрая всички се укротили – зарадвала се чешмата и започнала да тече.

Но в чешмата се събудило съзнание – тя разбрала, че е голямо благо за хората. Започнали да идват при нея богаташи, идвали и принцове, като се прочула много, започнали да я посещават и бедни хора; и животни започнали да идват и да оставят там своите извержения. Възнегодувала чешмата: „Как така – аз давам такива блага на хората, а тия простаци да си оставят тук изверженията? Не мога да търпя това безобразие!“. Започнали да идват и жени, за да си перат дрехите. Чешмата започнала да се моли на Бога да спре водата ѝ. Чул Господ молбата и спрял водата – пресъхнала чешмата, престанала да тече, никой не отивал вече при нея. Сега дошло едно голямо зло – като спряла водата, явили се малки мушички и оставили там изверженията си, но нямало кой да ги чисти, както по-рано водата чистела всичко.

Сега мнозина ще кажат: „Дотегна ни вече да слушаме все за любов да ни се говори. Не искаме любов – да се махне чешмата, да престане водата!“. Но като престане водата, ще дойдат мушичките и няма да има кой да чисти; те така ще се загнездят там, че след време цялата чешма ще се разруши и ще дойде смъртта. Не е ли това сегашната философия на живота? След като сте приели всички богатства на света: жена и деца имате, къща имате, вие пак сте недоволни – защо? Майката казва: „Дъщеря ми се ожени за еди-кого си, но той не е за нас, той е непрокопсаник“ – защо? Не е според мярката на майката. Е, добре, синът се оженил, бащата е недоволен – снахата не е по мярката на бащата. И така се явяват спорове.

Когато Господ е направил света, Той не го е създал, за да се нрави само на вас. Той не е създал снахата, за да се нрави на бащата – на него може да не се нрави, но да е приятна на други десет души. Когато прозрете и намерите Бога, само в Любовта ще разрешите тия въпроси. Аз не говоря за Бога в такъв смисъл, както вие Го разбирате, аз давам на тази дума друго значение: думата *Бог* е силна; под думата *Бог* аз разбирам това, което включва в себе си всичко възвишено, благородно. Този, който има в себе си Бога, може да примири всички противоречия в живота, да се справи с всички мъчнотии в света. Това е Бог, това е Живот вечен – да познаем Теб, Единаго, Истиннаго Бога, Който ще ни научи да се справим с противоречията в живота.

Защо се явява недоволството? Защото ние се мислим за по-умни от Господа. Някой казва: „Защо Господ е направил света така?“; отговарям: „Дай си програмата, да видим как искаш Господ да направи света“. Казвате: „Защо дъщеря ми се е родила такава?“ – а каква трябваше да се роди дъщеря ти? В дадения случай ние сме точно такива, каквито трябва да бъдем; засега формата ни е точно подходяща за случая. Ако искаш, можеш да измениш формата си. Сега съвременните учени казват, че по наследство човек се изменя; вярно е, постепенно може да се измени, но това може да стане и моментално. Ако поставя най-мъчнотопимия метал на огън от 100-500°, той няма да се стопи, но ако го поставя на над 1000° температура, той ще се стопи. Топлина, огън ни трябва. Съвременните хора работят без топлина.

Съвременните хора нямат този Божествен огън, изгубили са го. Някой казва: „Слушай, да не ме излъжеш!“ – „Как, аз съм честен човек!“. Мъжът казва на жена си: „Аз ще се оженя за теб, но да ме любиш!“ и не след дълго той я разлюбва; и жената казва същото на мъжа. Прометей[13], който донесе този Божествен огън от Небето, тази светлина, беше прикован на скалата; и Христа разпнаха, защото донесе Божествения огън, а казваха: „Още не може“. Защо – защото хората са болни. Цели две хиляди години се лекуват, след което ги поставят в ретортата – ти си грешник, ела в ретортата!

Тези дни дойде при мен една студентка и ме попита какво нещо е морал, какво представлява духовният живот. Духовният живот е превръщане на твърдите вещества в течни. Ще вземеш един стар човек, ще го поставиш в ретортата и ще го стопиш – така той става духовен. Как ще го стопиш? Ще го стопиш, разбира се. Аз имам в своята стая десет реторти – ако в една от тях сложа 90-годишен старец, в първо време той ще вика, ще плаче, но след няколко дни ще излезе обновен, млад момък. Който не знае какво става в стаята ми, ще се чуди какъв съм и ще каже: „Този човек добре проповядва, а като дойдат хората при него, викат и плачат“. Ето, и ти, ако искаш да знаеш какво става със старите в ретортата, влез в стаята ми и наблюдавай; ще гледаш и ще мълчиш. Старият постепенно ще се стопява, ще минава от една реторта в друга, от едно вещество в друго, докато престане да вика – с него ще стане алхимична промяна и от стар ще се превърне в 20-годишен момък; ще излезе от последната реторта и ще каже: „Свърши се всичко, сега съм нов човек“.

Ще ви приведа примера за буквите. Един ден Бог извикал всички букви една след друга. Първа се явила буквата *А* и Господ я запитал:

– Как се казваш?

– *А* – отговорила буквата.

– Повикай сестра си!

Дошла буквата *Б*.

– Как се казваш?

– *Б-б-б* – не може да каже името си, не се чува никакъв глас.

– Сложи буквата *А* след теб, ще се чуе името ти.

Като сложила *А* след себе си, чуло се *Ба*. *Ба* – знак за учудване. Втората буква казала: „Малко съм гъгнива“. Като сложиш първата буква след теб, и твоето име ще се чуе. Сложете *А* като начало на Любовта – така ще се чуе *Ба*, *Ва*, *Га*. Ако сложиш пред *Ва* буквата *А*, ще се получи *Ава*. Така се изменят буквите и сричките в Кабалата[14] и всяко нещо придобива смисъла, който му е даден. Ти си гъгнива буква *Б*, нищо не можеш да кажеш – сложи гласната *А* след себе си. Гласните имат сила в себе си. Следователно, за да пееш, нужни са гласни звукове.

Великите истини са гласни звукове, чрез които съгласните получават израз; без гласните съгласните ще си останат завинаги гъгниви. Какво ще кажете за едно общество, съставено от съгласни, т.е. гъгниви звукове? За да се развива добре това общество, между съгласните звукове ще сложите гласни. Като влезе Любовта в едно общество, веднага след нея иде Чистотата, после идат Мъдростта и Светлината, а след тях – Истината, т.е. Знанието и Свободата.

„Като го погледна, възлюби го.“ Значи Христос възлюби този младеж и дълго време говори с него. Младежът Му каза: „Учителю, като се върна у дома си, ще проуча това Учение, ще го подложа на опит“. Христос разбра, че младежът се огорчи дълбоко в душата си. Ето, две хиляди години изминаха оттогава и той все опитва това Учение. Кой е този богат младеж – това са християнските народи; богатият младеж символизира християните, които носят богатството на Христа. Той запита Христа: „Учителю, какво да сторя, за да наследя Вечния живот?“. Ще се откажеш от стария живот, от старото учение и ще заживееш разумно – знание, мъдрост имаш, сега ще прилагаш. И до днес богатите опитват Христовото учение.

Днес на всички се налага нов метод – прилагането. Всички искате да бъдете възлюбени. Възлюбил ви е Христос и като ви казва какво да правите, вие отговаряте: „Всичко това направихме още в младостта си“.

Тогава иди, продай все, що имаш, и го раздай на сиромасите. – „Как да го раздадем?“ Това вие сами трябва да знаете. Павел казва: „Ако раздам всичкото си имане, а любов нямам, нищо не съм направил“ – значи ще давате с любов. Сегашните християни не разбират закона за даването. Той представлява процес на сеене – от това, което си посял, ще даваш, т.е. временно ще го изгубиш, но после стократно ще спечелиш. Мислите ли, че ако дадете от любовта си на някой болен, страдащ, той ще ви забрави? Векове, хилядолетия ще минат, но където и да ви срещне тази душа, тя ще помни любовта, която сте ѝ дали, и пътя, който сте ѝ посочили; тя никога няма да ви забрави и ще каже: „Заради любовта, която ми даде, заради онова, което нося в душата си, аз всякога ще съм ти длъжен“ – само този човек ще те приеме в дома си, ще ти измие краката и ще ти даде свята целувка.

Сега, ако ви говори евангелски проповедник, ще каже: „Братко, ти трябва да се покаеш, да се откажеш от лошия път, от греховете си и да приемеш Любовта“. Покаяние и Любов са несъвместими. Не може да боледуваш и да имаш Любов в себе си – болестта показва, че Любовта те е напуснала. За да приемеш Любовта, ти трябва да се откажеш от всички стари възгледи. Аз говоря за онези от вас, у които съзнанието се е пробудило, а не за децата или за ония с материалистичните възгледи. Едни от вас са големи материалисти, а други – идеалисти. Вие принадлежите към различни партии – радикали[15], народняци[16], демократи[17] и др.; едни са българи, други англичани, французи, руснаци. Каквито и да сте, към каквато и школа да принадлежите, едно се иска от вас: да имате Любов. Любов трябва на хората.

Всички говорят за Любовта и свещениците говорят за нея – много естествено, всички се нуждаят от Любов. Онази сила, която поддържа света, това е Любовта, но всички са злоупотребили с нея, ето защо трябва да разберат Любовта и нейните широки прояви. Не отричам старите форми, но казвам: новият живот носи нови форми. Старото не отхвърлям, но с новото ще правя опити. Ние не сме длъжни да се справяме със старите форми на Природата – тя разполага с безброй методи, за да се спра-

ви с тях. Сегашният свят ще се оправи по магически начин: ще дойде Бог един ден на Земята и ще оправи света. Вие си представяте Господа като старец с бяла брада. Не, Бог, Който ще оправи света, ще излъчва такава светлина, че няма да остави у вас неосветено, тъмно място. Той ще донесе такова изобилие, каквото никога не сте виждали, и тогава ще бликнат такива извори, че няма да остане жадно същество в света. Той ще донесе такива сили, че няма да остане болен човек, ще донесе такова богатство, че няма да остане беден човек на Земята. С едно движение на ръката, от горе надолу и от дясно наляво, всичко това ще стане; с едно духване целият свят ще се преобрази. Всички говеда ще приемат човешки образ – рогата и копитата им ще паднат и в тях ще видите свои братя, които ще ви попитат: „Познавате ли ни?“. Това значи да живеем в братство и единство; тогава няма да има юлари и хомоти, няма да има оран, жътва и вършитба. Какво ще има тогава сами ще си отговорите.

И тъй, само онези, на които съзнанието е пробудено, ще разберат, че Бог е слязъл на Земята; на когото съзнанието не е пробудено, само ще гледа, без да вижда и разбира. И моята котка често седи при мен. Аз чета някоя философска книга, а тя погледне, свие се и заспи; понякога ме гледа, но нищо не вижда – нито каква е книгата, нито картините в нея. Случва се да ме пита:

– Има ли в стаята ти мишка, която те смущава?

– Чувам от време на време, че нещо скърца, трябва да е мишка, но слушай, като я хванеш, не я изяждай!

– А-а-а, нашият закон не признава такива неща. Как да не я изям? Ти ме изпитваш. В нашия закон пише като хванеш мишка, да я изядеш.

– Тогава не я яж с кожата, свали я.

– Нямам време да чакам, кой ще търпи да свалям кожата ѝ?

Така разговарям с котката. Като свърша разговора, тя ми казва: „Хайде сега, гледай си работата, аз ще си поспя“ и заспива. Казвам: умна е тази котка. Понякога тя мине край мен, поглади се, погледне ме и казва: „В много тясна стая си се затворил. Аз не мога да остана тук, отвори ми да изляза навън!“. Умна е тази котка, иска да

излезе навън, в широкия свят. Ставам, отварям ѝ вратата и тя излиза. Пак се обърне и ми казва: „Помни, ще се върна. Няма да оставя да те смущават мишките, аз лесно се справям с тях“.

„И като го погледна, възлюби го.“ И на вас казвам: приложете Любовта в живота си. Като изучавате закона на Любовта, не се занимавайте с хората – всеки човек се занимава със себе си, следователно не се бъркайте в неговата работа. Например аз чета книга и моят приятел до мен чете някаква книга – имам ли право всяка минута да го побутвам и питам какво е разбрал от това, което чете? Ако го побутвам така, той няма да си научи урока. Трябва ли да го уча, да го морализирам как да живее? Българинът е практичен, но същевременно обича да морализира.

Отиват двама млади, мъж и жена, на гости у кума си. Жената казва на мъжа си: „Като говориш, ще внимаваш; ще си служиш с високи, отбрани думи, да не ме засрамиш!“. Мъжът говори: „Небе, Слънце, светлина, Бог, Ангел, Архангел, Серафим, океан“ – все отбрани думи; кръстникът му, като го слуша, казва: „Дъската му хлопа!“. Така постъпват мнозина, на които е казано да си служат с езика на Библията и Евангелието. Срещне ме някой и ме пита: „Ти знаеш ли какво е казал Христос?“ – и започва да ми цитира един, втори, трети стих от Евангелието; срещне ме друг и ме пита: „Знаеш ли какво е казал Христос?“ – и започва да ми цитира същите стихове; среща ме трети – и той цитира същите стихове. Аз си записвам всичко, каквото ми казват. Еднообразие е това!

Един ден срещам едного и го питам: „Знаеш ли нещо, което Христос е казал, но не е записано?“. Ето едно от ненаписаното: глупавите повтарят, а умните се учат. Ще кажете, че повторението е майка на знанието. Какво знание придобива фонографът, като повтаря нещата? На фонографа е отбелязана само една реч, която, пусната за първи път, прави впечатление, но щом се повтори, всички казват:

– Чухме я, искаме нещо ново.

– Не мога да изнеса нищо ново.

– Защо?

– Интелигентността не е в мен, тя е вън от мен.

Така мнозина преповтарят писаното в книгата на Любовта. Питам знаеш ли колко градуса има Любовта – 135 милиона градуса топлина. На тази топлина всичко се топи – поставят ли човека на нея, той се стопява и изгаря и след това му слагат надгробен камък. От Любовта материята претърпява цяла метаморфоза – силите взимат друго направление и започват да съграждат Божественото тяло, в което човек ще живее в бъдеще. Това са творческите сили, които градят. Ето защо всички добри хора, всички светии, като минават от едно състояние в друго, преживяват такива състояния, каквито обикновеният човек не може да си представи; те минават през големи вътрешни страдания. Не е лесно да те поставят в една реторта, във втора, в трета. Колкото да викаш и да плачеш, ще минеш през 135-те милиона градуса на Любовта. За този огън апостол Павел е казал: „Горко ми, кой ще ме избави от закона на плътта?“. Като минал през този огън, той казал: „Разбрах какво нещо е Любовта. Сега тя е в мен и Дух Божий живее в мен“.

Днес аз говоря на младите, които са за Любовта. Казват, че съм развращавал младите; така мислят само старите, затова ги оставям настрани, настрани оставям и религиозните хора. Младите са на моя страна – те нямат Църква, те питат: „Нова Църква ли ще градите?“. Може ли да се гради Църква – как ще градиш Любовта? Ние не градим Църква. Благодарим на ония, които градят Църкви. Ако е въпрос за Църкви, ние признаваме само една Църква във Вселената – Църквата на Природата, с безброй кандила – звезди и слънца. Цялата Природа е едновременно и Църква, и училище. Ние можем да посетим Църквата на ония, които са я градили; ние може да се радваме на тия братя, че си имат Църква, но не можем да градим такива Църкви. Извинете ме, но аз не зная да градя Църква, не зная и дали има нужда. Всичко мога да градя, но за Църква и за училище не съм се учил да градя. Докато има толкова майстори, дошли преди мен, нека те градят Църкви и училища.

„И като го видя Христос, възлюби го“ – спрете се върху този стих. Че ви е възлюбил Христос, никой не може да го отрече – за това има такива силни аргументи, които никой не може да обори. Имате живот – това е резултат на тази Любов. В деня, когато откажете тази реалност, вие моментално ще свършите. Докато вашият ум свети, докато вашето сърце грее, докато вашето тяло се движи, вие се ползвате от тази Любов. Не питайте Бога възлюбил ли ви е – Той ви е възлюбил. От хиляди години имате Неговата любов, а от вас се иска съзнание – да се покажете достойни синове на вашия Баща, Който досега нищо не е искал от вас. И когато вършите престъпление, Бог не се изпречва с тояга пред вас – Той затваря очи, за да не вижда. Двама братя се карат, убиват се – Той все затваря очи, за да не вижда. Защо прави това – защото има Любов към вас и казва: „Вие не разбирате още великия закон – че Любовта Любов ражда, а насилието ражда насилие“. Няма друг закон, друга система, освен Любовта, която може да поправи вашия живот. Вие можете да го приложите практически, но правилно да го приложите. Някой казва: „Да раздадем имането си“; не, братко, ако раздадеш имането си без Любов, не го раздавай, защото в моята душа ще се явят същите принципи, същите чувства, както в твоята душа, и аз ще ти стана най-големият неприятел. Дадеш ли парите си с Любов и забравиш, че си дал тези пари, ти печелиш един добър приятел – такъв е законът. Това е един въпрос, който можете да проверите.

Сега ние сме пред един от великите опити в света. Понякога аз съжалявам, че даже мои ученици криво тълкуват думите ми. В моето съзнание думите имат само едно значение. В мен няма никакво пропукване на съзнанието; няма абсолютно никакво съмнение за вечното, за реалното, защото ние живеем вътре в този свят. Ние го знаем какъв е – той не е такъв, както учат философите; не е такъв, какъвто го представят и разните религии. Те така го рисуват, обясняват, но сами са виновни за това. Ще ви разясня мисълта си. Някой рисува една картина сутрин при зазоряване. Картината ще бъде една според светлината, при която рисува художникът, но при друго осветление картината ще бъда друга. Божественият свят е такава хармония, в която като влезете, ще забравите всичките си грижи и страдания;

там нещата имат смисъл и дълбочина, там всичко живее с Любов, там има изкуства, каквито не подозирате, и такова разнообразие, че за всеки човек има специална работа, която му допада. И като живееш с радост в този свят, може да се учиш. С хиляди години може да живееш там, без да ти дотегне. Животът не е еднообразен. И като те възлюби Христос, ще влезеш в Божествения свят и тогава няма да бъдеш като съвременните хора.

„И като го видя Христос, възлюби го.“ Сега и вие сте от възлюбените, на които Христос казва: „Идете, продайте всичко, каквото имате, и след това елате и Ме последвайте“, а вие казвате: „Господи, ще си помислим малко“. От две хиляди години все мислите, аз ви питам сега: „Намислихте ли? Последният ден е вече!“. Като се прави заем, нали се определя падежът и като се изпълни времето, трябва да се приключи със заема. Та вие сте вече в последния ден и може би след няколко часа ще кажат: „Затвори се вече касата, заемът е или сполучлив, или не е сполучлив“. Сега всички Църкви може да ви кажат: „Има още време, Христос не е в света, най-малко след един век ще дойде“; лъжат се, Христос е в света – всяка сутрин, като изгрява Слънцето, Той излиза заедно с него и гледа света. Той вижда, но хората не Го виждат. Като минава през София, Той е отворил широко очи и казва: „Я доведете онзи, богатия, при Мене!“. Христос казва: „На Мен се даде всяка съдба – нека Ми доведат този министър!“. Хващат го и го завеждат. И като дойде при Христа, Той няма да го изобличи, а ще каже: „Спомняш ли си онова време? Аз те възлюбих. Готов ли си да изпълниш това Учение?“ – така ще те пита Христос. Ако си готов, ще кажеш: „Господи, готов съм, реших и свърших каквото искаш от мен“. Той ще ти даде една целувка и ще каже: „Радвам се, ти сега си Ми брат“. Ако не искаш да изпълниш Учението, Той ще те пусне и като излезеш, там ще те хванат други ангели.

„И умря Лазар, и го заведоха в лоното Аврамово.“ Като умря Лазар, нямаше музика, попове, владици също нямаше. Сега, като умре някой богат човек, там има и попове, и владика, но като отиде на онзи свят, там ще има плач, мъчение. Знаете ли как го посрещат там?

„И възлюби го“ – това е важно за вас. Няма да мислите за смърт. Аз искам учениците на Бялото Братство да приложат тази Любов в най-малък размер, микроскопично да я приложат, без никакво изключение. От вас искам да разрешите кардинално този въпрос.

Сега всички сте възлюбени и аз се радвам, че ви намирам. Уверен съм, че вие сте решили така въпроса: ще дойдем, ще изпълним великата Божия воля така, както великата Божия Любов изисква; по Любов ще направим всичко и тогава всички спорове ще се разрешат. Ще оставим света, нека си спорят там. Има два процеса в света, но ние сме за вътрешния, вечния процес, в който съществува абсолютна хармония. Сега разрешаваме този въпрос. Той е решен в далечното минало, а в бъдеще ще донесе най-добрите резултати.

Тайна молитва.

22 октомври 1922 г., София

Станете да отидем!

Но за да познае светът, че аз любя Отца, и както ми е Отец заповядал, така правя. Станете да отидем оттука!

От Иоанна 14:31

„Станете да отидем оттук!“ – накъде да отидем? Когато малкият ученик поиска да стане, подразбираме, че иска да отиде някъде – къде? На училище. Когато богомолецът поиска да стане оттук, подразбираме, че иска да отиде някъде – къде? На църква. Когато химикът поиска да излезе от дома си, подразбираме, че ще отиде в лабораторията. Когато домакинята стане рано от сън и отиде някъде, къде отива – в кухнята. Когато престъпникът напусне дома си, къде отива – в затвора. Всички хора отиват някъде – това отиване е неизбежно.

Стани – това е глаголна форма, взета от един стар език, която означава съзнателна проява на човешкия живот. Когато човек си каже: *Стани*!, това означава съзнателна проява с цел да извърши нещо разумно.

„Станете да отидем!“ – къде? Някъде. Ние сме дошли на Земята – докога ще бъдем на нея? Временно, животът на Земята е временен и преходен; ако беше вечен, неизменен, реален, щяхме да останем тук за вечни времена. Всъщност завинаги ли оставаме на Земята? Къде са вашите бащи, деди и прадеди, останаха ли на Земята? Бих желал да видя поне един човек, останал завинаги на нея. Мислите ли, че ще останете за вечни времена на Земята? Ако ви запитам ще останете ли завинаги, ще кажете: „После ще говорим за тази работа“. Според мен хора, които отлагат работите за после, не са умни. Преди да започнеш една работа, първо ще я обмислиш, а после ще пристъпиш към прилагането ѝ – остане ли да я обмисляш, след като я започнеш, нищо няма да свършиш.

Казваш: „Да видя, да повярвам, да опитам“; не „да видя“, но ще видиш; не „да повярвам“, но ще повярваш; не „да опитам“, но ще опиташ. – „Ама повярвай, имай доверие в мен!“ – няма да пристъпваш слепешката, но с отворени очи, ще приложиш вярата си на опит. Когато математикът иска да докаже една реалност, той първо я отрича, после я приема.

Професорът развива пред студентите въпроса за съществуването на Бога и казва: „Според едни научни данни Бог не съществува; да допуснем тогава, че Бог не съществува“. Питам как може професорът да доказва това, което не съществува – той доказва една отрицателна мисъл; всъщност няма защо да доказваш това, което не съществува. – „Няма Бог!“ – щом няма Бог, няма защо да доказваш това. Едно е вярно: всяко нещо, което отричаш, съществува. Ако светлината не съществуваше, ти никога не би могъл да я отречеш – защо? Защото не би имал никаква представа за нея. Следователно всяко нещо, за което нямаш представа, не може нито да се отрича, нито да се доказва. Всеки, който се опитва да докаже несъществуването на Бога, е започнал да работи с отрицателната истина. Можеш да започнеш с отрицателна мисъл, но в края на краищата ще докажеш положителната.

Какво се разбира под думите *Бог не съществува*? Това означава, че Бог не е в сенките на нещата, и в този смисъл светът е сянка на Бога – значи Бог не съществува в Своята сянка. Това не показва, че извън сянката си дървото не съществува; и без сянката си съществува и се проявява – сянката зависи от дървото, но не и дървото от сянката. Като говоря за сянката на дървото и самото дърво, нямам намерение да доказвам съществуването на Бога. Не е важно доказването на нещата, но човек трябва да има ясна представа за Истината. Да поддържаш съществуването на Бога, това значи, че приемаш нещата близо до себе си, в съзнанието си; да Го отричаш, това значи да приемаш нещата далеч от себе си, от своето съзнание. Човек допуска в съзнанието си само онова, което вижда и разбира; щом не вижда и не разбира нещо, той не го приема в съзнанието си. Не е въпрос дали Бог съществува, или не, важно е, че човек е проява на Бога, т.е. той е даденото.

Някои философи разсъждават така: Бог не съществува, а човек съществува; човекът, даденото, съществува, а Началото, от Което човек излиза, не съществува – те започват от даденото и с него доказват всичко. Значи щом имаш едно дадено, с него ще докажеш всичко? Ето, и аз започвам с даденото: кое е даденото в човека – неговият ум; има ли второ дадено – сърцето; третото

дадено – волята. Сега ще работя с три дадени величини – ум, сърце и воля. Казвам: едната величина е мъжът, другата – жената, а третата – Бог. В геометрията е казано: „Две величини, поотделно равни на трета, са равни помежду си“. Проявеният Бог в мъжа е равен на проявения Бог в жената , или, с други думи казано, жената е равна на мъжа. Това може да се докаже математически, с ред формули. Сега теглят мозъка на мъжа и на жената и казват, че мозъкът на мъжа тежал повече от мозъка на жената, следователно в интелектуално отношение мъжът стои по-високо от жената; това не зависи от теглото на мозъка, но от възможностите, вложени в ума, сърцето и волята на мъжа и на жената. Аз казвам: вложените възможности в ума, сърцето и волята на мъжа са равни на вложените възможности в ума, сърцето и волята на жената. Ако това не е така, никаква хармония не може да се възстанови между мъжа и жената; между тях няма да съществува никакво равновесие, а където няма равновесие, не може да се говори за хармония и където няма хармония, никакво растене не може да се очаква – в Битието само равните величини причиняват растене. Замествам понятието *мъж* с Вечния принцип в света, с възможностите на Мъдростта, с Божествената мъдрост, а понятието *жена* – с Вечния принцип на Любовта, с Божествената любов. Значи възможностите, които съществуват в Мъдростта, са равни на възможностите в Любовта. С други думи казано: всяка възможност на Мъдростта се реализира от възможностите на Любовта и всяка възможност на Любовта се реализира от възможностите на Мъдростта.

И тъй, какво ще отговорите на въпроса: „Що е мъжът?“ – ще кажете, че мъжът е същество, което мисли. Но в ума има толкова мисли, колкото чувства и желания има в сърцето – на всяка мисъл отговаря едно чувство или едно желание и на всяко желание и чувство отговаря по една мисъл; всяко желание се реализира в своята мисъл и всяка мисъл се реализира в своето желание – това е закон, който съществува и в отношенията между хората. Например в живота срещате мъже и жени, братя и сестри, приятели и приятелки – това са полюси, които се привличат. Следователно само между мъже или само между жени приятелство не съществува – може да се говори за приятелство, но само между мъж и жена; между двама мъже или две жени никакво приятелство не съществува. Където има приятелство, там има и вражда; значи между мъж и жена има приятелство, има и вражда. Може ли човек сам със себе си да враждува – това значи при най-малката грешка сам да се унищожиш; всеки човек има добро мнение за себе си, затова е снизходителен към своите грешки. Казваш: „Не искам да бъда жена, мъж искам да бъда“. Знаеш ли какво е предназначението на мъжа и на жената? Жената иска да бъде мъж, но мъжът не иска да бъде жена – защо? Понеже жената е излязла от мъжа, иска да се върне при него, да стане мъж, но понеже мъжът не е излязъл от жената, той не иска да се върне при нея, да стане жена и казва: „Жената ще дойде при мен, няма защо аз да отивам при нея“.

Питам: кое е по-голямо – което се движи към нещо или което стои на едно място? Кой е по-силен – живият или мъртвият; който стои и не работи или който се движи и работи? Ще кажете, че живият е по-силен от мъртвия; аз ще ви докажа обратното, а именно: мъртвият е по-силен от живия. Взимам два жълъда, единия слагам в хамбара, между много жълъди, а другия посаждам в земята, при условия да изгние и умре. Кой от двата жълъда е по-силен – който е оставен в хамбара да живее или който е посаден в земята при условия да умре? Вторият жълъд е по-силен – още напролет той ще изникне и след няколко години ще бъде хиляди пъти по-силен от жълъда в хамбара. В заключение на това казвам: има смърт в растенето, в проявата; има живот в застоя, в непроявата.

Привидно това са парадокси, които нямат никакво приложение в живота. Лесно се доказва, че живият е по-силен от мъртвия, но трудно се доказва обратното – че мъртвият е по-силен от живия; последното твърдение само го допускаме, а първото го доказваме. Щом нещо не може да се докаже, може да се отрече. Отричането е също такава необходимост, каквато и доказването – за да се убедиш в известна истина, първо трябва да я отречеш и така, по негативен начин, човек се утвърждава в истината; за

да я реализира, той трябва да я възприеме. Следователно, ако искаш да усилиш убеждението си или вярата си в истината, откажи се от нея. Ако искаш да увеличиш житото в хамбара, посади го в земята, там то ще се умножи. Да се отречеш от една истина, това значи да я поставиш временно при условия, при които тя може да се прояви; да възприемеш една истина, това значи да ѝ дадеш такова място в себе си, при което тя може да се реализира.

В Природата съществуват два процеса: отричане и приемане, разпръскване и събиране, излизане от себе си и вглъбяване в себе си. Въз основа на това бедният иска да се разшири, а богатият – да се събере на едно място. Покажете на бедния една голяма нива и го слушайте какво говори – той казва: „Да е моя тази нива, зная какво да правя“. Като му я дадат, веднага я засява, ожънва и събира житото в хамбара с желание през следващата година да засее по-голямо място и да получи повече плод – той се радва, че се е разширил. Човек може да събере цяла вечност в един хамбар.

Под *вечност* разбирам условията, при които Животът се проявява. Посятото жито на голямата нива може да се събере в малък хамбар, значи и най-големите възможности могат да се съберат в малко пространство. Материята на мозъка е скрита в малко пространство, но знаете ли какво голямо пространство е заемала, преди да се ограничи? Днес мозъкът се е затворил в малък хамбар като житото в житницата. Вашата работа се определя в обработване на възможностите на мозъка чрез мислите, чувствата и постъпките ви.

Христос казва: „Станете да отидем!“ – къде? При Бога. Днес всички хора не отиват при Бога. И свещеникът влезе в църква, сложи епитрахила си, вземе кандилница и свещ в ръка и чете: „Да отидем при Бога!“ – това не е отиване при Бога. Когато младата мома се облече в булчинска рокля, с венец на главата и китара в ръка, отива ли всъщност при своя възлюбен – тя казва, че се жени, че отива при своя избраник, но го лъже. Той се мами, че момата иде при него, но не знае, че тя иска само да се осигури; и момата се лъже, че момъкът иде при нея – и той иска да се осигури. Младите се мамят, лъжат се, а

старите се заблуждават. Момата се накичи, облече бяла рокля и казва на момъка: „Настанаха щастливи дни за нас!“; и момъкът, от своя страна, се облече с нови дрехи, сложи китка на дрехата си и казва на момата: „Ние сме родени един за друг!“. Животът показва дали наистина настанаха щастливи дни и доколко са един за друг – те виждат, че нито той е за нея, нито тя – за него. Защо – защото възможностите на Бога не са проявени нито чрез мъжа, нито чрез жената; и двамата са лишени от тях.

Сега чрез сравнение ще докажа горната мисъл. Любовта, първата възможност в света, представлява земята – така я приемам аз; светлината представлява Мъдростта. Имам две възможности, с които разполагам – земя и светлина; взимам житно зрънце или ябълкова семка и ги посаждам в земята. Както семето не може без почва и светлина, така и човек не може да израсте без Любов и Мъдрост – Любовта отдолу, като почва, и Мъдростта отгоре, като светлина, са главните условия за проява на мъжа и жената, за хармония между тях. Като знаеш това, не казвай, че не можеш да живееш и да се разбираш с мъжа или с жена си, но се запитай: „Имам ли почва под себе си? Имам ли светлина над себе си?“. Ако отнемете светлината на което и да е растение, в скоро време то ще пожълтее и изсъхне – в този смисъл жената е почвата, а мъжът е светлината. Затова се казва, че нито без жена може, нито без мъж – това са символи. Но като се натъкнете на своите стари възгледи, казвате: „Защо жената да е земя, а мъжът – светлина?“. Какво лошо има в това? Жената носи земята, а мъжът – светлината; те трябва да се съединят в едно цяло, за да се проявяват чрез тях всички добродетели. – „Каква е целта на нашия живот?“ Да бъдете добродетелни.

Ученият ще каже, че целта на живота е човек да стане културен, да има знания, да прави изобретения. Един учен измислил аероплана с цел да разрушава градовете; друг учен измислил параход, чрез който да пренасят далекобойните оръдия – какво се постига с тези изобретения, дохожда ли се до целта на живота? Ще кажете, че учените са измислили особени пилюли за хранене, които заместват всички храни – достатъчно е

човек да хапне едно пилюлче, за да се чувства задоволен за цели 24 часа. Това не е достатъчно. Питам: кой учен е могъл да създаде един плод като тези на Природата? Никой не може да надмине Природата, нито да я подчини. Въпреки това учените искат да станат независими, да се освободят от влиянието на Природата, да станат богове; ще станат богове, но на робството и на ограничението. Когато хората хванат един здрав, силен вол, веднага го впрягат и завеждат на нивата да оре, казвайки: „Този вол е бог на воловете“ – под *бог* разбират силно същество, но винаги силното хваща слабото и го поставя на работа.

Христос казва: „Станете да отидем оттук!“; така казват и културните хора – като стоят на едно място известно време, насищат се на всичко и казват: „Станете да отидем оттук“. Не казвам, че сегашната култура е лоша, но човек трябва да мисли, да разбере смисъла на живота. Смисълът на човешкия живот е в забогатяването. Бедният иска да стане богат, за да придобие условия за развитие; невежият иска да стане учен, да забогатее в знания, защото и знанието носи условия за развитие – човек се нуждае от книги, от лаборатория, за да се развива. Природата е предвидила всичко – тя е най-великата лаборатория, в която човек може да прави своите опити и да се развива. Всичко, нужно за човешкото развитие, е вложено на Земята. Жената е библиотекарка на Земята – като дойде нейният възлюбен на Земята, тя го въвежда в тази лаборатория, показва му всички книги и пособия, с които може да си служи; щом изучи науката на Земята, той ѝ казва: „Сега аз ще те заведа на Слънцето, откъдето дойдох, да ти покажа какво трябва да научиш“. Така ще дойде човек до истинското развитие – тя ще слезе на Земята, той ще остане горе; после той ще слезе долу, тя ще се качи на Слънцето. В това движение от горе надолу и от долу нагоре се крие развитието на човека. Докато мъжът е на Слънцето, а жената е на Земята, те ще се разбират; съберат ли се на едно място, никакво разбирателство не може да има между тях.

Сега мъжът казва на жената: „Ти ще дойдеш при мен“ и жената казва на мъжа: „Ти ела при мен!“. Когато

мъжът отиде при жената, хората го съжаляват, защото се намира в положението на приведен зет. Когато попитат турчина как живее, той казва: „Като приведен зет“ – значи положението на приведения зет не е добро. Остане ли мъжът да живее при жена си на Земята, работата му не върви добре; остане ли женатата при мъжа си на Слънцето, и нейната работа остава назад. Жената ще живее на Земята, а мъжът – на Слънцето. Съществената задача на жената е да придобие Любов в сърцето си. Ако от сърцето на жената не извира Любов, тя не е жена; ако мъжът не е извор на Светлина, той не е мъж – в такъв случай нищо не постигат. Следователно, ако искаш да бъдеш жена, от сърцето ти трябва да извира Любов, както от чистия планински извор блика вода, която пои всичко живо; ако искаш да бъдеш мъж, от ума ти трябва да блика Светлина, да осветява целия свят.

„Станете да отидем оттук!“ Питате какво е искал да каже Христос с тези думи; не е важно какво е искал да каже, важно е какво е проявил. Какво ще кажете, ако ви попитам защо се жените? Ще кажете, че женитбата е необходима за размножаване на хората, за поддържане на рода. Защо трябва да се поддържа родът? – „Не знаем.“ Според мен човек трябва да знае защо постъпва по един или друг начин, защо прави нещо. Ученикът учи, за да придобие знание, чрез което осмисля живота си или си създава кариера; като се стреми към знанието, всеки човек си поставя различни цели.

Хората не разбират защо в известен случай човек може да се ожени, а в друг случай – не. Ще кажете, че това е парадокс. Според мен само младите се женят, а старите умират – това е закон. Когато един умира, друг се ражда; когато един се жени, друг умира. Да се ожениш – това значи да станеш собственик, да владееш нещо: мъжът владее жена си, а жената владее мъжа. Щом имаш владение, ще ти дадат крепостен акт. Мъжът казва: „Ожених се за еди-коя си Мара. Тя е длъжна да става сутрин рано, да свари млякото и кафето, да ми приготви закуска; после да приготви хубав обяд, а вечерта да направи кюфтета – ако не изпълни тези задължения, очаква я глоба“. Това значи да се ожениш – да владееш нещо с крепостен акт

и да имаш право на давност; ще подпишеш крепостния акт и ще влезеш във владение на тази собственост.

След всичко това ще кажат, че Бог съчетава хората, че женитбата е от Бога. Ако е така, как смеят хората да се развеждат; ако женитбата е Божествен закон, как може да се разрешава с човешки закони? Защо се развеждат мъже и жени? Че някой мъж се срещал с чужди жени, че не се връщал вкъщи – веднага дават развод на жената. Откъде знаят, че мъжът не води правилен живот? Аз мога да ви докажа, че съществуват само един мъж и само една жена. Щом има само една жена, откъде са дошли другите? Мъжът има само една жена, следователно останалите са му близки – сестри на собствената му жена. Ще възразите, че не съм прав; аз съм прав, а вие сте криви; поддържам: докато жената мисли, че съществуват много жени, тя всякога ще подозира мъжа си и докато мъжът мисли, че съществуват много мъже, той всякога ще подозира жена си.

И тъй, жената трябва да каже: „Щом съм жена, аз съм Любов“ – нищо повече; в този смисъл не може да има разлика между една и друга жена. И мъжът трябва да каже: „Щом съм мъж, аз съм светлина“ – нищо повече; следователно не може да има разлика между един и друг мъж. Докато идеите са разбъркани в умовете на хората, те никога няма да се познават. Какво ще стане с човека, ако всичките му органи – ръце, крака, очи, уши се отделят и започнат да живеят индивидуално? Докато между органите на тялото съществува раздор, човек е осъден на смърт. Всеки орган трябва да бъде на мястото си и да съзнава предназначението си, да съзнава, че е част от едно цяло, че интересите са общи; така и интересите на всички жени и на всички мъже са едни и същи. Следователно задачата на жената не е да владее мъжа, да има крепостен акт върху него и задачата на мъжа не е да владее жената.

Христос казва: „Станете да отидем оттука“ – това значи: напуснете мястото на заблуждението, мястото на невежеството. Казвате: „Ние имаме знания, наука“; не отричам вашата наука, но тя е само предисловие на новата наука и знание, които идат сега в света. Днес всички

хора – мъже и жени, трябва да работят върху себе си. Ще кажете, че с Любовта всичко се постига; така е, но познавате ли Любовта във всичките ѝ прояви? Светлината, за да се прояви, трябва да мине през земята; следователно и Любовта, за да се прояви, трябва да мине през сърцето – то е почвата, земята. Ето защо казвам, че светлината може да се реализира само в Любовта – само светлината дава условия на Любовта да изяви своите вътрешни подтици. И човек по отношение на Бога заема същото положение, каквото и Любовта към светлината – без Бога човек не може да се прояви. Като знаеш това, не питай какво представляват мислите, чувствата и постъпките на човека – те са проява на Бога. Щом мислиш, щом желаеш и изпълняваш, това е Бог в теб. Стремиш се към нещо – твоят стремеж трябва да има определена цел, а да реализираш целта си, това значи да дадеш плод.

„Станете да отидем оттук“. Къде ще отидем – в пътя на Живота. В кой живот – един е Животът, един е пътят на Живота. Обикновената човешка мисъл, обикновената философска и религиозна мисъл са довели човека до отрицателен възглед за живота. Аз разглеждам живота така, както Бог го е създал. Считам, че всичко в живота е добро, но хората са разместили нещата, благодарение на което са придобили криви възгледи за него.

Ако богатият не е употребил богатството си намясто, той не е разбрал защо е богат, не е разбрал и смисъла на живота. Какъв е смисълът на богатството – чрез него богатият трябва да създаде работа на бедните, да бъде справедлив към тях, да се вглежда в нуждите им и да им плаща навреме, не трябва да отнема и стотинка от работника. Правило е всякога да минава от кесията на богатия към кесията на бедния, но не и обратното.

Каква е задачата на учения – да употреби своето знание за благото на ближния си. Каква е задачата на светията – да покаже на хората пътя към Любовта и да просвети всички онези, които искат да служат на Бога. Каква е задачата на свещеника – да проповядва Любовта, а тя не се проповядва на думи, но с дела; тя е вътрешна сила, която не се изказва с думи. Можеш да не говориш нищо за Любовта, но достатъчно е да по-

гледнеш човека, за да познаеш има ли той Любов, или няма. Любовта изключва всички противоречия, тоест тя примирява човека с противоречията. Защо – защото огънят на Любовта е силен и изгаря всичко, което срещне по своя път. Любовта изключва и съмнението – тя допуска само онова съмнение, което подтиква човека към истинското знание. Следователно, ако се съмняваш, търси причината на твоето съмнение. „Аз съм религиозен, не се съмнявам“ – не е там въпросът, важно е уверен ли си в своята вяра.

Питам: ти, който минаваш за религиозен, уверен ли си, че като умреш, ще отидеш направо в Рая, имаш ли крепостен акт за Небето, имаш ли позволение да влезеш там? – „Трябва ли позволение за това?“ Трябва, разбира се. Както не можеш да отидеш в Америка без позволение от България и от всички държави, през които ще минаваш, така не може да влезеш и в Небето без позволение на тамошните власти. Имаш ли познати на Небето? – „Имам – там са майка ми, баща ми, дядо ми и баба ми.“ Кога са заминали за там? – „Преди 30-40 години.“ Имаш ли писмо от тях? – „Нямам.“ Щом нямаш писмо, те не са на Небето. Тръгнал сина ти за Америка, но попаднал в плен някъде в Арабия, а ти се чудиш защо не ти пише и казваш: „Пощата не е редовна“; американската поща е много редовна, но твоят син не е в Америка, търси го в Арабия, между пленниците. Сега и вас питам: получавате ли писма от вашите заминали майки и бащи, баби и деди? – „Не получаваме.“ Много естествено, те са някъде в Африка, в робство.

Казвате за вашия близък, че е отишъл на Небето – ако е така, радвам се, но чакайте да видите ще получите ли писмо от него. Ако синът ви е в Америка, първо на вас ще пише: „Татко, пристигнах благополучно в Америка, записах се в университета, започнах да уча, настаних се добре. Като ми изпращаш пари, ще знаеш вече на какъв адрес да пишеш“ – това значи да знаеш следите на сина си и да си във връзка с него. Това значи да знаеш, че синът ти е на Небето.

– „Докажи ни съществува ли Небе, съществува ли друг свят.“ Ще ви докажа – как? Като превърна знайното

в незнайно; като превърна обикновената математика в трансцедентална. Всичко може да се докаже, но вашите скрити способности трябва да се пробудят – без тях нищо не можете да разберете. Лесно е да кажеш, че има или няма Бог – и едната, и другата мисъл не е твоя. Ако казваш, че Бог съществува, питам: говорил ли си с Него? Ще кажеш, че е богохулство да се задава такъв въпрос. Според мен богохулство е, ако не си говорил с Господа, а не ако си говорил. Какво богохулство има в това, че те питам говорил ли си с някой виден професор? Да говориш с Господа – това е велика привилегия; Той ще ти открие много неща и след разговора си с Него ще кажеш: „Сега разбрах смисъла на живота, разбрах, защо светът е създаден“.

Казвате: „За Господа не се говори, не трябва да се споменава името Му напразно“; не, приятели, това е заблуждение – ще търсиш Господа и като Го намериш, ще разговаряш с Него. За да постигнеш това, от теб се иска нещо особено. Какъв трябва да бъдеш, за да говориш с Господа?

При един виден европейски професор по музика, професор Уилсън, се явили трима ученици да учат. Първият ученик казал, че много обича музиката, но когато професорът оставал недоволен от него, той се оправдавал с лошите условия, в които се намирал, и казвал: „Господин професоре, ако имам обувки, здрави дрехи, ще имам разположение да свиря, но при това положение не ми се свири“. Професорът го изслушвал и нищо не казвал. Вторият ученик посещавал уроците по музика, но и той постоянно се оправдавал, че няма обувки, дрехи, няма своя цигулка и бил принуден да свири с чужда. Професорът му го изслушвал, но и на него не казвал нищо. Третият ученик, също беден, със скъсани дрехи и обувки, посещавал професора си, свирел с любов, учел уроците си и не се оплаквал; щом дохождал в дома на своя професор, събувал обувките си и започвал да свири, професорът взимал цигулката си и двамата свирели. Ден след ден той успявал в музиката и се определил като добър, способен ученик.

Казвам: повечето от сегашните хора постъпват като двамата ученици – едни се оплакват на Господа от

мъжете и жените си, другите се оплакват от господарите си. Бог слуша оплакванията им и мълчи, нищо не казва. Питам: колко от сегашните хора отиват при Господа с измити ръце и крака, с чисти умове и сърца, готови да учат и прилагат наученото? Днес повечето хора говорят за всичко, но малко учат. Те третират въпроса за съществуването на Господа и казват: „Няма Бог“. Които вярват в Бога, постоянно се оплакват: „Господи, мъжете ни са лоши“. – „Разбрах, чух оплакванията ви.“ – „Жените ни са лоши.“ – „Чух и това“. – „Синовете и дъщерите ни са лоши.“ – „Чух и разбрах.“ Какво трябва да се прави?

Често ме посещават хора – наши приятели, които ме питат какво да правят, за да бъдат доволни. На всички отговарям: аз съм намерил нов метод, чрез който превръщам недоволството в доволство: впрягам енергиите на всички хора, според тяхната възраст, на работа. Като дойде при мен едно момиченце, питам го какво иска да му подаря – момиченцето иска кукла; купя му една хубава кукла и го оставям да се занимава с нея. То взима куклата и започва да играе: къпе я, съблича я, облича я, слага я да спи, говори си с нея – така минава денят в игра и забава. Като дойде момченце при мен, и него питам какво иска да му подаря – то иска конче; купувам му едно хубаво конче, с колелца, с юзда на устата и гледам какво ще прави – то веднага се качва на кончето и започва да го язди. Цял ден се разхожда из стаята ми, но аз търпя, гледам как се занимава – като слезе от кончето, започва да си говори с него, глади го, чеше гривата му. Като пораснат децата, давам друго занимание: на младата мома давам мотика, да работи на лозето, да копае и да разговаря със земята; на младия момък купувам кон и кола, да пренася пясък, камъни и тухли, да помага на бедните хора – сутрин ще впряга коня, вечер ще го разпряга и ще почива. В първо време ще се оплаква от болки в кръста, но после ще свикне и ще благодари, че има възможност да помага на хората и да се учи от тях.

Разумният свят приготви един хубав подарък за жената и друг – за мъжа: за жената мотика, да копае и отглежда лозето, а за мъжа – кон и кола. Всички хора – мъже, жени и деца, трябва да се впрегнем на разумна работа, да разберем защо живеем, защо се раждаме и

умираме, защо се учим, защо съществува този и онзи строй. От всички се иска работа – от ученици, от духовници и проповедници, от държавници, от управляеми и управници. Сега, като се заговори за труд и работа, мнозина казват: „Да оставим тези въпроси настрани, те не са навременни“; всички въпроси идват навреме и трябва да се приложат навреме. Когато цирея узрее, трябва да се лекува: ще го покажеш на хирурга, да направи малък разрез, да го изчисти – време е назрелият цирей да се пукне; ако счупиш крак или ръка, трябва да извикаш един опитен лекар, да намести счупената кост, да започне лекуването. Всяко нещо става на своето време.

Мнозина, като слушат да говоря за Любовта, не ме разбират и питат какво нещо е Любовта. Аз говоря за безграничната Любов, те ме питат, какво означава тази Любов. Безгранична любов е непроявената още Любов, в тази Любов е Бог, чрез нея Той се проявява; граничната любов е проявената човешка любов. Безграничната Любов няма начало, няма и край; граничната любов е човешката, която се е проявила и проявява в живота – тя има начало и край, затова я наричат временна, преходна.

Животът има смисъл само в безграничното и непроявеното. Ще кажете, че като безграничен, Бог не може да се познае. Днес, при сегашното ограничено човешко съзнание, наистина Бог остава скрит и неразбран, но в бъдеще, когато съзнанието на хората се пробуди и разшири, човек ще познае и разбере Бога. Всичко става навреме и при специфични условия. Има неща, които съществуват, но са далеч от съзнанието на човека и той не може да ги схване; има неща, които са близо до съзнанието му, затова лесно ги схваща и възприема. Следователно, ако не можеш да възприемеш една идея, това показва, че тя е далеч от твоето съзнание. Че ти не възприемаш известна идея, това не показва, че тя не съществува или че други, по-напреднали същества от теб, не я възприемат. Нещата са относителни – това, което е реално за едного, не е реално за другиго; това, което човек разбира, мравката не разбира.

„Станете да отидем“ – къде? При Бога на Любовта, Мъдростта и Истината, да се научим как да живеем.

Питате защо Бог не се прояви в Своята пълнота – ако Бог би се проявил както искате, вие не бихте издържали на Неговата светлина и топлина, щяхте да се стопите. Ето защо Бог се изявява различно, на всеки според степента на развитието му. Бог очаква хората да се облекат в своята нова премяна. Ще кажете, че светът, че хората са грешни – под *грешни* разбирам, че не са облечени както трябва. Бог казва: „Когато хората се приготвят да Ме посрещнат, т.е. когато се облекат с чисти и нови дрехи, Аз ще им се изявя и ще им донеса великото благо на живота“. Тази е причината, поради която Бог се изявява на едни, а на други не се изявява – първите са готови да Го посрещнат, а вторите – не. Всеки ден Той се изявява в живота на хората.

Какво нещо е Животът? Според някои Животът е движение, но не е така – движението е проява на Живота, но самият Живот не е движение. Животът се проявява чрез нашите мисли, чувства и действия – всяка мисъл, всяко чувство, които никога не се изменят, представляват извор, чрез който Животът тече, без да изтича. Животът е Велик принцип, съзнателна сила, която нито се ражда, нито умира. Да намериш Живота, това значи да си влязъл във връзка с всички живи същества на Земята – с всички риби, птици, млекопитаещи. Защо – защото чрез тях протича Животът. Затова Христос казва: „Аз Съм Пътят, Истината и Животът“. Ако Бог се проявява и в най-малките същества, кой има право да ги убива?

Като казвам, че Бог е във всичко живо, разбирам, че Той се проявява като възможност. Възможностите на Бога са в човека, но не и самият Бог – Той е извън човека, както дървото е извън своята сянка. Сянката е далечно копие на нещата; тя е скрита в самия предмет, както възможностите на Бога са скрити в човешките мисли и чувства. Мислите се изявяват чрез ума, чувствата – чрез сърцето, а постъпките – чрез волята. Питам: какъв трябва да бъде умът, какво трябва да бъде сърцето и каква – волята, за да се изяви Бог чрез тях?

Като ви говоря, вие казвате: „Учителя не е прав в случая; има нещо, което не ни е ясно“. Защо не ви е ясно – защото бързате. Аз съм започнал да рисувам един човек и през първия ден едва съм успял да означа мястото на очите, на носа, на устата; вие погледнете картината и казвате: „Това не е човек, Учителя ни заблуждава“. Чакайте, едва съм започнал картината, това е началото на моята идея, аз съм в началото на моето изкуство. – „Кога ще завършиш картината?“ Почакайте още девет дена – ден след ден прибавям по нещо на картината, на десетия ден ще бъде готова. Елате след десет дена, тогава ще си кажете мнението.

Аз искам, като ви говоря, да мислите право и като излезете оттук, пак да мислите. Като мислите право, ще подобрите и умовете, и сърцата си. Приятно ми е, когато виждам известно подобрение във вас. Приятно ми е да ви срещам бодри, весели, здрави; да виждате смисъла в живота; да знаете защо живеете. От какво умират хората – от скука. Защо умира майката – от несбъднати мечти: докато е била мома, тя е мечтала да се ожени, да си роди едно момченце и едно момиченце, да ги отгледа, да им даде образование, да станат видни хора, да я гледат на стари години; щом се ожени, вижда, че мечтите ѝ не се реализират. Ражда момче и момиче, но те си вървят по свой път – порастват, получават образование, но синът се оженва, дъщерята се оженва и забравят майка си. В първо време ѝ пишат често, но после едва по едно писмо в годината, докато най-накрая престават съвсем. Майката охка, пъшка, страда по тях, докато един ден умре. Те казват: „Умря горката ни майка. Бог да я прости!“. Защо ще я прощава Бог? Тя умря от скука. Вложете някаква цел в живота на човека, да видите как ще оживее и от смъртното легло ще стане.

Една богата американка се влюбила в един красив американец и се оженили. Понеже го обичала много, често му казвала, че за нищо на света няма да се раздели от него. Случило се, че заболяла сериозно от тежка болест и лекарят се произнесъл, че няма да оздравее. Извикали втори, трети лекар, консулт от 12 лекари и всички казвали едно и също: „Болестта е сериозна и тя не може да се справи с нея“. Като се убедили, че жената ще замине за другия свят, лекарите казали на мъжа ѝ да се приготви да изпие горчивата чаша – жена му ще си замине. Крайно измъчен, той отишъл при жена си, за да

се прости с нея. Като видяла, че очите му са насълзени, тя го запитала:

– Защо плачеш?

– Не мога да скрия истината от теб, ще ти кажа всичко: лекарите казват, че ще живееш още 24 часа – болестта ти е тежка, не можеш да издържиш.

– Нищо, готова съм да си замина, но искам от теб само едно: да ми обещаеш, че като умра, няма да се ожениш за друга.

Той отговорил:

– Ти знаеш, че съм честен човек, не мога да лъжа. Представи си, че срещна друга жена, толкова красива и добра като тебе – ще се оженя за нея.

– Щом е така, аз няма да умра.

Тя събрала и последните си сили, скочила от леглото и започнала да ходи из стаята, за 24 часа оздравяла – така опровергала думите на лекарите.

– Ще живея за теб – казала тя на мъжа си и оздравяла.

Казвам: вложи цел и смисъл в живота си и ще оздравееш; вложи цел в живота на младия и го остави свободен – той знае за какво да живее и какво да прави. Същото се отнася и за стария. Под *стар* не разбирам стар на години – според мен стар е онзи, който няма цел в живота си. Под *стар*, в правия смисъл на думата, разбирам мъдър човек. Когато старите кажат, че имат цел и смисъл в живота си, аз съм с тях; когато младите кажат, че имат цел и смисъл в живота си, аз съм с тях. Ако младият върши глупости в живота си, не съм с него. Следователно търсете ме между млади и стари, които имат цел и смисъл в живота си – аз съм всякога на тяхна страна.

„Станете да отидем!“ – къде? Където е целта и смисълът в живота. Вложете Любовта в живота си като жив принцип. Вие, жените, станете извор на Любовта и вие, мъжете, станете извор на Светлината и Мъдростта и ако, като мъже и жени, изпълните своите задължения, вашите синове и дъщери ще ви докажат, че сборът от възможностите на сина и на дъщерята е равен на сбора от възможностите на родителите. Това е Питагоровата теорема в живота – каквито възможности са вложени в

бащата, такива са и в дъщерята; и каквито възможности има в майката, такива има и в сина. Това е закон – не можеш да предадеш нещо вън от себе си, докато не е вложено в самия теб.

И тъй, мъжът е проява на възможностите на Божествената Мъдрост; жената е проява на възможностите на Божията Любов; синът е проява на възможностите на Божията Истина; дъщерята е проява на възможностите на Божията Добродетел – значи в човека са вложени възможностите на Любовта, Мъдростта, Истината и Добродетелта. Ако майката има Любов в себе си, синът ѝ ще изявява Истината; ако бащата е мъдър, дъщерята ще бъде добродетелна – само умният може да бъде добродетелен и само любещият може да бъде истинолюбив. Наистина, когато душата ти е пълна с Любов, ти можеш да говориш Истината; и когато умът ти е пълен с Мъдрост, ти можеш да бъдеш добродетелен – това са максими, които могат да се приложат при новото възпитание.

Първият елемент, с който ще започне новото възпитание, е музиката. Едно нещо, което желая на българите, е да станат музикални, музиката да работи в техните умове и сърца. Казва се за нас, че сме мистици – това мнение не ни радва. Ние не сме духовни фразеолози, ние сме хора на реалните истини, на опита. Ние правим такива опити, които имат видими резултати, както опитът на градинаря, на художника и на музиканта. Всеки може да направи един малък опит.

„Станете да отидем оттук!“ – откъде? От мястото на заблуждението. Ето защо ние се стремим освен към теорията, още и към практиката. Всичко, което знаем, ние го прилагаме – това се иска от нас като носители на Новото учение. Ние не прилагаме, както досега се е прилагало; ние прилагаме според методите на Природата. Между голямата и малката река съществува едно препятствие – какво прави Природата, за да го махне? Тя прави малък наклон и малката река се влива в голямата. Без наклон препятствието не може да се махне и вливането няма да стане. И в човешкия живот се явяват

известни наслоявания, които препятстват на добродетелите да се усилват в него. Какво ще направиш в себе си, за да махнеш препятствието в пътя на известна добродетел? Ще направиш един малък наклон, с който ще дадеш възможност на енергиите на малката добродетел да се влеят в енергиите на голямата добродетел.

Още едно нещо искам от българите: да се откажат абсолютно от лъжата. Как – като не се говори за нея. Не казвай на сина си да не лъже, но всякога му говори истината; ако той обича да лъже, никога нищо не споменавай за лъжата. Ден, два, три, месеци, години наред му говори само за истината. Майката казва на сина си: „Синко, не лъжи! Недей да мразиш!“ – това е старият метод на възпитание. Кажи на сина си: „Синко, говори истината и обичай ближния си“ – като говориш за Истината и за Любовта, той ще разбере как да живее. Ще кажете, че този метод е като забиването на гвоздея. Питам: може ли гвоздеят сам да се забие? Чук е нужен; ще чукнеш няколко пъти, докато го забиеш. Важно е да знаеш кога и как да чукнеш. Когато удряш с чука на своята воля, невъзможните неща стават възможни – така се развиват и прилагат добродетелите, иначе още много ще работите с отрицателните методи и нищо няма да постигнете.

Мнозина казват за нас: „Тези хора проповядват Новото учение, но и те приличат на нас“. Аз говоря за хората на Новото учение – те са хора на Новата култура, съградена на вечните добродетели. Новият човек, човекът на бъдещето, се отличава коренно от сегашния: главата му ще бъде красива, добре оформена; сърцето му ще бъде пълно с Любов; умът му ще бъде носител на светлина, а волята му ще бъде силна. Срещнеш ли новия човек, ти ще го почувстваш като брат – каквото обещае, той ще го изпълни. За да влезете в бъдещата култура, работете съзнателно върху себе си, да махнете малките препятствия на пътя си – само така ще влезете във вечната хармония на живота. Иде новото време.

Как се познава идването на новото – всички хора ще се променят. Всеки ще каже: „Едно време бях сляп, сега виждам; едно време мразех, а сега обичам; едно време правех зло, сега правя добро; едно време живях в заблуждения, а сега умът ми е пълен със светлина; едно време мислех само за себе си, а сега мисля и за своя ближен“.

„Станете да отидем!“ – къде? При Любовта.

29 октомври 1922 г., София

По-леко ще бъде наказанието

Казвам ви, че в онзи ден по-леко ще бъде наказанието на Содом и Гомор, нежели на този град.

От Лука 10:12

Когато страхливият прочете този стих, косите му настръхват и той казва: „Страшно нещо е това! Много съм грешен“; когато смелият го прочете, казва: „Празна работа е това; който е писал Евангелието, той го е измислил. Какво наказание може да има, откъде ще дойде то?“.

Казвам: този стих се отнася до същества с високо съзнание, до същества от Висш свят, той не се отнася до невежите – за да разбере този стих, човек трябва да има висока култура. Не мислете, че като наказват някого, той може да разбере живота и да стане културен. Природата не наказва, но е строга – като изучавате законите ѝ, виждате каква неумолимост съществува в тях. На остров Мартиника[18] цял град от 40-50 хиляди души загинаха в една нощ; при земетресението в Лисабон[19] също толкова хора загинаха в един ден; в миналото са потънали хиляди и милиони хора във водите на моретата и океаните – тия цифри изглеждат баснословни, но историята на човечеството записва всичко.

Ако питате учените от колко години съществува светът, ще кажат: „От осем хиляди години“. Питам какви са тези осем хиляди години – години на децата, на възрастните или на умните хора? Тези осем хиляди години са години на Бога – Неговата мярка е друга. Мярката на децата е една, а тази, с която държавата мери нещата, е друга; децата мерят със сламчици, а възрастните – с мерки, установени от държавата; метрите и километрите на децата се различават от общоприетите мерки на държавата. Децата си правят къщички от пясък, вие ги наблюдавате и казвате, че са хубави, но разликата между детските къщички и къщите на възрастните е грамадна. След всичко това тези деца се опитват да тълкуват Писанието и казват: „Къщи са това!“ – да, къщички, направени от вода и пясък. Писанието не говори за тези къщи, но за такива, направени от здрав и хигиеничен материал, който вековете не могат да разрушат.

Сега аз задавам следния въпрос на съвременните хора: „Защо живее човек?“. На този въпрос може да се отговори двояко: човек живее, за да яде и пие, или човек яде и пие, за да живее – колкото е верен единият отговор, толкова е верен и другият. Има и трети отговор. Някои казват, че човек не живее, за да яде и пие, но питат как ще живее, ако не яде? От гледище на науката този въпрос е строго определен, както е точно определено кои числа са рационални и кои – ирационални. Според сегашната математика има числа съизмерими, т.е. делими без остатък, има и числа несъизмерими, т.е. делими, но с остатък, ала в абсолютната математика числата са съизмерими. В обикновената математика се говори за числа на n-та степен, например a^n. Тази степен, макар че подразбира общо число, не показва, че всякога е неопределено – то може да бъде равно на 1, 2, 3, 4 и т.н. В абсолютната математика обаче самата степен може да се повдигне на степен – например a^{n^1}, a^{n^2}, a^{n^3}, a^{n^4}, $a^{n^{72}}$ и т.н.

Как ще определите тези степени? Ако допуснем, че числото *a* или буквата *a* означава човека, т.е. човешкия ум, то степента *n* показва възможностите, при които човек може да се развива. Например даден човек може да се развива при възможности в първа степен – това значи да се движи по права линия, без да изкриви пътя си. Правата линия означава правия живот; като живееш право, ще насочиш идеите си в права линия – това подразбира да имаш отношение само към едно лице и само с него да се занимаваш. Например искаш да вземеш от някой банкер пари назаем – каквото и да правиш, мисълта ти ще бъде заета само с едно: как да вземеш парите; щом вземеш парите, ти не мислиш за банкера – нямаш вече отношение към него. Като вземеш парите, започваш да мислиш за онези хора, на които дължиш; щом платиш дълговете си, гледаш колко пари ти остават, с тях купуваш една крина жито и го посяваш на нивата си. Най-накрая ще мислиш за посяването на житото като процес. Ще кажеш, че не знаеш; лъжеш се, щом можеш да ореш, сееш и жънеш, ти знаеш значението на посяването като психически процес.

Като ученици, вие трябва да изучавате процесите в Природата и да ги пренасяте в психическия си живот; същото се отнася и до науките. Казвате, че сегашната геометрия говори за три измерения. Кои хора могат да се уподобят на първото измерение? Които се любят – такъв човек, като се концентрира в една точка, нищо друго не вижда, мисли само за своята възлюбена; и момата, като се влюби, освен възлюбения си, никого не вижда – забравя и майка си, и баща си, само за него мисли. За влюбените целия свят изчезва; ако това не е вярно, можете да го опровергаете. И Природата е съгласна с мен – тя поддържа същата мисъл с формулите a^{n^1}, a^{n^2}.

Това е философия, която трябва да изучавате; и сегашните философи не я знаят. Като се срещнат, влюбените образуват права линия, силите им се съединяват, а щом се съединят два елемента, казваме, че се е извършила известна реакция – тя произвежда в тях вътрешно напрежение и те се сближават. Правата линия е строго определена с две малки нули: 0 и 0. Нулата е нищо, но същевременно тя е граница на безграничния реален свят. И зад нулата има някакъв свят, но отношенията на този свят са отношения към нищото. Според нас, нищото показва нещо; че нищото е нещо, виждаме по това: поставено пред или след някое число, то увеличава или намалява неговата стойност – пред единицата нищото намалява стойността ѝ десет пъти, а след единицата то я увеличава десет пъти. Значи нищото е нищо, когато не се проявява, т.е. когато не е нито пред единицата, нито след нея; постави ли се пред или след единицата, то е мощна сила.

Често религиозните и духовните хора се запитват: „Кое е същественото в Христовото учение?“; Любовта, Христос е казал: „Любете се един друг“. – „Как да се любим – по права линия ли?“ Ако се любите както младите – по права линия, ще се натъкнете на големи мъчнотии, във вас ще стане голяма реакция, голямо напрежение. – „Какво да правим тогава?“ Вие сте извършили престъпление, за което ще отговаряте, затова ще се качите по перпендикуляра – само така ще се освободите от закона. – „Има ли престъпление в Любовта?“ Има два вида престъпления – в злото и в Доброто. В първия случай някой извърши кражба, за която веднага го хващат. Казано е в законите какво наказание се налага, знаят го всички адвокати и съдии – веднага ще изпратят сватове със зурли и бъклици да го калесват. При кого ще го водят – при съдията, той се интересува от него. Преди да извърши престъплението, никой не се е интересувал от него, никой не го е познавал; щом извърши престъплението, всички започват да говорят за него. Пръв съдията го посреща с внимание, разпитва го и като се докаже, че е виновен, издава резолюция, според която го осъждат на две години затвор. Съдията му казва: „Понеже си гладувал, ще отидеш в затвора, където ще те хранят и обличат, но няма да бъдеш свободен“.

Казвам: зад този свят, зад нищото, има друг свят, на който законите са точно обратни – тук съдят за престъпления, а там – за добри дела. Като направиш едно добро или като любиш, веднага съдията те пита: „Как се осмели да направиш това престъпление?“ и ще ти наложи голямо наказание. Съдията извиква един стражар и му казва: „Освободете този човек от затвора и му дайте всички добри условия за живот: нива, лозе, къща, пари; след това му намерете добра, умна мома и го оженете“. В Духовния свят човек е в затвора, докато не върши добро, докато не люби; щом започне да люби и да върши добро, веднага го освобождават. Съдията казва: „Ние искаме тъкмо такъв престъпник – да работи за интереса на нашата държава“. Но ако направиш някакво престъпление, никой не се интересува от теб.

В Духовния свят няма закон за престъпления, защото там няма условия за престъпления; именно затова някои хора, като се отегчат от земния живот, искат да отидат на Небето, там да живеят. Така правят и някои българи – като не им вървят работите в България, отидат в Америка, там да подобрят живота си. Едно трябва да знаете: и на онзи свят да отидете, и в Америка да отидете, всеки ще отиде със своите качества и навици и от тях зависи ще успее ли, или не. Крадецът ще се опита и на онзи свят да краде, но няма да успее; ако не носи нещо в джобовете си, гладен ще ходи. И в онзи свят има гостилници, но всеки сам трябва да си плаща. Крадецът

гладува няколко дена, но вижда торба със злато, дойде до нея и я задига; носи я известно време и като се умори, сложи я на земята, но докато се обърне да я вземе, вижда, че торбата се е вдигнала във въздуха и отива там, откъдето е взета. Тогава той си казва: „Друг път няма да бъда толкова глупав – да оставям торбата на земята; все със себе си ще я нося“. Намира на друго място втора торба със злато. За да бъде по-сигурен, слага парите в джобовете си и държи торбата с останалото злато в ръката си; като се умори, сяда да си почине и гледа да не я изгуби, но и този път торбата се вдига във въздуха. Той си казва: „Поне джобовете ми са пълни“; бръква в тях и остава изненадан – джобовете са празни. Така крадецът нищо не може да задържи за себе си. Жителите от онзи свят го гледат, смеят се, но не го съдят, казват му: „Щом си гладен, кажи си, ние ще те нахраним. Като кажеш, че идеш от Земята, ние знаем от какво имаш нужда и ще те задоволим“.

Сега вие ще кажете, че това са измислици; не, ще ви докажа, че това става и на Земята. Къде отива богатството, придобито с неправда? Най-много след четири поколения това богатство ще се върне там, откъдето е дошло – това е закон. Разликата в този закон на Земята и в Духовния свят се състои само в бързината на действието: на Земята законът работи бавно, а в Духовния свят – моментално. Докато държиш здраво торбата в ръката си, твоя е; щом я пуснеш, тя отива там, откъдето е дошла.

Днес млади и стари искат да се осигурят; може да се осигурите, но само в свят, където има наказание за доброто. Човешкият свят ще се оправи само тогава, когато се създадат закони за доброто. Сега всички се радват, когато властта преследва злото и наказва престъпниците; не е така, добрите хора трябва да се наказват. Къде са добрите хора и къде има закони за тях? В нашия свят нито един добър човек не е наказан – може ли тогава да се оправи светът?

Питате защо трябва да се наказва добрият човек; такава е философията на Природата, която трябва да се преведе на ваш език, да ви стане ясна, разбрана. Отиваш на нивата си и виждаш, че цялата е обрасла с трънки; недоволен от това, ти взимаш мотиката и ги

изравяш, засипваш ги отгоре с пръст, но на свой ред, недоволни от положението си, трънките започват да се оплакват на Слънцето, което им казва: „Мълчете, аз пак ще ви дам условия да растете и да дадете повече плод, отколкото по-рано“. Те израстват, а ти се чудиш какво е станало с тях, че са се размножили. Питам: ако и добрият човек се накаже по същия начин, т.е. ако се посади в почвата и даде повече плод, няма ли да се радвате? Следователно страданията, през които минава добрият човек, не са нищо друго, освен наказание за доброто, което е правил – това е закон за превръщане на една математическа величина в друга.

Като срещнете един човек, първо го разглеждате от главата до петите и започвате да се произнасяте за главата, за ръцете и краката, за тялото му; после спирате погледа си върху лицето му, върху неговите очи, уши, нос, уста. Право е да го разглеждате така, защото от тези органи съдите за неговия стомах, за дробовете и сърцето му – това показва, че между външните и вътрешните органи на човека има известно съотношение. Достатъчно е да ви наблюдавам един месец какво ядете и как се храните, какви приходи и разходи имате, за да предскажа какво ще ви се случи. Като видя главата, гърдите и стомаха на даден човек, мога да кажа, че след четири години той ще обеднее, ще има големи дългове, жена му и децата му ще бъдат недоволни от него, няма да го зачитат. – „Откъде знаеш това?“ Така е писано. Онези, които не разбират тези неща, казват: „Тежка съдба има този човек, но Бог го е създал така“; не е вярно, ти сам си написал своята съдба.

Смешно е да се изисква от мравката това, което се иска от човека – може ли главата на мравката да бъде като човешката? Може ли обикновеният човек да притежава главата на светията – ти не можеш да успееш със своята малка глава, та искаш да имаш главата на светията. – „Искам да имам здраво и силно тяло.“ Реши най-напред малките задачи със своето тяло, че после ще мислиш за голямо тяло. Някой едва може да сметне колко прави 5x5, а иска да решава мъчни задачи, с големи числа; научи се първо да смяташ до пет. Колко е 5x5? – „Двадесет

и пет.“ Кой е коренът на 25? – „Пет.“ Какво число е 5? – „Ирационално.“ На колко се дели пет? – „Само на пет и на единица.“ Числото 5 е корен на 25, но и от петицата може да се извади корен, само че в друг свят, в света на чувствата – чрез тях ти ще възприемаш идеите.[20] Може да бъдеш благороден, да се възхищаваш от комунистически идеи, но преди всичко трябва да имаш чувства, за да разбираш народа си; и голям патриот да си, пак трябва да разбираш своя народ. Ако мислиш, че народът трябва да съществува само за теб, той няма да бъде доволен от твоите идеи; ако се числиш към една партия с желание само да ядеш, пиеш и да се ползваш от нейните облаги, тя не може да бъде доволна от теб. От какво страдат партиите – идеи имат, програма на дейност имат, но приложение нямат; те са активни, искат да прилагат идеите си, но методи за това нямат.

И Питагор на времето си е мислил върху различни идеи, докато най-накрая е съставил теоремата: „Пространството, затворено в квадрата, построен на хипотенузата, е равно на пространството, затворено от двата квадрата, построени на катетите“. Какво е искал да каже Питагор с тази теорема? Важно е, че от нея Евклид[21] е съставил още 47 теореми, с които и до днес още учените работят. Питагоровата теорема е една от главните теореми за решаване на триъгълниците.

Тук се говори за пространства, затворени в квадратите; питам: съществува ли пространство в триизмерния свят? Не съществува; в първото, второто и третото измерение не съществуват време и пространство, но в четвъртото измерение, в областта на четирите координати, съществуват – когато се прояви съзнанието на човека, тогава се говори за време и пространство, в този момент човек започва да расте във време и пространство. Този момент определя човешкия свят, затова хората си служат с кръста, като символ на време и пространство. Човек страда във време и пространство, сухото дърво страда ли?

Питаш защо страдаш – защото си влязъл в четвъртото измерение. Който влезе в четвъртото измерение, непременно ще го почувства – как? Чрез кръста, т.е.

чрез страданието. – „Не искам да страдам.“ Тогава ще се върнеш в третото измерение. И в другите измерения има време и пространство, но понеже съзнанието на живите същества не е проявено, те не го възприемат, техният свят е ограничен – *хикс*; тук *хиксът* е равен на нула. В отношението 0:*x* показателят е пак нула – това показва, че тези две същества не са се раздвижили. В какво се изявява техният живот – само в целувки и прегръдки, но това не храни. Целуват се, прегръщат се, докато огладнеят – това е движение по права линия, в първото измерение. Те казват: „Намерихме щастието в живота“, но като огладнеят, щастието им се нарушава; мъжът казва: „Нещо ме мъчи в стомаха“ и жената казва същото. Те започват да се движат по перпендикуляра: сега вместо да се гледат както по-рано един друг, гледат настрани – вече към трапезата, на която са сложени няколко хляба и ядене; и двамата започват да се движат, сядат на трапезата, докато образуват квадрат. Отварят и затварят устата си и казват: „Има и друг свят“ – кой е този свят? Светът на яденето, квадратният свят. Като ви питат какво нещо е квадратът, ще кажете, че той е свят на ядене, т.е. трапезата за ядене. Правата линия е път към възлюбения, а перпендикулярът е движение към благословената трапеза. Като се нахраниш, ще кажеш: „Слава Богу, имало и друго измерение, други блага в живота. Досега аз само целувах и прегръщах своята възлюбена, но тя не ми даде това, което хлябът ми даде. Като се нахраня, пак мога да целувам“.

Като говоря по този начин, не мислете, че се подигравам – аз изнасям нещата така, както са в реалния свят: точно математически, без никакво преувеличаване; аз изнасям нещата от живота в естествения им вид. Питаш някого: „Как да те целуна?“; по права линия, после ще се движиш по перпендикуляра – така ще научиш първото и второто измерение. Закон е: който живее само в първото измерение, ще се движи по права линия, ще прегръща и целува; щом дойде гладът, двамата престават да се прегръщат и целуват, ръцете им не държат вече, устата им не се отваря от глад. Виновни ли са, че не могат да се движат и не могат да си отварят устата – не са виновни,

те се намират в посока, обратна на Истината: без целувки и прегръдки. Като погладуват малко, те започват да правят усилия, да се движат към перпендикуляра, където има сложена трапеза – свещената маса, квадратът на живота. На тази маса ще видите много хора, които са минали през същата опитност – те казват: „Тази трапеза ни застави да се откажем от целувките и прегръдките“. Тук човек намира друга възлюбена, по-силна от първата, и тя го заставя да седне на трапезата. Чрез глада Природата казва: „Има Любов, която е по-силна от вашата“, т.е. от любовта на прегръдките и целувките.

Помнете: най-малката любов в света е любовта на правата линия; аз я наричам *индивидуална любов* – тя се проявява в несъзнателния живот. После иде *любовта на квадрата* – малко по-голяма от първата, но и тук любовта не спира. След като си целувал и прегръщал, след като си ял и пил, казваш: „Не искам вече нито едното, нито другото; ръцете ми отслабнаха, не мога да си отварям устата, стомахът ми се разстрои от ядене – какво да правя сега?“. Ще постиш три дена, нищо няма да ядеш. – „После?“ Ще гледаш към небето, ще започнеш да изучаваш Евклидовата геометрия. – „Какво ще гледам на небето?“ Движението на Слънцето. Ще наблюдаваш небето и ще размишляваш: кой е направил Слънцето, как го е направил, разумно ли е всичко, което виждаш, може ли да се приложи? Чрез тези размишления дохождаш до третото измерение, но и него не си разбрал.

Съвременните хора, които минават за културни, имат ширина и височина на мисълта си, но дълбочина нямат. Като слушат някой, който има дълбочина, хората казват: „Този човек говори много дълбоки, философски работи, не го разбираме; нека говори по-разбрано, по-открито“. Открито се говори само в пътя на квадрата. Като се движи квадратът, образува се кубът – място на дълбочината; който се движи по четирите точки на квадрата, непременно ще измени формата си и ще образува куб.

Ако се движиш само в първото измерение, ти се натъкваш на мъчнотии и схващаш света като отделни точки, като отделни прави линии, гледаш на мъжа и жената като на отделни величини, без никаква връзка между тях. В първото измерение човек не вижда даже и правата линия, но щом влезе във второто измерение, в плоскостта, т.е. в квадрата, вече я вижда – значи квадратът се състои от прави линии, те съставляват елементи на второто измерение.

Днес хората говорят само за право; в която и къща да влезеш, всички говорят за право – казват: „Това не е право, онова не е право“ или „Това е право, онова е право“. Значи нашият свят е създаден само от прави линии. – „Забрави ли, че освен прави линии, има и точки?“ Ние не виждаме точки, само правите линии изпъкват – те са същественото в света. – „Но правата линия нали е съставена от точки?“ Точката в своята дейност образува правата линия; правата линия пък в своята дейност образува плоскостта. Малцина имат представа за плоскостта, защото е невидима – когато правата линия се проектира в пространството, крайните ѝ точки ще се срещнат някъде в безкрайността. Да допуснем, че тези точки са живи същества; ако се движат в една посока, те могат да се срещнат някъде в безкрайността; ако се движат в обратна посока, с гърбовете си, те могат да се срещнат само ако постоянно се сърдят. И те не могат да си обяснят как е станало това – понеже орбитата, по която се движат, е кръг, те непременно ще се срещнат, кръгът е определен. Те ще се гледат, без да се познаят, и ще се питат: „Кой си ти?“.

Ще кажете, че това е противоречие – да, в света на едното измерение има противоречия, не е лесно да го разбереш. Като влезеш във второто измерение, тогава ще разбереш първото – защо? Защото то става основа на второто измерение. Двете същества, които при движението си образуват плоскост, не могат да се приближат – защо? Защото всяко придвижване, т.е. изместване на правата, създава ново измерение – третото. Какво ще стане, ако някой измести двете линии, т.е. двамата непримирими врагове? Казваш: „Аз да отида да му се поклоня? Никога!“ – тази непримиримост показва, че си във второто измерение.

Мъжът, като се разсърди на жена си, казва: „Аз да ѝ се подчиня? Никога няма да направя това – да унижа своето достойнство!“. Ще се примириш – щеш, не щеш, ще

се огънеш, т.е. плоскостта се огъва, а не ти. Един е богат, друг е беден – ще се примирят. Бедният, като погладува няколко дни, започва да се огъва – тук поиска нещо, там поиска нещо, казва си: „Лош човек е този, враг ми е, но ще отида при него“; като отиде при богатия и си подадат ръце, работата се нарежда. Примиряването е закон на второто измерение. Мнозина питат какъв е смисълът на примиряването – враговете да станат приятели; условията, нуждите, в които хората изпадат, имат сила да примирят и най-големите врагове. Казвам на двама души, които враждуват: „Вие трябва да се примирите!“ – как? Две семейства са непримирими, те носят враждата от две поколения, в третото поколение се примиряват: в едното семейство се ражда момиче, а в другото – момче; като пораснат, те се влюбват. Майката на момата казва: „Ако се ожениш за този момък, ще те изпъдя вън от нашия дом“; и на момъка казват същото, но младите не мислят така и казват: „Ние ще напуснем домовете си, но пак ще се съберем – научихме вече второто измерение“. След две години родителите им прощават. Докато бяха в първото и второто измерение, не се примиряваха; щом напуснаха второто измерение и влязоха в третото, в куба, те казаха: „Елате сега, деца, да ви благословим“. Младите дойдат, коленичат пред родителите си и получават тяхното благословение. С примиряването изчезват всички илюзии, всички заблуждения в човека. Някой бил честолюбив, не могъл да се примири – и той ще се примири, това е само въпрос на време. Ако не се примириш, ще стане това, за което Христос казва: „По-леко ще бъде наказанието на Содом и Гомор, нежели на онзи град“.

Христос казва, че по-леко ще бъде наказанието на Содом и Гомор, отколкото на онзи град – на кой? Който не е разбрал и не е приложил Христовото учение. Какво ще бъде наказанието му – мъчения и страдания. Жителите на този град ще говорят, ще мислят, но нищо няма да постигнат; ще критикуват този, онзи, ще говорят по адрес на това и на онова общество, докато най-накрая кажат: „Говорихме, критикувахме, мислихме, работихме, но нищо не постигнахме – навсякъде само терзания и мъчения“. Питам: какво делят хората, какво ги спъва?

Сега, понеже атмосферата е малко напрегната, въздухът е нечист, ще направя една диверсия в мисълта. Знаете, че въглената киселина е неприятел както за слушателите, така и за говорителя; отворете прозорците, не се страхувайте от простуда – ако някой се простуди, ще му платя разноските за лекар. За да се смени състоянието ви, ще приведа един случай от живота на хората.

Някога живял богат прочут граф. Случило се, че изпаднал – останал без пет пари, но понеже бил честолюбив, не се решавал да поиска помощ от никого; гладувал няколко дни, но графското достойнство не му позволявало да иска помощ. Най-накрая се сетил за един свой приятел музикант. Отишъл при него и му казал: „Слушай, приятелю, ти знаеш, че съм от висок произход, но така дойде работата, че днес съм изпаднал. Можеш ли да ми услужиш с десет хиляди лева?“. Музикантът си потъркал ръцете, замислил се и му отговорил: „На драго сърце, ела с мен“. Двамата излезли на площада и музикантът му казал:

– Аз ще свиря тук, а ти ще събираш парите.

– Как, аз да събирам пари? Толкова да се унижа?

– Не се смущавай, аз съм знаменит музикант. Всички ще гледат мен, а на теб никой няма да обърне внимание.

Значи музикантът има смелостта да излезе на площада, за да свири за обеднелия граф, а той не е готов да събира пари за себе си.

Много от сегашните християни, както и от моите слушатели, се срамуват да събират пари; аз съм готов да свиря на площада за тях, а те се притесняват да събират пари за себе си и казват: „Как, на площада да събираме пари?“. За вас е това.

Често ви давам най-хубавите идеи, а вие се притеснявате от тях. Аз ви давам право да разполагате с тях – идете да проповядвате, продавайте тези идеи и каквото спечелите, ваше е. Чудни са хората – някои болни идват при мен, искат да им помогна, давам им сигурни лекарства, но те не ги приемат. Идват и бедни, искат да поправят положението си. Казвам на бедния да иде при един богат, който страда от стомах, и да му каже: „Ако

ми дадеш десет хиляди лева, ще ти препоръчам едно сигурно лекарство“; богатият, като даде исканата сума и вземе лекарството, ще каже: „Наистина, дадох десет хиляди лева, но стомахът ми е добре, здрав съм вече“. И моите слушатели, като графа, пари не взимат, казват: „Имаме правило да не взимаме пари“. Така е, от богатите не взимат пари, но заеми правят; мнозина взимат пари под лихва от различни банкери. Казвам: не взимайте пари назаем. Ако имате нужда от пари, идете при един богаташ, който боледува от години, и му кажете: „Аз знам изкуството да лекувам и ако ми дадеш десет хиляди лева, ще те излекувам. Но на версия не давам – ще извадиш парите, ще ги преброиш пред мен, аз ще подпиша, че ще те излекувам“. Като приготвиш лекарството, както аз го приготвям, веднага ще го дадеш на болния. Като оздравее, той ще ти благодари и ще бъде доволен, че те е срещнал. Изнудване ли е това – не, богатият има нужда от такъв лекар и за да оздравее, готов е да даде всичко. Бог е хванал богатия за стомаха и го учи на закона на жертвата – Той му казва: „Ще дойде при теб един беден, който владее изкуството да лекува; ще му дадеш десет хиляди лева и ще благодариш, че те е излекувал“.

Според вас трябва да служите без пари; не, нищо не става без пари, т.е. даром. Цитирате стиха: „Даром давайте“; кое се дава даром – любов за любов, добро за добро, знание за знание. Такъв е законът: за любовта се плаща с любов, за омразата – с омраза. Ще кажете, че на омразата трябва да се отговори с любов; не е така. Ако чистиш нечисти мебели, чиста кърпа ли ще вземеш – не, ще си послужиш с парцал. Нечистият трябва да се изчисти съвършено и тогава да се облече с чиста риза.

Казвате: „Брат е този човек, трябва да се обича“. Кого наричаме брат – само онзи, който е съвършено чист, аз не признавам нечисти братя. Братство не може да съществува между грешни хора; братство съществува само между любещи души, само между хора с просветени умове и с топли сърца. Казват: „Този човек ми е брат“; в този смисъл и волът ти е брат – защо? Защото страда на нивата. Понякога говоря с вола, той ме поглежда, като че иска да каже: „Страдам, наистина, но си уча урока на нивата и благодаря за този урок“. Господарят мисли, че волът нищо не разбира, но той разбира много. Не мислете, че само вие имате способността да разбирате. Вашият морал ви е довел до неразбиране на нещата; вие имате неясна представа за правите и кривите постъпки. Някой се чуди защо страда и казва: „Чудно нещо, никого не съм убил, никого не съм излъгал, а страдам!“ – с този морал и до прага на Разумния свят не можеш да пристъпиш.

С пример ще изнеса една отличителна черта на Любовта. Двама души още от рождение били затворени в един замък и нищо не знаели за външния свят, само книги четяли и така се просвещавали. Единият постигнал голямо просветление: един ден му се казало, че трябва да пробие стената на замъка и да излезе навън; той пробил стената и пред очите му се открил чуден свят. Ако след като е пробил стената, той каже на другаря си пръв да излезе, в неговата душа има Любов. Следователно едно от качествата на Любовта е, че тя дава абсолютна свобода и предимство на другите; тя казва: „Излез ти преди мен“. Ако ти излезеш пръв, нямаш Любов в себе си. Това изисква Учението, което проповядвам.

Като пробиете стената на замъка, в който сте затворени, кажете на затворниците, които са с вас: „Братя, вие излезте първи и аз след вас“. Питам: вие имате ли това качество? – „Ами ти имаш ли го?“ Имам го, опитайте ме и ще се уверите. Вие ще ме опитате, но и аз ще ви опитам. Аз не си служа с празни думи и със залъгалки, говоря чистата Истина. – „Ама аз любя.“ Добре, ще подложим твоята Любов на опит и ще разберем как любиш. Ако се обиждаш от най-малките неща, нямаш Любов в себе си; ако се сърдиш на Господ, че не е направил света, както ти мислиш, нямаш никаква Любов. Ами че всичко, каквото имаш – животът, мисълта ти, не са ли скрит подарък от Господ? Има ли същество, по-велико от Господ? Когато хората вършат престъпления, Бог се скрива някъде, седи тих и спокоен, наблюдава всичко и казва: „Има благословение за всички, не правете престъпления, за всички Съм оставил поне едно благо“.

Какво правите вие – отивате при Господ да се оплаквате кой с какво ви е обидил. Не, като отидете при

Господ във Великата школа на Бялото Братство, абсолютно се забранява да се оплаквате от когото и да е. Някой казва: „Този не е ли от вашите братя?“; не е никакъв брат. „Не е ли ваш ученик?“; никакъв ученик не е. – „Ами той ме е излъгал!“ Той е от външните, не е научил закона – в Школата, в която ние живеем, не се позволява никаква лъжа. Какво лице има човек, който не лъже – светло лице, прозорливи очи, той е смел и решителен и всякога млад.

Сега съвременните хора остаряват и умират; човек, който е изгубил Бога в себе си, остарява и умира и ако ме питате защо остарявате и умирате, ще ви кажа, че се дължи на вашите престъпления спрямо Любовта – вие сте нарушили Любовта на разумния, съзнателния живот. Ще кажете: „Много пъти Учителят ни е говорил това“, а аз ще ви попитам: вие чухте ли ме – не сте ме чули; приложихте ли го – не сте го приложили. Тогава защо искате да ме лъжете? Но оня, който каже, че е чул каквото съм говорил, считам, че може да го приложи и даже го е приложил. Не прилагате ли, това е квадратна лъжа, лъжа на правата линия, лъжа на квадрата. Вие мислите само за целувки и прегръдки – животът не е в тях, не е и в яденето. Зад този живот има един велик, светъл живот, който вие не подозирате; има нещо велико и славно, за което даже наум не ви е дохождало.

Казвате: „Като умрем, всичко ще се свърши“; да, ще се свърши животът на правата линия, на първото измерение, и ще дойдеш в живота на куба, в живота на страданията, за да ги обикнеш; когато Господ ви изпрати едно страдание, да се радвате, че сте удостоени с тази чест. Какво е страданието – то е една от най-великите науки. Не е ли най-доброто, най-приятното, да съзнаете вашите престъпления? Но не е само това. Ти си наскърбил своя брат, жена му, децата му си огорчил; като ги видиш, да въздъхнеш и да кажеш: „Съжалявам, че със своя егоизъм съм огорчил брат си“. Каква по-благородна постъпка от тази да съзнаеш, че си съгрешил спрямо брат си и да поправиш погрешката си? Такъв човек наричам аз брат, мъж, приятел, сестра. А сега се молят: „Господи, ние сме грешни хора“; че кой не е грешен на този свят?

Настъпиш една мравка, убиеш я и това ще мине за грях. Не, приятелю, няма да ти се размине – защо? Квадратът ще дойде: като се срещнете четирима души, ще настане такава криза, че ще тръгнете в друга посока. Каква е тази посока? Какво направиха, за да накарат Христос да спаси човечеството – заковаха Му два гвоздея на ръцете, заковаха Му два гвоздея на краката. Той каза: „Господи, в името на Твоята любов Аз съзнах, че има нещо по-велико, че без да се движа, Аз мога да спася света; досега учих хората на братство и равенство, но не можах да ги спася. Защо си ме оставил, Господи?“ – „Не Съм Те оставил, но Те заковах, за да Ти покажа, че има друго движение в Любовта, че в Любовта има сили.“ И какво е казал Христос: „Господи, в Твоите ръце предавам духа Си. Ти, Който Си Любов, да бъде Твоята воля, в Теб се вливам. И в бъдеще да знаят всички хора, че трябва да се приложи Твоята воля, и то не само от Църквата, но от всички същества на Земята“. И в тази Любов, като дойде слугата при господаря си, той да го целуне и заедно с него да отиде да работи; да му казва „Братко“, а не да се отнася като господар към работник. И като работник, и като господар да се радваш, че светът е така построен.

„Горко, казва Христос, на този град.“ Тия градове не сте ли вие? Та какво ли няма във вашите градове – какви ли не палати, какви ли не богатства; всичко у вас е пълно. Сега си казвате: „Да имам една каса, пълна с пари, например десет милиона“, а после добавяте: „И една мраморна къща с богати входове, прозорците към изток, с фонтани, водопроводи, с хубава градина; да имам автомобил; като се оженя, децата ми да бъдат разкошно облечени, че като излезем на Слънце, да кажа: благодаря ти, Господи, за тази хубава къща, за всичко, каквото Си ми дал“. А после, като си поразтъркаш очите, казваш: „Нищо няма, сън е това“; въздушните мехури се пукват – духва Господ, всичко изчезва. Сериозен е, казваш, животът, големи страдания има, ще се мре; да, докато не умреш, няма да оживееш. Чудно нещо, няма по-приятно от смъртта – да минеш от едно състояние в друго, да минеш от физическия в Духовния свят, да научиш законите и на двата свята. И онзи свят е като

този – и в него има материя, но по-ефирна, по-пластична. Значи и в другия свят човек продължава да развива съзнанието си, той не умира. Целият свят, цялата Слънчева система, целият Космос, всичко се движи в една нова посока. Човек не умира, но дохожда в такива условия, където съзнанието му се пробужда – този закон е неумолим. Земята влиза в нови, Божествени условия, целият свят се пробужда. Който иска да остане в старите условия, може да си остане.

Казано е в Писанието: „Грешните ще изчезнат, а праведните ще се умножат и благословят“. Ще кажете, че този закон е жесток. Ще изясня мисълта си. Представете си, че цялата земя е покрита с лед и не може да се живее така – ледът трябва да се махне, но с чукове и търнокопи нищо не се постига. Като изгрее Слънцето, ледът ще се стопи; колкото повече се усилва Слънцето, толкова по-лесно се топи ледът. Ледовете – това са грешните хора. Какво ще стане с тях – ще изчезнат. Жестоко ли е това? Какво ще стане след леда – наводнение, то представлява добрите хора; а след наводнението ще излезе буйна растителност, земята ще се покрие с дървета и цветя.

Не е ли по-добре да изчезнат грешните от лицето на Земята? Те ще изчезнат от повърхността на Земята и ще влязат във вътрешността ѝ – там да работят; тяхната енергия ще влезе в Земята – това значи, че грешните ще носят праведните на гърба си. На всеки грешен – по един праведен. Казвате: „Ужасно учение – да носиш човек на гърба си!“. Дивачката не носи ли облагородената присадка на гърба си? Кой ви дава право да присаждате? Според мен това е в реда на нещата – щом искаш да опитомиш дивата череша, ще я опитомиш, нека дава хубави плодове. На същото основание питам: защо да не присадиш един грешен човек? Щял да плаче; не е в това въпросът – икономията на Природата изисква да се прави това, което е нужно за общото развитие на всички същества. Следователно страданията са допуснати, когато служат за общото добро.

Казвате: „Значи нашите страдания ще минат през Божествения нож?“; да, ще минат, този нож ще реже. Малките клончета ще се режат и ще се превързват към голямото дърво; това ще им причини болка, но един ден те

ще израснат, голямото дърво ще ги обикне като новородени деца и ще каже: „Обичам ви. Сега и аз ви проповядвам едно опитно учение; ще ви дам разумни методи, каквито никой досега не ви е давал“. Това са методи, с които Живата природа работи; с тях работят Възвишените разумни същества. Дали съществуват те, или не, това е друг въпрос; дали съществува Бог, или не, това е друг въпрос.

Има нещо, което съществува за всички, което никой не може да отрече – това е Любовта. Кога сте били щастливи – когато сте обичали, тогава сте имали сили да работите; щом изгубите любовта, отчайвате се. Когато майката изгуби детето си, отчайва се; когато братът изгуби сестра си, отчайва се; когато изгубите приятеля си, пак се отчайвате – това са факти, кой ще ги отрече? Аз констатирам фактите каквито са – нито преувеличавам, нито намалявам. Друг е въпросът как ще ги обясните философски. Важно е, че тези факти са извлечени от живота; който не вярва в тях, нека дойде при мен, но искрено, чистосърдечно. Не е нужно да ви доказвам съществува ли Бог, или не – щом живеем, това е най-същественото доказателство. Ако ти не вярваш в своя живот, в своя ум, в своето сърце, в своята воля, в какво друго вярваш? Вярваш ли, че мислиш; вярваш ли, че чувстваш; вярваш ли, че действаш? – „Вярвам.“ Вярваш ли, че имаш душа, вярваш ли в своята сила? – „Вярвам.“ Можеш ли да направиш нещо с тях? – „Мога.“ Добре тогава. Аз имам едно хубаво рало, един хубав кон и десет декара земя, ще ти я дам на изполица; ще делим по равно, приятелски: ралото, конят, земята ще бъдат от мен, а от теб само работата. – „Не искаш ли много?“ Не, половината за мен и половината за теб. Ако не си съгласен, ще се сменим – ти ще останеш на моето място, а аз ще поема работата. Аз не се страхувам и срамувам от работа – ще ора и ще копая. Но имам важна работа, която не мога да отложа – ако ти можеш да я свършиш, вземи моето място и свърши моята работа. Аз ще работя на нивата и пак ще деля наполовина с теб. Ще работим в името Божие без лъжа – такъв е законът. Честност се иска от всички, в Школата не се позволява никаква лъжа. За света въпросът е поставен другояче – там има закони, нека съдят според тях. В Школата има закони само за Доброто; който греши

и прави зло, ще се намери вън от Школата, там няма закон за злото. Който иска да живее в Божествения свят, той може да живее само в закона на Доброто.

Христос казва: „Горко вам!“ – кои „вам“? Горко на добрите, които не правят добро в Божествения свят – такъв е законът. Казвате: „Ето едно учение, което развращава хората“. Продължавам: горко на престъпниците, които не правят престъпления. Обяснявам тази мисъл: горко на корените, които не слизат до земята, за да оберат соковете ѝ; горко на клоните, които не отиват нагоре, да оберат слънчевата енергия. – „Това не е ли кражба?“ Да, но почтена и благородна. Понятието *кражба* има за вас друго значение. Аз не съм за кражбата, но като казвам *горко на престъпниците, които не правят престъпления*, подразбирам: по-добре едно същество да мисли, отколкото да седи в бездействие; и неправилно да мисли, но да не е без работа. Горко на добрия, който не прави добро! За предпочитане е добрият да сгреши, но да не остава в будическо състояние. Какво означава *будическо състояние* – то е състояние на унес, на забрава. Това е криво тълкуване, но си послужих с вашето разбиране. Аз познавам това състояние, то е състояние на голяма активност, в него изпада само онази душа, която обхваща всички същества – от най-малките до най-големите; тя излива любовта си върху тях, за да ги издигне – това означава *будическо състояние*, а не както индусите го разбират. Ако искате да ви го докажа, и това мога. Достатъчно е да духна пред вас, за да паднете на земята. Като духна на себе си, и аз ще падна на земята. След това ще ви кажа: идете сега в онзи свят, да проверите нещата, и като се върнете, само истината ще говорите – тогава във вашия живот, в душата ви, ще се роди нова мисъл, нова дейност, нова работа и нова култура.

„Горко на вас, които не правите добро!“ Сега, мои приятели, ще ми бъде приятно, ако хванете някой престъпник и го доведете при мен; през годината едва ще се намери един. На стражарите казвам: „Гледайте да хванете някой престъпник“. Мъчно се намират престъпници в доброто; като хванат такъв престъпник, веднага му четат резолюция и го пъхат в затвор. Питам младите, които ме слушат, разбират ли това; то означава: човек трябва да се

движи не само по права линия, но и нагоре. С други думи казано: всяка идея трябва да има не само дължина и ширина, но и дълбочина. Млад е само онзи, който се движи в три посоки: по дължина, ширина и дълбочина. Жабата само кряка, нищо друго не знае.

Казвате, че някой бил млад, защото имал черна коса; само черната коса ли прави човека млад? Лесно може да побелее косата на младия – достатъчно е да мине през големи страдания, за да побелее в 24 часа; и насън косата побелява, но като се събудиш, казваш: „Добре е, че беше сън“. Като поставя човека в магнетичен сън, мога да го прекарам през големи мъчнотии и да побелее косата му; после пак го прекарвам през такъв сън и той влиза в света на Любовта и блаженството; като се събуди, вижда, че косата му е черна, руса или кестенява, каквато е била по-рано. Така постъпва и Природата. Не мислете, че тя нищо не вижда; Природата гледа с широко отворени очи и всичко вижда. Като не слушаш, тя мръдне тояжката си и косата ти побелява; като обещаеш, че ще изпълниш закона на Любовта, тя казва: „Добре, и аз ще приложа своя закон – ще ти върна младостта и силата“. Казваш: „Не чувам добре, малко съм оглушал“. Зная защо си оглушал. – „Нервен, неразположен съм малко.“ Зная защо си нервен. – „Нетърпелив съм малко.“ Само Любовта е дълготърпелива – търпението е качество на Любовта; когато любиш, търпиш. Значи вън от Любовта търпение не съществува, в основата на съзнателната Любов лежи търпението. Защо търпиш – за Любовта. Велика Любов е тази, която понася всичко с търпение. Казваш: „Братко, готов съм да понеса всичко заради Великата безпределна Любов“. Само Любовта дава сила и мощ на човека да издържа на всичко. Като работиш за Любовта, не се страхувай от нищо.

Днес искам от вас повече престъпници, по-малко праведни. Много праведни хора се наплодиха в света, пълен е с праведни, от такива именно страда той. Когото и да срещнете, все ще мине за праведен, никой не казва за себе си, че е грешник; всеки казва: „Аз съм благороден, праведен човек“. Аз се страхувам от праведните. Бих желал да срещна някой, който да каже за себе си, че е паднал, грешен човек. Грешници трябват на света, да дадат от своите сладки плодове.

„Горко на теб, Хоразине!“ – „Горко и на теб, София! Горко ти, ако не раждаш престъпници в доброто!“

Бъдете верни на закона на Доброто и на Любовта, бъдете верни на новото разбиране!

Сега ще прекратя беседата си, която започнах научно; друг път ще я продължа по-научно – колкото по-нагоре отивам, толкова повече ще повишавам. Езикът ми ще стане неразбираем, защото ще употребявам някои специални думи. Ако можете да приложите една стотна от моето Учение, вие ще станете щастливи; не искам повече от една стотна. Питате защо си служа с думите *моето Учение*; то не е лично мое Учение. Ти казваш за нещо, че е твое, и аз казвам, че то е твое – значи това, което ти казваш, и аз го казвам. Има ли нещо лошо в това? Казваш: „Виждаш ли, този проповядва моето учение“; ала моето Учение е съдържателно. И аз поддържам това, което и ти поддържаш. Казваш: „Да направим повече къщи!“ Къде? – „Където и да е.“ Не където и да е, а нагоре, защото долу няма място; празни места има само нагоре. Правата линия е заета вече. Ако искаш да си направиш много къщи, ще отидеш в Горния свят. Сега е време да си вземете колкото може повече места.

Ще се отклоня малко, да кажа нещо за кръстенето на православните. Като се кръстят, те свиват трите си пръста – какво означава това? Българинът свива трите си пръста и с тях хваща хапка хляб, потопява я в солта и я слага в устата си. Казвам: ако си намислил да правиш престъпление, първо отчупи една хапка хляб, хвани я с трите си пръста, потопи я в солта, изяж я и тогава направи престъплението; следователно, ако правиш престъпление, направи го в името Божие. Сега хората правят благодеяния в името Божие, но светът още не се е оправил. Обърнете процеса – направете поне едно престъпление в името Божие и вижте какъв резултат ще има. Например жената казва на мъжа си: „Слушай, няма да помагаш на бедните, мисли за децата, за дома си. Всеки месец ще ми даваш отчет какво си направил с парите. Ако сметката не излиза, да му мислиш!“. Аз казвам на мъжа: слушай, приятелю, направи едно престъпление в името на Бога и Христа; нека жена ти се сърди и вика, но освободи се от нейния закон. Бръкни в кесията

си и дай на бедния, когото си срещнал на пътя си; кажи си: „Както и да ме съди жената, и аз съм свободен да направя нещо за Господ“ – това значи да направи мъжът едно престъпление по отношение на жена си. И жената може да направи едно престъпление по отношение на мъжа си. – „Той ще ме бие.“ Много пъти те е бил, нека те бие един път заради Христа, заради Любовта.

Желая отсега нататък страданията ви да бъдат съзнателни, да знаете защо страдате и защо живеете. Човек страда и живее, за да придобие великите добродетели, да стане разумен, да нареди съзнателно живота си и да отхрани добри синове и дъщери, от лицата на които да излиза светлина. Истински син е този, който се вглежда в нуждите и страданията на баща си и всякога е готов да му помага. Ако бащата заболее, той не оставя слуги да го гледат, но сам се грижи за него – нежно го целува и пита: „Татко, как си днес?“. Но какво виждаме в днешния живот: майката и бащата треперят над детето, наричат го *ангелче*, но когато остареят, синът и дъщерята ги наричат *дъртите*, гледат да се освободят от тях; синът казва: „Дъртият заболял нещо, пратих един лекар да го прегледа, пазарих един слуга да му услужва“. Светът не се нуждае от такива „ангелчета“ – това са ангели без криле, ние се нуждаем от ангели с криле. Като родиш син, трябва да му израснат криле, та като дойде при болния си баща, да каже: „Татко, благодаря за всичко, което си направил за мен“.

Синът пише на баща си от чужбина, където е отишъл да учи: „Честит ден! – 200“. След две седмици бащата изпраща 100 лева на сина си и отговаря: „Благодаря – 100“. Значи синът поздравява бащата телеграфически и му иска 200 лева, а бащата отговаря: „Пак ли искаш пари? Изпращам ти сто лева“. Защо синът не пожелае на баща си да живее 200 години, а му иска 200 лева? Казвам: по-добре да прекарате 100 години разумен живот, отколкото 200 години неразумен.

5 ноември 1922 г., София

Не знаете какво искате

А Исус отговори и рече: „Не знаете какво искате“.
От Матей 20:22

„Ако говоря с ангелски и с человечески езици, а любов нямам, нищо не съм.“

„Не знаете какво искате.“

Всички хора разбират значението на глагола *искам*, но сложи ли се пред него частицата *не*, глаголът приема отрицателно значение – казваш: *не искам*, *не зная*, *не разбирам*. Някои хора се хвалят с невежеството си – те са агностици[22], т.е. хора, които отричат знанието и казват, че човек не може да знае всичко; коренът на думата *гностик* се крие в един стар език – *гноси*, а българинът казва *носи*: значи двете думи имат един и същ корен.

Сега, това е въпрос на филологията, която още не съм засегнал. Някога ще ви обясня какво нещо е филологията от окултно гледище. Казваш *искам* – този глагол има отношение към известно желание, което показва, че ти липсва нещо. Казваш *не зная* – значи не знаеш какво искаш. Човек трябва да иска същественото; много неща можеш да искаш, но разумният иска същественото. За гладния същественото е хлябът; ако човек умира от глад, а иска нови дрехи като за Великден, той не знае какво да иска – какъв смисъл има новата дреха за него, ако на другия ден го очаква смърт? За умрелия новите дрехи и обувки са безпредметни.

Един ден Бог изпратил Архангел Михаил на Земята, за да научи три неща – това било наказанието му за някаква грешка, която направил на Небето. Архангел Михаил попаднал в Русия и се условил за чирак при един беден, прост обущар – тук трябвало да научи трите неща. Михаил бързо научил изкуството да прави обувки и станал опитен обущар; каквито обувки му поръчвали, правел ги съвършено, с което повдигнал името на господаря си като добър майстор. Един ден в обущарницата влязъл помешчик, който се обърнал към обущаря с думите: „Слушай, приятелю, нося ти тази хубава кожа, от която искам да ми ушиеш здрави, хубави обувки; искам да ги нося поне една година, без да изгубят фасона си. Ако не ме задоволиш, главата ти ще пати“. Обущарят взел кожата и като си излязъл помешчикът, казал на чирака си:

– Слушай, Михаиле, от тези обувки зависи нашето бъдеще. Ако не можем да задоволим този помешчик, ще пострадаме.

– Лесна работа – казал Михаил, взел кожата и започнал да крои обувките.

Обущарят следял какво прави и ужасен извикал:

– Михаиле, какво правиш? Това са чехли за мъртвец, не са модерни обувки, каквито помешчикът иска!

– Бъди спокоен, всичко ще се нареди както трябва.

Чиракът спокойно продължил работата си. Не минал и половин час, в обущарницата влязъл слугата на помешчика и казал: „Моля, не кройте новите обувки за господаря – той е мъртъв вече, направете му чехли за умрял“. Казвам: много хора си поръчват хубави, здрави обувки, но чиракът Михаил крои чехли за умрял.

Христос казва: „Не знаете какво искате“. Значи човек трябва да знае какво иска – защо? Защото желанията играят важна роля в живота. Желанията на човека трябва да бъдат строго определени. Мислите и желанията са важни елементи в Духовния свят. Цял свят може да оспорва съществуването на Духовния свят, но аз говоря за него положително, като за свят, който познавам добре. Може някой да иска диспут с мен, готов съм; мога да изляза на научен диспут, да докажа съществуването на Духовния свят от гледището на всички науки, но който иска да диспутира с мен, трябва да има знания.

От геометрията знаете, че срещу равни страни лежат равни ъгли. Ще кажете, че страните на ъглите са прави линии. Така е, обаче не винаги правата линия подразбира прав път; да вървиш по права линия – това не показва, че си в правия път. Понякога вървиш по права линия и си в правия път – това е съвпадение, но не всякога; и крадецът, като го гонят, избира правата линия, но не е в правия път. Казваш: „Младият трябва да върви прав, никога да не се прегърбва“, но има случаи, когато

и младият трябва да се наведе и прегърби. Възможно ли е това – възможно е. Когато минава през гъста гора, младият трябва да се навежда, за да не го удрят клоните; следователно при известни условия ще ходиш прав, а при други – прегърбен. Казваш: „Изкривих се“; това изкривяване няма нищо общо с кривата линия, с кривия път. Понякога кривата линия съвпада с кривото, а понякога кривото съвпада с правата линия – колкото е възможно едното, толкова е възможно и другото.

Как определят учените правата линия – най-късото разстояние между две точки е правата линия и между две точки може да се прекара само една права. Казвам: правата линия е най-малката отсечка от окръжността, или правата линия е най-малкото разстояние между два радиуса. Някои математици оспорват това, но според мен всяко нещо, което се отрича и оспорва, е истинно, а всяко нещо, което не се отрича, нито се оспорва, не е истинно – много естествено, как ще оспорваш и отричаш онова, което не съществува?

Ще кажете, че това е софистика[23]; не, това е истината. Сега аз говоря, а вие слушате – това е реалност. Моите думи, като реални, могат да се оспорват. Моите думи, моята логика са резултат на самия мен, следователно аз съм корен, а който ме слуша, е произведение. Ще кажете, че човек се развива по еволюционен път; човек се развива в две направления: по еволюционен и по инволюционен път. Това са процеси, които съществуват и в математиката – например имате числата 2, 3 и т.н., те са корени на дадени числа и вървят по инволюционен път; ако същите числа повдигнем на степен, тогава имаме еволюционен процес. Питагор казва: „Пространството, което се съдържа в квадратите, построени на катетите на правоъгълния триъгълник, е равно на пространството, което се съдържа в квадрата, построен на хипотенузата“. Какво е хипотенузата – всеки радиус на кръга, тя е жива, активна линия. Какво са катетите – единият катет е човешкият ум, а другият – човешкото сърце; резултатите на катетите във време и пространство са равни на енергията, която ги е произвела.

Същото казваме и за енергията, която снарядът развива: изчислено е, че енергията, която даден снаряд произвежда, се крие в самия снаряд. Учените правят ред изчисления, за да намерят отношението между енергията, която снарядът развива, и количеството енергия в самия снаряд преди избухването му. Питам: енергията, която ябълковата семка развива в процеса на растенето, в самата семка ли е? Част от енергията е в семката, част от енергията е в почвата, водата, въздуха и част – в слънчевата светлина и топлина. Като се посее в земята, семката има възможност да събере енергията на всички тези елементи и да си направи една малка къща – ябълково дърво; това показва, че в семката е скрита известна разумност. Значи в Разумния живот се постигат всички желания. Оттук вадим заключението, че елементите на Разумния живот са извън човека, а не в самия него. Ще кажете, че това е философия; да, философия е, но тя ви е потребна. Казвате, че всичко зависи от човека; не от човека, но от разумността в самия него и вън от него. Тази разумност наричаме Бог.

Задачата на човека е да си състави ясно понятие за Бога. Не е достатъчно да четете какво са казали богословите и философите за Троеличния Бог, за Бога като Любов. Самите философи трябва да имат ясна представа за това, което пишат. И за човека казват, че има едно или две лица – че е едноличен или двуличен. Българите имат лошо мнение за човек с две лица, а още по-лошо мнение за човек с три лица – казват, че е лош, а като се казва, че Бог е троеличен, това считат за нещо свещено. Къде е лошото – в идеята за троеличието или в разбирането на човека? Ако троеличието на Бога е свещено нещо, защо троеличието на човека да не е същото? Тази идея трябва да се изясни, да няма двояко значение. Духовенството първо трябва да изясни противоречията в живота, а не само да казва, че хората трябва да се обичат. Как да се обичат? Колко вида любов познавате? Според мен има четири вида любов: Божествена, ангелска, човешка и животинска. Има и други видове любов, но аз спирам до числото четири – Питагоровото число, с което се измерват нещата, то е абсолютно число. Под *абсолютно* разбирам това, на което умът поставя прегради. И човек може да бъде абсолютен и неабсолютен: тръгваш някъде – абсолютен

си; спираш се – не си абсолютен. Всяко тяло в движение е абсолютно; щом спре движението си, не е абсолютно.

По какво се отличава Божествената любов от другите видове любов? Божествената любов е неизменна и постоянна във всички свои прояви във време и пространство, тя никога не се изменя. Когато обещае нещо, Бог го изпълнява точно навреме, с точност една стомилионна част от секундата. С такава точност се измерват имагинерните, въображаемите числа i – те са равни на една стомилионна част от единицата, но този въпрос оставям на математиците, те имат думата, аз говоря за Любовта.

И тъй, Божествената любов е неизменна. Тя представлява вечна скала, вечна канара, върху която човек гради своя живот.

Ангелската любов се отличава по своята чистота – тя е без никакви страсти. Който се храни с тази любов, не боледува.

Човешката любов ограничава – в нея има страсти, тя е раздвоена, в нея има и добри, и лоши разположения.

Животинската любов се отличава по това, че лесно забравя.

Следователно четирите вида любов представляват четири единици, с които човек работи по математически начин. Идваш при мен и се оплакваш, че работите ти не вървят, че жена ти, децата ти са объркани, в религиозно отношение са загазили, в обществото не са добре поставени и не знаеш какво да правиш. Започни с животинската любов. – „Възможно ли е това?“ Да, започни с животинската любов и постепенно върви нагоре, после ще дойдеш до човешката любов. – „Животно ли съм, че да започвам с животинската любов?“ Ти не разсъждаваш правилно. Какво лошо има в животното? Думата *животно* е прекрасна, но хората са я изопачили; тя произлиза от живот. Животното е същество, което се радва, което скача, люби; че ходи на четири крака – това нищо не значи. Казвате за животното, че е четириного; питам: преди да се изправиш на два крака, ти не пълзеше ли на четири? Забравил това, казваш: „Човек съм, ходя на два крака“, но аз ти напомням, че някога си ходил на четири.

И тъй, започни с животинската любов, за да забравиш грешките на хората; значи за да започнеш с тази любов, трябва да забравиш грешките на хората. Как котката проявява любовта си към мишката – по животински начин: и в дупката си да се скрие, мишката мисли само за котката, а котката – само за мишката. С ред факти мога да ви докажа, че между котката и мишката съществува такава любов, каквато не подозирате. С часове котката седи пред дупката и говори: „Мила мишчице, моя възлюбена, излез малко да те видя!“. Мишката си подаде главичката, засмее се и се скрие в дупката. После тя пита майка си:

– Мамо, моят възлюбен ме чака навън, да изляза ли?

– Не, още не си за женене. Какво ти дава, обещава ли ти нещо?

– Много неща ми предлага.

А котката седи пред дупката със затворени очи и чака да излезе мишката. Защо котката затваря очите си пред мишката – с това тя иска да каже, че е безкористна, т.е. сляпа за любовта на света. Мишката пита котката:

– Право ли говориш?

– Ето, виж, от няколко часа съм със затворени очи, нищо не ме интересува.

Обаче щом мишката излезе от дупката, котката веднага я хваща и казва:

– Сестричке, ще те приема на гости у себе си, да видиш моята любов.

Казвам: котката ви дава добър пример как да постъпвате – нека човешките грешки влязат във вашата гостна стая и забравете всичко.

Как постъпва човешката любов – тя ограничава. Какво означава думата *човек*? Първата сричка – *че*, произлиза от един стар език и означава *ученик*; сричката *век* има друг корен и означава *същество, което иска да се учи*. Някои заместват думата *човек* с думите *цял век* – тези думи са неразбрани. Кой може да бъде ученик – само онзи, който чете. Обикновено учените, професорите четат, но според мен който чете, той е ученик. Няма учени и професори в света – който чете, той е ученик в дадения момент, защото иска да разбере как-

во е измислил писателят, какви са неговите възгледи. Всеки, който решава една задача, се учи, той е човек. Следователно ние сме човеци на Земята, разтваряме книгите, гледаме, изучаваме ги.

По какво се отличава човешката любов – тя всякога ограничава. Не е така? Може да не е абсолютно така, но моето твърдение се подкрепя от ред примери. Мома залюби един момък, но щом се ожени за него, тя веднага го ограничава. Преди да се ожени, той е бил свободен – където е искал, там е ходел: в гората, на планината, по градовете, по кафенетата. Щом се оженят, тя започва да му казва: „Слушай, ти знаеш, че те обичам. Без мое позволение няма да ходиш никъде“. Ако отиде на кафене, ще ѝ каже защо е отишъл; ако направи някаква търговска сделка, ще ѝ даде сметка защо е направил това – тя става господарка, а той става слуга. След всичко това той мисли, че си е намерил другарка; не, той си е намерил господарка, която му иска сметка за всичко.

Така става и с мъжа, и с жената; щом се влюбиш, така става, вън от ограниченията не съм срещал нито едно изключение. Друг е въпросът в ангелската и в Божествената любов – там няма никакви ограничения, но докато се дойде до тази Любов, човешката е на мястото си. Ще любиш човека по човешки – как? Ние знаем какво представлява човешката любов. Докато любиш по човешки, ще ограничаваш злото и в себе си, и в другите хора. Значи човешката любов е мярка, чрез която се ограничава злото. Следователно, като забравиш грешките на хората, като ограничиш злото в себе си и в другите, ти идваш до ангелската и Божествената любов. Ангелската любов отговаря на животинската, а Божествената – на човешката.

И тъй, докато се обиждаш, ти си в животинската любов. Искаш нещо идеално и се обиждаш, че някой ти е казал: „Животно“; щом е така, ще живееш и ще любиш по ангелски. Имаш ли ангелско сърце, ще правиш усилие да любиш хората както Ангелите ги любят. Който иска да има ангелска любов, трябва да си служи с огън, на който температурата е 35 милиона градуса. Когато Ангелът обикне някого, поставя го в огнището и ако може да издържи тази висока температура, той започва да му преподава новата наука за живота, а който не издържи, превръща се на дим и пепел. Така ще постъпва Ангелът с него, докато го кали – ту ще го слага в огъня, ту ще го вади; през девет реторти ще мине, но ще се кали. Ще плаче, ще вика, докато стане чист като Ангел – ангелската любов се отличава с чистота, тя прекарва човека през огъня. Който има ангелска любов в сърцето си, се отличава с топлина, неговото тяло и сърце са топли; той мисли доброто на всички хора, на всички живи същества. Злото е ограничение, изстиване, следователно студът произлиза от омразата, а топлината – от Любовта; където има топлина, там е Любовта.

В заключение на всичко това казвам: щом прекараш някого през животинската любов, ти забравяш грешките му; щом го прекараш през човешката любов, ти ограничаваш пороците му; щом го прекараш през ангелската любов, ти го слагаш в огъня, който чисти. Най-накрая ще вдигнеш своя ближен на раменете си, ще го поставиш на Вечната канара и ще му кажеш: „Сега ще се научиш да забравяш грешките на хората, да ограничаваш злото и пороците в себе си и в своите ближни и най-накрая ще се домогнеш до смисъла на живота“. – „Ама не може без пороци.“ Знаете ли какво нещо е порокът? Трябва да имате ясна, конкретна представа за порока.

Представи си, че носиш в ръцете си скъпоценната чаша на господаря си; някой те разгневи и ти изкарваш гнева си на нея – хвърлиш я на земята и тя се счупва. Господарят ти те хваща и иска сметка от тебе как я счупи; за да намалиш вината си, казваш: „Както носех чашата, някой ме бутна и тя падна от ръцете ми“. Не, кажи си истината: бях гневен и както носех чашата, хвърлих я на земята, за да покажа силата си – чашата се счупи; хвърлих я съзнателно на земята. Казвам: да изнасяш фактите така, както са, това значи истински човек. Всяко изопачаване на фактите е лъжа. Мнозина слагат лъжата при истината и мислят, че говорят истината – тук липсва доблест. Бъди доблестен, всякога говори истината; не слагай лъжата при истината, нито злото при Доброто.

Вървиш из града, срещаш един свой приятел, който ти дава една хубава слива. Щом изядеш сливата,

веднага в ума ти дойде мисълта да посадиш костилката ѝ и още на същия ден я посаждаш и оставяш да изникне и израсте; след две-три години сливата е изникнала, пораснала, цъфнала и вързала плод. Като те питат кой посади тази хубава слива, ти казваш факта както си е; ако изопачиш факта и кажеш, че сам си ходил в Пловдив, за да си купиш от тези сливи, и след като си ял от тях, посадил си една от костилките ѝ, ти не говориш истината. Защо изопачаваш факта – за да предадеш по-голяма цена на сливата, както и на своя труд; да покажеш, че си готов да направиш всичко за една хубава слива.

И тъй, предавайте фактите каквито са, без никакво извъртане на истината. Кажи: срещна ме един приятел, даде ми една хубава слива, аз я изядох и след това посадих костилката в земята. Ако някой те похвали, че си направил много нещо, ще кажеш: „Не, аз направих наймалкото – изкопах една дупчица, зарових костилката и като изникна, отвреме-навреме я наглеждах, а главното нещо направи Природата: Слънцето, водата, въздухът и земята“. Така трябва да се говори, а не да си придаваш повече цена, отколкото трябва; ти само си посадил сливата, а всичко останало е извършила Природата.

Сега ще дойдат свещениците да ме убеждават, че българският народ дължи всичко на Православната църква; не е така. Че българският народ дължи нещо на Църквата – това е факт, но да се мисли, че той е оцелял благодарение на Православната църква – това не е истина. Какво ще кажете тогава за турците – те не са православни, как оцеляха? Как оцеляха будистите, които също не са православни? Друг е въпросът, ако всички останали народи, вън от Православната църква, не са оцелели, но и без православието те оцеляха. Значи фактът, че Православната църква е спасила България, не е верен. Българите са съществували като народ преди Православната църква, значи в този народ има нещо повече, отколкото в нея; българският народ е съществувал преди християнството. Сам Христос християнин ли беше, православен ли беше? Защо Неговите последователи се наричат християни? Ако питате Христа дали е християнин, Той ще каже, че не е такъв. Вие се наричате християни, защото вярвате в Христа; а Христос в кого вярва? Според мен християнството не е база. Ще кажете, че християнството спасява; езичниците, турците не са християни, значи те не са спасени. Аз съм видял в другия свят много будисти, мохамедани, които са спасени – как е станало това? Те не са християни – кой ги е спасил? И нас ни наричат дъновисти, казват, че съм проповядвал дъновизъм; чудно нещо – ето, пръв аз не съм дъновист. Какво разбират под понятието *дъновист*? Да се мисли, че някой е дъновист, това е заблуждение.

„Не знаете какво искате.“ Какво трябва да иска човек – да постави идеите си правилно. Ще кажат свещениците, че ние сме такива, онакива; не е така. Каквото и да се говори за нас, ние знаем какво ще стане в света, какво иде, затова именно аз искам да ви освободя ако не от всички заблуждения и страдания, поне от някои; ако ви освободя от всички страдания, на себе си ще причиня зло. Важно е да ви освободя от онези заблуждения и страдания, които пречат на развитието ви.

Мнозина ме питат как да се наричат – дъновисти или християни? Христос не е християнин и аз не съм дъновист. Какво проповядваше Христос – Любовта; и аз проповядвам Любов. Христос казваше за себе си, че е Син Божи, следователно и вие може да се наречете Синове Божи. – „Как, да се наречем Синове Божии – това е богохулство!“; не е богохулство. Кой ми даде живот – Бог; щом казвам, че съм Син Божи, аз изповядвам великата истина, че животът, който е в мен, мислите, знанията, с които разполагам, са все от Бога.

Една студентка разказваше, че един от професорите, преподавайки, често споменавал името на своя учител, който също бил професор. Тя вади заключението: „Нашият професор е ученик на еди-кой си професор, ние сме ученици на нашия професор, следователно и ние сме ученици на професора на нашия професор“. Христос е Син Божи, ние сме последователи на Христа, следователно и ние сме Синове Божии. Бъдете готови да изповядате истината, че животът, който имате, не е ваш. Ще кажете, че вашите майки и бащи са ви дали живот, но кой е дал техния живот? – „Майките и бащите им.“ Ами

техния живот? Така ще дойдете до онази безконечност на събиране и умножаване, така ще влезете в областта на въображаемото число *i*. Къде е истината? Ще дойдете до събиране на числата: 1+1/1+1/1x2+1/1x2x3+1/1x2x3x4 и т.н. – тук са нужни логаритмични изчисления, това е сложна работа.

Какво се иска от човека – да разбира сегашния живот. Чувстваш едно неразположение или една радост в себе си; задавал ли си си въпроса защо си неразположен или защо си радостен? Понякога имаш желание да мислиш – на какво се дължи това желание? Главно на четири фактора, които работят в Природата. Пак ще си послужа с Питагоровата теорема, ще взема един правоъгълен триъгълник с равни катети и казвам: възможностите на ума са равни на възможностите на сърцето, т.е. единият катет е равен на другия катет. Възможностите на ума и на сърцето са равни на възможностите на волята, т.е. на хипотенузата в правоъгълния триъгълник. В ума се крият две възможности: мислене и чувстване; значи умът първо мисли, после чувства. И в сърцето има две възможности: чувстване и мислене; сърцето първо чувства, а после мисли. Когато умът първо мисли, а после чувства, а сърцето първо чувства, а после мисли, работите вървят добре; ако умът първо чувства, а после мисли и сърцето първо мисли, а после чувства, работите се объркват. Задачата на ума е първо да мисли, после да чувства; задачата на сърцето е първо да чувства, после да мисли – имате два фактора с по две възможности. Имате още два фактора – душа и дух, с по още две възможности. Можете ли да определите кога действа умът и кога – сърцето? Можете ли да определите още вашето чувстване в даден момент на какво се дължи – на ума или на сърцето ви? Може ли да определите откъде иде вашата мисъл – от ума или от сърцето?

„Не знаете какво искате“ – с това Христос е искал да каже на учениците си, че в тях трябва да се събудят възвишени мисли и чувства, с които могат да разграничават видимите неща от невидимите. Ако гледате на човека от Духовния свят, ще видите, че в него има двама души, които едновременно ходят и си говорят: единият е

физически човек – по-плътен, а другият е духовен – по-ефирен; физическият човек живее повече със сърцето, а духовният – повече с ума. Когато физическият човек е в съгласие с духовния, работите им се нареждат добре; ако двамата не са в съгласие, работите им не вървят добре. Какво трябва да правиш – ще се съгласиш с онзи ред на нещата, който е определен още преди слизането ти на Земята; твоят живот е бил определен преди да си се родил. Този, който те придружава навсякъде, е съществувал в Духовния свят преди тебе, той знае и разбира всичко по-добре от теб, отнася се приятелски, но е твой учител и ти трябва да го слушаш. – „Как ще го познаем?“ В мъчнотиите и страданията. Неразположен си, недоволен си от жена си, той ти нашепва:

– Всичко ще се оправи.

– Няма честни хора на Земята.

– Има, ще ги намериш.

– Не мога да спя, нервен съм.

– Ще спиш, ще се успокоят нервите ти.

– Нямам пари – жената, децата са боси, окъсани.

– Не се страхувай – и пари ще имаш, и дрехи, всичко ще се оправи.

Питаш: „Кой е този в мен, който гледа на живота толкова оптимистично – все *ще се оправят работите*, а те не се оправят“. Защо не се оправят – защото не слушаш своя учител, духовния човек в себе си. Ти си един дървен философ и само философстваш, сееш все през зимата, градиш въздушни кули. Какво трябва да правиш – да изучаваш висшата математика на живота и прилагането на нейните закони; може да съградиш един златен палат във въздуха, но трябва да знаеш условията, при които можеш да градиш.

Религиозните хора казват, че без религия не може и ако работите на хората не вървят добре, това се дължи на отсъствието на религиозно чувство в тях. Какво нещо е религията – връзка с Бога. Какво означава свързването с Бога? Според мен да се свържеш с Бога, това значи да имаш отношение към Любовта, към всичко живо по лицето на Земята; можеш ли да направиш това, ти носиш Божията Любов в себе си. Ако видиш, че някой дяла по

живо дърво в гората, кажи му: „Приятелю, недей дяла по това дърво, не му причинявай излишни страдания!“. Дали дървото страда? Понякога в дървото се пробужда съзнание, както в човека. В някои дървета са затворени човешки души, в бъдеще те ще се освободят от този затвор и ще живеят като човеци.

Ще кажете, че човек е дух, облечен в плът; преди да дойде на Земята, човек наистина е бил дух, но като е слязъл на Земята, той се е облякъл в материя – плът. Реалното е в духа, а преходното – в плътта; като умре, човек се обезплътява и това е преходно състояние. С човека стават два процеса: обезплътяване и въплътяване; реално е това, което се обезплътява и въплътява – то е духът. Казват, че духът е вятър, т.е. въздух – духът не е нито вятър, нито въздух, той е нещо, което постоянно се движи; духът образува движението, но той сам не е движение. Какво ще разберете, ако ви кажа, че Бог е Любов, но Той сам не е Любов. Бог е нещо по-велико от Любовта, но условията, при които сега живеем, не познават по-велика мярка от Любовта, затова се казва, че Бог е Любов.

Казано е в Писанието: „Плодът на Духа е Любовта, а плодът на Бога е Духът“. Любовта е най-малката сила, проявена на физическия свят. Няма дума, с която можем да изразим Любовта. С колко думи си служим ние? Българският език си служи с 60 хиляди думи, немският – с 80 хиляди, английският – с около 260 хиляди думи; това е приблизително изчислено, не е с абсолютна точност. Първоначалният език, с който хората са си служили, е бил много богат – около 35 милиона думи; това е езикът на Природата, с този език можете да изразите приблизително всички душевни преживявания, през които минавате.

Днес с ограничения човешки език не можеш да определиш точно своите състояния; с една дума изказваш десетки неща, но какво всъщност искаш да кажеш – не знаеш; казваш: „Любя те“, но какво означава това – сам не разбираш. Думата *bear* на английски означава *мечка*, *търпение* и *раждане*; тази дума се пише и произнася еднакво, но в изречението вече има различно значение. Питам: как можем да се разбираме с толкова неточен

език? Евангелистът казва, че като Евангелската църква друга няма; православният казва, че като Православната църква друга няма; и будистите казват, че като будистката няма подобна. Аз казвам: няма друга сила, подобна на Любовта, тя включва всичко в себе си. Ще докажа това. В Евангелската църква животните не влизат; в Православната църква – също; в будистката църква – също. Защо? Защото според вас животните нямат религия. Не, и те имат религия, защото и те се обичат и любят. Основа на нашето верую е Любовта – следователно нашата религия влиза и в животните, и в растенията. И растенията се любят – възхищаваш се от аромата на едно цвете и казваш: „Колко хубаво мирише!“, но то не изпраща миризмата си до теб, а до своя възлюбен; ароматът на цветята е тяхната мисъл – цветето изпраща мисълта си до своя възлюбен, с което иска да му каже, че го обича; като мисли за своя възлюбен, то изявява своята религия. Аз отивам по-далеч и казвам, че нашата религия се среща и в минералите. Значи религията, която проповядваме, е всемирна – в нея влизат и хората, и животните, и растенията, и минералите.

Днес ни проповядват православие. Аз признавам само такова православие, такава религия, в която всичко може да живее. В нашата религия всичко живее и вие можете да живеете; досега сте живели в нея и в бъдеще ще живеете. Ние не казваме, че къщите ви ще се разрушат, т.е. вашето верую ще изчезне – дръжте си веруюто, но казваме, че като нашето верую друго няма. Кое е нашето верую – веруюто на Любовта; то казва: „Любовта, която прониква в ума и създава мислите, е равна на Любовта, която прониква в сърцето и създава чувствата и желанията“. Защо са равни мислите и чувствата – защото една и съща сила ги създава; понеже в Любовта няма пристрастие, тя дава колкото на ума, толкова и на сърцето. Волята пък, като възлюбено дете на майката и на бащата, взима всичко, т.е. тя е равна на сбора от човешките мисли и чувства. В заключение на това казвам: възможностите на ума заедно с възможностите на сърцето са равни на възможностите на волята, тя е в състояние да реализира всяка мисъл и всяко желание; разумната воля

е в сила да реализира всяка права, Божествена мисъл и всяко Божествено желание.

Всяко желание трябва да има четири качества едновременно: да бъде Божествено, ангелско, човешко и животинско; и Любовта трябва да бъде едновременно и животинска, и човешка, и ангелска, и Божествена – това е закон. На Земята животинската любов има по-голям простор, тя създава формите. Който се отказва от животинската любов, постепенно отслабва, изпосталява и се готви за Небето; ако животинската любов вземе надмощие, човек затлъстява. Всяка любов има граници, до които може да се прояви, затова се казва, че мислите и желанията на човека трябва да се ограничават. Не могат ли мислите и желанията ни да се проявяват свободно? Под *свобода на мислите и желанията* разбирам всяка мисъл и всяко желание да са за добро не само за отделния човек, но и на неговите ближни – хора, животни и растения; при това всяка мисъл и желание трябва да са в съгласие с Божествения свят.

Казва се за нас, че вярваме в Живата природа; ние вярваме в Духа на Бога, а не в Живата природа. Къде е Божият Дух, къде е Духовният свят? Ще кажете, че не искате да се говори за духовете. Какво нещо е *дух*? В първата глава на Битието е казано, че Бог създаде Небето и Земята; как ги създаде – не се казва. Създаването на Небето и Земята е дълга история, за която Мойсей мълчи; той е написал нещо откъслечно по тази история, което не е в съгласие нито с геологията, нито с цялата наука, но нито писаното от Мойсей, нито писаното в науката е съгласно с това, което Бог е направил; това е описание за децата, където се казва, че a+b=c. Нещата са равни само за онези, които ги разбират, но не и за онези, които нищо не разбират; при това нещата са верни, когато се проверяват.

Казано е: „И Дух Божи се носеше по земята“. *Духът* подразбира Великата природа, т.е. Божественото начало, което обгръща всичко и твори. Днес думите *дух* и *душа* са изгубили своя първоначален смисъл. Под *душа* разбирам вдишване, а под *дух* – издишване – това са два процеса на Разумния живот. Индусите наричат тези два

процеса *Брама*. Като издишал навън, Брама създал целия Космос и си казал: „Много неща създадох, трябва да отнема“; той и до днес продължава да изтегля по малко от света и да го поема в себе си. Като изтегли всичко, светът ще изчезне, Брама ще заспи и ще спи милиони години; като му дотегне да спи, ще каже: „Ще издишам всичко, което съм приел в себе си, и ще създам нов свят“. Щом му домилеят децата, т.е. хората, той ще ги поеме отново в себе си. Това не е никаква философия, това е детинско описание за създаването на света; след това ще кажат, че светът е бил създаден от вдишването и издишването на Брама. Не, приятели, като говорите за вдишване и издишване, вие трябва да знаете вътрешния смисъл на тези два процеса.

Дишането и яденето също са два процеса, които, събрани заедно, представляват една сума. Кой е коренът на това число? Кой е коренът на погълнатото количество въздух? Кой е коренът на два кубика въздух? Не знаете. Кой е коренът на количеството хляб, който изяждате всеки ден? И това не знаете. Какви математици сте тогава? Трябва да знаете корена на всяка храна, която консумирате. Ще кажете, че не се занимавате с такива неща; затова именно не сте поумнели. Ще се занимавате с всичко, което виждате: как растат и се развиват цветовете, как връзват плод и узряват и т.н. Имате една семка – тя е резултат, сума от дадени числа; кой е коренът на тази семка?

Какво става в училищата? Учителят извиква ученика пред черната дъска и казва: „Иванчо, начертай един правоъгълен триъгълник и по един квадрат на катетите и на хипотенузата му ми докажи Питагоровата теорема“. Ученикът изговаря теоремата. – „Докажи я сега.“ Ученикът я доказва. – „Браво, седни си на мястото.“ Какво е доказал Иванчо? Нищо особено – той е издекламирал това, което Питагор е казал някога. Иванчо се връща у дома си и казва на майка си: „Мамо, днес учителят ме вдигна на урок и аз му доказах Питагоровата теорема“. Той нищо не знае от тази теорема, цяло откритие беше това! Майката и бащата са доволни и казват на познатите си: „Знаете ли какво е научил наш Иванчо? Доказал е днес на учителя си Питагоровата теорема“.

Каква наука има в това доказване? Има нещо и в доказването, но трябва да отидете по-далеч, да влезете във вътрешния смисъл на тази теорема. Казвам: Иванчо, този квадрат е жива величина. Двата катета на триъгълника представляват човешкия ум и човешкото сърце, в тях са вложени условия и възможности за развитието им, при това тези възможностите са равни – такъв е законът. Хипотенузата е радиус на кръга, а радиусът представлява кръга в движение; и в хипотенузата са вложени възможности. Изобщо, тези възможности показват, че животът се развива. Като изучават така Питагоровата теорема, учениците могат да мислят. Всички фигури са символи, с които Природата заставя човека да мисли. Така именно математиката, както и цялата наука, има смисъл да съществува.

Често хората изпадат в недоволство. Кое ги прави недоволни – еднообразието; където има еднообразие, там идват страдания. Живееш в заблуждението, че за да поддържаш живота си, трябва само да ядеш; яденето е средство, не е цел – ще ядеш и всеки ден ще извличаш корен от храната, която си консумирал. Дишаш – също ще извличаш корен от количеството въздух, който си поел. Знаете ли откъде е дошъл въздухът – и това не знаете. Благодарение на вашето незнание всеки ден рушите това, което сте съградили.

Един ден, когато Бог решил да направи човека, събрал всички свободни души с цел да ги впрегне на работа в големия човешки организъм. Едни от тях взели участие в образуването на стомаха, други – в образуването на дробовете и сърцето, трети – на мозъка, четвърти – на ушите, пети – на очите, устата и т.н.; така бил създаден човекът – венецът на творението. Докато тези души живеели хармонично – в мир и съгласие, и човек живеел добре. Случило се, че стомахът се отклонил малко от пътя и започнал да работи само за себе си. Всички останали души се събрали, за да обмислят какво да правят с него; най-накрая дошли до заключението, че трябва да изпъдят този съсед – той мислел само за себе си, нищо не изпращал на другите. Изпъдили го, но с това положението на човека не се подобрило – очите се отклонили

от своя път. Всички души викнали против тях: „Да изпъдим и очите – много неща виждат те, но с това само ни препятстват. Да ги лишим от правото на съседство“. Изпъдили и очите. После били недоволни и от ушите, че слушат всичко, което става около тях – и тях лишили от право на съседство. Какво останало от човека – един разглобен организъм.

Така постъпва днес Църквата – като срещне човек, който може да каже нещо повече от нея, тя казва: „Да изпъдим този човек! Да го лишим от правото да говори!“. Какво ще остане от човека, като изпъдите от него стомаха, дробовете, сърцето, мозъка, очите и ушите – нищо не остава, освен една нула. На какво прилича това?

Един вол, с голямо съзнание за себе си, се отправил към една съвършено нова красива чешма. Понеже бил жаден, сложил устата си на чучура и хубаво се напил. После вдигнал глава и казал на чешмата:

– Както виждаш, аз пръв пих от твоята вода. Понеже устата ми е свещена, съветвам те да не даваш на никого да пие от тебе.

– Това е невъзможно.

– Защо?

– Както ти пи от мен без позволение, така още много ще дойдат след тебе и те ще пият без позволение.

Чешмата представлява Божествен извор – много хора са пили от този извор и продължават да пият. При това, който е пил от него, иска да забрани на другите да пият. Всеки има право да пие от Божествения извор; той казва: „Както ти имаш право да пиеш от мен, и то без позволение, така всички могат да пият и пак ще остане вода за всеки жаден, който иска да утоли жаждата си“.

И тъй, не се страхувайте, че този или онзи ще развали света – така, както светът е създаден, никой не може да го развали; светът се развива добре и никой не може да измени неговия път. За някои може да е така – това е друг въпрос. – „Ама аз страдам, мъча се“; ти страдаш, но милиони същества се радват. – „Тъмен е светът“; за теб може да е тъмен, но не и за другите. Духовенството няма право да казва, че българският народ мисли като него; днес българският народ не мисли като духовенството,

в бъдеще той ще се различава още повече от него. Бог е дал на българите проблеми за решаване и те трябва да ги решат правилно. Тези проблеми не трябва да се ограничават от православието, от евангелизма или от католицизма; ако православието се меси в задачите на българския народ, какво ще стане с него?

Един гръцки свещеник си купил голяма нива, сто декара. Като я обикалял, той ѝ казвал: „Да знаеш, че свещеник ти е господар“, а нивата му отговорила: „Досега на 99 такива господари като теб съм одрала кожата и твоята ще одера“. Българският народ е нива, която е одрала кожата на много попове и на сегашните попове ще одере кожата. Българският народ може да живее и без православие, българският народ може да живее и без християнство като сегашното, но никога не ще може да живее без Любов. Радвам се, че е така, аз проповядвам Учението за Любовта и всички трябва да го приемат. Това Учение прониква във всички стари клетки, навсякъде и във всичко, няма място, където то да не проникне. Щом то се проповядва, всички други учения могат да съществуват; щом то проникне в света, ще има място за всички – и за социалисти, и за комунисти. Кога ще стане това – само при закона на Любовта, от Любовта излиза всичко. В православието се чува само: „Господи помилуй, Господи помилуй!“, но житието в джоба – това не е служене на Бога. Истината трябва да се говори.

Какво ще кажете за мен, ако сега, като говоря за Питагоровата теорема, искам от вас да платите по нещо? От човешко гледище имам право – дадох ви знание и вие трябва да си платите; но това не е идейно проповядване, вие ще ми платите, но не по човешки начин. Аз съм искрен и ви казвам истината – Природата работи по два начина: с метода на Доброто и с метода на злото; и двата метода са живи. Злото е добър метод за разбиране на живота. При сегашния строй сто души работят за един, който е техен касиер, събира печалбите им – това е методът на злото. Доброто постъпва другояче: сто души работят и всеки има право да държи пари в себе си. Казвам на своите сътрудници: „Дръжте парите в себе си, нека всеки да си бъде касиер!“. Като ви проповядвам, аз влагам капитала си във вас, а вие мислите, че сте ме надхитрили. Истината, която проповядвам, не е моя; един ден, когато пораснете, ще постъпвате благородно с всички и тогава ще платите не на мен, но на Онзи, чиято е Истината. В бъдеще, като ви срещна, ще ви питам: „Какво учение следвате; имате ли Любов в душата си и Божествена ли е тя; стоите ли на Вечната канара, на Която целият Космос почива; имате ли чистотата на Ангелите; вашата любов може ли да ограничава злото и може ли да забравя всичко като животинската?“. Ако любовта ви има тези качества, дайте ми ръката си – това е Любов. И учените, като намерят грешката в изчисленията си, всичко забравят и се радват на резултата си.

Помнете: новият живот изисква правилно разбиране – вие трябва да бъдете здрави, щастливи; имате деца, трябва да ги възпитавате. – „Бог ще уреди всичко, няма защо да се безпокоим.“ Не е така – Бог ще нареди всичко чрез вашите ум и сърце, Бог ще нареди всичко чрез Божествената Любов, чрез ангелската любов, чрез човешката любов и най-накрая и чрез животинската; всички тези същества работят за вас и вие трябва да им благодарите. Като впрегнеш вола си в колата, потупай го по гърба и му кажи: „Благодаря ти, че ми услужваш“; ако не му благодарите, къде остава вашето благородство? Ние не проповядваме морал само на думи, но и на дела – спри се пред вола, потупай го и му кажи: „Братко, похвалвам те за голямото търпение и благородство, които имаш“; волът спокойно си преживя и казва: „Добър е Господ, добър е и моят господар“. После ти подкарваш колата, казваш: „Ди-и-й!“, волът тегли и мълчи – това не е ли благородство?

Сегашните учени ще ни убеждават, че е в реда на нещата да колим животните; това е по необходимост, но не е наше право. Ако по необходимост спасяваш някого, това не е истинско добро. Значи човек може да се съмнява и в доброто. Представи си, че един човек се дави, ти виждаш това и го спасяваш, но той си казва: „Спаси ме, наистина, но аз имам да му давам десет хиляди лева и той ме спаси заради парите си“. Как ще докажеш, че доброто ти е безкористно – ще извикаш длъжника си

вкъщи и ще му кажеш: „Приятелю, ти ми дължиш десет хиляди лева, вземи полицата си и я скъсай!“. Ако втори път го спасиш от удавяне, той ще си помисли, че го спасяваш заради дъщеря му – не си женен, а той има дъщеря за женене. Как щу ме докажеш безкористната си постъпка – извикай го у дома си и му кажи: „Ти имаш дъщеря за женене, но бъди свободен – ожени я за когото искаш!“. Колко пъти трябва да доказваш на човека, че си безкористен в доброто, което му правиш?

Мнозина казват: „Така трябва да живеем, че да угодим на обществото“; не, аз казвам, че трябва да угодим на Бога, на Любовта – ако угодиш на Бога и на Любовта, ти си угодил на всички. Ако някоя сестра ти се сърди за нещо, гледай да се помириш с нея – това е необходимост за теб. Някога тя ти е направила добро; ще я обикнеш, защото и Бог я обича. Защо трябва да се обичаме – защото и Бог ни обича, този е моят силен аргумент. Другояче не може, това е закон, от който не можеш да отстъпиш.

Казват ми: „Откъде събра тези хора около себе си, те не те разбират“; няма значение – понеже Бог ги търпи и обича и аз съм длъжен да ги търпя и обичам. Бог ги е събрал от кол и от въже и ми ги е изпратил, за да работя с тях – не мога да пречупя думата Му; щом Бог ги е изпратил при мен, ще им предам знанието, което имам – така постъпвайте и вие. И ако ви питат защо обичате даден човек, кажете: „Защото пръв Бог го обича“.

Някои ме питат защо като ви говоря, не ви доведа до края на въпросите, а ги оставям открити. Моята цел не е да ви дам разрешени въпроси, а да ви поставя в положение да мислите свободно и самостоятелно. Колкото и да искам, не мога изведнъж да ви кача на планинския връх – първо ще минем през гори и тогава ще се качим на върха. – „Заведи ни до края на гората.“ Няма да ви изведа до края, но ще ви заведа в най-голямата дълбочина на гората. Как ще излезете оттам, кой ще ви извади – който ви е довел, той ще ви извади.

Гора е това – дълбоки са тези работи; океан е това – ще слезеш до дъното; височина е това – на Слънцето ще отидеш. – „Много неща знаеш.“ Да, много неща зная: зная какво има на Слънцето, на Луната, на звездите,

на онзи свят; всичко това го виждам. – „Чудно е как го виждаш – такъв обширен свят, как го виждаш?“ Когато отивам на Слънцето, аз се движа с бързина, по-голяма от тази на светлината, и за една минута съм на Слънцето. Когато отивам до най-отдалечената от нас звезда, отивам за десет минути – отиване и връщане. – „Какво има там?“ Ние се придържаме към свещеното правило да не казваме какво има там. Това е математически проблем на въображаемите числа – както въображаемите числа остават неизвестни за човека, така и бъдещият живот остава за него неизвестен.

Христос казва: „Не знаете какво искате“. Искате да бъдете православни – не знаете какво да искате; искате да бъдете мохамедани – не знаете какво да искате; искате да бъдете будисти – не знаете какво да искате; искате да бъдете богати – не знаете какво да искате; искате да бъдете учени – не знаете какво да искате. Искайте Същественото – кое е то? Искайте да имате Божествената любов във всичките ѝ прояви: Божествена, ангелска, човешка и животинска – щом имате тази Велика любов, ще дадете на живота си широк замах и тогава и мъже, и жени, и деца ще гледат вече по друг начин на света.

Сега аз зная, че всички, които ме слушате, ме разбирате и знаете, че Божествената любов ви е необходима – защо? За да имате велика, непоколебима основа. Защо ви е ангелската любов – за да имате огън. Казвате: „Къща без огън не може“, обаче вашият огън е пушек и дим. Едно време, когато хората са си служели само с дърва и въглища, са имали право да говорят, че не може без пушек; тогава и в църквите е имало пушек и дим, но сега, при електричеството, може без пушек и дим. Аз говоря за този огън във вас, за тази Любов, която не произвежда никакъв пушек и дим. Засега вашата любов произвежда пушек; не позволявай нито на себе си, нито на приятелите си да опушват къщата ти, защото дълго ще търкаш очите си, докато се освободиш от пушека.

Любовта не търпи никакъв дим, при нея горенето трябва да бъде пълно. – „Не можем да живеем така.“ Можете, но още се колебаете между стария и новия живот, а трябва да бъдете категорични. Казвам: приложете

новия живот без никакво колебание, прилагайте методите на Природата, която едновременно събаря и гради – не събаряйте изведнъж старата къща, не отхвърляйте онова, което досега сте направили, не казвайте, че досега сте живели безсмислено. Целта на досегашния ви живот е била неопределена, отсега нататък е определена – тази е разликата между досегашния ви и сегашния ви живот. Досега сте работили за майка си и баща си, за брата си и сестра си; отсега нататък ще работите за живия Господ, за Бога на Любовта – тази Любов включва в себе си всичко. Досега сте учили за себе си, отсега нататък ще учите за Любовта и ще имате по-голям замах на дейност.

Някой казва: „Като живея за Бога, всичко ще се нареди, няма какво да мисля"; така разсъждава младата мома, преди да се ожени. Като мома, тя се облича чисто, спретнато, с момците е учтива, любезна, докато я хареса някой и се ожени за него. Момъкът, като я вижда толкова чиста и спретната, казва: „Добра домакиня ще излезе от тебе"; тя се смее и си мисли: „Да се оженя аз, работата да ми е наредена, че после ще ме видиш"; и наистина, като се ожени, тя показва опаката страна на своя характер. Аз бих посъветвал момата да постъпи точно обратно – докато е неженена, тя може да бъде неглиже, небрежна към своя възлюбен, но щом се ожени, да покаже добрата страна на характера си. Ако той я попита защо се е изменила толкова, да каже: „Изпитвах те, но видях, че си добър човек, че си готов на всичко; ти си доблестен човек, заслужаваш моята любов и внимание" – това е метод, чрез който се изпитва Любовта.

Ако е въпрос за Любов, прояви Любовта в нейната чистота и святост! Като погледнеш човека в очите, да знае защо го гледаш, а не да те пита; много естествено – гледа те, защото те обича.

– Как ме обичаш, каква е твоята любов?

– Моята любов е Божествена, ангелска, човешка и животинска.

– Щом е и животинска, ти ще ме изядеш.

– Не, няма да те изям, но искам да забравя всичките ти грешки.

– Щом е човешка, ще ме ограничиш.

– Няма да те ограничa, но ще ограничa злото в себе си.

– Ако имаш ангелска любов, това значи, че искаш да ме изгориш.

– Не, искам този огън да стопи и да изгори всичко нечисто в мен.

Да имаш Божествена любов, това значи да стоиш на онази Вечна канара, да устояваш на обещанието си. Който иска да има такава Любов, ще му се даде изпит, да се види докъде е достигнал.

Днес човечеството минава през изпити за каляване на характера, за отношенията му към Бога. Обичате Бога, но щом ви поставят на някакъв изпит, веднага се отказвате от Него – не можете да решите задачата си; задачите на Живота трябва да се решат. Можете ли да си отговорите на въпроса какво нещо е Любовта? Защо обичате някого? – „За хубавите му очи и уста." Кои очи и уста са хубави? Какъв трябва да бъде цветът на лицето на твоя възлюбен? Според мен хубави очи, уста, нос, лице са тези, които изразяват вътрешния живот на човека, те са символи. Всяко нещо, в което прониква Божественото, е красиво; следователно, когато обичаш някого, трябва да държиш в ума си мисълта за Бога, за Ангелите, за хората и за животните – това е Любов.

Когато говориш за Любовта, а не я носиш в себе си и постоянно променяш чувствата си, това не е истинска Любов – в такъв случай ти лъжеш себе си и обкръжаващите. Такъв човек има особен жълт цвят на лицето, особена червенина, които са израз на отрицателните сили в живота. Какво нещо е силата – сбор, който трябва да разложиш на съставните му елементи, да извадиш от него корен. Казва се, че Бог е сила; не, Бог не е сила, но силите произлизат от Него; Бог е неделима сила извън времето и пространството, а същевременно ги владее; Бог не живее в хората, но ги обгръща; никъде Го няма, а е навсякъде – как ще разберете тези мисли?

И тъй, нашата любов трябва да бъде свещена, в нея трябва да влизат отношенията ни към всички живи същества. Любовта не се налага със закон – никой не може да ви застави да го обичате, нито пък вие можете да заставите някого да ви обича; Любовта е

свободен акт на духа. Да се обичаме по Свобода – това е Великата любов. На какво се дължи Свободата – на закона на Истината; не можеш да обичаш по Свобода, докато не носиш Истината в себе си – Свободата е резултат, произведение на Истината. Казва се, че Свободата е Истина; не, Свободата не е Истина, коренът на Свободата е Истина, коренът на Истината е Бог – това са велики математически задачи, в които се крият тайните на Разумната природа. Който се домогне до тия тайни, забравя своя детински живот. Велика хармония се крие в тях.

Мнозина страдат от това, че няма кой да ги обича. Има Един, Който ви обича, Който всякога мисли за вас – кой е Той? Бог. Няма момент в Неговото съществуване, в Неговите прояви, когато Той да не е буден. В Своя ум, в Своето сърце, в Своята воля, в Своята душа и Дух Бог обхваща всички; Той ви има винаги пред себе си и казва: „Не бойте се, Аз ще уредя всичко за вас. Един ден ще получите Моето благословение. От вас се иска само да слушате – как? Като дадете възможност на Любовта, която ви изпращам, да проникне във вас. Любете, както Аз любя; мислете, както Аз мисля; чувствайте, както Аз чувствам и действайте, както Аз действам“. Бог говори тихо, но който е готов, чува думите Му: „Не бойте се, Аз ви обичам, Аз Съм с вас“. Като види, че някой иска да се самоубие, Той му казва:

– Не бой се, всичко ще се оправи. Аз те обичам.

– Как, мен обичаш?

– Да, теб специално.

Това е великата истина. Тихо говори вътрешният глас в човека, това всеки може да го провери; този глас е силата на човека. Христос казва: „Не знаете какво искате“, защото Той определя какво трябва да искате.

Ще завърша беседата си с един пример от българския живот. Един българин по времена Освобождението учел в Америка. След Освобождението България имала нужда от образовани държавници, затова той решил да се върне в отечеството си, да заеме някой висок пост. Явил се пред тогавашния княз Батенберг[24], който го изслушал и попитал:

– Каква служба искате?

– Искам да бъда инспектор по просветата.

– Явете се тогава при министъра на просветата, той ще ви назначи на тази длъжност.

Така постъпват всички хора – искат да бъдат инспектори. Не, като се явите пред Господа, искайте да ви назначи пръв министър. Някои си мислят, че няма по-добра служба от инспектор, но достатъчно са инспекторите в света. Искат да ви назначат министри, а вие се задоволявате с една обикновена служба. Какъв по-голям инспектор за вас от Бога на Истината; какъв по-голям стремеж за вас от този към Бога на Любовта – Него търсете!

Като говоря за Любовта, мнозина казват: „Побеля ми главата от Любов, кажете нещо ново“. Вие още не познавате Любовта. Внесете повече братство и равенство в Любовта към Бога. – „Знаем какво нещо е равенство.“ Знаете, но нямате равенство помежду си, не знаете какво е Любов. Ние ще ви дадем методи как да приложите Любовта. Днес Христос ни казва: „Искайте от Бога Любовта!“. Когато във вас се яви дълбоко желание да потърсите Любовта, вие ще разрешите проблема на вашия живот и пред вас ще се отвори нов свят; отношенията ви с хората ще се оправят и вие ще започнете да мислите, да чувствате и да постъпвате правилно – тогава и отношенията ви към Бога, към Ангелите, към хората и към животните ще бъдат правилни.

Желая на всички да бъдете здрави, да бъдете щастливи, да бъдете блажени. Всички тези неща могат едновременно да се постигнат в Любовта.

12 ноември 1922 г., София

Да наследя

Учителю благи, какво да сторя, за да наследя живот вечен?

От Лука 18:18

Един големец, учен човек, запитал Христа: „Учителю благи, какво да сторя, за да наследя живот вечен?“. Ако аз ви запитам какво е животът, как ще отговорите? Ще кажете, че животът е най-голямото благо, но според някои животът е най-голямото нещастие. Искате това да се докаже; няма защо да се доказва, това е очевидна истина – всеки е опитал живота като благо и като нещастие.

„Що да сторя, за да наследя живот вечен?“ На български думата *вечен* не изразява това, което е писано в оригинала – на български под *вечен* разбираме *безконечен*. Какво означава думата *безконечен*? Аз заместих *вечен* с *безконечен*, това е все едно да определим x с y или със z – едно неизвестно с друго неизвестно. Ще кажете, че $x=y$, $y=z$; значи решихте една задача с три неизвестни. Пак питам: какво нещо е животът? – „Да живееш.“ Как да живееш? Някои социолози решават този въпрос с неизвестни и въпреки това пак остава едно неизвестно, y; и религиозните решават същия въпрос и пак остава едно неизвестно, z; всички хора решават този въпрос и накрая пак остава едно неизвестно. Ако някой се осмели да се откаже от доказателствата на тези хора, ще го нарекат невежа. След тях идват математиците и говорят за фигури, за тела, за различни величини – синус, косинус, тангенс – но какво се решава с това? Това има приложение във фабриките, но какво са допринесли фабриките? Казвате, че са създали културата на човечеството, но знаете ли колко хора са осакатени в тези фабрики? Там се работи с неизвестни величини. Аз не съм против науката – стремежът ѝ е прав, но методите, с които тя си служи, не са прави. Аз имам предвид положителната наука, която служи на Вечното начало.

Тази сутрин преди беседата, като размишлявах, дойдох до следната мисъл: Любовта не се изменя и в нейния огън всичко изгаря. Любовта, като вътрешен стремеж в човека, никога не се изменя. Всички имате стремеж като този на големеца и питате какво да сторите, за да наследите вечен живот. Под *вечен живот* не се разбира безконечен, но такъв живот, при който, като разбираш законите му, да можеш да ги прилагаш. Под *век* разбирам да знаеш да прилагаш; *век* е корен на една стара дума, която означава да бъдеш ученик на това учение, което прилагаш.

Големецът пита Христа: „Що да сторя, за да наследя вечен живот?“ – като прочетете цялата глава, ще видите какво му отговаря Христос. Големецът се обръща към Христа с думите: „Учителю благи“. Думата *благ* произлиза от Любовта. На български думата *любов* е неразбрана, неопределена, неточна. Затова, като се говори за Любовта, всеки пита: „Каква любов?“. Значи освен изменчивата любов има друга Любов, която е съществена, неизменна, при която отношенията всякога остават едни и същи, тя носи благата на хората.

Христос казва на големеца: „Защо ме наричаш благ?“; с този въпрос го навежда към същинската идея – към Любовта, която носи всички блага; Той му казва, че вечен живот се придобива само чрез Любовта. Христос му отговори с две думи: „Иди и люби!“ – Той му казва как може да наследи живот вечен. И на вас като кажем: „Идете и любете!“, вие питате: „Ама как?“; значи и вие не разбирате.

Хората се ръководят в живота си от три съществени идеи, т.е. от три начина на разбиране. С един анекдот от българския живот ще ви обясня какви са тези идеи. Едно българско чорбаджийско семейство, мъж и жена, се отличавали с голямо скъперничество. Мъжът обичал да си хапва хубаво дървено масло, което си доставял от Гърция и често си донасял вкъщи с бинлик. Като получавал масло, всякога си сипвал в чинийка, топвал в него хляб, хапвал си с удоволствие и казвал: „Отлично масло!“. Слугите му гледали и само преглъщали. Господарката запушвала шишето и казвала на слугите: „Никой да не бута това шише, то е само за господаря“. Слугите обикаляли около шишето, поглеждали го, топвали с хляб от сянката, която хвърляло шишето, и казвали: „Отлично е това масло!“.

Тези слуги предавали впечатлението си от маслото на подолните слуги, които също казвали, че маслото е хубаво.

Значи има три мнения, т.е. три разбирания; кое мнение е правилното – вие сами знаете. Има и три рода слушатели: едни топят направо от маслото, вторите – около шишето отвън, а третите – от сянката на шишето. Защо чорбаджията не иска и другите да вкусят направо от маслото, това е ясно – той иска да запази маслото само за себе си; ако всички го опитват, за няколко дни то ще свърши и за него няма нищо да остане.

Какво ще кажете за слугите, които топят само около шишето и от сянката му? Ще кажете, че те са глупави; който топи масло от стените на шишето, наистина е глупав – той трябва да отвори шишето и да си сипе малко. Какво ще кажете и за онези хора, които се стремят да станат царе, да управляват своя народ? Все едно да топиш масло от стените на шишето, а само господарят има право да яде масло. Ти си такъв господар, който е напълнил бинлика с масло, стоиш пред него и си казваш: „Аз съм цар, аз ще управлявам отлично“ – на ума си само говориш.

Казваш: „Колко е глупав този, който е топил масло извън шишето или от неговата сянка!“; ами ти, който топиш по същия начин, не си ли глупав? Ти искаш да бъдеш цар – не си ли цар на себе си? Аз зная кое е най-хубавото царство в света – това е твоето сърце, твоят ум, твоята душа и твоят дух. Това са сили, които се съдържат в самия теб и съставят такава велика държава, каквато светът не познава; в сравнение с тази държава всички останали представляват голяма анархия. Поданиците на тази държава са добре възпитани – всеки си знае работата, подчинява се на законите, спазва реда и порядъка в нея. Можете ли след това да кажете, че държавите на Земята са идеални? И тия държави постоянно коват своите закони: българите – в Народното събрание, англичаните – в двете камари; навсякъде се коват закони след закони, но в края на краищата те са неприложими.

Всички индивиди, общества, народи се стремят да подобрят живота си, да стане по-сносен – как ще стане това? За изяснение на мисълта ще си послужа с живи числа и единици. Взимам например мъже и жени, братя

и сестри, не само като индивиди, но като живи величини. Това да не ви учудва – за мен мъжът е една величина, едно число: може да е известно, може да е неизвестно; може да е *a*, *в* или *c*; може да е *x*, *y*, *z*. Представете си, че двама другари по неволя попадат в затвор и стаята, в която се намират, е със стъклени сводове, херметически затворена. В началото те са весели, но после си казват: „Става някаква промяна в нашия живот – атмосферата около нас се сгъстява, нищо не се вижда, но нещо ни души, гнети ни“. След известно време единият се чувства малко неразположен, след това и вторият; единият погледне през прозорците, после и другият; от притеснение те започват да се борят, но и това не помага. Положението им постепенно се влошава от тежкия въздух и започват да се задушават. Коя е причината за това и съществувала ли е тя по-рано? С вдишването и издишването те сами създадоха затруднението, разваляйки въздуха. Според окултистите, със своите мисли, чувства и действия човек сам може да развали въздуха в обкръжаващата среда; както въглената киселина се отразява вредно върху нас, така и ние можем да се задушим от своите мисли, чувства и действия. Ще кажете, че знаете това; не го знаете – всяко знание, което не се прилага в живота, не е истинско. Някои от вас казват: „От толкова години слушаме Учителя, разбираме го вече“. Ще извините, още нищо не разбирате, защото не е въпрос за теоретично разбиране.

Питам: какво сте разбрали от Любовта, готови ли сте да се откажете от имането си, готови ли сте да приложите оня закон на пълното самоотричане? Ако ви кажа да раздадете имането си, ще кажете: „Чакай да си помисля“; как сте ме разбрали тогава? Когато учителят каже на ученика да излезе навън, а той не иска да излезе, какво означава това – непослушание. С какво може да се обясни? Допуснете, че аз съм в класа и зная, че след пет минути подът ще пропадне; без да обяснявам на учениците, извиквам:

– Скоро навън!

– Защо, г-н учителю?

– Навън, без разсъждение!

И те един след друг изтичват надолу по стълбата.

– Какво става? – се питат.

Не минават пет минути и подът пропада. Ако им обяснявам какво ще стане след пет минути, и аз, и те ще се намерим долу.

При сегашните условия хората търсят причината на нещастията вън от себе си. Например двама души живеят в една стая – и двамата еднакво са виновни за разваляне-то на въздуха, но въпреки това търсят причината вън от себе си. Казвам им: „Отворете прозорците, да влезе отвън чист въздух и светлина“, но те седят в стаята си и се чудят защо им е притеснено в гърдите, защо ги боли глава. Отворете прозорците на главата, на гърдите и на стомаха си. „Разбрахме какво се иска от нас“; разбрахте, а нищо не правите. Щом отворите прозорците си, веднага във вашия живот ще стане коренна промяна. Казвам на едного: „Люби!“ – „Ама ще ме използват!“. Които любят, са опасни хора, когато ги бутат – любещият е голям, дълбок извор, ще стоиш далеч от него, без да го буташ; не можеш да си играеш с него – той е толкова дълбок и голям, че ако речеш да си поиграеш с него, ще те завлече.

Да дойдем до други разсъждения: например математиците казват, че точката е величина, която не заема никакво пространство; как е възможно тогава кръгът, който е образуван от множество точки, да заема пространство? Значи ред точки заемат известно пространство, а точката, сама по себе си, е безпространствена. Казва се още, че правата линия има само едно измерение – дължина, а няма ширина и дебелина. Какво означава дължината – посока; значи всяка сила, която излиза вън от своя център, радиира и така образува дължина. Така се определя и интензивността на силата, която действа в даден момент. Например имате две оръдия: едното бие на разстояние пет километра, а другото – на десет километра, т.е. първото оръдие образува права линия, дълга пет километра, а второто – права, дълга десет километра.

Какво е права линия – най-късото разстояние между две точки, при това между две точки може да се прекара само една права; според мен, между две точки могат да се прекарат много прави линии – това поддържат и други учени, може да се докаже, но с този въпрос се занимава математиката, тя има думата. Важно е, че правата линия определя интензивността на дадена точка като сила.

Какво е точката – същество, съзнание, неделимо в себе си. Всяка първична единица, която излиза от Бога и Любовта, е също неделима. Интензивността на това съзнание, което излиза от своя център и върви към периферията, се определя като дължина на правата линия.

Какво е плоскост и как се образува тя – от движението на правата линия в посока, перпендикулярна на себе си. Плоскостта има две измерения – дължина и ширина, и заема известно пространство. Представете си една дълга линия от хиляда километра, на която са наредени хиляда оръдия, които всеки момент изстрелват по една граната. Можете ли да пресечете тази права? Щом престане да действа, може да я пресечете. Тя е временно владение – докато действат оръдията, правата линия съществува; щом оръдията престанат да действат, и правата изчезва. В това отношение правата линия представлява идеален свят, в който действа законът на безкористието. Това значи да заемаш известно пространство, но да си свободен от всякаква алчност да владееш и обсебваш. Това е невъзможно? Възможно е – човек няма право да владее и да завладява.

„Учителю благи, какво да сторя, за да наследя живот вечен?“; Христос му отговори: „Благ е само Бог“. Ние постепенно се приближаваме към идеята за вечния живот. Казвам: докато мислите, че сами ще оправите света, вие сте на крив път; докато човек мисли, че отвън някой ще оправи работите му, е на крив път; докато майката мисли, че дъщерята или синът ще я гледат, и тя е на крив път; докато господарят разчита на слугата си, той е на крив път; докато хората вярват, че свещеници и проповедници ще оправят света, те са на фалшива почва – поставете тази истина на опит и ще се уверите в думите ми. Значи всеки човек трябва да разчита първо на себе си, а после на другите.

Болен си, викаш лекар да те прегледа, той ти предписва известна храна, а ти казваш: „Господин докторе, слаб съм, стомахът и червата ми са изтънели, не могат да приемат храна, нека синът ми се храни заради мен“. Синът ти ще се храни заради теб, но той ще печели, а ти ще губиш. Следователно ти ще се храниш сам, колкото

и слаб да е организмът ти; ти ще ядеш за себе си, а не синът ти; ще приемаш по-малко храна, ще дъвчеш добре и постепенно ще се засилиш.

Когато казвам, че човек е способен да оправи своя свят, имам предвид той да работи съобразно великия закон на Любовта; всеки ден да приема по трошица от Любовта и постепенно да увеличава. Ако мислиш, че синът ти може да яде заради теб, т.е. той може да оправи твоите работи, един ден Бог ще каже: „Такива глупци нямат право да живеят, те изопачават Моя закон“. Казвате: „Този свят е лош, не е създаден добре“; това е ваше мнение, други казват, че този свят е добър. Според някои Земята е свят на страдание, долина на смъртта – това е неразбиране. Моето мнение е, че този свят е един от великите светове, които са съществували; нека учените и философите ми покажат по-добър свят от този.

Аз не говоря за света, който носиш в ума си, и се оплакваш, че не можеш да живееш добре с жена си, с децата си, с брат си и сестра си, не говоря за човешкия свят, пълен със заблуждения и противоречия; за друг свят говоря аз. Ще кажете, че Бог е наредил да се женят хората; ако беше така, те щяха да се раждат женени – женитбата е създадена от хората. Ще кажете, че Бог е наредил да има господари и слуги; ако беше така, хората щяха да се раждат свързани – господар и слуга заедно. Защо трябва да се поддържат такива фалшиви положения? В Божествения свят такива отношения не съществуват. Ще кажете, че в църквата непременно трябва да има богомолци; ако беше така, свещениците и богомолците щяха да се раждат заедно. В заключение хората искат да сложат в устата на Бога такива думи, каквито Той никога не е казал; Бог така казал, иначе казал – не говорете неверни работи в името Божие. Бог търпи човешките глупости, но ги преработва.

Мнозина учени, професори и учители, преподават на своите ученици известно знание, но то не е още онова истинско, положително знание. Всяка наука трябва да има свой център, от който да изхожда. Кой е центърът на математиката? Тя поне минава за положителна наука, за други – за трансцендентална наука. Кой е основният,

живият център в математиката, на който можеш да разчиташ? Когато математикът се натъкне на някое трудно доказателство, веднага прибягва към имагинерните величини и казва: „Тези величини не съществуват, но се използват като изходни точки“ – значи той излиза от нереални величини, за да докаже реалните. Имагинерните числа са играчки, забава за математиците – как може да изучаваш нещо, което не съществува? Всъщност няма несъществуващи числа и величини.

Кой е основният център в химията? Ще кажете, че химията работи с атомите и молекулите на елементите, които се съединяват поради известно сродство между тях. Това сродство както между хората ли е? Някакво привличане има. Химията не е в това да боядисваш предметите и да получаваш експлозивни газове и различни отрови. Учените говорят за някакви хранителни пилюлчета; Природата преди хиляди години е направила такива пилюлчета – тя има фабрики, в които сама ги приготвя, ние не се нуждаем от човешки пилюлчета. Не изнудвайте Природата!

Какво правят сегашните учени – те взимат наготово знанията на Природата и казват като глашатаи: „Едикой си учен открил нещо“; не, по-добре кажи: „Чете нещо в една от книгите на Природата и се докосна до един интересен въпрос“. Прави своите научни изследвания, но всякога говори истината! Ще ни убеждават учените, че първоначално светът е представлявал някакъв хаос, но после се е оформил и станал разумен; в това няма никаква логика – от неразумния свят да се е създал разумен. Ще кажете, че това е аналогия; да, но в аналогията има известни заблуждения – искат да кажат, че както детето отначало е невежа, а после поумнява, така и светът от хаос се е превърнал в разумен център. Дарбите и способностите са вложени в детето и те се проявяват после – следователно детето е умно, но органите му още не са се развили и то чака времето за своето проявяване. Когато посеете семето в земята, влагате ли нещо в него? То си носи специфични качества, които чакат да се проявят, то знае как да се нареди, знае и химия, и физика. Вие гледате на семето като на нещо малко, нищожно, но вижте

какво стъбло, какви гъвкави клони излизат от него, за да издържат на най-големите бури и ветрове. Виждаш как едно растение издига главичката си нагоре, но вятърът му казва: „Преклонената главичка остра сабя не я сече“ – и то веднага сваля главичката си надолу, учи се на смирение; щом отмине силният вятър, пак издига главичката си. Учените ще говорят за вибрации, за колебания във въздуха, за високо и ниско налягане; че има колебания – това растенията го знаят преди учените.

Какво е искал големецът от Христа – искал е да наследи вечния, истинския Живот, да наследи онзи Живот, в който умът, сърцето и волята трябва да се проявят свободно. Но и това е неразбрано. Как може да се прояви умът? Ако напишете една книга, това проява на ума ли е – това е теория. Ако направите една църква, това проява на сърцето ли е – църквата е от камъни, следователно тя не е проява на сърцето. Ако направя една голяма бомба, която да разруши всичко около себе си, и това не е проява на човешката воля.

Кои са истинските прояви на ума, на сърцето и на волята? Вървя по улицата и виждам, че някой лежи на пътя с изкълчен крак; всички го гледат, но никой не може да му помогне. Спирам пред него и му намествам крака – ето една проява на ума: с това обръщам внимание на пострадалия така да работи върху себе си, че и той да помага със своя ум на страдащите. Всеки трябва да знае изкуството да намества изкълчени крака. Днес хората са изоставили това изкуство и всеки очаква от друг. Детето се разболее и майката казва: „Тази работа е за лекар“; не, всяка майка трябва да знае как да лекува децата си. Майката трябва да даде първа помощ, лекарят само да санкционира това, което тя е направила, а днес той казва: „Никой да не бута болния, това е мое свещено право“. Първата работа на майката е да даде рициново масло на болното дете, после да изпие няколко чаши гореща вода, а след това да му направи постна картофена чорба – това е първата помощ за всеки болен. Боли те глава – защо? Имаш утайки в стомаха или в червата.

Питате защо трябва да се пие гореща вода. Много просто – при храненето по стените на стомаха и червата остават мазнини и утайки, които пречат на правилното храносмилане; горещата вода ги разтваря и регулира процесите. Как миете вие чиниите и тенджерите си – с гореща или със студена вода? Как миете умивалниците си – с гореща вода и сапун; значи за очистване на мазнините и утайките горещата вода се предпочита. Домакинята мие съдовете с гореща вода, докато започнат да скърцат; и вие ще пиете гореща вода, докато стомахът и червата ви започнат да скърцат – това значи докато у вас се събуди здрав, естествен апетит.

Да знаеш как да прилагаш знанието си, това е голямо изкуство. Сегашните учени мислят, че са постигнали много, но те не подозират, че са едва в началото на истинската наука. Ако сегашните учени – математици, физици, естественици – влязат във Великата окултна школа, ще видят, че техните знания не представляват нищо и сами ще се чудят на своето невежество. Казваш: „Най-накрая, след 20-годишни усилия, постигнах това, което очаквах – открих нещо“; нищо особено не си открил.

Големецът запита Христа: „Учителю благи, какво да сторя, за да наследя живот вечен?“; Христос му каза: „Защо ме наричаш благ?“. Когато не обичаш някого, не му казвай, че го обичаш, не го лъжи! Някой дава вид, че обича, преструва се, а всъщност мрази. Какво е омразата – студ. Аз нося в себе си термометър и измервам температурата на човека – по това познавам степента на Любовта и на омразата. Между омразата и Любовта има известно отношение: забелязано е, че на онзи, който мрази, температурата му се понижава – значи омразата произвежда студ, а Любовта – топлина. Обаче между небесния и земния огън има известна разлика: небесният огън не прави зло на никого, а земният причинява много пакости. Слънчевата топлина представлява небесния огън – на нея зреят плодовете; на земния огън можеш да опечеш кокошка, агне, прасе – всички престъпления се вършат все на земния огън, който има нисък произход. Каквото и да готвите на този огън, в края на краищата за вас остават триците и пепелта, нисшите елементи, а праната, жизнените елементи, отива във въздуха – че е така, за това говорят болестите и смъртта. Готвите хубави

яденета, а въпреки това боледувате и умирате – защо? Сгрешили сте нещо.

Кой ви даде право да колите агнета и кокошки? Ще кажете, че така е писано в Библията. Който е писал това, нищо не е разбирал. Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Той даде тълкуване на този стих, както и на цялото Си Учение; ако не беше го изтълкувал, и досега щяха да говорят, че Христос казвал да ядат плътта Му. Ако го разбирате буквално, всеки проповедник щеше да бъде изяден – щом слушателите му огладнеят, ще го заколят, ще го изядат и ще кажат: „Ако не изядем плътта ти и не изпием кръвта ти, защо си станал проповедник?“. Това са нелогични заключения.

Христос казва: „Словото, което ви говорих, носи Живот в себе си“ – значи това, което дава Живот, е вън от нашия организъм. И самият Живот не е в нас. От лампата ли иде светлината – не, тя иде някъде отвън. Виждате, че фитилът гори, но как става горенето? Ако сте ясновидци, ще видите, че през маслото минават известни течения, известни енергии, които причиняват горенето; щом се прекъснат енергиите, и горенето се прекъсва – има масло в лампата, но то не гори. Направете следния опит: сипете в едно шише дървено масло и го оставете някъде да стои десет години; след това опитайте да го запалите – ще видите, че маслото не гори. „Може да се е развалило“ – така казваме, но всъщност причината е, че през него вече не минават онези енергии, които причиняват горенето.

При Христа дойде един от учените някога хора, за да Го пита как да наследи вечния живот; и вие като този учен чакате да ви обясня известни въпроси. Много въпроси съм ви обяснявал и сега пак повтарям: започнете с малките величини, които като точката, като живота не заемат никакво пространство; започнете да работите с най-малката светла мисъл – приемете я и я приложете. Кажете си: „Бог е Любов и в най-малкото си проявление тази Любов е достъпна за моята душа“. Тъкмо се разширите, почувствате тази Любов и Бог похлопа на вратата ви; какво вижда Той – вие биете сина или дъщеря си. Бог ви даде гръб и започва да се отдалечава, като казва: „Този човек

не разбира времето и пространството“. Какви отношения ще има този син към баща си – ще го намрази. С какво бият днес децата – с пръчица. Ще кажете, че пръчката е излязла от Рая, затова съдържа енергия в себе си. Бий детето си с Любов, влей в него всичката си Любов. Докато биеш детето си без Любов, то всякога ще ти се сърди и ще те избягва; син или дъщеря, бити с Любов, всякога са благодарни и признателни на родителите си.

Днес всички изучават педагогиката, прилагат педагогическите правила; и аз имам своя педагогика, свои педагогически правила. Всички човешки правила са нищо пред правилата на Живата разумна природа, в която Божият Дух работи. Защо човешките правила не издържат в живота – защото човек изпада в две крайности, служи си с две мерки и към себе си прилага една, а към ближния си – друга: работиш някъде – искаш да ти платят скъпо; щом на теб работят, малко плащаш. Според мен никой нищо не трябва да плаща – защо? Отивам при брат си и му работя с Любов; каква заплата ще ми даде – и сто хиляди лева да ми плати, нищо не са. Ще ми плати с Любов. Казвам му: „Братко, ще ти работя всичко, каквото искаш, с Любов, но ще ми платиш с Любов“. „Лесна работа, аз те обичам“ – това не е Любов. Ако твоята любов отваря кесията ти, това е истинска Любов. „Не мога да отворя кесията си“ – щом не можеш, ти не можеш да обичаш. Ако съдията съди престъпника и неговата любов не отвори ума му, за да влезе отвън светлина, присъдата му не е правилна; той ще окачи престъпника на бесилката. Има нещо, което липсва на престъпника, и съдията трябва да вижда това; щом дадеш на престъпника онова, което му липсва, той се изправя.

Сега аз говоря на всички хора, за да се научат как да работят. Ще кажете, че ви се подигравам; в мен не съществуват подигравки – да се подигравам с вас, значи да се подигравам със себе си. Аз обичам Истината, желая и вие да я обичате. Вие я обичате, познавате я, но не я прилагате; когато се отнася до вас, добре я познавате, а когато е за другите, правите се, че не я познавате. Не, кажи си: „Познавам Истината, но не е в мой интерес да я призная“ – ще кажеш, че твоите възгледи не

ти позволяват да постъпваш съобразно Истината. Не се оправдавай, Истината се прилага при всички условия; кажи си, че не искаш да я приложиш, а защо и за какво не искаш – не е важно.

„Учителю благи, какво да сторя, за да наследя живот вечен?“ – „Едно ти недостига: иди, продай все, що имаш; раздай го на бедните и ела, та ме последвай.“ Младежът нищо не отговори и остана да мисли. И до днес богатите и учените още мислят. Вижте ги какво правят в канторите и в кабинетите си – решават различни задачи с по няколко неизвестни, но и резултатите им не са известни. Те казват: „Да се любим!“ – как? Със сладки думи. В какво се заключават сладките думи? Да кажеш на човека една сладка дума – това не е Любов. Американците, като практичен народ, предпочитат да се молят за умрелите, да се подобри техният живот, отколкото да помагат на живите. На живия трябва да дадеш нещо, да отвориш кесията си; за умрелия ще се помолиш и ще се освободиш от всякаква отговорност – с молитвата си ти само се подписваш и оставяш на други, те да свършат работата. В Божествения свят няма такъв закон – щом искаш да помогнеш на умрелия, ще оставиш той да влезе в теб, да му разбереш мъчнотията и сам да я разрешиш. В това отношение и свещениците търсят лесния път – ще се помолят за умрелите и нищо повече; не, ще носиш умрелия в себе си и ще му помагаш, докато го успокоиш. Не се позволява в името на Любовта да се вършат престъпления.

Помни: Любовта не търпи никаква измама, никаква лъжа! Ще погледнеш човека право в очите, с установен, чист поглед. – „Защо ме гледаш?“ – „Обичам те!“ Ако кажеш тези думи на млада мома, тя ще каже: „Обичаш ме, защото искаш да вземеш нещо от мен“. Какво ще отговори бабата, ако и на нея кажеш: „Обичам те!“ – „Защо ме обичаш? Аз съм стара жена, нищо не мога да ти дам“. И младата, и старата жена мислят криво – грехът говори в тях; и двете не разбират живота, и двете не разбират Любовта. И на двете казвам: ново учение се проповядва на хората, нов закон. Бабата се е обезсърчила, отчаяла се е и ми казва:

– Синко, не се живее между щерки и снахи.

Казах ѝ:

– Бабо, аз владея изкуството да подмладявам хората. Искаш ли да се подмладиш?

– Сериозно ли говориш?

– Сериозно ти говоря.

– Е, да можех да се подмладя, да стана 20-годишна мома, ще зная как да живея.

Ще ви кажа една велика истина: всички можете да се подмладите за пет минути, но Вяра е нужна за това. – „На кого говориш? Ние сме завършили университети, не се лъжем.“ Че сте завършили университети, че сте учили, не отричам, но зная, че се съмнявате и правите грешки. – „Ние знаем много неща.“ Знаете много неща, но едно не знаете – че сте нещастни; няма щастлив човек на Земята. Всички задавате въпроса: „Учителю благи, какво да сторя?“; както и да ви се отговори, вие не сте готови още да пожертвате всичко за Господа.

Казвате: „Да омотаем някак Учителя“; как ще ме омотаете? Преди всичко аз не съм всякога в тялото си; понякога идвам на събранието и вие мислите, че съм при вас, но аз не съм, аз съм извън времето и пространството, само тялото ми е при вас. Вие виждали ли сте ме? Познавате ли ме? Ще кажете, че съм проповядвал нещо; нищо особено не съм казал – когато кажа нещо, светът ще се оправи, засега само ви забавлявам. Днес около мен се повдига цял въпрос, искат да противодействат на моето Учение. Ето какво ще ви кажа: когато Божественото учение се приложи, навсякъде ще има огън от 35 милиона градуса; всичко ще изчезне – свещеници, владици, министри, царе, майки и бащи; всичко около вас ще се стопи и ще се създаде нов свят – тогава всички ще кажете: „Благодарим Ти, Господи, че ни освободи от заблужденията. Можем да живеем вече по братски“. Какво по-голямо благо от това да може всеки свободно да живее и да се развива. Казвам: иде огън в света. Вече 20 години говоря на българските държавници да не прилагат насилието, да бъдат искрени един към друг, да се обичат като братя. Едно време се оплаквахте от турците, от гърците, от сърбите, сега от кого се оплаквате? Всички сте българи,

нямате основание да се оплаквате – значи турчинът, гъркът, сърбинът са още в България, не са си заминали.

Днес вали сняг – какво означава той? Че българските държавници трябва да научат закона на Любовта. Където е Любовта, там няма насилие. Министрите, които сега са в затвора, не са ли правили насилия? Аз съм искрен и питам: чисти ли са техните ръце, постъпвали ли са право? Но и на тези, които съдят, казвам: постъпвайте по Любов, по Божествен начин. Ще кажете, че сте готови да ги оправдаете, но като дойдат на власт, те ще ви съдят. Аз мога да помогна на министрите, но ако в сърцата им се яви беззаветната идея на Любовта – да плащат дълговете си с Добро и с Любов. Засега затворът не е страшен – той е велико училище; и в тялото си човек е в затвор.

Любовта е огън, такова е и моето Учение. Ще се учите, докато излезете от затвора; дотогава ще има репарации, референдуми, ще си служите с бели и черни бюлетини[25]. Който сложи черна бюлетина, ще се спаси; който постави бяла, ще увисне на въжето. Коя са причината за страданията – безлюбието. Приложете Любовта както в индивидуалния, така и в обществения живот. Бъдете искрени помежду си. Съдействайте на всеки държавник, който иде със светли идеи и желания. Бъдете доблестни и самоотвержени. Не говоря само за партията, тя е един организъм, говоря за целокупния живот, който обхваща всички партии.

Какво струва на българските държавници да приложат закона на Любовта? Мислят ли те, че ако обесят министрите, в България ще се въдвори ред и порядък? С убийства не се разрешават въпросите. Едно не ви достига: да се приложи законът на Любовта, за да се даде възможност на всички да живеят добре. Това е най-малката програма, според която сегашните хора могат да живеят.

Днес всички хора са под закона на кармата. Как действа този закон? По времето на един от египетските фараони, наречен Раамез Фухи, живял един велик учител, Амраха Фу. Раамез Фухи имал красива дъщеря на име Елита, която заболяла от проказа в най-остра форма. Всички видни египетски лекари приложили своето изкуство, но не могли да ѝ помогнат. Най-накрая фараонът извикал великия учител и го запитал:

– Можеш ли да излекуваш дъщеря ми?

– Мога – отговорил той, – но при условие да изправи една своя погрешка.

– Каква е погрешката ѝ? – попитал бащата.

– Тя може да я каже само пред мен, защото аз ще приложа всички усилия да я излекувам.

Това, което ви говорих дотук, е разбрано за вас и вие се питате каква е била грешката на царската дъщеря. Дотук работите вървят добре, ала ако проследя историята на това предание, ще останете с особено мнение; но с това въпросът не се разрешава, трябва да се дойде до великата истина на Живота.

В далечното минало великият учител и Елита живеели заедно в една планинска местност като другари; били бедни, той бил овчар, но се занимавал с астрономия: изучавал небето и многобройните звезди и планети. По едно време през тази местност минал царският син – красив млад момък. Като го видяла, Елита се влюбила в него и напуснала другаря си, прекарвайки живота си с царския син.

Ще кажете, че те били щастливи. Царският син бил сегашният Раамез Фухи, бащата на Елита, той принадлежал към черното братство.

След време и двамата умрели. Минали много поколения и те отново дошли на Земята, като баща и дъщеря. Сега тя заболяла от проказа поради измяната към младия овчар и днес само великият учител може да я излекува – ако тя осъзнае грешката си и разбере какви страдания е причинила на младия овчар, само с едно махване с ръка той може да я освободи от страшната проказа.

Не сте ли и вие от тези, които живяха в планинската местност и без да мислят много, напуснаха своя възлюбен и тръгнаха след царския син? Вашите нещастия в живота се дължат именно на това, че тръгнахте след царския син, представител на черната ложа. С други думи казано: всички вие напуснахте Бога, всички вие поругахте Любовта и отидохте в света, където и днес страдате. Казвам: аз мога да ви помогна още сега – как? Ще признаете своето престъпление от далечното минало, своята безхарактерност; така ще се намерите пред

Любовта, която ще поздрави и ще каже: „Не мислете, че Бог е далеч от вас, Той е близо, но вие, които много пъти сте изменяли на Любовта, сега страдате, без да знаете причината на вашите страдания“. Готови ли сте да признаете своята грешка? Ще кажете: „Слушаме те, Учителю!“; вие ме слушате и аз ви слушам, но само със слушане въпросите не се разрешават.

Казвам: няма любов като проявената, като изявената и като осъществената Божия Любов. Нека всички сърца и умове на учени и прости, на богати и бедни се проникнат от идеята за Бога. Нека всички да виждат Бога навсякъде – вън от вас и във вас.

Да продължа разказа. Бащата забранил на великия учител да влезе при Елита, но учителят намерил начин и когато влязъл, тя веднага го познала и извикала: „Прости ми, прости, сгреших пред тебе!“; той прострял ръката си над нея и здравето ѝ моментално се възстановило. Като я видял здрава и красива, бащата му казал: „Давам ти моята дъщеря“.

Желая Любовта и Мъдростта да проникнат в сърцата и умовете ви и да се съединят в едно. Можете ли като Елита да кажете: „Господи, прости ми, сгреших против Великата истина на Живота“? Сега вие седите, оплаквате се, че сте нещастни, че имате неуспехи; кажете: „Господи, прости ни, прости!“ и Той ще простре ръце над вас и ще ви прости. Само така ще видите Неговите очи с мекия и благ поглед на Любовта, само така ще се преобразите и ще възкръснете.

Днес аз искам всички да възкръснете, не само вие, но и целият български народ да възкръсне: управляващи и управляеми, съдии и подсъдими, свещеници и владици – всички да възкръснете. Във всички да се яви съзнанието, че сте престъпили по отношение на Великата Любов, и всички да кажете: „Прости ни, Господи!“.

19 ноември 1922 г., София

Лама савахтани

Или, Или, лама савахтани!
От Матея, 17:46

Боже Мой, Боже Мой, защо Си Ме оставил!

„Или, Или, лама савахтани!“ – в тези думи Христос е вложил нещо повече от това, което е предадено в Евангелието. На български думата *или* има едно значение, но на староеврейски смисълът е друг. Онези, които чуха думите на Христа, криво Го разбраха – те помислиха, че Той вика Илия, и си казаха: „Да видим дали ще дойде Илия да Му помогне“. Преводът на този стих не е сполучлив, то е все едно от *лама* да образуваш *ламя* – същество с голяма ненаситна уста. Аз влизам в положението на преводачите; мъчно се превежда от стар класически език, мъчно се прониква в неговата същина – това всеки е проверил. Например българин отива във Франция и изучава езика, но той не може да проникне в дълбокия смисъл на думите – за него всяка дума е точно определена, установена и лесно се познава, че е чужденец. В това отношение той е като аристократ, за когото нещата имат точно определени форми; под *аристократ* се разбира човек с установени идеи, със съзнание за своя благороден произход, за благородната си кръв, човек, чийто живот не търпи никакви промени.

Като говоря за езиците, имам предвид техния произход. Всички езици имат един общ произход, но това не подразбира еднообразие; в проявите на езиците има разнообразие, а в принципите – еднообразие. Нещата ни се виждат еднообразни, когато ги гледаме отдалеч. Какво се разбира под *единство*? Къде е единството – в безграничното, безпределното. Под *множество* разбираме близките до нас неща – то е проява на видимата реалност. Какво значи *проява* – да се яви нещо в светлина, наяве. Светлината изявява нещата, а виделината ги осмисля. В българския език думата *виделина* заместват със *светлина* – това е неразбиране. Светлината има физически произход; по вибрации думата *виделина* е

по-силна от думата *светлина*. Филолозите се нуждаят от духовна светлина и от нейно гледище да изучават Природата. Важно е, че светлината и виделината са две различни идеи. Когато изгуби виделината си, човек придобива светлина; когато изгуби светлината, той придобива виделина. Например намираш се на планината и гледаш предметите отдалеч. Казваш: „Смътно ми е, не виждам ясно предметите“ – светлина ти е нужна; щом се приближиш към тях, те стават ясни – виделина имаш, проникваш в тях. Дали виждаш, или не виждаш ясно, не се смущавай. Ама тъмен ти бил светът; сам по себе си светът е красив, но в твоя мозък има нещо, поради което не схващаш ясно нещата – щом се приближиш към тях, те изпъкват в своята яснота.

И тъй, когато човек изгуби Божията Любов, придобива човешката; когато изгуби човешката любов, придобива Божията. Човешката любов е светлина, а Божията – виделина. Значи човек създава светлината, а Бог – виделината. Понеже в човешката любов има промени, той минава от светлина в тъмнина и обратно – от тъмнина в светлина; това е психологически вярно.

Казвате: „Където е светлината, там е реалността“; според мен реалността е в зависимост от проявите на човека, на неговите чувства – аз разглеждам чувствата в широк смисъл, а не от обикновеното човешко разбиране. Казват за някой момък, че се е влюбил, че изявява чувствата си. Какво нещо е влюбването – запалил се е; какво е запалването – горене; какво е горенето – идеи, които търпят изменения. Всяка идея трябва да се посее, както се сеят житното зърно или ябълковата семка в земята. Ако земята, въздухът и светлината не дадат условия на семето да израсте, ти никога не би разбрал съдържанието, което се крие в него. Също така не би разбрал смисъла и на думите, ако не им дадеш условия да израстат и да дадат плод. Има хора, които разбират смисъла на нещата.

Как ще познаеш човешката любов? Виж какво прави влюбеният: той започва да обръща голямо внимание на външността си – облича се добре, приглажда косата си, слага си хубава вратовръзка, постоянно се оглежда в огледалото и казва: „Любов имам“; прав е той. Лицето му

е бодро, свежо, отдалеч свети и това не е лошо, светлина има човекът, но тази светлина скоро изгасва – тя се явява бързо и бързо изчезва. Трябва ли да ви доказвам колко скоро се изменят човешките чувства? Представете си един млад момък, лицето му е светнало, изразът му е доволен; сложил е в кутия един пръстен и една гривна, носи ги на своята възлюбена, на която ще изяви любовта си, но някой му е попречил да го направи и знаете ли как майсторски?

Ще ви приведа един пример от Софийско. Един виден чиновник от Сметната палата, умен човек, пътувал от София до Павлово. Влязъл в един трамвай, където имало много хора. В същото време влязъл и един беден човек с вързоп в ръка, но и той нямало къде да застане. Чиновникът искал да помогне и му казал:

– Ела при мен, приятелю, остави вързопа долу, почини си.

– Няма място.

– Ето тук, при краката ми, има място, сложи си долу вързопа.

Беднякът застанал пред него, понавеждал се да си види вързопа, намествал го. Чиновникът, като отишъл в Сметната палата, бръкнал в джоба си и установил, че портмонето му, в което имало осемстотин лева, изчезнало. Той си казал: „Благодаря на този човек, че ми показа, че умът ми трябва да бъде винаги буден, защото понякога имам у себе си и по десет хиляди лева“. Това получил за услугата, която направил на бедняка.

Да кажем сега, че крадец бръква в джоба на момъка и му задига пръстена и гривната, а той, като не подозира нищо, отива весел при момата. Тя го посреща, очаква от него дар; той бръква в джоба си: „А-а-а – казва учудено, – няма ги!“. Смути се момъкът, изчезва светлината.

В Божията Любов има знание, има виделина и тя никога не изчезва. Щом влезе Божествената Любов в човека, той вече не се поддава на измама, на лъжа. Религиозните хора понякога подражават, но подражанието не трябва да бъде като това на сократовия ученик – като виждал, че учителят му бил много скромен в облеклото си, той обул едни скъсани гащи и така се явил пред учителя си. Сократ му казал: „Слушай,

приятелю, твоята гордост се вижда и през съдраните ти гащи“. Между религиозните се срещат такива, на които гордостта и религиозността се виждат и през скъсаните им гащи; те нямат никакво убеждение, никаква любов, а искат да изпъкнат по някакъв начин в света; само към себе си имат любов, към другите не я проявяват.

Вие трябва да разбирате реалността, да се приближавате до нея. В реалността няма никакви промени, нито измяна – такова нещо е Божията Любов. Тя се отличава от човешката по това, че е абсолютно безкористна; ако търсите користолюбие, ще го намерите в човешката любов, тя използва всичко за себе си: отглеждаш кокошки, патици, овце, свине – всичко за себе си, отглеждаш плодове – пак за себе си. Но човешката любов има условия да се развива.

След всичко това вие се питате защо човек страда толкова; как да не страдате, когато в основата на вашия живот лежи користолюбието? Мъжът използва жена си, а тя – своя мъж; родителите използват децата си, а те – родителите си; възлюбеният използва своята възлюбена, а тя – него; учителите използват своите ученици, а те – учителите си. Навсякъде виждаме използване – защо? Защото хората имат светлина, а нямат виделина. Те прилагат човешката любов и казват: „Аз да живея, а за другите не искам да зная“ – това е неразбиране на живота или на великите принципи, които лежат в основата на самия живот.

Всички хора, от която и да е нация или раса, всички животни, от най-малките до най-големите, представляват част от великия Божествен организъм – следователно тяхното благо е и наше благо; този организъм е подобен на нашия, но е несравнимо по-хармоничен и по-добре устроен. Всички, които ме слушате днес, както и най-видните учени и професори, се занимавате с въпроси, маловажни по отношение на това, което сега предстои на човека. Нека всеки се занимава с каквото иска, това не ме интересува, но казвам: човек трябва да разреши първо важните, съществените въпроси. Ще решиш първо важния въпрос, като се движиш по права линия, после ще го повдигнеш в първа степен, след това – във втора, в квадрат, и най-сетне в трета, в куб.

Вие знаете какво е правата линия, знаете какво е квадратът, знаете и какво е кубът, но не знаете как да ги

приложите в живота. Хората отчасти знаят как да прилагат правата линия – те са сложили по една ос в колелата и върху тази права линия се движат. Отчасти прилагат и плоскостта – слагат една дъска върху плоскостта, впрегнат два коня, хванат юздите им и казват: „Ето едно движение в квадрат“. Значи първото движение е в права линия – праволинейно движение на колелата; второто движение е на конете, които вървят напред и движат колата. Сега от вас се иска да приложите правата линия в сърцето си и в ума си – как ще постигнете това движение? Аз няма да отговоря на този въпрос, вие сами ще го разрешите.

Христос казва: „Боже Мой, Боже Мой, защо Си Ме оставил!“ – кой не е казвал така при известна мъчнотия? И аз понякога съм казвал: „Боже мой, защо Си ме оставил!“. Ще кажете, че сте подобни на Христа; не, има голяма разлика. Има нещо общо между всички хора – всички дишат, всички имат дробове; въпреки това хората се различават в дишането – не всички дишат еднакво, не всички дишат един и същ въздух. Какъв въздух дишат онези, които по цели дни прекарват по кафенетата, където пушат и пият? Какво ще занесат тези хора на своите жени и деца – дим, пушек, нищо повече; и това са все видни господа, които решават важни въпроси в дима на цигарите. Аз пък съм прост овчар, който пасе овцете си и диша чистия въздух на Витоша; ако ме сравните с един от господата в кафенетата, ще намерите ли разлика? Ще намерите, разбира се – аз съм весел, бодър, с бистър ум, животът има смисъл за мен.

Онзи от кафенето ще каже: „Има една особена философия, която разрешава всички въпроси“; каква е тази философия – философия на дима. Казвате, че димът ще се махне чрез вентилатори; не, приятелю, вентилаторите не спасяват положението и къде е писано, че къщите трябва да имат вентилатори? Природата учи човека как и къде да диша. Какъв въздух е нужен на човека – планински; Природата е създала планините и хората трябва да ги използват. Казваш: „И аз съм чел Библията“; чел си я, но в кафенетата, а аз съм чел Библията на Витоша. Ти имаш разбиране за Библията на дима, а аз имам разбиране за Библията на чистия планински въздух, на белия сняг.

Ние взимаме снега като символ на чистотата, на белия цвят. – „Ама снегът се топи“; снегът се топи, но белият цвят не се топи.

Защо белият цвят е невидим? Защо нещата се губят? Ако движа пръста си бавно пред вас, вие ще го виждате; колкото по-бързо го движа, толкова по-трудно го виждате; най-накрая бързината на движението става толкова голяма, че изгубвате пръста от очите си. Човек не вижда само онези предмети, които се движат с голяма бързина – очите не могат да схванат тази бързина. В този смисъл, когато се казва, че нещо е изчезнало, това говори за голямата бързина, с която се движи; значи изчезването на телата има отношение към закона на движението. Следователно, ако вашите идеи и чувства вървят по възходящ път, те се движат с неимоверна бързина, поради което изчезват. Същото се отнася и за онези идеи и чувства, които вървят по низходящ път: те слизат в толкова гъста материя, че стават невидими, т.е. изчезват от ума и сърцето на човека.

Има случаи, когато видни професори загубват своите мисли; за тях се казва, че паметта им е отслабнала. Кога отслабва паметта – според мен, когато паметта на човека отслабва, това се дължи на сгъстената материя, в която той попада. Гъстата материя прави човека материалист, повече егоист, отколкото идеалист. Аз зная много методи за усилване на паметта, един от тях е много ефикасен, но човек трябва да даде за него всичкото си състояние; не мога да дам този метод на никого, затова вие си служете с по-евтини методи.

И тъй, за да се освободите от мъчнотиите, трябва да приложите Любовта. Ще кажете, че и вие разбирате това, но още не е дошло време за Любовта. Ето една крива идея – не е дошло време за Любовта. Какъв е вашият стремеж, какво търсите вие в живота си – не търсите ли щастието, не се ли стремите към здраве, към живот? Всички хора се стремят към великото, незнайното, т.е. към Божественото – не е ли важно как те схващат своя стремеж? За да го постигнат, нужни са им знание и смелост и никакво съмнение не се позволява – човек може да се съмнява отвън, но не и

вътрешно. В търсене и придобиване на Истината не се позволява абсолютно никакво съмнение, но това зависи от разбирането на човека, в което има степени на градация. Какво е Истина? За да разберете дали една дума съдържа в себе си Истината, трябва да проверите доколко е музикална, доколко е пластична. Изпейте думата *истина*, за да видите доколко се поддава на модулация, дали е огъваема, или не.

Питате защо Бог невинаги отговаря на нашите молитви; много просто, Бог е крайно взискателен – Той иска да говорите на Неговия език. „Ама ние Му се молим, песни Му пеем, тамян Му кадим“; това не е достатъчно, това са външни положения, важно е говорите ли на Неговия език. Кой е Неговият език – ключът на Божия език е Любовта, на абсолютно безкористната Любов; каквото правиш, каквото мислиш и чувстваш, да си свободен от всякакво користолюбие. Като проповядвам, аз поглеждам ту на една, ту на друга страна и мнозина се запитват защо ги гледам – значи те се съмняват, търсят нещо користолюбиво в мен; много естествено, като говоря на хората, все ще погледна към някого.

Една млада госпожица, детектив, попаднала в един затънтен град. Като го обикаляла, за да намери нещо съмнително, тя срещнала един господин, който я погледнал особено; защо я е погледнал така – харесал я е човекът, той върви и се обръща да я види, влюбил се е в нея. Тя си казала: „Ето един мошеник, да се предаде на полицията“ – тя мисли едно, той мисли друго. И аз, като ви говоря, мисля едно, а вие мислите друго – вие мислите дали това, което ви говоря, е Истина, а аз мисля дали като ви говоря, Истината ще ви засегне и дали ще ви заведе при Бога. Аз зная какво говоря и за мен е важно само едно: да възприемете Истината и да я приложите в живота си.

„Боже Мой, Боже Мой, защо Си Ме оставил!“ – Христос се намираше в голяма мъчнотия, затова изрече тези думи. Защо и за какво – тук прекъсвам мисълта си. Ще кажете, че оставям нещата недоизказани. Знаете ли защо понякога прекъсвам мисълта си? Ще ви отговоря с един пример.

Поканвам на обяд 12 души, слагам богата трапеза и всички започваме да ядем. Изведнъж ставам от стола си и казвам:

– Всички вън!

– Защо, какво става?

– Всички вън, час по-скоро вън!

– Кажи нещо, обясни ни!

– Без обяснения, вън!

Когато излезем навън и видите, че къщата гори, ще разберете всичко и без обяснения.

Ето защо понякога аз прекъсвам мисълта си – явява се известна празнина, която показва, че някъде става нещастие, някаква опасност ви грози. Каква опасност ви очаква? Ако погледнете долу, ще видите какво ви очаква и главите ви ще побелеят от ужас. Много пропасти има в живота. В една пропаст ще видиш своя брат или сестра със счупени ръце и крака; ако викаш и плачеш, ще им помогнеш ли? Не, ще излезеш навън и ще намериш най-близкия до тях път; като отидеш там, ще им помогнеш. – „Ще отида нависоко някъде, оттам да помагам"; на високото място можеш само да се молиш и да плачеш; ако искаш да им помогнеш, ще отидеш долу при тях.

Христос се обърна към Бога с думите: „Боже Мой, защо Си Ме оставил"; с тези думи Христос показа на хората, че при известни случаи Бог може да ги изостави. Кога именно – когато те забравят Неговия език. Не зная колко от хората разбират езика на Бога и го прилагат; все ще се намерят такива, но са малко. Ако днес Христос посети всички християнски църкви и чуе как се проповядва Словото, ще се обърка от тълкуванията на видните проповедници – всеки тълкува Словото по свой начин. Виден проповедник се качва на амвона и започва с думите: „Или, Или, лама савахтани!" – „Боже Мой, Боже Мой, защо Си Ме оставил!", след това продължава да тълкува защо Христос се е обърнал към Бога с тези думи. Като свърши проповедта си, проповедникът пита слушателите си: „Добре ли говорих?". – „Отлично, с голяма последователност, езикът ти беше точен, ясен." Като слуша това, Христос казва: „Тези хора говорят добре, но постъпват зле. Ние говорим просто, скромно, но прилагаме Истината".

От евангелската църква Христос отива в православната; там, скрит в един ъгъл, слуша какво се говори. От олтара излиза владиката с мантия, със златна корона на главата и със скиптър в ръка и започва да чете: „*Или, Или, лама савахтани!* – знаете ли, братя християни, колко е страдал Христос, за да изрече тези думи?" и продължава да развива своята проповед. Слушателите му си казват: „Наистина пострада Христос, но ти се ползваш от Неговите страдания – наметна мантията, сложи короната на главата си и взе патерица в ръка". Външен блясък – външна светлина. Опитайте се да кажете днес истината на някого! Аз не упреквам никого, но казвам: светът се нуждае от искрени хора, които разбират великата истина и я прилагат в живота си.

Тази сутрин всеки от вас ще разреши поне един важен въпрос. Как ще го разрешите? Има само един начин да го разрешите правилно. Ще обясня мисълта си с пример. Ти си баща, имаш доста даровит в музикално отношение син, но за да излезе нещо от него, той трябва да попадне в ръцете на много даровит учител, иначе нищо няма да постигне. Следователно всеки въпрос трябва да се разреши правилно по закона на Любовта. Не е достатъчно само да свириш, нужни са ти любов и разбиране. Например някой казва, че музиката на Вагнер[26] е бурна, шумна, в нея има гръмотевици, цялата зала се тресе, но ти я обичаш; отиваш да слушаш един велик музикант, който я изпълнява, и казваш: „Идея има този музикант!", а други възразяват: „Никаква идея няма, освен един материализъм".

Кога човек се изказва бурно – когато иска да убеди някого в нещо; кога човек се изказва тихо, спокойно – когато това, което иска да каже, е много хубаво. Най-хубавите неща се казват на ухото, никой да не ги чуе. Следователно тихият глас на Природата представлява външна проява на Бога. И светлината говори тихо, защото носи Любовта в себе си. Можете ли да наострите ухото си така, че да чуете какво ви носи светлината, познавате ли нейния език? Красив език има светлината. Ще кажете, че това са фигури на речта; не, светлината говори, мога да убедя всекиго, че светлината говори, но на ваш език мъчно може да се предаде говорът ѝ.

Седим двама души в тъмна стая. Единият казва:

– Имам да плащам една полица от 100 хиляди лева и ако не я изплатя за два-три дни, ще отида в затвора.

– Не бой се, добър е Господ.

– Пари ми са нужни!

– Не се безпокой, аз ще направя едно чудо.

Оставям на масата няколко златни монети, без да види, и му казвам:

– Ще имаш тази сума.

– Това са празни думи, не ги разбирам. Колко са ми говорили такива неща!

– Ще имаш тези пари и ще се убедиш в думите ми.

– Как ще ги имам? Тъмно е пред очите ми – докато не ги видя, не вярвам.

– Да бъде светлина!

Веднага той разбра езика на светлината – видя парите, взе ги и се зарадва. Питам го:

– Разбра ли сега езика на светлината? Докато ти говорих в тъмнина, не ме разбираше; щом дойде светлината, ти ме разбра. Знай, че Бог ти изпраща тези пари – Той плаща дълговете ти с желание да разбереш светлината и да не грешиш повече. Ако не я разбереш, пак ще изпаднеш в тъмнина.

И в ума на човека може да настане тъмнина. Седиш отчаян, обезсърчен, искаш да се самоубиеш, Бог ти нашепва:

– Не се обезсърчавай, ще се оправят работите.

– Как ще се оправят?

Друг, неприятелски глас, говори в тебе:

– Не слушай никого, вземи един куршум и се застреляй!

Тихият глас в теб говори:

– Не се страхувай, всичко ще се нареди.

– Кога ще се нареди?

– Скоро, много скоро.

И наистина, не минават пет минути и в ума ти настане просветление – влезе нова мисъл в ума ти и започваш да разбираш нещата по нов начин, казваш: „Дойде светлина“. Светлината те спаси от престъпление.

Днес всички хора търсят нещо в света – кого търсят? Бога, Великото начало в живота. Ново разбиране е нужно на човека, ще четеш Писанието с ново разбиране. Ще цитираш следния стих: „Млад бях и остарях, но не видях праведния да проси“; значи праведният никога не изпада в положение да проси – защо? Защото е умен човек, разполага с изкуства, занаяти, които му помагат при всички условия на живота; праведният може да бъде художник, музикант, лекар, железар, колар и др.

Тръгваме двама души на път без пет пари в джоба си. Аз вървя тихо, спокойно, не се страхувам от нищо, а другият казва:

– Какво ще се прави без пари? Трябва да се проси.

– Няма да просим.

– Ами какво ще ядем?

Стигаме до едно село, виждаме в един двор как селяните се мъчат да поправят една счупена кола. Питам ги:

– Имате ли нужда от майстор да поправи колата?

– Разбира се, имаме нужда.

Спирам, поправям колата и тръгваме да си вървим, но те ни задържат, нахранват ни, стоплят ни и след това продължаваме пътя си. По-нататък влизаме в друга къща, където има болен – аз веднага го преглеждам и давам наставления за лекуването му. След това отиваме на трето място и т.н. В такъв случай ще подложа ли ръка – никога.

Ето защо, когато Бог е с теб, Той ще те научи на едно изкуство; излезе ли от теб Бог, всички изкуства, всички знания ще те напуснат. Като ви казвам, че трябва да научите някое изкуство, това значи, че Бог трябва да влезе във вашата душа и да ви научи да работите. Знаете ли колко време е работил Господ, за да създаде едно изкуство? Ти казваш: „Аз зная всичко“ – тогава знаеш ли колко време е употребил Бог за създаването на този свят?

Сега ще ви приведа един пример, да видите колко повърхностно мисли човек. Да вземем дихателната система – кой може да обясни какво е дишането? Учените определят много добре дишането, но какъв е вътрешният му смисъл? За някои то е поемане на въздух навътре и изпускане навън. Учените изчисляват, че в дихателната

система има 600 милиона клетки, значи 600 милиона работници – всяка клетка е едно малко разумно същество, което си има специална работа; то разбира и химия, и физика, и физиологическите закони и не само знае разумно да се храни, но разумно изпълнява и зададената му работа. В една минута човек прави 20 вдишвания, а всяко вдишване е хранене, слагане на трапезата; в минутата има 60 секунди, значи на обяд се слагат 20 яденета – всяко ядене трае три секунди. Като поемаш въздух, трапезата се слага, а като издишаш, обядът свършва – в три секунди яденето се слага и вдига, чиниите се измиват. В това време всяка клетка е извършила своята работа, извършила е всички химически процеси и пак се готви за ново ядене. В един час се слагат 1200 обяда; ако се пресметне колко прави за 24 часа, вие ще трябва да плащате милиарди само за дишането.

Седите недоволни и си казвате: „Аз страдам!"; казвам: приятелю, в твоите дробове 600 милиона душички работят денонощно за теб и пет пари не си им платил. Ти си недоволен от живота, оплакваш се от него, не знаеш защо си дошъл на Земята. Други работят за теб, а ти си мързелив, чакаш наготово. Имаш някаква идея, но каква е тази идея? Синът е недоволен от баща си, наежил се е против него, че му е изпратил малко пари, не толкова, колкото е искал; казвам: този син е търтей. Синът пита: „Не съм ли свободен да изповядвам идеите си? Аз съм свободомислещ човек". Какви са твоите идеи – идеи на яденето. Като ядеш, мислиш ли за работниците в дробовете, платил ли си им нещо? Ако на всеки работник плащаш по пет лева, колко трябва да платиш? Най-малко 30 милиарда лева, и то е само за един ден, а колко ще платите за една година? Какво ще кажете за работниците в стомаха и в мозъка? Милиарди са нужни, за да се изплатите на всички работници във вашето тяло.

Ще цитирате стиха от Евангелието: „Страшно и чудно съм създаден"; това се отнася до човека. Какво страшно има в него – математика има тук. „По благодат съм спасен" – по благодат си спасен, разбира се, колко милиони душички работят за теб: около 600 милиона в дробовете ти, около 10 милиона в стомаха, а колко милиона работят още в мозъка, в червата – това не може да се изчисли. Колко чудно е създаден човекът!

След всичко това имаш смелостта да казваш, че някой те е обидил, че никой не те обича; срамно е да говориш така. Ако никой човек не те обича, поне Бог те обича. Не пълнете ума си с отрицателни мисли. Не е вярно, че никой не ви обича, има Един, Който ви обича и Който не престава да мисли за вас. Един е Той. Ако отидете в един от възвишените светове, там ще намерите още много, които ви обичат, които ви изпращат своите красиви мисли и чувства. И вие имате красиви мисли и чувства, но колко от тях сте приложили? Дойде някой и ми казва какво е намислил да прави; хубави неща е намислил, но минават години и той нищо не е приложил. Извинява се, че се явили препятствия в живота му; не, приятелю, с твоята гранитна и желязна воля ти сам си препятстваш – това е волята на насилието, което всичко разрушава. Ще работиш, за да придобиеш диамантена воля, тогава няма да се намери сила, която да ти препятства. И като вложиш Любов в тази воля, каквото намислиш да направиш, ще успееш – чрез Любовта всичко се постига.

Казваш: „Какво да правя, като не ме разбират хората?". Какво да кажа аз? Трябва ли да се сърдя, че не ме разбирате? Колко пъти ви проповядвам, без да ме разбирате, но аз търся причината на вашето неразбиране – слизам долу до вас и още по-долу, за да намеря причината за това и като я намеря, гледам да я отстраня. И вие правете същото: не питайте защо хората не ви разбират, но търсете причината за това и като я намерите, сложете я настрани. Всички трябва да извикате „Или, Или". Ще кажете, че много пъти сте викали „Боже мой, Боже мой!"; много пъти сте викали, но не като Христа. Един път извикайте, но както Христос е извикал, само тогава ще разрешите всички въпроси.

Веднъж Наполеон[27] заповядал на един от инженерите си да построи мост за 20 минути, защото тогава ще мине войската. – „Не мога, ваше Величество, нямам такива инструменти." – „Ако до 20 минути мостът не бъде готов, ще платиш с главата си!" Инженерът не се отчаял, но започнал да мисли и веднага му дошла една светла

идея. Свалил шапката си, на която имал козирка, и видял какъв е наклонът на козирката; измерил го с ръката си, чиято широчина знаел, направил точно изчисление и след 20 минути мостът бил готов. Така и вие ще извикате „Или, Или“ и ще разрешите важния въпрос.

Днес всеки се оплаква от своята мъчнотия. В какво се заключава твоята мъчнотия – имаш да даваш две хиляди лева, кредиторът ти е извадил изпълнителен лист и ако не можеш да ги платиш, ще влезеш в затвора. Може и да не влезеш, уверен ли си, че непременно ще отидеш в затвора? Който носи Божията Любов в себе си, не може да бъде в затвор. Ако праведният влезе в затвора, това е специална мисия за него – той е изпратен там, за да работи между затворниците; това е привилегия за него. Праведният никога не може да лежи в затвора за дълг. Друг е въпросът за обикновения човек – той очаква да му дойдат наготово отнякъде пари, за да изплати дълга си, и ако не дойдат, казва: „Няма Бог в света!“.

Един ваш приятел ви е изпратил по пощата две хиляди лева, ала има някакво закъснение, ще ги получите малко по-късно; вие веднага се разколебавате в приятеля си и казвате: „Той не устоя на думата си“. Казвам: Бог всякога устоява на думата Си, не се съмнявайте в Него. Няма живо същество в света, малко или голямо, на чийто зов Бог да не е отговорил, няма случай Бог да не е отговорил на една душа. Ако отговорът Му не е дошъл навреме, това се дължи на неуредиците във вашите пощи, уредете пощите си. Пощата от Небето тръгва навреме, но докато стигне на Земята, писмата се загубват някъде и се бавят с месеци; кой е крив после – пак Бог.

Какво е нужно на човека – Любов. Без Любов няма живот, тя е толкова необходима за нас, колкото са ни необходими храната, водата, въздухът и светлината. Любовта е крайно необходима, няма две мнения по този въпрос.

Като говоря за Любовта, искам да ви дам правилен начин за нейното възприемане: някой може да приеме Любовта в кафенето, но аз ще се кача на Витоша, там да я приема. Съмнявам се в това, че Любовта може да дойде в кафенето и оттам да я приемете; не само че се съмнявам, но зная положително, че Божията Любов никога не посещава опушени, димящи места. Ако искаш да приемеш Любовта, ще се качиш на Витоша, там ще я чакаш; с други думи казано: единственото място, където влиза Божията Любов, е чистото човешко сърце – когато очистите сърцето си, Божията Любов ще ви посети. Докато сърцето ви е нечисто, Любовта не може да ви посети – колкото и да викате към Бога, Той ще ви каже: „Едно място има за Мен – чистото човешко сърце. Очистете сърцето си и Аз ще ви посетя“. Щом Бог ви посети, вие ще изпитате широка, безкористна Любов към всичко живо в света.

Като ви наблюдавам, виждам, че между вас има и стари, и млади – от различни възрасти. Стари са онези, които са живели повече в Мъдростта, а млади – които са живели повече в Любовта; значи младите излизат от Любовта, а старите живеят в Мъдростта. Вие се делите на два лагера: на стари и млади; старите казват: „Тия млади!“, младите казват: „Тия стари!“ – това е неразбиране на нещата. Младите вървят по майчина линия, а старите – по бащина. Ако сте стари, приличате на баща си, имате мъжки темперамент, искате да наложите волята си на другите – който не се подчинява, показвате му юмрук; а младите казват, че и без юмрук може. И едните са прави, и другите са прави, но къде са допирните точки между тях? Старите живеят с човешката мъдрост, а младите – с човешката любов, поради което влизат в стълкновение помежду си. Старите трябва да приемат Божията Мъдрост в себе си, а младите – Божията Любов; само така ще разберат смисъла на думите: „Боже Мой, защо Си Ме оставил!“.

Питам: защо мъжът напуска жена си и жената напуска своя мъж? За оправдание мъжът казва, че жена му е лоша, затова я напуска; и жената казва, че мъжът ѝ е лош. Казвам: всеки мъж трябва да напусне жена си и всяка жена трябва да напусне мъжа си. Ще кажете: „Ето, хванахме го сега – виж какви работи говори!“; пак повтарям: мъжът трябва да напусне жена си и жената трябва да напусне мъжа си. Ако спра дотук, ще кажете: „Какво учение е това?“, но продължавам: кой мъж, като умре, не напуска жена си и коя жена, като умре, не напуска своя мъж? Ако за 24 часа не изнесат тялото на

мъжа от дома му, всички ще бягат от него. Щом започне да мирише, жената вика свещеника да пее, т.е. да го убеди да излезе вън; същото се отнася и до умрялата жена. Ще седне мъжът да плаче за жена си, да казва колко много я е обичал; той не говори истината, защото в себе си казва: „Слава Богу, че се освободих от нея!“. Всеки трябва да бъде искрен, да признае истината както си е, без никакво преувеличаване.

Всеки, който е изгубил Божията Любов, е мъртъв и жена му трябва да го напусне; всяка жена, която е изгубила Божията Любов, е мъртва и мъжът ѝ трябва да я напусне – в това се заключава спасението на човека. Закон е: всеки мъж, който изгуби Божията Любов, е мъртъв и жена му трябва да го напусне; същото се отнася и до жената – това наричат хората развод, напускане, парясване. Разводът търпи касация, делото се касира – така се казва на юридически език.

Не е лесно да се разведеш – докато жената се разведе, косата ѝ ще побелее и докато мъжът се разведе, косата му ще побелее. Мъжът ще върви след жена си и жената – след мъжа си и на този, и на онзи свят. Не е лесно нещо разводът, не си правете илюзии. Само Любовта развързва човека и го освобождава. Единствената сила, която освобождава човека, е великата Истина; където е Истината, там е Любовта и вън от Любовта никакво развързване не става. Жената казва: „Искам да се освободя от мъжа си“; само един начин има за това: да приемеш Божията Любов – това значи да пожертваш всичко за Любовта. И мъжът може по този начин да се освободи от жена си. При това положение мъжът може да напусне жена си, да излезе от дома си, но да ѝ даде своето благословение, да ѝ създаде всички условия за добър живот – това значи мъж с характер, със силна воля.

Ще приведа един пример за човек със силна воля. Минава човекът край една кръчма и кръчмарят го вика: „Влез вътре да се почерпим!“. Влиза вътре, сяда пред масата и казва на кръчмаря: „Налей една чаша вино!“. Вдига чашата, поднася я към устата си и тихо си казва: „Слушай, приятелю, досега аз ти се подчинявах, но отсега нататък ти ще ми се подчиняваш. Ако искаш, свободен

си да пиеш, но аз няма да пия; ще платя за теб, а ти ще пиеш“. Така разговаря той с приятеля си, който е в него, който го заставя да пие. След това плаща на кръчмаря, излива чашата с вино на земята и си отива у дома.

Да пиеш цели 20 години и в един момент да се откажеш от виното – това значи силна воля, този е начинът, по който всеки може да работи. Човек има в себе си добри и лоши навици, наследени от ред поколения. С воля той може да развива добрите си навици, а лошите да корени. Имаш един лош навик – обичаш да пиеш; даден ти е случай да приложиш волята си – това е привилегия за теб. Напълни чашата с вино и кажи: „Аз съм човек с диамантена воля и същевременно съм безкористен. Мога да пълня чашите, но не и да ги празня“; след това кажи на кръчмаря: „Сбогом, приятелю, плащам за чашата вино и я оставям на онзи, който не се е отказал да я изпразва“.

„Или, Или, лама савахтани!“ Къде е вашият Господ? Вие ме гледате учудено, но аз поставам въпроса рязко: можете ли в името на вашия Господ да вдигнете пълната чаша до устата си и да я върнете назад? Какво направи Христос, когато Му дадоха да пие, пи ли? Какво Му дадоха да пие – оцет, смесен с жлъчка. Поднесоха чашата до устата Му, но Той не пи от нея. Христос каза: „Макар че викам към Господа, Аз заповядвам. Викам Господа, защото отивам при Него“. Христос изрече още много думи, но и аз не смея да ги кажа – ако ги кажа, всичко, което виждате тук, ще изчезне, затова за благото на всички ще премълча; ще вдигна чашата и ще я върна назад.

Тогава Христос е казал велики неща, които днес не могат да се повторят. Един ден, когато излезете от гробовете си, когато Божията Любов ви посети и възкръснете, тогава ще разберете какво е казал Христос. Внесете Чистотата в себе си и Любовта ще дойде; отворете се за Светлината и Мъдростта ще ви посети; вложете Свободата в себе си и Истината ще похлопа на вратите ви – тогава и вие ще знаете какво е казал Исус и какво – Христос. На второто пришествие Христос ще произнесе същите думи, тогава мъртвите ще излязат от гробовете си. Когато Христос извика на кръста: „Или, Или“, веднага Му отговориха: „Свърши се!“ и всички Го познаха.

Като ви говоря така, виждам по лицата ви съмнение и разочарование – казвате: „Това ли мислехме ние, това ли очаквахме?“. Сега не искам да ви гледам, но да ви гледа Божията Любов и вие да се преобразите, да почувствате Любовта и да започнете да живеете по нов начин.

Ще приключа беседата си с един окултен разказ от древния Египет. Тогавашният египетски цар се казвал Раамез ен Фухи, един от видните адепти по това време се казвал Амраха Фу, а главното действащо лице била Емелита – високодобродетелна мома. Раамез ен Фухи имал син, чието име не се споменава. Астролозите предсказали, че за негово благо трябва да се даде една жертва – той да се ожени за най-добродетелната царска дъщеря и по изкуството на черната ложа да ѝ се извади сърцето и да се присади на царския син. За жертва била избрана именно Емелита. Пратили сватове да я искат; тя щяла да стане царица – коя мома би се отказала от това положение, но на Емелита предстояло да стане жертва за царския син. Адептът Амраха Фу решил да я спаси от нещастието, което я очаквало. Той ѝ казал: „Има един начин, по който можеш да се спасиш: в двореца има слугиня, която прилича на тебе; ще се уговориш с нея само за една седмица тя да заеме твоето място, а ти – нейното. Ще си смените дрехите, а същевременно и ролите си: тя ще бъде царица, а ти – слугиня в двореца“. Ще кажете, че е несправедливо да се спаси Емелита, а да пострада слугинята. Не, адептът намислил как да спаси сърцето и на слугинята. Тя се съгласила да заеме мястото на Емелита; облякла се, накичила се и станала царица, а Емелита заела последното място – слугиня на новата царица.

Днес и религиозните, и светските хора се стремят към власт и се питат: „Защо да не управляваме ние, а други да ни управляват?“. Питам: защо трябваше слугинята да стане царица, а Емелита – слугиня? За да се спаси сърцето ѝ. Понеже времето е доста напреднало, оставям ви да мислите върху този разказ и сами да си отговорите какво е станало с човешкото сърце.

Къде е сърцето на човека – взето е; истинското, разумното сърце е извадено и заместено с друго, неразумно сърце – с това се обяснява падането на човечеството. Сегашният човек има друго сърце, а не това, което първоначално му е било дадено. Историята мълчи по този въпрос. Казано е в Писанието: „Ще им отнема каменните сърца и ще ги заместя с нови“. Да не мислите, че това е фантазия? Истината е тази, че каменното сърце на човека ще се отнеме и вместо него ще се постави отнетото, изгубеното сърце. То трябва да се намери. Кой е отнел истинското сърце – Раамез ен Фухи.

И днес с каменните си сърца вие очаквате щастие на Земята. Казвам ви: при сегашните условия човек не може да бъде щастлив. Ако днес, при сегашните променливи условия на живота, при сегашния обществен строй, се намери човек, който търси щастие, той би бил най-глупав. Как може да съградиш живота си на пясък и да очакваш щастие? Хиляди примери има за това. Земята е велико училище за придобиване на знание и мъдрост, а не за щастие. Ще дойде ден и за щастие, но още е много рано. Дадени са ви условия за това и трябва да ги използвате. Вие търсите външни условия – имате ги, работа се иска от вас. Аз считам силен, велик човек онзи, на когото като вземат и последната стотинка, остане тих и спокоен; и десет милиона да му вземат, той ще каже: „Господ даде, Господ взе“; ако му ги върнат, той благодари и казва: „Господ взе, Господ даде“; той казва: „Може да се живее и с пари, и без пари“. Много начини има за живеене, не е само един.

Нека внесем в живота новите идеи. Вложете новото изкуство за живот, чрез което да добивате знание, а не щастие. Не търсете човешката любов, а Божествената. Имате вече човешката любов, всички я познавате. Всички хора, млади и стари, страдат от една епидемия – не говорят истината, не я прилагат. Майки и бащи, кажете на синовете и дъщерите си истината, кажете им какво ги очаква в женитбата. Какво представлява женитбата, как трябва да се поддържа родът? Разумно трябва да се поддържа. Как трябва да се възпитава детето? Разумно трябва да се възпитава. Ще кажете: „Бог да оправи света“; кой Бог – на лъжата или на истината? – „Кой ще оправи сегашния строй?“ За кой строй говорите? Аз познавам един велик, неизменен строй – на Любовта.

Когато в основите на новия строй залегнат принципите на Любовта, тогава умни хора ще управляват, те ще създадат истински закони.

Бъдете смели да изповядвате убежденията си. Казвате да не съблазним този, онзи; разумният никого не съблазнява. Като се движа между вас, вие си казвате: „Кротък човек е Учителя, но като излезе на амвона, не можеш да го познаеш!“. Аз изнасям Истината, тя иде от Бога. Какво съм аз – голям извор, от който всеки момент извира чиста вода. Изтеклата вода е минала вече, нова вода иде; за кого е тази вода – за теб, ако пиеш от нея, за теб е. Всеки слънчев лъч, който уловиш, е специално за теб. Веднъж паднал на теб, никой не може да ти вземе лъча – той е паднал специално за теб; водата, която пиете в момента, никой не може да пие; любовта, която приемаш, никой не може да ти отнеме. Аз не говоря за водата в затворените шишета, а за водата на Извора; аз не говоря за догмите на света, а за течащата Божествена струя – от нея ще пиете. Който пие от Новото учение, от новата струя, ще се освежи и подмлади.

Искам да бъдете смели, решителни, да разсъждавате добре. Вие се намирате на кръстопът, където трябва да решите един от най-важните въпроси на вашия живот. Будни трябва да бъдете! Ще кажете, че и в друго прераждане може да разрешите този въпрос; само глупавият говори за други прераждания. Ти, който си събуден, сега трябва да свършиш определената си работа, за другите прераждания има по-важни въпроси. Сега е денят, когато трябва да отворите сърцата си и да възприемете Божията Любов, да живеете с нея и да поставите основа на новата култура, да приложите нейните основни форми. Казано е в Писанието: „Ще отнема каменните им сърца и ще им дам сърца от плът“.

Христос казва: „Боже Мой, Боже Мой, защо Си Ме оставил!“; превеждам тези думи на Христа: „Опитах хората, разбрах какво са те; само Ти можеш да запълниш празнотата Ми. Поучавах хората, но не Ме разбраха. Не Ме оставяй! Ти си в Мен и Аз в Теб“.

Желая и вие да викате Господа, но да знаете, че Той не ви е оставил. Привидно може да чувствате, че ви е оставил, но това е илюзия – откакто светът съществува, няма нито един случай в историята на човешкия живот някоя човешка душа да е останала излъгана от Бога. Велик е Бог на Любовта, жив е Той. Положете се на Него, живейте за Неговата Любов, работете за Неговата Мъдрост, за Неговата Истина, за Неговата Правда и Доброта – само така ще опитате пълнотата на Неговата Любов и Неговата вярност ще ви се изяви.

26 ноември 1922 г., София

Дойде да послужи

Както Син Человечески не дойде да Му послужат, но да послужи и да даде живота Си откуп за мнозина.

От Матея 20:28

Една от трудните задачи на съвременната култура е да примири интересите на хората, т.е. да съгласува техните интереси. Между вас има филолози, кажете думата *интерес* славянска ли е, от нея има ли глагол? Интересен е фактът защо хора, които произтичат от една кръв или, както се казва, са създадени от един Бог, говорят на различни езици – защо всички хора да не говорят на един език, разбран за всички народи? И досега се води спор между народите кой език да има господство над другите. Вземете например думата *любов* в различните езици – руски, немски, френски, китайски и др.; във всички езици тя означава една и съща идея, но с различни имена.

Учените си служат също с различни формули: $2\pi r$, πr^2, R, D и др.; те имат свой речник с научни термини: субстанция, есенция, тангента, косинус, синус, квадрат и други – има ли връзка между тези термини, еднакви ли са те в различните езици? В психологията срещате термините *възприятие*, *усещане*; какво е усещане? Първоначално тази дума е имала значение, по-различно от сегашното – в нея се крие коренът на един от старите езици и е означавала *проява на нещата*, т.е. *предаване на образ*; това значи ограничаване на реалното.

Казваме още усет – *у-сет*; с буквата *у* египтяните означавали *човек*. С тази буква българите са обърнали човека с главата надолу. Думата *усет* означава още нещо присадено или посадено, което може да изникне, да даде плод и да го вкусиш – това наричам още *истина*. Какво означава истината – посаждане на един Божествен плод в съответна за него почва, за да израсте, да даде плод и да го вкусиш; истината означава нещо проявено. Казва се, че Истината била абсолютна – такава истина е непознаваема. Има и абсолютна Любов, също непознаваема.

Мнозина говорят за Любовта; според мен Любовта всякога се проявява, но никога не се изявява. Какво е Бог – онова Начало, Което всякога се самоограничава и вечно остава неограничено. Какво разбирате от този философски език – Бог се ограничава, без да е ограничен. Сега и вие сте се събрали тук да ме слушате, но интересите ви са различни; аз не ви вменявам това като грях – понеже условията, при които живеете, са различни, другояче не може да бъде.

Ще си послужа с един афоризъм: „Няма по-голям враг за мъжа от жената и няма по-голям враг за жената от мъжа“ и ще дам една мисъл, контрастна на тази: „Няма по-голям благодетел за мъжа от жената и няма по-голям благодетел за жената от мъжа“ – какво ще разберете от тези афоризми? Какво е жена – тя е форма, която като се превърне в мъж, никога не губи своята женственост; какво е мъж – форма, която като стане жена, не изгубва своята мъжественост. Ще кажете, че това са противоречия. Казвам: изкуство е, като притуриш на живота ум, животът да не се измени и като притуриш към ума живот, и умът да не се измени. Всяко нещо трябва да остане на мястото си и там да се прояви. Като не разбирате законите, вие искате да слеете сърцето с ума. За случая ще си послужа с думата *болтать* – руска дума; българите употребяват думата *балтая се* в смисъл *лутам се*.

Да се върнем към стиха: „Както Син Человечески не дойде да Му послужат, но да послужи и да даде живота Си откуп за мнозина“. Какво представлява служенето – това е закон за ума. Някои казват вместо служене *слугуване*; така смесват и думите *изкушение* и *съблазън*. Каква е разликата между тези две думи – мъжът се изкушава, а жената се съблазнява. От какво се изкушава мъжът – например иска да стане пръв министър; от какво се съблазнява жената – от хубавото облекло, от накити. Съблазънта живее в сърцето, а изкушението – в ума. Някои ги разместват – изкушението слагат в сърцето, а съблазънта – в ума. Понеже сърцето е слабо, затова лесно може да се съблазни – ще видиш нещо и ще пожелаеш да го вкусиш. Когато умът е слаб, той лесно се изкушава; гледаш нещо хубаво, красиво отвън, искаш да го опиташ, но ще видиш лъжата в него – изкушен си вече.

„Син Человечески дойде да послужи и да даде живота Си откуп за мнозина“ – Христос дойде да научи хората да живеят според великия закон. Те мислят, че са го разбрали и научили, но разбирането има отношение към прилагането – вие трябва да започнете с прилагането на малките величини в живота. Какъв е начинът за прилагането на тези величини ще видите в изгряващото Слънце. Изведнъж ли изгрява Слънцето? Изведнъж ли се ражда човек? Ако разгледате човешкия зародиш, в началото той е невидим, с микроскоп даже не се вижда, няма и тегло, едва ли тежи една стохилядна от грама. Този зародиш е в пълно бездействие. Първоначално той не е свързан със силите на Земята, следователно няма никакво привличане. Как е възможно да няма никакво тегло – много естествено, няма никакво притегляне. Какво ще стане с човека, ако двама юнаци го хванат за ръцете и го дърпат надолу към себе си, без тегло ли ще бъде той? Сложете го на кантара и вижте ще тежи ли този човек, или няма да тежи; ще тежи повече, отколкото е неговото тегло – това е благодарение на двамата юнаци, които заместват земното притегляне. Ако теглят същия човек нагоре, теглото му ще бъде по-малко. Както виждате, нещата са относителни. Днес вие изработвате вашите схващания върху относителността, а не върху абсолютното.

Сега да дойдем до положителните прояви на човека. Казваш: „Ще направя нещо за своя приятел“; отиваш у дома си и размисляш, отменяш решението си – това положителна проява ли е? Обичаш някого и си казваш: „Обичам този човек, той ще види какво значи обич“; след две години любовта ти към него изчезва – положителна ли е тази любов? Къде е реалната любов? Можете ли от тези временни, преходни прояви да извадите едно положително заключение? Днес даваш обещание, от което утре се отказваш; днес обичаш, утре не обичаш. В това отношение хората приличат на онези две партии, които поддържали две противоположни мнения.

В един стар български град строили баня. Там имало две партии, които решавали въпросите, и те взели участие и в строежа на банята. Когато дошли вече до постилането на пода, едната партия поддържала да

постелят банята с нерендосани дъски, за да не се хлъзгат хората, а другата партия намирала това за некултурно и поддържала да се постеле банята с добре рендосани борови дъски. Заради този спор банята останала недовършена. Най-накрая изпратили инспектор да разреши спора. Като разбрал, че нито едната, нито другата партия отстъпва, той казал: „Едната половина на банята ще се постеле с рендосани дъски, а другата половина – с нерендосани. Който иска да стъпва по рендосани дъски, ще влезе в едната половина; който се страхува да не се хлъзне, ще влезе в другата половина на банята“.

Често и вие постилате половината си къща с рендосани дъски, а другата половина – с нерендосани, та кой където иска, там да стъпва. И двете партии имат свои аргументи, и двете имат добро желание. Обаче правилно е да се приложи или едното, или другото мнение.

Казано е в Писанието: „Син Человечески дойде да послужи“ – въпросът е ясен, категоричен, не търпи никакви тълкувания. Сега хората цитират този стих и го тълкуват; проповедниците и свещениците също го тълкуват и казват: „Ще дойде ли втори път Христос, какво ще говори тогава?“. Ще дойде Христос, разбира се, че ще дойде, но какво ще намери? Той ще се чуди на гениалността на своите последователи, които така са представили учението Му, че и до днес още хората не го разбират. Христовите последователи представят Христа като голям мечтател, идеалист и казват: „За да се разбере и приложи Неговото учение, ще минат хиляди години“. Питам: като минат хиляди години, откъде ще дойдат хора, които да Го разберат? Сегашните хора не вярват в друг живот, какви хора очаквате да дойдат след хиляди години, които да вярват в друг живот? Казвате, че сегашните хора ще еволюират – не се разсъждава така. Помнете: от разумното излиза разумно, а от глупавото – глупаво. Кое е разумното в тази епоха, къде е главата на тази разумност? Нали тази глава ще създаде бъдещата разумност?

Разговарям с един студент по философия, който ми предава думите на своя професор: „В Природата не съществува никаква субстанция; освен вещ и индивид,

нищо друго не съществува“. Професорът е прав, но питам: как се е образувала вещта? Когато охлювът излезе от черупката си, последната остава – тя е вещта, но къде е индивидът? Значи вещта съществува, а онзи, който я е направил, го няма; вещта съществува, а субстанцията не съществува; черупката на охлюва съществува, а самият охлюв не съществува. Костите на хората съществуват, а хората ги няма – къде са хората? Според философите хората са изчезнали, а съзнанието им се слива с Великото космично съзнание. Какво е това съзнание – яде ли се, пие ли се?

Сега и аз спирам вниманието си върху това съзнание и питам: какво е съзнание? Тази дума разделям на *съ* и *знание* – това значи: ходиш със знание, което си опитал. Съзнанието подразбира светлина. Знаем, че светлина се произвежда от триенето, или търкането, на два предмета, значи триене, търкане е нужно в света. Като не знаят как да става триенето, хората се карат, бият и най-накрая произвеждат светлина. Казвате: „Груба работа е тази – толкова трудно произлезе светлината“; много естествено, не познавате още физиката. Един ден, когато научите законите на Разумната природа, лесно ще произвеждате светлина.

„Дойде да послужи.“ Който иска да служи като Христа, трябва да постави живота си на известни принципи. За физическия свят материалните неща са реални; за Чувствения свят, или за света на сърцето, реални са чувствата – там те са субстанцията, те са вещта; за Умствения свят мислите са реални; за Причинния свят – причините, а за Света на Любовта реална е само Любовта. Какво разбрахте от това? Ще кажете, че всичко е материя. Материята не подразбира само сбор от безброй частици – под *материя* се разбира майка на нещата, т.е. това, което ги е облякло, което ги е развило в себе си. Ще кажете, че материята е нещо илюзорно; вие смесвате материя с плът – те са две различни неща, не са синоними.

Каквото и да се говори за субстанция, за вещ и за индивид, това са философски въпроси, други въпроси ви вълнуват сега. Например мнозина искат да разберат

Божественото учение. Който иска да го разбере, първо трябва да се научи да пости. – „Това налагаше и старото калугерство, там ли ще се връщаме?“ Не, постът има отношение към философията и науката – който е постил, той се е домогвал до истинското знание; постът за него не е вече философия, но знание. Преди да е постил, човек мисли, че не може да издържи гладен едно денонощие. Опитай да видиш колко време можеш да постиш. – „Три дена мога ли да постя?“ Опитай! – „Ами седмица?“ Опитай! Като прави опити, човек вижда колко време най-много може да издържи пост. Ако постиш десет дена, ще усилиш вярата си и ще се убедиш, че и да не ядеш, няма да умреш. Като пости съзнателно, човек се подмладява и освежава. Днес повече хора умират от преяждане, отколкото от недояждане или от глад. Вярно е, че хората умират и от глад, но те умират и от преяждане; вярно е, че хората страдат от невежество, но те страдат и от много знания; вярно е, че безлюбието внася дисхармония между хората, но и многото любов причинява дисхармония.

Вървя по улицата и срещам един човек с празен чувал, който казва: „Чувалът ми е празен, не зная какво ще се прави, децата ми умират от глад“. Срещам другиго, с пълен чувал, той казва: „Тежък е чувалът ми, не зная как ще го занеса до дома“. Нека този с пълния чувал извика онзи с празния и му каже: „Братко, и двамата ни чака смърт, така че вземи половината от моя чувал, за да се подобри положението и на двама ни“.

Казвате, че Господ е определил положението на богатия и на бедния; ти говорил ли си с Господа? – „Така е казал един от пророците преди 3000 години“; говорил ли си с този пророк? Че някой казал така или иначе, това е друг въпрос. – „В Библията е писано така“; проверил ли си, че всичко в Библията е вярно? – „Но тя е безпогрешна“ – ако беше така, тя щеше да спаси света. Някой слага Библията под главата си, но тя не го спасява – силата на Библията е в прилагането ѝ, а не в самата книга; в нея са дадени само формули, които трябва да се приложат. Ще кажете, че тя е свята, няма подобна на нея – не отричам това, но тази книга е в душата ти, в съзнанието, което имаш за нея; тя е

само отражение на твоята душа и всичко, което излиза от душата ти, още не е написано в тази книга.

Друго заблуждение: някои казват, че каквото са писали старите пророци, е вярно, а сегашните пророци са лъжци – ако сегашните пророци са лъжци, и старите са такива. Ако бащата е бил честен и всякога е говорил истината, и синът ще бъде такъв – нищо повече; ако бащата е бил лъжец, и синът ще бъде лъжец. Защо старите пророци да са говорили истината, а сегашните да лъжат? Та и тогава е имало лъжепророци. Във времето на Йеремия[28] се явиха 400 души лъжепророци, които се обявиха против него, а той им каза: „Ще познаете, че Бог ми говори, по предсказанията – ако те се сбъднат, наистина Бог ми говори“. Пророк, на когото предсказанията не се сбъдват, не е истински.

Вие говорите за Светото Писание и аз съм съгласен, че думите на Христа са свещени, че Христос е дошъл да спаси света. Питам: спаси ли Той вашите кесии? Да спаси кесиите ви, значи първо да ги изпразни съвършено, а после да се напълнят. Много естествено, когато човек преяде, за да се спаси, трябва да вземе рициново масло, съвършено да се изчисти стомахът му. Изпразването на стомаха има отношение към изпразване на кесията, обаче това изпразване е неестествено. Следователно, когато се казва, че Христос спасява, аз разбирам изпразване кесиите на болните хора. Когато богатият не може да се справи с богатството си, ще дойде лекар да му помогне – той ще изпразни кесията му и после ще започне отново да я пълни. Значи спасението на човека се заключава в разумното изпразване и пълнене на кесията.

Христос дойде да послужи – на кого? На нас. Ще кажете, че това е било едно време, сега Христос седи отдясно на Отца и очаква съдния ден, за да съди хората. Така проповядват мнозина, но това е заблуждение, материалистично схващане; Христос никога не е напускал света – какво ще кажете за това? Аз мога да го докажа по математически начин. Пак повтарям: Христос никога не е напускал света. Това е духовно схващане, т.е. движение в много посоки. Казано е, че Бог е Любов, и е така, а Любовта пребъдва във всички същества. И Христос

първоначално е бил вън от Бога, но когато е влязъл в Него, Той се е съединил с всички същества; именно така Той свързал Любовта с Мъдростта. Днес Христос живее много по-интимно, по-близко с хората, отколкото преди две хиляди години. Според някои Христос е на Небето, наблюдава какво правят хората и като види, че някой греши, веднага записва името му в тефтера Си, за да го съди в бъдеще; това е детинско разбиране.

Често се говори за душата и тялото и според мнението на мнозина няма разлика между тях; не е така, тялото е къща, взета под наем. Значи на Земята всеки човек е кираджия, още не е собственик. – „Аз съм собственик, господар, сам си заповядвам, сам изпълнявам“; че не си собственик, всеки момент можеш да се увериш – какъв собственик си, когато още днес Бог ще ти каже: „Веднага напусни къщата си и излез вън!“; тогава ще дойдат свещеници с кадилници в ръка и ще започнат да пеят: „А-а-а“. Това значи: и ние сме свидетели, че не си собственик, че те пъдят от тази къща и те заставят да предадеш материала, с който досега си работил – той не е твоя собственост. Казвате: „Горкият човек – иска-не иска, напусна къщата си“; казвам: това са заблуждения, от които трябва да се освободим – при сегашната култура човек няма собственост.

Христос дойде на Земята, за да покаже на хората истинския начин за създаване на собствени тела от свой материал; сегашният човек трябва да си изработи свое собствено тяло, което никой да не може да му отнеме. Знаете ли какво ще бъде положението на човек с такова тяло? Например някой го преследва и иска да го върже, но той веднага изчезва. Къде отива – зад гърба му. Преследвачът вика: „Дръжте го!“ и веднага го заобикалят стотина души, но той пак изчезва; дойдат 5-6 стражари, но не могат да го намерят; най-накрая казват: „Хайде, оставете го!“. Как ще хванете такъв човек, как ще го вържете, как ще го осъдите? Като видят, че той ту се явява, ту изчезва, те ще се уплашат и ще кажат: „Дух е това“. Явил се е човек, който владее материята и формата; той е въплътен дух, който разбира законите на материята и на духа. Дух е, но малцина са такива духове. Съществуват

ли духове – съществуват, разбира се, аз констатирам един факт, в който вие се съмнявате. Не правеше ли същото Христос – Той се явяваше четиридесет дена наред на учениците си: яви се и изчезне. Ще кажете, че това са илюзии; какво значи *илюзия* – сричката *ил* означава разумен живот в Бога, при който можеш да направиш всичко.

Сега и на вас казвам: в света съществуват само илюзии; реалното не е реално, само илюзиите са реални – това мога да ви го докажа математически. В това отношение математиците знаят повече от мен – те взимат една въображаема величина, без пространство и място, и я превръщат в реална. Как може на числа, които не съществуват, които нямат никаква реална основа, да се предаде известно съществуване, известна реалност? В бъдеще математиците ще докажат как става това – то е сложна работа, дълбока вода, която мъчно може да се премине. Така щото, илюзии, в смисъл както вие ги разбирате, не съществуват. Това, което е вярно, то е илюзия – това е абсолютна истина. Единственото нещо, което подтиква човека към труд, към работа, това е илюзията; извадите ли илюзията от човека, всичко ще пропадне: извадите ли илюзиите от човешкия ум, всяка култура ще се спъне, извадите ли от ума на механика илюзиите, чрез които той строи плоскости, пресича оси, цялата му работа ще спре. Казвате: „Празна Мара тъпан била!“; празна работа ли – един ден празните работи ще създадат цялата индустрия.

Казвате, че и поетите били хора на илюзиите; как поетите поддържат света – докато в дома има поезия, там ще има радост и веселие; щом изчезне поезията, сълзите ще рукнат. За какво плачеш – за илюзиите. Благословение са илюзиите в живота. Представи си, че имаш възлюбен, който притежава свойството да изчезва и да се явява – може ли да се малтретира такъв човек? Ако се навъсиш, той веднага ще изчезне. Казваш: „Не мога без теб“, той пак се явява и казва: „А-а-а, значи не можеш без мен“.

Като се спирам на буквата *а* като главна, аз наричам всички гласни букви празни, а съгласните – пълни. Детето вика: „А-а!“ – това значи: „Мамо, хлебец нямам“.

Кога се изговаря: „О-о!“ – когато се означава нещо велико, разумно. Какво ще правите с гласните и съгласните букви: ще започнете да преливате от празното в пълното и от пълното в празното – така вървят работите в живота. Христос дойде на Земята, за да послужи, т.е. да ни научи да разбираме великата реалност. В какво се заключава тази реалност?

Сега ще дойдем до друго заблуждение у вярващите. Те често казват: „Ще изпълним волята Божия, но като се очистим“. Как ще се очистите? – „Като постя десет дена, все ще стана по-чист.“ Лъжеш се; аз не отричам поста, но той не може изведнъж да те очисти. Имаш една проста глинена чиния; ако сипеш в нея вода, ще измени ли тя свойствата си, ще стане ли по-чиста; ако я напълниш със злато, ще стане ли по-ценна? Самата чиния няма да се измени. Следователно не мисли, че като постиш, ще придобиеш особени качества; чрез поста ти само ще се освободиш от многото работа, ще имаш възможност да отидеш при Господа и да разговоряш с Него. Като постиш, ти ще разбереш, че можеш да минаваш и с по-малко храна, а някога – и съвсем без храна.

Според мен сегашните културни хора ядат много, какво ли не ядат – кокошки, агнета, прасета, пуйки, какво ли не още! Христос дойде на Земята, за да ни научи как да ядем и колко да ядем. На Земята още не си се научил да живееш както трябва, а мислиш, че като отидеш на Небето, там ще научиш всичко. На Земята ти си в основното училище, не си научил четирите аритметични действия, а мислиш, че ще влезеш направо в университета, да изучаваш висша математика – това е невъзможно! Като постиш, ти ще научиш великия закон, според който малкото се благославя при известни условия. Закон е: с малко енергия, но разумно използвана, можем да придобием повече, отколкото с много енергия, неразумно използвана.

Съвременните хора се изтощават и страдат от преяждане. Като погледнеш трапезата на един богат човек, какво ли няма да видиш: печена кокошка, прасе, пуйка, баница, сладкиши – как ще се справи стомахът с този товар? Казваш, че човек яде, за да бъде здрав; ако е

така, богатите, които ядат най-много, трябваше да бъдат най-здрави, но така ли е всъщност? Лекарите твърдят, че човек трябва да се храни добре; не отричам това, но храненето се обуславя от един велик закон. Защо богатите, които се хранят много добре, често боледуват, даже най-много боледуват – не знаят как да се хранят.

Забелязано е, че едни хора страдат от преяждане, а други – от недояждане. Бог, Който царува на Земята, не благоволи нито към едните, нито към другите. Приемай толкова храна, колкото можеш да асимилираш – този начин на хранене се благославя. Като се храниш така, ще се радваш и веселиш. Като ядеш ябълка, трябва да вложиш всичката си любов в нея, да влезеш в положението на дървото, което я е родило, и душата ти да се свърже с всички същества, които са работили за нея; ако обикнеш ябълката и я приемеш в себе си, ти ще придобиеш повече енергия, отколкото придобитата енергия за цяла година, но затова се изискват знание, вяра. Този закон работи тогава, когато в човека няма съмнение – то прекъсва всички токове, всички връзки между съществата; щом се усъмниш, страданията идват. Защо страдате – защото се съмнявате.

Години наред аз правя опити с най-благородните и благочестиви хора в различни направления и се чудя колко лесно се съблазняват. Казвам: човешката душа не трябва да се съблазнява. Сама по себе си човешката душа е неуловима. Мислиш ли, че като си пипнал тялото на човека, си хванал душата му? Казваш: „Как, роб да ме направят?“ – ти никога няма да станеш роб, т.е. душата не може да бъде робиня. Какво се отнася до физическия човек: външно може да си свободен и пак да си роб или външно да си роб и пак да си свободен – това са факти, които лесно мога да докажа. Може ли човек да излезе от тялото си – може, от него зависи. Аз мога да излизам и влизам в тялото си, когато пожелая. Ако не го правя сега, то е защото направя ли го пред вас, всички ще избягате; ако неочаквано влизам и излизам от стаята ви, ще кажете: „Дали и тази вечер пак ще дойде?“. Не искам да ви смущавам – тъкмо сте се затворили в стаята си и се занимавате, като ме видите, ще се изплашите.

Нужно е взаимно доверие между хората. Аз искам да предам това изкуство на всички, та като започна да се явявам и изчезвам пред вас, да кажете: „И ние знаем това изкуство“; тогава аз ще се явя, ти ще изчезнеш и ще кажем: „Майстори сме и двамата!“. Вляза в стаята на една млада мома и тя веднага изчезва, а после тя влезе в стаята ми, а аз изчезвам, значи и двамата владеем това изкуство. Казвате: „Е, да знае младата мома това изкуство или младият момък да знае това изкуство!“ – това е материалистично схващане. От всички се иска абсолютна чистота; човек не трябва да допуска в душата си нищо нечисто, с което да опетни душата на своя брат или на своята сестра. Велик морал е нужен на всички. Питаш: „Защо ме гледаш?“; че аз още не съм те погледнал – ако те погледна, ти ще бъдеш спасен. Аз виждам, че твоите прозорци са затворени, и си мисля: „Да отворя ли прозорците да ме видиш, или да вляза, без да ме видиш; да вляза ли, или да не вляза – хайде да не вляза“.

Как ще приложите сега Христовото учение? – „Като се обичаме.“ Какво е вашето разбиране за Любовта? Аз не отричам вашата опитност в Любовта. И вие имате известни морални правила, но вашият морал не трябва да спре дотук, направете крачка напред. Ако срещнете красива мома на улицата, няма да я нападнете, напротив – всеки ще си свали шапката, ще я поздрави и ще си отмине. Като срещнете същата мома сама в гората и я нападнете, какъв е вашият морал? Моралът ви ще се изпита в гората. Ако влезеш в стаята ми в присъствието на няколко души и не вземеш нищо, минаваш за честен човек, но ако си сам и вземеш най-малкото нещо, ти не си честен, не си морален човек. Моралът, честността ти се изпитва, когато си сам – никой да не те следи, никой да не те контролира. Морал е да срещнеш жена сама в гората и ако е гладна, да я нахраниш и да я придружиш, без да я докоснеш. Нека тя да ти благодари и да спечелиш нейното доверие. Правилно ли е да срещнеш една жена и тя да трепери от тебе – морал ли е това? Казвате, че имате култура – каква култура е тази, която се пази с острието на ножа, с револвери, с пушки, картечници, с детективи? Това е външна култура, но не и вътрешна.

Питате има ли обществено мнение и как се произнася то по различните въпроси; няма по-добро обществено мнение от мнението на самия човек.

„Христос дойде да ни послужи.“ Казвам: Христос дойде да внесе в душите ни великия морал. Желая всички, млади и стари, да живеете по новия морал. Ще кажете, че това е морализиране. За да живеем по нов начин, трябва да знаем как. Всички се нуждаем от новата Божествена светлина. Всички трябва да излезем навън, както цветята, на Божествената светлина, и да се посадим там на добра почва, но затова трябва да се освободим от всички заблуждения – не механично, а съзнателно, обмислено.

Един богат търговец решил да замине за Света гора[29] на поклонение. Преди да тръгне, той извикал синовете си и им казал: „Аз вече не се нуждая от имоти, прекъсвам и търговията си. На всеки от вас ще дам частта, която му се пада. Ето и тефтерите, в които съм водил сметките си. Като търговец, може да съм направил грешки, да съм взел оттук-оттам повече. Понеже ликвидирам с тази работа, ще изгоря тефтера си, от никого нищо не искам“. Като раздал имането си, той заминал за Света гора, където прекарал пет-шест години. Питам: всичко, написано във вашите тефтери, право ли е? Мислите ли, че лихвите от 12%, 25%, 50%, 100% са естествени? Знаете ли коя е естествената лихва на Природата? Можете ли и вие, като този търговец, да изгорите своя тефтер? Той е разбрал Божествените закони и е изгорил тефтерите си.

И тъй, всички тефтери, които са пълни с неправда, трябва да се изгорят. В какво се състои неправдата в тях? Срещнеш някого и казваш: „Не харесвам характера на този човек, той обича да критикува“; запитай се нямаш ли и ти същата черта в характера си. – „Ама той завижда.“ Запитай се ти не завиждаш ли. – „Той краде.“ Ти не крадеш ли? Бъдете честни, искрени към себе си. В какво се състои вашата честност? Бих желал някой от вас да се изкаже. Евангелистите имат една хубава черта – те се изповядват. Може да се изповядаш по десет пъти на ден и пак да грешиш. Понякога и в изповядването има тщеславие и гордост; някой външно се представя за скромен, а всъщност не е такъв.

Един от учениците на Сократ се явил пред учителя си със скъсани гащи – така той е искал да се представи за смирен. Сократ му казал: „Твоята гордост се вижда и през скъсаните ти гащи“. Пазете се да не изпаднете в положението на онзи, който е искал да покаже, че не зачита общественото мнение: той тръгнал гол по улиците, цяла тълпа деца тръгнала след него, викали, подигравали му се. Крайно възмутен, той започнал да хвърля камъни върху децата, за да ги прогони, но не успял; най-накрая си казал: „Освободих се от общественото мнение, но от мнението на децата не можах да се освободя“. Когато се дразниш в своя дом, това не е ли мнението на децата? Кой е добър в собствения си дом?

Често си говорите, че това казал Учителя, онова казал. Какво съм казал – че в домовете ви трябва да има мир. – „Да, но това се отнася само за майките и бащите.“ Не, и за дъщерите, и за синовете. Когато бащата се връща от път, дъщерята да накладе огън, да стопли вода и да му измие краката, след това да му даде да се нахрани. Всъщност така ли постъпва? Тя казва: „Аз съм ученичка, нямам време да ти услужвам – това не е моя работа“. Майката чува това и си казва: „Какво да прави детето, не е просто момиче – тя няма време да мие крака. Пък и аз съм председателка на дружество, заета съм, нямам време да му услужвам“. В Америка има жени проповеднички, които по цяла седмица не се връщат вкъщи, а оставят всичката работа на мъжете си – те гледат децата, те готвят; там жените заповядват. Това не е култура. Взаимно почитание и уважение се изисква заради Господа; заради Любовта този въпрос трябва да се постави ребром. Ако обичаш мъжа си или жена си, ще обичаш заради Господа. Ще проявиш всичката си любов не за човека, а за Господа – това значи истински живот. Желая жените да бъдат нежни с мъжете си. Когато мъжът се връща от работа, жената да му се усмихне и да не казва: „Их, иде си вече! Защо се ожених?“; не, ще го погледне весело и ще каже: „Иде моят възлюбен!“.

Любовта е велика, съзнателна сила. Всички същества: големи и малки, добри и лоши, са готови да направят заради нея всичко, каквото пожелае. Няма

същество, което да мрази Любовта; където и да се яви тя, всички я обичат. Защо се явява омразата – от обич към Любовта. Някой оскърбил Любовта, друг взима нож, излиза срещу него и го пита: „Защо оскърби Любовта? Ще я признаеш ли?“. Той вика, търси помощ, Любовта го пита: „Какво има?“. – „Убиха ме!“ Тя наплюнчи раната му и той оздравява.

Всички отрицателни черти са ножове в ръцете на защитниците на Любовта, които казват: „Ще опитате Любовта! Докато не я признаете, ще страдате“. Мъжът бие жена си и я пита: „Познаваш ли Любовта?“. Жената е длъжна да каже истината, а именно: „Мъжът ми ме наби, защото не познавах Любовта“. – „Сега познаваш ли я?“ – „Познавам я.“ Влезе крадец в дома ти и те обере, какво ще правиш? Ще кажеш, че един твой брат те е освободил от едно неестествено състояние, взел е парите ти и те е облекчил – все едно, че ти е дал очистително. И наистина всички хора, пропаднали материално, след време се повдигат; бедните стават богати, а богатите обедняват.

През 1875 година в Чикаго избухнал голям пожар, който унищожил целия град. Причината за пожара била малка: някой доил кравата си в яхъра, кравата бутнала с крак свещта и сламата се запалила; от нея се запалил целият град. Впоследствие градът бил възстановен; днес Чикаго има прекрасни здания и широки улици и е вторият по големина град след Ню Йорк.

Христос дойде на Земята, за да научи хората на търпение. Да търпиш – това е велико изкуство. След като те бие мъжът ти, да кажеш: „Много ти благодаря, имаш право да ме биеш колкото искаш“; да му благодариш и да му целунеш ръцете – според мен това е велико геройство, ето жена герой. Така може да постъпи само една велика жена, една велика душа, в която Бог живее. Ако днес мъжът вдигне ръка върху жената, тя казва: „Как, той да ме бие и аз да му търпя! Не, никога няма да му простя“. Питам: какво ни е дала старата култура? Хиляди нещастия. Кой няма опитност от тази култура?

Приложете Новото учение! То е лично учение за всеки отделно, но трябва да се приложи. Не се питайте един друг кой го е приложил и кой не е; всеки сам да го

приложи по вътрешно разположение. Питат ме защо аз не ви наложа Новото учение. Нека всеки направи това, което Бог му е казал отвътре, по своя лична воля. Бог казва: „Ако следвате закона на Любовта, всичко ще ви се нареди добре – страданията ще ви напуснат, противоречията ви ще се разрешат; ако не вървите по закона на Любовта, страданията ви ще се увеличат, но няма да ви напуснат. Докато дойдете до Любовта, понасяйте страданията си с търпение и смирение. Не се спъвайте от своето минало, не се страхувайте от страданията“. Не може ли без страдания – само умрелите могат без страдания; без хляб може ли – само умрелите могат без хляб, те не се нуждаят от нищо, но живите се нуждаят от много неща.

„Син Человечески трябва да дойде на Земята, да ни запознае със Своето учение.“ Христос дойде на Земята, но поругаха Го, биха Го, докато най-накрая Го разпнаха. Знаете ли как понесе Той страданията – римските войници нанасяха удари върху Него, но Той остана тих и спокоен. Велико търпение прояви Христос, герой беше Той! Цял легион римски войници се гавреха с Христа и Го наричаха *цар юдейски*. В едно предание се казва, че са нанесли на Христа 80 хиляди удара – даже хиляда да са, не са малко; днес и най-големият герой едва издържа 50 удара. Тежък беше кръстът на Христа, колко от вас могат да понесат този кръст?

Някои религиозни казват: „Господи, приеми ни в Рая, при Ангелите, да ни облекат с бели дрехи, да ни свирят с арфи и с китари“; и това може, но преди него камшикът трябва да играе по гърба ви; първо ще минете през страдания, а после – през радости; първо през противоречията, а после – през Любовта. Който не може да понесе страданията, не може да издържи и на Любовта. Един момент на Любовта се равнява на сто страдания; следователно щом минеш през сто страдания, ти ще можеш да издържиш една усмивка на Любовта. Знаете ли какво нещо е усмивката на Любовта? Ако Христос ви се усмихне само един път, вие никога няма да забравите Неговата усмивка; всичко друго ще забравите, но тази усмивка – никога. Това значи да придобиеш радостта и веселието, това носи Новото учение.

Казвате: „Да се посветим, да се облечем в черни дрехи“; това е крайност – може да бъдеш в черна дреха и да не си се посветил. В миналото някои от нашите сестри носеха бели кърпи на главите си, а други носеха черни кърпи – защо? Обикновено старите жени носеха черни кърпи, казваха: „Не е прилично стара жена да носи бяла кърпа на главата си“. Черният цвят е символ на покаяние, а белият – на примирение; черният цвят означава отричане от света, а белият – състояние на духа. Едно е важно – че и стари, и млади носят бели ризи.

Има един велик закон, на който се основават всички наши постъпки, и ние трябва да се подчиним на него; той определя и начина, по който се обличаме. И най-хубавото облекло, и най-скъпите накити са нищо пред жителите на Небето – все едно, че си гол. Истинското облекло е Добродетелта; голотата е грехът, а Добродетелта – облекло на душата. Добродетелният човек на Небето, като слезе на Земята, е облечен в най-хубавите си дрехи – значи на Небето е бил гол, а на Земята е облечен; и обратно: най-добре облеченият човек на Земята, ако няма добродетели, все едно е гол.

Днес всички хора се стремят към външен живот – всеки гледа да бъде добре облечен и нахранен; и това е добре, но човек трябва да бъде и вътрешно облечен – с добродетели, те са същественото в живота. Да бъдеш добре облечен на Земята и да живееш само за дрехи – това значи да си облечен в грехове. Дали си на Земята, или си на Небето, ще се облечеш с дрехата на своите мисли, чувства и постъпки.

Дойде някоя сестра при мен, иска да каже нещо, но се въздържа; погледна я един-два пъти и я питам: „Сестра, Любовта прониква ли в твоето сърце – готова ли си да понесеш всички страдания за благото на своя ближен?“. Тя поглежда към земята, с което иска да каже: „Аз съм човек от Земята, искам да си поживея малко“. Ако Бог ви срещне, и Той ще ви погледне. Знаете ли какъв е погледът на Бога – Неговият поглед излъчва светлина и сила, този поглед стопява всичко. Следователно радвай се, че Бог те е погледнал. – „Страхувам се от погледа на Бога.“ Няма защо да се страхуваш – този поглед ще стопи

всичките ти грехове и престъпления и тогава ще станеш абсолютно чист. Желая на всички да придобиете такава чистота, каквато никога не сте виждали.

Днес аз говоря за морала, но не за този на Църквата. Казано е в Писанието: „Бог не гледа на лице, но на сърце“; значи чистота се иска от човека. Какъвто и да е той – лекар, адвокат, учител, чистач – чистота му е нужна. Може да си чистач, но да си праведен човек – ще метеш улиците и ще мислиш, че метеш и чистиш греховете на хората. Който живее на улица, изметена от праведник, ще се благослови. Всички хора, живеещи там, ще се разберат и братски ще живеят. Колко такива метачи има сега? Те заслужават добро възнаграждение. Кои метат днес улиците – които носят нечистота и зараза. Вместо да чистят, те оставят своята психична зараза. Така действат и слугините – вместо да помагат на домакинята, те носят нещастие за нейния дом, развращават децата. Аз гледам особено на слугинския въпрос, затова се обявявам против слугините. Друг е въпросът, ако дойде някоя помощница отвън, да ви служи от любов. Аз разглеждам въпроса принципно: как е възможно да наемеш един човек да ти служи цял месец само за 150-200 лева? Освен това, събират се господарка и слугиня да живеят заедно, а любов между тях няма; да служиш без любов – това не е никакво слугуване. Душите на господарката и на слугинята са от Бога, тогава защо не живеят в любов? Защо слугинята завижда на господарката, а господарката – на слугинята? И господарката, и слугинята трябва да заемат последно място – само така ще си помагат взаимно. Ако едната използва другата, без да ѝ даде нещо от себе си, те не могат да живеят добре. Отношенията между хората са правилни, когато те се ръководят от стиха: „Както Син Человечески не дойде да Му послужат, но да послужи и да даде живота Си откуп за мнозина“.

Питам: кой е Онзи, Който утешава човека? Когато мъжът наскърби жена си, тя се обръща към Бога с думите:

– Господи, искам да ме освободиш от мъжа ми и да живея само за Теб.

Бог чува молбата и тихо ѝ отговаря:

– Ще се уреди твоят въпрос, но ти обичай мъжа си.

– Как да го обичам, като е толкова груб към мен?

– Обичай го и повече не мисли!

После господарят се оплаква от слугите си:

– Господи, освободи ме, изядоха ме, нищо не остана от богатството ми.

Бог тихо му отговаря:

– Не се смущавай! Обикни слугите си и твоята работа ще се оправи!

Така се оплакват всички хора, но никой не е готов да отстъпи от своите интереси.

Вслушвайте се в тихия глас, който говори на сърцата ви – това е гласът на Бога, на Христа. Няма човек на Земята, на когото този глас да не говори – той шепне: „Любов към Бога, любов към ближния и към себе си! Милост, благост, истина! Възлюбете всички!“. Хиляди години може да ме слушате, но ако нямате Любов, нищо няма да придобиете. Ако приложите Любовта, още сега животът ви ще се подобри – Ангели ще започнат да ви посещават и всеки ден ще ви носят по едно писмо от вашия Велик баща; Той пише: „Радвам се, че сте се поправили, че животът ви се е подобрил“. Христос казва: „Голяма е радостта на Небето, когато една душа се обърне към Бога“. И аз казвам: голяма е радостта на Небето, когато една душа – мъж или жена, се реши да живее по великия закон на Любовта. Голяма е радостта и на Ангелите, като видят, че една душа е решила да приложи закона на великата Любов в живота си. Една слугиня получава любовно писмо: „Обична Иванке, голяма е радостта ни, като чухме, че си решила да живееш според закона на великата Любов, нашите сърца трептят от радост. Идем да те посетим, да ти донесем своите благословения и подаръци“. Не минава много време и Иванка започва да се изменя: става по-добра, по-красива и по-умна. Всички я обикват – другарките ѝ, господарката ѝ; те се чудят какво става с Иванка. Това значи да получиш писмо от един Ангел, това значи да получиш Божието благословение.

Слушайте тихия глас на Бога и на Христа, Който говори на душите ви; Той ще ви изведе на виделина и ще ви покаже правия път. Това е гласът на Любовта, това е Учението на Христа.

3 декември 1922 г., София

Ще ви научи

Защото Дух Свети ще ви научи в истия час какво трябва да речете.
От Лука 12:12

„Дух Свети ще ви научи“ – този стих се отнася до учениците, а не до обикновените хора.

„Най-първо пазете себе си от кваса фарисейски, който е лицемерие.“ (ст.1)

„Но ще ви обадя от кого да се боите.“ (ст.5) От кого да се боим? – „Бойте се от онзи, който след убиването на тялото има власт да хвърли в пъкъла.“ Аз казвам: бой се да не изгубиш Любовта си – няма по-голямо нещастие за човека от това да изгуби Любовта.

„Дух Свети ще ви научи в истия час какво трябва да речете.“ Днес всеки си задава въпроса какво трябва да се прави; щом си зададе този въпрос, човек се намира пред едно недоумение – това показва, че някои елементи, или фактори в живота, са неизвестни. Мъжът объркал малко работите и пита жена си какво трябва да се прави; жената объркала работите и пита мъжа си какво е мнението му, какво трябва да се прави. Изобщо, когато някой обърка работите си, веднага се допитва до просветеното мнение на другите. Когато целият свят обърка работите си, той се обръща към Бога и пита: „Какво трябва да се прави?“. Много отговори могат да се дадат на зададения въпрос, но един ще бъде истинският; една задача може да се реши по много начини, но един е правилният начин.

Сега ще ви дам една малка задача за разрешаване. Показвам ви четири зърна: едното житно, второто – восъчно, третото от злато и четвъртото – диамантено. Давам ви да си изберете едно от тях. Като погледнете житното и восъчното зърно, веднага ги слагате настрани и казвате: „Не сме толкова глупави да взимаме житно и восъчно зърно“; спирате вниманието си на златното и диамантеното зърна и казвате: „Златото е по-достъпно, предпочитаме диамантеното зърно; като го продадем, то ще оправи объркани ни работи“. Наистина, животът

на сегашните хора, както и цялата съвременна култура, се заключава в купуване и продаване. Събират се двама търговци: единият продава, другият купува; събират се двама учени: единият изнася научни факти, другият слуша, а после разменят ролите си – и двамата аргументират, докато дойдат до пълно съгласие.

Един учен изнамерил нещо и го изнася пред света, всички казват: „Гениален човек е той, умна глава“. Като приемат изобретението му, той бърза да го патентова. Колко ще му платят? Около десет милиона – днес не са много пари, но не са и малко. Да спечелиш десет милиона лева – за това се иска гениална глава. Поет е написал една поема и като я одобрят, започва да си мисли в какъв тираж да я издаде, колко хиляди лева ще спечели и т.н. Ние не признаваме тези работи – защо? Слушаш учения и поета да казват: „Ние сме идеалисти, служим на една велика, свещена идея, работим за своя народ“. Каквото и да говорят, ние не ги признаваме, защото всичко пъхат в своя джоб; те приличат на онази булка, която като напусне бащиния си дом, започва да плаче и нарежда, за да покаже пред хората, че скърби за баща си и майка си. Такъв обичай имат селяните в Северна България – като напуска дома си, булката викне да плаче, цялото село да я чуе; от едната ѝ страна върви деверът, от другата – младоженикът, а тя в средата плаче. Деверът казва на младоженика: „Братко, да я върнем назад, защо ни е такава снаха – цял ден да плаче?“. Като чува това, булката се обръща към девера и казва: „Не ми обръщайте внимание, аз ще плача, а вие ме водете напред. Аз плача идейно, за да видят хората, че скърбя за бащиния си дом“. Питам: кое е идейното тук?

Сега аз държа една беседа, която се отличава от беседите на обикновените хора главно по своя морал – той не е площаден, т.е. обикновен морал. Всеки се стреми към по-висок морал от обикновения – защо? Защото обикновеният морал не е допринесъл нищо на човечеството. Много естествено – какво очаквате от къща, направена от слама, може ли да се разчита на нея? Ако няма вятър, тя ще издържи, но яви ли се най-малкият ветрец, ще се разпилее; дойде ли силният вятър, нищо няма да остане от вашата къща. Следователно, ако и вашият морал, както и вашият живот, са поставени на основа от слама, нищо не може да се очаква от тях. Защо вашите мисли и желания изчезват, без да се реализират – защото са от слама. – „Ама условията на живота са лоши.“ Не, приятелю, условията не са лоши – вятърът е силен, лесно ще ги отнесе, защото са от слама. Българите и турците често си служат с израза: „Глава е това!“; този израз е двусмислен. Казвам: радвам се, ако тази глава реши правилно въпроса. Умната глава нарежда работите си добре, условията не я изненадват.

Да се върнем към примера с четирите вида зърна. Един от вас избира диамантеното зърно, а друг – житното. Ако посееш диамантеното зърно в земята, то нито ще поникне, нито ще расте; друг е въпросът, ако посееш житното зърно – колкото и да е малко и нищожно, то ще поникне, ще израсте и плод ще даде. Следователно всяка идея, която не може да никне, да расте, да цъфти, да връзва плод и плодът ѝ да зрее, е или восъчна, или от злато, или от диамант.

Зад думите *никна*, *раста*, *цъфтя* и *зрея* аз скривам известни идеи, които и вие не знаете. Първото условие за една реална идея е да се постави на добра почва, да поникне. Когато тревите, цветята и дърветата никнат и растат, земята се покрива със зеленина. Цъфтенето е процес на обличане, а зреенето – угощаване. Житното зърно, което тежи едва 1/16000 част от килограма, казва на хората: „Малко съм, но ако знаете как да се справите с мен, ще ви помогна в разрешаването на всички трудни въпроси“.

Какво означава думата *икономия*, каква наука е тя? Ако човек не съществува, и икономията, като наука, също не съществува. Днес и думата *икономия* е изопачена. Казват: „Икономисва парите, икономисва истината“. Когато икономисваш пари, добре е, но да икономисваш истината – това не е намясто; ще говориш истината както е, без никаква икономия. Питат те какво е твоето убеждение, казваш:

– Моето убеждение е особено – аз вярвам в онази Сила, Която управлява целия Космос.

– Какви са твоите основания да вярваш в тази Сила?

– Аз не вярвам в Бога както обикновените религиозни хора; по убеждение съм пантеист.

Друг пък вярва в троеличието на Бога. Дали си пантеист, или вярваш в троеличието на Бога, това са изопачени идеи. Аз познавам четири идеи, в които вярват хората: първата идея – вярваш в житното зърно; втората идея – вярваш във восъчното зърно; третата идея – вярваш в златното зърно; и четвъртата – вярваш в диамантеното зърно.

Някой казва: „Аз не съм толкова глупав да вярвам в Бога както религиозните“. Какъв е твоят Бог, разговаряш ли с Него? – „Не разговарям – Той е далеч от хората, не разговаря с такива прости хора, каквито сме ние. Аз само мисля за Господа, не разговарям с Него.“ Откъде знаеш това, кой авторитет следваш? – „Чета философията на Кант[30], Лайбниц[31] и на други учени.“ Според мен тези учени и философи трябва да се спрат върху 12-и стих от прочетената глава, където се казва: „Дух Свети ще ви научи в истия час какво трябва да речете“ – в този стих е скрита една велика истина.

Хората взимат Христовите идеи, слагат им свой надпис и започват да разискват върху обективното и субективното схващане. В какво се заключава едното и в какво – другото схващане? Мислите ли, че като кажете *субективно и обективно схващане*, ще разрешите всички въпроси? Под *субект* разбираме нещо вътрешно, а под *обект* – външно.

Човек трябва да дойде до положение да съпоставя нещата, да намира отношението, което съществува между тях. Какво ще разберете, ако напиша буквите *a*, *b*, *c*, *d* – нищо няма да разберете, но ако напиша пропорцията $a:b=c:d$, имате вече известно отношение. Превеждам тази пропорция по следния начин: моят ум *a* се отнася към моето сърце *b*, както волята ми *c* към моето тяло *d* – това отношение е разбрано вече и лесно може да се докаже. Който има силна воля, той е здрав човек – неговата кръв е чиста, ръцете, краката, гръбнакът му са здрави; здравото тяло е резултат на силна, разумна воля. Оттам и чувствата на човека са устойчиви, издръжливи. Зад сърцето и чувствата, които го движат, стои умът.

Ще каже някой, че човек трябва да има добро сърце, не е нужно толкова да бъде умен; не е така, от човека се иска просветен ум, благородно сърце и силна воля – без тия качества не може да се развива правилно. Тялото има отношение към волята. Който не разбира законите на живота, казва, че животът няма смисъл, нищо не струва; ако под *живот* разбирате изопачения човешки живот, прави сте, но под *живот* аз разбирам най-хубавите мисли, чувства, действия на човека – така се изявява животът на Земята, такъв е и животът на Небето. – „Ти ходил ли си на Небето?“ Вчера се върнах оттам, зная последните новини, последните разпоредби – така се казва на ваш език. Да се говори така за Небето, то значи да се опорочи. Там имало вестници; казвам: всичко, каквото става на Земята, там се хроникира. Знаят се всички новини за България: кои са на власт, кои се готвят да дойдат след тях, че тук се образува блок, че има някакви дружбаши – всичко се знае. Ще кажете, че и едните, и другите партии са идеалисти. Там знаят всички интриги на българите и ги делят на българи дружбаши[32] и българи блокари[33].

Смешно е да се наблюдават проявите и разсъжденията на сегашните хора. В това отношение те приличат на онзи турчин, който за пръв път чул фонограф – поставили фонограф да произведе реч на турски език и един турчин казал: „Кога донесоха този фонограф и кога той научи турски език?“. Този човек е умствено ограничен и не може да си представи как е възможно за толкова кратко време една машина да научи турски. Понякога и вие разрешавате важни въпроси за кратко време, както се произвеждат речи на фонограф – фонографът възпроизвежда решените въпроси, но сам той не ги разрешава. Лесно се декламират стихотворения, но не се пишат лесно.

Съвременните хора страдат от хронично съмнение. Ще кажете, че в науката съмнението е необходимо; съгласен съм с това, но мога и да възразя. Казвате, че прането е необходимо; ако перете чиста дреха десет пъти подред, какво придобива тя? Ако перете нечиста дреха няколко пъти, има смисъл. Да се съмняваш в порочния живот има смисъл. Казваш: „Така, както живея, съмнявам се, че от мен ще излезе човек“; ядеш и пиеш, изхарчиш имането

на баща си и казваш: „Така, както пия, съмнявам се, че ще оправя живота си“ – това са съмнения намясто. Ако водиш чист и свят живот и се съмняваш, че може да се харесаш на близките си, това съмнение не е намясто.

„Дух Свети ще ни научи какво да речем“ – кой е този Дух? Той е Великото разумно начало, което прониква във всички хора и те го съзнават. Той ще ни научи на всичко, но въпреки това много философи Му се противопоставят. Аз мога да направя такъв опит, че за пет минути всички философи да се убедят във философията, която проповядвам. Например стотина души седят около един огън и се топлят; част от тях казват, че огънят не съществува, че той е само във въображението им, следователно няма светлина и топлина. Щом е така, аз съм готов да направя опит с този огън: взимам с щипците един въглен, раздухвам го и казвам на онзи, който поддържа първата идея: „Доближи си ръката!“; той доближава ръката си и веднага я дърпа назад. Защо я дърпа – този огън пари; значи въгленът крие топлината в себе си, той има отношение към нас. Огънят не пари, но когато е изгаснал. Има особени въглища, които не горят и не топлят; за един е така, но за друг не е така – като поставят същите въглища в специални печки, те горят и топлят. В това има известен субективизъм.

Казват *субект* и *обект*; под *субект* се разбира нещо вътрешно, вътрешна опитност, вътрешен живот, а под *обект* се разбира външен предмет, външен живот. Човек изучава и външния, и вътрешния живот, които се преплитат взаимно. За човека хората вън от него са обект, а за себе си той е субект. Някой те наблюдава отвън и те изучава, същевременно и ти го изучаваш като обект – едновременно човек може да бъде и субект, и обект.

Сега да дойдем до реалността на нещата. Казвате, че реално е само това, което може да се пипа. Знаете, че имате ум, сърце, воля, тяло, душа и дух – кое от тях е реално? Кой е пипал ума и сърцето, кой е пипал волята? Тялото е реално, защото всеки може да го пипне, когато пожелае. Кой е пипал духа и душата? Пипането, т.е. осезанието, е едно от петте сетива, може ли то само да разреши въпроса за реалността? Вярно е, че каквото е

пипнал човек, все е излязло нещо – художникът пипнал четката и нарисувал една картина; цигуларят пипнал цигулката и изсвирил нещо; поетът пипнал перото и написал едно стихотворение. Имаме ли право да разчитаме само на пипането?

Има още четири сетива: зрение, слух, обоняние и вкус – четири авторитета, извикайте и тях, и те да кажат просветеното си мнение по въпроса за реалните и нереалните неща. В съгласие ли са петте сетива помежду си, или са в разногласие? Сега ще ви кажа нещо, което изглежда парадоксално, а именно: човек и с ръката си може да вкусва и да помирисва нещата; засега това е само твърдение. В бъдеще ръката ще се измени, ще придобие нови качества. Аз мога да пренеса материята на ръката в очите и тя да вижда; мога да пренеса материята на ръката в ушите и тя да чува; мога да я пренеса и в езика и тя да изпитва вкуса на телата. Възможно ли е това – може да го опитате. Както седя, аз мога едновременно да виждам и отпред, и отзад – как става това? Човек има в мозъка си един специален център, който може да се развие, и тогава той има възможност да вижда навсякъде: отпред, отзад, надалеч и наблизо. Знание е нужно.

Когато Дух Свети дойде във вас, ще знаете как да гледате – Той ще ви научи на всичко. Какво ще кажете за астронома? Вие наблюдавате Юпитер с просто око и казвате, че е малка звезда; малка е, защото я гледате отдалеч. Как я вижда астрономът – той взима телескопа, наблюдава и казва: „Виждам Юпитер като голяма светла звезда, с голям диск“. Кой от двамата е по-близо до истината – астрономът. Човек със своя изопачен живот е повредил зрението си и сега трябва да живее така, че да го възстанови; тогава той няма да се нуждае от увеличително стъкло, нито от телескоп – с очите си направо ще вижда и отдалечените, и близките предмети. Ако трябва да увеличи един предмет, ще го увеличи; ако трябва да го намали, ще го намали – възможно ли е това? Възможно е, говоря на ваш език – близо до ума е, истина е това, вероятно е. Лещите, с които си служат физиците, са в окото на човека, както и в мозъка му; в бъдеще те ще се развият и човек ще си служи с тях като с телескоп,

микроскоп, лупа и др. Един учен индус направил някакъв крескограф, с който увеличавал микроскопичните неща десет милиона пъти. Това показва, че в Природата увеличаването и намаляването нямат граница.

Казвате: „Бог ще уреди работите"; Той отдавна ги е уредил. Искате доказателства; има кой да го докаже – много същества са минали през Божествената школа, те знаят това. И вие ще минете през тази Школа, ще се срещнете с опитни, стари професори, които ще ви научат на много неща. Там всичко се подлага на опит – като ви говорят за Слънцето, ще направите една разходка до него, да проверите всичко, което са ви преподавали. В земните университети преподават първо теорията и като дойде въпрос до практиката, казват: „Хайде да отидем до обсерваторията"; завеждат студентите в една обсерватория, като тази в Борисовата градина, и започват да правят изчисления. Те искат да знаят защо при екватора Слънцето изгрява от изток, а залязва на запад и защо на Северния полюс Слънцето се върти нагоре и после слиза надолу; професорът обяснява този въпрос, но пак остава неизяснен. Професорите на Божествената школа подлагат всичко на опит – като преподават за Слънцето, предприемат екскурзия, за да видят какъв живот има там; преподават за Луната, за Марс, за Юпитер и след това правят екскурзия до тези планети. Учените казват, че Слънцето е огнено тяло в разтопено състояние, но който е ходил там, казва, че не е така, напротив – то е в твърдо състояние и по него се стъпва като по земя. Ако днес някой се осмели да каже, че е ходил на Слънцето, ще го изпратят в болница за душевно болни. Въпреки всичко който е ходил на Слънцето, твърди, че то не е в разтопено състояние.

Питате коя е причината за заблужденията в живота. Един богат млад момък се оженил за красива графиня и понеже произхождала от издигнат род, тя обичала да живее охолно, поради което харчела много пари. Скоро изразходвала всички пари на мъжа си и за да задоволява нуждите ѝ, той бил принуден да прави заеми. Един ден отишъл да иска пари назаем от познати, но те му отказали; никой вече не му давал, дългът му възлизал на повече

от 300 хиляди лева. Като се видял в невъзможност да задоволява капризите на своята възлюбена, той се пропил.

Приятелят му искал да му помогне, но го оставил да си научи урока. Един ден той му казал: „Намислил съм да ти помогна, но с условие да заминеш в чужбина и никой да не знае за това; докато се върнеш, аз ще изплатя дълговете ти". Понеже външно двамата приятели си приличали, никой не разбрал какво е станало. Мъчна била задачата на добрия приятел – където плащал, все го ругаели и плюели, но най-накрая казали: „Благороден човек излезе този пияница: измени се нещо, изплати всичките си дългове". Това е заблуждение – онзи, който се е изменил, е друг, не е първият, злото не може да стане добро. Като изплати дълговете на приятеля си, добрият понесе всички обиди вместо него, но възстанови честта му. След това той му писал: „Върни се в отечеството си, условията са променени". Върнал се първият и благодарил на добрия си приятел, че го е спасил. Всички го посрещали така, сякаш нищо не се е случило.

Питам: имате ли и вие такъв приятел, който може да се застъпи за вас, да измени условията на вашия живот, да ви спаси от обидите и ругатните на вашите кредитори? Някой казва, че ти е приятел; запитай го може ли да заеме твоето място, да се изложи на оплюване. „Приятел в нужда се познава." Твоят приятел трябва да бъде по-умен от теб – това не е обидно; твоят учител трябва да бъде поучен от теб, баща ти – по-силен от теб, а майка ти – по-благородна. Така и Божественият свят стои по-високо от физическия. Свържете се с него, за да дойде Духът Свети у вас и да се застъпи за вас, както добрият за своя пропаднал приятел. Когато твоите кредитори започнат да те обиждат, Духът ще каже: „Не се страхувай, стой по-далеч, иди в чужбина, да не чуваш какво се говори за теб. Ако ме слушаш, твоите работи ще се оправят".

Няма човек в света, който да е слушал своя вътрешен глас и работите му да не са се оправили – това са изпитали всички обикновени хора, всички учени, всички общественици и управници. Всеки има едно вътрешно ръководство, което му подсказва как да постъпва – това е ръководството на Светия Дух, това е ръководството на

Любовта. Понякога Любовта се изявява като велико, мощно, благородно чувство – то прави човека мощен, пластичен, готов с лекота да носи всички мъчнотии, страдания и нещастия. Ще наречете това чувство любовно – тази дума не звучи добре в ушите ми, предпочитам да го нарека *благо чувство*. Важно е, че където е Любовта, човек се чувства лек, подвижен, без да е слаб.

Някой се оправдава за греховете си със своята пълнота – „Пълен съм – казва той, – много ям и много греша. Трябва да постя малко, да отслабна“. Като отслабне, пак напълнее; после отново пости, за да отслабне; после пак напълнява – значи постът не разрешава въпроса. Постът се заключава в следното: да споделиш излишното със своите близки; ще споделиш не само материалните си блага, но и своите чувства и мисли. На какво се дължи затлъстяването – на егоистичния живот; на какво се дължи изсушаването, т.е. отслабването на организма – пак на егоистичен живот. Значи Бог наказва човека по два начина: чрез отслабване и чрез затлъстяване. „Отслабнах много“ – изпълнявай Божията воля и ще се поправиш; „Затлъстях много“ – изпълнявай Божията воля и ще отслабнеш.

Има едно средно положение на организма: нито много слаб, нито много пълен – това е състояние на умерена, разумна активност. Ти имаш толкова мускули и мазнини, колкото ти трябват. Здрав си, отиваш на нивата да работиш; колко храна ти е нужна? Ако си вегетарианец, ще си вземеш хляб, малко сирене, едно-две яйца и една-две ябълки; ако си месоядец, ще си вземеш няколко кюфтета, яйца, баница и плод; ако си вегетарианец, ще ядеш лук, праз, ябълки, круши; ако си месоядец, ще ядеш месо, кокошка, прасе и др. Колко храна е нужна на човека за един ден? Даже и за една седмица не му е нужна много храна.

Съвременните хора обичат да се осигуряват. Тръгнали за един месец някъде, а след тях цял обоз, сякаш отиват на война. Казват: „Трябва да се живее“; колко ще живееш? Ти се нуждаеш от един хляб, две-три кюфтенца, една-две ябълки. За другия ден не мисли – добър е Господ; ако вземеш повече храна, ще се развали – така казва Светият Дух.

На какво се дължат споровете между хората – те са престанали да вярват в закона на Любовта, а вярват

само на себе си. Казваш: „Аз страдам, животът ми трябва да се осигури“; какво ще кажеш за другите – ти искаш да се осигуриш, а за другите не мислиш. Ще знаете, че всички, които сте обекти в живота, за Бога сте едно цяло и влизате в Неговия свят, затова Той казва: „Всички недоразумения между хората ще се оправят; всички тефтери на търговци с нечисти сметки ще се проверят“. Който не дава тефтера си, за да се провери, ще отиде в затвора, а на всеки беден, който живее по Божествения закон, ще му се дадат добри условия – както виждате, добри разпореждания. В Божествения свят има всичко, каквото пожелаете: за учителите и за учениците, за бащите и майките, за свещениците, за проповедниците, за управниците. Тази е последната програма, дадена от Бога, която донесох от Горния свят.

Казват: „Истина ли е, че идеш от Небето?“. Много не вярват, че Бог управлява света; те казват, че могат сами да управляват и сами да оправят живота. Какво са направили толкова години? Не е било на младини, че на старини – „Трай, коньо, за зелена трева!“. Докато конят оре на нивата, селянинът го залъгва: „Карай, конче, карай! Като узрее нивата, ще видиш как ще те нахраня“; обаче нивата узрява, той задържа житото за себе си, а на коня дава сламата.

Сега аз съжалявам онези хора, които само на думи вярват в Бога. Те казват, че вярват в Единия Троеличен Бог, в Господа Исуса Христа, а като отидеш при тях, не виждаш в лицата им друго, освен груби търговци и банкери. Аз съм правил опити, ходил съм при различни банкери. Влизам в кантората на един безверник банкер, той ми казва: „Слушай, приятелю, в Бога не вярвам, но в парата вярвам. Ако не печеля поне по 12%, защо съм отворил тази кантора?“. Отивам при един търговец, който минава за вярващ, и той ми казва: „Слушай, братко, давам ти тази стока за Бога, със загуба“ – защо не говориш истината? Ако продаваш така, знаеш ли, че още утре ще затвориш магазина си?

Казвам: искреност се иска от всички; бъдете искрени, честни в постъпките си и животът ви ще се оправи. Как ще се оправи – има начини за това. Първата ви работа е да изчистите домовете си от нечистите мисли и желания. Като вляза в някой дом, веднага чувствам

тежката атмосфера, сякаш е пълен с дим, с въглена киселина. Гледам децата, жената, мъжа – всички посърнали, мъчи ги нещо. Аз зная причината за това и казвам: всичко може да се оправи в един ден. Елате при мен, да ви кажа как ще се оправи вашата работа.

Една млада мома се влюбила в един граф – от висок произход, но крайно западнал в материално отношение. Тя искала да му помогне, но не знаела как. Един ден графът отишъл при нея, показал ѝ един златен пръстен с фалшив камък, помолил я да го занесе на някой богат човек и да се опита да го продаде като ценен, за да вземе от него много пари. Момата, готова да се жертва за графа, взела пръстена и го занесла на свой познат, който имал добро разположение и доверие в нея. Той погледнал камъка и казал: „Този камък е фалшив, нищо не струва. Аз не мога да купя пръстена, но ще превърна фалшивия камък в скъпоценен“. Той свалил своя пръстен от ръката си, извадил скъпоценния камък от него, сложил го на мястото на фалшивия и казал на момата: „Вземи този пръстен, продай го, за да се поправи положението на твоя възлюбен“. Така се поправят работите на хората.

Пръстенът представлява живота, а скъпоценният камък – човешкото сърце. Ако вашето сърце е фалшиво, мислите ли, че животът ви ще се подобри? Животът, т.е. пръстенът, има смисъл само тогава, когато сърцето, т.е. камъкът, е скъпоценно. Не може ли фалшивото сърце да се превърне в скъпоценен камък – може, но трябва да намериш добрия, благородния си приятел: той ще извади от сандъка си един скъпоценен камък, ще го сложи вместо фалшивия и ще каже: „Продай този пръстен, плати дълга на своя брат, на своя възлюбен“.

И аз казвам на всички: намерете Христа, вашия верен приятел. Религиозните казват: „Господи, Ти ще ни спасиш“, момата казва: „Господи, Ти ще ме спасиш“ – и накрая Бог ги спасява. Как – изважда фалшивия камък от пръстена, слага вместо него скъпоценен и казва: „Изправете живота си и повече не грешете!“. Коя е тази мома – тя представлява чистото, благородното, възвишеното в разумния живот.

Това е Новото учение, което всеки може да приложи. Не мислете, че като го приложите, всичко ще се нареди

изведнъж; нещата не стават изведнъж. За да се приложи Новото учение при сегашните условия, нужни са най-малко 25 години. Какво са 25 години? Казано е в Писанието: „Тисяща години са пред Бога като един ден“. Колко дни правят 25 години? – 25x365 = 9125 дена. Като сложите три нули след това число, ще получите 9125000 – значи като определям срок от 25 години, имам предвид един кратък срок, през който можете да ликвидирате кармата от 9125000 години. Много ли са 25 години? Това е най-малкото благоприятно време да изправите живота си. Какво ще правите след тези 25 години – ще пътувате по звездите.

И тъй, възвишеното, благородното в човека ще го преобрази. Някои мислят, че благородният, религиозният човек престава да мисли и затъпява; има и такива случаи, когато религиозни хора затъпяват, стават лениви, не признават труда и работата, но те не са истински религиозни. Има и богати хора, които са лениви. Според мен, богатият трябва да работи повече от бедния. И религиозният, като се обърне към Бога, повече ще работи и повече ще учи – пред него е цялата Вселена, която трябва да се изучава. Бог обича онези, които работят, които учат, а не невежите. Бог обича децата.

Като видя едно малко цвете, радвам му се като на богатство – за мен то е предмет за изучаване. Като видя един извор, седна при него и разговарям; казвате: „Ето един смахнат човек, с извора говори!“. Прави сте – за извора съм смахнат, но какво да кажа аз за вашите тефтери? Седнеш пред тефтера, отваряш го и казваш: „Този има да ми дава 25 хиляди, онзи 50 хиляди лева, ще ги пъхна в затвора“; отваряш и затваряш тефтера – цял ден една и съща история. Кой от двамата е по-умен: аз ли, който се радвам на малкото кокиче и извора, или ти, който отваряш и затваряш тефтерите си; ти ли, който създаваш теория за Слънцето като тяло в разтопено състояние, или аз, който съм ходил на Слънцето и разговарям с малкото кокиче.

Вчера бяхме на Мусала, минахме през Маричините извори и опитахме водата им; отлична вода – ако болен пие от нея, ще оздравее. Ние трябва да се интересуваме от малките неща. Казвам на младите: в малкото, в нищож-

ното в света, е скрито великото, благородното; ако търсиш великото, ще го намериш в малкото. Следователно Бога ще намерите и в най-малките прояви на живота.

Величието на Бога не е в това, че създава Слънца и Вселени – това Той може да направи в един момент. Ти имаш скръб, всеки те подритва и се нуждаеш от една малка подкрепа; който когато мине край теб, казва: „От този човек нищо няма да излезе“, но Бог, Творецът на Вселената, спира работата Си, незабелязано слиза до теб и ти нашепва: „Не бой се, не се обезсърчавай! Аз ще ти помогна, ще уредя твоите работи още днес“ – и ти се зарадваш. – „Какво става с този човек?“ Бог му проговори. Това са великите работи, които Бог върши – това е велика истина. Аз говоря за Господа, Който посещава хората не в църквите, но в техните отчаяни, наскърбени сърца.

Някои ме упрекват, че не ходя на църква; едно от моите големи нещастия е това, че от църква не излизам. Църквата – това са живите хора, това са техните сърца, а църквите, направени от хората, са далечно подобие; духовенството – това е човешкият дух. Всички сме свещеници на Бога. Казвате, че не съм зачитал Църквата, значи не зачитам и Бога; не, това е един незаслужен упрек, който не отговаря на истината, и аз ще го върна върху вас. Това не е било и няма да бъде. Друг е въпросът за фалшивия скъпоценен камък – няма да дам за него подписа си, че е истински. Показваш ми камъка си, погледна го и пиша: „Този камък е фалшив“. – „Кажи, че е хубав!“ Повтарям: този камък е фалшив; че мога да го направя скъпоценен, това е друг въпрос – ще бръкна в сандъка си, ще взема оттам скъпоценен камък и ще го сложа на мястото на фалшивия. От всички съвременни хора се изисква честност и чистота, това се изисква и от вас. Днес всички можете да бъдете щастливи – как? Като повярвате в думите ми.

„Дух Свети ще ви научи в истия час какво трябва да речете.“ Аз мога още днес да ви свържа с този Дух. – „Възможно ли е това?“ Да, Бог ще мине край вас ще ви запита:

– Какво правите тук?

Ти излизаш пред Него с насълзени очи и казваш:

– Господи, какво да правя с този мъж? Изяде ме!

– Престани да му готвиш, ела с Мен.

– Кой си ти?

– Можеш ли да дойдеш с Мен?

– Мога.

Мъжът се връща вкъщи и намира жена си умряла. – „Какво стана с моята възлюбена? Скоропостижно умря!“ Не, тя се оплакваше от теб и Бог я извика в другия свят. „Ще се върне ли пак?“; ще се върне, но не при теб.

Ще кажете, че това не е вярно. Не само че е вярно, но 100% е вярно – това е великата истина на живота. Ние сме потопени в един Разумен свят и който не вярва в него, страда. Не вярваш във Великата разумност, а вярваш в човешката разумност. Щом сте потопени във Великия разумен свят, работете с Разумните същества. Колко пъти ви дохождат светли мисли, откъде идват те? Мъжът се разгневил и казва на жена си: „Ще ти покажа кой съм аз!“; тя се разгневила и казва на мъжа си: „Ще ти смажа главата!“. Тихият глас ѝ казва: „Не се сърди, сестро, прости му!“ – „Как да му простя?“ – „Прости му, ние ще уредим вашите работи. Той е благороден човек, други са причина за лошата му постъпка.“ Същият глас казва и на мъжа: „Не се сърди, братко, всичко ще се оправи, жена ти не е виновна, други създават недоразуменията между вас“.

Вие не се познавате, а трябва да се познаете – как? Мен как ще познаете – гладен си, нямаш хляб; взимам торбата си, идвам в дома ти, давам ти хляб, за да се нахраниш. – „Познаваш ли ме?“ – „Познавам те като човек, който ми донесе хляб.“ Друг път пак идвам при теб и виждам, че си задлъжнял, не смееш да се покажеш пред хората; изваждам кесията си и ти предлагам една сума, за да оправиш обърканите си работи. – „Познаваш ли ме?“ – „Ти си онзи, който ми донесе хляб, а сега ми носиш пари.“

Ще ви приведа един действителен случай от живота. Един германец тръгнал с Balkanzug[34] за Виена. Слязъл от влака на една гара с намерение да се нахрани в един от близките ресторанти. Носел със себе си голям куфар и келнерът му казал:

– Господине, според нашите правила не е позволено да се влиза в ресторанта с толкова голям куфар.

– Извинете, приятелю, това е моето портмоне. Отивам за Виена, ще ми трябват много пари, макар и за малко време, а, както знаете, парите са книжни, с малка стойност.

– Е, щом това е портмонето ви, можете да влезете с него.

Питам: кой е виновен, че портмонетата са станали толкова големи? Днес един руснак изразходва дневно 10 милиона рубли; може ли едно малко портмоне да събере толкова пари?

„Дух Свети ще ви научи.“ Какво трябва да се прави сега? Ще съзнаете, че Божественият Дух може да ви научи да работите; всички ще се впрегнем на работа. – „Бог ще оправи работите.“ И аз мога да ги оправя, но всички ще се спретнем да работим. Някой ме пита: „Учителю, защо правиш всичко сам?“. Много просто: трябва ми свещ – ставам, взимам свещта и започвам да работя; изразходвам за това само една минута. Остане ли да питам този-онзи къде е свещта, как да я запаля, ще изминат 5-10 минути. Като я запаля сам, ще икономисам време. Аз спазвам правилото: когато мога сам да свърша една работа, не търся чужда помощ.

Ще се спретнем да работим! – „Как, всички ли?“ Нима мъжът не може да работи като жената? Не може ли той да готви? Мъжът казва на жена си: „Слушай, възлюбената ми, днес изглеждаш много уморена, пожълтяла. Вземи децата и излез на чист въздух, аз ще остана вкъщи да готвя“. Като излезе жената, той се заема за работа и лукът започва да пее: „Сготвено!“. Мъжът готви цяла седмица наред, а жената се разхожда с децата и си почива от всекидневния труд. След това жената пак започва да готви, а мъжът си почива. Това не е ли работа? А сега мъжът казва на жената: „Слушай, ти трябва да знаеш, че аз се ожених, за да ми готвиш, да переш, да гледаш децата. Аз нося благата вкъщи, а ти не знаеш как да ги използваш“. Недоволна, жената едва дочаква да се върне той от работа и започва: „Какъв мъж си ти? Такова вмирисано масло ли си взел? А месото?“. Той намръщен, тя намръщена – и двамата недоволни. – „Ето, идват празници: Коледа, Нова година, а ти нищо не си ми купил.“ Питам разумен ли е този живот – не е разумен, защото Духът не ги е научил. Когато Духът проговори на човека, лицето му просиява. Ще просветнат нашите лица – кога? Когато се свържем с Бога.

Сега аз ви проповядвам Божественото учение, което гласи: в проявената, изявена и осъществена Божия Любов Доброто никне, Правдата расте, Истината цъфти, Мъдростта връзва и Любовта зрее – запишете си това. Вие имате едно живо дърво с такива плодове, от каквито имате нужда; на това дърво всичко става.

10 декември 1922 г., София

Добрата земя

А друго падна на добрата земя и
като израсна, стори плод стократен.
От Лука 8:8

Средата и условията дават тон и направление на човешката душа. Често се говори за условията на живота като добри и лоши, понякога се говори и за средата като добра и лоша. Сегашният век е повече материален, поради което обкръжаващите предмети са толкова близо до очите на хората, че привличат цялото им внимание; те се залъгват с тях като деца и не им остава време да се занимават с други работи. Аз наричам материалния век век на забава, век на детски игри; следователно както в децата стават промени, така стават и във възрастните. Днес възгледите на хората се менят лесно: сега защитаваш една философска система, утре – друга; чуваш един младеж да казва: „Няма Бог“, утре същият младеж поддържа, че Бог съществува.

Един варненски адвокат казваше:

– Светът да се обърне с главата надолу, аз пак ще си остана материалист.

– Слушай, аз ще ти докажа математически, че след четири години от краен материалист ще станеш краен идеалист.

– Това е невъзможно.

– Ще провериш думите ми.

След две години адвокатът се ожени, роди му се детенце. Една вечер жена му носела в ръце една лампа и детето, но изпуснала лампата, тя се счупила, газта се разляла и запалила; пламнала полата на жена му и тя изгоряла. Понеже обичал жена си, адвокатът започнал да мисли за другия свят и станал вярващ. Като видели, че изменя на материализма, изключили го от тяхното общество – намирали, че е малко объркан. Много естествено, пораснал е този човек; и детето, като порасне, напуска детската среда. Кой от вас не е напуснал детското общество? Всички сте били материалисти, т.е. сте се занимавали с близки до очите ви неща.

Въпросът за смяната на убеждението е вътрешен. Човек има свой вътрешен морал, понякога съществен, понякога несъществен, т.е. понякога се изменя, понякога не се изменя. Кои са моралните принципи, които никога не се изменят? Има мисли и чувства, които никога не се менят – например каквото е било чувството на човека за глада и жаждата преди осем хиляди години, такова е и днес. Но тогавашното облекло се е различавало крайно от сегашното. Като се говори за облеклото на сегашните хора, обръщам вниманието им на скромността – скромното облекло е за предпочитане; ще ми възразите, че има пеперуди и птици, които Природата е облякла с такива пъстри и разкошни дрехи, каквито и най-видните дами не носят. Други пък е облякла с прости, скромни дрехи – защо е така, Природата си знае, тя има някаква цел. Като говоря да се обличате скромно, аз имам предвид да се пазите от дрехите на неправдата, лъжата, измамата, кражбата; облечете дрехите на добродетелите! Носете пръстени на ръцете си, но със скъпоценни камъни – всеки камък представлява една добродетел; и десет пръстена да имаш, важно е да можеш да ги носиш.

Хората се делят на материалисти и идеалисти, но едно нещо е нужно на човека – да бъде здрав; и материалистът, и идеалистът трябва да бъдат здрави – животът изисква здрави хора, безразлично какви са те. Стомахът, гърдите, мозъкът ти здрави ли са? Под *стомах* разбирам физическия свят, обикновения живот; под *гърди*, т.е. под *дихателна система*, разбирам живота на чувствата; мозъкът има отношение към мисълта – как мисли човек за обкръжаващата среда, за външната природа.

Сегашните хора мислят, че са много умни; дават ум на другите, а на себе си не могат да помогнат. Например един виден лекар дава съвети на болните как да се лекуват, а щом се разболеят жена му, децата му или той сам, тогава вика други лекари – защо? Сам не вярва на лекуването си. Той е опитал всички методи на лекуване и е видял техните резултати. Като се разболее детето му, понеже е лично засегнат, казва: „Ще извикам някой по-опитен, по-способен лекар, той да го лекува“. Та нали е капацитет в медицината? Това показва, че дълбоко в себе

си той е неуверен. И в свещениците, и в лекарите се крие една неувереност и без да искат, те лъжат и себе си, и другите.

Всички минават за знаещи, всички говорят за Бога. Да говориш за Бога е най-важно за душата. Ще разисквате върху създаването на света. Светът е бил причина в последствието или последствие в някаква причина. – „Светът не съществува по някаква причина.“ Светът е бил, е и ще бъде – където има причина, зад нея се крие друга причина. Всяко нещо, което може да се обясни, не е реално; което не може да се обясни, то е реално; всяко нещо, за което не може да се мисли, е реално – такава е нашата философия. Това, което не можеш да сънуваш, и то е реално. Питам: мравката мислила ли е нещо за човека – въпреки това човек съществува. Едва ли някога в мравешкия ум ще мине мисълта, че съществува човек на Земята, който разваля техните жилища; едва ли някога през ума на мравката ще мине мисълта за Кант, за Айнщайн и за неговата теория за относителността на нещата; едва ли мравката ще дойде някога до мисълта за последните нововъведения в музиката – мравките не са дошли в мисълта си до степента на висшите животни. Даже и човекът, достигнал до високо развитие, още се занимава с въображаеми неща.

Питам: коя е мярката за определяне на реални и нереални, на относителни и на абсолютни неща? Реално е това, което всеки момент настоява с една и съща сила. Ние чувстваме тази сила в съзнанието и извън съзнанието си и я познаваме по нейната настойчивост. Казваш: „Намислил съм да откраднa“, но нещо вътре в теб казва: „Не кради!“. Оскърбиш някого, обидиш го и отвън се показваш тих и спокоен, като че нищо не си направил, но вътрешно се безпокоиш и нещо ти нашепва: „Не направи добре“. Казват за теб, че макар да си обидил някого, пак си спокоен – проникнаха ли в сърцето ти, за да знаят колко си спокоен?

И съвременните учени често си противоречат. Като говорят за Земята, едни казват, че вътрешността ѝ е в огнено състояние; доказват това с постепенното повишаване на температурата във вътрешността ѝ. Като копаят, забелязват, че колкото по-надолу слизат, температурата все повече се увеличава, а като се стигне

до ядрото ѝ, температурата е толкова висока, че всички тела са в разтопено състояние. Онези от вас, които искат да се занимават специално с теорията за създаването на Земята, трябва да изучават физиката.

Как учените доказват това, щом никой от тях не е слязъл до вътрешността на Земята? Това са само заключения, изводи, но има нещо, което оспорва тази истина. Учените приемат Лапласовата теория[35], според която първоначално ядката на Земята е била твърда, постепенно се е сгъстявала, докато е достигнала този си вид. Как е възможно ядката, от която се е образувала Земята, да стане течна? Това не може да се докаже. Философските твърдения доказват, че центърът на Земята е твърд.

Има начини, по които може да се провери доколко нещата са верни. Направете следния опит: седиш вкъщи, искаш да знаеш дали приятелят ти, който живее на края на града, е у дома си. Вместо да ходиш дотам, ти седни тихо и спокойно, концентрирай мисълта си към него и се вслушвай в себе си – ако останеш спокоен, без никакво раздвояване, ще знаеш, че приятелят ти е вкъщи. После проверяваш и се оказва, че наистина е там. На няколко опита се явява само едно колебание, а именно: на четири случая трите са верни, а един е неверен; или трите са неверни, един е верен. Резултата на всеки опит отбелязвай в едно тефтерче. За да бъде опитът ти абсолютно верен, трябва да го изпълниш поне сто пъти и ако на стоте има само едно изключение, ти си постигнал пълен резултат. Този опит може да се направи с всички същества, които обичаме и които ни обичат.

Разумното носи Живот в себе си. За съществото, което обичаме, има приготвено специално място в нашата душа; то живее там като квартирант, който влиза и излиза от стаята си, когато пожелае. Ето защо, когато искаш да провериш дали твоят приятел е в стаята си, ти ще се вглъбиш в себе си и ако е вътре в теб, ще бъде и в стаята си; ако не е там, и в своята стая не е – това лесно можете да проверите. Случва се, че прозорците на твоята вътрешна стая са затворени; тогава трябва да знаеш законите, по които да ги отваряш. Ще отвориш с ключа, ще влезеш в стаята и ще видиш какво прави той: може да чете, да учи,

да мисли и т.н. – каквото правиш ти в твоята вътрешна стая, това прави и той в своята. Тук никаква жилищна комисия не се меси, защото няма жилищна криза.

Това е теория, която предавам нагледно; мога да я обясня и математически, но важно е, че това е факт, който всеки може да провери. Ако нещо е вътре в теб, има го и вън от теб; ако го няма вътре, и отвън не съществува. Казва се, че и Бог има специална стаичка в човека; на кое място е тя – в душата му. Най-хубавата стаичка в човека е тази, в която Бог живее. – „Докажи ни, че Бог живее в човека.“ Влез в тази стаичка, за да се увериш – ако намериш Бога там, Той наистина живее в теб; ако не Го намериш, това показва, че още не си Му дал път в себе си, но това не значи, че Той не изпълва целия Космос. – „Как ще позная, че Бог не живее в мен?“ Ако се молиш, палиш свещи и кандила, а въпреки това усещаш, че нещо ти липсва, това показва, че Бог не е в теб. Не може да отправиш една искрена молитва към Бога и Той да не ти отговори – щом не ти отговаря, няма Го в теб. Момата чувства, когато изгуби любовта на момъка, и момъкът чувства, че момата не го обича вече – отвън я вижда, говори с нея, но вътре я няма. Казвате: „Духът отсъства“; да, същината на нещата я няма. Това са факти, които не се нуждаят от доказване.

Дойде при мен някой и ме пита:

– Съществува ли Бог, или не?

– Слушай, приятелю, това е висока и отвлечена философия, с която малцина могат да се занимават. Аз те моля да ми помогнеш да довърша едно музикално упражнение, което съм започнал преди няколко дни.

– Не мога.

– Чудно нещо – искаш да разрешиш толкова голям въпрос, а не можеш да ми помогнеш в едно малко музикално упражнение! Твоят приятел те е обидил и ти не можеш да се справиш с тази обида, а искаш да разрешиш толкова важен въпрос – кое е заставило Бога да създаде света. Аз те питам: кое те заставя да ядеш по три пъти на ден?

– Така е наредено.

– От кого? Защо днес искаш да ядеш картофи, утре – кюфтета, на третия ден – кокошка?

– Така ми дойде по разположение.

– И това не е отговор. Всяко нещо си има причина.

Помнете: всяка дълбока философска мисъл е дебело въже, което е направено от множество тънки нишки; не са маловажни и тънките нишки. И всяка философска система е създадена от много тънки, малки мисли, като нишките на въжето, като мънистата на гердана. Не може да разбереш цялата система, ако не разбираш отделните мисли, които я съставят. А вие започвате: такъв бил Бог, онакъв бил. Аз, който имам толкова знания, който изследвам нещата дълбоко, още не съм си задал въпроса какво нещо е Бог – този въпрос е вън от моя ум, вън от моето съзнание и милиони години да минат, пак няма да си го задам. Който се осмели да си зададе въпроса какво е Бог, скъпо плаща – Бог го хване леко, стисне го и с него се свършва.

В Средновековието един виден английски учен се заел с изучаването на Доброто и злото с желание да се бори със злото, но изчезнал; и досега ясновидци и окултисти го търсят, искат да разберат в кой свят е попаднал, но никъде не могат да го намерят.

Да се върнем към основната мисъл. Запомнете важното: всеки от вас има една специална стаичка за това, което обича – за своя възлюбен, за Добро и зло. И като проектирате вашата мисъл към Невидимия свят, каквото е вътре във вас, такова ще бъде и вън; и обратно, по същия закон – каквото е вън от вас, такова ще бъде и вътре във вас.

Какво е казал Христос в притчата – „А друго падна на добрата земя и като израсна, стори плод стократен“. В какво се състои тази добра земя? На какво се радва земеделецът – на добрата земя. А какво е добрата почва – тя е месото на милиони измрели малки животинки, от които се е образувала тази почва; добрата почва – това е почвата на умрелите, така стои въпросът. И в тази мъртва материя трябва да дойдат семената – всяко зърно е спасител за почвата. Когато семето падне в земята, в почвата на умрелите същества се усеща такава радост, както когато ние приемаме топлия хляб и започваме да движим устата си – главния вход за храната.

„А друго падна на тази добра почва.“ Коя е добрата почва – всички същества, които съзнават нуждите си и

очакват своя Спасител. Ако във вашето сърце не се зароди горещо желание да бъдете тихи и спокойни и да очаквате новата мисъл, която иде да ви учи, ако не я посрещнете с Любов, нейното идване при вас е без полза. Мнозина искат да разберат тайната на Живота, а тайната на Живота е законът на Любовта. Това, което хората разбират под *любов*, съвсем не е любов – под *любов* аз разбирам закон на братство, закон на свобода. Да намериш закона на Любовта – това значи да намериш свободата си, а който намери свободата си, той може да расте и да се развива, може да прави всичко, каквото поиска. Като казвам така, аз разбирам, че само умният човек може да прави каквото иска; това не се отнася до лошия, защото злото изменя онези отношения, които сега съществуват, изменя нагласения им ред.

Първо вие трябва да имате съзнание да кажете: „Няма по-велико, по-благородно същество от Бога“. Хората мислят, че Господ е безтелесен, невидим, но аз оспорвам това – единственото видимо същество в света е само Бог. Единственото нещо, което чувстваме, това е Бог. Единственото нещо, което ни причинява най-хубавото разположение на духа, това, което ни дава сила, което ни освежава, повдига, то е Неговото присъствие – присъствието на Бога. Когато прави добро някому, Той се скрива. Иван или Стоян ви направят едно добро и като казвате, че някой ви е направил тази услуга, на Бога Му става приятно – така Той се крие зад тези, които е напътил да направят добро. Ще кажете: „Защо да не знаем, че Господ го е направил, та да Му благодарим?“.

Сега често питат: „Къде е Господ?“ и Го чакат да дойде след 2-3 хиляди години. Казват: „В бъдеще, когато хората се издигнат в своята еволюция, ще бъдат по-способни да познаят Бога и да разберат истинския живот“; не е вярно това – онзи, който иска да познае Бога, трябва още днес да Го разбере. А да чакаш след 8 хиляди години, след 10 хиляди години, далечното бъдеще, то е като в математиката, когато се проектира нещо за бъдещето; то е закон на движение в една посока, в която ще разберем себе си по-добре, а щом разберем себе си, ще можем да използваме по-добре онова, което ни дава Природата.

В какво седи разбирането на Живота? Как мислите: малкото дете, като глътне първото мляко от майчините гърди, не разбира ли какво нещо е яденето? Ако то каже: „Сега не разбирам какво е яденето, но като стана голям и ям хубаво сготвено ядене, тогава ще го разбера по-добре“, вярно ли е това? Не, още с първата глътка мляко детето е разбрало какво е яденето. Мислите ли, че след като сте живели 80 години и сте яли най-добре сготвена храна, вие сте разбрали повече от детето какво нещо е яденето? Яденето е закон на Любовта – когато някой ме гощава, аз ще почувствам Любовта, която това същество има към мен. Като ям ябълка, аз се спирам и казвам: „Колко ме обича тази ябълка – тя пожертва днес живота си за мен; аз не съм отговорил на нейната любов“. Често ти изяждаш една-две ябълки и после казваш: „Колко съм нещастен! Аз ли се намерих в този свят да страдам?“. Че какво си видял ти? Изпитал ли си положението на ябълката – да се забият зъбите в тялото ти? А ябълката казва: „Колко те обичам!“ и колкото по-навътре влизат зъбите ти, тя казва: „Аз те обичам“. Като я изядеш, ти ставаш радостен, обновяваш се – това се дължи на нейната любов. Стой три дена гладен и след това започни да четеш някоя философска книга, даже моите беседи, и виж как ще се почувстваш.

Казваш: „Гладът е страшно нещо“; като се нахраниш, казваш: „Има нещо велико в яденето“. Любовта в хляба, в ябълката ти говори: „Ние не сме чели още Евангелието, но Онзи, за Когото се говори там, живее в нас и ние се жертваме за вас – изпълняваме Неговите закони. Той ни повелява да се жертваме за близките си – такава е жертвата за великия закон на Любовта“. Ще кажете, че това е аналогия; не е така, Божественият закон работи във всеки плод. И в кокошката, която колите, работи същият закон – понякога тя роптае, кряка и пита: „Братко, щом искаш да ме изядеш, ти разбираш ли Любовта? Не съжалявам, че ставам жертва. Ако разбираш Любовта, ще се радвам; ако не я разбираш, и ти ще страдаш“.

Христос казва: „... а друго падна на добрата земя“. Кое семе падна на добрата земя – доброто семе, то е Словото Божие. Син человечески дойде, за да донесе

Словото Божие. В Стария завет се казва, че глава на Словото Божие е Истината. Къде се ражда Истината – при Любовта. Който люби, само в неговата душа царува Истината; невъзможно е Истината да работи там, където не е Любовта. Истината не е нещо абстрактно – тя се явява във всяка любеща душа, а Любовта се явява при самопожертването. За изяснение на мисълта си ще ви предам един окултен разказ.

Един окултен ученик бил изпратен при адептите – хора с по-висока култура от човешката, които живеят в най-хубавата част на Земята, на специално място, където крак на обикновен човек не е стъпвал. Много европейски експедиции са се опитвали да проникнат там, но безуспешно, защото те са оградени толкова добре, че никой не може да проникне вътре – жилищата им са построени по нематериален начин. Целият им живот отговаря на тяхната възвишена култура. Те не са духове, но знаят всичко, което става по Земята – във Франция, Англия, Русия, всичко им е известно; няма събитие, станало на Земята, което те да не знаят. Понеже познават добре законите на Природата, те направляват човешките мозъци – изпращат към хората специална енергия, с която изменят мислите на управляващите, на учените; казват им: „Днес ще разисквате по този и този въпрос“. Хората на Земята устройват събрания по внушение на тези адепти, по тяхна воля се движат като параход по течението на водата. Ако можеше да попиташ парахода как се движи, той щеше ти каже: „Ти имаш ли витло? Ако имаш едно отзад, и ти ще се движиш с голяма бързина“. Колко обороти прави витлото в една минута? Искаш-не искаш – и ти ще се движиш. Казваш: „Добър е Господ, такава е волята на моя Капитан. Който движи парахода, разбира движението на витлото“.

Сега ще се върнем пак при адептите. Ученикът, който отивал при адептите, им носел писма от своя Учител; какъв е той и откъде е – не е важно. Учителите, както и всички учени и философи, са ключове за развитието на човека. Както религиозните, така и философските, са сложни системи, не са създадени така просто, както мнозина мислят. Ученикът отивал при адептите с

желание да му отговорят на въпроса, който го занимавал от години: как да използва живота си правилно, или какво да прави, за да живее добре. Още при тръгването си Учителят му казал да спазва правилото да излиза и да се връща точно навреме, защото адептите затварят вратата на своя град в определен час – закъснее ли само една минута, ще стои отвън. Като минавал през Русия, той чул да се говори за болшевишкото движение (това се случва в наши дни) и решил да се спре за известно време, да види какво ще бъде новото управление и как ще живеят хората при новите условия. Докато стигне до града на адептите, вратата се затворила.

Какво представлява болшевизмът – това е идея, излязла от адептите, които живеят на Земята. Ще кажете, че тази идея е лоша; не е така. Питам какво прави земеделецът, когато иска да засади една нива с нова култура – той разорава добре земята и изкоренява всичко, каквото намери на нея. Ще кажете, че това е в реда на нещата, такава е Божията воля. Питам: ако дойде една философска система и изисква да се вземат парите на богатите, да се отнемат правата на владиците, има ли нещо лошо в това? Ако тази система не иска богати хора като сегашните, къде е лошото? Защо стават тези неща – има причини за това. Как ще постъпи синът със своя баща, който постоянно го е бил и ругал, ще му благодари ли? Бащата в гнева си е осакатил своя син, счупил му е ръката или крака, счупил му е едно-две ребра; мислите ли, че този син ще благодари на баща си за обходата му към него? Като порасне, синът казва на баща си: „Не искам да живея с теб. Или ти ще излезеш вън, или аз – заедно не можем да живеем“. Какво трябва да бъде управлението на една държава – такова, че народът да се повдига и поданиците да се развиват правилно. Когато едно управление дойде навреме, то е добро. Управниците трябва да бъдат умни и здрави; може да се случат и изключения между тях, това е в реда на нещата, обаче повечето управници да отговарят на изискванията.

Пак се връщам при адептите. Ученикът стигнал в техния град, но късно – една минута преди пристигането му вратата се затворила, а кога ще се отвори отново не знаел. Останал

отвън и започнал да лее горчиви сълзи, че е изгубил един от щастливите случаи да получи отговор на въжделения за него въпрос – как да живее добре. В това време край него минал един от прислужниците на адептите, който също останал отвън, и го запитал защо плаче.

– Остави се, братко, тръгнах за този свещен град, но се спрях за малко в Русия, за да разбера нещо за болшевизма, и закъснях с една минута, намерих вратата затворена.

– Не плачи, има само един начин, по който можеш да влезеш в тази свята местност.

– Какъв е този начин?

– Ще си изровиш един гроб и ще легнеш в него, но преди това ще помолиш да посеят върху гроба ти жито, което след време ще израсте и ще завърже. После ще ожънат житото, ще го овършеят, ще го смелят на воденица и като направят от брашното топъл хубав хляб, ще те занесат при адептите. Само като топъл хляб ще влезеш вътре – друг начин няма.

– Не, не искам да влизам в гроб да гния, да ме засяват отгоре с жито и т.н. – много скъпо ще платя за знанието, което търся.

Казвам: това е символ, в който е скрита Истината; това показва, че има само един начин за придобиване на Истината. Съвременните хора, които са закъснели за тази Истина, и до днес стоят пред затворената врата на адептите. Превеждам символа: вратата на Рая е затворена за човека и дълго време той ще стои, ще оре земята и ще сее на нея, докато от посятото жито се направи топъл хляб. Какво става сега? Бащата иска да стане ученик на Бялото Братство, да влезе между адептите, но синът му казва: „Татко, легни в гроба, аз ще посея върху теб жито, да направим от него топъл хляб за адептите – този е единственият начин за влизане в Царството Божие“.

Разбирайте ме по дух, а не по буква. Аз съветвам върху гроба на всеки от вас да сеят жито. Сейте жито върху гробовете на вашите близки – иди при гроба на баща си и му кажи: „Татко, ако си тук, ето какво: Рай нагоре няма и ад надолу няма; ще посея жито на гроба ти и като израсте, влез в него, да се превърнеш в топъл хляб – само така ще влезеш в Царството Божие“. Днес православните проповядват, че умрелите ще възкръснат и ще излязат от гробовете си, окултистите проповядват друго учение; и едните, и другите са прави, но които ги слушат, се заблуждават. Те са в положението на кандидатите за красивата мома – тя има десет кандидати, но си е избрала един. Като я посещават, тя е внимателна, любезна е с всички и всеки си мисли, че той е избраникът. Един по един тя ги поставя на динена кора, подхлъзва ги, без да подозират това, усмихва им се и любезно ги отпраща по домовете им, а при нея остава онзи, към когото е била външно най-невнимателна; всеки се е заблуждавал, че той е избраникът, и без да усети, се намирал навън – политика е това. Това е закон: когато човек започне да страда, той ще бъде избраникът, за него ще се ожени красивата мома; ако не страдаш, динена кора те очаква – ще стъпиш на нея и ще се намериш навън. – „Искам да бъда щастлив.“ Щастлив ли да бъдеш? Отсега ти подписвам присъдата: динена кора те очаква. Обещават ли ти някъде пари, къща, ще те изпратят за „зелен хайвер“; ако те сполетят големи нещастия, знай, че ти си избраникът.

В Стария Завет се говори за праведния Йов[36]. Той е бил богат човек, ял и пил, от нищо не се нуждаел. Неговият велик Учител, който е искал да му покаже пътя, му казвал: „Не е този пътят, по който искаш да намериш смисъла на живота“. Йов обаче мислел, че има много знания. Неговите приятели идвали, острели си езиците, но с това нищо не ставало. Като изгубил всичко – къщите, нивите, лозята, овцете, говедата, синовете и дъщерите си, нападнали го струпеи по цялото тяло, той започнал да търси Бога. Борил се със себе си, със своята гордост, казвал си: „Аз това направих, онова направих“ и най-накрая Господ му казал: „Нали искаш да Ме видиш? Запретни се като мъж, Аз ще ти проговоря“. Като му проговори Господ, той каза: „Значи тази работа не била така!“. С тази болест Йов влезе в гроба, изгни вътре и жито порасна отгоре му. Нивите, къщите и синовете му се върнаха, но кога – след като издържа великия изпит на страданията. Знаете ли на какви страдания беше подложен Йов? На такива, каквито вие не можете да си представите.

Между вас има някои, които мислят, че лесно могат да влязат в Царството Божие – чудя им се; този път, в който сте влезли, е един от най-трудните – не за ходене, а за изпълнение; не си правете илюзии, че този път е лесен. Опитали ли сте най-големите страдания? Те са условие, за да бъдете щастливи – само при тях вие ще се удостоите да вкусите великата Божия Любов, от вас ще изникне нещо много хубаво и тогава вие ще бъдете истински човеци.

Христос казва: „... доброто семе“. Кое е доброто семе – то е онзи ученик, който е слушал своя Учител. Коя е добрата почва – като казвам *добрата почва*, разбирам Любовта; почвата е реалното. Ако ти като семето не можеш да се посадиш в Любовта, ако ти не си готов да жертваш всичко за нея, ще бъдеш един обикновен човек; всичко можеш да бъдеш, но никога ученик на братята адепти, никога Син на Царството Божие. Ако най-малката постъпка на твоя брат може да те съблазни, ти не си готов за ученик. Минаваш по улицата и казваш: „Защо този брат има две къщи?“; защо те съблазняват тия две къщи? – „Този брат може да ми бъде господар, а аз – негов слуга.“ Обаче господарят няма знания, а слугата има; кое е същественото в случая, кой е господарят фактически – който има знания. Следователно почвата, в която е посадено житото, е Любовта. Вие ще сложите Любовта като основа на живота си и условията ще започнат оттам – при всички условия ще разрешиш този въпрос: и като чиновник, и като работник, и като господар, и като слуга. „Ама имам несгоди!“ – несгодите са у теб.

„Първото семе падна край пътя, затъпка се и птиците небесни го озобаха“ – това семе не издържало изпита си. „Друго семе падна на камък и като изникна, изсъхна, защото нямаше влага“ – и то не издържало изпита си. „Третото падна сред трънете и като пораснаха те, заглушиха го“ – и то не издържало изпита си. „Четвъртото падна на добрата земя и като израсна, стори плод стократен“ – то издържало изпита си. Това са все отношения на закона. Минавали ли сте през тези опитности, за да знаете какви са отношенията? Да допуснем, че ти имаш една приятелка, която те хване за ръцете, прегърне те,

целуне те и ти също я прегърнеш и целунеш – какво сте спечелили и двете от тези прегръдки и целувки? Какво иде след тях? Да обясня мисълта си – ти си гладен, три дена си гладувал, дават ти няколко картофа и бял хляб; питам: сега, като си ял, в какво ще се превърне яденето? Ако съм писател и съм гладен, след като хапна картофките, ще седна да напиша едно стихотворение за малките деца и ще го вземат в училищата, за да го учат децата – в този случай яденето има смисъл, то се е оползотворило. Като съдия, аз трябва да осъдя едного на смърт – ако след като изям картофките, издам оправдателна резолюция за този човек, яденето има смисъл. Ако съм богат човек и след като изям картофките, кажа, че давам половината си богатство за страдащите братя, това ядене има смисъл. Не е нужно да раздадеш богатството си безразборно, но чрез него да се създадат условия за работа на страдащите братя. Аз не насърчавам онова благодеяние, при което ти да се считаш за благодетел, а другият – за зависим от теб; не, това трябва да стане от Любов и заради Любовта. И аз заради Любовта ще направя нещо за теб, и ти заради Любовта ще направиш нещо за мен.

– „Учителю, какво да правя?“ Ела при мен, аз ще ти покажа условията. Изкопайте един гроб, закопайте ме в него, след десет дена ще разкопаете гроба и ще видите дали съм там, или не. Ако не ме намерите в гроба, Учител съм; ако ме намерите, не съм Учител. Сега седи някой и казва: „Ти ли си онзи Учител, който искаш да ме упътиш към Бога, или ме лъжеш?“; той не го казва направо – външно е смирен, обръща се с думите: „Учителю благи“, но аз чета в очите му тази мисъл. Аз му казвам:

– Изкопай един гроб за мен.

– Защо?

– Изкопай един гроб, дълъг 1,75 м, зарови ме вътре и след десет дена го разкопай. Ако ме намериш вътре, не съм Учител; ако не ме намериш, Учител съм.

– Направихме опита и не те намерихме.

След опита аз пак си влизам и излизам от стаята.

Ще кажете, че това е разказ от *1001 нощ*; според вас е така, но Христос не доказа ли на хората, че е Учител? Заровиха Го в гроба и след три дни възкръсна; когато

посетиха гроба, там Го нямаше. След това казваха, че Неговите ученици са Го изровили и са скрили някъде тялото Му, но Христос започна да се явява на учениците Си и да им разказва такива неща, каквито хората не можаха да приемат за верни.

Един ден Учителят ще подложи ученика си на същия опит. Ако той не мине през този опит, как ще се познае, че е разбрал учението на своя Учител? И аз се поставям в положението на велик Учител и питам ученика:

– Ти видя ли опита, който направих? Можеш ли да ме следваш? За да видя дали имаш любов към Учителя си, дали си ученик, ще те заровя в земята.

– Какво ще правиш?

– Ще опитам доколко си ученик.

Измервам го, изкопавам гроба, закопавам го и след десет дена го разравям; ако го намеря вътре, той не е ученик, а ако не го намеря, ученик е. И тогава казвам: „Радвам се, че имам един ученик, който следва моето учение“. След това посявам на гроба жито и казвам: „Ти си достоен за знанието, което ти поверих“. Мислете върху опита, без да се съблазнявате.

Днес от всички се изисква смелост и решителност – без тези качества не може да бъдете ученици на това Велико учение. То не е обикновено учение, както си мислят някои; то изключва всякакви илюзии, всякакво въображение. Че е така, лесно мога да докажа – как? На опит. Казваш, че имаш здрава нервна система, че всичко издържаш. Ще те бодна с един голям шиш и ако не трепнеш, наистина имаш здрави нерви. Сега ще опиташ и моите нерви: забиваш в ръката ми голям дебел шиш и аз не трепвам – значи моята нервна система е здрава; и да потече малко кръв, ще сложа сол и кръвта ще престане. Както виждаш, аз не извиках, но едва боднах иглата в твоята ръка, и ти започна да викаш – значи твоите нерви не издържат.

Ще направя още опити, да видим колко ще издържат в ходене, в носене на тежести. Ако при изкачване на най-ниския връх се изморите, при носене на тежести не издържате, тогава какво ще кажете? После ще се подложим на десетдневен глад, да се опитаме кой е здрав и кой – болен; не само това, но като гладуваш, ще работиш. Ето защо, преди да говори, човек трябва да е изпитал силите си. Казваш за някого, че е болен, а той пръв се подлага на тези опити и ги завършва с успех. Това са максими, които всеки може да приложи в живота си.

Питате кое е същественото в живота – това, което издържа при всички условия. Щом дойдеш до него, няма да казваш: това мога да направя, онова не мога. Божественото начало в човека е същественото; То се проявява по разумен начин и внася в човека светлина, чистота и го прави свободен. Божественото поставя Любовта за основа в живота и казва: „Живейте в Любовта, която дава условия за растене“. Под *любов* разбирам процес на растене. Светлината е процес, който се извършва извън Любовта. Свободата е процес, който освобождава човека от ограниченията – тя е плод на Живота. Всеки иска да бъде свободен в своите действия; щом е свободен, ще пази свободата и на другите. Свободата изключва съмнението. Ако си свободен и Бог живее в теб, ще подозираш ли хората? Аз имам пълна, абсолютна Вяра в Онзи, Който живее в мен. Който се съмнява, той не разбира Живота. Добрият живот подразбира добри резултати.

Мнозина казват: „Докато Учителят ви е жив, вашите работи ще вървят добре, но какво ще правите, като умре един ден?“; и да умра аз, Учението ще живее – то е Божествено учение, а Божественото всякога живее. Светът страда от човешки учения; и те са на мястото си, но аз говоря за себе си. Защо да ви преподавам човешко учение, вие имате такива учения; ако ви проповядвам обикновена философия или ви запознавам с обикновена музика, нищо ново не съм ви дал – и без мен вие ги знаете тези работи. Има нещо необикновено в света – то е Божественото, с него искам да ви запозная, за него ви проповядвам. За да Го разберете, трябва да стъпите на почвата на Любовта. – „Няма ли да се излъжа?“ Ако се съмняваш, нищо няма да разбереш; който се съмнява, не може да намери Истината. Застани на почвата на Любовта и знай, че Този, Който е създал света, никога не може да те измами. Имай абсолютна Вяра в Бога! Мисли за Него не както хората мислят отвън, но както ти мислиш в себе си. Всичко, което носиш в себе си – заложби, способности, дарби, се дължи на Бога.

Къде е Бог? Ще кажете, че е някъде на Небето. А Христос? Ще кажете: „Преди две хиляди години Той е дошъл на Земята, а сега е отдясно на Бога“. Не се лъжете, не заблуждавайте и хората. Днес Христос обикаля целия свят, всички народи и се чуди на това, което се проповядва в Негово име; чуди се на догмите, които се проповядват, чуди се на човешкото верую, на символа на православната вяра. Светият синод седи и мисли какво да прави с еретиците (така наричат моите последователи), чуди се какво име да им даде. Един ден аз ще посетя владиците в Синода по такъв начин, какъвто те не очакват. Те ще разберат, че има един жив Господ, Който вижда всичко и отдава всекиму заслуженото. Те трябва да знаят, че ние стоим на една здрава, чиста основа, без лъжа и измама. Ако българският народ трябва да чуе Истината, нека я чуе такава, каквато е.

Преди две хиляди години Христос проповядваше едно Учение; нека се изнесе това Учение такова, каквото е било тогава, нека се изнесе така, както се проповядва днес. Желанието на адептите е да се приложи Христовото учение такова, каквото е; тогава и те ще приложат своята сила и мощ.

Като ви наблюдавам, виждам, че някои се съмняват. Аз не казвам, че трябва да вярвате във всяка моя дума, напротив; аз не искам да се излагате заради мен, нито да страдате заради мен. Крайно неприятно ми е, когато някой страда без Любов. Ако имаш съзнание, доблест да страдаш за Истината, това става само с Любов. Какво ще спечеля, ако ви изложа на страдания, на гонения, на глад заради мен? Ако в душата ви се яви дълбоко желание да разберете и намерите Бога в целокупния живот, страданията ви имат смисъл – това са страдания с Любов; като срещна такъв човек, мога да го прегърна и целуна. Ако не страдате с Любов, ще ви кажа: „Братя, вие ми причинявате големи страдания“. – „Защо?“ – „Защото страдате без Любов.“ Аз съм готов да поправя работите на онзи, който страда заради мен без Любов.

Мнозина идват тук, слушат беседите ми, страдат, но без Любов. Решил съм да посетя българските владици само затова, защото без Любов причиняват страдания на другите – ще им дам такъв урок, който да помнят завинаги. Ще употребя другия закон; урокът им

няма да бъде като на еврейските свещеници, но такъв, че ще помнят Бога и ще Го познаят. Така казва Христос за българските владици: „Скоро ще ги хвана за брадите и ще ги разтърся“ – така ще познаете Христа. Това се отнася не само за тях, но за всеки, който не говори Истината. Има владици, които предчувстват тази опасност и си бръснат вече брадите; защо ги бръснат – за да няма за какво да ги хващат.

Казвам: няма по-неприятно нещо за мен от това да срещна човек, който не говори истината. Ето защо аз изисквам от българските владици да вършат всичко по убеждение и Любов. Ако постъпват така, аз съм с тях; не постъпват ли с Любов, не съм с тях. Нека дадат на българския народ нещо повече от това, което аз давам. Нека му говорят Истината – това иска Христос от всички. Каква полза ще има България, ако очаква да дойдат страданията, както в Русия? Чрез страдания ли тя трябва да разбере Истината? Защо българите не вземат поука от Русия? Ако българските управници и духовенство не вземат поука от страданията на руския народ, и тук ще дойде същият закон. Те сами тласкат народа си към бедствия. Мислите ли, че и в България няма да дойде същият закон? Ще дойде, но ние искаме да го предотвратим. Аз не искам Православната църква да хвърли дрехата си, но да приложи закона на Любовта. Нека всички владици и свещеници кажат: „Ние искаме да служим по Любов и без пари“, нека те първи дадат пример; нека Любовта излиза от сърцата им и облива обкръжаващите. Но те трябва да се откажат и от месото; има изобилно храна за тях: ябълки, круши, ориз, жито – като опитат тази храна, ще разберат смисъла на много неща. Тогава като се срещнем, ще се познаем и ще кажем: „Това е доброто семе, паднало на добра почва“. Какво обсъжда духовенството днес – защо идвали при мен хора. Защо да не идват? Обществото отпадало и причината за това съм бил аз. Аз не искам да ви спъвам, но казвам: вие сами направете реформи и посейте навсякъде Любовта. Нека църквата се пълни с хора. Аз ще се радвам, ако Любовта е в църквата. Още повече ще се радвам, ако Любовта е в сърцата на хората.

Питате защо понякога говоря против духовенството и владиците – защото те са взели ключовете на Царството Божие и нито те влизат, нито на други дават да влязат. Щом те не отварят и не затварят навреме, ние ще им вземем ключовете. И на вас казвам: ако искате да ви почитаме, уважаваме и да ви обичаме, говорете истината. Аз нося в ума си една мисъл и в душата си едно желание – доброто на своите братя; тази е идеята на Господа, тази идея живее и в нас. Когато Любовта дойде в нас и дадем възможност на живия Господ да се прояви чрез нас, всички ще бъдем свободни и щастливи – само така ще докажем на света, че Бог съществува. Това ще докажем чрез дело.

Според мен комунистите и анархистите са по-идейни от съвременните християни; не че те са лоши, че няма между тях добри хора, идеалисти, но те имат един вътрешен страх. В известно отношение светските хора са по-умни от християните. Духовенството се страхува от мен, искат да ме махнат, да не им мътя водата; те не знаят, че това не зависи от тях – да бъда или да не бъда в България. Казвам им: слушайте, приятели, този свят не е ваш. Светът е грамадно лозе, на което има работа за всички, няма защо да делите чуканите; лозето трябва да се прекопае, че като дойде Господарят му, ще ни пита прекопахме ли добре лозето. Хората не го обработват, но делят чуканите – тези чукани са наши, онези са ваши. Чудни са хората, които делят и казват: „Този народ е наш; това е направила българската Църква за нашия народ, онова е направила“. Какво направи българската Църква за своя народ? Тя допринесе за падането на българите под турско робство. Какво мисли сегашното духовенство, пак ли ще сложи българския народ под робство? Не, това няма да го позволим.

„А друго падна на добрата земя.“ Добрата почва е Любовта. Любов трябва на българите! Духовенството трябва да чуе това. Ще питате какво е Новото учение; моето Учение е на абсолютната Божия Любов. Всичко трябва да се постави на добрата почва – добродетелите растат на добрата почва. Търговецът може да търгува, но на добрата почва. Богатият, като се приближава към касата си, нека знае, че Бог е там и като дойде някой да му иска пари

назаем, да му каже: „Братко, нека България бъде страна, където няма никакви полици“; ще дадеш пари назаем без запис, без полица, можеш само да си отбележиш в тефтерче, че си дал например две хиляди лева.

Първата работа, която трябва да извършат българите, е изхвърлянето на всички полици – това се отнася до всички без изключение; после аз ще отида пръв да работя на нивата по пет часа на ден без никакво възнаграждение – тогава няма ли да бъдем един повдигнат народ? Ако всички индустриални и фабрични работници, мъже и жени, постъпват така, на какво ще прилича България? От всички европейски държави щяха да идват, да я гледат и да кажат: „Каква идея е влязла в главата на този народ?“. Културен народ ще бъде българският. Аз ще ви създам музика, поезия, ще ви покажа нов начин за възпитание на децата, с други думи: ще ви дам добрата земя; всички други системи сами ще паднат. Само една система съществува в закона на Любовта, по нея ще действат всички.

Имате синове и дъщери, какво направиха тези системи за тяхното възпитание? Христос казва: „Хвърлете доброто семе в добрата почва“, вие казвате: „Нека най-напред да разберем дали Новото учение е право; нека прочетем някоя от неговите книги, да видим какво пише за трансформиране на енергиите“ – и започват споровете. Важно е каква идея нося в душата си; ако говоря Истината, приемете я. Ако е за знанието на Природата, разбирате ли нейните закони? Защо учите синовете и дъщерите си – това трябва да знаете. Питате: „Ако Христос дойде днес на Земята, на какво ще ни учи?“; аз пък питам сегашните свещеници: „Какъв ще бъде Христос, като дойде втори път на Земята? Какви очи ще има, какъв ръст, ще има ли брада?“ – това трябва да се знае конкретно. Казвате, че Христос щял да слезе от облаците, придружен от много Ангели. Така идеята се отдалечава – ако Христос дойде с Ангели, те са огън, който ще изгори света и никаква култура няма да остане на Земята. Друга е идеята, ако под *ангел* се разбира същество на чистота, на кротост, на нежност, като дете – Ангелите ще внесат хармония в света.

И тъй, Христос ще дойде на Земята „и тръбата ще затръби“ – коя тръба? Когато Христос дойде на Земята, няма да говори с никаква тръба, но ще говори тихо и нежно, Неговият глас ще внесе радост и веселие във всяка душа и всеки ще разбере проповедта на Христа – и животните ще Го разберат. В Европа има дресирани коне, кучета, котки, срещат се и такива, които са се научили да смятат; има интелигентни животни, които могат да разберат даже Христа и казват на хората: „Когато Христос дойде втори път на Земята, ако вие не Го разберете, ние ще Го разберем и ще бъдем носители на Неговото учение“.

Едно нещо се иска от вас: да бъдете посети в почвата на Любовта. Имате ли доброто семе? Като говоря за владиците, казват, че нарочно ви настройвам против тях; напротив, аз искам да махна тяхното настроение срещу вас. Те трябва да вдъхнат Любов у българския народ; да сее градините и да оре нивите си, да учи и възпитава децата си – всичко да върши с Любов; вместо да правят това, те създават настроение против нас, цяла камарила (така я наричам аз) се е създала против нас. Но те не знаят какво ще стане с тях. Ние не им препятстваме, но казваме, че не това е пътят, по който трябва да вървят. Ако е въпрос за пари, за жито, можем да дадем на нуждаещите се колкото искат. Каквото искате, можем да ви дадем, но за това се иска да живеете по Любов, да не изопачавате Истината.

Ние не създаваме религия, но създаваме добра почва, където добрите хора да растат и да се развиват като братя. Какви са хората за нас е безразлично – важно е да живеят като братя, по Любов, и кой каквато дарба има, да я прояви. Трябва ли духовенството да поставя ограничения срещу нас? Наш човек ще се венчава и те го питат: „Ти от дъновистите ли си?“; ако е такъв, не искат да го венчават. Ако искате да знаете от кое учение сме, отговарям: от Учението на Любовта; който иска да научи Любовта, да дойде при нас. Ако някой от тях може да ни покаже какво е Любовта, пръв аз ще го последвам; ако те могат да дадат нещо по-високо от Новото учение, пръв аз ще го приема – но не там е въпросът.

Като говоря за владиците, имам предвид всички хора – те трябва да претърпят известна метаморфоза, да станат истински духовни хора. Владиците, както и синодалните старци, не са още духовни хора; те трябва да работят усилено върху себе си, да се просветят – така се говори за тях в Разумния свят. Ако не се просветят, могат да направят големи пакости. Преди две хиляди години те направиха една пакост и сега искат да направят друга пакост, но това няма да им се позволи – невъзможно е човек да направи едно и също престъпление два пъти. Време е да се стреснат и да приложат Любовта. Владиката, свещеникът, учителят могат да оправят света. Владиката има на разположение цяла епархия – да ходи между хората, да проповядва; не е достатъчно да служи само на Православната църква – той трябва да служи на Бога, време е вече да служат на Бога. Те ще се посеят в добрата почва, да дадат добри плодове. Казано е в Писанието: „Проклет онзи човек, който се надява на човека!“. Според мен не е проклет онзи, който се надява на човека, но който се надява на човешките системи.

„Друго падна на добрата земя и като израсна, даде плод стократен“ – вложете тази идея в себе си, за да възприемете новото. Старото ще събаряте постепенно, не изведнъж; докато не изтърпите страданията докрай и не ги надделеете, не можете да придобиете новия живот. „Земята и небето ще преминат, но нито една резка от закона няма да се измени.“ Дали сте вярващи, или не, страданието ще дойде, но да ви намери посети на добрата почва, да дадете плод стократен. За да намерите Бога, трябва да използвате добрата почва – почвата на Любовта. Казано е в Писанието: „Бог е Любов“. Щом намерите Любовта, ще намерите и Мъдростта; като намерите Любовта и Мъдростта, ще намерите Истината; след тях ще намерите Правдата и Добродетелта – като придобиете тези добродетели, вие ще намерите пътя, в който можете да съградите онзи велик дом, да живеете с всички братя и сестри в Любов. Където е Любовта, там са радостта и веселието.

„Друго падна на добрата земя“ – коя е тази земя? Любовта. Има само една земя, на която можем да растем и да се развиваме – вън от Любовта няма друга земя.

И тъй, аз ще вляза в гроба и след десет дена ще ме разровите; след това вие ще влезете в гроба и аз ще ви

разровя. Ако съм в гроба, не съм Учител, а ако не съм в гроба, Учител съм; ако сте в гроба, не сте ученици, а ако не сте в гроба, ученици сте.

Желая на моите ученици като ви заровя в гроба и след десет дни ви разровя, да ви няма вътре.

17 декември 1922 г., София

Защо не можахме

Когато влезе вкъщи, учениците Му питаха Го настрана: „Защо ние не можахме да го изпъдим?“.
От Марк 9:28

И внезапно, като се обърнаха, не видяха вече никого със себе си, освен Исуса самичък. (ст. 8) Хората наричат такова състояние халюцинация. Целият свят е само една халюцинация – нищо повече. Вярно ли е всичко, което виждате – вие не можете да докажете верността на нещата, всяко нещо е толкова възможно за доказване, колкото и за отричане.

И когато слизаха от планината, заръча им да не кажат никому какво видяха, освен кога Син Человечески възкръсне от мъртвите. (ст. 9) И досега още се задава въпросът какво значи да възкръсне човек от мъртвите.

Но казвам ви, че Илия дойде и сториха му, каквото щяха, както е писано за него. (ст. 13) Христос казва, че Илия дошъл – ето едно доказателство за прераждането. Този стих се отнася за онези, които го отричат.

И като дойде при учениците, видя около тях народ много и книжници, които се препираха с тях. (ст. 14) Светът е пълен с книжници. Христос е горе на планината, а книжниците долу, под планината, водят спор, както става сега, по въпросите около жилищната криза. Днес всички спорят за хляб, за захар, кой взел повече, кой – по-малко; ето с какви въпроси се занимават хората днес.

И попита книжниците: „Какво се препирате с тях?“. (ст. 16)

И отговори един от народа и рече: „Учителю, доведох при Теб сина си, който има дух ням“. (ст. 17)

И рекох на Твоите ученици да изпъдят беса, но не можаха. (ст. 18) Като се намерите в затруднение, вие започвате да спорите кое учение е право и кое не е; и сега на дневен ред е въпросът кое учение е по-право.

А Той му отговори и рече: „О, роде неверни, докога ще бъда с вас? Докога ще ви търпя? Доведете го при

Мене!“. (ст. 19) Мнозина казват, че когато дойде втори път, Христос ще оправи света; според мен, ако Христос дойде сега на Земята, ще Го окачат не на един кръст, а на десет.

И доведоха го при Него. И като Го видя бесният, тутакси духът го покъса; и той падна на земята, и валяше се запенен. (ст. 20)

И запита Исус баща му: „Колко време, откак му стана това?“. (ст. 21)

А Исус, като видя, че се стича народ, запрети на нечистия дух и му казваше: „Душе неми и глухи, аз ти повелявам: излез от него и да не влезеш вече в него!“. (ст. 25) Значи Исус повеляваше на нечистите духове – каза му да излезе вън.

„Защо ние не можахме да го изпъдим?“ Някой учен прави много изследвания, но безуспешно, не му върви; някой адвокат разглежда много дела, но работите му не вървят добре – защо? Някъде в домовете между мъжа и жената работите не се нареждат добре. Някой свещеник се оплаква, че и неговата работа не върви добре – защо? Богомолците не го посещавали. Актьорът се оплаква, че работите му не се нареждат добре – защо? Все има някаква причина.

„Защо ние не можахме да го изпъдим?“ Учениците запитаха Христа: „Защо не можахме да го изпъдим, та се изложихме пред света?“; Христос им отговори: „Този дух не излиза, освен с пост и молитва“. И съвременната Църква дава нареждания за пост и молитва, но този пост коренно се отличава от Христовия; и сегашните хора се молят, но това не е истинска молитва. – „Как да не е молитва?“ Молитва е – но не истинска, пост е – но не е истински; истинска молитва, истински пост са нужни.

Мислите ли, че всеки, който вземе четка в ръка, може да рисува? Ако твоето дете нарисува една гарга, може ли художникът да приеме тази картина за изложба? Може да държи четка в ръка само този, който знае така да нанася сенките, че създаде подтик у човека. Може ли да се нарече музикант онзи, който държи цигулка в ръка? Може ли да се нарече пианист онзи, който свири на пиано? Да свириш на пиано – това не значи да движиш ръце по клавишите от горе до долу. Може ли да се нарече Божи служител онзи, който облича одежди на свещеник? Ние отричаме тези неща.

Всеки може да се заблуждава от външната страна на нещата, но аз никога – защо? Аз съм художник, не приемам нещата на доверие. Като погледна рисунката на някого, казвам: това не е картина, това са гарги; вземи четката и ела да рисуваме заедно. Аз рисувам и той рисува – сравни сега твоята гарга с моята и виж разликата. Някой музикант дойде при мен и се хвали със знанието си; казвам му: това не е музика, така не се свири. – „Как се свири?“ Вземи цигулката си и аз ще взема моята, да свирим и двамата. Молиш се и минаваш за набожен – каква е твоята молитва, можеш ли с молитвата си да се излекуваш? Оплакваш се, че те болят краката; молиш се, но болката ти не минава – защо? Молитвата ти е слаба, не е истинска. Спираш се пред един извор, който бучи, надалеч се чува бученето на водата, а ти си нервен, търсиш тишина. Започваш да се молиш на извора:

– Моля те, спри течението си, престани да бучиш, нервите ми не понасят!

– Слушай, приятелю, това е моето естество, а тук е моето царство. Ако не можеш да понасяш шума, иди някъде далеч, за да успокоиш нервите си; аз съм оставен тук, за да свърша някаква работа – не мога да не вдигам шум.

Днес и мен питат: „Защо говориш така на хората?“. Аз съм извор, върша работата си; ако не искаш да ме слушаш, стой настрани. Никого не съм канил; ако водата на моя извор не ти харесва, иди на друго място – около мен има тревички, буболечици, мушици, те ще пият от моята вода. Аз давам вода на всички – вечер се отбиват при мен змии, жаби, свраки, гарги и др., пият, задоволят жаждата си и си отиват.

„Защо ние не можахме да го изпъдим?“ Ти връзваш вола си с тънко въже, което веднага се скъсва, и питаш: „Защо не можах да задържа този вол?“; много естествено, въжето ти е тънко – върži го с дебело, здраво въже и тогава говори. Ти впрягаш вола в счупеното си рало и се питаш защо цял ден ореш и не можеш да изореш нивата си; много просто, поправи ралото си и тогава иди да ореш. Причината на неуспеха ти се крие в тънкото въже, в счупеното рало или в слабите волове.

Един от важните въпроси, който си задават днес всички хора, е следният: „Защо не постигаме желанията

си, защо не успяваме?“. Отговорът е прост: не си избрал същественото. Имаш възможност да направиш избор между светлината на лампата и слънчевата светлина: ако избереш светлината на лампата, не си умен; ако избереш слънчевата светлина, ти си умен човек – на слънчевата светлина и топлина всичко расте и зрее, всичко се облагородява, а на човешкото огнище само няколко души могат да се топлят.

Учениятe е огнище, на което могат да се греят не повече от стотина души. Колко хора могат да се греят на Слънцето – около два и половина милиарда, освен десетте милиарда животни, мушици, буболечици, и пак ще остане място за още много същества. На слънчевата светлина могат да излязат да се греят всички хора – това значи Божествен огън, Божествен авторитет. Кой не зачита Божественото? За всички е важен Божественият авторитет, а не човешкият и въпреки това някои гледат на Бога като на същество, Което е някъде далеч, Което не могат нито да видят, нито да разберат – то е все едно да убеждаваш хората, че не могат да видят Слънцето. Трябва ли да видиш отражението на Слънцето в огледалото, за да се увериш, че то съществува – не, излез вън, сам да видиш изгряващото Слънце, сам да се погрееш на неговата топлина. Аз чувствам Бога с цялото си същество: с главата си, със сърцето си. Ако разчитам на отражението в огледалото, ще се осакатя и ще оглупея. Аз искам да бъда вън от човешките закони – да изляза всред природата и там да се свържа с Бога.

Питат защо хората не ходят в църква – защото няма Любов; защо свещениците са изгубили своя авторитет – защото няма Любов; защо хората не мислят право – защото няма Любов; защо управниците губят авторитета си – защото няма Любов. След всичко това хората ще отричат Бога. Те са много неискрени. Аз се обръщам към онези хора, които говорят за един Бог на Любовта, на Мъдростта, на Истината, на Правдата, на Добродетелта, а не изпълняват Неговата воля. Питам ги: как могат да говорят за Новото учение, че развращавало света; какво ще кажат те за християнските народи, които воюваха помежду си, избиха милиони хора и внесоха разврата в

света; къде останаха религиозните хора и техните водители – защо владиците, свещениците, проповедниците не казаха думата си, нали Бог е Любов, Той допуска ли войната? Когато хората се убиваха, тормозеха, духовенството мълчеше, а след това започнаха да се питат кой внесе разврата в света и понеже не са готови да чуят истината, държат виновен този, онзи, но не и себе си. Кой развратил света? Отговарят: „Учените хора, Новото учение...“. Не, вие, които поддържахте войната, развратихте света. Моето Учение не може да развращава. Питам кой кодекс от Евангелието ви дава право да се биете, може ли в името на Христа да поддържате войната? След всичко това пишат във вестниците, че аз съм развратил света.

Син Божи, Христос иде на Земята, знаете ли какво носи Той за вас? Христос носи такъв камшик за владиците и свещениците, че искат-не искат, ще разберат колко са верни и истинни думите ми. Няма да остане свещеник, проповедник или владика, на когото да не ударят 25 тояги, няма да остане човек в света, когото Христос да не държи отговорен. Христос ще извика всички свети старци от Синода и ще ги пита на кого служат. Народът, на когото те служат, е на Бога, не е техен, българският народ не е създаден за светите старци и за Светия синод; той има своето велико предназначение, българите имат история и живот, преди да са били християни. Бог е навсякъде, между всички народи. Те са съществували и съществуват и без християнството. Аз не защитавам себе си, но казвам: слушайте, братя, камшик иде за всички. За мен е добре, моят гръб няма да страда – вашите гърбове ще страдат, всички ще страдате.

Днес Светият синод взима мерки против мен да ме гони – какви мерки ще вземе? Чудни са те, с мен ще се борят! Ще имат работа с Господа, а не с мен, какво съм аз? Един човек, дошъл на Земята, щял да обърка умовете на всички българи; с какви сили разполагам аз – с пари ли, с власт ли разполагам? От какво има да се плашат? Щом се страхуват от мен, значи зад мен има нещо страшно – кое е то? Зад гърба ми стои Великата Божия Любов; зад гърба ми стоят Великата Божия Мъдрост и Истина; зад гърба ми стоят Великата Божия Правда и

Добродетели – всичките Живи добродетели са зад гърба ми. Всички Разумни, културни същества са зад гърба ми – знаете ли колко велики са те?

Като правя екскурзии в природата, всичко, което срещна, изучавам най-внимателно. Ако някой ме наблюдава, ще каже, че се занимавам с дребни работи: например спирам пред един мравуняк, гледам – една мравка излиза от мравуняка и се спира тук-там, търси нещо, но се връща празна. Казвам си: сега ще направя един опит – изваждам от джоба си няколко зрънца и ги хвърлям в мравуняка; изведнъж от него излизат няколко мравки и се отправят към житните зрънца, всяка си взима по едно и се връща в мравуняка. Мравките казват: „Голяма благодат се изля върху нас!"; те пишат веднага във вестниците, че в този ден и час върху тях се е изляло голямо благословение. Питам ги:

– Знаете ли кой е причина за това?

– Не, знаем само, че стана нещо особено.

Казвам:

– Аз имам милост към вас и ви подхвърлих няколко зрънца.

Така постъпват и тези Велики същества – като минават между хората, които се бият като мравките за малки неща, те изваждат по няколко житни зърна от джобовете си и ги подхвърлят; хората се трупат върху тях, събират ги и казват: „Голяма благодат е дошла!", ще пишат във вестниците, ще обясняват причината за тази благодат. Великите същества ги наблюдават, смеят се, както аз се смея на мравките, и казват: „Утре, като минем покрай вас, пак ще ви подхвърлим нещо". А хората казват: „В нашия свят става някакво чудо, някаква особена манна пада периодически от небето". Причината за това чудо съм аз – като обикалям планината и правя своите научни изследвания, минал съм покрай този мравуняк и съм го облагодетелствал. Като не минавам вече оттам, мравките казват: „Измени се вече светът"; не се е изменил светът, но аз минавам по друг път. Между Великите същества е и Христос, и Той е един от тях.

Сега и религиозни, и светски хора разсъждават върху въпроса Бог ли е Христос, или е обикновен човек.

Не съдя свещениците, но казвам, че и те не вярват в Божествения произход на Христа. Досега аз не съм осъдил нито един свещеник, нито един владика, но им казвам Истината. Влизам в една касапница и отдалеч мирише – месото е развалено; казвам на касапина: „Месото е развалено, ти ще се компрометираш пред клиентите". Влизам в една бакалница, за да си купя захар, опитвам захарта и намирам, че е фалшифицирана; казвам на бакалина: „Приятелю, захарта ти е лоша". Аз нямам нищо против касапина, нито против бакалина, но казвам, че стоката им не е добра – трябва да продават чиста стока. – „Майка ми и баща ми бяха добри, честни хора." Остави това, но като търговец, ти си длъжен да продаваш честно, като свещеник, ти си длъжен да работиш честно.

Сега свещениците казват какъв е бил Христос, какво е проповядвал Той, какво е Символът на Вярата. Някой път, при свободно време, ще ви разтълкувам Символа на Вярата. Първият член е: Вярвам в Единаго, Истиннаго Бога. Вярваш, че Бог е Любов, а твоят брат страда, умира; твоята сестра си продава честта – стотици българки гинат из публични домове, а духовенството се хванало за мен, че аз развращавам хората. Кой вкара тия жени там? Ами младежите, кой ги въведе там? Нека те първи кажат истината. Ако аз съм направил нещо лошо, готов съм да го изправя, готов съм да изправя всяка своя грешка, но вие готови ли сте? Аз съм искрен, вие искрени ли сте?

Аз обръщам внимание и на най-малките работи. Като ми дойде гост, черпя го с чай; нарязвам лимона, на мен поставям по-малко парче, а на госта поставям по-голямо – зная, че в големите неща е изкушението. Ръководя се от принципа: в малкото се крие благословението – и вие спазвайте този принцип.

Духовенството се страхува от мен – да не би един ден да заема мястото им. Не, аз нямам такова намерение. Ако един ден бих заел мястото на владика, не бих носил корона на главата си, но първата ми работа ще бъде да измия краката ви; след това ще посещавам бедни, болни, страдащи. Каквото и да направя в това направление, според мен това е нищо, много повече трябва да се направи. Кой от нас е изпълнил онова, което се иска от него? Казано

е да пожертваш живота си – кой от нас е пожертвал живота си? Ние още не сме служили на Любовта. Днес само се говори за Любов, но не е това пътят.

„Защо ние не можахме да го изпъдим?“ Христос отговаря: „Този род не може да излезе, освен с пост и молитва“. Какъв пост – на себеотричане. Ако не ядеш три дена, ще извикаш един беден, гладен и ще му дадеш твоята храна; той ще яде, а ти ще му прислужваш. Както ти постъпваш, така ще постъпват и с теб.

Питам ви: знаете ли откъде ида и как съм приет? Аз ида от далечен път. Как ме приеха българите? Българското духовенство се плаши да не им отнема богатството; наистина, българските свещеници са богати – Църквата е в техни ръце, а аз нямам никакви приходи, нищо нямам в ръцете си. Най-напред те трябваше да ме приемат. Аз съм странник, ида отдалеч, те имат власт, имат приходи, трябваше да ме приемат в дома си, да покажат своето гостоприемство, своето благородство и да кажат пред света: „Ние първи го приехме“. Моят крак още не е влязъл в къщата им, а те казват: „Виждате ли го този? Да го махнем, той ще развали българския народ“. Настройват хората срещу мен и казват, че петня името Божие, че подронвам авторитета на Светата църква. Питам ги: къде е вашият Бог, къде е Синът Божи? Синът Божи е Синът на Любовта – къде е вашата Любов, аз никъде не я виждам.

Аз съм искрен и направо казвам мнението си за духовенството. В бъдеще няма да оставя свещеник в света, ще ги изпъдя до един – ще ги пръсна в пространството, там да чакат 500 – 600 години, докато дойде Новата култура, и след това ще кажа: пратете тези братя на Земята, да видят как се работи с Любов – Новата култура изисква нови хора. Тогава те ще разберат как може да се живее. Ще прекарат в пространството, докато се справят с миналите си грехове. Ако бяха живели по закона на Любовта, нямаше да плачат и страдат. Днес ви кръщавам, заповядайте в дома ми, има място за всички; тук ще видите как може да се живее по братски – тогава няма да има вече лъжа и измама. Аз ще ви целуна братски.

В Новия живот няма да има владици и попове. Под *поп* и *владика* разбирам всеки човек – едновременно човек е и поп, и владика. Под *владика* разбирам *цар*; всички сме царе. Понеже всички сме братя, не се нуждаем от владици и попове. Като срещна някого, ще му кажа: братко, ти си поп и аз съм поп; ти си владика и аз съм владика; трябва ли да ти казвам да познаеш Бога – и двамата Го познаваме. Щом Любовта царува в душите ни, ние трябва да я приложим в живота си, и то в най-малките работи – това значи да живееш по Любов, християнски. Това ще стане постепенно, но ще дойде отвътре, не отвън. Така трябваше да постъпи духовенството. Помнете: Великият закон на Любовта, който действа в света, не прощава на никого; той не е жесток, но всяка причина си има свое последствие и всяка лъжа – своя реакция; каквато и да е лъжата, тя всякога е лъжа, а истината е всякога истина.

Като говоря, аз разглеждам нещата от различна страна: например казват ми за някого, че е лош; щом е така, аз ще разровя корените му и ще го изследвам. Какво виждам – че коренът и стъблото му са на ябълка, а клоните му – на трън, значи той е присаден с трън; долу той е добър, а горе – лош. Като зная причината за неговата лошавина, аз си мълча, нищо не казвам. За друг ми казват, че е добър, благороден, няма подобен на него в нашето общество; разравям и неговите корени и виждам, че отдолу е трън, а нагоре – ябълка, значи той е присаден с ябълка. Сега вече зная защо единият е добър, а другият – лош: лошият човек е присаден на трън, а добрият – на ябълка, ето истината. Как ще я докажеш? Отивам при трънa, чуквам го и присадката пада; казвам му: идната година от трънa ще излезе ябълка. Отивам при ябълката, чукна я, присадката ѝ пада; казвам: идната година от теб ще излезе трън.

Възможно ли е това – възможно е. Сега аз разсъждавам философски. Защо трънът е присаден на ябълка – защото не е попаднал в почвата на Любовта. Неговата почва е груба, необлагородена, Доброто не може да расте в груба среда, при груби условия. Трънът може да расте при груби условия, но не и ябълката – тя може да се присади на дивачка, за да стане почвата по-любовна, т.е. да се облагороди. Във втория случай трънът е присаден на ябълка – защо? Трънът се моли: „Присадете ме на ябълка, за да се облагородя“.

Сега, като делим хората на добри и лоши, това е относително; ето защо, като се казва, че даден човек е добър или лош, първо трябва да проследим какъв е коренът му и каква е неговата присадка – коренът е важен, а не присадката. Ако бутна присадката на свещеника, ще остане само коренът му – тогава той ще види ясно кой е бил мотивът, който го е заставил да стане свещеник: от Любов към Бога ли е станал такъв, или от любов към себе си. Това не е упрек, аз разглеждам въпроса принципно. И аз, като проповядвам, се питам: от Любов ли правя това, или от някаква користна цел? Ако проповядвам от Любов, на прав път съм. Говоря за Любовта, за любовното чувство – по какво се познава това чувство? То внася в човека безгранична свобода, безгранична светлина и топлина, безгранична пълнота и безгранична чистота.

Христос казва на учениците си: „Този дух не може да се изпъди, освен с пост и молитва". Постът подразбира самоотричане. Ще постиш, но ще дадеш залъка си на онзи, който гладува; ще го извикаш у дома си и ще му кажеш: „Братко, приятно ми е да отстъпя залъка си на теб". „С пост и молитва" – така ще се молиш, че да приемеш Любовта в себе си. За да проповядвам, трябва да имам Любов. Молитвата е път, съобщително средство, чрез което Любовта минава през човешкото сърце. Ще възприемеш Любовта, за да се прояви Бог чрез теб, да Го видят всички хора.

Проявил ли се е Бог чрез българската Църква? Знаят ли нашите свещеници какво ще стане с тях, ако си послужа със знанието, което имам? Знаят ли светите старци какво ще стане с тях, ако аз само един път се оплача на Господа? Аз още не съм отправил нито едно оплакване до Невидимия свят. Ако напиша едно оплакване до Съществата в Невидимия свят, знаете ли какво ще стане? Нека знаят светите старци, че не хулят мен, но хулят Господа, те хулят Божието име и ме наричат „лъжеучител" – за тази дума аз няма да ги извиня никога. Всичко могат да ми припишат, всякакви престъпления, но лъжа и измама – никога! Аз съм в състояние да спася, да излекувам човека.

Българският народ е видял от мен само добро, но зло – никога; и след това светите старци се осмеляват да ме наричат „лъжеучител" – това показва какво е тяхното сърце.

По думите им ги познавам. Когато някой говори лошо за мен, аз познавам вече сърцето му. Човек съди за другите по себе си, по своето сърце. Духът в мен, Бог, Който говори в мен, никога не си служи с лъжа. Онзи, който се осмели да каже, че Духът, Който говори в мен, лъже, никога не може да се извини – защо? Има Един в света, Който никога не лъже – Той е Бог, Той е Единственият, Великият, Светият, Чистият, Който иска всички хора да живеят. Ние сме проява на Бога във всяко отношение и трябва да пазим Неговия закон и Неговото име.

Седя някога недоволен, пълен с негодуване, искам да се проявя, но като видя Божието лице, казвам: Господи, заради теб, заради Твоята Любов на никого няма да пакостя. И на хората казвам: почит и уважение се иска от всички. Ще говорят те за Сина Божи, за Христа! След всичко това свещениците тръгнаха с кръст в ръка да благославят войната, да благославят оръжието! Христос плака по бойните полета, а те плачат за Него и казват, че Го обичат. Хиляди хора се осакатиха, а после ще плачат, че Светата църква се осквернила; признайте греховете си, защото и в бъдеще няма да ви се простят.

Ще кажете, че искам да ви плаша – защо ще ви плаша? Аз още не съм дал оплакването си, но в мен се явява желание да подам вече заявлението си, за да убедя българските владици, че има една Велика власт в света, пред която всяка лъжлива уста трябва да млъкне, всяка покварена съвест да отстъпи и всяка нечиста душа да се сломи; всички да познаят, че има един Велик Закон на безпристрастие. Не е въпрос за мен, за моята личност; въпросът е да изпъкне самата Истина.

Мнозина говорят за Христа, за Светата църква – какво е Светата църква? Тя е общение на живи души, които трябва да дишат свободно. Питам тези мои братя: какво трябва да дишат тия хора? Чистата Божествена Истина. Те трябва да черпят соковете на Любовта и умовете им да се проникнат от Божествената Мъдрост. Общение на живи души – това е Светата църква. Онзи, Който ги обединява в едно цяло, е Божият Дух. Църквата, за която говорим ние, не е стопанство, не е сиропиталище, тя е Жива църква, а не каменна; тя е подвижна

църква на промени от Любов към Любов, от Истина към Истина, от Мъдрост към Мъдрост, от Правда към Правда, от Доброта към Доброта.

Ако свещениците бяха смели да говорят, както аз говоря, и ако бяха доблестни да говорят Истината, българският народ, пък и целият европейски свят, нямаше да остане толкова назад, както е днес. Българският народ е останал толкова назад благодарение на своето духовенство и на своите учители.

Аз се чудя на заблуждението на сегашните учители. Наскоро в Пловдивската гимназия полудяла една ученичка. Учителите, лекарите търсят причината за полудяването, но не могат да я намерят. Аз съм изучавал този въпрос цели десет години и зная причината за полудяването; казвам: внесете в ума даже на най-силния човек две противоположни мисли и той непременно ще се побърка – те произвеждат голямо сътресение на нервната система, нарушаване на вътрешната хармония в човека, или, на окултен език казано, излизане на човешкия двойник вън от тялото, а на негово място се настанява друго същество. Който разбира законите, може да върне двойника назад и да възстанови нормалното състояние на човека.

Ученичката, която заболяла, по наследство от майчина линия носи разположение към полудяване, някога и майката била разстроена. Аз зная дълбоката причина за това – всяко полудяване се дължи на някакви любовни връзки. Когато млада мома се разстрои, това показва, че е имала любовни връзки с някой момък и той я е изиграл; отблъсната от него, от родителите си и от обществото, тя не може да издържи това голямо напрежение и заболява. С други думи казано: присадката се счупва, трънът се показва и човек се проявява като луд.

Като не знаят причината за това заболяване, казват, че ученичката заболяла от моето Учение. Аз съм готов да направя опит да я излекувам, но с условие да повярвате. Готов съм да направя опита в присъствието на това момиче, на Светия синод, на целия учителски състав в Пловдив и на целия български народ. Ако всички се решат да служат на Бога с Любов, да забравят своите дългове и грехове, аз съм готов да кажа само една дума и да излекувам

болното момиче – по друг начин не съм съгласен да го лекувам. Ако не се съгласите, ще го оставя да се лекува по естествен път, докато му дойде умът на мястото.

Като следя какви хора говорят за мен, виждам, че това са все учени: учители, лекари, хора с висше образование – историци, математици, естественици. Защо са толкова пристрастни? Защо не изследват работата научно? Ако ученичката е заболяла от моето Учение, аз ще изправя грешката си. Но преди да говорите, изследвайте въпроса добре. Не се самозаблуждавайте; нека истината излезе налице, всеки да я чуе и разбере. Аз се чудя на учителите, които толкова лесно се поддават на един стар навик, на старото патриотично чувство „Да не погине нашият народ“. Всеки народ може да погине, но кога – когато няма Любов в себе си. Под *любов* разбирам пълно безкористие навсякъде.

Питате трябва ли да се зачита властта; трябва, но кой може да зачита? Любовта зачита. Трябва ли да се почита Църквата? Ако я обичаш, ще я почиташ – като обичаш някого, ти го почиташ, а като не го обичаш, не го почиташ. Може да лицемериш, но това не е Любов.

Някой лесно може да се откаже от мен заради Църквата, но това е политика. Ние нямаме политика, но се ръководим от следния свещен принцип: Истината е всякога Истина. Ние сме прями, искрени. Мога ли да се откажа от хляба, от водата, от въздуха и от светлината – не мога; да се откажа от тях, това значи да искате моята смърт. Да се откажа от светлината – невъзможно ми е; да се откажа от въздуха – невъзможно ми е; да се откажа от хляба – невъзможно ми е; мога ли да се откажа от своите мисли и чувства – не мога. Изобщо, не мога да се откажа от това, което Бог ми е дал. Мислите и чувствата ни са заради нас; въздухът, светлината, Слънцето са заради нас – ето защо всички трябва да проповядваме повече въздух, повече светлина, повече Слънце. С по-малко храна можем, но да бъде чиста и здрава.

Сега ще ви разкажа една интересна приказка. Някога живял голям магьосник със слугата си. Като трябвало да измете стаята си, той казвал на метлата: „Хайде, метла, измети добре стаята ми!“, метлата напускала мястото

си и веднага измитала стаята. После той казвал: „Метла, донеси вода!“, тя взимала съда и донасяла вода. Като му трябвали дърва, магьосникът казвал на брадвата: „Хайде, брадва, да ми насечеш дърва!“ и тя веднага изпълнявала желанието му. Слугата наблюдавал как господарят му заповядвал на метлата, на брадвата и си казвал: „И аз мога да заповядвам“. Един ден господарят му казал: „Хайде, иди сега да ми донесеш вода!“. Слугата отишъл в стаята, където била метлата, и казал: „Хайде, метла, иди да донесеш вода!“; метлата отишла за вода, изсипала я на мястото ѝ и отишла втори път, след това трети, четвърти, пети път: носела вода и я изливала, носела и изливала – всичко се напълнило с вода. Слугата се видял в чудо, казвал ѝ да спре, но тя не го разбирала – той не чул господаря си какви думи казва на метлата, когато не иска повече вода. Веднага се затичал при господаря и му казал: „Господарю, направих една голяма беля, всичко се напълни с вода“. Господарят отишъл при метлата, казал: „Слушай, метла, твоето място е в ъгъла“ и тя веднага се прибрала на мястото си. Слугата забравил да каже на метлата, че мястото ѝ е в ъгъла.

Съвременното духовенство е забравило да каже: „Парички, вашето място е в ъгъла“. Това се отнася до всички – парите, с които си служим, трябва да стоят в ъгъла. Да иска човек много пари не е лошо, нито е грешно, но първоначално човек е желал добродетели. Сега иска неща, които са отживели времето си. Ще бъде смешно младата мома, завършила университет, свирещa на пиано, да играе с кукли; и това не е лошо, но минало е времето, когато тази мома е играла с кукли. Сега и тия наши приятели искат да ни върнат назад, във времето, когато сме играли с куклички. Как е възможно аз, който съм завършил университет, да си играя с кукли – сега искам да се занимавам с други неща, да върша други работи. Ще ми налагат епитимия, като отцепник от Църквата, да направя 500 поклона; и това не е лошо, добра гимнастика е. Ще се наведа 500 пъти, но как ще се вдигам – не е малко, 500 пъти. После ще се наметна с един халат и ще постя 15-20 дни. Покаях ли се с това? Външно е така, но не и вътрешно, в сърцето.

И аз мога да ви накарам да клякате, но покаяние ли е това? В душата ми трябва да се яви вътрешно желание да правя всичко съзнателно – тогава и халатът ще бъде на мястото си. Да се преклониш, но пред кого – пред Любовта. Всички на работа! Още утре ще взема мотиката, ще отида на лозето и ще кажа: днес ще направя не 500 поклона, а 1500; ще се поклоня пред един чукан, пред втори, пред 1500 чукана и ще кажа: благодаря, че можах днес да подишам чист въздух и да прекопая 1500 чукана. Така ще направя добро и на себе си, и на чуканите.

Какво правят религиозните днес – поклони. Не е този пътят, това е заблуждение. Можеш да се поклониш, но пред ябълката – тя очаква твоя поклон. Можеш да коленичиш, но пред твоята болна сестра – ще коленичиш, за да измиеш краката ѝ, да ѝ услужиш. Ако трябва аз да наложа на някого епитимия, тя ще бъде следната: ще го накарам да посети 500 бедни семейства и да им се поклони, т.е. да им донесе хляб и дърва; ако има болни между тях, ще им накладе огън, ще им даде хляб, ще им сготви топла чорбица, а ако има възможност, ще им даде по една дреха – това наричам аз наказание, то има смисъл.

Такова наказание налага и Бог: когато иска да накаже някого, Той му дава богатство – къщи, ниви, лозя, и му казва: „С това богатство искам да оправиш живота си“. Ще кажете, че богатите са щастливи хора; не, те са най-нещастните – те са изпратени на Земята да плащат дълговете си, на тях е наложена най-строгата епитимия. Днес свещеникът влиза в дома на богатия с почит и уважение; не, той трябва да му каже истината: „Братко, съблечи официалните си дрехи, облечи работническия халат и започни да работиш. Аз те пратих на Земята да се покаеш, дадох ти богатство не лично за теб, но да изплатиш всичките си грехове. Ако днес не направиш това, никога няма да го направиш. Ако така изпълниш задачата си, ще бъда доволен от теб“. Това значи покаяние – ще обикаляш бедни, болни, страдащи и на всички ще помагаш; това значи да изпълниш Божията воля, това значи да приложиш Учението, което проповядвам. Това е задача на всеки човек, на всеки свещеник.

Какво прави свещеникът – като дойде някакъв празник, той вземе кръста и китката в едната ръка, кот-

лето с вода в другата и тръгва от къща в къща да ръси; това всеки може да направи. И аз мога да взема котлето и да обиколя цяла София, но искам котлето ми да бъде пълно с Любов; като пъхна китката във водата, да поръся хората с капките на Любовта и да кажа: братя, ръся ви в името на Любовта, която отваря сърцето на човека към слаби и угнетени, към онеправдани и страдащи“.

Преди няколко години дойде един свещеник от варненските села да ме ръси. Казах му: почакай малко, ако е за пеене, аз пея по-добре от теб. Защо носиш този златен кръст в ръката си? Отвори сърцето си, да ти покажа Любовта си; готов съм по-скоро теб да целуна, отколкото кръста – ти си живият кръст, когото всеки може да целуне, няма защо да разнасяш този кръст. Искаш да покажеш, че си православен; това не е учението на Христа, т.е. на Любовта, това е лицемерие. Да носиш кръста отвън, това значи да петниш Христа; носи кръста вътре в себе си, а не отвън. Ти искаш да печелиш с този кръст; не, хвърли го, той е опозорен, ти си живият кръст.

Ако искам да покажа, че съм православен, теб ще целуна; готов съм да целувам живите кръстове на православието, но не и златните. Стопете златните кръстове и парите раздайте на бедните. Ще кажете, че като говоря така, подронвам престижа на Православната църква; че той отдавна е паднал! Ще дойде ден, когато всеки ще каже на своя ближен: „Братко, познавам твоя жив кръст в сърцето и в ума ти. Готов съм да ти помогна и да те повдигна“.

Сега, като говоря така, не искам да станете много меки, не искам да бъдете и много твърди – и едното е опасно, и другото. Искам да бъдете умни и предвидливи. Като говоря за духовенството, аз зная какви ще бъдат последствията, но не се страхувам. Ще кажете, че ще си напакостя; няма какво да си напакостя. Това, което правя, е в името на Божията Любов, на Божията Мъдрост и Истина, в името на Божията Правда и Добродетел – важно е на тях да не пакостя, а не на себе си; щом имам тяхното съдействие, и аз, и вие ще се радваме на благата в живота. Какъв смисъл има да ви говоря сладки думи, а да нямам Любов; да ви прегръщам и целувам, а зад гърба си да държа въже за обесване?

Аз искам първо духовенството, което говори за Син Божи, да Го познае – нека покажат на хората кой е Син Божи, кой е Синът на Любовта; Той не е в мъртвите форми на Църквата. Казват, че съм криел нещо; вярно е, имам скрити неща, но те са извън България, извън света, те са много далеч – на Небето. Вечер, когато искам да изучавам световете, излизам, ходя там, където човешки крак не стъпва и човешко око не прониква, и след това се връщам. Казват, че в Търново съм имал скришна стаичка; каква скришна стаичка е тя, когато съм пускал да влязат в нея хиляда души? Там имало скрита някаква тайнствена, особена икона; това не е икона, но картина, която показва развитието на човешката душа. Ние нямаме икони, на които да се кръстим и които да целуваме. Аз бих поставил когото и да е от вас вместо икона, всеки ден ме посещават десетки живи икони. За предпочитане е да се молиш на жива икона, отколкото на дървените – с живите икони влизаш в общение, може да размениш мисли с тях.

Свещениците и владиците мислят, че имам някакъв план против тях. Аз нося в ума си съвсем друга мисъл, не се занимавам с тях; бих ги държал в своя ум, те щяха да бъдат благодарни, но аз нося в ума си идеята за благото на цялото човечество. Аз мисля за благото не само на човечеството, но и на всички животни и растения. Желая на всички същества да живеят в Любовта и да придобиват добродетели. Имате страдания, но вървете напред, бъдещето е пред вас. Така аз гледам на нещата, така трябва да гледате и вие.

В душата на всекиго нека седи идеята да се живее по братски. Ако не постигнете нещо, не се обезсърчавайте. – „Защо не можем да постигнем желанията си?“ Защото не сте познали Любовта в нейната пълнота. – „Аз я познавам.“ Като Мъдрост позна ли я; като Истина позна ли я; като Правда, като Добродетел, като Милосърдие позна ли я – не си я познал. Велико нещо е да познаеш Любовта. Като я познаеш, ще бъдеш толкова предвидлив и искрен, толкова смирен и милосърден, че и цар да си, като дойде при теб твоят беден брат, веднага ставаш, посрещаш го задоволяваш нуждите му.

Сега аз ще ви представя една жива картина за Любовта. Аз съм в едно общество от благородници, всички са добре облечени, с добра обхода; разговарят, смеят се и се веселят. Между тях е попаднало едно бедно момиченце, кръгло сираче; то се сгушва, срамува се да не видят скъсаните му дрехи. Тук го побутнат, там го побутнат, никой не му обръща внимание; то си мисли: „Нямам майка и баща, няма кой да ми се радва и да ме обича. Всички ме гледат студено и презрително“. Аз поглеждам към детето, разбирам мъката му, приближавам се към него и го питам:

– Как си? Както виждам, ти си добро дете.

То се усмихва и пита:

– Така ли, аз пък мисля, че не съм добро дете. Никой не ме поглежда, не говори с мен. Никой не ме обича.

– Ела с мен да се разходим.

Хващам го за ръката, разговарям с него и се разхождаме. То забравя мъката си, забравя, че е окъсано и босо; състоянието му се променя, то се развеселява и си казва: „Има Господ и за мен“. Душата му се стопля, разтваря се и то разбира, че има Един в света, Който при всички условия може да обича – окъсано, с боси крака, Бог спира вниманието си върху него; то чувства безкористната Любов на Бога и се насърчава. Казвам му:

– Хайде сега да отидем да си поиграем! И аз ще събуя обувките си и заедно ще тичаме по росната трева.

Как мислите, това момиченце, като се върне от разходката и пак влезе между хората, ще изпита ли същото стеснение и мъка, както по-рано? То си казва: „Сега ще понасям всички страдания с лекота: хули, обиди, бой“. Като види моето засмяно лице, то ще се освободи от ограниченията и ще стане силно да носи страданията. Аз ще го запиша в училище да се учи – така то постига своя идеал. По този начин постъпва Любовта, така работи Бог в света.

Велик е Бог, мощен и силен е Той. Обръща внимание на бедните, обидените, оскърбените, изоставените от всички. На богатите Той не се изявява, но дойде ли при бедния, веднага Му се открива и казва: „Не бой се, има Един в света, Който те люби“. Той е Синът Божи, Синът на Любовта, Той повдига падналите до висотата на Божественото съзнание, за да могат и те, като всички, да дишат чистия въздух, да възприемат Божествената светлина.

Да повдигнеш човека до себе си – това е обществен морал, който трябва да владее навсякъде. Ние се молим за ония, които пътуват по море, за болните, за страдащите; ние се молим за падналите в морално отношение, те са болните в света. И днес Христос носи камшика – какъв камшик? Камшикът на Любовта. Който свещеник опита този камшик, той придобива Любов. Като не разбира учението на камшика, той казва: „Господи, всичко се свърши с мен, но аз ще служа на правото учение“. Не е въпроса до камшика. Ние можем да дадем повече и на свещеници, и на владици, и на учители. Желая този камшик да засегне повече хора – защо? За да дойде Любовта в тях.

В цялото човечество се забелязва едно раздвижване – слизат Великите Братя отгоре и носят Мъдрост и Знание; те ще изменят условията на живота и ще оправят света. Знаете ли какво могат да направят тези Велики Братя – те могат да вдигнат Земята с ръката си и да я носят в пространството. Възможно ли е това – възможно е, разбира се. Ако аз мога да вдигна сто килограма с едната си ръка, за мравката това е чудо, и за най-силните мравки това е невъзможно. Как ще ме разберете, ако ви кажа, че тези Велики Братя носят Земята на ръцете си – ще кажете, че Земята се върти около оста си. Кое е по-вярно: моето твърдение или твърдението на учените?

Казвате, че колелата на колата се въртят и движат колата напред, аз пък казвам, че конете движат колелата, а те – колата. Вярно ли е това? Ако нямаше коне, щеше ли да се движи колата; ако не беше коларят с камшика в ръка, конете щяха ли да се движат? Чудни са хората, като искат да ме убедят, че колата се движи, че Земята се върти, че Слънцето също се движи. Съгласен съм и с вас, но казвам, че конете карат колата, а коларят подкарва тях с камшик в ръка – това са символи, но има нещо по-велико – Великата Разумност, която управлява всичко в света, тя осмисля живота; където се прояви тя, всичко придобива друг израз, нова светлина. Когато Великите Светли Братя дойдат на Земята, отвсякъде ще потече благословение, всеки ще вади от джобовете си и ще дава. Те ще кажат: „Ние идем на Земята, за да изпълним волята на Бога, на нашия Велик Баща. Ние сме вашите голе-

ми братя и вие трябва да ни слушате“. Питам: ще бъдете ли доволни от тях, ще им благодарите ли?

„Защо ние не можахме да го изпъдим?“ – защото не вярвате във вашите Велики братя. Защо работите на българите не се нареждат добре – защото са се обезверили. Защо не вярват – защото не им се говори Истината, защото нямат Любов. Защо нямат Любов? Защото Духът не ги е посетил. Сега в България ще стане обратното, т.е. онова, което не се очаква – народът ще изпревари духовенството, той ще влезе по-напред от тях в Царството Божие. Народът разбира живота по-добре от тях. Това не е упрек, но истина.

Какво решение е издал Светият синод – да се препятства на Новото учение и на неговите последователи, понеже то щяло да съсипе народа. Според мен тяхната мярка ще съсипе народа, а не ние. Българският народ страда от живеница и ако не приеме Новото учение, ще се съсипе. Ако българският народ не приеме Христовото учение, като Любов, както е дадено от Христа, нищо няма да постигне. Сам Христос казва: „Син Человечески не дойде да Му послужат, но да послужи“.

Сега ще ни говорят за Христа, Който живял преди 2000 години. По-лесно се говори за умрелите, отколкото за живите, аз съм сит на тази философия. Мъжът на някоя жена умре, тя се почерни и плаче: „Колко много го обичах!“. Докато е бил жив, тя му чукала сол на главата, карала се с него, а сега се представя, че го обичала: ходи на гробищата, пали свещи, плаче. Той се обажда от гроба: „Слушай, жено, не вярвам в нищо и не искам да изляза от гроба. Тук ми е по-добре, отколкото вкъщи“. Защо умрелите не се връщат? Веднъж освободили се от тялото си, те са по-доволни, отколкото на Земята. Може ли волът, избягал в гората, при бистрата вода и зелената паша, да се върне в обора – той казва: „За нищо на света не се връщам в обора. Тук е по-хубаво, отколкото в задушливия въздух на обора“. И умрелият казва: „Онзи свят, в който съм сега, е хиляди пъти по-хубав от човешкия. Кое може да ме привлече при вас: яденето ли, облеклото ли, къщите ли, науката, изкуството, музиката ли, вашите мисли и чувства ли, вашата любов ли? Нищо не ме привлича при вас. Ако е за музика и изкуство, и тук ги има“. Въпреки всичко има нещо, което ме привлича – това е Божественото във вас; то расте и се развива. Заради него, заради Любовта, готов съм да дойда при вас, да работя за моите братя. Да виждаме Божественото в човека и да работим за него; не само аз, но всички да работим!

Някога, като говоря, повишавам гласа си – с това нарушавам закона на Любовта. Неприятно ми е, че някога си служа с горчиви думи. Това е неизбежно. Нужно е да бъда внимателен, учтив, както към себе си, да не ви обидя с нещо – това изисква благородството на човека. Най-малкото навъсване ви огорчава – това е човешко. Аз тегля думите и постъпките си на везни, да не ви обидя. Като говоря за братя или сестри, спирам се и проверявам думите си – как им се отразяват. Зная, че Бог живее във всяка душа и не искам да остане нито една крива мисъл в съзнанието им. Аз искам да бъда искрен към себе си и към вас; да ви обичам, както обичам Божественото в себе си. Не е въпрос да ви направя щастливи – Земята е училище, а не място за щастие.

Аз искам да оставя в ума ви мисълта да бъдете свободни по ум, сърце и душа. Ако има нещо, което не обичам, това е измамата, ето защо, като дойдете у дома, ще ви предложа най-чистото ядене, което може да ви освежи и облагороди; всяко нещо, което ви давам, трябва да отговаря на думите ми – това изисква законът на Любовта, в това е приложението на Новото учение. Всички трябва да работим с усърдие, с Любов, и можем да работим. Това изискват Великите Братя, това изисква Христос от вас.

Някои си представят, че като дойде Христос на Земята, сам ще посее житото, та като възкръснат мъртвите, да имат готова храна; детинско схващане – значи Христос ще погледне към гробовете и ще каже: „Братя, хиляди години са ви опявали и заблуждавали. Ето, дошъл е часът, станете, излезте от гробовете си; свършиха се годините на робството“. Над всеки гроб ще слезе по един от Великите братя, ще махне камъка над него и ще каже: „Свободен си вече, минаха дните на робство и заблуждения. Влезте в безсмъртието!“. Кой ще опява възкръсналия? Светите

старци мислят какво ще стане с мен, като умра непокаян. Ако трябва да се покая, ще се обърна към Господа, Той ще постави епитрахила си над мен – друго покаяние не зная. Ще кажа: Господи, Ти ме изпрати на Земята да проповядвам. Свърших работата си, нямам нужда от нищо друго. Не се нуждая от пари; ако в мен се яви и най-малката мисъл за възнаграждение, напускам работата си и ще отида в една планина, както направи Мойсей, там да се подвизавам. Че са ме отлъчили от Църквата, не е вярно това; пръв аз съм се отлъчил от всички лъжи и неправди, от всякаква злоба и омраза.

„Защо ние не можахме?“ Да, зная защо. Аз зная за Бога това, което те не знаят. Аз съм видял това, което те не са виждали, и живея там, където те не са живели. И който иска да ме изпита какво съм, нека дойде при мен, у дома. Онзи, който мисли, че съм лош, че съм хитър, че съм омагьосвал, хипнотизирал, нека дойде при мен, да поговорим един час; като излезе, той ще види в какво съм го омагьосал. Такива работи у нас няма. Аз ще му говоря колко е велик Господ, колко е велика Природата, ще му говоря за Светлината. И той ще говори. Ще се поразходим, ще разговаряме, ще седнем приятелски да си похапнем и ще се разберем. Това е животът на Земята. Някои се страхуват; заради Любовта няма защо да се страхувате. Питат: „Православен ли си?“. Няма защо да бъда православен – ние сме синове Божии. Единственото име, с което кръщавам моите последователи, е *синове Божии*. Това са най-честните слуги, които искат да служат на Бога, които не лъжат и които служат по Любов.

„Защо твоите ученици не можаха?“ Христос казва: „В това е Учението – вие говорете право и положително“. Всичко вече е свършено на Земята, Новото идва, ще видите; Новото ще изникне в една нощ, изведнъж ще дойде и Земята ще рухне. И светът ще има нов изглед – за кои? Само за съзнанието на ония хора, у които има чувство, те ще видят новото. Мравките нищо не знаят за човешката култура, за човешката философия. Нашето съзнание се пробужда, иде Новата култура в света. Тя е идейна, тя е положителна, същевременно тази култура е и материална, и духовна, и Божествена. Материална е по

своята форма; духовна е, защото ще подобри отношенията между мъжа и жената и те ще живеят идеален живот: мъжът, като влезе вкъщи, сърцето на жена му ще трепне и жената, като влезе вкъщи, сърцето на мъжа ѝ ще трепне. Лицата на хората ще бъдат весели, няма да има грубости. Земята навсякъде ще бъде пълна с благородни хора и във всичко ще се вижда култура.

„Защо ние не можахме?“ Те не можаха, а ние можахме. И казва Христос: „Онзи, който вярва в Мен, и по-големи работи ще прави“. Това подразбира закона на Любовта. Днес Христос прави по-големи работи. Хората мислят, че Христос е същият, както преди 2000 години; ако сега дойде на Земята, Той ще прави по-големи, по-чудни работи. Сега едни разискват, че Христос е Бог по еволюция, а други поддържат, че Той е Бог по естество. Това са неразбрани неща – какво значи по еволюция, и какво – по естество? Този въпрос е толкова трънлив, че аз няма да го започвам. Ще се спра само върху това – по еволюция. Съществено е да разбираме Истината. Съществена мисъл е, че ние трябва да сложим най-напред живота си на здрава основа, на една разумна Любов, която да не раздвоява чувствата ни. Новата култура ще се основава на Любовта, но не както ние я схващаме; нашата любов не е в състояние да понесе, да претърпи обидите.

Христос, Който бе толкова силен в Любовта, бе попитан от Бог:

– Какво искаш?

– Искам да спася човечеството.

– Уповаваш ли на Себе Си, вярваш ли, че можеш да го спасиш?

– Вярвам.

– Ще те опитаме.

Като Го сложиха на кръста, пак Го попитаха:

– Вярваш ли, че можеш да спасиш човечеството?

– Мога да го спася.

– Но как?

– Не се съмнявам, че ще помогна на хората.

Тогава гласът каза:

– Свърши се! Право мислиш, че ще ги спасиш.

Сега и на мен искат да кажат: „Защо си дошъл да си губиш напразно времето в България? Ние си имаме Църква“. Когато дойде Христос, за да проповядва Своето Учение, евреите нямаха ли Църква? И те не Го ли питаха защо е дошъл? И каква Църква имаха те – не както сегашната, учени бяха техните равини. Питаха Го: „Защо си дошъл?“. Аз казвам: аз не дойдох, аз не съм дошъл още; като дойда, работата ще бъде опасна. Вие чувствате между вас Господа – Той се проявява и казва: „Вие не вършите работите си както трябва“.

Сега, аз не искам да се обиждате. Има една Велика истина в живота. Герои трябва да бъдете, всичко да понасяте. Мнозина обещават да направят нещо, но не го правят; кажи и го направи, всички трябва да бъдем изпълнителни в обещанията си. Със свещениците няма защо да се борим. Ако е за борба, нека знаят, че аз ще направя едно заявление до Бога. Сега няма да го направя още, но това ще бъде. Ако е да се защитавам, има кой да ме защитава – онези, които ще се застъпят за мен, са толкова силни! Зад мен са милиони и те представят такова войнство, което би разтърсило Земята – това е Божествено войнство! Питате: „Къде са, да ги видим!“. Ще ги видите. Техните ножове проникват навсякъде, невидими са те. Като ги гледам, ножовете им са готови, но аз им казвам: почакайте още. Ще кажете: „Той ни плаши“. Не, с това искам да ви покажа, че тези интелигентни, благородни Същества могат да направят много нещо, но те са толкова снизходителни и Бог е толкова търпелив, че оставят хората сами да дойдат до разкаяние.

„Защо ние не можахме?“ Необикновена Любов е нужна на хората, Любов да се проповядва! Как ще влезете в Новата култура, как ще посрещнете утрешния ден – той е съдбоносен за вас. Ти си чиновник, но чиновничеството не разрешава въпроса. При законите, в които ще влезете, трябва да бъдете искрени. Ще се пробуди вашето съзнание и вие ще видите всичките ваши минали съществувания, всичко ще се разкрие пред вас.

В Писанието се казва: „Ще се отворят книгите на Живота; ще бъдат съдени и живи, и мъртви“. Те взимат буквата на закона. Трябва да бъдем съдени, това ще бъде

един много тържествен ден. Как ще бъдем съдени – добрите ще бъдат съдени, като ги награждават. В бъдеще само добрите ще бъдат съдени, грешните няма да дойдат пред съд. Лошите хора, грешните, ще бъдат съдени на Земята, а ние ще съдим праведните – това ще бъде благоволение към тях. Всички ще бъдем съдени, големи наказания ще има и всеки ще понесе наказанието си; и като го приемеш, лицето ти ще бъде радостно, че си удостоен с Великия вечен живот. Наказание поука от Бога – Той ще учи хората и ще им даде Мъдрост.

Пак ви казвам: вложете Любовта за основа и от нейно гледище бъдете смели и в нищо не се самозаблуждавайте. Трябва да дадете пример на разбиране в света. И млади, и стари да кажат: „Тук си прав, тук не си прав“. И аз бих желал българите да се отличават с такъв характер, че каквото кажат, да го изпълнят. Например някой обещава да дойде в три часа, а иде в пет – два часа закъснение! После търси причини да се извинява. Обещаваш да услужиш на някого и не изпълниш обещанието си; бъди точен, каквото обещаеш, трябва да го изпълниш. Имаш някакво убеждение; смело изповядвай убеждението си, не се страхувай. Ако нямаш убеждение, това е друг въпрос. Питат те в какво вярваш; ще кажеш: „Вярвам в Бога на Любовта, Мъдростта и Истината, вярвам в Бога на Правдата и Добродетелта“. Ама нямало Правда в света; и за това си има причини, но ще дойде ден, когато всички ще видят Правдата. Казано е в Писанието: „Бог ще изтрие всяка сълза от очите на хората и скръб не ще да има“. А сега? Сега е денят, когато богати и бедни, учени и прости трябва да служат на Бога.

Сега аз желая да събудя Божественото във вас, защото моето Божествено е и ваше и вашето е мое. Това, което аз печеля, и вие печелите; това, което вие печелите, и аз печеля – така трябва да мислите всички. Аз се радвам, като чуя, че някой от вас свири и пее добре. Като вървя из града, където чуя хубаво пеене или свирене, спирам се, за да слушам. Радвам се на успеха на всяка душа. Радвам се на вашите светли мисли, на вашите благородни чувства, на вашите добри постъпки. Не се интересувам от вашите дрехи, от вашите къщи и богатства; интересувам

се от успеха на вашата душа и на него се радвам, затова моля Господа да подобри условията ви.

„Защо ние не можахме?“ – защото нямате Любов.

Защо и българите не успяват – Любов нямат, Любов им трябва; Бог помага на онзи народ, който има Любов. – „Неправда има в света.“ Не, няма неправда, но днес действат законите на кармата, на строгата неумолима карма. Ще видите, че само онези народи успяват, имат бъдеще, които постъпват справедливо и благородно. Само онзи народ успява, който има за основа Любовта, Правдата и Свободата; където е лъжата, никакъв успех няма. И от българите се иска в основата им да лежи Правдата, това се иска и от всеки човек.

Като говоря така, някои от вас са вътрешно недоволни, протестират в себе си: „Ние не сме лоши“. Добри сте, братя, добри хора сте, горе сте ябълки, долу, в корена, – тръни, дивачки. Имаш Любов, но долу си трън. – „Какво да правя?“ Ще измениш коренно живота си в основата, в почвата и дивачката ще стане ябълка. Как ще стане това – приемете Христа в себе си, приемете Великия брат на човечеството. Приемете Го като Единствен добър човек, като Единствен, Който има Любовта, Който има Мъдростта, Който има Истината в себе си. Приемете Го като Единствено същество, от Което произлиза всичко добро. Това е Бог.

Ние сме лъчи от Бога, Който се проявява в нас; като знаете това, не се стремете да бъдете добри – Бог е добър, а вие дайте възможност на това Добро да се прояви във вас. Щом си лъч от Бога, ти ще мислиш за Него, за Царството Божие. Следователно можеш да бъдеш като Бога, но не по-горе от Него, никой не може да надрасне Бога. Той е безграничен, безпределен, безконечен, Той е непостижим в своите пътища.

Досега Бог се е проявил за нашето съзнание като Любов, като Мъдрост, като Истина, като Правда и като Добродетел. Каква е същината на Бога зад нашето съзнание – не знаем. Хиляди и милиони години са нужни, за да познаем величието на Бога. Великите братя, за които казвам, че носят Земята на ръката си, застават пред Бога с всичкото си смирение, те виждат в Неговото

лице Онзи, Който държи с малкия пръст на ръката Си не само Земята, но цялата Вселена, всички светове, Той носи всичко. Велик е Бог, необятен, безграничен е Той. Можете ли да си представите каква грандиозна идея, какво необятно понятие е Бог?

Да застанем пред Бога като Любов, с всичкото си смирение! Да се спрем пред Него в мълчание – нищо повече. Като кажем: „Бог е Любов“, душата ни да се изпълни с благодарност, с мисъл, с Истина. Велик е Той, велики са всички, които изпълняват Неговата воля с Любов. Велики сме и ние, понеже изпълняваме Неговата воля.

24 декември, 1922 г., София.

Простри ръката си!

Простри ръката си!
От Марко, 3:5

Съвременните учени си задават въпроса какво е щастие и се стремят да го обяснят научно; други си задават въпроса какво представлява светът – и те се мъчат да го обяснят; трети се запитват какво нещо е животът. Казвам: щастието, светът, животът са загадки, сложни задачи с много неизвестни, които трябва да се решат. Понякога човек мисли, че разбира живота, понякога мисли, че не го разбира: когато работите на богатия вървят добре, той мисли, че разбира живота; щом работите му се объркат и касата му се изпразни, мисли, че не го разбира. Когато денят е ясен и топъл, птицата хвърчи добре и разбира живота; щом падне мъгла и завали дъжд, тя се обърква и не разбира вече живота.

Човек знае много неща, но лесно може да ги забрави – трябва ли да ви се доказва това? Ако дам на учениците да решат известна задача, те ще видят, че макар да са я решавали някога, са я забравили; и музикантите са учили много неща, но като се опитат да свирят, виждат, че са ги забравили, особено мъчните парчета; правистът забравя някои закони, проповедникът – някои проповеди. Много проповедници изучават проповедите си наизуст, искат да им върви гладко като по вода, но като се качат на амвона, всичко забравят. Случват се изненади с човека.

На какво се дължи забравянето? Има много причини за това. За изяснение на въпроса ще си послужа със следната картина: в ясен слънчев ден минаваш през позната местност; накъдето и да се обърнеш, всичко ти е познато: всеки връх, всяка долина – не можеш да се объркаш. Но се случва да минаваш през същата местност в тъмна облачна нощ – пред теб мъгла, нищо не виждаш; казваш си: „Чудно нещо, тази местност ми е позната, всеки кът ми е известен; какво стана сега, че не мога да се ориентирам? Забравих пътя, не зная накъде да вървя“. Забравил си, защото и отвън, и вътре в теб е тъмно, нямаш нужната светлина. Щом излезеш от тъмната нощ и влезеш в ясния слънчев ден, казваш: „Аз зная пак толкова, колкото и по-рано“.

И тъй, Космосът е сложна задача, която сме длъжни да разрешим; и ден след ден ние го правим. Например задача е защо човек трябва да яде и пие – не може ли Разумната природа да ни освободи от това нещо? Щастие или нещастие е яденето? За богатия е щастие, за бедния – нещастие; когато на трапезата на богатия сложат тлъста, добре опечена кокошка, той е щастлив; когато бедният няма нищо за ядене, той е нещастен и се пита защо трябва да се яде. И като си жаден, а не можеш да задоволиш жаждата си, пак се питаш защо трябва да пиеш вода. Докато кокошката е на трапезата, и детето може да реши задачата – взима кокошката, отрязва си оттук-оттам и се чувства щастливо; ако няма какво да яде, ще плаче – не може да реши задачата си. При това интересно е как човек се е научил какво да яде и какво – не. Като види органична материя – месо, зеленчуци, плодове, веднага ги използва; щом дойде до неорганична материя, например камъни, той казва: „Това не е за ядене“. Учените обясняват това и техните обяснения са верни, но за нас това е задача. Човек не може да използва камъните за храна, но вижте какво правят растенията – като попадне на канара, растението се нагажда и там: постепенно започва да работи върху нея, докато изкара известни елементи като храна за себе си. Мъховете растат по камъните, оттам черпят своята храна, но и те се нуждаят от дъжд и слънчева светлина.

Христос казва: „Простри ръката си!“ – ето една задача. „И там беше някой си човек, който имаше ръката си изсъхнала“ (ст.1) – той ходил тук и там да се лекува, молил се на мнозина и когато бил крайно обезнадежден, срещнал Христа, Който му казал: „Простри ръката си!“. „Изправи се посред и каза им: „Простено ли е в съботен ден да прави някой добро или да прави зло? Да спаси ли душа, или да погуби?“ (ст.4).

Думата *фарисей* е с двояко значение – днес тя няма добро значение, но навремето е означавала учен човек, от висок род, благороден. И сега има такива думи

и изрази. Например тежко на онзи, на когото кажеш: „Ще те науча аз!“, обаче този израз има и добро значение – ще научиш някого на нещо; ако употребиш този израз с лошото му значение, ще ти отговорят: „Ще ме научиш, но ще видиш ти!“. Ето защо, като говори, човек трябва да мисли, да преценява думите си, за да не ги изопачат. Ако сега кажеш на човека *фарисей*, той ще се обиди, но навремето тази дума е била почетна; ако отидеш в Македония и кажеш, че си българин, опасно е – защо? Това са задачи, които трябва да се решат; това е противоречие – на какво се дължи? Това е задача за вас.

Много религиозни системи са съществували и до днес съществуват; те изхождат от принципа, че Бог е Любов, Мъдрост и Истина, но въпреки това между тях има разногласие – защо? Първият сняг е чист, бял, приятен за гледане; след време той става черен, кален, смесва се с пръстта; ако на него посееш жито, то няма да израсте, защото като изгрее Слънцето, снегът ще се превърне в черна вода, а не в пръст. Коя е причината за изопачаването на благородните и възвишени идеи на човешката душа? На този въпрос могат да се дадат много отговори. Според някои съществуват лоши сили, които объркват работите, и добри, които ги оправят. Как е възможно всесилният и всемогъщ Бог, Който е създал света, да създаде два вида сили – едните добри, а другите лоши? Ще обясните научно, че в даден случай известна сила работи като Добро, а в друг – като зло; да, ако преядеш, и най-добрата храна ще произведе разстройство в организма.

„Простри ръката си!“ – какво означава това? Простирането на ръката не е обикновено, то има вътрешен смисъл. Когато писателят простре ръката си и започва да я движи върху хартията, от нея излиза нещо; когато царят простре ръката си, това има смисъл. Ръката представлява велик символ – кога? Когато всеки ден я простираш и се запитваш: „Живея ли аз съобразно своята ръка?“. Според някои хора ръката е механичен инструмент; и това е вярно. И езикът е механичен инструмент, но кажеш ли една дума с него, можеш да запалиш целия свят; малък е езикът, но чудеса прави.

В този смисъл и ръката е активна сила, която се проявява чрез човешката воля, а волята е велик израз на човешкия дух – това е велика истина.

Съществуват няколко вида истина: истина от физически характер, т.е. истина, която възприемаме с едно от петте сетива; истина от морален характер, която се отнася главно до бъдещето; отвлечена истина, която почти няма допирни точки с физическия свят. Според някои отвлечена истина е вярата на човека в задгробния свят. Какво отношение има вярването в задгробния живот към физическия живот – почти нищо. Понякога отношението между този и онзи свят е такова, каквото между живота на човека и жабата – какво ще се ползва жабата, ако ѝ разказваш нещо за човека? Едни вярват в другия свят, други не вярват; не е лошо, че вярваш или че не вярваш. Ако не виждаш връзката между явленията и законите на двата свята, естествено е да не вярваш; всъщност вярваш или не вярваш, има връзка между двата свята.

Първоначално водата е била някъде в пространството, далеч от повърхността на Земята; според учените след време водородът и кислородът се съединили в отношение 2:1 и образували парата; после парите се сгъстили и образували водата; като замръзнала, водата се превърнала в лед – това са състоянията, през които минава водата. Коя е причината материята да изменя състоянията си? Ще кажете, че причината се крие във външните условия. Така е, външните условия влияят и върху хората, не само върху материята. В какво се заключават външните условия? Аз наблюдавам как котката играе с опашката си и не може да разбере, че опашката е нейна; тя гледа на нея като на нещо отделно от себе си и като я стисне, заболи я и започва да мяука. Като питате за причината на нещастията, казвам: „Причината за нещастията е фактът, че вие сте хванали опашката си, стискате я като чужда и сами си причинявате болка“. – „Как да се справя с болката, с нещастието?“ Не стискай опашката си. Опашката е символ на животинския ум – докато животното има опашка, умът му работи и то е активно; щом му отнемете опашката, активността му изчезва. Следователно животното ще хванете за опашката,

а човека – за езика. Когато животното минава в човешка форма, ролята на опашката се замества с тази на носа – между носа и опашката има известно съотношение.

„Простри ръката си!“ Проявата на ръката е един велик процес; това се вижда от нейното устройство, от съчетанието на нейните линии. Кой не е изучавал ръката? Както съвременните лекари изучават мускулите на тялото, така и хиромантите са изучавали най-подробно човешката ръка. Лекарите са дали много неща на човечеството, но не са дошли още до изучаването на ръката. Те познават много добре анатомията и физиологията на ръката, но от гледището на хиромантията тя има и друго предназначение. И езикът извършва три служби. Първата е при храненето, там играе ролята на слуга – посреща гостите и ги упътва накъде да се обърнат, как да се движат, посочва им вратата към главния вход; щом изпрати едни гости, очаква други; като свърши тази работа, сяда на едно място и мълчи. Втората служба е говоренето – от езика излиза красива реч, декламира, пее и които слушат, казват: „Отличен език!“. Като престане да посреща гостите, да говори и пее, езикът пристъпва към третата служба – прави своите научни изследвания и доклади; казва на господаря си какъв е вкусът на веществата, каква температура имат. И ръката е нещо сложно, поради което трябва да се изучава.

„Простри ръката си!“ Ако проникнете във вътрешния смисъл на това изречение, ще разберете, че то крие в себе си магическа сила. Като се обезсърчи, човек спуска ръцете си надолу и казва: „От мен няма да стане човек, липсва ми нещо“ – следователно видиш ли човек със спуснати ръце, преплетени крака, ще знаеш, че е обезсърчен. Кажи на този човек: „Простри ръката си!“; когато простре ръката си, в ума му ще се яви мисълта какво трябва да прави – докато има ръка, той знае какво може да прави.

Ще кажете, че трябва да се говори на хората ясно, определено; и аз бих желал да видя човек, който говори ясно, разбрано – днес повечето хора говорят неразбрано. Голямо изкуство е да говориш. Защо не може да се говори разбрано – защото хората са изгубили първоначалния език, на който са говорили. Те не знаят и своя първичен

произход. Според някои учени човек е произлязъл от микроб; лесно е да се каже това, но откъде се е появил този микроб? Един знаменит американски негър, проповедник, разказвал на слушателите си как Бог е създал света и човека: „Бог направил човека от най-фина кал, после го сложил на плета да съхне. Вдъхнал в него дихание на живот и той станал жива душа“. Един от слушателите го запитал: „Кой направил плета?“ – „Това не е твоя работа“ – отговорил проповедникът. Значи лесно е да се каже, че човек е произлязъл от микроб, но кой създаде микроба?

Сега и вие често си мислите, че обяснявате нещата. Химиците казват, че от съединяването на кислорода с водорода се образува вода; влезте по-дълбоко и намерете причината, която ги кара да се съединят. Аз не разглеждам въпроса повърхностно като религиозните хора. Казвам, че тия елементи се съединяват, защото се обичат; афинитета между тях ние наричаме обич. Колкото по-лесно се съединяват два елемента, толкова по-голяма е обичта помежду им; щом се съединят, от тях се образува нещо ново. Сегашните учени отиват по-далеч и говорят вече за йони на елементите; те дават различни обяснения, но аз не приемам, че първоначално човек е произлязъл от микроб. Други са тълкуванията на окултната наука – според нея първоначално човек е бил велико същество, с голяма разумност, знаел е много повече от сегашните учени. Щом се изявил в света, той произнесъл първо думата *любов* – ключът на живота. Къде е този ключ сега – изгубен е и до днес окултистите търсят изгубения ключ. Които поддържат това твърдение – за произхода на човека от микроб, те са изгубили ключа.

Днес никой език няма този ключ, всички съвременни езици са без ключ и всички религиозни хора нямат ключ. Във всички религии се говори за Бога, но не със същинското Му име – на български казваме Бог, на турски Аллах, но това са преводи на първото име на Бога. Първият човек, който назовал Бога с истинското Му име, е изгубил тази дума, затова хората и до днес говорят неразбрано. Говориш на Бога, но Той не те слуша; Бог ще те разбере само тогава, когато произнесеш истинското Му име.

Един ден вървя по улицата и чувам някой да казва: „Шшт-шшт!“; аз си вървя, не обръщам внимание. Казвам му: „Приятелю, по име ще ме извикаш – ще кажеш: *Господин* ....., и аз ще разбера какво искаш; с *шшт* работа не става“. Така и на религиозните казват, че трябва да вярват в Бога, но със заповед работа не се върши. Важно е да се знае истинското име на Бога. В кой Бог да вярваш? Турчинът казва: „В Аллах ще вярваш“. Това са все неразбрани въпроси.

Сега ние говорим научно, изнасяме самата истина. Поради неразбраната същина на Бога, в сегашната религия, както и в миналите, има голям упадък. Който се занимава с математика, трябва да разбира всички отношения в нея. Казвам: 1:2 = 2:3; какво означава тази пропорция? Математикът знае значението на единицата, той разбира и думата *едно*, но какво означава единицата, едното? Ще кажете, че единицата е права линия. Под *единица* разбираме онази Първоначална сила, която е поставила всичко в действие и е станала осезаема за хората; значи проявлението на Едното във всяко отношение наричаме *единица*. Тогава казваме: онази материя, която е възприела Единицата и изявила всички нейни форми, се отнася към двойката, т.е. към условията, както двойката се отнася към тройката, т.е. към изявените вече резултати. С други думи казано: бащата (1) се отнася към майката (2), както майката (2) се отнася към сина (3); това означава пропорцията 1:2 = 2:3. Първо бащата обича майката, после майката обича детето си – това е закон.

Като казвам *обич*, във вашите умове изпъква обичта в сегашните ѝ форми. Какво е било първоначално отношението между хората? Те не са се раждали така, както сега – защо? Всеки слънчев лъч, който минава през пространството, сам по себе си е жив; той е съзнателна сила, която може да се превърне в живо същество – това твърдение може да се оспорва, както днес се явява спор около създаването на човека. Питаш някого:

– Ти беше ли там, когато Бог създаде човека?

– Така е писал Мойсей.

– Да, но и Мойсей не е бил там.

Има обаче хора, които са били там. Силата на Христовото учение се заключава в това, че Той казва за Себе Си: „Когато светът се създаваше, Аз бях там“. И наистина, когато Христос дойде на Земята, Ученето Му се състоеше само от една дума и Той предаде Своето учение само в тази дума – коя е тя? Днес никой не я знае: нито православни, нито католици, нито евангелисти. Ако ме слуша някой от тях, ще каже, че не говоря истината; нека докажат, че те са прави. Изобщо, когато нещо се отрича или доказва, то трябва да става по правилата и изискванията на науката; нещата се доказват и отричат научно.

Ето, и аз казвам, че Бог е Любов. И аз говоря за Любовта, но това, което досега съм говорил за Любовта, е далеч от самата Любов, от първичната дума *любов*; и досега още говоря за Любовта с преводен език. Който изговори първичната дума на Любовта, той е в състояние да стопи и най-мъчнотопимите метали – огън е тази дума. И златарят си служи с особена духалка; като я постави в пламъка и насочи златото срещу нея, то веднага се стопява – по друг начин не може да се стопи. Оплакваш се от мъжа си, че е твърд, груб; занеси го на златаря, да го стопи – той ще го сложи на пламъка срещу духалката, ще духа и след малко мъжът ще се стопи и ще почернее. Като го види, жената ще се уплаши, но златарят ще го пусне в киселина и като го лъсне, той ще светне, ще се превърне в чисто злато – видоизменил се е. Не се страхувайте от нищо. Попаднете ли в огъня на Любовта, ще се стопите и ще се превърнете в злато.

Какво е религията – изкуство, подобно на златарството: да знаеш как да топиш златото и да правиш от него пръстени, огърлици и други златни украшения. Какво е животът – изкуство за придобиване на добродетели и да знаеш как да се кичиш с тях. Казваш, че си религиозен, защото се молиш на Бога; важно е как се молиш. Да застанеш прав и да шепнеш молитви – това не е молитва. Как се е молил Давид[37]? Давид се е молил най-добре, когато е бил гонен. Тази молитва е особена. Човек се моли най-добре, когато го гонят; щом спре гоненето, и молитвата спира. Докато живееш в охолство, като цар, ти не можеш да се молиш; друг е въпросът да те

поставят при големи страдания, при големи изпитания и гонения – тогава ще се молиш както трябва.

Представи си, че си вързан с въже и те пуснат да висиш над пропастта; ще се молиш ли? Ще викаш: „Господи! Господи!“ – това е молитва. А тъй, насърбаш се с топла чорбица, наядеш се с печена кокошка и после да се обърнеш към Бога и да кажеш: „Господи, благодаря Ти“ – това не е молитва. Докато кокошката е в стомаха ти, не можеш да се молиш.

Не ви упреквам, но обяснявам защо животът ви няма добри резултати. Първото условие за молитвата е човек да изоре нивата си; ще мине с плуга по нея четирипет пъти и тогава може да я засее, иначе колкото и да плаче, никой не може да му помогне – бодили и тръни ще растат на нивата му. Който види изораната нива, ще се спре пред нея и ще каже: „Приятелю, аз имам хубаво семе, искам да посея твоята нива“. Казваш: „Скърбя, тъжен съм“ – изора ли нивата си? – „Не съм я изорал.“ Впрегни ралото си, изори нивата, посей я и после плачи колкото искаш. Тогава плачът ти ще бъде намясто и ще принесе своето благословение.

„Простри ръката си!“ Човекът с изсъхналата ръка е плакал много, но преди това е орал и сял. Христос му е обърнал внимание, защото е заслужил. Като го излекува, Христос се обърна към събралия се при Него народ и го запита: „Позволено ли е на някого да прави добро в съботен ден?“; всички мълчаха, никой не Му отговори – защо? Защото понякога е опасно да се говори и аз зная това – понякога трябва да мълчиш. Човек може да говори всичко само пред хора, които го разбират.

Понякога чувам как моите слушатели изопачават думите ми – цели опашки им прикачват, понякога големи колкото опашките на лисиците, за които е говорил един американски проповедник, който обичал да преувеличава нещата. Като знаел своята слабост, той помолил един приятел да го коригира с особен знак. Веднъж проповядвал за лисиците, които Самсон[38] хванал и които се отличавали по това, че имали дълги опашки. В увлечението си проповедникът казал: „Тези лисици имали опашки, дълги по четири метра“; приятелят му дал знак да намали. Проповедникът казал: „Струва ми се, че опашката на лисицата не може да бъде толкова дълга – трябва да е била до три метра“; приятелят пак му дал знак. – „Може да не са и три метра, но около два...“ Така намалявал, докато стигнал до половин метър; приятелят пак дал знак. – „А не, повече не намалявам!“ Обикновено хората преувеличават нещата, все удължават опашката на лисицата. Какво означава дългата опашка – изопачаване на известна мисъл, т.е. криво тълкуване на мисълта.

„Простри ръката си“ – каква мисъл е вложил Христос в тези думи? Първо, Той е искал да помогне на сакатия, като същевременно е внесъл светлина в неговия ум. Закон е: когато светлината проникне в човешките очи, тя ще донесе своето благословение. Като говоря за Новото учение, аз нямам намерение да измествам друго учение. Светът върви напред, религията и науката също напредват – не съм аз, който измества старото. Който е дошъл до известно развитие, той продължава да върви напред; ако спре някъде, скъпо ще плати. Всеки знае, че златното време на неговия живот е ученичеството – вземе тетрадките и книжките си и хайде на училище. Майката и бащата се грижат за него, а той не мисли за нищо. И ние трябва да бъдем ученици, за да научим първата дума. Тя е изгубена, но трябва да се намери – това ще произведе коренна промяна в човека и именно тази промяна подразбира новораждането, за което се говори в Евангелието; тази дума ще бъде основа на новия живот, където няма болести, няма и смърт.

Смисълът на живота не е в това да живееш добре, смисълът на християнството не е в спасението; смисълът на всичко е в безсмъртието: да станеш безсмъртен, да влезеш при онези условия, където се проявява Божественият живот. Не можеш ли да станеш подобен на Бога? Това е желанието на Бога, това е желанието и на всеки баща. Кой баща желае смъртта на децата си? Бог, Който е всемъдър, всеблаг, не може да иска смъртта на децата Си. Следователно и ние искаме да бъдем като Бога – как? – „Да бъдем като Бога – това е богохулство!“ Да, ти можеш да бъдеш като Бога – благ, да живееш като Него, да бъде душата

ти пълна с Божията Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел – това е Бог. Сила се иска за това.

Само добродетелният човек е силен; добродетелите са условия за проява на силата. Който няма добродетели, подобен е на замръзнала змия – и най-страшната боа, пренесена на студен климат, ще се вцепени и ще бъде безопасна. Без добродетели не можеш да проявиш никаква смелост и решителност, никакво благородство, нищо възвишено. Те са необходими за всички хора: за майки и бащи, учители и ученици, свещеници и владици, управници и общественици. Истинският живот започва с добродетелите.

Казвате, че яденето е от първа необходимост. Че трябва да ядем, по това спор няма, но какво трябва да ядем? Ето един въпрос, върху който се явява спор: вегетарианци ли трябва да бъдем, или месоядци? Че трябва да пием – и върху това спор няма, но какво да пием: вода, вино, ракия или друго питие? Трябва да имаме Вяра – и върху това спор няма, но в какво и в кого да вярваме? Едни казват, че трябва да вярваме в Бога, други – в Любовта, трети – в науката. Вярата зависи от културата, от развитието на човека. Когато съзнанието на хората се пробуди, те вече имат убеждение – в какво се заключава то? Кое е това убеждение не мога да ви кажа; всеки сам ще дойде до него – кога? Когато намери първата дума, когато намери загубения ключ.

Аз съм посветил целия си живот в търсене на тази дума и съм я намерил. – „Кажи я и на нас.“ Не е позволено да споделя една свещена идея или една свещена дума с човек, който е прекарал живота си в ядене и пиене, в задоволяване на своите слабости. То е все едно да повериш богатството си на своя разпуснат син – вместо да го използва разумно, той ще злоупотреби с него. Той ще постъпи както онзи млад американец, който прахосал наследството си за шест месеца. Като единствен наследник на дядо си, той получил 30 милиона лева. Веднага съобщил във вестниците, че дава възможност на всички свои съграждани в продължение на три дена да ядат и пият колкото искат за негова сметка. След шест месеца останал без пет пари в джоба си и се принудил да продължи стария си занаят – говедарство. Ако сега и на вас дадат такова богатство, няма да направите повече от това, което е направил младият американец.

Като забогатее, човек има две възможности – да падне или да се повдигне. В първия случай той използва богатството си за своя сметка – направи няколко големи хубави къщи и ги дава под наем на непознати и приятели, но скоро разваля отношенията си и с едните, и с другите: този не платил наема си, онзи не платил. Той ги дава под съд, разплаква ги; отношенията между наемателите и него стават враждебни – като го видят, те казват: „Изедникът пак иде! Не знаем какво да правим“. Ако богатият е разумен, така ще постъпи с богатството си, че пръв той ще се повдигне – ще направи няколко къщи и ще каже на един от приятелите си: „Моля ти се, иди при най-бедните семейства в града, предложи им да живеят в тези нови къщи без наем, без грижа за утрешния ден. Ако те питат чии са тези къщи, няма да казваш името ми; ще кажеш, че един добър човек ги осигурява, без да иска нещо от тях, и ще живеят в къщите, докато са живи“. След време той ще ги посети, ще си поговори с тях, да види как гледат на живота. Като разбере, че с това вярата им в Доброто се е усилила, и той ще си каже: „Има добри хора в света, заслужава да се живее!“.

Как постъпват повечето хора днес? Светският човек, като направи добро, постоянно го споменава и казва: „Аз направих това добро“; религиозният казва: „Аз обърнах този човек към Бога, аз го спасих. Едно време той беше лош човек, сега стана добър“. Така постъпил един варненски богаташ със своя беден съсед: той го срещнал на улицата и му казал: „Съседе, отивам на пазара; ела с мен да ти купя нещо, да направя едно малко добро, да ме споменаваш“. Отбили се в една касапница; богатият купил един черен дроб, дал го на бедния, за да си сготви чорба, и двамата си тръгнали заедно; колкото познати срещнал, богатият все казвал: „Купих на този човек един дроб, да си направи една чорбица“.

Днес се проповядва на хората за спасението, за това кой щял да ги спаси. Никой никого не може да спаси. Казва се, че Христос спасявал хората; видели ли

сте Христа? – „Не сме Го видели, но вярваме в това.“ Познавате ли Христа? – „Не Го познаваме.“ Знаете ли как спасява Христос, изучавали ли сте това изкуство? Не е все едно да казваш, че Христос спасява хората, и да знаеш какво е спасението. Казваш, че твоят учител свири хубаво; ти знаеш ли да свириш? И ти трябва да свириш като учителя си.

Казано е: „Така да просветнат вашите дела пред човеците, че като ги видят, да прославят Отца нашего на небеса“. Сега аз изнасям своята проповед и мога много добре да я развия точка по точка. Ще кажете: „Отлична проповед“; това не е достатъчно. Като казваш, че Христос спасява хората, трябва да знаеш как става това спасяване. Досега никой не е казал как спасява Христос. Ако искаш да научиш това, ела при мен, аз ще ти покажа как става. Ще направя един кръст и ще забия с по два гвоздея ръцете и краката ти на кръста; след това ще те поставя в гроба, където ще прекараш три дни; на третия ден Бог ще те извади от гроба и тогава ще разбереш как Христос спасява света. След възкресението Си Христос каза: „Даде Ми се всяка власт на Небето и на Земята. Идете сега да проповядвате Моето Учение“. Който повярва в закона на Любовта, той ще бъде спасен.

Сега и вие ще изучавате коя е първата дума. Аз желая да дойдат всички религиозни хора, да кажат коя е първата дума, с която е назован Господ. Коя е първата дума на детето към майката? Ще кажете, че първата дума е *мама*; не, преди нея е казана друга дума, която вие не сте чули. Колко е плакало, колко е говорило детето, докато каже първата дума; тя е казана преди първия плач. Майката казва: „Детето заплака“; тя е чула плача на детето, но не и първата дума. И досега хората чуват само плача на детето. Защо не се чува първата дума? Защото някои същества, шашармаджии, удрят с тъпан около детето, за да не се чуе първата дума, която ще изговори то. Когато раждаше, майката трябваше да чуе тази дума; хиляди и милиони години са изминали откакто жената ражда, но никоя майка не я е чула. Само една жена я е чула, но коя е тя няма да ви кажа.

Павел казва: „Родих ви“; раждането подразбира първичната дума. Когато вие я чуете и разберете, тя ще осмисли сегашния ви живот, всички философии, всички учения ще придобият нов смисъл. Аз ще ви обясня важността на тази дума, без да ви казвам коя е тя. Представете си един трудолюбив момък, който копае градини, ниви, лозя, докато един ден забогатее. Той има на разположение всичко, каквото пожелае, но няма възможност да си избере възлюбена на сърцето; ходи тук-там и се пита: „Защо ми е това богатство без другарка?“. Такова беше и положението на Адам в Райската градина – той търсеше своята възлюбена. Когато Бог създаде Ева, Адам чу само плача ѝ, не можа да чуе първата дума и каза: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми“. Понеже Адам не чу първата дума, Бог му каза: „Ще излезеш вън от Рая“. Значи след дългия си сън Адам чу само това, което и майката чува при раждането на детето – Ева заплакала и Адам казал: „Тази е плът от плътта ми и кост от костта ми“.

Сега всички разискват какво представлява жената и се казва, че е плът и кост от човека; не, това не е жената – тя носи в себе си първата Божествена дума, която спасява света. Аз нямам думи, с които да изкажа какво нещо е жената. Тя е дева, девица, която ражда. Това, което вие казвате за жената, не е жена. Според вашето разбиране жената е опорочена, продала се е на някого – казва: „Няма кой да се грижи за мене, нямам подслон, ще се оженя“. Девата, която носи първата дума в себе си, е силна; тя не се нуждае от мъж, не търси ничия подкрепа – тя е по-силна от всеки мъж, от всеки човек. Това е човешкият дух. За духа още спорят: принцип ли е той, сила ли е.

Сега, като говоря така, аз не засягам вашия живот. Аз имам предвид целта, към която се стремим, смисълът на живота. Всеки иска да бъде щастлив – майката, бащата, децата, учителят, свещеникът, но въпреки това никой не е. Бих желал да дойде при мен някой щастливец, да запиша името му. Досега никой не е дошъл – защо? Защото никой не носи първата дума в себе си. Казано е в Писанието: „Роденото от Духа дух е; роденото от плътта плът е“. Роденият от Духа не пита православен ли си, вярваш ли в Бога, от коя партия си; родените от Духа

веднага се познават. Аз съм готов да пожертвам всичкия си имот за родения от Духа, всичко, каквото имам. За тия, които носят първата дума в себе си, в Писанието е казано, че преди да се помолят на Бога, Той ще отговори на молитвата им. Тяхната душа е чиста и възвишена и Любовта отговаря на всеки техен зов. Това е Учението, което трябва да се проповядва на хората.

Сега между тях се явява един груб спор. Аз съжалявам за това, че хората първо се бият, изпочупват главите си и трябва да дойдат лекари, да ги превързват и чак тогава да си говорят братски. Какво братско има в това? Счупил си крака на брат си, той – твоята ръка; и двамата сте превързани и казвате: „Глупава работа излезе нашата“. – „Е, така е казано в Писанието, че ще влезем хроми, слепи“; не, има нещо изопачено във вашата мисъл.

Христос казва: „Простри ръката си!“. Разбирайте право Христовите думи, не ги изопачавайте; Христовите думи и думите на Павел лесно могат да се изопачат. Павел казва: „Царството Божие не е в ядене и пиене“; на друго място се казва: „Каквото ви дадат, яжте и благодарете“ – кога е казано това и при какви условия? Когато дава отговор на стиха, че Царството Божие не е в ядене и пиене. Има нещо по-високо от яденето и пиенето. Знаете ли какво ядат и пият Ангелите? Питат ме каква е разликата между Духовния и физическия свят: съществата от Духовния свят ядат и пият както хората, но те напълно асимилират храната, без никакъв остатък; затова там няма отходни места, няма кухни с тенджери, чинии, метли. Там културата е много висока. Къщите им са красиви, с особен стил; като видиш една къща, ще кажеш: „Това е къща!“. Те не спят на легла като нас.

Когато Мойсей се качи на Синайската планина, Бог му показа модела, по който да направи скинията. Каквито и усилия да правят хората, мъчно могат да постигнат нещо. Решено е да изпратят делегация в онзи свят и като се върнат, да представят модели от всичко, което са видели там. Днес всеки тълкува кое как да се направи, но моделите им не се реализират; един проповедник каже едно, друг каже друго. Не, ще отидеш горе, ще видиш какви модели има там и като слезеш,

сам ще ги направиш; каквото има в Духовния свят, точно това трябва да се приложи и на Земята. Мойсей, като видя модела на скинията, направи я точно такава, каквато му показаха. И като питате какъв е Духовният и Божественият живот, казвам: ще отидете горе и ще ги видите. Какво трябва да бъде Братството? Като знаеш методите как да се живее, не остава нищо друго, освен да ги приложиш. Всички идеи, които се разпространяват между хората, са добри, но нямат методи за приложението им в обществения живот.

Прилагането на новите идеи има място в новата, възвишената култура. Следователно не мислете, че Духовният свят е нещо отвлечено; според мен най-великото, най-реалното в света е Духовният живот. Ние сме сенки на този живот – даже най-крайните материалисти, като комунисти и социалисти, в приложението са по-големи идеалисти от духовните хора. Днешният свят се е обърнал с главата надолу: например онези, които на теория са духовни, в практическия си живот са материалисти.

Ние се радваме на идеалното, чистото, възвишеното. Няма защо да спорите дали някой вярва, или не – за нас въпросът е поставен другояче. И онзи, който не вярва, и онзи, който вярва, нямат първата дума в себе си; и който се моли по три пъти на ден, и който не се моли, и те нямат първата дума в себе си. Едните са честни и казват: „Отчаяли сме се, вече не вярваме в нищо“, другите казват: „Ние вярваме“; но религиозните хора трябва да си признаят, че не познават Бога. Казано е: „Това е Живот вечен – да познаем Теб, Единаго, Истиннаго Бога и Христа, Когото Си проводил“. Вечният живот трябва да има резултат. След това казвате, че Истината се заключава в това да познаете Бога. Познаваш ли Го – имаш ли Вечен живот? Всеки трябва да носи Вечния живот в себе си. Този Живот не се основава на принципа на щастието, но на принципа на висшата разумност.

И тъй, вие ще вложите в ума си мисълта, че никой не може да напусне живота си, но ще гледа да намери в него онази дума, която някога е изгубил. Тази дума е заровена някъде, и то толкова дълбоко, че цялата си къща

трябва да разровиш, т.е. да прехвърлиш през съзнанието си цялото си минало, да обиколиш цялата Земя от единия до другия край, но да я намериш; ако я намериш, ще бъдеш свободен, ще имаш светлина в ума си, чистота в сърцето си и сила във волята си и тогава каквито и проблеми да се явят в живота ти, ще можеш да ги разрешиш и ще помагаш на по-малките братя.

Ще кажете, че сте се объркали от моите думи, и ще питате: „Ти намерил ли си тази дума?“. Дали съм я намерил, или не, това се отнася до мен, то няма да ви ползва. Ако нося един хляб, скрит от другите, аз ще си мълча – защо? Защото веднага ще кажат: „Нали си брат, дай хляба!“; достатъчно е да разберат, че нося хляб, и ще започнат да се трупат около мен десетки хора. Ако дам на всички по една хапка, ще остана гладен. Добре е всеки да си носи по един хляб.

За вас въпросът за хляба е отвлечен. Казваш, че вярваш в Господа Исуса Христа, а мислиш за хляба. Сегашните хора не вярват в Господа, а в хляба и като го видят, казват: „Ето моя Господ“. Един казва, че вярва в Господа, но не е готов да услужи на ближния си даже с един лев – защо? Страхува се да не остане без пари – значи той вярва в парите. Според мен има смисъл да вярваш в хляба, но не и в парите. Хлябът внася живот, сила в човека; когато е гладен, той няма разположение за нищо, няма сила да свърши някаква работа, но щом се нахрани, хлябът внася в него разположение да учи, да работи, да се моли. Един ден, когато намериш първата дума, достатъчно е само да помислиш за хляба, и ще се нахраниш; а сега месиш, печеш и тогава ядеш. Ако си жаден, веднага ще се намериш мислено пред извора и ще задоволиш жаждата си. Може ли такъв човек да бъде нещастен?

Днес много хора продават честта и съвестта си само за хляб. Колко сестри и братя са пропаднали само заради хляба! Житото е затворено в хамбара и да умира човек от глад, никой не го отваря. Свещениците говорят за Христа, проповедниците – също, но и едните, и другите не знаят как се проповядва; те трябва да кажат: „Братя, да намерим първата дума, за да се отворят всички хамбари“. Намерете изгубената дума, за да

се отворят всички хамбари; намерете изгубената дума, за да се отворят вашите сърца. Под *хамбар* разбирам човешкото сърце – то да се отвори така, че всички хора да приемат благословението, което иде отгоре, то е общо за всички. Десетки деца измират в един ден. Ще кажете, че така е било писано; не е така, Христос казва: „Не е определено да бъдеш сакат, с изсъхнала ръка“. „Простри ръката си и ще бъдеш спасен“ – защо? Ти си срещнал човека, който има първата дума в себе си, той се отнася към всички братски и с Любов.

Днес и вие сте срещнали Христа; познавате ли Го? Ще кажете, че еди-кой си прилича на Христа; не е там въпросът. Кажи истината – Той ли е, или не е; Слънцето ли е, или не е. Каква е разликата между Слънцето и нашия огън? Грамадна е. За да опиташ силата на човешкия огън, трябва да бъдеш близо до него; колкото по-близо си, толкова по-добре ще ти бъде. При Слънцето обаче колкото си по-високо, толкова е по-студено. За да се грееш на Слънцето, ще намериш тихо място, запазено от вятъра, и тогава ще се грееш колкото искаш. То еднакво огрява всички и еднакво дава. Такова нещо е Божественото – то лекува както Слънцето. Човешкият огън не лекува, обаче няма болест, която да не се лекува от Слънцето. Изложиш ли се на огнището да се лекуваш, ще пропаднеш; хиляди хора са пострадали от човешкото огнище. Като говоря за Божията Любов, за Божията Мъдрост и Истина, струва ви се, че ви се говори за непознати, отвлечени истини.

Често се питам: „Като съм говорил и говоря толкова много на хората, защо не могат да приемат Истината?“ и след това си отговарям: „Те нямат първата дума в себе си – значи това не зависи от тях, а от вътрешните условия, при които живеят“. И житното зърно не може да расте навсякъде – ако го посадите на високо планинско място, няма да порасне; ако порасне, няма да узрее; ако го посадите в долината, там ще израсте и плод ще даде. И в живота най-благоприятни условия дава долината.

Ако искаш да намериш свещената дума, трябва да се освободиш от всички връзки, които те ограничават. Това не значи да се покалугериш. Искаш да станеш

свещеник, да служиш на Бога; ти можеш да станеш свещеник, владика и пак да не намериш свещената дума. Как ще я намериш – като заемеш последното място в света; това място е до вратата на Царството Божие. Ти ще намериш по-скоро първата дума като последен слуга, отколкото като човек с високо положение.

Следователно вървете напред! Който иска да напредва, той ще се освободи от ограниченията. Не казвай на мъжа си или на жена си, че отиваш да търсиш изгубената дума; дълбоко в душата си кажи: „Аз сам ще разреша въпроса“. И свещеникът да каже дълбоко в душата си: „Аз ще разреша този въпрос: ще намеря първата дума, с която Господ е назован – тя е изворът на Любовта“. Една дума търси всеки – първото име на Баща си. Ще намериш името на Бога, за да получиш наследството, което Той ти е оставил. Само така можеш да станеш наследник на своя баща или дядо – това е нашето призвание в Космоса.

Какво се иска от човека – да се пробуди неговото съзнание. Като говоря така, мнозина мислят, че имам някаква задна цел. Те се заблуждават – аз не се интересувам от това, което хората вършат; аз не се интересувам и от сенките, които художникът хвърля на своето платно. Защо са тези сенки? За да се даде по-голям ефект на живота, но сенките не са истинският живот.

Значи първата задача на всички е да намерите онази дума, с която е назован Бог; тя е думата, с която Любовта се изявява на хората. С нея Космичният човек е посрещнал своята Любов; какво ѝ е казал той и какво е отговорила тя на своя възлюбен? Каква е първата дума на учителя към своя ученик и какъв е отговорът на ученика? Коя е първата дума на свещеника, с която е назовал Господа? Аз не говоря за сегашния свещеник, един е първият Свещеник. Каква е първата дума на майката, с която тя посреща новороденото си дете, и какъв е отговорът на детето? Това са важни жизнени въпроси, социални въпроси, които трябва да се разрешат правилно.

Съвременното общество се нуждае от умни хора, които знаят да прилагат великите закони на Битието. Много закони има, но кой ще ги прилага? За всички

длъжности в света са нужни просветени, възвишени, благородни хора. Има такива хора, но всяка служба, всяко управление се опорочава от хора, които не знаят как да изпълняват своите задължения, които не познават законите на живота. Църквата се опорочава пак от такива хора; домът се опорочава от майки и бащи, които също не знаят законите. Ето защо човек трябва да се върне към онова първично състояние, когато е познавал всички закони.

Какво се иска от човека, за да се върне към първичното състояние на хармония и мир – диамантена воля. Това е задача на бъдещето. Ако живееш интензивно и съзнателно, ти можеш да преживееш миналото си в един час; ако нямаш тази будност, ще го изживееш в хиляди години. Сега е време да се справите с миналото и да работите за бъдещето си. Ще кажете, че това може да се отложи за друго прераждане или като отидете в другия свят; не се лъжете – това, което свършите днес, е най-важно. Не мислете, че Същества на онзи свят ще се занимават с вас – те няма да ви погледнат; не искат да знаят кога сте дошли и кога ще се върнете. За тях е важно знаете ли езика им, разбирате ли го; ако не знаете техния език, ще се върнете както сте дошли – това е факт. Вижте какво знаят онези, които се раждат на Земята – питате ги какво има на онзи свят, нищо не знаят. Вижте какво знаят вашите заминали – викаш баща си, питаш го какво има в другия свят и той нищо не знае; викаш майка си, тя казва, че нищо не вижда, освен тъмнина. Много естествено, колкото са знаели на Земята, толкова ще знаят и в другия свят. Има някои заминали, които виждат и разбират, но те са малко; те са работили на Земята съзнателно и в другия свят продължават да работят.

Хората спорят има ли друг свят, или няма; ако имаш знания, има друг свят, а ако нямаш знания, няма друг свят. Ако имаш пари, има хляб; нямаш пари ли, няма хляб. Стомахът ти е здрав, сладко ядеш; разстроен ли е стомахът, не ядеш сладко. Ако езикът ти е здрав, говориш отлично; ако е парализиран, ще се спъваш в говоренето. Това са отношения, зависимости. Ще кажете, че това са обикновени работи. Има смисъл човек

да разисква върху известни въпроси, но да се ползва от тях. Трябва ли като схоластиците да правите изчисления колко духове могат да играят на върха на една игла? Представете си, че пет-десет хиляди или милион духове играят на върха на иглата; какво печелите вие? Това е губене на време. После разисквате какви са тези духове. Не, има съществени въпроси, които заслужават вниманието на хората.

Ето един съществен въпрос, който Христос е изнесъл: „Аз Съм живият хляб, слязъл от Небето, и който Ме яде, има Живот в себе си“ – какво означава тази мисъл вие сами ще изтълкувате. Ще кажете, че в Христовото учение има много противоречия. Например казано е: „Ако те съблазнява дясното око, извади го!“ – как ще приложим този стих, трябва ли да си извадим окото? Това е велика истина, скрита в една отрицателна форма – трябва да се разбира по дух, а не по буква; ще излезе, че всеки, който има две очи, не е приложил Учението на Христа. Христос говори за петте таланта, за петте чифта волове, на друго място казва: „Създайте си приятели от неправдата“ – това са символи, гатанки, притчи, на които трябва да се разбира вътрешният смисъл.

„Простри ръката си!“ – после? Започни да мислиш – какво? Че има един вечен, неизменен Божествен свят. Тази сутрин казвам: в Божиите обещания няма обратни решения – каквото Бог е казал и решил, то е свършен факт. Обезсърчиш се и казваш: „Бог не ме обича, изоставил ме е“; това е твоя измислица. Каквото е обещал, Бог го изпълнява. Не е било и няма да бъде Бог да лиши своя син от наследство. Казано и свършено, Бог никога не се изменя. Помнете: в Божиите обещания няма обратни решения. – „Това не се отнася до мен.“ Ще мислиш право и ще постъпваш добре.

Живейте братски, по Любов, за да опитате Любовта на Бога. Ако не живеете добре, вината е у вас, в Божиите обещания няма обратни решения. Същото се отнася и до Църквата, т.е. до нейните служители – и те трябва да живеят в Любов, иначе и те ще знаят, че в Божиите обещания няма обратни решения. Занимават се кого да изключат от Църквата; те нямат право да изключват,

нито аз имам право да изключвам някого. Да се заемем всички да реализираме Божия план, а не да се изключваме; ще живеем братски, по Любов, да изпълним волята на Бога. Ще живеем както Бог е казал, за да намерим изгубената дума – тя ще ни се открие сама по себе си. Казано е в Писанието: „Когато Ме потърсите с всичкото си сърце, Аз ще ви се изявя“. Христос казва: „Ако имате любов към Мен, ще опазите Моите заповеди“. „Ако Ме любите“ – Христос не говори за обикновената човешка любов. На друго място се казва: „Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище у вас“. „Тогава ще ви кажа първата дума, с нея ще ви се изявя“ – кога ще ни се изяви? Може още днес. Казано е, че ще се покаеш. Готов ли си, покаял ли си се? – „Отдавна съм се покаял. От 20 години съм член на Църквата, какво повече ми трябва?“

„Простри ръката си“ значи да имаш воля, да вярваш, да знаеш, че в Божиите обещания няма обратни решения – по-велико Учение от това няма. Колкото и да си обременен, това Учение ще свали товара, ще те облекчи и ще кажеш: „Ще бъде така, както е казано“. Ще простреш ръката си и ще кажеш: „Ще работя за тази велика истина“.

Днешната беседа беше голяма; ако я забравите, поне едно помнете: в Божиите обещания няма обратни решения. Щом е така, прострете ръката си с дланта нагоре и четете писаното на нея – дланта е написана с математическа точност книга. Много данни съм събрал от тази книга, които са изчислени с точни математически формули; когато имам повече време, ще се занимавам с тях. Човешката ръка е Божествена книга, листите на която постоянно се пишат; много хироманти се ползват от нея.

Изкуство е да се научиш да четеш по тази книга. Тя посочва пътя, по който ще намериш първата дума. Казвам: Христос носи първата дума, Той скоро ще ви срещне и ще каже: „ Простри ръката си“. – „Кой си ти, да ни заповядваш?“ Свършено е вече, изгубено е всичко – простри ръката си и нищо повече. В теб ще влезе новата светлина – светлината на новия живот, и ти ще минеш от смърт в живот. Говори се за възкресението на мъртвите – това са хората, на които Христос е казал: „Простри ръката си!“; това са хора с млади сърца, със силен дух,

които могат да жертват всичко, не мислят за осигуряване – те са осигурени, бъдещето е тяхно. Млади и стари, прострете ръцете си – така казва Христос. – „Ами ако простра ръката си и нищо не стане?“ Ето съмнението; това *ако* спъва човека.

Дръжте се за обещанието на Бога. Понякога обещанията, похвалите и хулите произвеждат един и същ резултат. Ти развиваш една тема, от която зависи твоето бъдеще, дойде един приятел и започва да те хвали; ти влизаш в разговор с него, изгубваш времето си и не можеш да развиеш темата си, отиваш на изпит и пропадаш. Започваш отново да работиш; дойде друг приятел и започва да те укорява за нещо, ти се оправдаваш и пак загубваш времето си.

Не се поддавай нито на похвали, нито на укори. Работи върху темата си и когато свършиш изпитите, тогава ще разговаряш. Не е важно какво говорят хората за нас. Имаш на разположение 15 минути, през това време трябва да срещнеш Христа – Учителят на Любовта. Той ще ти каже една дума, от която ще зависи твоето бъдеще – тази дума ще отвори вратата на Царството Божие за теб. Тази дума ще те постави в нови условия.

„Простри ръката си!“

31 декември 1922 г., София

Поучаваше ги

И отвори устата Си,
та ги поучаваше и говореше.
От Матей 5:2

Ще прочета 66-а глава от Исая.

Макар че е живял преди 3000 години, Исай е бил по-напреднал в разбиранията си, отколкото някои от съвременните философи.

Който коли вол е както който убива человека (ст. 3) – някои привеждат стихове от апостол Павел, където е казано, че всичко, което Бог е създал, може да се яде, но с благодарност.

Който кади ливан е както който благославя идол – значи все трябва да се кади нещо.

И ще докарам върх тях онези неща, от които се боят (ст. 4) – безпокойството у хората не е нищо друго, освен съвременна неврастения.

И да видим вашата радост; но те ще се посрамят (ст. 5) – днес лесно се казва: да се изключи този, онзи. Хората мислят, че като са дошли на Земята, са авторитети, затова изключват държави, Църкви, хора и т.н.

Родила ли би земята в един ден? (ст. 8) – в широк смисъл и съвременните хора са заченали; в умовете им се е заченало нещо благородно. Те очакват да се роди Спасителят, но Той трябва да се роди в душите на хората. Всички трябва да мислят и постъпват еднакво, но това не може да стане изведнъж, а постепенно.

Не бих ли направил да роди? – говори Господ (ст. 9) – някои очакват раждане по плът, но роденото от плът плът е.

И убитите от Господа ще бъдат много (ст. 16) – много от вас не разбират мистичния език, но трябва да знаят, че заблужденията, които съществуват в света и които носят нещастия, ще изчезнат.

Сега ще прочета ст. 2 от гл. 5 от Евангелието на Матей: „И отвори устата Си, та ги поучаваше“. Всички хора разбират глагола *отварям* – врата се отваря и затваря; каса се отваря и затваря; когато се прозява, човек отваря устата си. Това са съзнателни процеси.

Както и да се изясняват понятията, езикът на хората не е точен, не може да определи техните подбуди и подтици. Някои думи имат двояко значение; например думата *вода – вода за пиене* и *жива вода*. Всички живи същества пият вода, но има хора, които не разбират значението на водата – защо? Защото всякога я имат на разположение. Дай на пияницата вода вместо вино, той ще каже: „Водата е за жабите, а виното – за човека“, но ако го лишат за десет дни от вода, да видите как ще я оцени. След това, където види да извира вода, казва: „Вода!“ и душата му се отваря пред водата. Ако съвременните хора разбираха скрития смисъл в думите на Христа, щяха да живеят по друг начин, а не както сега.

Казва се, че има Бог, че има друг свят, но тези неща са неразбрани за хората. Като не разбират вътрешния смисъл на понятието *Бог*, те се хващат за външната форма. Като се каже нещо за Любовта, те питат къде е Любовта – и нея търсят отвън, искат да я материализират. Казват *култура* – и тази дума не разбират. За някого се казва, че е благороден; в какво се заключава благородството на човек? Благородният човек е положителен, неизменен. Какво е *истина* – ето едно понятие, което при сегашните условия остава недостъпно за човешките умове. Конкретно тя може да се определи като отношение между нещата. Истината е духовно, отвлечено понятие; тя има свой обект – Свободата. Отчасти Свободата е нещо материално – който носи Истината, всякога освобождава; като види, че си вързан, веднага ще те развърже и ще каже: „Стани, бъди свободен! Тези връзки те спъват, не са ти нужни“. Ако си гладен, ще те нахрани; ако си жаден, ще те напои; ако си прост, неучен, ще ти даде знания; ако си беден, ще те освободи от бедността. Който има Истината, не търпи ограничени, заробени хора; той обича Свободата, затова освобождава. Онзи, който не разкъсва връзките на хората, който не е готов да нахрани гладния, да утеши страдащия, може да говори за Истината, но тя няма конкретно приложение. Истината се познава по онзи вътрешен стремеж в човека да освобождава обкръжаващите от мъчнотиите и страданията им. Не е въпрос да

се махнат страданията, но да се осмислят; страданията не са нещо външно, те имат отношение към съдбата, към вътрешните прояви на живота.

Често се говори за наследственост. Наследствеността е създадена от хората, а не от Природата – както добрите, така и лошите черти се предават от поколение на поколение, докато станат наследствени: например пиянството, кражбата могат да станат наследствени черти. Мислите ли, че вълкът, лисицата, тигърът, първоначално са били такива, каквито днес ги виждаме; мислите ли, че първият човек е бил като сегашния? Не, първоначално Бог ги е създал едни, но после те са се изменили – това може да се докаже научно. Срещате човек, говорите с него, разбирате какво убеждение и какво верую има, но знайте, че това не е първоначалното негово верую, то му е наложено отвън; даже и вярата на човека в Бога е наложена отвън. Например повечето американски лекари са материалисти, но ще ги видите на първо място в църквата – защо? Клиентите им, големи милионери, са вярващи и за да бъдат в близка връзка с тях, лекарите посещават църквата – значи тяхното верую се обуславя от известни материални подбуди. Ако запитате днес когото и да е защо вярва в Бога и откъде иде тази вяра, ще разберете, че тя му е наложена отвън.

„И отвори Христос устата Си, та ги поучаваше“ – в какво? В Истината. Той говореше на хората да не се заблуждават, да не вярват в онези учения, които ограничават, които връзват човека, които слагат хомот на главата. Не вярвайте в лъжливи учения – Бог ви създаде свободни, да живеете като братя. Ще кажете, че господарят не може да живее братски със слугата си; Бог не създаде господари и слуги, но човеци, които да живеят по братски; господари и слуги – това е човешка измислица. Всички хора са братя и сестри с чисти и свободни отношения помежду си. Живейте с Любовта; светът е широк, за вас е създаден, използвайте го разумно – това е говорил Христос на учениците Си и на народа. Той им е проповядвал за Свободата.

Що е Мъдростта? И тя е нещо отвлечено, но има свой обект – Светлината; където е Светлината, там е

Мъдростта. Същото се отнася и за физическата светлина – където има физическа светлина, там е Мъдростта, там е Знанието. Кой не е виждал светлината, кой не ѝ се е радвал? На светлината хората четат, пишат и учат; около светлината извори текат, цветя цъфтят. Който има Светлина в ума си, той разбира Мъдростта, работи с нея.

Казвате, че човек трябва да бъде мъдър; има ли той Мъдростта, носи ли Светлина в себе си? Отличителното качество на Светлината е, че тя лекува всички болести, всички недъзи. Повечето болести се дължат на отсъствието на Светлина в човешките умове – малцина разбират това. Много естествено – как ти, големият търговец, ще разбереш тази истина? Цял ден седиш пред отворените тефтери, прелистваш ги и казваш: „Иван Стоянов има да ми дава 100 000 лева, даже лихвите си не е платил. Петко Драганов има да ми дава 50 000 лева“ и т.н. Този търговец не вижда външната светлина, не я допуска до ума си – вижда само образите на своите длъжници, които държи в ума си като икони. После тръгва по адвокати, по съдилища, за да ги съди, и след това ще дава клетва пред Господа. Как ще види Светлината, когато носи в ума си десетки дела, заведени против неговите длъжници? Вечерта се върне у дома си уморен, измъчен – защо се е уморил? Цял ден е преглеждал тефтерите си, водил е дела; работа ли е това – на нивата ли е копал, лозето ли е превързвал? Според мен уморен може да бъде само онзи, който е копал на нивата и на лозето.

Сега аз говоря на съвременните културни християнски народи, които плачат за Христа, за Неговите страдания, за това, че Учението Му не е приложено; ето, и аз съм между тях – хайде да започнем да изучаваме Христовото учение и да го прилагаме. Това, което днес християните знаят, не е дори една хилядна част от онова, което Христос е говорил; много неща се изхвърлиха от Христовото учение, защото не бяха в интерес на тогавашните християни – и след това ще ме убеждават какво е учил Христос. Всичко, каквото е проповядвал Христос, не е написано; много велики истини е казал Той, но ги оставиха настрани. След 2000 години, като дойдете пак на Земята, ще разберете какво е учил – тогава хората ще имат истинска култура и ще изнесат Учението на Христа.

Светлината е обект на Христовото учение, на Божията Мъдрост, която носи знанието, с което можем да изправим живота си. Говоря за изопачения живот, защото понякога човек яде повече, отколкото трябва, и после намира, че няма смисъл в яденето. Каква разлика има между онзи, който яде, и онзи, който не яде? Заболееш и преставаш да ядеш, постиш 40 дена, докато оздравееш; това не е привилегия – ти си ял, преяждал си и сега ще постиш, стомахът ти трябва да си почине. Ти си смущавал Небето, оплаквал си се и сега ти казват: „Ще лежиш на леглото два-три месеца, ще постиш“. Като гладуваш известно време, ти постепенно омекваш и започваш да си мислиш: „Да дам ли Иван под съд за сумата, която ми дължи? Не, ще затворя тефтера и ще живея за Бога“, но като оздравееш, забравяш решението си и пак отваряш тефтерите.

Питате защо са болестите в света – те са възпитателно средство, чрез което Невидимият свят изправя хората. Ако съвременните лекари осъзнаваха това, те трябваше да учат своите пациенти как да живеят. Не е достатъчно да пипнеш пулса на болния и да му дадеш някакво лекарство; не, хвани ръката му и кажи: „Аз ще те лекувам, ако си готов да изправиш грешките си, да водиш чист живот“. И след като болният обещае, че ще изправи живота си, тогава лекарят ще го лекува – този е начинът, по който лекарите могат да правят добро на хората. Те имат по-голямо влияние върху тях, отколкото свещениците. Какво ще прави болният, ако му кажеш, че ще го лекуваш само при условие да изправи живота си? Кой лекар постъпва така?

Забелязано е, че колкото повече лекарства и методи за лекуване се откриват, толкова повече болестите се увеличават. Един американски лекар се заел с изучаването на болестите на нервната система; открил около 500 вида такива болести, дал им съответни имена, но и след това продължавал да открива все нови и нови. Като не знаел вече как да ги именува, нарекъл ги с общото име *американски болести* (съществуващи само в Америка).

Колкото повече се работи за откриване на лекарство против дадена болест, толкова повече болести се явяват. Време е сегашните хора да заживеят разумно.

Светът, в който сега живеете, не е несъзнателен, в него прониква Божественото съзнание, поради което всяка ваша постъпка носи своите последствия – това самият живот ще го докаже. Покажете един човек, който, като е живял порочно, да е придобил някакво благо; не само че не се е благословил, но целият му род е изчезнал. Всички хора, всички семейства, които са водили добър, чист живот, са благословени. Защо трябва да живеете добре – за да придобиете истинските блага на живота, да се благословите. Доброто е основа на живота, условие за истинската култура; то съдържа елементите на живота, които дават условия за повдигане на човешкия ум; без Доброто няма живот, няма култура.

Живял си 60 години на Земята, ял си и си пил по три пъти на ден – какво особено си придобил? Ти приличаш на воденичния камък, който с години мели житото, но нищо не придобива. Един ден ще дойде проповедникът, ще сложи крака си на камъка и всичко свършва. Ако той е единият камък, а публиката – другият, заедно ще мелят житото, което после ще се смели на брашно. Във всяка проповед трябва да намериш нещо живо. Ето защо, като ви говоря за Бога, имам предвид същественото, реалното, което може да се опита навсякъде; ако търсите Бога, ще Го опитате и в човека, и в животното, и в растението, и във въздуха, и във водата – навсякъде.

Обект на Мъдростта е Светлината – тя е в човешките умове; без Светлина в умовете няма разбиране. Дойде някой и ми казва: „Аз не споделям твоите идеи“; няма защо да споделяш моите идеи – и ти, и аз трябва да споделяме идеите на Разумната природа. И двамата ядем по един и същ начин – опитваме храната, която Природата ни дава, да видим какви резултати ще имаме.

Ще направим следния опит: ще подложим един човек на специален режим – три месеца ще го храним само със свинско месо и по три пъти на ден ще пие по половин литър вино; друг ще подложим на плодов режим – в продължение на два месеца той ще се храни изключително с плодове и ще пие чиста гореща вода. По време на опита ще наблюдаваме и двамата, да видим какви ще бъдат отношенията им към техните близки и обкръжаващите ги. Първият, който се е хранил със свинско месо, ще каже: „Аз се чувствам много добре и разположен“; ти си добре, но питай как се чувстват твоите близки, какво е положението на закланите свине и прасенца. Ти си поправен, надебелял, активен, повече възбуден и буен, но си изгубил меките, нежни черти на лицето си. Когато обереш една бедна нещастна вдовица, ти си доволен, защото си взел нещо от нея; питай вдовицата дали е доволна от теб. Вторият, който се е хранил с плодове, задоволява обкръжаващите, те са доволни от неговото поведение.

Аз говоря за онези от вас, които имат съзнание, които разбират великия закон на живота. Този закон е безпощаден – всичко, каквото правите на другите, добро или зло, ще се върне към вас; злото ще ви измъчва, а доброто ще ви благославя. Бог се отказва от човешките работи, Той приема само Неговите дела; ето защо, който иска да отиде при Бога, трябва да се освободи от човешките работи. Казваш: „Ще отида при мохамеданите, при будистите, при християните, като при вярващи“ – това не е достатъчно, трябва да се знае на какво почива тяхната вяра. Ако кажеш, че вярваш в троеличието на Бога, ще Го задоволиш ли с това? Той ще те запита: „В колко лица Ме познаваш?“. Говорите за трите лица на Бога, а не Го познавате.

Под *три лица* разбирам да вярваш в Бога, в ближния си и в себе си – това троеличие има смисъл и тогава казвам: само в Любовта има единство. Не говоря за обикновената любов, но за Любовта на трите основни принципа: Любовта, Мъдростта и Истината. Обект на Любовта е Животът; обект на Мъдростта е Светлината; обект на Истината е Свободата. Тези принципи се преплитат взаимно – да обичаш някого означава да внесеш в ума му Светлина и да го освободиш от всички лоши мисли; ако е намислил да направи някакво зло, да е готов да се откаже в името на Любовта. Често се говори за влиянието, което хората си оказват едни на други, но според

мен главно влияние върху хората оказва Светлината. Под тази Светлина всичко расте и се развива; ако искате да се развиват вашите благородни мисли и желания, приемете Божествената светлина в себе си. Направете опит, да видите имате ли Светлина в ума си. Този опит може да направите вечер – излезте на открито в тъмна бурна нощ и вижте излиза ли от главата ви светлина, която осветява вашия път; ако пътят ви се осветява, имате светлина, т.е. свързани сте с мисълта на Христа.

И тъй, обект на Любовта са Животът и Чистотата, а мястото ѝ е в човешкото сърце. Любовта е духовна сила, тя не се пипа, нито се вкусва, само отдалеч може да се почувства. Тя не е обикновено настроение или разположение, от нея се излъчва грамадна енергия, която може да разтопи нервната система на човека. Казват, че Любовта е огън, който изгаря; не, тя изгаря само това, което ѝ се противопоставя – тя не търпи нищо нечисто. Вижте как младата мома изявява Любовта – докато е била малко дете, не е обръщала внимание на чистотата, но щом заговори в нея Любовта, тя се мие и чисти по няколко пъти на ден – защо? Любовта я е посетила.

Казваш, че имаш Любов към Бога; питам: имаш ли Чистотата, присъща на Любовта? Ако мислите, чувствата и постъпките ти не са чисти, нямаш Любов. От всички се изисква физическа, духовна и Божествена чистота. Чистотата обновява, преражда и подмладява човешкия организъм. Пазете се от нечистите мисли и чувства, които покваряват човешката душа; една обидна дума, казана от някого, хвърля тъмнина в съзнанието на човека. Доброто разположение е прекрасна градина с ароматни цветя и зрели плодове; трябва ли да петниш красотата ѝ? Не хвърляй обидни думи върху човека, за да не го опетниш, да не развалиш неговата градина; пази я като своя – това означава Любовта. Ценете чувствата на хората, както цените своите. Ако сгрешиш, не се извинявай, но се вдълбочи в себе си и там изправи грешката си – външното извинение нищо не допринася. Като сгрешиш, стани рано сутрин, отиди на мястото, където си направил грешката, и там се постарай да я изправиш; ако се върнеш доволен, ти

си я изправил. Пожелай да придобиеш Божествената свобода, чистота и светлина; пожелай същото и на своя ближен – това е учил Христос.

„И отвори устата Си, та ги поучаваше.“ Къде е сега Христос – Той живее в сърцата на хората. Църквата проповядва, че Христос е горе на Небето; къде е Небето – то е в главата на човека; то е символ на Разумния живот, където всичко е математически точно определено, както в музиката. И вие, за да разберете отношенията, които съществуват в Божествения свят, трябва да разбирате математика и музика.

Питате защо един човек е учен, а друг – прост, защо един е богат, а друг – беден; Бог не е разделил хората на учени и прости, на богати и бедни – това са отношения според степента на човешкото разбиране. Правилно разбиране се иска от всички, за да знаете как работи Бог в човека. Какво ще кажете, ако ви донеса един орган с 35 000 клавиша? Ако всеки клавиш е жив, със съзнание, знаете ли какво може да излезе от него? Допускаме, че може да съществува такъв орган, както в математиката се допускат известни положения, за да се докаже една истина. Ако всеки клавиш на органа има определен стремеж, и тонът му ще отговаря на този стремеж; така и проявата на всяка душа отговаря на нейния стремеж. Всяка душа има право да се прояви, да развие вложените в нея дарби и способности; ако тя може да се прояви, човек е доволен от живота си. Органът, за който ви говоря, е човешката душа. Когато дойде Великият артист в света, т.е. Духът, Разумното начало, Той слага ръцете си на органа и започва да свири. Всеки клавиш, всеки тон с трепет очаква момента, когато Великият артист ще сложи пръстите Си върху него. От *до* Той минава на други тонове, като прескача *ре*; трябва ли този тон да се сърди? Великият артист движи пръстите си по клавишите и свири своята песен; ще прескочи и *ми*, и *фа*, но ще се върне и към тях – Той прилага велика справедливост. Като взема *ми* и *фа*, прескача *до* – сега *до* скърби. След това прескача *до*, *ре*, *ми* и те се огорчават, че втори път са пренебрегнати, започват се криви тълкувания на постъпките на Великия артист. Това е неразбиране; Великият артист, Който е

създал музиката, е поставил всеки тон на своето място, Той е разпределил времето им. Всеки трябва да чака своя момент да се докосне тази ръка до него – щом си клавиш на органа, Великият артист няма да те забрави. Клавишите трябва да мислят правилно, да следят къде се слагат ръцете на Големия майстор, да се вслушват в тона на всички клавиши, които участват във великата симфония – животът е велика симфония, а всеки човек е клавиш със специфичен тон. Когато Божественият Дух дойде в света, ако вие сте нагласени правилно, ръката Му ще се докосне до вас и в душата ви тихо ще затрептят три тона, едва уловими за човешкото ухо: копнеж за Свобода, която произтича от Абсолютната истина, копнеж за Светлина, която произтича от Божията мъдрост, и копнеж за Чистота, която произтича от Любовта. Ако искаш да знаеш дали Любовта действа в теб, виж имаш ли Чистота – тя изключва всякакво користолюбие, премахва петната в съзнанието ви, подобрява вашия живот. Без Свобода, Светлина и Чистота животът ви не може да се изправи – това е работа на Духа. Животът не иска само молитви, но и дела.

Сегашните религиозни и светски хора приличат на онези 12 души евангелисти, които се събрали в една евангелска църква да се молят. Вдигнали ръце нагоре и започнали: „Господи, Господи, освободи ни от ограниченията и мъчнотиите в живота, подобри условията ни, помогни на страдащите и бедните“; така продължили да се молят, докато в църквата влязъл един външен човек и казал:

– Братя, отвън пред църквата е паднала една бедна жена с детенце в ръка. Да отидем да ѝ помогнем!

– Не ни смущавай, ние още не сме завършили молитвата си.

Бог им казва: „Оставете молитвата, идете да помогнете на бедната жена“ – „Не, трябва да свършим молитвата си“. Казвам: всички трябва да бъдем извън църквите, да работим в света; аз съм против църквите. Да излезем на мегдана при бедните и страдащите, при угнетените и онеправданите, там трябва да бъдат и свещениците – това иска Христос от всички, това е Новото учение. Хората се страхуват да не се изпразнят църквите; няма да се изпразнят – това трябва да знаят свещениците. Като дойде Христос, църквите отново ще се напълнят – това трябва да знаят всички свещеници, главно българските.

Сега в България Христовото учение не се проповядва както трябва. Едно време гръцките владици с един замах обявиха българите за схизматици, изключиха ги от Църквата, сега 16 синодални старци се събрали на съвет, за да разискват моето изключване. Лошото е, че никой не може да ме изключи – Който ми е дал живот, Той ме е изпратил на Земята да работя; онзи, който може да ме изключи, това съм аз самият. Как ще се изключа – ако не водя порядъчен живот, ако не живея в съгласие с Божиите закони. Кой ще ме изключи, като живея в съгласие с великите Божии закони? Който живее в неправда, сам себе си изключва. Ние трябва да обичаме Свободата, да обичаме Светлината, да обичаме и Чистотата и това да става доброволно, а не по заповед. Аз не искам и на тях да налагам своето; Ученето, което проповядвам, изисква всичко да се върши с Любов.

Христос казва: „Ако любите Отца си, и Мен ще възлюбите и ще опазите Словото Божие“. Казвате, че Христос е глава на Църквата – ако сте убедени в това, ще опазите Неговото Слово. Христос казва: „Иде време и сега е, когато истинските поклонници няма да се покланят нито в Йерусалим, нито на тази планина, но ще се покланят в Дух и Истина“ – това означава, че те ще се покланят на страдащите, с които днес е пълен светът. Не казвам, че само от свещениците се иска това. Ако всеки свещеник би изпълнил поне едно от своите задължения както трябва, светът досега щеше да се оправи; ако и всеки вярващ би изпълнил едно от задълженията си, животът на хората щеше да бъде по-добър от сегашния. Не е въпрос за осъждане, да осъждаме – това е най-лесната работа.

„И отвори устата Си, та ги поучаваше“ – какво ги поучаваше? Да изпълняват Божията воля по Любов. Ако вършите всичко с Любов, вие ще бъдете чисти и светли, домът ви, приятелите ви, обществото, народът ще бъдат благословени, навсякъде ще има плодородие – каквото пожелаете, всичко ще имате в изобилие. Писателите и поетите ще пишат по-добре, по-вдъхновено; ако в душата

на поета е проникнала Свободата, в ума му – Светлината, и в сърцето – Чистотата, той ще твори велики работи; и за материалиста е същото – щом в душата му живее Свободата, в ума – Светлината и в сърцето – Чистотата, той ще даде на света велики произведения.

„И отвори устата Си“ – тази уста е Божествена, тя всякога говори на човека. Не сте ли слушали как Бог говори във вас? Той понякога ти нашепва: „Стани, иди да помогнеш на онзи страдалец!“ – „Днес не съм разположен, нямам време, друг път ще отида“. Така Бог ти говори втори, трети, четвърти път, докато най-накрая ти възприемеш мисълта Му и кажеш: „Трябва да живея по нов начин“.

Бог въздава заслужено на всеки, който не изпълнява Неговия закон. Един касапин, недоволен от материалното си положение, постоянно казвал: „Имам къща, овце, говеда, но това не ми е достатъчно, искам да забогатея“. Клал говеда, продавал ги и все бил недоволен. Оженил се, родили му се три деца. Един ден двете по-големи момченца си играели на двора, а майката къпела шестмесечното си детенце в голямо корито. Поголямото братче взело нож от касапницата и казало на по-малкото: „Искаш ли да ти покажа как тате коли агнетата?“; вдигнало ножа и прерязало гърлото на братчето си. Като видяло какво е направило, то се ужасило и заплакало. Майката чула плача и излязла да види какво правят навън. Голямото момченце, уплашено да не го бие майка му, паднало на земята, но се набило на ножа и умряло. Майката била ужасена от картината, която видяла, но се сетила за бебето и се затичала да го извади от коритото; още по-уплашена, тя извикала: „Детето се е удавило! Страшна съдба!“.

След това ще говорят, че било определено от Бога да се колят животните; не, тази страшна съдба показва, че лошите дела имат такива последствия. Това са резултатите на лъжливите учения, на кривите възгледи и заблуждения. В края на краищата всичко старо ще бъде пометено, човек ще остане като суха пръчка.

Питам: какво струва животът без Любов, без Мъдрост и без Истина; какво струва животът без Чистота, без Светлина и без Свобода? Ако ръцете, краката и езикът ти са парализирани, за какво са ти? Ако в ума си нямаш никаква светлина, защо ти е? Ако в сърцето си нямаш никаква чистота, за какво ти е? Ако душата ти не е свободна, защо ти е? Душата е създадена да бъде свободна, за да може великата Истина да проникне в нея; Бог създаде ума, за да се проникне от Неговата мъдрост; Бог създаде сърцето, за да се изяви чрез него Любовта и Чистотата Му. Следователно всеки може да бъде свободен, да има Знание и Светлина, Любов и Чистота.

Някои казват, че не е нужно знание на хората, защото разстройвало мозъка и нервната система; нужно е знание на хората. Това, което имате сега, не е истинско знание; хората се нуждаят от ново знание, за да познават великите закони, които работят в света. Нова медицина е нужна на съвременните хора. Един съвременен лекар ще пипне пулса, ще прегледа езика и окото и ако пулсът не бие 72 пъти, ако езикът е побелял и вътрешността на окото е жълта, по тези признаци той ще определи диагнозата на болния. Преди да заболее, на известни места на ръката и на ноктите на човека се явяват петна. Сега има нови лекари, които определят диагнозата по ноктите, други – по ръката на човека; те познават не само сегашното състояние на болния, но и това, което в бъдеще предстои да му се случи. Иде нова Светлина на Земята, няма скрито-покрито в света; в бъдеще ще дойде още по-голяма Светлина.

„И отвори Христос устата Си.“ Този Христос е заговорил вече на хората. Днес и най-бедният, на когото тази уста говори, се изявява разумно. Знаете ли какво ще стане в бъдеще – овцете ще поправят своите пастири, слугите – своите господари, учениците – своите учители, децата – своите родители. Светът ще се обърне наопаки – защо ще стане така? Защото младите има какво да дадат, старите не могат да дадат нищо. След това старите ще кажат: „Елате да живеем в братство и равенство“ – след като са изяли и изпили всичко, разбира се, че ще живеят в братство и равенство. Краката и ръцете им треперят, не могат да работят, затова са готови да признаят съществуването на Бога; ако ръцете и краката им бяха здрави, пак щяха да Го отрекат.

Ако младият, на когото ръцете и краката са здрави, признава, че Бог съществува, той е човек с убеждение, той ще употреби ръцете и краката си, ума и сърцето си за Господа. Аз държа този млад човек високо в съзнанието си. Сега говоря на младите, не на старите – на тях съм сложил вече кръст; старите – Бог да ги прости! – „Тогава какво да правим ние, старите?“ Ще съблечете старите си дрехи и ще облечете дрехите на младите – това поне става лесно; на младите казвам: ще се облечете с великите Добродетели и няма да се срамувате от тях – само така младият и старият могат да живеят в Свобода, в Светлина и в Чистота.

Ще кажете, че това, което ви говоря, днес е неприложимо, след векове може да се приложи. За онзи, който разбира, може да стане още днес; за онзи, който не разбира, ще стане след векове; за онзи, който се движи с бързината на светлината, това може да стане след осем минути; ако се движиш с бързината на най-бавен влак, това ще стане след стотици и хиляди години. Ако вложиш в себе си Свободата, Светлината и Чистотата и служиш на Бога с Любов, Мъдрост и Истина, за осем минути ще бъдеш на Слънцето – при Бога. Твоят характер ще се измени изведнъж. Направете този опит, да видите как ще се подобри животът ви. – „Объркани са нашите работи.“ Направете опита, той действа като пенкилер – за осем минути ще се оправят вашите работи. – „Ако не за осем минути, да е за осем часа – ние и на това сме съгласни.“ Не, за осем минути всичко ще се оправи – как? Като вложиш Истината в душата си. Където е Истината, там е Свободата. Ще пазиш Свободата си, няма да я продаваш за нищо в света. Ще обикнеш Светлината и Знанието и Божията Мъдрост ще влезе в твоя ум; ще водиш чист живот и Божията Любов ще влезе в сърцето ти – и тогава каквото Бог ти каже, всичко ще изпълняваш. Ако имаш да даваш на някого, ще му кажеш: „Братко, за осем минути ще си изплатя дълга“.

Един офицер, полковник, ми разказа своя опитност. „Един ден ме хванаха за фалшификация и ме осъдиха на три години затвор. Там се заех да изучавам Евангелието. Като размишлявах, взех решение щом изляза от затвора, първата ми работа да бъде да уредя сметките си в духа на Христовото учение. Както реших, така направих. Отидох при един от длъжниците си и го попитах:

– Можеш ли да си платиш дълга?

– Не мога.

– Половината можеш ли?

– Мога.

Отидох при втори и с него постъпих по същия начин. Кой колкото можа, толкова плати. Аз бях доволен и на най-малкото, затова и Бог ме благослови. Имах едно място, което продадох на висока цена – така вървяха местата тогава; с тези пари изплатих своите дългове и заживях добър и порядъчен живот.“

Сега и на вас казвам: приложете Христовия закон, за да се оправят и вашите работи; не чакайте да дойдат стражари, да ви заставят насила. Привидно всички сте добри, благочестиви, разумни, но и револвери носите. Всички минавате за културни хора, но отидете в Америка, да видите вашата култура – на всяка стъпка ще срещнете стражари с особени шапки, обикновено високи на ръст (стърчат над всички други), не носят никакво оръжие, освен палка в ръка, и който не изпълнява законите, право с палката в носа; никой не смее да се оплаче. Ако отидеш във Франция, Германия, Англия – и там е същото: всички минават за културни, но стражарите ги възпитават, със сила се държи тази култура; без палката на стражаря щеше да има голяма анархия. Хората още не са дошли до истинското съзнание да зачитат законите и сами да ги изпълняват; ако бяха достигнали до това съзнание, положението на стражарите щеше да бъде полеко. Не е въпрос до външните стражари – всеки човек може да бъде стражар на себе си, сам да се управлява.

Време е всички да приложим Христовото учение; ако е Божествено, това Учение трябва да се приложи от всички. Какво иска Христос от човека – да бъде герой. Днес религиозните се делят на православни, евангелисти и католици. Казвам: човек трябва да бъде свободен, да живее в Свобода, в Светлина и в Чистота – това се иска от него. Щом имаш Свобода, Светлина и Чистота, ти можеш да влезеш във всяка църква: православна,

протестантска, католическа, мохамеданска. Важно е да имаш Любов в себе си не външно, по форма, но вътрешно – формата не определя нещата.

Христос, носителят на Любовта, е вече в света. Ако Той отиде в Светия синод и каже, че е Христос, как ще Го приемат светите старци? Българинът си представя Христа като млад 30-годишен момък, с бяла аба, с бели потури и с калпак на главата – като български селянин; Църквата си представя Христа като цар, с корона на главата и мантия – така Го рисуват гръцките художници. Ако Христос влезе в Синода със селска носия, веднага ще кажат: „Изпъдете вън този самозванец!"; друг е въпросът, ако се яви като цар, с корона, с мантия и с цял полк войска – тогава, ако Христос застави светите старци да Му се поклонят, те ще изпълнят Неговата заповед. Това не е истинско поклонение – този поклон не е направен от убеждение, хората са заставени насила да се покланят.

Христос няма да дойде нито като селянин, нито като цар. Казват, че ще дойде като светкавица – значи Христос ще дойде със Светлина и Чистота. Той ще внесе в умовете на хората Светлина и в сърцата им – Чистота. Тогава те ще пожелаят да Го познаят вътрешно и ще Го обикнат като по-голям техен брат. Днес, ако отидеш в евангелската църква, ще ти кажат: „Дай си препоръчителното писмо!"; ако отидеш в православната църква, ще те питат: „Защо не се кръстиш? Какво верую имаш?"; не, човек се нуждае от Свобода в душата, от Светлина в ума и Чистота в сърцето.

„И отвори устата Си, та ги поучаваше" – на какво? На блаженствата. Блажен е онзи, у когото е пробудено Божественото съзнание, той трябва да работи. Божественото съзнание е пробудено във всички крайни течения – в анархистите, в комунистите; то е пробудено и в духовните хора, и в учените, и във вегетарианците. И анархистите, и комунистите имат хубави идеи; някои не ги обичат, но те не са опасни – те искат свобода и се борят против злото в света. Днес Христос се обръща към хората с крайните идеи и им казва: „Елате при Мен! Чрез вас ще дойде Царството Божие на Земята". Онези, които от хиляди години са ръкоположени, сега са безверници, те

са жестоки в отношенията си, те са званите навремето, за тях говори Христос в една от притчите си: онези, които бяха поканени на трапезата, отказаха да дойдат, тогава Господарят каза на слугите си: „Излезте на улицата и когото срещнете, поканете на трапезата" – и дойдоха слепи, сакати, глухи, и ядоха, и пиха.

Ще кажете, че хулим Църквата – това не е вярно, ние не можем да хулим Църквата, защото тя не е още на Земята. Казвам: има една Църква на Земята, Евангелието я нарича блудница. Аз мога да докажа на свещениците защо се нарича блудница – всяка жена, която има много мъже, наричат блудница; тази Църква също има много мъже. В Англия, във Франция, в Германия – навсякъде Църквата има много мъже, тя не е девствена. Истинската Църква е една – тя има само един мъж, тя е девствена, тя е свята, чиста Дева.

За обикновената Църква се казва, че не изпълни Закона – това не е упрек, но казвам: чиста трябва да бъде Църквата. Какви трябва да бъдат децата ѝ – добри, чисти и разумни. Може ли една възвишена и добра майка, един благороден и светъл баща да родят престъпник – това е невъзможно! Следователно, ако в ума ти се роди лоша, престъпна мисъл, трябва да знаеш причината за това.

Една е истинската Църква за всички народи; тя е вътре в човека, духовна Църква е – тя е идеал за всички хора. Аз я наричам Божествена църква. Тя носи ред и порядък за всички хора, за всички общества и народи; тя носи братство и равенство еднакво за всички: за богати и бедни, за учени и прости, за силни и слаби. Пред закона на Бога всички са равни; щом е така, силният, умният, чистият, добрият трябва да посвети живота си на своите слаби братя – само така могат да се повдигнат обществата и народите, това донесе Христос в света.

Така, както се развива, съвременното общество върви към разлагане. Какво може да се очаква от едно общество, където мъжът използва жена си и жената – мъжа, децата използват родителите си, братът използва брата си и приятелят – своя приятел? Така не може да се живее! Три неща могат да спасят света: Истината в човешката душа – тя ще внесе онази Свобода, която ще освободи

хората от всички слабости и пороци; Мъдростта в човешките умове – тя ще внесе онази Светлина, която ще помогне за изучаване на природните закони; Любовта в човешките сърца – тя ще внесе онази Чистота, при която силите на човека се развиват и той може да реализира своите благородни желания.

Да приемем Истината, Мъдростта и Любовта в себе си – с тези думи се обръщам към вас и вярвам, че те ще проникнат във всички. Бъдете смели и не се колебайте пред Истината! Не е въпрос да се говори, но бъдете като динамо, да изпращате своята енергия в света; да бъдем като Слънцето, което мълчаливо изпраща своята енергия на Земята. Всяка мисъл, всяко чувство и желание се развиват правилно в мълчание; Божественото работи в мълчание, то преобразява и подобрява живота. Това, което ви говоря, не е Абсолютна истина; Абсолютната истина се предава в мълчанието – тя работи и преобразява света.

Казано е: „Чудно и страшно е създаден човекът“; казвам: има нещо чудно и страшно в света – иде една велика разумна вълна в света, наближила е вече. Когато дойде тя, всички ледове и снегове ще се стопят, човешкият егоизъм ще изчезне и хората ще заживеят свободно. Няма да мине много време – 20-30 години, и това ще стане. Дошло е време хората да напуснат стария живот. Съзнанието им се е пробудило и те ще влязат в подсъзнанието и свръхсъзнанието. Разумно ще живеят хората и няма вече да се питат има ли друг свят, или не – те ще живеят едновременно и в този, и в онзи свят; корените им ще бъдат в този свят, а клоните – в онзи, като растенията. Ще говорите и с хората, и с Ангелите, и с Бога. – „Даже с Бога? Това е преувеличено.“ Да, с Бога ще говорите. Как ще говорим с Бога – в мълчание. Бог е Любов. В мълчание ще гледаш звездите, Луната, Слънцето и ще им се радваш – това е Бог; ще се радваш на всяко камъче, растение и животно – това е Бог; ще се радваш на тихия ветрец, на чистото изворче – това е Бог.

„И отвори устата Си, та ги поучаваше.“ Като дойде времето, за което говоря, учените ще отстъпят от своето разбиране, науката ще придобие нов смисъл, ще оживее. Какви ще бъдат децата на новите хора – нови типове с

чиста обхода. Дъщерята, като излиза на училище, ще целуне майка си с целувката на чистата Любов. Велико нещо е чистата целувка, аз я наричам Божествена; такава е целувката на светията. Сега хората се целуват, но целувката им ги отвращава: жената е недоволна от целувката на мъжа и мъжът – от целувката на жената. Казват, че липсва нежност в целувката. Да, в целувката на хората липсва Истината. Говориш на човека за Истината, а не си свободен; говориш за Светлината, а в ума ти е тъмно; говориш за Любовта, а нямаш чистота.

Погледна някого и той веднага ме пита: „Защо ме гледаш?“. Обичам те, за мен ти си прозорец, чрез теб виждам красивото в света. През теб виждам твоята душа грамадна и необятна – пределите ѝ достигат до Слънцето; ти не познаваш душата си, но аз я познавам. Погледна друг и той също пита: „Защо ме гледаш?“. Гледам твоя ум и се чудя как още стоиш в кочината като прасе; чудя се как можеш с този голям ум да стоиш затворен в кочината. Каква е тази кочина – тя е затворът, в който още живееш. Толкова години седиш пред тефтерите си и ги прелистваш – кой колко ти дължи. Колко бедни вдовици си разплакал с тези тефтери! Затвори тефтерите си, изгори ги и кажи: „Ще живея според Новото учение – никой вече не ми дължи. Бог да ме благослови!“ – това изисква новата култура.

Като се върнете по домовете си сега, затворете своята книга и кажете: „Зачерквам вече всички обиди, всички грешки на хората!“. – „Искаш да живея по нов начин, но възможно ли е това?“ Възможно е. Ще приложиш диамантена воля, но само срещу греха; щом отиваш при Бога, никаква воля не ти е нужна. Няма да изнудваш Бога. Ще Му кажеш истината както я знаеш и Той ще бъде на твоя страна. Колкото по-просто говориш с Бога, толкова по-добре. Ако искаш нещо от брата си, също ще му говориш просто – няма да се оплакваш, че имаш много деца, че жена ти е болна, а ще му кажеш: „Братко, имам нужда. Можеш ли да ми помогнеш?“. Като ми говорите така, аз зная от какво се нуждаете и всякога съм готов да ви помогна. Това е Учението, което всички трябва да носите в себе си – Учение на Истина и Свобода, на Мъдрост и Светлина, на Любов и Чистота.

Днес се ражда новият Христос; Той се ражда в душите, в умовете и в сърцата на хората. Днес се ражда Той и Ангелите пеят и благославят. Той носи на хората Свобода, Светлина и Чистота; Той носи Любовта – пълна и беззаветна. От този ден хората ще живеят в Любов, Мъдрост и Истина.

Днес Ангелите пеят: „Да бъде благословен Новият Христос, Който освобождава хората от всички страдания, води ги към Бога – Той им посочва пътя към Него“. Христос казва: „Никой не може да отиде при Отца – Великият център на Любовта, освен чрез Мен“. Това е Новото учение.

Днес се родил Христос. Кажете си: да живее Новият Христос, Който ни освобождава от всичко старо!

7 януари 1923 г., София

Ей, ей; не, не

Но говорът ви да бъде: ей, ей; не, не. А каквото е повече от това, то е от лукавия.

От Матей 5:37

Мислите ли, че банкерът, който иска да му дадете полица срещу сумата, с която ви е услужил, има доверие и почит към вас? Той може да ви говори учтиво, да познава баща ви, да се възхищава от вашето благородство, но щом стане въпрос за пари, веднага ще ви предложи да подпишете полица и да намерите двама поръчители. Докато не попълните полицата, никаква сума няма да получите, но щом подпишете, ще получите парите; след това ще благодарите на банкера за услугата и ще си отидете. Как мислите, добро мнение ли има банкерът за вас? Най-малкото той се съмнява във вашата честност – поставя ви на изпит и като го минете 99 пъти, на стотния път може да ви даде пари на доверие, без никаква полица. Много търговци постъпват по същия начин – те казват: „Днес с пари, утре без пари. Първо ще изпратиш парите, после ще получиш поръчката“.

Защо хората се кълнат – защото не вярват в Бога; клетвата, макар и в името на Бога, подразбира отричане на Божието име. Чудя се как Църквата е допуснала такова богохулство. Клетвата беше приета в еврейската църква, допусна се и в християнската; днес хората се кълнат в името на Бога, в Евангелието, в Светото причастие. Христос казва: „Да се не кълнеш нито с Небето, нито със Земята, нито с Йерусалим, нито с главата си, но да бъде речта ти: „Ей, ей (да, да); не, не“. Ще кажеш истината, както я знаеш.

Българинът има навик, останал от деди и прадеди, да се кълне: той се кълне в очите си: „Да ми изтекат очите, ако не говоря истината“; кълне се в жена си и в децата си: „Да умре жена ми!“ – той може да има нещо против жена си и по този начин я слага за поръчител – ако не изплати полицата, поръчителят плаща. Следователно хората се кълнат в името Божие, за да плаща Той заради

тях; като нямаш възможност да изплатиш полицата си, заклеваш се в името на Бога. Всеки, който дава пари и иска поръчители, е човек без характер; неговият живот е без основа, а той сам е поставен натясно.

Казано е в Писанието: „Когато имаш скръб, утеснение, не влизай в дома на своя приятел“. Много естествено: имаш проказа – не влизай в дома на приятеля си; страдаш от заразна болест – не влизай в дома на приятеля си; искаш да се кълнеш в името на Бога – не викай приятеля си за свидетел. Мислиш ли, че тази клетва е угодна на Бога? За предпочитане е да страдаме, отколкото да се кълнем в името на Бога. Клетвата е човешко изобретение, в Божествения свят клетва не съществува – каква нужда има от клетва там, където царуват Божията Любов, Божията Мъдрост и Божията Истина? Колкото повече се кълнат хората, толкова повече моралът им отпада; където моралът е отпаднал, там клетвата се е увеличила. В някои съдилища свещениците кълнат, но няма случай в живота, в който свещеник да е заклевал хората и да е свършил живота си добре; положението на такъв свещеник не е добро нито в този свят, нито в онзи. Който е ходил в онзи свят и е видял положението на свещеника, който е заклевал хората, никога не би си позволил да закълне някого.

„Ей, ей (да, да); не, не.“ Защо трябва да се кълне човек, да си служи с отрицателни думи? Отговори положително: „Ще кажа Истината“. Ако не вярваш на мен, как ще вярваш на Бога, Когото не виждаш? Кълнеш се в името на Бога, но съдиите, пред които се кълнеш, не вярват в Него – тогава? Питам ги:

– В Бога вярвате ли?

– Не вярваме.

– На Небето ходили ли сте?

– Не сме ходили.

– Тогава как приемате за поръчител Онзи, Когото не познавате?

В това отношение светските хора постъпват умно – ако им е нужен поръчител, те гледат да има пари и имоти; бедния човек е свободен от поръчителство – и да желае да стане такъв, никой няма да го приеме.

И тъй, служете си с положителни думи, т.е. говорете всякога Истината. Коя истина – Божествената Истина. За да се дойде до тази Истина, съвременният строй трябва да се опрости – това значи да се изхвърли навън всичкият непотребен баласт, това, което наричат култура. Нека остане в живота само същественото, потребното.

Днес повечето хора са претоварени, намират се в голямо затруднение – коя е причината за това? Условията. Зимно време майката повива детето си в няколко пелени, и то дебели, вълнени; ако поискаш да го вдигнеш, пелените му тежат повече от самото него. Това е в реда на нещата – вън е студено, детето е слабичко, нежно, трябва да се завива добре. Как трябва да постъпва майката през пролетта и лятото, когато времето става все по-топло? Пак ли ще увива детето си както през зимата? Ако постъпва по същия начин, тя не разбира законите. Който не разбира законите на живота, сам си създава мъчнотии и затруднения. Казвам на майката: твоето дете се нуждае само от една пеленка, защото навън е топло, температурата е 20° на сянка; ако го завиваш много, ще го простудиш. Следователно ние не се нуждаем от пелените на миналото. Навремето пелените са имали смисъл, но колкото е било умно тогава да се повива детето в много пелени, толкова сега е неразумно.

Опасно е да се произнася името Божие напразно – това е закон. Сила е Божието име и когато човек не е готов за тази сила, тя произвежда обратни резултати. Ако сърцето му е чисто, умът – готов да възприема знания, и душата – готова да възприема Истината, тогава и да произнесе Божието име, всички положителни сили ще му помагат; ако сърцето на човека не е чисто и умът му не е светъл, като произнесе Божието име, ще го сполетят големи нещастия. Името Божие крие в себе си динамични сили, каквито се съдържат в експлозивите; тия сили работят от горе надолу. Колкото по-голямо съпротивление срещат на пътя си, толкова по-голямо разрушение произвеждат. Голяма част от страданията и изпитанията на днешното човечество се дължат главно на клетвите, произнесени в името Божие. Хиляди и милиони пъти се произнася името Божие по цял свят и

когато Божествените сили слязат сред човечеството и не намерят готови хора, положението се усложнява. За да се използват разумно тези сили, човечеството трябва да се освободи от порочния живот.

В хората започват да растат и да се развиват отрицателните семена на техните минали съществувания. Ако кажеш на съвременния човек, че съществува душа, той ще го отрече, но раждането подразбира именно това, че не за първи път човек иде на Земята – колко пъти е слизал от парахода и е спирал на земното пристанище! И след това ще ме убеждават, че за първи път живея. Ако едно дете иде за първи път на Земята, откъде е научило толкова похвати в Доброто и в злото, откъде се е научило да краде, да лъже? Ако това е в реда на нещата, разбирам, но всичко не може да бъде така. Добре е хората да се раждат един път на Земята. Може би за първи път идват в България, но те носят своя багаж със себе си, те носят своята стара култура. Тия, които отиват за пръв път в Америка или в България, и там, и тук носят своите слабости и добри черти.

От всички се иска да говорят Истината. В Америка е създаден закон, според който всеки фалшификатор на подписи се наказва с отрязване на ръцете; на други престъпници напръскват лицето с някаква течност, която не се измива – където минават, всички ги познават. Изобщо, всяко престъпление се наказва строго и на този, и на онзи свят.

Законите на онзи свят са крайно строги, но справедливи. Като се говори за Божията Любов и Мъдрост, всички казват: „Добър и милостив е Господ“; да, добър и милостив е, но Той оставя всеки да носи последствията на своя живот. Всяко живо същество има своите отличителни черти: овцата носи своите отличителни черти, вълкът си носи отличителните черти, ябълката, крушата също носят своите черти; всяко създание носи своята отличителна форма, отличителните си качества, които е спечелило. Ябълката никога не може да стане круша и крушата никога не може да стане ябълка. В умовете си ние можем да изменим нещата, но в действителния живот те съществуват така, както са създадени първоначално. Следователно в хармоничния свят, в който досега сте живели, не се допуска никаква клетва.

Представи си, че имам да взимам от някого хиляда лева. Виждам, че той няма пари и не може да ги плати, но въпреки това го давам под съд, където му предлагам клетва – да признае дълга си. Той отрича този дълг. И двамата сме християни – трябва ли за хиляда лева да се кълнем?

Кредиторът казва на длъжника, че е искал само да го изплаши; от страх длъжникът се е заклел и е обещал, че ще плати, но минава известно време, без да плати нищо. Колкото и да се кълнат хората, с клетва нищо не се постига. Трябва ли да съдиш брат си и да го караш да се кълне? Това не са езически народи, сега аз не проповядвам на езически народи, а говоря на съвременните християнски народи, които вярват, че Христос е дошъл да спаси света и благодатта иде само чрез Него. Значи който влиза в църквата, само той може да се спаси. И мнозина се кълнат само за някакви хиляда лева.

Ако аз съм свещеник и ме викат да закълна някого, ще кажа:

– Колко дължи този човек?

– Хиляда лева.

– Ето, аз давам парите за него, освободете го.

Защо свещеникът да не плати за подсъдимия? Ако неговата кесия е празна, нека владиката плати вместо него; ако и кесията на владиката е празна, нека плати банкерът. Трябва ли да се споменава името Божие напразно? Къде е почитта на сегашните хора, къде е Любовта им? Който се кълне по сто пъти в името Божие, той няма Любов. Каква е любовта на онзи, който по няколко пъти на ден си изтрива ръцете в чистата бяла рокля на булката? Какво ще стане с тази рокля, коя булка ще позволи това? Като види виновника, още отдалеч ще каже: „Не го пускайте да влезе вътре, защото ще изцапа дрехите ми“.

Може ли Господ да търпи онези, които постоянно цапат Неговата мантия? И наистина, всички християни, които се кълнат лъжливо в името на Бога, ще бъдат изпъдени навън, заедно с техните свещеници, с техните пастори. Къде ще ги изпратят? Бог е създал за тях особен свят – свят на заточение, там ще учат уроците си.

Какви колесници е приготвил Той за тях! Много естествено – големи величия ще се пренасят, цяла експедиция от Франция, Германия, Англия, България. Къде ще ги водят – в далечни страни. Това са ония, които имаха смелостта да се кълнат в името Божие. Тогава кои ще останат на Земята – онези, които казват „ей, ей; не, не“; те са хора на Истината, те са хора на думата.

Ние трябва да намерим първата дума, с която Бог е създал света – тя е ключът на живота, тя е най-голямото богатство в света. Коя е тази дума още никой не знае; под *никой* аз разбирам никой от сега живеещите на Земята. Само Христос знаеше тази дума; Той казва: „Както Отец Ми, Който Ми е дал първата дума, Ме научи да говоря, така говоря и Аз“ – това е превод на думите „ей, ей; не, не“. Ако не се кълнеш, според българските закони ще те осъдят на затвор от 3 месеца до 3 години, но според Божествения закон наказанието е още по-голямо.

„Ей, ей; не, не.“ Защо човек не е готов да приложи Истината? Нали минаваш за християнин? Аз се чудя на несъобразността на християнските народи и Църкви. Защо да не си служат с израза *ей, ей; не, не*? „Повече от това е от лукавия.“ Днес и православни, и евангелисти се кълнат в името Божие – Божествено ли е това? Ще отиде свещеникът да закълне някого и след това ще му платят. Нека го закълне, но не да пълни джобовете си, а да ги изпразва. Защо свещеникът не каже на съдията:

– Господин съдия, колко дължи обвиняемият?

– Хиляда лева.

– Ето, аз плащам вместо него, но да се прекрати делото.

Съдията ще прекрати делото и ще каже: „Ето един благороден човек“.

На друго дело свещеникът пак ще пита:

– Колко дължи обвиняемият?

– Две хиляди лева.

– Колко разноски има по делото?

– Петстотин лева.

– Ето, аз плащам всичко.

– Съгласни ли са страните да се примирят?

– Съгласни са.

Даже и за десет дела да плати свещеникът, няма да обеднее. Поне на Небето ще го посрещнат като човек, който осветява името Божие.

Днес и свещеникът е на изпит. Вместо да освети името Божие, той се свързва с престъпниците. Едно време за клетва се плащаше по два-три лева; днес колко се плаща – сто лева. Ако в месеца има десет клетви, ще получи хиляда лева; в годината сто клетви правят десет хиляди лева – какво са десет хиляди лева? Утре заболее жената на свещеника, той ще похарчи по лекари и лекарства петнадесет хиляди лева; какво всъщност е спечелил – нищо.

Владиците минават за умни хора, всички са с висше образование и се събират да разискват върху въпроса как да препятстват на Новото учение, но щом стане въпрос за великия закон – как да осветят името Божие, там ги няма. Казват: „Да спасим светата Църква“ – къде е светата Църква? Съберете се всичките 16 старци и решете: „Всеки свещеник, викан в съда да кълне, да плати дълга на обвиняемия“. Който чуе за това, ще каже: „Ето едно умно решение, издадено от българските владици, които са решили да приложат Христовото учение“.

„Ей, ей; не, не“. Ще се оправдават, че светата Църква поддържала тази или онази идея. Къде е светата Църква? Ако си представяте Църквата като нещо живо, кой я е виждал? Познавате ли Христа, за Когото говорите? – „Ти познаваш ли Го?“ Щом говоря за Него, познавам Го, много пъти сме разговаряли, говорили сме за велики работи, за Божиите закони, питал съм Го как са създадени Небето и Земята. Ако си представят Църквата като жена, кой е говорил с нея? Защо не ме питат какво представлява Светата църква? Тя е Любовта, тя е чиста, свята Дева, на която всички Ангели и Архангели, всички светии се кланят. Светеща е тази Дева. Един ден, когато хората я познаят и започнат да ѝ се кланят, няма да говорят много, няма да се кълнат, но ще казват: *Ей, ей; не, не*. Аз съм виждал лицето на тази Църква – тя се отличава коренно от Църквите на Земята. Думите, които излизат от устата ѝ, възкресяват. Ако кажа една дума в името на тази Църква, нови души се раждат, мъртви възкръсват, слепи проглеждат, глухи прочуват, неразумните стават разумни,

слабохарактерните проявяват характер; една дума, казана в името на Светата църква, произвежда преврат – това значи Църква. Аз я познавам под името *Любов*. Тази Любов свързва всички същества, обединява ги в едно цяло и живее в Цялото като неразделна част от него.

Сега мога да ви дам едно конкретно правило какво трябва да прави Църквата: тя трябва да вложи Любовта в сърцето си, за да обедини сърцата на всички хора, да ги облагороди и повдигне; тя трябва да вложи Мъдростта в своя ум, за да внесе Светлина във всички умове; тя трябва да вложи Истината в своята душа, за да внесе Свобода във всички души; тя трябва да вложи Правдата в своя дух, за да покаже на хората правилните схващания; тя трябва да вложи Добродетелта в своята сила, за да стабилизира действията на всички хора. Кога ще стане това – когато думата ви бъде *Ей, ей; не, не*.

Днес от всички хора се изисква характер – да издържат на обещанията си, да говорят Истината без клетва. Който дава обещание и не може да го изпълни, всякога се кълне – с това той престъпва великия Божи закон; за да не го престъпва, не трябва да се кълне. Ще кажете, че и Бог, когато е дал обещание на Авраам, се е заклел. В кого се е заклел Бог, има ли по-висок от Него? Следователно Бог е обещал на Авраам, че ще помага на народа, който ще излезе от него; този народ ще се пръсне по цялата Земя, ще бъде гонен и преследван, но през каквито и изпитания да минава, Бог ще бъде с него. Думите на Господа били: „Ей, ей; не, не“. И до днес Бог се застъпва за еврейския народ – Той държи на Своето обещание, дадено още на Авраам, но евреите не изпълняват Божия закон; и на християните Бог е обещал, но и те не изпълняват Неговия закон – и те се кълнат, и те дават полици и се подписват. За колко лева се кълнат – за хиляда, за две хиляди, за десет, за сто хиляди лева. Така всички хора се кълнат, но всеки иска да вземе нещо, а нищо не вади от джобовете си.

Да бъде речта ви: „Ей, ей; не, не“. След това ще ми цитират стихове от Стария завет – че и Бог се е заклел. Не, Бог не се кълне; няма случай, където Бог да се е заклел. Той е казал много неща и каквото е казал, така е

станало: казал е, че ще направи света – и Го направи; казал е, че ще направи човека – и Го направи; каза на Авраам: „В теб ще се благословят всички народи“ – както каза, така стана. Понеже Авраам се е поколебал малко, не е повярвал, Бог е трябвало да му даде обещание – това наричат в Стария завет клетва.

И Христос казва: „Да се не кълнеш в името Божие, но да бъде речта ти *ей, ей; не, не*“. Където се казва в Писанието, че Бог се закле, това беше Христос, Той беше при Авраам. Казано е: „Преди да бъде Авраам, Аз бях“. Христос казва: „Едно време Аз бях при Авраам и казах да бъде думата му *ей, ей; не, не*“; и продължава по-нататък: „Аз ще дойда, за да изведа този народ, ще им дам ново учение, ще им покажа правия път. И пак ще бъда с него“ – Христос не се закле, но думата му беше: *Ей, ей; не, не. Повече от това от лукаваго е*.

Някои от учениците на Новото учение, когато ги викат в съда за свидетели, ме питат да се кълнат ли. Това не е механичен въпрос – ако ви кажа да се кълнете или да не се кълнете, аз ви се налагам; това не трябва да става насилствено, а по любов; ако вътрешно си готов да не се кълнеш, няма да се кълнеш. Ако искаш от мен съвет, а не си готов да го изпълниш, по-добре се закълни – човек трябва да бъде вътрешно готов да изпълни закона. Кажи си: „За никакви блага няма да си изтрия нечистите ръце в мантията на Бога“. Дръж в душата си Неговата мантия чиста, светла, неопетнена. Ако те поставят пред клетва, кажи: „Аз съм готов да говоря Истината, но да опетня името Божие, да се кълна в Неговото име – това никога не мога да направя!“. Клетвата е вътрешен процес – човек може да даде клетва, но на себе си. Под *клетва* разбирам ограничение, стеснение, стягане. И тъй, вложете в ума си мисълта: „Никога не произнасяйте името Божие напразно“. Както и да ви предизвикват, останете верни на този закон.

Отивам един ден в кантората на мой приятел адвокат. При него имаше един господин, баптистки проповедник; навели се, пишеха някакво заявление. Питам ги: „Какво е това заявление?“. – „Ще дадем един млад човек под съд.“ Разказват ми случая. Младият човек отишъл един ден при проповедника и му казал: „Имам

брашно първо качество, но нямам пари да го донеса в София, дай ми сто лева; като го докарам, ще ти дам един чувал брашно“; проповедникът му дал сто лева. След това младият момък отишъл при адвоката и му казал същото; и адвокатът му дал сто лева. Оттук-оттам той събрал няколко хиляди лева и се оженил. И по този случай се събрали двамата в кантората. Казвам им:

– Нали знаете, че като го дадете под съд, той ще трябва да се кълне? Колко дължи на двамата?

– Двеста лева.

– Ето, аз плащам за него.

Те започнаха да отказват, не приеха парите, но скъсаха заявлението и така работата се нареди.

Ето как трябва да проповядват хората – ще платите, разбирате ли? Принцип е: каквото правиш ти, и другите ще ти правят. Заслужава ли за сто-двеста лева да се петни Божието име, пък и ти да се петниш? Казах на проповедника:

– Толкова години си проповядвал на хората, а сега за сто лева да се провалиш. Ако беше на мястото на този младеж, и ти щеше да постъпиш като него.

– Ама защо да ме лъже?

– Нищо, кажи си, че и ти си дал сто лева за сватбата на този младеж.

Думата ви да бъде *ей, ей; не, не*. Често хората попадат в буквата на закона и само това мислят: „Да се изпълни законът“; те не подозират, че буквата на закона носи смърт – където има педантизъм, ограничение, насилие, там няма закон. – „Ама да бъдем справедливи!“ Не е въпросът за справедливостта, тя не е външна проява. Външно може да си справедлив, без да си такъв; може да бъдеш морален, без да имаш морал; можеш да бъдеш любезен, учтив с хората, без да имаш вътрешни морални принципи. Ти не знаеш скритата цел на човека. Ако някой ти дава пари назаем с намерение да ти вземе всичко, каквото имаш, благодеяние ли е това? Благодеянието разширява, а не ограничава. Ако външно даваш свобода на човека, а вътрешно го ограничаваш, свобода ли е това? Пускат някого от затвора, а ти го правиш свой слуга и по цели дни го тормозиш – свобода ли е това? Следователно

това, което ни причинява страдания, е резултат на неизпълнение на великите Божии принципи. Не призовавай името Божие в незаконните, престъпните човешки дела – вместо да бъде подкрепа, това Име ще ви унищожи.

Преди десетина години един господин от Варна бил даден под съд за известно нарушение на закона. В желанието си да се защити и да докаже невинността си, той казал: „Господин съдия, ако имам някаква вина, да умрат и двете ми деца“. След това дал лъжлива клетва и до вечерта и двете му деца умрели. Колко подобни нещастия са се случвали на хората! Някои се заклевали в очите си: „Да ми изтекат очите, ако съм виновен!“; каквато клетва са давали, това им се е случвало – очите им изтичали.

Заблуждението, че клетвата е необходима, още стои като проказа между хората. Не е въпрос да се отхвърли клетвата в смисъл на обещание в името Божие, но тя трябва да се постави в истинските ѝ рамки. Да бъдем верни на обещанието си, дадено пред Бога! Дължиш на някого – ще признаеш дълга си, ще обещаеш да го платиш и ще изпълниш обещанието си. Трябва ли за 2-3 хиляди лева да викаш Бога за свидетел? Да се кълнеш – това значи да викаш Бога, Небето, Разумния свят за свидетели. Да бъдем благородни, да не нарушаваме мира на Бога! Нали казвате, че обичате Бога?

Какво правят хората, когато обичат някого – говорят му меко, нежно, като дойде в дома им, посрещат го като цар: дават му най-хубавото и чисто легло, най-хубавото ядене. Когото не обичат, слагат го да спи на сламеник с каквито и да е завивки и му дават да яде каквото е останало. На любимия са готови да заколят най-охраненото теле, както е постъпил бащата с блудния си син.

Ако колиш теле, агне или кокошка, остави те доброволно да се пожертват за Любовта. Така и ябълката се жертва – плода изяждаме, а дървото и семката ѝ остават. Можете ли така да заколите едно теле, че месото му да изядете, а семката му да влезе във вашия дух и там да расте и да се развива? Всяко теле, което се жертва за Любовта, ще се роди в бъдеще като човек, като мома или момък, при условия да се развива. Такава жертва има смисъл. Ако и човек се жертва, за да стане Ангел, жертвата е намясто.

Всяка жертва, която носи велика придобивка, се благославя; ако вместо придобивка, носи загуба, жертвата е безсмислена. Прави жертва, ако тя може да те повдигне, иначе – никаква жертва, никаква клетва!

И тогава думата ти да бъде: *ей, ей; не, не*. Направил си едно престъпление, убил си човек; ще отидеш при съдията и ще му разкажеш подробно как си извършил престъплението. Той ще те изслуша внимателно и ще пита свидетелите какво знаят по делото; те ще кажат, че ти си казал истината както е и с това процедурата ще се свърши. Съдията издава присъдата, изслушваш я и благодариш, че справедливо е отсъдил – защо? Защото ти си готов да понесеш всички последствия на своето престъпление. Ръкуваш се със съдията и се разделяте като приятели. Така ще се разглеждат делата в бъдеще – обвиняемият няма да се кълне, но ще говори истината, защото тя изключва всякаква клетва. Можете ли да си представите какъв ще бъде светът, когато хората дойдат до положение да прилагат Истината? Днес, за да заставят някого да каже Истината, ще го бият, ще го изтезават и той от страх ще се кълне, ще каже истината – каква истина е тази?

Като говоря за клетвата, аз имам предвид онези, които разбират Христовия закон и желаят да го изпълняват. Този закон укрепва човешкия дух, дава му сила да понася. Съвременната култура и възпитание ще се подобрят, когато обществото, както и отделният човек, се освободят от своите недъзи. Защо човек не се вдъхнови от желанието да говори Истината, да постъпва честно? Защо да не устоява на обещанието си? Ако не можеш да платиш задължението си, иди при кредитора си и му кажи: „Извини ме, не мога навреме да платя дълга си – можеш ли да ме почакаш известно време?“. В случая кредиторът ще те разбере и ще продължи срока на полицата ти. Защо думата ти да не бъде *ей, ей; не, не*?

Съвременните християни казват ли истината по този начин? И вие, които ме слушате, постъпвате ли така? Ако днес запитат някой културен човек право ли постъпва Синодът с нас, той ще каже: „Право постъпва, Църквата трябва да се пази, никой няма право да я руши“. Според мен, нека докажат, че наистина руша Църквата. Ами ако аз докажа, че те със своето криво тълкуване и прилагане на Словото Божие рушат отвътре Църквата, какво ще кажете тогава? Ще кажете, че уронвам престижа на владиците. Аз ли уронвам техния престиж? Бих запитал всеки свещенослужител, всеки владика: говориш ли Истината? Ако много пъти си я заобикалял, какъв владика си ти? Ако откакто си станал владика, не си изправил нито една от своите погрешки, отговаряш ли на този сан? Ти не си нито владика, нито свещеник. Ако си проповедник и не изправяш погрешките си, какво си допринесъл със своите проповеди? И ти не си проповедник. Същото може да се каже за бащата и за майката. Помни: лъжата опорочава човешкия живот, тя опетнява името Божие.

Като ме слушат да говоря така, владиците и свещениците могат да ме дадат под съд за обида. Аз не ги обиждам и никой няма право да ги обижда. Ако аз съм свещ или огледало и ти виждаш образа си в мен, виновен ли съм за това? Аз не се интересувам от кривите разбирания на хората и казвам: освободете се от всичко криво в себе си, не се кълнете в името Божие. – „Какво лошо има в това? Ще се закълнем, но поне ще се освободим от едно нещастие.“ Ще се освободиш от едно нещастие, но ще налетиш на друго – Бог никога не забравя; ако има един, който никога не забравя, това е Бог. Той пише в своята книга всяко човешко престъпление; няма престъпление, което да не е отбелязано в архивите Му. Никой не може да заличи тези престъпления, само Бог може – кога? Когато хората се разкаят. Ако не се разкаят, стотици години греховете им ще си останат хроникирани – Великият помни всичко. Няма народ, нито човек в света, който да е престъпил Божия закон или да е опетнил името на Бога и да не е понесъл своите последствия.

Днес Църквата постепенно се празни. Свещенослужителите се оправдават за това с факта, че се е явил някакъв лъжеучител в света. Да допуснем, че се е явил такъв лъжеучител; коя е причината за това? Коя е причината, че гъсеници нападат дърветата, коя е причината, че на много места се явяват изобилно мухи – нечистотата, в чистата

къща няма мухи. Коя е причината, че в съвременната Църква има много мухи и червеи? Нека духовенството се впрегне на работа, да очисти Църквата, а не да преследва хората отвън, че се е явил някакъв еретик. Казвам: джобовете на свещениците трябва да се изпразнят и не външно, но дълбоко в сърцата им да се яви желание да служат на Бога с Любов. Не е въпрос имат ли пари, или не, но дълбоко в душата им да влезе новата Светлина и да кажат: „Господи, каквото имаме, всичко е на Твое разположение“.

Свещениците се чудят как да се оправдаят. Идват външни хора при мен и ме питат: „Защо нападаш свещениците? Не им ли стигат хулите на хората, че и ти да ги хулиш?“. Аз не ги хуля, но намествам счупените им крака – когото съм пипнал с ръката си, истинска владика е станал. От българските владици ще изкарам истински служители на Бога.

Един знаменит проповедник, известен на целия свят със своите проповеди, пътувал през една планинска местност, подхлъзнал се, счупил си крака и започнал да плаче и стене от болки. Случайно минал един пътник и го запитал защо охка.

– Счупих си крака, моля ти се, помогни ми!

– Не мога, не разбирам от това изкуство.

След него минали още двама-трима пътници, но никой не могъл да му помогне. Най-накрая минал един прост човек, селянин, облечен в бяла аба, и го запитал:

– Приятелю, какво ти е, че лежиш тук?

– Счупих си крака, моля ти се, помогни ми!

– Аз разбирам от това изкуство, мога да намествам счупени крака, но и ти ще дадеш нещо от себе си.

– Какво мога да ти дам? Аз съм проповедник.

– Ти ще проповядваш, аз ще намествам крака ти. От твоята проповед зависи наместването на счупените кости.

Проповедникът започнал да говори, а простият човек намествал костите на крака му. По едно време видял, че работата не върви добре, и казал на проповедника:

– Тук измени на Истината, изправи грешката си.

Проповедникът изправил грешката си и продължил да проповядва. Някъде работата пак спряла.

– Приятелю, пак измени на Истината, изправи грешката си.

Така се продължавало, докато най-накрая проповедта свършила и кракът бил наместен.

– Благодаря за твоята проповед. Продължавай да проповядваш на хората, но в духа на Истината, както проповядваше на мен.

Христос и досега намества счупените крака на хората. На много владици краката са счупени; Христос намества счупените им кости и казва: „Идете да проповядвате на хората, но в Дух и Истина“. И аз желая същото. На всеки свещеник и проповедник казвам: идете да проповядвате с най-красивите си чувства и със светлите си мисли – само така ще се наместят счупените крака на хората. Какво представляват човешките крака – великите добродетели, които трябва да оживеят в тях.

Ще кажете, че на американските владици се плаща добре, не както на българските. И така да е, всеки трябва да бъде честен, да живее в съгласие с Божествените закони. Един виден проповедник в Бостън, сега вече е в другия свят, държал много хубави проповеди, стичали се много хора да го слушат. Той имал само един недостатък – говорел извънредно бързо. Само трима стенографи в града можели да схващат неговите проповеди. Една милионерка се влюбила в него и редовно посещавала проповедите му. Един ден тя му писала: „Обичам те, не мога да живея без теб. Всичко ти давам: и сърцето си, и парите си, и ръката си“. Той ѝ отговорил: „Сърцето си дай на Бога, парите си – на бедните, а ръката си – на този, който те обича“.

Сега аз се обръщам към майките и казвам: майки, кажете на децата си да дадат сърцата си на Бога! Обръщам се и към младите моми и момци и казвам: дайте сърцето си на Бога! На мъж сърцето си не давай и на жена сърцето си не давай! Не давайте лъжлива клетва! И досега вие се кълнете, че ще дадете сърцето си на Бога, а не го давате. В това отношение вие приличате на онази циганка, която паднала в реката и дала обещание на свети Никола ако ѝ помогне да излезе благополучно, да му запали голяма свещ. Излязла невредима от реката, благодарила на свети Никола, като добавила: „Свети Никола, защо ти е на теб свещ? Нали знаеш, че съм бедна, нямам пари да купя такава свещ. И без

свещ ще минеш“. Това значи да дадеш обещание и да не го изпълниш. Така постъпват повечето хора.

Ще приведа още един пример от живота на английския проповедник от Бостън. Той слушал да се говори за една бедна вдовица, останала с едно малко дете, която от деня на смъртта на мъжа си не видяла бял ден в живота си. Тя не знаела какво е почивка, какво е разходка, толкова била отрудена. Един ден този проповедник отишъл в дома на вдовицата и казал: „Ето какво съм намислил: днес ще оставиш детето си на мен, на моите грижи, а ти ще бъдеш свободна да прекараш целия ден в почивка някъде на чист въздух. Няма да се грижиш за детето си“. Той ѝ дал пари и я освободил от грижата за детето.

Не можа ли този проповедник да плати на някого да изпълни тази задача вместо него? Той имаше възможност да плати не само на един, но даже на десет души. Ала той пожела сам да изпълни задачата си, да види при какви мъчнотии живее бедната вдовица. Това е велико дело. И аз бих желал да имаме поне десет такива владици и проповедници. Аз не желая да петня българските владици и свещеници, моето желание е те да имат всичкото уважение и почит на българския народ. Желанието ми е и те да постъпват като английския владика и да кажат на българите: „Сърцето си дайте на Бога, парите си – на бедните, а ръката си – на този, който ви обича“. И след това всеки да остане по един ден пред люлката на бедното дете на вдовицата. Не е ли похвално това?

Като държа своите беседи, аз зная, че много неща ще бъдат изопачени, но като говоря Истината, ще я кажа както е в действителност. Като говоря Истината, не хваля себе си, но и вас не жаля. Щом дойда до Истината, казвам: Божията Истина е еднакво важна колкото за мен, толкова и за вас. Не е въпрос за владици и свещеници; важен е въпросът за Истината в името Божие, важен е въпросът за Любовта в сърцата на хората и за Мъдростта в техните умове.

И в науката трябва да се спазва същият принцип – *Ей, ей; не, не*. Когато ученият прокарва една теория, трябва да я опита най-малко десет пъти. И философските системи трябва да се проверяват най-малко десет пъти. В каквато и област на живота да се натъкваме, думата ви да

бъде: „Ей, ей; не, не“. Днес всеки се стреми да постъпва по буквата на закона и казва: „Да бъдем справедливи!“. По буква ли само? Не, първо по съдържание и смисъл, а после по буква. Христос обръща внимание на съдържанието и казва: „Ей, ей; не, не“. Той започва с деветте блаженства: „Блажени миротворците, блажени кротките“.

Да осветим името Божие – защо? То ще внесе в нас стабилност на чувствата и устойчивост на характера. Съвременните хора са нервни, неспокойни, от всичко се смущават, във всичко се съмняват. Мнозина ме питат: „Прав ли е пътят, в който ни водиш?“. Ако се съмнявате в Любовта, която внася чистота в сърцето, в Мъдростта, която внася светлина и знание в ума, и в Истината, която освобождава душата и показва на човека как да живее, в какво друго ще вярвате? Няма по-велико нещо от тези три принципа. Всички принципи, на които почиват съвременните семейства и организации, са повърхностни. Единственият принцип, на който се крепи животът, е Любовта; тя внася импулс, подтик в човешката душа. Няма по-велик принцип от Мъдростта, която дава светлина и знание на човека да се развива, да използва силите на Земята. Няма по-велик принцип от Истината, която освобождава човека и го прави готов за жертва.

– „Прав ли е пътят, по който вървим?“ По-прав от него няма, този път е единственият не само в България, но и в целия свят. По този път са минали всички благородни и възвишени души, всички велики хора; по този път са минали всички Ангели; по този път ще минат всички, които идват след нас. Този път е Божествен. Красив е той, по-красив от него няма. Христос го нарича *тесния път*; тесен е, но величествен. Красиви картини се откриват в него, той е пълен с красиви местности, които заслужават внимание. Много има да учи човек в тесния път. – „Значи ние сме в тесния път?“ Да, в тесния, но благословен път; в този път се казва „ей, ей; не, не“.

Питат ме: „Ти в пътя ли си?“; аз не отговарям нищо. Който иска да знае дали съм в правия път, нека ме опита. Как ще докажа на човека силен ли съм, или не, освен като ме опита – достатъчно е да сложи в ръката ми един чувал, тежък сто килограма, и да гледа какво ще правя. Вдигам

чувала и ръката ми не трепва; слагам втори, трети, четвърти чувал, ръката ми пак не трепва; и ти можеш да седнеш на ръката ми, без да усетя някаква тежест. Силен човек ли съм? Има ли нужда да доказвам своята сила?

Ако при най-големите изпитания волята ми не се поколебава, какво показва това? След всичко това светите старци ще ни дадат някакви листове – да попълним, че се отричаме от Новото учение, защото само така ще ни приемат в Църквата, където ще намерим спасение. Чудно нещо, те сами не са спасени, а нас ще спасяват! И от какво да се отречем? От Любовта? От Мъдростта? От Истината? Ние отдавна сме се отрекли от лъжата. Но да се отречем от трите велики принципа – никога! Никой няма право да кръщава Любовта с някакво име; Любовта е атрибут на Бога, не е нито дъновизъм, нито евангелизъм, нито християнизъм. Бог е Любов. Той е неограничен и безличен и въпреки това принадлежи на всички. Никой няма право да ограничава Бога. Това, което хората наричат принципи на дъновизъм, на спиритуализъм, на наука и други подобни, е празна работа, забава за децата. Любовта е Любов. Някой учен е открил нещо в областта на науката – позволено му е да постави името си на своето откритие; друг е открил нещо в областта на музиката, на художеството – и на него е позволено да постави името си на своето произведение. Всеки има право да постави името си на своята картина, но не и на картините на други автори.

И тъй, всяко нещо на своето място. Следователно в Православната църква ще остане само онова, което е православно; в мохамеданската църква ще остане само мохамеданското; в Евангелската църква – само евангелското. Значи във всички църкви има нещо Божествено и само то ще остане завинаги. Кое е Божественото – само Любовта, Мъдростта и Истината; над тях можем да поставим само Божието име. Любовта е изгубената дума в света, тя трябва да се намери; с тази велика дума ще започне новата култура – „Ей, ей; не, не“. Щом намерим тази дума, всички ще се познаем като братя.

Сега, като ме слушате да говоря, аз чета мисълта ви: „Хитър е този човек, дълбоко пипа“; това е съмнение – мислите, че искам да ви измамя. Ако вие досега не сте измамени, аз ли ще ви измамя? Искрено си кажете има ли някой от вас, който да не е измамен? Вашите прамайка и прабаща не ги ли измамиха в Рая? Брат ви Каин, като излезе от Рая, не уби ли брат си Авел? Вие отдавна сте измамени. Не ви упреквам, свободни сте да се съмнявате, но казвам: колко мъчно можеш да убедиш човека в Любовта, Мъдростта и Истината на Бога!

Аз зная защо хората мъчно се убеждават, но съм решил да ги убедя. Няма човек, когото да не мога да убедя – как? Ти си чиновник, чувал си за мен и започваш да говориш лошо, без да ме познаваш. Случи се, че изпаднеш в затруднение, задлъжняваш с 25000 лв. и по нямане на възможност да ги платиш те осъждат на затвор. Тръгваш по познати и приятели да търсиш тази сума, но никой не може да ти услужи. Срещам те аз и виждам, че се намираш в голямо затруднение. Казвам: аз мога да ти услужа с тази сума, да те освободя от затвора; щом получиш парите, зарадваш се и казваш на жена си: „Жена, знаеш ли колко благороден и добър бил този човек!“. Срещна друг, и на него помогна, и той изменя мнението си за мен. Значи достатъчно е да задоволиш нуждите на човека, за да измени той мнението си за теб и да те счита за честен и почтен човек. Бог, Който е толкова велик и благ, и Той не може да угоди на хората. Мъчно се угажда на човека. Като види беден човек, Бог казва: „Дайте му пари, задоволете нуждите му“. Ако закъснее малко, бедният казва: „Е, и Господ е като хората – толкова много се моля да ми помогне, но не иска да ме чуе“.

Пътят, по който съвременните хора вървят, не е път на истинско християнство. Това не е прилагане на думите *ей, ей; не, не*. Не е позволено да се съмняваме в Бога. Живият Господ, Който се изявява чрез Любовта, Мъдростта и Истината, ни поставя вече на изпит. Епохата, в която днес живеем, е особено важна. Бог ни поставя на изпит и следи как ще го държим; ако го издържим, Той ще ни се усмихне и ще каже: „Доволен Съм от вас, че издържахте изпита си по правилата на думите *ей, ей; не, не*“.

Желая всички да бъдете смели, решителни и умни и там, където трябва да защитавате Истината, ще я защита-

вате по всички правила; не заради мен, а заради Любовта, Мъдростта и Истината. За Истината трябва да имате само едно мнение. Дойдете ли до нея, трябва да бъдете твърди като диамант и готови на всичко – това се отнася не само за българите, но за всички хора по целия свят. Всички души, които са готови да служат на Бога, трябва да се хванат за ръка и да кажат: „Отсега нататък ще служим на трите велики принципа, в тях е спасението на света"; само така всички недоразумения в обществата и народите ще изчезнат, в душите на хората ще настане вътрешен мир, в умовете им ще се яви светлина, и в сърцата им – небивала радост. Нова светлина иде за всички, които са решили да служат на великите принципи на живота.

Сега аз ви съветвам да се държите крепко, за да възприемете новата светлина в умовете, сърцата и душите си. На всички казвам: ние ще победим, Господ е с нас. Няма сила в света, която може да се противопостави на тези велики принципи. Всички добри, честни, справедливи и умни хора – мъже, жени и деца – по целия свят са с нас. Онези, които поддържат трите велики принципа, от каквато и Църква, от каквато и партия да са – те са с нас.

Питат ни: „Кои сте вие и колко сте?" Ние сме едно Велико Братство, каквото светът никога не е виждал; едно Братство, което има клонове и на Земята, и на Небето, и в цялата Вселена. Който служи на Бога, той ще бъде гражданин на това Велико Братство, което наричаме *Братство на Божията Любов, на Божията Мъдрост, на Божията Истина*. Ще кажете: „Ние искаме да станем членове на това Братство". Аз пък искам да бъдете ученици на това Братство.

14 януари, 1923 г. София

На Земята и на Небето

Истина ви казвам: каквото вържете на Земята, вързано ще бъде на Небето; и каквото развържете на Земята, развързано ще бъде на Небето.

От Матей 18:18

Ще прочета 11-а глава от Еклисиаст; там е казано: „Бой се от Бога и пази заповедите Му" (ст. 13). Аз казвам: люби Бога! Всички проповядват страх от Бога – това е старо, неправилно отношение към Него, затова казвам: люби Бога и следвай Неговата Мъдрост.

„Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде на Небето; каквото развържете на Земята, развързано ще бъде на Небето." Често учениците спрягат и са спрягали глагола *връзвам*. За да разбере човек великата Божествена Истина, която носи мир и радост за всяка душа, трябва да бъде развързан, т.е. освободен от заблужденията на миналите векове. Заблужденията са останки от разнебитени кораби, изхвърлени на бреговете, остатъци от стари философски системи и учения, с които и до днес е покрито лицето на Земята.

Културата на човечеството, която датира от 8000 години, се отличава с два отрицателни акта: първият акт се извърши в Райската градина, т.е. в Духовния свят; вторият акт се извърши на Земята, на физическия свят. За да изпита хората, Бог им даде като на малките деца една заповед – каза им: „Ще ядете от всичките дървета на Райската градина, само от Дървото за познаване на доброто и злото няма да ядете"; ето една заповед, която е дадена като изпит. Значи вие и вашите деца ще обработвате Райската градина, ще се ползвате от всички плодове, но не и от плодовете на Забраненото дърво.

Но един ден в Райската градина влиза лъжата във форма на змия, качва се на Забраненото дърво и започва да яде от неговите плодове. В това време покрай дървото минава Ева и змията ѝ казва:

– Ето едно отлично дърво. Не се ли ползвате от неговите плодове?

– Забранено ни е да ядем от това дърво.

– Кой ви забрани?

– Онзи, Който ни постави в Рая.

– Искал е да ви изпита. Той знае, че в тия плодове се крие велика сила, която ще ви направи подобни на Него. Опитайте плодовете на това дърво и ще се уверите в думите ми.

Ето една философия на живота. Така в човека се събуди тщеславието, така се събуди неговият личен живот; той се индивидуализира и каза: „Защо да не стана и аз като Бога?“. Какво беше последствието от тяхната постъпка – оголяха, т.е. почувстваха се прокажени; вместо да растат от слава в слава при Райските условия, те се смалиха, почувстваха се голи. Това е подобно на състоянието на банкера или на богатия търговец, който и при най-голямото богатство изпитва недоволство – иска все повече от това, което има; в края на краищата вместо да придобие повече, изгубва всичкото си богатство и не само това, но животът му виси на косъм. Като пропадне, той няма смелостта да каже истината, но започва с реклами, с фалшиви обяснения, докато влезе в областта на лъжата. С лъжа работите не се оправят – когато и да е, твоята фирма ще пропадне; много зарегистрирани фирми има в света, но в края на краищата всички ще фалират. Това е акт от умствен характер.

Вторият отрицателен акт се е извършил на физическия свят. Той има религиозен характер. Двамата братя Каин и Авел принесли жертва на Бога; жертвата на Авел била приета, а на Каин – не. Последният, озлобен от това, убива брат си – „Как е възможно твоята жертва да бъде приета, а моята – не?“. Коя е подбудителната причина за това убийство и къде е вината на Авел? Нека всеки брат намери дълбоката причина на това престъпление. Как е възможно от двама братя, родени от един баща и една майка, единият да извърши такова престъпление?

И днес в света се вършат такива престъпления – в това отношение светът не се е поправил. Съвременните хора имат два завета: Старият завет и Новият завет; Старият завет е учението на Моисей, а Новият завет – Учението на Христа. Хората дохождат до заключението, че това, което е казал някога Бог, след време се изменя, значи това не е Абсолютната истина. Но според апостол Павел Бог изменил Първия завет, заменил го с Новия, според развитието на тогавашните хора. За да научат закона на жертвата, старозаветниците трябвало да принасят жертви; Новият завет изключва жертвоприношението. Какво е отношението на тия два завета един към друг? Старият завет е за децата, а новият – за възрастните. Сега иде Господ в света, за да донесе трети завет на хората. – „Чудно, даже трети завет!“ Да, трети завет ще има – той ще бъде Завет за прославянето на синовете Божии; с този завет ще дойде в света Любовта и хората ще изучават великата наука как трябва да живеят по Любов. Днес, като казвам на хората, че иде Третият завет в света, те отговарят: „Това е еретическо учение“. Ние казваме: това неразбиране е в реда на нещата.

Христос казва: „Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде на Небето; и каквото развържете на Земята, развързано ще бъде на Небето“. Днес всички са въздигнали дванадесетте апостоли, постоянно се говори за тях – защо са ги въздигнали толкова? Какви са те по произход – евреи. Ако ги подложим на критика, на анализ, какво ще кажем за тяхната кръв – еврейска кръв тече в тях. Ще кажете, че това са светите апостоли. Аз разглеждам въпроса принципно. Казвам: когато дойде Духът на Истината, Той ще ви научи на всичко. – „На какво ще ни научи?“ Аз допълвам: между Духа и Христа няма разлика. Христос казва: „Онзи, Който Ме е пратил, Той Ме е научил какво да говоря“. Казваха на Христа: „Знаеш ли, че аз имам власт да те разпна?“ – какъв беше този, който говореше така на Христа? Римлянин. Христос го коригира с думите: „Тази власт не е твоя, тя ти е дадена от кесаря. Ако тази власт не ти беше дадена отгоре, не би я имал“. Христос каза на учениците Си: „Аз имам власт и на Небето, и на Земята. Идете и проповядвайте Словото“.

Да дойдем до думите *завързвам* и *развързвам*. Връзването е умствен акт – само умният може да прави възли. Само умната жена връзва конците и плете чорапи; само поетът може да пише стихове; само цигуларят може да свири на цигулка. Умният прави това, което глупавият

не може – защо? Умът работи в него. Онзи, който не мисли само за ядене и пиене, той може да направи нещо разумно – Божественото работи в него.

Хората проповядват едно и също: трябва да се осигурим, да подобрим живота си. Съгласен съм – да се осигурим; но къде е онзи човек, който може да ни покаже истинския начин за осигуряване? Ще кажете, че има осигурителни дружества, има църкви. Казват: „Ела в църквата, там ще се осигуриш – там ще намериш спасението си“. Нямам нищо и против това, но питам: къде са онези, осигурените в различните дружества? Къде са вашите дядо, баба, къде са вашите баща и майка? Нали се осигуриха? Умряха и ги погребаха. Какво стана след това с тях, къде са те сега? Ще дойдат. След това да ме убеждават, че човек е от пръст и на пръст ще се превърне.

Други ще ме убеждават, че човек има душа, която живее и след смъртта, и започва спор между едните и другите. Питам: коя е опитната база, на която те застават? Ако душата живее, трябва да има начини да влезем във връзка с нея. С пипане душата не се доказва, пипането има отношение към съзнанието. На Земята пипането е едно от силните сетива, от него са произлезли останалите – то е основата.

Днес едни определят душата по един начин, други – по друг, но и едните, и другите нямат представа за нея. Душата е самият човек, който мисли, чувства и действа разумно – това се подразбира под *душа* в широк смисъл на думата. В ограничен смисъл под *душа* разбираме човешката чувствителност, или сбор на вътрешни функции, или вътрешни прояви в човека. Значи под *душа* разбираме това, което диша, което работи.

Кое работи в човека – разумното начало; това се разбира под *душа* и в санскритски език. Къде е разумното начало в човека? Ако аз свиря едно класическо произведение на цигулката си, това не е ли проява на моята душа? Като слушате, вие не влизате ли в съприкосновение с моя ум? Външно не виждате разумността, но тя ви радва, въодушевява ви, вие се радвате, че получавате нещо. Какво става с измръзналия човек, като се изнесе на Слънце? След половин час той се развеселява, в неговия организъм се вливат топлите лъчи на Слънцето. Можете ли да претеглите какво е придобил той? То не тежи даже една хилядна от милиграма – няма тежест, а произвежда голяма радост в човешката душа.

Да дойдем до думата *връзвам*. С какво връзваме? Земеделецът първо разорава земята, а после сее; сеенето е процес на връзване – той връзва семето със земята. После то изниква, пораства, цъфти и връзва плод, от който се ползват всички. Лозарят също връзва пръчките, градинарят връзва – изобщо, всички се учат да връзват, но важно е разумно да се връзва. Като говори, човек пак връзва две по две мисли в едно цяло и така образува речта. Ако внасяш раздор между хората, връзване ли е това? Това е развързване.

„Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде и на Небето“ – значи Божественото, което връзва на Земята, вързано ще бъде и на Небето; ще му се дадат условия да поникне.

„Каквото развържете на Земята, развързано ще бъде и на Небето.“ Има два начина за връзване: човека може да вържеш с Любовта – това е единият начин; също така може да го вържеш и с омразата – това е другият начин. Може да го вържеш с какво – с въже; а може и да го развържеш. Следователно в едно отношение нещата в Умствения свят трябва да се вържат, а на физическия – да се развържат. Едновременно не могат да се извършват и двата процеса; когато човек е вързан в едно отношение, той трябва да бъде свободен в друго.

Всеки народ иска да прогресира; и българите се стремят към напредък. На какво се дължи прогресът – на човешкия ум, на неговата воля и на неговото сърце. В Природата има една съразмерност в проявата на тия сили. Човешката глава расте в три направления: на широчина, което дава издръжливост на организма; на дължина – това дава активност на движенията; тя расте и на височина, което дава морална стабилност на живота. Следователно, когато разглеждам главите на хората, които представляват известен народ, виждам как растат те. Ако това растене става правилно, и развитието на народа е правилно; но ако растенето става само в една посока, например само в раз-

ширяване, ние можем да знаем какви ще са последствията. – „Може да има растене в две посоки.“ Правилно е то да става в три направления, или посоки.

Ако един народ се движи само в една посока и се връзва, той ще прилича на разбойнически народ, който използва забогатяването на друг, за да го плячкоса – той се връзва с плячка. Така правели и турците: чакали 40 – 50 години, докато забогатеят българите, и след това ги ограбвали. Българите живеели тогава повече в едно движение, една посока. При второто движение, например когато се създава една държава, образуват се връзки, чрез които понякога хората се измъчват едни-други – защо? Защото няма вътрешна връзка между тях. В химията такова свързване съществува в неорганизираната материя, но то е необходимо – всеки химик използва материята в това неорганизирано състояние, за да образува известно съединение. И при такова движение всеки иска да забогатее. Сегашната раса минава второто движение, втората фаза. Всички хора са много активни, искат да сложат ред и порядък в света, но нямат още морал.

Що е морал? Моралът е онази мярка, която се прилага еднакво към всички хора и народи. Това, което ние наричаме морал, не е истински морал. Каква мярка е тази, при която богатият мери по един начин, ученият мери по друг, а свещеникът – по трети? Че искате да възстановите порядъка в света, това още не е истинска мярка. Когато всички съзнават, че мярката им е права, това наричаме истинска мярка. Това е растене нагоре – третото измерение, растене към Бога; Той е абсолютна мярка, която показва как трябва да се живее – в тази мярка е скрита същината на живота.

Думите на Христа, че вечният живот се заключава в познаване на Бога, имат отношение към истинския Живот – именно тази мярка ще ни повдигне и ще ни даде онова, което търсим. Не е лошо да се стремиш, но каква полза от твоя стремеж? Каква полза, ако имаш 10 хамбара, пълни с жито, а стомахът ти е разстроен и не можеш да смелиш нито едно зрънце? Каква полза да имаш десет баници на разположение, а не можеш да хапнеш нито едно парченце? Каква полза, ако имаш най-хубавата

книга, а не знаеш да четеш? Каква полза, ако си минал през най-добрата религиозна система, а не разбираш нейната същност, не знаеш какво нещо е религия?

Аз желая да покажа на съвременните религиозни хора в какво се заключава Христовото учение. Ще кажете, че то се заключава в Любовта; каква е целта на Любовта? – „Да бъдем добри помежду си.“ Какво е добро? – „Да не крадем, да не лъжем.“ Добре, но и при това положение хората пак крадат и лъжат. Казвате: „Да не умираме“, но при това пак умирате; „Да отдаваме право и справедливост на хората“, но и присъдата ви не е правилна. Това не показва, че нямате добро желание, напротив – всички хора, религиозни и светски, имат добри желания, но в даден момент в тях се явява нещо, което може да изопачи и ума, и сърцето, и волята им. Това е специфичен психологически момент в човека. Например имаш добри отношения с някого, но достатъчно е да му кажеш само една дума и той се обижда – изменя се вече към теб, не мисли право. Какво е станало между вас, защо той измени в отношението си към тебе – казал си му една обидна дума. Как е изтълкувал той тази дума, кое е обидното в нея? Вие не знаете още коя дума е обидна.

Следователно колкото и да искате да бъдете добри, при сегашните условия това е невъзможно. Доброто е резултат на нещо, то е плод в Природата, а плодът иде най-накрая. Първо разораваме нивите си, посяваме ги с жито или царевица, а тук-там посаждаме и плодни дръвчета. Докато даде плод, житото минава през няколко фази: растене, цъфтене и връзване. Вие искате всички неща да станат изведнъж – да дойдете до плода. В Божествения свят хубавите неща растат бавно. Само престъплението расте бързо. Това е мое твърдение, за което аз отговарям, така е според моите изследвания; как е според другите – това не е моя работа. Повтарям: Доброто е резултат, плод, който не се създава изведнъж. Плодът е важен, понеже той определя качеството на дървото; от плода или ще обикнете дървото, или няма да го обикнете. Плодът отваря път към истинската Любов.

Казано е: „По плодовете им ще ги познаете“; аз казвам: от плода ще обикнем дървото. Като знаете това,

не се самоизлъгвайте – не мислете, че обичате. Ние обичаме човека според неговия плод – колкото по-добър е плодът му, толкова повече го обичаме. Колкото по-хубава и по-сладка е една ябълка, толкова повече я обичаме. Как постъпваш към дивачката, към трънката – минаваш и заминаваш покрай нея, без да спреш. Дивачката те пита: „Защо не ме обичаш?“ – плодът ти не ми харесва. Ето защо садете в градината си само Божествени плодове; могат да минат хиляди години, но те ще израснат и ще дадат сладки плодове. И на хората са нужни хиляди години, за да станат добри.

Когато казват за някого, че е добродетелен, отговарям: никой още не е добър – никой още няма от истинските Божествени плодове. Сложете човека в пътя на Добродетелта и той ще даде добри, сладки плодове. По качество сегашните плодове не отговарят още на Божествените – кой от сегашните хора е добър: царят, владиката, свещеникът добри ли са? Те не са изпълнили още Божия закон. На какъвто и език да служи владиката, за всичко му плащат – на пръв план са златните пари. Злото не е в парите, в това, че му се плаща, но в него още не е проникнал Божественият принцип – да работи с Любов. Бубата се храни с листа, но щом стане пеперуда, тя хвръква и се отказва от листата – значи с каквото се храниш, такъв ставаш. Докато плащат на свещеника, той не е истински служител; плащат ли на учителя, той не е истински учител; плащат ли на държавника, и той не е истински служител. Разбирайте ме право. Държавникът трябва да служи на своя народ с Любов; щом служи с Любов, ще му се плаща повече, заради Любовта му. Ако и свещеникът служи безкористно, и на него ще се плаща повече. Няма да определям какво значи да служиш с Любов, това знаете по-добре от мен. Който служи с Любов, той е умен, добър и справедлив човек.

Помнете: новата цивилизация, новата култура, новото съзнание изключват старите методи. Не мислете, че като заместите старите методи с нови, светът ще се опропасти – ни най-малко, новото ще даде нова насока на човешката душа. Тя трябва да бъде свободна – затова Христос казва: „Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде на Небето; и каквото развържете на Земята, развързано ще бъде на Небето“. Значи ако поставите разумното на Земята, и в другия свят ще му обърнат внимание. Това съзнават и българските духовници, ето защо те търсят изходен път към Доброто.

Всеки човек – учен или прост, светски или духовен, който е постъпвал според великите закони на Живота, всякога е излизал на добър край. Капитанът на парахода, за да изведе пътниците на пристанището, не трябва само да се моли, но да познава законите на движението. Право казва българинът: „Лозето не иска молитва, а мотика“. И молитвата е намясто, и мотиката е намясто. Капитанът трябва да познава пътя, да разбира морските течения. Разумен трябва да бъде той. В случая молитвата подразбира връзка между Висшата интелигентност и тази на капитана. Трябва ли той да отстъпва управлението на парахода в ръцете на обикновения моряк? Ако морякът е опитен, той може да помогне в опасни моменти.

В живота си всеки човек дохожда до едно опасно място, където е необходима помощта на опитния моряк или пилот. Отгоре ще изпратят един опитен моряк, който ще те прекара през опасното място; като мине опасността, той ще каже на капитана: „Свърших своята работа, предавам парахода в твоите ръце“ и си заминава. И виден философ да си, ще отстъпиш пред опитния моряк. Какво доказателство ще искаш за неговата опитност – дай му кормилото в ръката: ако изкара благополучно парахода на брега, той е опитен моряк; не може ли да го изкара, не е опитен.

Сега и вие сте пред една дилема – не знаете кой път да хванете. Доверете се на мен, бъдете сигурни, че ще ви изведа на брега. – „Как да се доверим?“ Ще ме опитате. Три часа са достатъчни, за да проверите дали думите ми са истинни – в три часа ще изкарам парахода на брега. Той трябва да стигне на определеното място. Ако изкарам благополучно парахода на брега, това случайно ли е? Ще кажат философите, че е случайно. Морякът, който иде отгоре, познава добре пътя. Всеки човек трябва да има по един такъв моряк. Днес, при сегашната култура, всеки човек се намира пред един от най-опасните моменти, но и

пред един от най-благоприятните; днес сте най-близо до брега, но и до най-големите приливи. Ако вашият моряк не дойде отгоре, мъчно ще влезете в Царството Божие – в пристанището.

„Ако – казва Христос – не станете като малките деца, не може да влезете в Царството Божие“ – това значи: ако не поверите вашия параход в ръцете на капитана, изпратен от Бога да ви ръководи, вие не може да влезете в Царството Божие; дълго време ще стоите под камъка, докато отново дойде този капитан.

Ще ви приведа един древен разказ. Някога живял велик адепт, който изучавал живота на мравките. За да се домогне до тяхната култура, да влезе в общение с тях, той слязъл до техния уровен. Вие мислите, че мравките вършат всичко по инстинкт; не, те са стигнали до една доста висока култура: имат своя философия, изучават специално природата. Има особен род мравки – ясновидци. Какво виждат те – къде има жито, ориз. Могат да влизат лесно в съобщение, по най-бърз начин, и като намерят отворен хамбар, съобщават тази новина една на друга и в скоро време хамбарът се напълва с мравки.

Заел се този адепт с изучаване на мравките. Трудна задача си поставил той – един велик адепт да влезе между мравките; да се смали толкова много – това е голяма задача. Мравките виждат, че и той е като тях, но от някакъв особен род. Те му казват:

– Ти приличаш малко на нас, но има нещо в теб, което не е мравешко. Откъде дойде?

– Дойдох от друг свят. Искам да изуча вашия живот.

– Чудно нещо – според нас няма по-велик свят от мравешкия. Ние сме най-културните същества в света – по-голяма култура от нашата няма, по-голям ум от нашия няма.

Адептът отговорил:

– За вас е така, но аз ида от един необикновено красив свят.

Един от големите философи на мравките казал:

– Заведи ме в този свят, искам да го видя!

Най-накрая адептът му обещал да го заведе на онзи свят. Облякъл човешката дреха, сложил мравката

на пръста си и тръгнал с нея. Завел я в една аудитория на университета, където един от видните професори държал лекция. Адептът запитал мравката:

– Виждаш ли аудиторията?

– Не виждам.

Той вдигнал по-високо пръста си.

– Виждаш ли професора?

– Не виждам.

Адептът вдигнал още по-високо пръста си.

– Пак не виждам.

Професорът забелязал, че адептът вдига пръста си нагоре, и го запитал:

– Защо вдигаш пръста си?

– Ида от мравешкия свят. Нося една мравка на пръста си и искам да те види, но тя нищо не може да види.

Професорът казал за адепта:

– Ето един човек с объркан ум.

Мнозина ме питат има ли друг свят; има. – „Може ли да го видим?“ Взема един от тях на пръста си, влизам с него в Ангелския свят. Питам го:

– Виждаш ли този свят?

– Нищо не виждам.

Бог ме пита:

– Защо вдигаш пръста си нагоре?

– Нося един философ от Земята на пръста си. Иска да Те види, но нищо не вижда.

Казвам: добро е желанието на човека да знае нещо за онзи свят, но той трябва да развие специфични органи, особени дарби и способности, с които да влезе във връзка с другия свят. Съвременният човек трябва да влезе в нова фаза на живота, да се облече в нова форма. Главата, мозъкът, целият му организъм трябва да се преустроят. Аз съм изучавал цели единадесет години човешката глава, специално главата на българина; измервал съм мозъка му и съм дошъл до заключение, че мозъкът на човека трябва да се преобрази, особено сивото мозъчно вещество.

В човешкия мозък има доста неорганизирана материя, която е причина за мозъчните смущения; тази материя трябва да се организира, да оживее, да стане

съзнателна, но и това не е достатъчно. Тази материя трябва да се повдигне, да стане самосъзнателна, подсъзнателна и най-накрая – свръхсъзнателна.

Не само мозъчната материя трябва да оживее, но и всяка клетка на нашето тяло трябва да започне да мисли; всеки орган на човешкото тяло трябва да се развие. Очите също трябва да се развият. Забелязано е, че в очите на ясновидците, около зеницата, стават особени промени – по тях се познава степента на ясновидството. Някои учени оспорват ясновидството, но аз твърдя, че съществува; има ясновидци и в Европа, и в България. Има хора, в които ясновидството е в спящо състояние, у други е започнало да се развива – това се познава по известни петна в очите. В очите на ясновидеца има особена светлина, тя иде от Невидимия свят; ако лъчите на тази светлина попаднат точно под ъгъла на човешкото зрение, той започва да вижда неща, които по-рано не е виждал – светът се открива за него в нова светлина, в нов образ.

Идват нови учени, които изучават електричеството, магнетизма, радиоактивността не само от външната, физическата им страна; ако тези сили се изучават само външно, ще се натъкнете на известно съмнение. Съмнението съществува от хиляди години, то се явява и в най-малките същества. Време е човек да се освободи от съмнението; това ще стане, когато той се домогне до вътрешната страна на живота и явленията в Природата.

Има животни, които разбират някои неща по-добре от хората. Например кучето познава кой човек е добър и кой – лош. Мога да направя следния опит: ще вляза с двама души в един двор, където има много кучета; единият обича кучетата, а другият не ги обича – замерва ги с камъни, гони ги, даже ги убива. Щом видят първия, кучетата веднага го заобикалят, скачат около него, радват му се, лижат му ръцете; другия още отдалеч започват да лаят, хвърлят се върху него да го хапят. Това не става по инстинкт, но те, като ясновидци, виждат аурата на човека.

Във Варненско, в село Николаевка, имаше един човек, когото наричаха Дели Васил – Лудия Васил. Чудното беше, че и най-лошите кучета не хапеха Дели Васил, а още отдалеч му се радваха и въртяха опашки.

Според мен този човек е светия, облечен във формата на Дели Васил. Той дълго време живя в това село, докато един ден замина на онзи свят от никого непознат; с това той искаше да покаже до каква степен хората са изостанали в развитието си. Като влизаше в църква, казваха: „Изпъдете навън Дели Васил, да не смущава хората“, но факт е, че кучетата не го лаеха и не го хапеха – те познаваха, че е добър човек. Той беше искрен, в него нямаше никакво лукавство. Той не казваше „благодаря“ и „сбогом,“ но когато работеше, казваше: „Благодаря, ще дойда и друг път да свърша някоя работа“.

„Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде и на Небето; и каквото развържете на Земята, развързано ще бъде на Небето.“ От всекиго се изисква да знае какво прави. Сега българските свещеници насаждат подозрение срещу нас, искат да ни подгонят; нямам нищо против, може и да ни гонят – това е пак в полза на народа. Но когато един народ иска да се освободи от своите беди и страдания, той трябва да има морален устой, да има хармония между всички граждани.

Културата на народа се познава по свободата, от която той се ползва. Страшно е, когато един народ не е толерантен към религиозните и философските възгледи на своите хора. В това отношение източните народи се отличават с нетолерантност. Евреите, поради своята нетолерантност, се пръснаха по цялата Земя; две хиляди години са подложени на гонения, на преследване, за да придобият търпение и благоразумие. Благодарение на мъчнотиите, които минаха, те придобиха особени качества: разумност, съобразителност, способност да се приспособяват към условията; организмът им заякна и днес те са доста издръжливи. Толерантност се изисква от всички народи.

Сега Христос се обръща към онези, които приемат християнството по форма. Това не е достатъчно, при това християнство липсва нещо на човека. Какво липсва на българския народ, за да стане умен? Какво липсва на българския държавник, за да стане умен? Българите трябва да повярват в Бога на Любовта, на Мъдростта и на Истината; после, те трябва да вярват в себе си; те трябва

и да бъдат готови да чуят съветите, които им се дават – само така ще подобрят живота си, ще стане сносен. Не е възможно да задоволиш всички хора, да ги направиш щастливи. Не съм Слънце, да огрея всички; колкото и да са добри желанията ми, аз не мога да огрея навсякъде.

Мнозина говорят за нас, че сме посрещали Слънцето, наблюдавали сме изгряването му. Питам: кой не мисли и не говори за Слънцето? Преди да стане от сън, всеки пита: „Изгря ли Слънцето?“. Някой иска да поспи още, а друг – да стане преди изгрев. Не само хората, но и животните очакват Слънцето; щом види, че то изгрява, всяко животно се обажда от дама или от яхъра и казва: „Слънцето изгря, пуснете ни да излезем вън“. По колко пъти на ден човек се обръща, за да види къде е Слънцето, още ли е на изток, на каква височина се е качило.

Всеки търси Слънцето; много естествено – енергията на нашия физически, умствен, даже и морален живот иде от него. То носи живот. Всяка култура се дължи на Слънцето. Аз не говоря за физическото Слънце, за този диск, който всички виждаме; аз говоря за друго Слънце, което е невидимо – то е зад физическото Слънце и произвежда всички невидими резултати.

Ако кажа, че аз виждам другото Слънце, веднага ще ме питате защо вие не го виждате; един ден и вие ще го видите. Когато залезе физическото, другото Слънце ще изгрее – тогава ще го виждат всички хора; то ще бъде десет пъти по-великолепно от сегашното. Същата мисъл е прокарана и в Откровението. Има неща в света, които не гаснат – например слънчевата енергия не гасне. Всеки може да изгаси свещта, огъня, но кой може да изгаси Слънцето?

Днес са се явили хора, които искат да изгасят Слънцето. Казвам: Учението, което нося на света, не е мое; то е Божествено учение, на Бога. Искат да го гасят. Не знаете ли, че и Слънцето духа? Вие духате и то духа. Ако не духаш, то може да те духа, но ще ти причини лек, приятен ветрец. Не духайте Слънцето – защо? Защото вашите запалени свещи и огньове се дължат на него. Всеки запален мозък е свещ, която гори по причина на Слънцето; светлината на огъня се дължи пак на това Слънце.

Като ви погледна, виждам какво отношение имат към вас Съществата от по-висока култура – за тях вие сте запалени свещи и от интензивността на светлината на вашия ум, т.е. на вашата свещ, съдят за веществото на свещта, както и за горенето, което става у вас – дали е пълно, или непълно. Разумните същества се ползват от вашата свещ; тя е толкова необходима за тяхната култура, както топлината в цветарниците през зимата – без това отопление цветята не биха издържали на големите студове. Вие сте толкова необходими за тях, колкото огънят за движението на парахода – щом гори огънят, и параходът се движи. Така и Възвишените същества използват енергията, т.е. огъня на вашия мозък, за своята индустрия. Следователно, когато и вие полагате усилия да обичате, Възвишените същества използват тази енергия за работа.

Христос казва: „Богатейте, но събирайте съкровища за онзи свят“; това значи: изработете добре преждата, която ви е дадена. Вие имате на разположение голямо динамо – мозъка; работете с това динамо, че като отидете на онзи свят, да харесат това, което сте свършили на Земята. – „Не искам да мисля.“ Ще мислиш, не можеш да се откажеш от мисълта си. – „Не искам да ходя в правия път.“ Искаш – не искаш, ще вървиш в този път. Няма да мислиш ли? Няма да вървиш в правия път? Ще мислиш, ще вървиш в правия път, както моторът заставя колелетата на машината да се въртят. Нисшето всякога се подчинява на висшето – няма изходен път. Ако не мислиш, ще те изхвърлят вън от машината, където те очаква ръждясване и разрушение. Какво е ръждата – смърт. Казваш: „И без Любов може, не искам да любя“; щом не любиш, ще те изпратят вън, като непотребно колело в машината, и тогава ще кажеш: „Господи, сърцето ми се изпразни. Вложи Любовта Си в мен!“. Ще любиш по всички правила на новата култура – искрено, чистосърдечно, без никакво користолюбие.

„Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде на Небето; и каквото развържете на Земята, развързано ще бъде на Небето.“ Питат ме защо съм дошъл на Земята; пратен съм да ви вържа – как? Да свържа умовете и сърцата ви с Бога. Това значи: да развържа ръцете и краката

ви, за да работите и да се движите свободно; да отворя вратите на прашните ви къщи, да ви накарам да излезете сред природата, да се радвате на Божиите блага. – „Как, да останем без къщи?“ Старото ще се помете, нови къщи ще си направите – има ли нещо лошо в това? Събаряме старите къщи и правим нови.

Не само аз искам да връзвам и развързвам, но да предам това изкуство и на вас. – „С какво ще връзваме?“ С Божията Любов, с Божията Мъдрост и с Божията Истина – тези неща вървят последователно. – „Значи ще започнем с Любовта.“ Не, първо ще започнете със Светлината, която иде от Божията Мъдрост; където е Светлината, там е и Мъдростта.

Ти си в един голям замък, но тъмен, отникъде не прониква светлина. Седиш месец-два, нищо не работиш. Искаш да се измиеш и преоблечеш – не можеш, нямаш дрехи за преобличане, не знаеш къде какво има. Един твой приятел успява да ти предаде свещ, кибрит и бележка, на която пише: „Запали свещта и влез в съседната стая, където ще намериш сандък с дрехи. В същата стая има долапче, където е закачен ключът на замъка – отключи и излез вън. На разстояние десет километра от него има един топъл извор; изкъпи се добре, облечи чисти дрехи и се радвай на светлината на деня“. Това значи да бъдеш свободен.

Светлината разкрива Живота, Истината носи Свободата – тя е ключът на Живота. Следователно, щом се изчистиш и освободиш, ще придобиеш Любовта – тя иде последна. Ако искаш да те обичат, трябва да заслужаваш това – трябва да имаш нещо, за което да те обичат. Казват, че майките обичат всичките си деца еднакво; без да иска, майката обича повече доброто, умното, благородното дете.

И тъй, каквото вържете, трябва да го развържете – само така ще носите Истината в себе си. Това не се отнася само до вас, но и до всички свещеници, учители, държавници – всички трябва да връзват и развързват, да сложат всичко в ред и порядък. Казвате: „Да изпълним Божията воля“ – как ще я изпълните? Ако не живеете разумно, ако не се свържете с Разумния свят, нищо не можете да направите.

– „Искам да бъда разумен.“ Можеш да бъдеш разумен. – „Покажи ни как!“ Първо, трябва да имаш светлина; след това – свобода и най-накрая – чистота. Казано е обаче, че човек трябва да се контролира, да изхвърли лошите си мисли вън от своя ум – да останат в ума му само светли и чисти мисли. Ако си търговец, работи не само за себе си – да забогатееш, но и да помагаш на другите; само така ще реализираш желанията си. Ако учителят работи не само за прехраната си, но и да повдигне своите ученици, той е на мястото си; ако свещеникът работи не само за прехраната си, но и за повдигането на своите пасоми, той е на прав път – така трябва да се работи, това изисква философията на Живота.

Животът не е на Земята. Това, което наричаме живот, не е истински Живот. Нима и моето е Живот? Знаете ли какви усилия трябва да правя, за да понасям нечистотиите и миризмите на хората? Мислите ли, че за мен не е по-добре да се вдигна с крилцата си и да отида на онзи свят, между Разумни, благородни същества, с които мога да се разбирам? Това е хиляди пъти по-добре за мен – да вляза в истинския Живот, но дошъл при тези условия, аз понасям всичко.

Корените трябва да влязат в земята, за да възприемат нейните сокове; това е една тайна философия. Защо трябваше Христос да слезе на Земята няма да кажа; защо трябваше Той да страда – и това няма да кажа. Защо трябва да приемем Учението на Христа и да приложим любовта Му? На това ще отговоря: Учението на Христа е необходимо за растенето на човека, за доброто на всяка душа, за доброто на всеки народ, за доброто на цялото човечество. То е единственото учение, което може да внесе светлина, свобода и чистота във всяка душа. Чрез това Учение всеки може да види лицето на Бога. Желая на всички да видите Бога така, както виждате Слънцето. Ще Го виждате отдалеч и всякога ще възприемате Неговата светлина – това значи да разговаряте с Бога.

Едно искам да ви науча: да отваряте прозорците на къщите си, за да се ползвате изобилно от светлината. Ползвайте се и от външната, и от вътрешната светлина. И при затворени прозорци пак да имате светлина, на ко-

ято да работите. Това значи да бъдете в общение с Бога. Кажеш ли, че с Бога може да разговаря само онзи, който е при Него, не говориш Истината – както светлината е достъпна за всички живи същества, така и Мъдростта е достъпна за всички хора. Не се заблуждавайте, светлината е достъпна за всички. Излезте вън и се изложете на Великото Слънце на живота. Никой не ви забранява да се греете на това Слънце.

Само Божественото Слънце носи сила и живот на човека. Ако то не съществуваше, хиляди години да ви говоря, нищо нямаше да придобиете; колкото и да се греете на вашия огън, нищо няма да постигнете. Казвам на всички: излезте вън, да се греете на Великото Божествено Слънце, за да придобиете необходимата за вас енергия. Да намерите Бога и да Го познаете, това значи да проникне Неговата светлина в умовете и сърцата ви според степента на вашето развитие; като придобиете тази светлина, няма да минат и хиляда години, и вие ще имате ново разбиране за живота и за човека.

Често се оглеждате в огледалото и казвате: „Остаряхме“. Бих желал да сте остарели, но не сте – вие сте изнемощели, отслабнали. Стар човек е едно, а изнемощял – друго. Твоето лице се е набръчкало, защото ти липсва нещо. Старият, т.е. мъдрецът, няма набръчкано лице. Който вярва в прераждането, казва: „Като дойда пак на Земята, ще бъда млад, с гладко, хубаво лице“. Това не може да те утеши. Ти приготви ли си добри условия за бъдещия живот? Може да дойдеш пак на Земята и да се намериш при по-лоши от сегашните условия – какво ще правиш тогава?

Не мисли, че при второ дохождане на Земята ще те посрещнат с венци и букети. Още в този живот ще работиш върху ума и сърцето си, за да си приготвиш добри условия за бъдещето. Ако не правиш добро на Земята, и в другото прераждане не те очаква добро; ако сега правиш зло, не те очаква добро – това трябва да знаете всички. Мислете и работете разумно, за да си поставите добра основа на бъдещия живот. Да връзваме и да развързваме какво? Да връзваме Доброто, за да го привлечем у нас; да

развързваме злото, за да се освободим от него – само така хората могат да разберат как ще се живее по нов начин.

Днес се явява спор върху въпроса за прераждането. Като го отричат, някои казват: „Ако имаше прераждане, нямаше защо Христос да дохожда на Земята“. Христос дойде на Земята, за да направи мост между Небето и Земята, да има съобщение. Преди Христа хората робуваха; откакто дойде Христос, те се прераждат. Когато Христос направи моста, хората започнаха да се прераждат. Значи един човек от Небето слиза на Земята, където живее още 50 – 60 години – има ли нещо невъзможно в това?

– „Христос дойде един път на Земята и повече няма да дохожда.“ Не е така, много пъти е дохождал Христос на Земята и още много пъти ще дохожда. Когато Адам и Ева бяха в Рая, Христос дойде при тях и им предаде заповедта на Бога. Той се яви на Авраам и говори с него. Когато се устройваше нашата Вселена, пак Христос взимаше участие. Законът за прераждането е Христов закон – Той нареди да се прераждат хората. – „Защо трябва да се прераждат?“ Това е работа на Христа, съветници ли ще Му ставате вие?

Казват ми, че ако проповядвам така, ще ме изключат от Църквата; вие ще изключите мен, а Христос ще изключи вас, ако противодействате на този закон. Той казва: „Ако не се родите изново от Дух и вода, няма да влезете в Царството Божие“. Христос е говорел за прераждането и казвал: „Роденото от плътта плът е; роденото от Духа дух е“. Прераждането не е принцип, но закон – да си в общение с другия свят, да имаш право да минаваш от един свят в друг. Да се преродиш, това не значи непременно да помниш, че си живял някога на Земята. Днес законът за прераждането е толкова изопачен, че ако се върнем в Средните векове и си позволим да говорим за него, ще ни изгорят на кладата. Това не е религия, това е наука. В религията основен принцип е Любовта. Божията Любов е религия за душата, а Божията Мъдрост – наука за ума.

Аз не изнасям въпроса за прераждането, за да повдигам спор и раздори между хората. Дали ще говоря за прераждането, или няма да говоря, независимо

от това хората ще се прераждат. Когато се роди едно дете, трябва ли да се мълчи? Нали ще му сложат име? Фактите говорят едно, а човешките разбирания – друго. И Христос се прероди на Земята, за да покаже на хората Божията Любов. Той пак ще се прероди, но не както индусите го разбират. Прераждането е закон за усъвършенстване на човешката душа.

Човешкият организъм постоянно се изменя, следователно той се облича във все по-нови и нови дрехи. Павел казва: „Има тяло естествено, има и тяло духовно“. Напредналите ще изучават великата наука на Живота, а ненапредналите ще се занимават с обикновени въпроси. Дойдете ли до някой маловажен въпрос, сложете го настрани, не се занимавайте с него. Законът за прераждането не е догма, не е религиозен принцип; това е научен въпрос, само за учените и разумни хора. Любовта, обаче, е религия за душата, необходима за всички хора; тази религия е път към Бога.

Религията учи хората да живеят добре и да се обичат, науката им дава методи за работа, а свободата ги учи как да проявят своята дейност. Държавата постоянно създава закони за освобождаване на гражданите; училищата просвещават хората, дават им условия за възприемане на Божията Мъдрост; религията подготвя условията за идването на Любовта. Значи съществуват три института: единият работи за свободата, вторият работи за светлината, а третият – за чистотата, т.е. за идването на Любовта. Всеки институт се стреми да връзва и развързва правилно. Чрез едни закони държавата връзва, чрез други развързва; и училищата правят същото: чрез едни закони връзват, чрез други – развързват; същото се отнася и до религията: и тя в едно отношение връзва, в друго – развързва. Важно е да връзваш и развързваш разумно.

Казвам: проповядвайте навсякъде Божията Любов, да се обичат и търпят хората, да бъдат искрени и веротърпими помежду си и тогава от плодовете на всеки човек, на всяко общество и всеки народ ще се познае как е работено. Плодовете показват как сме живели. Желая на всички да мислите, да чувствате и да работите разумно –

и тогава каквото вържете на Земята, вързано ще бъде на Небето; каквото развържете на Земята, развързано ще бъде на Небето. Бъдете смели и решителни, готови на всякаква жертва за Истината – това се иска от всички последователи на Христа.

Понякога светските хора са по-готови за жертва от религиозните. От религиозните се изисква повече, отколкото от светските – защо? Защото светлината на религиозните е по-голяма от тази на светските. На когото е дадено повече, от него повече се изисква. От детето не може да се изисква много; от човека на Вярата, от възрастния се изисква повече. Лесно се казва „Светата църква“, но питам: какво направиха християните за Христа, за Светата църква, която наричат Христова? Колко бедни, страдащи хлопат на вратата на владиката! Те викат: „Хляб, хляб искаме!“. – „Нямам време, зает съм с важна работа.“ С важна работа е зает, а по-важната остава назад. – „Ти ли ще ме съдиш?“ Не съдя никого, но виждам как Христос хлопа на вратата на богатите; Той изпраща Своите Ангели с меч в ръка да задигнат на онзи свят всеки, който не изпълнява Божия закон. Отвътре се чува глас: „Имам важна работа, не мога да изляза“. Ще излезеш, Христос те вика. След това се чува, че този или онзи заминал за другия свят. Там Христос ще го пита: „Защо не приложи Моето учение? Защо не приложи Великия Божи закон, че да просветне лицето ти?“. Сега е вече съдба, няма отлагане. Кои бяха съображенията на хората, че не изпълниха Божия закон? Този въпрос задава съдбата днес на всички хора – на учени и прости, на бедни и богати, на религиозни и светски.

Иде съдба на света, Бог ще съди всички. Той е изпратил Ангелите Си по целия свят – малки и големи Ангели слизат отгоре и хлопат по вратите на хората. Едни от тях носят финикови вейки, а други идват с меч в ръка. Ще кажете, че плаша хората; никого не плаша. Една благородна и чиста мисъл нося в себе си: никого да не изнудя и никого да не излъжа. Аз съм искрен и честен пред себе си и пред своя ближен и всякога говоря Истината.

Желая сърцата на всички да се изпълнят с всеобемащата Божия Любов, а умовете им – с необятната Божия Мъдрост и Светлина, и всички братски да си подадат ръка. Каква по-голяма радост от тази – където влезеш, в град или село, да видиш, че хората живеят братски. За това има условия – всички са християни. Желая всички хора да станат истински християни, да проявят Божията Любов помежду си. Това значи да бъдат хората ясновидци, да виждат бъдещето.

„Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде на Небето; каквото развържете на Земята, развързано ще бъде на Небето“ – Христос ви казва добре да връзвате и добре да развързвате. Бъдете смели! Нали слушате Христа? Когато излизахте от Небето, с Него разговаряхте, на Него дадохте обещание, не на мен. Един ден пак ще се върнете при Него.

Желая ви като се върнете при Христа, Той да ви посрещне радостно и весело и да каже: „Доволен съм от вас, че изпълнихте мисията си на Земята добре“. И аз ще се радвам, ако когато се върна на Небето, мога да кажа: Господи, каквато работа ми даде на Земята, свърших я; делата ми така просветнаха пред хората, че Те познаха като Бог на Небето и на Земята.

„Каквото вържете на Земята, вързано ще бъде на Небето и каквото развържете на Земята, развързано ще бъде на Небето.“

21 януари 1923 г., София.

Кое е това учение?

И всички се смаяха, щото разискваха помежду си и думаха: „Що е това? Кое е това ново учение, което с власт повелява и на нечистите духове и послушват го?“.
От Марко 1:27

„Кое е това ново учение, което с власт повелява и на нечистите духове и послушват го?“ Днес всички се питат къде е писано за това ново учение – това е Учението на Христа. Ако преводът е правилен, така е, но за по-голяма сигурност е добре да се сравни този превод с гръцкия.

Съвременната култура се отличава по своя голям размах на действие. През всички епохи са се правили опити за сближаване на хората; под *сближаване* аз разбирам разумно сближаване, не както между вол и неговия господар. Разумното сближаване е акт на човешкото съзнание или на човешката душа. Според някои човек няма разумна душа; не, има разумна душа, защото само разумните души се разбират. Когато двама души страдат, те имат условия да се разбират – страданието е велик закон, който примирява хората. Като Божествен процес, то сближава хората и когато това стане, страданието ще приеме друга форма – енергиите му ще се сменят, но няма да изчезнат.

В човешкия свят неизбежно съществуват много противоречия, които не можете да избегнете, но можете да се предпазите от тях. Човек сам създава противоречията – те като бариери се изпречват на пътя му, очакват своето разрешение и са резултат на философските системи и учения; ние трябва да се спрем, за да разрешим всички философски въпроси. И много мъчнотии среща човек на пътя си, които не могат да се разрешат в един момент – те са съществували в миналото, съществуват сега, ще съществуват и в бъдеще; и в нашия век има мъчни въпроси, и в бъдеще ще ги има.

Радвайте се, че ви предстоят мъчни въпроси за разрешаване. Един от тези въпроси е следният: „Кое е това ново учение?“. Според някои, Новото учение е това,

което разрушава обществото; според други, Новото учение е това, което го съгражда и носи условия за повдигането му – кой от двата възгледа е правилен? Вторият, защото Новото учение не разрушава, но закон е: когато дойде новото в света, то отстранява всички елементи, които не взимат никакво участие в работата, т.е. които нищо не допринасят. Дядо ми гради нова къща, аз му помагам; ако трябва да избера нещо от стария материал, от старите греди например, аз ще взема само здравите, а не изядените от червеи. Трябва ли да се сърдя на работниците или на себе си, че отделям старите изгнили греди настрани? – „Те са свещени греди, дядо ми ги е поставил.“ Какво от това – някога са били на мястото си, а днес не влизат в работа. Старите дървени греди ще ги заместим с нови. Чудни са хората, като намират греха там, където го няма.

Питам съвременните хора какво е грях, какво е морал. Не отричам морала, но всяко нещо в моя ум трябва да бъде точно определено, да отговаря на известна мярка. Например Любовта и за мен, и за вас трябва да е едно и също нещо, еднакво да я разбираме; Мъдростта, като проява, трябва да разбираме еднакво; същото се отнася и за Истината, за Правдата и за Добродетелта. Ако Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта за едни хора представляват едно нещо, а за други – друго, всички ще си говорят на непознат език. Старото и новото са два различни езика, на които хората говорят, без да се разбират. Всички противоречия в живота, както и антагонизмът между хората, се дължат на борбата между човешкия дух и материята. Висшето, разумното начало в човека не причинява никакви борби, никакви противоречия; по този въпрос са писали много философи – който се интересува, може да чете.

Срещат се двама вярващи в Бога и в Христа и започват да разглеждат въпроса за спасението на човека. Отначало разискването върви добре, но дойдат до едно място и започват да спорят – единият казва, че човек може да се спаси по еди-какъв си начин, другият намира, че спасението става по точно противоположен път; и двамата остават на особено мнение. Такъв спор се явява

между Православната и Католическата църкви по въпроса за *символа на вярата*: Православната църква казва, че Светият Дух произтича от Отца, а Католическата твърди, че Той произлиза от Отца и от Сина. Един ден те сами ще си отговорят коя Църква е по-права. Това е домашен спор, както спорят мъжът и жената в семейството; понякога спорът завършва с бой и единият излиза от борбата със счупен крак. Викат ме за свидетел; моята работа не е нито да бъда свидетел, нито да се произнеса кой от двамата е по-прав, но да наместя счупения крак. Ще кажете, че мъжът е бил жена си или жената е била мъжа си – това не е достатъчно; важно е да се знае основната причина защо единият или другият е вдигнал ръка да бие. На същото основание лесно се казва, че Новото учение било еретично или анархистично.

Какво е анархизъм – беззаконие. Какво е беззаконието? Законът подразбира проява на еднородни сили в известна система. Като знаеш закона, ще намериш начин да впрегнеш тези сили на работа. Ти можеш да впрегнеш енергиите на едно избухливо вещество и да ги вложиш в дулото на оръдие или на бомба и да причиниш с тях нещастие на стотици хора – и това е закон, но неправилно използван. Ще кажете, че това е култура; да, но култура на разрушението.

Коя е отличителната черта на съвременната култура? Тя се отличава със своята грамадна разрушителна сила; съвременните културни хора са майстори в разрушението – ако остане на тях, те са в сила да вдигнат ако не цялата, поне половината Земя във въздуха; но Съществата, които се грижат за Земята, могат да налеят вода върху изобретенията на учените и да ги обезсилят. Господарят на Земята не позволява да се играе с нея; като залее барута с вода, пали го колкото искаш – не хваща. Така постъпва Господарят с различните философски учения: достатъчно е да ги полее с вода и самите философи да се объркат и да не знаят нито какво да правят, нито какво да мислят – в края на краищата всички философи идват до положението да не познават себе си.

Един американец, философ, като размишлявал дълго време върху различни въпроси, най-накрая започ-

нал да се пита: „Кой съм аз? Аз ли съм, или не съм аз?“ – от много мислене изгубил себе си. Така питат и децата: „Къде е лукът и какво представлява той?“; за да видят къде е лукът, свалят една люспа, втора, трета и най-накрая казват: „Лукът го няма“. Защо Природата е направила лука само от люспи? Защо лукът има 35 люспи? Ще кажете, че в това няма никаква философия; не, и това е важен философски въпрос, който трябва да се разбира. Интересно е да знаеш защо орехът има твърда черупка. Като не можеш да отговориш, казваш: „Така е искал Бог“ или „Така е рекъл“; учените пък казват: „Така го е открила науката“. Да спреш дотам, това е най-лесното нещо: „Така е рекъл Бог“, „Така го е доказала науката“, „Така гледа обществото“, „Така е наредила държавата“, „Така е постановила Църквата“ – всеки е застанал зад известна позиция, като Пилат[39] си измива ръцете и се освобождава от всякаква отговорност.

Дошло е в света Новото учение, което с власт повелява на нечистите, т.е. на неразумните духове; Новото учение е дошло да изчисти старото, да го събори и да направи нови къщи; Новото учение е дошло да научи хората как да ядат. Какво се разбира под *ядене*? Съвременните хора са издигнали яденето в култ, но не знаят как да използват този култ. Ако изядеш сам една пуйка и цяла нощ не можеш да спиш, правилно ли си постъпил? Ще кажеш, че пуйката е била опечена, много вкусна; и това е възможно, но защо не можа да спиш? Не сте се спогодили, защото или ти не си добър, или пуйката. Пуйката казва: „Господарю, аз се пожертвах за теб, но съжалявам – в твое лице виждам човек, който не е научил жертвата, нито познава Любовта“; това са мои думи, аз само предполагам, че пуйката мисли така. Питам: защо трябваше да ядеш толкова много, че да преядеш и да не можеш цяла нощ да спиш? Ще каже някой, че трябва малко да се яде, повече да се гладува. Преяждането и гладуването са две крайности. Изкуство е така да яде човек, че правилно да трансформира придобитите енергии от храната, да ги превръща от по-ниско в по-високо състояние. Това значи да разбираш Божествения живот и разумно да го използваш.

Днес сте дошли да ме слушате; каква е вашата цел? Всеки има някаква цел, която или ще постигне, или няма да постигне. Някой има да плаща полица от 10 хиляди лева и е дошъл на беседа, за да чуе нещо, но после казва: „Беседата не беше интересна“. Защо – защото е мислел само за полицата. Той си казва: „Какво ме интересува Новото учение, щом не може да ми помогне да си платя полицата; и то е празна работа, както другите учения“. Казвам: ако следваш пътя на Новото учение, ще намериш начин как да си платиш полицата – силата на Новото учение се заключава в това, че може да плати всички полици; истина ви казвам, че ако приемете Новото учение, няма да остане неплатена полица. Всички стари, неизплатени полици наричаме *карма*. Европейските народи страдат от своята карма; да оставим настрани старите езически народи, аз говоря за европейските народи, които живеят под тежестта на своята карма. Не могат ли съвременните европейски народи да се помирят, не могат ли да се федерират помежду си – могат. Днес виждате навсякъде умни хора: руснаци, французи, англичани, американци – не могат ли да се спогодят? Ако дойдем до балканските страни, и те са умни – имат свое управление, своя власт, своя камара, сами си издават закони. Защо не могат да се спогодят, какво им липсва? Има някаква причина, поради която не могат да се споразумеят, и всеки трябва да намери причината и да я отстрани.

Питам: може ли например показалецът на дясната ми ръка да се отдели от мястото си и да отиде на лявата ръка или съвсем да ме напусне? Може ли при това положение да имаме отношения с него и да се разбираме – щом той се отдели от ръката ми, между мен и него няма никакво разбиране. Един пръст не може да стои едновременно на двете ръце. Може ли една жена да принадлежи едновременно на двама мъже, или един мъж – едновременно на две жени? Следователно и показалецът ми не може да служи едновременно на двама господари – ако се опита да направи това, той ще попадне под ударите на великия закон и ще изсъхне, ще бъде изключен от цялото Битие. За да не пострада, трябва да си остане на дясната ми ръка, където е поставен. Такъв е законът – където те

е поставил Бог, там ще работиш. Казано е да не пожелаваш жената на своя ближен – тя е пръст на Божията ръка, там ще стои и ще работи; ако пожелае да отиде на друго място или друг я пожелае, нейната съдба е решена, смърт я очаква.

Да служиш едновременно на двама господари е идолопоклонство. Кой мъж е направил жена си щастлива, коя жена е направила мъжа си щастлив, коя дъщеря и кой син са направили родителите си щастливи, кой господар и кой слуга са допринесли нещо добро един за друг? Аз задавам тези въпроси, без да отговарям. Те трябва да се разрешат, защото представляват философия, която ще послужи за основа на бъдещото общество, която ще изгради бъдещите разбирания на хората. Съвременните хора не разполагат с една абсолютна мярка, чрез която да определят кои неща са морални и кои не са. Сегашният морал не е морал на бъдещето, дори днес той е неприложим.

Какво ще каже онзи мъж, който не позволява да се докосне човек до дрехата на неговата жена? Той счита тялото ѝ за свещено, но утре ще я подложат на операция и лекарят свободно ще пипа това тяло. Ако наистина считаш тялото за свято нещо, никой няма право да се докосне до него, даже лекарят. Какво става сега – лекарите бъркат навсякъде в човешкото тяло: в мозъка, в дробовете, в черния дроб, в корема; няма орган, който да не е бутнат от лекар, фелдшер или простата баба – значи не е останало свято място в човешкото тяло. След всичко това хората говорят за морал, за чистота; питам: за какъв морал може да се говори днес? Ако има някакъв морал, откъде идват болестите; ако има морал в човешкия живот, откъде дойдоха нечистите духове, които се загнездиха в човешкото тяло? Много от сегашните лекари са като бабите, които очакват да ги извикат, когато се ражда някое дете; и те чакат да се яви някаква болест, за да ги извикат да лекуват. Явил се е някакъв цирей и те веднага пристигат с ножа си – хайде на операция! Днес изрежат един цирей, след време се яви друг, поголям, с усложнение. Една жена се оплаква от забиране на гърдата – правят операция, изрязват я; след време и

другата гърда забира – и нея изрязват, но и с това не се свършва. Яви се голям цирей на гръбнака, положението на болната се усложни още повече и чуваш един ден, че тя заминала за другия свят. Така си отиват хората един след друг. Казват: „Не можахме да спасим болния“; питам: морал ли е това? Новият морал изисква от всички абсолютна чистота: чистота на тялото – на всички външни и вътрешни органи; чистота в мислите, чувствата и постъпките; чистота във вените и артериите, чистота в кръвта; всички трябва да имате абсолютно чиста кръв!

Сегашните хора се делят на материалисти и идеалисти – и едните, и другите трябва да имат чиста кръв. Това се изисква особено от материалистите, това го изисква Живата разумна природа. Тя е истинският лекар на човека, следователно добрите, умните лекари трябва да бъдат нейни асистенти. Аз признавам само Природата като виден лекар специалист; останалите лекари са нейни асистенти. Аз познавам само един истински Свещеник – служител на Бога; всички останали свещеници, от каквато и религия да са, са Негови асистенти. Аз познавам само един Философ, който мисли право; всички останали философи, на които няма да споменавам имената, са Негови асистенти.

В заключение на това казвам: всяко учение трябва да се приложи. Боли те корем; въртиш се на една, на друга страна, викаш лекар да ти помогне, искаш да оздравееш. Според духа на Новото учение казвам: не бързай да се освободиш от коремоболието, но започни да търсиш причината за болестта. Като се поровиш в паметта си, ще си спомниш, че беше настойник на една съседка, пое грижата за децата ѝ, но вместо да изпълниш задължението си като честен човек, ти изяде всичкото ѝ наследство – децата ѝ останаха на пътя в лишения, без никакви средства; после ще си спомниш и други погрешки в живота си. Когато решиш да изправиш грешките си, болестта ще мине. Ще ти дадат жизнен кредит, за да изправиш живота си; ако не се поправиш, ще те задигнат на онзи свят. Помни: всяка болест е последствие от извършено престъпление в миналото или в настоящето. Като не знаят това, лекарите мислят, че могат да се спра-

вят с болестите, но вместо да намаляват, болестите се увеличават. Това ще продължава, докато хората дойдат до съзнание да търсят причините на болестите в себе си и като ги намерят, да ги отстранят.

Новото учение, което Христос е проповядвал, трябва да се приложи първо в училищата, това се изисква от умните и добри учители. Майките и бащите трябва също да приложат в дома си Новото учение. Казват, че Новото учение руши обществото; не, Новото учение дава правилни методи как да се устрои бъдещото общество. Казвате: „Какво ли иска да каже Учителя с това?"; нищо особено, освен че 2x2=4 и 2+2=4. При това при умножението и при събирането законът не е един и същ – защо? Защото 1+1=2, а 1x1=1. Защо като събираме единица с единица, се получава по-голямо число, а при умножение на единица с единица се получава по-малко число? На този въпрос могат да отговорят само математици. Винаги при умножението на еднакви числа резултатът е различен от този при събирането на същите числа. Ще кажете, че това е проста работа; не, тази работа има приложение в живота. Противоречие е, че 2+2=4 и 2x2=4. Всяко неразбиране на нещо създава противоречие. Когато говоря за този закон, мнозина мислят, че той е Божи закон.

Едно трябва да се знае: великата основа на света, от която ние произлизаме, и великата същина на живота са неизменни. Същината, от която произлиза нашият ум, не може да се измени и законите, които ръководят нашите мисли, също са неизменни. Аз и ти, изобщо човек, може да мисли по определени закони. Казваш: „Аз мога да мисля както си искам" – заблуждаваш се. Как ще свирят двама цигулари? Каквото и да правят, те ще свирят по един и същ начин – по основни музикални правила; и цигулките им също ще бъдат нагласели по музикални правила. Не можеш да държиш лъка както ти падне; ще държиш и лъка, и цигулката по правилата. Двама художници, за да рисуват правилно, и те се ръководят по известни правила.

Оттук вадя заключение: да живееш е велико изкуство, което има закони, които трябва да се спазват. Как трябва да живеем – като се обичаме. В какво се заключава Любовта – първият акт на Любовта, който я определя като Любов, е законът за самопожертването. Знаете ли какъв е този закон? Жертва ли е, ако заколиш своята кокошка или агънце – това е жертва на чужд гръб. Самопожертването подразбира да се отречеш от нещо свое. Каква жертва е тази, която правиш без Любов? Значи има жертва, направена без Любов, има и жертва съзнателна, направена от Любов. Например момък се влюбва в една мома; понеже тя не го иска, той се самоубива. Това е несъзнателна жертва, вън от Любовта. Защо се самоубива? Нека живее и работи за нея. Когато един ден тя се ожени, той да се отдалечи и да я носи в мисълта си, да бди върху нея като Ангел хранител – това е жертва по закона на Любовта. Ще кажете, че той се е самоубил от Любов; не, Любовта не изисква такава жертва. Казваш: „Сърцето ми гори от любов"; може да гори, но лицето ти още не е светнало от твоята любов.

Ще ви дам един пример, за да видите как човек лесно попада под отговорност, без да е виновен за това. Разхождам се в гората и виждам един вол с юлар, но без господаря си. Разбирам, че волът принадлежи на някой селянин от близкото село; хващам вола за юлара и мисля да му го заведа. В този момент ме хващат и ме обвиняват, че съм взел чужд вол. Казвам, че го водя на господаря му, но не ми вярват. Обаче има един велик закон, който определя Истината. От гледището на човешкия закон ще ме осъдят, но от гледището на Божествения закон съм оправдан. Къде е истинският морал?

Днес повечето хора бягат в горите, но като не им стига умът, влачат юлара със себе си. Някой ги хваща за юлара и ги връща назад към господаря им. Едно се иска от човека: да се научи сам да си хвърля юлара. Ще кажете, че това е анархия; не, да хвърляш сам юлара си не е анархия, а показва, че си свободен, имаш условия да се учиш. Мислиш ли, че ако пратиш детето си на пазар с юлар на главата, то ще се върне с него? Още на първата стъпка ще го хвърли. Детето е готово да услужи на майка си, но то не се нуждае от юлар. Свободно трябва да бъде детето, свободен трябва да бъде човек – той не се нуждае от юлар. Смисълът на живота се заключава в това да се обърне чо-

век към Разумната жива природа с цел да я изучава и богатее. Съвременните хора са крайно обеднели, дошли са до крайно демагнетизиране, мозъкът, дробовете, стомахът им са изтощени, което води към неврастения. Хората са толкова обеднели, че не могат да си изплатят и наймалките полици. Те трябва да се върнат към Природата като велик източник на живот и енергия.

Имаш дъщеря, която до определена възраст е била откровена с теб, чистосърдечна, любяща; погледнеш лицето ѝ – очите ѝ светят и в проявите си е невинна. След време виждаш в погледа ѝ нещо неискрено, в очите ѝ играе особен пламък; между теб и нея се издига една преграда. Казваш: „Не зная какво стана с моята дъщеря, някаква промяна има в нея“; да, станало е едно малко отдалечаване. Такова отдалечаване се явява навсякъде: в обществата, в народите. Гледаш – някой се числи към една партия, после постепенно се отдалечава от нея и влиза в друга. Какво е станало с него – друга идея е влязла в ума му. Значи показалецът на неговата ръка се отдалечава, т.е. отказва се да работи за цялата ръка. Невъзможно е да се отдели един пръст от ръката ти и да бъде щастлив.

Ето защо всеки човек трябва да се върне към Божествения организъм и да заеме онова място, което първоначално му е дадено. Колко пъти сте отхвърляли от ума си добрите мисли! Дойде в ума ти една добра мисъл да направиш нещо, но ти я отхвърлиш под предлог, че не е време сега за нея; щом мисълта е Божествена, тя може да се реализира по всяко време. Право ли постъпва човек с Божественото в себе си? Като се натъкне на него, той казва: „Илюзия е това“ – кое е реалното тогава? Една реалност съществува в света.

Младият момък казва: „Искам да намеря една мома, да се оженя за нея, да бъда щастлив“ – има ли такава мома, която да те направи щастлив? И тя търси честен, добър момък, с когото да бъде щастлива. Има ли такива моми и момци – има, но те живеят при особени условия и виреят на особена почва, не могат да живеят в нашия климат.

Следователно обърнете се към своята душа, там ще намерите онези условия, при които можете да реализирате всичко, което желаете. Когато кажеш, че обичаш

някого от дълбочината на душата си, това показва, че му желаеш доброто така, както и на себе си. Ти желаеш той да расте, да се развива и да се радваш на неговия живот – това значи прилагане на Любовта. Колко души могат да обичат така? Казвате, че и вие можете. Аз съм наблюдавал много братя и сестри, които говорят за Любовта, но не я прилагат. Правете добро на близките си, без те да знаят; обичайте ги, без да ви разбират – това изисква Новото учение. По резултатите ще познаят, че ги обичате, че им правите добро.

Сега младите се делят от старите и казват: „Ех, тези стари! Ние, младите, не можем да се разбираме с тях“. Един ден и вие ще остареете. Къде отиде вашата младост? Младата мома се оглежда в огледалото и си казва самодоволно: „Хубавичка съм!“; за колко време можеш да запазиш тази хубост, можеш ли да я запазиш завинаги? Ето едно изкуство – силен човек е онзи, който може да запази своята красота и своята будна мисъл завинаги.

Сега аз не искам да упреквам никого, но обръщам внимание на хората да знаят, че са се отклонили от правия път, че вървят в крив път на разбиране и като се отдалечат от реалността, сами се заблуждават. Казваш на някого: „Обичам те. Ти си отличен поет, няма подобен на теб, ти си по-голям от Гьоте[40], от Шекспир[41]“. Докато е пред теб, хвалиш го; като се отдалечи, казваш: „Да му намажа малко колата, да се вдъхнови“. На този намажеш колата, на онзи намажеш колата, а сам ти оглупяваш. Кажи на човека истината:

– Слушай, братко, ти свириш, но не си голям цигулар, утре пристига един виден цигулар от чужбина, ще дава концерт – отиди да го слушаш, за да видиш какво значи свирене! Само така ще сравниш своето свирене с неговото.

– Беден съм, нямам пари за билет.

– Ето, аз ти давам моя билет, отиди вместо мен, а след концерта ела да ми предадеш своите впечатления.

На другия ден той идва да разкаже впечатленията си, но обезсърчен.

– Защо си обезсърчен?

– Нищо няма да излезе от мене!

– Не, продължавай да свириш и не се обезсърчавай, някога и ти ще станеш голям майстор като него. Аз ще ти разкажа историята на този виртуоз. Той е свирил при знаменит учител по десет часа дневно. Ти си самоук, уповаваш на себе си, разчиташ на своя талант, но за развитието на този талант трябва да имаш добър учител. Глината е добра, но гърнето, което направиш от нея, трябва да се опече добре. Лесно е да кажеш, че си отлично гърне, но майстор го е правил и пекъл.

Христос, Който идва сега в света, е добрият майстор. Той носи Новото учение, което се е разчуло навсякъде. Направихте ли връзката, за която говорех? Вие имате връзка, но трябва да я възстановите. Щом сте на умерения пояс, вие имате една връзка със Слънцето, на Северния полюс ще имате друга връзка, на екватора ще имате съвсем друга връзка. За вас е важен смисълът на тези връзки – велика наука се крие в тях. Слънцето има повече от десет магнитни пояса, които опасват Земята, кръстосват я в различни посоки. През различните векове тези пояси са действали върху хората, докато са създали сегашната егоистична култура – култура на силата. Други пояси излизат сега от Слънцето, те приготвят условия за една по-мека култура – култура на Любовта. Ако вие не се поставите под благотворното влияние на тези лъчи, т.е. на тези пояси, нищо не можете да направите. Ако умът ви е добре развит, чрез мозъка си, като чрез призма, ще разложите слънчевите лъчи и ще схванете новите прояви на светлината. Днес Слънцето не е такова, каквото е било преди хиляди години. Мистиците са знаели това и са го изразили в следните мисли: *Да възлюбиш Господа, да бъдеш добър, да обичаш истината* – това са прояви в три различни посоки.

Да бъдеш мъдър, това значи постъпките ти да бъдат отмерени – пред умния всички благоговеят, но не всички го обичат. Да любиш, това значи всички да те обичат; всички обичат човека на Любовта. Мислите ли, че като обичате някого, той непременно трябва да бъде много умен? Без да си много умен или учен, хората пак могат да те обичат, а ако разберат, че си много учен, да не те обичат. Искате ли да ви докажа това? Ето един прост

пример. Коя майка би желала да кърми голям момък или стар дядо? Колкото и да е умен, тя ще го отдалечи от себе си. Сложи на гърдите на майката нейното малко глупаво детенце и тя ще го накърми с радост. Детето ще внесе в сърцето ѝ топли, красиви чувства, каквито нито момъкът, нито старият могат да породят. Новото учение е малко, невръстно дете, което със своето ритане внася в душата на майка си топли, красиви чувства.

Казват: „Ритна ме!“; да, но всяко ритане внася нов живот в умовете и сърцата на хората. Любовта, Мъдростта и Истината се развиват при специални условия, които трябва да се пазят. От гледището на френологията мястото на Любовта, Мъдростта и Истината е точно определено: мястото на Любовта е горе на главата, на Мъдростта – отпред на челото, а на Истината – в очите; човек мисли не само чрез мозъка си, но и чрез очите. Човешкият дух, който изучава всичко в своята пълнота, влиза в самия човек и се изявява като мисъл чрез очите, като път към Истината. Христос казва: „Ако дясното ти око е нечисто, извади го“ – с това иска да каже, че очите трябва да бъдат израз на Истината. Ако духът ти влезе в окото и чрез него вижда разумността и красотата в живота, ти си човек на Истината; твоите очи мислят право. Следователно, ако ти не живееш горе в главата си, където е Любовта, и ако не мислиш чрез предната част на челото си, ти не си човек на Истината, не мислиш чрез очите си.

Новото учение, което сега иде, носи нов живот. То няма да остави хората недоволни и демагнетизирани, както са сега. Моето желание е да приемете Новото учение; това е нужно и за младите, и за старите – само така недоволството им ще се превърне в доволство. Старите трябва да се откажат от своите навици; те казват: „Нищо няма да излезе от нас“. Младите казват: „Ще излезе нещо от нас“; какво ще излезе – и те не знаят. Казвам: и от старите, и от младите ще излезе нещо; старите ще се преобразят, ще станат млади.

В една от старите книги на индийските философи се разказва за млада мома, която се влюбила в един принц. Един ден тя се облякла в новата си премяна и застанала до отворения прозорец, който гледал към пътя.

– Какво правиш тук? – запитала майка ѝ.

– Очаквам принца, той скоро ще мине оттук.

– Защо се лъжеш? Нали знаеш, че ти си бедно момиче, принцът няма да ти обърне внимание.

Момата не чула думите на майка си и с търпение очаквала минаването на принца. След малко той минал на кон край прозореца ѝ. Като го видяла, тя бързо откопчала гердана от врата си и го хвърлила пред конете. Те минали през гердана, но принцът не обърнал никакво внимание на бедното момиче.

И съвременните хора хвърлят своите гердани и накити – своите чест и съвест, ум и сърце, пред конете на своя въображаем принц. Той вдигне главата си нагоре, не им обръща никакво внимание, а техните гердани и накити остават да се валят в праха. Когато великият принц минава край твоя прозорец, не бързай да хвърлиш гердана си пред неговите коне – ако той те познава, ще отправи погледа си към теб; и да не те поздрави, погледът му ще бъде пълен с любов. Тогава ти можеш да кажеш:

– Моят принц мина и ме поздрави.

– Как те поздрави?

– С погледа на Истината.

Вие поздравявате ли се с Истината? Като те погледне някой, ти веднага питаш: „Защо ме гледаш?“. – „Че аз още не съм те погледнал.“ Наистина, да погледнеш някого, това значи да го поздравиш с Истината. Новото учение иде в света да пробуди съзнанието на хората, да им покаже, че те могат да се преобразят вътрешно, да приложат това Учение във всички слоеве на обществото. Като наблюдавам хората, чудя се защо се противопоставят на Новото учение. То е Божествена светлина, необходима за всички хора, за всички Църкви и общества, за всички народи, за всички светове. То ще освети цялата Земя – необятна е светлината му; всеки ще си вземе от тази светлина колкото му трябва, колкото е необходимо за неговото развитие.

Като ви проповядвам, виждам на лицата ви изписан страх. Вие си казвате: „Като умрем, къде ще отидем? Кой ще ни погребе? Ще видим ли Христа на Небето? Ще ни посрещне ли Той?“. Не се занимавайте с такива въпроси. Вие отивате в един велик, красив свят. Ако знаехте колко е красив, още оттук щяхте да мислите за него. За да живеете в този свят, за който едва сега се пробужда съзнанието ви, чувствата ви трябва да се разширят – само така ще видите онази красота, онези възможности, които ви очакват. Отсега нататък пред вас ще се разкрие истинският живот, досега само сте се приготвяли да възприемете Новото учение. Не искам да ви заставя насила да го приемете, но се страхувам да не се спрете в развитието си. Новото учение учи човека как да държи връзката си със същината на живота. Ние не искаме да примиряваме света с Бога, нито да махнем противоречията; ние искаме всеки сам да се примири, сам да премахне противоречията от своя път. Който е в състояние да греши, той сам може да си помогне, да изправи грешките си.

Новото учение носи нови условия за живота. Те ще дойдат по научен път или по строго определен, Божествен начин. Седиш и си мислиш: „Нищо няма да излезе от мен“ – в коя книга е писано това? Това е все едно да четеш надписа на някой гроб: „Тук почиват останките на еди-кого си“ – останки почиват ли? Могат ли частите на счупения кораб да почиват? Може да почива само разумното същество, което се е свързало с Бога и Го е познало. Нашите останки, нашите кости не само не почиват, но изгубват и най-малкия си мир. Тук един червей размърда костите ти, там – друг, докато един ден отново те разровят, събират костите ти в една торбичка и заедно с тях поставят тялото на друг член от твоето семейство; след това пак написват: „Тук почиват останките на еди-кои си“. Душата почива само когато разбере Великата жива природа; душата почива, когато е свързана с Бога. Казано е в Писанието: „Бог не е Бог на мъртвите, но Бог на живите“.

И тъй, знайте, че вие сте в онзи свят, а не в този – възможно ли е това? Възможно е. Този свят е свят на заблуждения, а онзи – свят на свобода и радост, на светлина и чистота. Искам да вярвате, че като удове на Божествения организъм сте в онзи свят; при това положение Бог всяка мисли за вас като за живи удове от Неговия организъм. Какво по-голямо благо искате? И пръст на ръката да си,

щом служиш добре на Цялото, Бог ще те благослови и ще каже: „Доволен съм от теб. Ти си добро малко дете. Докато стоиш на Моята ръка и вършиш работата си, от нищо не се страхувай“. Това е Новото учение. То е основа на новия живот. Да се свържем с това Учение, да се свържем с великата мисъл на Любовта!

Често се говори за нас, че сме крайно миролюбиви хора, с никого не воюваме. И ние воюваме. Представете си, че пред мен вървят двама души, които енергично разговарят върху известен въпрос; разговорът върви към скарване. Крайно раздразнен, единият вади револвера си, иска да убие другия; веднага се спускам към него, хващам ръката му и казвам: „Нямаш право да убиваш! Ако скриеш револвера в джоба си, ти ще спечелиш повече, отколкото ако убиеш другаря си“. Питам: кой от двамата е по-голям герой? Аз, който излизам срещу него без никакво оръжие, или той, който държи револвер в ръка? Герои трябва да бъдете! Не да отстъпвате пред мъчнотиите, но да ги посрещате с радост, да се справяте с тях.

Светът се нуждае от герои. Понякога е необходимо хората да се бият и воюват, това го изисква и самата Природа. Бог се изявява на хората по два начина: по външен и по вътрешен. Давид запита Господ: „Господи, от коя страна да нападна неприятеля си?“ и Бог му отговори на този въпрос. И Моисей имаше условни знаци, дадени от Бога, по които да знае кога ще победи и кога ще го победят – докато държеше ръцете си нагоре, той побеждаваше; щом ръцете му отслабваха, неприятелят му го побеждаваше.

Евреите са умни хора – когато трябваше да воюват, те винаги питаха Господ да воюват ли, или не и Бог им отговаряше чрез пророците: „Идете да се биете“. Сегашните християнски народи не питат Господ, те решават всичко на своя глава; казват: „Ние решаваме въпросите си сами, няма защо да питаме Господа“. Следователно войната се допуска само по закона на необходимостта. Когато казваме, че войната не ни е нужна, разбираме, че тя не е потребна за вътрешния живот – този живот абсолютно я изключва. Така живеят всички разумни същества – при тях няма причина за война, за никакъв

спор. Следователно, докато живееш вътре в себе си, никога няма да воюваш; ако живееш външно, ще воюваш. Докато хората не се подчиняват на Божествения закон, войната ще съществува; ако изпълняват Божия закон, те никога няма да воюват.

„Кое е това Ново учение?“ То иде сега в света, за да донесе новата култура, да покаже вътрешната страна на живота. Ако между два народа се явява спор, недоразумение, техните държавници не могат ли да изменят хода на нещата – могат. По какъв начин – или чрез война, или чрез мир. Двама съседи спорят за нещо; те могат да разрешат спора или чрез съд, или по мирен начин. Новото учение трябва да изпъди навън всички духове на размирието и да внесе между тях правда и мир. Казваш: „Не искам да дам под съд този човек, за да не ми докара по-голямо нещастие на главата“ – ти правиш това от страх, а не от съзнание. Направи това от Любов към човека. Ако сам не можеш да разрешиш въпроса, питай Господа: „Да дам ли този човек под съд, или да му простя?“; както ти каже Бог, така ще постъпиш. Ако ти каже да не го съдиш, няма да го съдиш; ако ти каже, че трябва да го съдиш, пак ще послушаш. Може да е нужно този човек да прекара четири-пет години в затвора – така ще имаш възможност да го посещаваш, да се грижиш за цялото му семейство. Като знае това, макар и в затвора, той ще бъде спокоен; щом излезе, ще живеете братски. Умните хора уреждат правилно спорните въпроси.

Онези от вас, у които съзнанието е пробудено, трябва да знаят, че онзи, който може да ги направи щастливи, това са те самите. И тогава онзи, у когото щастието се изявява навън като изблик на енергия, трябва да е готов да дава, иначе тази енергия, неразумно използвана, причинява зло. Когато любиш някого, то се дължи на изобилната енергия в теб. Ти носиш голямо богатство в себе си, голямо изобилие на енергия, от която трябва да се освободиш, иначе тази енергия ще отнеме твоите сили. Срещаш един беден, даваш му една крина от твоето жито; срещаш друг и на него даваш една крина; срещаш трети и на него даваш същото количество; така раздаваш една крина след друга, докато ти олекне то-

варът и казваш: „Слава Богу, че раздадох част от своето богатство. Последната крина задържам за себе си“ – така се разрешават всички въпроси. По една крина жито на гърба на всеки човек – това е достатъчно.

Отсега нататък този жив вътрешен принцип ще работи в нас и ще ни учи как да постъпваме. Това не значи, че трябва да измените на веруюто си. Всеки да държи своите възгледи: православният да си остане православен, мохамеданинът да си остане мохамеданин и т.н. Веднъж си кръстен под името Иван Драганов и си влязъл в Новото учение, какво ти пречи или препятства това име? Не е името, което препятства на човека. Каквото и име да носиш, влез в Новото учение. Носете името, което ви е дадено първоначално; името ви не е само едно – в монашеството има обичай да променят името на всеки, който се е определил да служи на Бога. Казват за някого, че е православен. Добра дума е *православен*, думата *евангелист* е добра, *българин* е още по-добра, думите *руснак*, *французин*, *турчин*, *англичанин* също са добри думи – те не препятстват за напредъка на човека. Друго нещо се иска от него – да разбере същината на Любовта. Кое сърце не се нуждае от топлината на Любовта? Кой ум не се нуждае от светлината на Мъдростта? Всички се нуждаем от топлината и светлината. Кой не желае да бъде любещ, умен, добър, истинолюбив – това е стремеж на всяка душа. Кой от вас не се отвращава от лъжата? Като те срещна, ще кажа: „Братко, искам да ти се изявя, без да казвам, че те обичам“. Ти си странник, на сто врати си хлопал и навсякъде си слушал думите: „Няма място за теб“.

– Братко, много съм отпаднал. На много места хлопах, но никъде не ми отвориха.

– Заповядай, в моя дом има едно малко място за теб.

Като дойдеш у дома, ще ти дам топла вода, за да се измиеш, дрехи, за да се преоблечеш; ще те нахраня добре и после ще си поговорим братски – това учи Новото учение; това значи да се даде подтик на всички души, на млади и на стари. И вие сте пътници на Земята; не се обезсърчавайте, велико е вашето предназначение. Сложете кръст на вашите противоречия, но не ги забравяйте.

Оплакваш се, че някой те е обидил – как те е обидил? – „Ето, причини ми една голяма рана на ръката.“ Да, но сега този човек е готов да изправи погрешката си; той е учен, има знания, изважда от джоба си едно шишенце с особена течност, сипва на раната и след 20 минути тя изчезва. – „Сега доволен ли си?“ Както виждаш, той се извинява, целува ръката ти и така погрешката се изправя. Имаш ли друга обида? – „Нямам.“ Така се заличават обидите в Новото учение.

Еликсирът на Новото учение лекува всички рани, всички обиди, всички огорчения. Сипвам от еликсира на раната и казвам: „Ще внимавам втори път да не те обидя“. Има ли по-велико учение от това? Този е новият начин, по който ще живеят мъже и жени, дъщери и синове, господари и слуги. Ако е въпрос на думи, всичко става лесно, но изкуство е да живееш в духа на Новото учение. За прилагането на това Учение се искат векове, но Окултната школа, която следвате, разполага с методи, правила и закони, с които лесно можете да прилагате. С Учител всичко става лесно, както опитните музиканти лесно прилагат правилата на музиката.

Аз съм уверен в следното: моят показалец никога няма да напусне своята служба. Щом той няма да напусне службата си, и вие няма да напуснете службата, която изпълнявате като удове на великия организъм. Изпълнявайте Божията воля, осветявайте Неговото име, прилагайте Неговата светлина; нека Доброто донесе условия за широки разбирания и за прилагане – този е поздравът на Новото учение.

4 февруари 1923 г., София.

Ще бъдете свободни

Ако Синът ви освободи,
ще бъдете наистина свободни.
От Йоан 8:36

В сравнение с предшестващите култури съвременната минава за една от доста напредналите, възвишени култури, следователно всяко слово или всяка беседа трябва за бъде достъпна за човешките умове, т.е. да почива на такава основа, върху която може да се гради. Всички казват, че трябва да се стремят към реалното, към същественото в живота и каквото се отнася до Новото учение, за тях е празна работа. Нека всички учени или религиозни кажат кое е същественото в живота – учените ще кажат, че науката е същественото, религиозните ще кажат, че религията е същественото. Коя наука и коя религия имат предвид? Колко религии са проповядвани досега? Питат ме в кой Господ вярвам; какъв Бог познавате вие? – „Истинският Бог.“ Познавате ли Го, знаете ли Неговите прояви? Лесно се казва *истински Бог*, *истинска любов* – това са неопределени неща.

Често ни питат защо се занимаваме с празни работи, защо пълним главите си с непотребни неща. Съгласен съм, че човек не трябва да пълни главата си с празни работи, но питам: ако отидеш в бирария или в кафене, с какво пълниш главата си; ако четеш вестник или отидеш на кино, с какво пълниш главата си; ако вземеш участие в изборната борба, с какво пълниш главата си; ако влезеш в една гора, на която листата са окапали вече и всичко е покрито със сняг, с какво пълниш главата си? Кое е реалното и същественото в живота, с което да напълниш главата си и да бъдеш доволен? Пази правилото: ако искаш да бъдеш здрав, всякога пий вода направо от извора, а не от странични поточета – само така ще се домогнеш до Истината. – „Как ще разберем светлината?“ Като я приемете направо от източника ѝ; започнете ли да изучавате светлината от огъня, от пламъка на свещта или от електрическата лампа, нищо няма да разберете – тази

светлина разваля очите, а всяко нещо, което разваля създаденото от Бога, не е Божествено.

Как се различава Божественото от човешкото – по вътрешен усет. Чрез душата си човек долавя нещата по вътрешен път; как става това той не може да докаже, но го долавя. Животът на човека се основава върху знанието на душата, наричаме го *вътрешно знание*. Опитностите, върху които човек гради своя живот, не са илюзии, те са нещо съществено. Илюзия ли е това, което си преживял и опитал? Какви ли не катастрофи е преживял човек – това илюзии ли са? И най-малката опитност струва повече от много философски трактати. В какво се заключава стойността на Библията – тя е ценна затова, че изразява живота на един народ във всички негови прояви. И до днес християните не са достигнали до височината на еврейския народ. И Евангелието, и животът на апостолите изнасят живота на евреите – има ли нещо лошо в това? Някои не обичат евреите. Може да не обичаш дрехата на един човек, но ако той ти донесе хляб, ще му благодариш – дрехата му не е хубава, но хлябът е хубав. Това, което е хубаво у евреите, не може да им се откаже, бъдете справедливи! Кое е същественото у християните на XX век?

„Ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни“ – за кой син се говори? Вие знаете истината, но трябва да се стълкновите в живота, за да се домогнете до нея. Често се питате кое е същественото в живота, има ли бъдещ живот, съществува ли Бог. Едни отричат Бога, други Го признават. Вярваш в майка си и баща си, защото ги виждаш; щом се намериш в затруднение, викаш ги, но като не могат да ти помогнат, викаш: „Олеле, Божичко!“ – значи зад майка ти и баща ти има друга Майка, друг Баща, друга идея, която се е засенчила; щом се махне сянката, започваш да викаш към Бога. Има ли някаква идея в този зов? Всяко чувство, което се пробужда дълбоко в душата ти, изразява известен принцип. Когато призовете Бога в труден час, помощта непременно ще дойде, но не по начин, който вие очаквате, а по специфичен.

Един философ постоянно се питал защо идват страданията в живота, но не могъл да си отговори. Той имал стогодишна баба, която един ден му казала: „Синко, ще

ти предам едно изкуство, та като се намериш в затруднение, приложи го, то ще ти помогне“. Това изкуство било лекуване на цирей. Той изслушал баба си и казал: „Бабини приказки! Нямам си друга работа, ще се занимавам с цирей“. Като се разхождал един ден из гората, попаднал на разбойническа шайка; хванали го, вързали ръцете му и го завели при своя главатар. Той си мислел: „Какво ли ще ме правят там?“. Като отишли при главатаря, философът погледнал уплашено към него и какво да види: главатарят лежи и пъшка от болка – на тялото му някъде излязъл голям цирей. Философът казал на главатаря: „Аз мога да те излекувам“. Веднага развързали ръцете му. – „Братко – казал главатарят, – помогни ми и ще бъдеш свободен.“ Философът започнал да лекува по методите на своята баба; след два дена цирея се пробил и главатарят оздравял. От благодарност той нагостил лекаря си добре и го изпратил с големи почести, като заповядал на подчинените си никой да не го безпокои.

В случая цирея беше намясто, но изкуството на философа даде своя резултат – страданието на главатаря спаси главата на философа. Имаше ли смисъл това страдание? Като разсъждавате така, ще видите, че всички препятствия, всички външни и вътрешни страдания имат дълбок смисъл. Има едно същество у нас, което разбира нещата в тяхната реалност. Който разбира смисъла на страданията, той може разумно да ги използва. Те са блага, които сближават както отделните хора, така и обществата и народите. Когато излезе голям цирей на един народ, ще дойде отнякъде един философ, който владее изкуството да лекува цирей, и ще му помогне. Философът може да е някой държавник, а главатарят – народът, който заповядва; философът ще излекува народа.

„Ако Синът ви освободи.“ Синът може да премахне греха от хората. Аз няма да обяснявам думата *грях*. По моето схващане човек е едно от най-своенравните същества на Земята; по-жестоко, но и по-добро същество от него няма. Ако разгърнете историята на човечеството от миналото, вие ще видите какви жестокости е извършил човек. Ако ги видите филмирани, косите ви ще настръхнат от ужас. Същевременно на екрана ще се видят такива добри дела, че

ще се чудите как е възможно у един и същ човек едновременно да живеят и Доброто, и злото. Как е възможно човек да върши и жестокости, и добрини; как е възможно добрите хора да отварят войни, да си чупят краката и ръцете, а след това да дойдат други, пак добри хора, да превързват раните им, да плачат заедно с тях, да ги милват и утешават; как се е зародило у човека и Доброто, и злото – на това не можем да отговорим. Знае се, че Бог е направил света. Той е всесилен, всемъдър, всезнаещ – тогава откъде е дошло злото в света? При този въпрос всички млъкват. Един факт е верен: всички семейства, които нямат деца, са жестоки – дърво, което не ражда, изсъхва; глава, която не мисли, изпразва се; извор, който не тече, пресъхва; нива, която не се оре, запустява; лозе, което не се копае, нищо не дава.

„Ако Синът ви освободи“ – Синът представлява същественото в човека; то е онова Разумно Божествено начало в човека, което осмисля неговия живот не само за ден, но за вечни времена и във всички направления. Който носи Сина в себе си, каквато и служба да заема, съзнава, че стои по-високо от нея; и ниска служба да е, не се смущава, а казва: „Какво от това, че съм метач; какво от това, че съм ваксаджия?“. Като чисти обувките на министъра, той си мисли: „Както аз чистя и лъскам твоите обувки, така ти да изглаждаш работите на народа и поданиците“. Характер има този човек, издържа на всички мъчнотии. Виждал съм много просяци и съм се чудил на техния характер – издържат на студ и лишения. Седи някой просяк на тротоара при минус 15-20 градуса и си мисли: „Едно време и аз бях при добри условия, но ето, изгубих Сина и сега Го търся. Чрез търпение и смирение отново ще Го придобия“; седи и благославя минувачите, но никой нищо не му дава. Той е доволен, не роптае против съдбата си. Провидението е допуснало просията като предметно учение за хората – в миналото някой е бил крайно горделив и за да го освободи от гордостта, Провидението го е направило просяк. Просякът учи две неща: търпение и смирение. Да те изпъдят от десет места и ти да не пороптаеш – това значи характер.

„Ще бъдете свободни“ – кой ще ни освободи? Синът, т.е. Божественото начало в човека – то е съществе-

ното в живота. Ако днес се проповядва за Бога, ще кажат, че това е било въпрос на миналото, че това е отживяла идея – хората се нуждаят от нещо реално, което може да се приложи и опита още днес. Например за тях реална, съществена е светлината – всеки се нуждае от светлина, всеки я познава. Хората не се занимават с отвлечени въпроси – според тях те са предмет на математиката. Какво приложение има за тях Питагоровата теорема в живота, какво приложение имат теоремите за триъгълниците, четириъгълниците и другите фигури? Много от сегашните хора не искат да знаят каква е температурата на Слънцето – това е предмет на астрономите. Животните четат ли, пишат ли – въпреки това и те живеят; и говедарят живее без литература, без книжнина. Ще кажете, че и вие можете да живеете като говедаря.

Науката, знанието, дават подтик на човешкия дух да се развива. Колкото повече знания има човек, толкова повече възможности има, Божественото в него има повече условия да се проявява. Има една Божествена литература, до която трябва да се домогнем, затова човек търси път, метод как да я придобие. Близо сме вече до Царството Божие, остава само да се прокара път към него, да влезем в общение с това Царство. Как ще се прокара този път, чрез съмнение ли? Съмнението е необходимо само при търсене на Истината, но как ще се приложи то? Съмнението е нож, с който малцина могат да си служат. В ръцете на опитния хирург този нож ще извърши отлична работа, обаче същият нож в ръцете на невежия ще извърши големи пакости. Човек трябва да преценява нещата, да знае тяхната истинска стойност и предназначение.

В далечното минало котката на един цар хванала мишле и започнала да си играе с него; така се озовала пред нозете на своя господар. В момента, когато се готвела да го изяде, то се обърнало към царя с молба: „Царю, заповядай на котката си да не ме изяжда – малко съм, още недорасло, имам малки братчета и сестричета, които ще скърбят за мен. Има много по-големи мишки от мен, котката ще си хване от тях, нека ме пусне на свобода – и да ме изяде, няма да придобие много. Един ден и аз мога да ти услужа с нещо“. Царят се усмихнал и казал на мишлето: „Както виждаш, аз съм заобиколен с много приятели и разчитам на тях в трудни моменти; каква услуга можеш да ми направиш ти, малко мишле? Но хайде, аз ще ти помогна, ще ти подаря свободата“. Царят заповядал на котката си да пусне мишлето; тя го послушала, пуснала го и то веднага си отишло.

След време в това царство избухнала голяма война. Царят и приятелите му били хванати в плен; вързали ръцете и краката им и ги оставили временно на полето, докато се справят с неприятеля. В това време отнякъде дошла мишката, която някога царят пощадил, и веднага започнала да прегризва въжетата, с които били вързани. Като прегризала въжетата, тя казала на царя: „За доброто, което ти ми направи едно време, аз ти отговарям също с добро“.

Мишлето представлява онази Божествена идея, която идва в помощ на човека във всички трудни моменти на живота, когато никой не може да му помогне. Ти си отчаян, искаш да се самоубиеш, но в този момент пред теб изскача малка Божествена идея, която ти казва: „Има Един, Който може да прегризе нишките, с които си вързан, и да те освободи. Не бой се, Аз ще те освободя“ – това е Синът. Така действа законът на Божията Любов, или Божественият Дух; аз не говоря за обикновените духове, с които се занимават хората.

Днес в цялата Природа, в целокупния живот работи една жива разумна енергия, с която всеки съзнателен човек може да влезе в контакт; тя се отзовава на всеки нуждаещ се. Докато човек разчита на външна помощ, на други сили, тази разумна енергия стои настрани, не взема никакво участие; щом човек изгуби и последната надежда в живота си, тя веднага му се притича на помощ и казва: „Има още едно нещо, на което можеш да разчиташ – това е Разумното Божествено начало в теб“. Когато тази сила проговори в теб, сърцето ти се разширява и изпълва с радост, умът ти просветва и ти чувстваш сила в себе си да се справиш и с най-голямата мъчнотия. Ти се караш с домашните си – с майка си и баща си, с брат си и сестра си, не искаш да работиш с тях и напускаш дома си. Духът обаче те посети един ден и започва да ти

говори: „Върни се в своя дом, примири се с близките си и започни да работиш с тях. Както аз те приемам с Любов, така и ти ще проявиш любовта си към своите близки и ще работиш между тях като последен слуга. Откажи се от господарството“. Няма по-голямо благо за човека от това да бъде добър и умен слуга. Понякога господарят не знае как да постъпи, намира се в затруднение и се обръща към слугата си:

– Стояне, помисли как да направим тази работа!

– Лесна работа, господарю. Ето така ще направим и всичко ще се нареди.

– Браво, Стояне, добър, умен момък си ти.

Друг път господарят пак обърка работите си.

– Стояне, помогни, моля ти се, да оправим тази работа!

Слугата помисли малко и оправя объркана работа на своя господар.

– Благодаря ти, Стояне, желал бих да имам още един слуга като теб.

Господарят е крайно доволен от слугата си и където ходи, все с него се хвали.

„Ако Синът те освободи“ – кой е Синът? Умният и добър слуга, той освобождава господаря си. Ако имаш такъв мъж или жена, такъв син или дъщеря, такъв слуга или приятел, благодари за това; благодари, че си във връзка с великия закон на Любовта. Не търси Истината някъде отвън, но се вдълбочи вътре в себе си, там ще я намериш. При красивите и велики идеи, които имаш, ти приличаш на онази красива и млада, но проста търговска дъщеря, която по цели дни мечтае за някой красив княжески син. Тя постоянно се оглежда в огледалото, облича се хубаво, очаква княжеския син. Един ден дойде онзи момък, който Провидението ѝ е определило, но тя го връща, казва му: „Аз чакам княжеския син“. Дълго ще го чака. Той минава и заминава край нея, но не я вижда, не ѝ обръща внимание. Той се занимава с много моми, не мисли само за една.

Дъщерята на един американски милионер, търговец, се влюбила в богат красив момък, но преди да се ожени, тя решила да се посъветва с някой опитен френолог, да чуе мнението му дали ще бъде щастлива със своя възлюбен. Като практичен народ, американците винаги използват науката при уреждане на своите търговски и житейски работи. Бащата на момата поканил един опитен френолог у дома си, показал портрета на бъдещия си зет и казал: „Моля те, кажи какво бъдеще предстои на двамата млади“. Френологът разгледал внимателно портрета на бъдещия зет и казал: „Ако дъщеря ти се ожени за него, след две години той ще я убие“. Като чула това, младата мома казала: „Колкото и да обичам годеника си, отказвам се от него. Животът ми е по-ценен от всичко“. И наистина, младият човек се оженил за друга мома, която след две години убил.

Помнете: Божественото, Разумното начало в човека, или неговото подсъзнание, всякога му нашепва какво да прави. Слушайте този глас. Завързваш приятелство с един човек. Гласът ти казва:

– Пази се от този човек, той не може да ти бъде приятел!

– Добър, благороден човек е той.

– След две години вашето приятелство ще свърши. Не може да се разчита на него.

Вътрешният глас в човека е онзи негов слуга, Стоян, който не му се докарва, не му прави външни услуги, но при всички трудни моменти в живота той тихо му нашепва: „Това направи, онова направи!“. Който слуша неговите съвети, никога не се излъгва. Този глас нарича-ме *Божествено чувство*, или *интуиция*; тя предвижда всичко, каквото може да се случи в живота на човека, и го предупреждава. Във всеки народ се явяват пророци, които предсказват неговото бъдеще; ако води война, те казват какъв ще бъде нейният край. Духовното развитие на един народ се изразява чрез неговия пророк. Интуицията никога не лъже – каквото чувства човек интуитивно, това става. Това не е като гаданието на онзи циганин, който казвал: „В този дол или има вода, или няма“.

Хората трябва да развиват интуицията си, за да могат в трудни моменти на живота да си помагат. Искаш да започнеш търговия, не знаеш какво да правиш; повикай интуицията на помощ, тя ще ти подскаже какво да

правиш. Всяко съмнение показва, че работата няма да излезе на добър край. Всеки има по един Стоян в себе си, който може да го посъветва как да постъпи. Кажи му:

– Стояне, как мислиш ти по дадения въпрос?

Той ще каже:

– Господарю, не започвай тази работа, няма да имаш успех.

Каквото ти каже Стоян, така ще излезе. За да бъдеш още по-сигурен, попитай и себе си. Каквото и положение да заемаш – лекар, свещеник, министър, генерал – допитвай се до мнението на Стоян. Генерал си, ще влизаш в сражение; попитай Стоян ще победиш ли, или ще те бият. Стоян казва: „Не бързай още, моментът не е добър“. Повечето хора страдат от прибързани работи; няма да бързаш, ще се допитваш до интуицията. Ако хората се вслушваха в Божествения глас в себе си, животът им щеше да бъде десет пъти по-добър от сегашния; понеже са го заглушили, те правят много грешки.

Учените постъпват по-правилно от религиозните – преди да се произнесат върху даден въпрос, те правят ред измервания и изчисления: по отклонението на светлината в специални инструменти съдят за разстоянието на една или друга звезда от Земята и като направят десетки наблюдения и изчисления, тогава се произнасят. Религиозният казва: „Е, пет горе, пет долу – не е важно“. Не е така. Не е безразлично дали едно събитие ще стане пет години по-рано или по-късно. Явленията в Природата и живота стават в точно определено време.

Казваш: „Трябва да бъда религиозен“ – защо? – „За да развивам интуицията си.“ Не само религиозният трябва да работи върху интуицията; и светският човек, учен или прост, се нуждае от интуиция. Човек трябва да бъде разумен – защо? За да се свърже със Съществата от Разумния свят. Той трябва да бъде музикален, за да се свърже с музикалния свят. Казваш: „Тук ще изучавам само теория на музиката, а на другия свят ще свиря и ще слушам музика“; не, на този свят ще учиш и теория, и практика – ще изучаваш всичко. В другия свят ще слушаш музика, различна от тази на Земята.

Същото казвате и за Любовта. Значи тук ще я изучавате като теория, а на другия свят ще я прилагате; как

ще стане това – сами не знаете. Не е така; Любовта се опитва и проверява на Земята. Ще я прилагате в най-малки дози, но тук, на Земята, а не на онзи свят. Помни: ще опитваш Любовта в най-малки дози; дойдеш ли до по-големи, сам се излагаш на опасност. Не бързай да изпиеш цялата чаша вода наведнъж; вземи една глътка, подръж я в устата, докато се стопли, после вземи втора, трета. Трябва ли да надигнеш цяла чаша студена вода и да я изпиеш наведнъж? Някой отиде при студения извор, напълни чашата и пие наведнъж; като се простуди, казва, че някой му е направил магия (българинът вярва в магията) – седне изпотен при студения извор, напие се добре с вода, а после казва, че му направили магия, затова се разболял. Не, пий водата бавно, на глътки и благодари на Бога за това благо. После ще каже, че го срещнала баба Стояница, кутсуз жена, и му направила магия; баба Стояница си е на мястото.

Англичанинът е бърз, не губи секунда и казва: „Времето е пари“. И българинът казва, че времето е пари, но когато го стегнат. Зимно време се разпуска – малко работи; като дойде лятото, тогава се стяга, работи по 18-20 часа на ден – тича, ходи тук и там, нищо не може да го спре. Как е ял, какво е ял, не е важно – работи; уморен, изпотен, той казва: „Огън имам на главата, не е време за почивка“. Сграбчва стомната със студената вода и пие; така сгорещен, той продължава работата, но стомахът не може да се справи със студената вода и до вечерта започва да се превива от болки – простудил се е. – „Чудно нещо, казва той, омагьосал ме някой.“ Никой не те омагьосал, бил си изпотен, изморен и си пил студена вода. Защо не си носиш едно канче, да си стоплиш малко вода и така да я пиеш?

„Синът ще ви освободи.“ Кой е Синът – Разумното начало в човека; то ще научи хората да не грешат. Днес и хората, и обществата, и народите грешат. За оправдание на грешките си мнозина търсят причината във възпитанието, други – в науката. И като страдат, пак намират причината за страданията вън от себе си. Страдаш, защото не спазваш закона за малките величини. Според някои адвокатите развалили света; не е така, вината за развалянето

на света не е нито в адвокатите, нито в учените. – „Тогава министрите, държавниците са виновни.“ И те не са виновни. – „Свещениците, Църквата е виновна.“ И в тях не е вината. – „Народът е виновен.“ И той не е виновен, но къде е вината тогава? В бързането – всички хора бързат, огън им гори на главата, бързат, тичат час по-скоро да се справят с натрупаната работа. Всички казват: „Няма време за отлагане – бързо, наведнъж трябва да изпием студената вода, наведнъж трябва да изпием чашата с Любовта“.

Не изпивайте наведнъж Любовта, пийте само по една капка на ден от нея: първият ден ще изпиеш една капка, вторият ден – втора капка и т.н. – „Искам да я изпия наведнъж.“ Това е слабост, няма да я пиеш наведнъж. Ще се въздържаш от желанието си, във въздържанието се крие твоята сила. Който иска да продължи живота си, трябва да се въздържа – от какво? Първо, от много ядене – винаги ще оставаш малко гладен, да не си дояждаш; така в организма остава известен запас от неизползвана енергия, която го обновява. Ако преяждаш, ти съкращаваш живота си. Да не преяжда – това е лесно за бедния, но не и за богатия, който всякога има на трапезата си по две-три яденета, добре сготвени. Как ще се справи той с голямото си желание да яде много? Като започне да се храни, той трябва да сложи един нож до себе си и да каже на Стоян: „Стояне, като видиш, че се увлека в яденето, веднага ме бутни с ножа“. Освен това, като яде, човек трябва да бъде доволен от яденето – значи доволството продължава живота. Не преяждай и бъди доволен от това, което ти е дадено. Благодари за всичко!

Трябва ли богатият да се сърди на слугинята, че не е приготвила яденето навреме или не е сготвила както трябва? Не, той трябва да яде с благодарност и да каже: „Днес слугинята е сготвила много добре“; ако иска да съкрати живота си – това е друг въпрос. Никога да не преяждаш и всякога да ядеш с благодарност и доволство – ето две правила за продължаване на живота.

Знаете ли какъв щеше да бъде животът, ако в Народното събрание разглеждаха с еднаква сериозност духовните въпроси както политическите? Днес културният свят се занимава с важни въпроси, защото цяла Европа е

застрашена от катастрофа. Всички виждат предстоящата катастрофа, но не знаят как да я избегнат. От векове несъзнателни, механични сили са се събирали в бентовете и днес напрежението е толкова голямо, че катастрофата е неизбежна – още малко и бентовете ще се пропукат. Енергията, която се е събирала в хората, води към голяма опасност; тази енергия и досега стои неизползвана. И в миналото, и сега хората се отличават с голяма жестокост. Днес милиони хора стават жертва на човешкото безумие. И след това се оправдават с външни причини.

Днес всички управници, всички хора търсят начин да избегнат предстоящата война. Духовенството, духовните хора трябва да дойдат в услуга на държавниците, да им покажат пътя на спасението; това значи всички хора да отправят ума си към Бога и да се молят – ето как духовенството може да създаде една мека, благоприятна атмосфера, в която държавниците ще намерят правилен път за разрешаване на възникналите въпроси. Тогава и народът ще разбере как се живее. Важните въпроси се разрешават при спокойна, мека атмосфера. Не могат ли народите да живеят в мир и съгласие помежду си? Могат, ние проповядваме тъкмо това – ние проповядваме едно Учение на Любовта, според което всички народи да живеят разумно, като в един организъм. Хиляди и милиони години е употребила Природата, за да създаде човешкия организъм. Хиляди години тя е употребила само за създаването на стомаха – и след това казваш: „Моят търбух“. Не, стомахът не е търбух; под *търбух* разбираме неразумния човешки живот, а под *стомах* – разумния живот. Дробовете, мозъкът – това са символи. За да се създаде един дроб, един мозък, нужни са хиляди години. За да се организира общественият живот и да се постави морал в обществото, нужни са още повече години.

Всеки народ е кодекс от Великия Божи закон; той е израз на духовен живот, на свой собствен морал, ето защо на всеки народ се дават специфични условия за развитие. Ако посадят две доброкачествени ябълки в една и съща почва, плодовете им ще бъдат еднакви; но ако за едната полагат всички грижи – поливат я, наторяват я, разкопават я, плодовете ѝ ще бъдат по-хубави

от другата, оставена да се развива сама. Същото става и с народите, и с обществата, и с отделните хора. Поливане е нужно за всички. Истински приятел е този, който постоянно се грижи за теб, постоянно полива корените на твоя живот. Колкото и да си отчаян, грижата на твоя приятел те повдига.

Ти си впрегнат в една тежка кола. Теглиш, мъчиш се, потиш се, не можеш да я поместиш. Дойде един да ти помогне, побутне оттук-оттам, но не може и казва: „Няма нищо, Бог ще ти помогне. На добър час!“. Така минават и отминават втори, трети, без да ти помогнат. Когато дойде приятелят ти, той не казва: „На добър час, Бог да ти е на помощ!“, но се впряга заедно с теб, теглите колата и си приказвате. Щом се доведе колата до определеното място, това показва, че хората се разбират. Това значи истинско приятелство.

Да разбереш мъчнотията на твоя приятел, да изкарате заедно колата – това е резултат на Божественото чувство у човека, на неговата интуиция; това е първото условие за приятелство в бъдещата култура. Без това приятелство разбиранията, вярванията на хората са лишени от практическа основа. Лесно се критикува, но работа се иска от всички. Всеки може да критикува – и аз, и вие, но Новото учение изключва всяка критика. Когато виждам, че едно дете греши, зная, че това не е морално, но се притичвам на помощ да го освободя от греха. Когато детето постъпва добре, аз се радвам. Срещал съм добри, умни, интелигентни деца. Аз зная, че в тях е вложен Божествен морал.

Христос казва: „Ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни“. Благодарете на Сина. Казват, че българите не са културни; не се заблуждавайте, не всякога външната добра обхода е култура. Понякога чрез известен порок в човека или в народа Бог изпраща благословението си чрез него. Като го възпитава, Бог го просвещава.

Културата на всеки народ зависи от климатичните условия, в които той живее: северните народи имат една култура, южните – друга. Онези народи, които живеят в умерения пояс, имат различни занятия от тези, които живеят в тропическия. Някои се занимават със

земеделие, други – с отглеждане на плодни дървета. Външните условия на живота и на природата заставят хората да стават земеделци, градинари, риболовци, скотовъдци и др., а където няма тези условия, там се развива индустрията. Например англичаните нямат условия за земеделие, затова пък имат условия за развитие на индустрията. Германците са многочислени за своята земя, която няма условия за земеделие, и затова там се е развила индустрията. Русия има грамадна, богата земя, тя има прекрасни условия и за земеделие, и за индустрия. Българите имат условия за земеделие, лозарство, градинарство, скотовъдство, но се стремят и към индустрия. Следователно колкото по-богата е земята на един народ, толкова и културата му е по-висока. За предпочитане е всеки народ първо да е земеделец, сам да изкарва храната си, после иде овощарството, лозарството и на трето място индустрията.

Наред с производствата трябва да се застъпи и образованието. Като изучавам грамотността у нас и на Запад и сравнявам строежа на човешката глава, намирам известна несъобразност в програмата на училищата и това, което е нужно за развитието на човека. Някъде са добре застъпени мозъчните центрове, а някъде не са постигнали това. Системата на образованието трябва да се измени, ново нещо трябва да се внесе. Човешкият дух се стреми към нови начини и методи, чрез които да се прояви Божественият живот на Земята.

Следователно не критикувайте, но всеки да допринесе нещо за Новата култура. Целият свят работи сега в това направление, цялото човечество работи и Бог работи заедно с всички. Не мислете, че това е лесна работа. Бог, Който е толкова велик, мъдър и всесилен, и Той среща противодействие в това направление – какво остава тогава за хората с техните посредствени възможности? Казвате: „Тази работа с един закон ще се нареди“. Не е лесно това. Казано е: „Мекият език по-лесно нарежда работите, отколкото острият“. Какво ще кажете за онзи посланик в чужда държава, който не може да въздържа езика си? Още на другия ден неговото правителство ще го извика назад. Всяка дума трябва да бъде обмислена,

езикът ви не трябва да се подхлъзва. Като не мисли, човек казва: „Защо Бог създаде така света? Не можа ли да го създаде по друг начин?“. Светът е създаден добре.

Знаете ли кога е произлязла науката? Знаете ли кога се явила геометрията? Ами астрономията? Ще кажете, че астрономията се явила във времето на вавилонските овчари – те наблюдавали звездите по небето и правели своите заключения; отчасти е така, но всъщност астрономията има далечен произход. Биологията – също. Ето, има науки, които днес нямат значение, но без тях човечеството не може да се развива правилно – такива са например науките за ума, за сърцето, за душата, за духа. Малко хора днес се интересуват от тези науки, те гледат на тях като на отвлечени, абстрактни. Как ще развиваш и закрепваш организма си, ако не се ползваш от слънчевата енергия? При възприемане на слънчевата енергия водата и храната дават резултати. На същото основание човешкият организъм не може да се развива правилно без познаване на своите ум, сърце, душа и дух.

Съвременният човек малко спира вниманието си на слънчевата енергия. Излезе ли на открито, той бърза да отвори чадър. Отиваш при лекаря и отваряш чадъра си, да не слънчасаш; не, сега именно ще оставиш настрани чадъра и шапката си, за да възприемеш свободно слънчевата енергия. Ще посрещнеш Слънцето гологлав, за да възприемеш светлината му. Ако децата ти са слаби, ще ги излагаш на Слънце. Много болести, много пороци се явяват поради липса на светлина. Ние знаем причината за безнравствеността у хората. Всички хищници, пакостни животни живеят повече в тъмнина. Къде живеят лисицата, вълкът, мишката, кълтицата; къде живеят бухалът, прилепът – в дупки. Изобщо всички същества, които живеят порочно, не обичат светлината. Затова ние казваме: повече светлина на човешкия ум, повече светлина на човешкия дух!

Обикнете светлината! Аз не говоря за светлината на огъня или за светлината на свещта – това е тъмна светлина, тя ражда много пороци. Какво събужда светлината на огъня у човека? Като гледаш огъня, казваш: „Да има сега едно агне, да го опека!“; като гледаш светлината на свещта, казваш: „С тази светлина мога да обера касата на богатия – тя ще свети само на мен и без да ме види някой, ще си свърша работата“.

Приемете слънчевата светлина в себе си и с нея си служете. При тази светлина кражба не става, в модерните страни използват светлината като сигурен метод против кражбата. Модерните каси са така приспособени, че при всяко завъртане на ключа се явява светлина. В първо време апашите се плашели от светлината – тя осветявала лицата им, но после слагали маски на лицата си, за да не се издават. В други каси поставяли звънци, за да се чува при отварянето на касата.

Божествената светлина трябва да проникне и в най-затънтените кътчета на нашата мисъл; тогава ще се яви у нас желание да познаем Онзи, в Когото живеем и се движим – това е Синът. Докато Той е у нас, ние сме здрави и мислим, чувстваме и постъпваме добре; отдалечи ли се от нас, нещастието вече ни следва: ако си селянин, волът, овцете, кокошките ти ще измрат. Ако жената, децата ви боледуват, това е лош признак. Какво да се прави тогава? Обърнете се към Господ и изповядайте греховете си. Когато работите на един народ тръгнат назад, той трябва да се обърне към Сина: ще се моли, ще се разкайва, докато Синът отново го посети.

– „Как ще изявя разкаянието си?“ Като правиш добро. Срещнеш беден, страдащ човек – ще му помогнеш. Ще живееш по нов начин. Ти работиш за насъщния хляб. Знай, че всеки се нуждае от него – и вдовицата, и сирачето имат право на насъщния хляб, и те имат право да живеят. Земята е създадена за всички. Следователно учените, богатите, силните трябва да носят в съзнанието си мисълта да не лишават никого от насъщния хляб. Всеки човек има нужда само от един хляб за днес, не се осигурявай за цяла седмица или за месец. Имаш право на един хляб, а не на повече – този морал работи сега в света. Казано е: „Осигури се само за един ден. За другия ден после ще мислиш“. Може ли, като живееш в България, като българин, да се страхуваш за утрешния ден? Ако всички българи измрат – това е друг въпрос; но докато българският народ живее, няма защо да се оси-

гуряваш. Ще работиш заедно с всички; докато работят всички, те са осигурени. Щом всички работят, и ти ще работиш; щом всички имат, и ти ще имаш. Да се проникнем от мисълта всички да работим честно!

Ние носим на човечеството нови методи, нови системи, които трябва да се приложат в живота. Те не са изложени само в тази беседа. Много методи съм изнесъл и те чакат своето приложение. Мнозина са идвали при мен да искат нови методи за работа; отговарям: не мога да ви дам. Защо? Представи си, че имаш цирей на ръката, като главатаря на разбойниците, а аз свиря нещо от Бетовен[42]. Казваш: „Спри, спри, не мога да слушам!“. Аз продължавам да свиря. – „Моля те, недей свири, ръката ме боли!“ Значи първата работа е да излекувам цирея, да оздравееш и тогава да ти свиря – тогава ще разбереш музиката. Умряла жената на един мъж или мъжът на една жена, или детето на една майка и аз започна да свиря; ти се нуждаеш от утеха, а аз ти свиря. Къщата ти изгоряла, дойде някой и каже: „Няма нищо!“. Как няма нищо – аз оставам на пътя! Друг е въпросът, ако му направиш нова къща, по-хубава от старата. Умряло детето на някого, казваш: „Няма нищо!“; друг е въпросът, ако си убеден, че детето ще се прероди в същия дом и ще донесе двойна печалба. Следователно двойната печалба оправдава и най-голямата загуба.

Сега аз не ви говоря само за утеха или да ви залъгвам, но казвам, че има неща, които вие сами трябва да опитате. Например какво ще кажете, ако ви запитат за Учението, което ви проповядвам? Един ще каже, че проповядвам за Любовта. От вас се иска да кажете нещо конкретно, което може да се приложи. Друг ще каже, че проповядвам за Мъдростта, трети – че проповядвам за Истината. Като чуят отговорите ви, ще кажат: „Това са заблудени, халосани хора, които постят, молят се, вдигат шум около себе си“. Не, Божественото учение има нещо съществено. Ученикът на това Учение коренно се отличава от другите хора – той носи новото в себе си; където влезе, внася светлина и ухание; и без да говори за Бога, всеки ще познае, че Бог живее в него; за обикновените хора носи велика, възвишена идея; на всички помага и

на всички желае добро. Ако в дома ти дойде богат, учен човек, ти започваш да се суетиш как по-добре да го приемеш. Ти мислиш, че той ще ти остави нещо ценно от себе си, а той си мисли за своите работи; като постои малко, отегчаваш се и желаеш по-скоро да си отиде. Ето един богат човек, който не носи щастие на другите.

Очи са нужни на хората, разбиране, за да различават праведния от неправедния. Овцата си е овца, вълкът си е вълк – ти ги познаваш. Така и всички хора трябва да се познават, да познаваме и Доброто, и злото в себе си. Това се иска от всеки християнин, от всеки ученик на Божественото учение. Ще отделиш Доброто от лошото в себе си: Доброто ще сложиш отдясно, а лошото – отляво.

„Синът ще ви освободи.“ Запитай се: „С мен ли е Синът, с мен ли е Любовта?“. За коя Любов се говори – за онази, която внася в човека разширение и чистота. Запитай се: „С мен ли е Мъдростта?“. Коя Мъдрост – която внася знание и светлина в ума. Болен си, заразен от туберкулоза, и лекарят казва, че няма да издържиш болестта – какво да правиш? Приеми Мъдростта и на нея уповавай. Излизай всеки ден на планината, най-малко на височина до 1500 м. След три месеца ще имаш 75% подобрение, а след една година – 85%. След две-три години ще бъдеш съвършено здрав. Ще се качваш на планината и ще благодариш на Бога. И зиме, и лете ще ходиш на планината, добре облечен, с манерка гореща вода и от време на време ще пиеш – така ще опиташ можеш ли да се лекуваш, или не. Ако се излекуваш, това е резултат на истинското знание, жив опит; после смело ще си кажеш: „Има една Разумна сила в света, която помага във всички случаи, където човешката помощ е безсилна“. Този опит не струва ли повече от много философски трактати?

Всички философски учения са хубави, всички поетични произведения са хубави, но те са за здрави хора. Ако твоите гърди са свити, болни, какво ще разбереш от тези произведения? Хубавите книги са за здрави, а не за болни хора; ако си болен, ще захвърлиш книгите. И философът пише за здрави хора. Две науки съществуват в света: за здрави и за болни; две вярвания – за здрави

и за болни. Съвременните хора се нуждаят от наука за здравите. Важно е как да придобият онзи морал, който носи здраве. От здраве се нуждаят всички. Защо мъжът и жената в семейството не могат да се търпят, това от Бога ли е? Аз мога да ги подобря в продължение на три месеца: ще ги накарам да ходят три месеца наред поотделно на Витоша – мъжът ще излезе половин час по-рано от жената и по-рано ще се върне; след три месеца животът им ще се подобри поне с 50%. Има причини, поради които хората не могат да се търпят.

„Синът ще ви освободи“ – кога? Когато дойде у вас. Той ще ви създаде работа, ще ви даде разумни методи как да се обичате. Изкуство е да обичаш всички хора. Често казвам: обичай всички хора; обичай всички животни, буболечици, дървета, извори – обичай всичко, каквото Бог е създал. Да приложиш обичта – това значи да бъдеш възвишен, велик дух. Това, което проповядвам, не е Учение за обикновения морал, но за Великата любов. Този морал, тази Любов могат да подобрят здравето, да просветят ума, да разширят сърцето, да дадат подтик на духа – това значи да подобри човек живота си. Всеки човек, всяко общество, всеки народ може да използва това Учение; към която и партия да принадлежиш, от който и народ да излизаш, използвай това Учение – то е Учение за душата.

„Ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни.“ Който иска да бъде силен и свободен, който иска да разбира Божествените работи, трябва да има вътрешно разбиране – разбиране на Духа.

11 февруари, 1923 г., София.

Свещено правило

Всички ние произлизаме от един Баща по причина на това, че дишаме един и същ въздух, пием една и съща вода, но в морално отношение не всички произлизаме от един баща. Всички синове не са родени от една зодия, т.е. от една майка; родени са от един баща и от 12 майки: една ги е заченала, втора им е дала едни елементи, трета – други и т.н. Истинската майка на човека е Природата, тя внася в него новото, т.е. това, което е тя самата. Често майката гледа детето си и се чуди защо не прилича на нея. Някои деца си играят с кокошките: когато снесат яйца, те ги вземат от полога и вместо кокошите слагат други – от патица или от юрдечка. Гледаш – някоя кокошка върви, а след нея вървят патенца или юрдечета. Кокошката ги гледа и се чуди какви са тези малки, които по нищо не приличат на нея. Има условия в живота, когато с човека става коренна промяна и той сам не се познава; за него казват, че се е обърнал към Бога.

Един английски писател пише за себе си: „Станах една сутрин с особена идея за *Аз*-а в себе си. В мен стана някаква промяна, особено пробуждане, сякаш никога до този момент не съм се осъзнавал като личност, като *Аз*“. От този момент в него са станали много пробуждания – нещо ново е влизало в съзнанието му. Пробуждане на съзнанието става с всеки човек в различните възрасти: от 7 до 14-годишната, от 21 до 28-годишната и т.н.

Съществуват известни моменти в Природата, които се отразяват върху човека като отрова, която действа бавно, в продължение на много време. Ако се изследва кръвта на такъв човек, няма да се намери никаква отрова, а всъщност той е отровен – този начин на отравяне е средство на черната ложа.

Една от задачите ви е да различавате ученика на Бялата ложа от този на черната: погледът на ученика на Бялата ложа е установен и лъчът, който излиза от очите му, е възходящ; погледът на ученика от черната ложа е разсеян, скрит, затаен, а лъчът – низходящ. Нека всеки от вас вземе по едно огледало и да следи установен ли е

погледът му, или не. Като Бога не можем да бъдем – това е изключено; подобен на Бога можеш да бъдеш, но като Него – никога. Това значи: когато живее в човека, Бог е подобен на него; щом е вън от човека, Той не е като него. Докато е в човека, Бог му дава условия да се проявява; щом излезе от него, Бог се проявява – започва да те учи и възпитава. Че си говорил за Него лоши думи, Той не те съди, защото е бил в теб, но излезе ли вън от теб, ти ще видиш и разбереш Неговата сила. Като се намериш в мъчнотия, питаш: „Кой си ти?“. – „Аз Съм Този, Когото ти хулеше. Ще те науча да въздържаш езика си.“ Докато е в теб, Бог говори само три пъти; Той ще ти каже тихо: „Не се отдалечавай от Мен, не прави зло“. „Аз съм свободен, никой не може да ми бъде господар“; но като дойдат страданията, човек вижда, че не е господар на себе си. Казано е в Писанието: „На горделивия Бог се противи, а на смирения дава благодат“. Горделивият казва: „Знаеш ли кой съм аз?“; кой си – едно от ограничените същества, което не знае своя далечен произход. Който знае своя далечен произход, лесно се справя с живота. Той знае защо е дошъл на Земята; взема мотика, лопата и отива на работа, казвайки: „Един Бог има в света. Всички хора са Негови съработници“.

Кои деца са законородени и кои – не? Родените от Духа са законородени; стремете се да бъдете и вие такива деца. На всички са дадени условия да бъдат законородени – ако днес си житно зърно, сложено в хамбара, утре ще те посеят в земята, за да се новородиш. Нека остане в ума ви мисълта да служите на Бога беззаветно; светът да се обърне с главата надолу, вие да останете верни на тази идея. Няма сила в света, която може да ви ограничи; колкото и да ви ограничават, пак ще служите на Бога, ще изпълнявате волята Му – в това е вашата сила. – „Не е ли достатъчно, че вярваме в Христа?“ Вярвате, но вярванията ви се подлагат на изпит. Вярваш в приятеля си, но като ти поиска хиляда лева, започваш да се съмняваш дали ще ги върне. След два-три дни ги получаваш, но той ти поисква две хиляди; услужваш му, но съмнението не те напуска. Приятелят ти не успява да ги върне навреме и дори ти иска още три хиляди лева – какво ще правиш сега? Ето един изпит и за двамата. Съмнението в теб расте, докато

един ден се отречеш и от Христа и кажеш: „Ще тръгна в широкия път“. Не издържа изпита си. Каквото и да се яви на пътя ви, не допускайте съмнението в себе си – това е характер. Когато дойдат най-големите изпитания и противоречия в живота ви, тогава ще намерите Истината.

Вървя по улицата и си мисля върху различни въпроси. Срещам хора, всеки настроен зле, заканва се нещо; една жена си мисли: „Няма да се моля вече на Бога, оглупях с тези молитви. Ще се разправям с хората както ми попадне“; отговарям ѝ мислено: „Ти сега именно си оглупяла; по-рано не беше глупава“.

Продължавам пътя си и срещам един мъж – войнствен, сърдит, заканва се на някого да му тегли куршума. Човек трябва да бъде смел и решителен. Отговарям: ти именно сега си страхлив; едно време ходеше без револвер, никого не искаше да убиваш – тогава беше смел и решителен. Сега вие един-друг се плашите. Носете оръжие, но по-силно от револвера. Не казвам да хвърлите револверите си; носете големи ками в джобовете си, та като ги забиете в противника си, да разбере, че неприятел има пред себе си. Какъв неприятел? Който убива злото в него и вместо да го повали мъртъв на земята, го освобождава от всички ограничения. Какво е камата – Словото Божие. Ще говориш на противника си разумно – това е твоята сила. Вие често влизате в една област на живота, където съмнението неизбежно иде; каквото и да правите, не можете да го избегнете.

Една сестра взела назаем 3000 лв. от един брат, но главата ѝ побеляла от него. Постоянно я безпокоял да му ги върне по-скоро. Мисля си какво да направя, за да освободя тази сестра. Реших в себе си да извикам брата и да му кажа: сестрата е внесла парите си в моята банка; понеже постоянно ме безпокоиш с мисълта си, ето, вземи тези 3000 лв., които тя ти дължи. Така се разреши въпросът.

Казвам: и млади, и стари, живейте без съмнение в Бога. Това е свещено правило, но мъчно за изпълнение. Обезсърчиш се, усъмниш се в Бога и казваш: „Няма да се моля повече!“. Ще се молиш, време е за молитва. Коя е причината да не се молиш? – „Толкова време се моля и нищо не съм постигнал.“ Ще ви дам нов начин да се моли-

те и като се молите така, ще имате резултат. Обезсърчаваш се, защото не си сял навреме, и не искаш да се молиш; ела при мен и заедно ще посеем нивата – след известно време семето ще поникне. Като сееш навреме, няма да се обезсърчаваш – тогава и молитвата ще бъде навреме.

Едно нещо ме плаши: мисълта, че сте много добри; ако бяхте лоши, нямаше да се страхувам, но понеже сте много добри, страхувам се за вас. Като сте много добри, на никого не отказвате, лесно се поддавате на изкушения. Ако кръчмите бяха празни, щях да си легна и спокойно да спя, но така – като са пълни... А освен много добри, вие сте и много богати, във всеки момент сте готови да влезете в кръчмата.

Пътят, от който идете, е пълен със съблазни и изкушения, които имат за цел да спрат развитието ви. Големи борби стават не само на физическия свят, но и в Духовния, и в Умствения. И те ще свършат. Обикновено борбата започва отгоре и върви надолу. Ще бъдете смели и ще се държите за Божествения принцип. Бог води войната, Той воюва сега; всички трябва да държите Неговата страна. Сега е истинската война. Ще ти кажат, че си стар; не си стар – и на 90 години да си, ще се бориш. Гледам – един стар човек посещава беседите и ми казва: „И аз, на стари години, съм се заел да допринеса нещо на света. Сега е война и аз искам да дам моята лепта“. И аз ви казвам: няма да бъдем ексцентрични, но ще постъпваме разумно, за да озадачим противника си.

Христос казва: „Синовете на този свят са по-умни от синовете на виделината“. Срещне те някой, изпитва те, иска да знае в какво вярваш. Не казвай твоето верую, но говори умно, да разбере, че не си обикновен човек, но човек с убеждение. Нека разбере, че Бог, за Когото му говориш, не си Го наследил от дядо си и баба си, но си свързан с Него от създание мира, че имаш една велика опитност, на която се дължи твоята вътрешна светлина.

Когато твоето съзнание се пробуди, ти ще бъдеш абсолютно спокоен. Нещо в теб говори: „Не бой се!“. Това вътрешно спокойствие те прави устойчив, стабилен. Щом те срещне неприятелят, той веднага отстъпва. Когато пътищата на човека са угодни на Бога, Той го примирява с враговете му. Светът е пълен с недоволни, завистливи същества и ще-не ще, човек ще мине през

тези огньове. Ще мине през ада, ще чуе такива неща, каквито наум не са му дохождали. Като отиде на Небето, там ще види истинската красота. И колкото повече мълчи, толкова по-добре е за него.

– „Мъчно се живее с Бога.“ Велико нещо е да живееш с Бога, да съзнаваш, че живееш, да чувстваш живота на всички същества, да влезеш даже в съзнанието на една мравка. На Земята ти не я разбираш, нямаш отношение към нея; в горния свят, светът на съзнанието, ти я разбираш. Затова на Земята и вие не разбирате Бога.

Поставете си следната цел в живота: каквото и да ви се случи, бъдете готови да изпълните Божията воля. Дръжте в съзнанието си свещеното правило: „Аз искам да изпълня Божията воля без никакво съмнение“. Седиш пред масата с приятеля си, нещо ти казва: „Напусни това място!“; ставаш от мястото си – къде отиваш? Имам едно свещено правило, трябва да го изпълня. Молиш се, нещо ти казва: „Прекъсни молитвата!“; прекъсваш молитвата – имаш едно свещено правило, което трябва да изпълниш. Наистина, има нещо по-високо от тези формули. Професор си, преподаваш лекция; нещо ти казва да прекъснеш лекцията си – има нещо по-важно от лекцията. Свещеното правило се налага, когато си отчаян, когато си приложил всички методи и нямаш резултат. Нещо ти казва: „Стани!“, друго ти казва: „Стой на мястото си!“; изкуство е да разбереш какво да правиш.

И Христос е бил поставен на подобни изпити. Казва му се: „Тръгвай!“ и Той тръгва. Тръгва царският син от село на село, гологлав, със сандали, заобиколен с равини, книжници и фарисеи, и проповядва. Какво велико търпение! От време на време Той си въздъхва и казва: „Докога ще търпя?“. Той знае свещеното правило: изпълнение волята на Бога без никакво съмнение! Какво по-велико от това?

Свещеното правило отличава човека от другите същества. Това е човек с убеждение. Когато изпълнява свещеното правило, той забравя какво говорят хората за него. Прилагайте и вие свещеното правило!

Бележки от частния разговор на Учителя с братя и сестри, държан след беседата „Ще бъдете свободни“, на 11-и февруари, 1923 г., София.

Дойдох да изпълня

Да не мислите, че Аз дойдох да разруша закона или пророците; не дойдох да разруша, но да изпълня.
От Матей 5:17

Този стих съдържа три основни положения, които се определят с думите *закон*, *пророк* и *изпълнявам*. Законът се отнася към твърдата материя; на философски език казано, законът се отнася към онази реалност, която е вече проявена. Под *пророк* разбираме Разумното, Божественото начало в човека; това е онзи човек, който се стреми да схване Божествените мисли, да ги направи достъпни за другите. „Не дойдох да разруша, но да изпълня“ – „Не дойдох да разруша закона“, т.е. Божественото в своята първична проява. Светът започва със закон, като пръв подтик за проява на човешкия дух в известна посока. Какво ще разберете, ако ви пуснат в пространството, в тази безпределност, където трябва да се движите с бързината на светлината? Изчислено е, че само за преминаването през нашата Слънчева система от единия до другия ѝ край са нужни около 36000 години; какво ще разберете от тази разходка? Знаете ли колко слънца има във Вселената – според някои те са около сто милиона. Според изчисленията на някои учени, за да минеш от една система в друга, най-близка до Слънчевата, са нужни около 90 милиона години. Можете ли да си представите какво грамадно, необятно е това разстояние? Лесно се говори на думи, че една вселена се състои от 100 милиона слънца; и друга някоя вселена се състои също от сто милиона слънца – разбирате ли какви са тези слънца и какво съдържат в себе си?

Днес хората седят и си играят като деца, слушаш ги да казват: „Има Господ, няма Господ“ – така те си задават един важен въпрос и бързо го решават. Други се питат взаимно:

– Можеш ли да докажеш, че Бог съществува?
– Мога.

– Можеш ли да докажеш, че Бог не съществува?
– И това мога.

Значи ти можеш да докажеш и едното, и другото. Ето философската страна на това доказателство.

Двама души седят пред масата със запалена свещ и спорят има ли светлина, или няма.

– Има светлина.
– Можеш ли да докажеш това?
– Мога.
– Можеш ли да докажеш, че няма светлина?
– Мога.

Веднага изгасваш свещта.

– Можеш ли да докажеш отново, че има светлина?
– Мога.

Пак запалваш свещта.

Значи има Господ – има светлина; няма Господ – няма светлина. Това е най-бързото доказателство. Така постъпват учените хора – духнат в ума ти, загасят светлината и казват: „Няма Господ“; разбира се, че няма Господ – тъмнина е в теб. Дойде друг философ, запали свещта, в ума ти влезе светлина и ти казваш: „Има Господ“. Това е философия на философите. Много философи говорят за субективното, трансценденталното, но и те не знаят какво представлява то. Когато Бог създаваше Вселената, вие знаехте ли каква беше Земята, имаше ли други планети около нея? Бяхте ли съветници на Бога? От едно малко камъче геологът описва някогашното състояние на Земята. Каквото и да се каже за нея, това са предположения, хипотези. Турците казват: „Олабелир“ – „Възможно е“. Това не е упрек, но искам да зная на какво почива вашата философия. Спасението на хората е в това да се научат правилно да мислят.

Един турски султан обещал да даде голяма награда на онзи, който му каже същинска лъжа, която той да признае за такава. Извървели се един след друг дервиши пред султана, за да му разказват лъжи, една от друга по-големи. Първият дервиш казал: „Султан ефенди, майка ми насади едно паче яйце и като се търкулна то, от него излезе една камила“. Султанът казал: „Олабелир – възможно е“. Идва друг дервиш и казва: „Султан ефенди, едно време баща ми, като воювал с московците, изтръг-

нал един косъм от брадата си, сложил го на Дунава и направил един голям мост от него“. „Олабелир“ – казва пак султанът. Изредили се трети, четвърти дервиш и най-накрая дошъл последният, който носел един голям празен кюп. Той казал: „Султан ефенди, едно време баща ти воювал с московците и моят баща му дал този кюп, пълен със злато“. Султанът, като го слушал, си мислел: „Ако кажа *олабелир*, ще трябва по закона да му платя“; затова той казал: „Бу яландър – това е невъзможно“.

Така и ние, когато не ни засяга някоя истина, казваме: „Възможно е“, но когато се отнася до нас, тогава казваме: „Това не може да бъде“ – защото ще трябва да плащаме.

Понякога вие гледате на законите като на методи за развитие на вашия живот и намирате известно подобие между човешките и природните закони. Всяко семейство си има свои закони, там бащата и майката създават законите. Няма дом, няма общество и държава без закони, но тези закони не са постоянни, както природните. Някъде Христос прави сравнение между законите на Моисей и Своите, откъдето се вижда, че Христовите закони, т.е. законите на Любовта, са закони на Великата разумна природа. Когато престъпва тези закони, човек непременно заболява, тази е причината за всички болести. Например неправилното хранене причинява разстройство на стомаха; изопачените чувства внасят разстройство в дихателната система – благодарение на неправилните чувства човек заболява от бронхит, задух, туберкулоза; поради неправилно отнасяне към нервната система се явяват различни нервни разстройства, специално неврастения.

Христос казва: „Не дойдох да разруша закона, но дойдох да изпълня“ – къде трябва да се изпълни законът? Първо в дома, а после в Църквата. Когато се роди дете, необходимо е първо майката да знае какво направление трябва да му даде – направлението, или наклонът (нагоре или надолу), по който детето тръгва, определя неговата бъдеща съдба. Ако наклонът е слаб, човек може да слиза спокойно, без да пострада; ако наклонът е голям, очаква го катастрофа. Същото се отнася и за възлизането нагоре. От значение за детето е първият подтик, който майката внася в него – от това зависи накъде ще тръгне детето: нагоре или надолу.

Важен е наклонът, който човек дава на своите мисли и чувства. Един момент решава съдбата ви. Следователно дали една мисъл ще вземе възходяща или низходяща посока – това се определя от специални закони.

Като говорим за мисълта, питам: вижда ли се тя? Сама по себе си мисълта е невидима, но резултатите, т.е нейните прояви, са видими. Тя се изразява чрез разумността. Виждате едно интелигентно дете; то свири добре на цигулка и като го слушате, забелязвате, че между мисълта и свиренето му има известна връзка – каквато е последователността в мисълта му, такава е и в свиренето му. Човек може да кара кола, да пише книги, да свири, да рисува, но във всичко ще изяви своята разумност – каквото носи човек в себе си, това изявява навън. Отивате в един дом, където нещастията се трупат едно след друго. Имат три деца и всички умират – защо? Ще кажете, че причината се крие в родителите или в това, което детето носи в себе си; не, причината за това е друга. Питам: от просено брашно можете ли да направите баница?

В приказката за просото се разказва следното. Някога в света се отворила война. Житото, царевицата, ръжта и ечемикът отишли на бойното поле с воюващите, за да им помагат. Те оставили просото да услужва на хората, които не се биели. То ги запитало: „На баница да ставам ли?“. – „Ти стани на хляб, за баница не мисли!“ Наистина, просото едва става на хляб, за баница то съвсем не е годно.

Какво може да се очаква от дете, направено от просено брашно? От него даже хляб мъчно се прави, а остане ли за баница, нищо не може да излезе. От просото става хубава боза. Какво може да се очаква от човек, направен от просено тесто? Той ще бъде с големи изисквания – ще казва, че това не е право, онова не е право и така ще мине живота си.

Да, но има един основен закон в живота, с който не можете да си играете: в света съществува абсолютен ред и порядък. Философите отричат този закон. Песимистите също го отричат и казват, че светът е лош; възможно е. Оптимистите казват, че по-добър свят от нашия не съществува; и това е възможно. Но нашият свят е малка частица от големия свят; Земята е един от нисшите светове, в сравнение с другите светове тя е под тях. Животът

на Земята приготвя човека за по-велик живот; той е лаборатория, в която се правят различни опити. Земята е изправително заведение: когато някой дух в Духовния свят стане много своенравен и не иска да се подчинява и изпълнява Божествените закони, изпращат го на Земята, за да се смири, да се възпитава. Щом слезе на Земята, веднага го обличат в материята и го ограничават; той ходи тук-там с наведена глава, говори, но никой не го слуша и най-накрая духът казва: „Работата не върви“. На Небето е бил Архангел, а тук минава за обикновен човек. В Духовния свят думата му се е изпълнявала, както на генерала. Какво прави генералът – докато има войници, вади сабята си и казва: „Напред!“; щом го напуснат войниците, никаква сила няма. И Архангелът, докато има войници, силен е – вади сабята и командва: „Напред!“; щом войниците откажат да го слушат, колкото и да казва „Напред“, той остава сам. Следователно, докато сме разумни, всички ни се подчиняват; много естествено – животът ни не зависи от нас.

Животът е велика сила, вложена в нас, която държи сметка за всичко; от нея зависи нашата свобода. Казваш: „Мога да живея както искам“; лъжеш се, не можеш да живееш както искаш – утре тази сила те хване за гърлото и казва: „Сложете този генерал в гроба, там да опита силата си“. Тук Живата природа продължава да работи: дере кожата на генерала, докато един ден останат от него само сухи кости – къде отиде генералът? Където отиват всички хора – там има царе и патриарси, пророци и светии, адепти и брамини. Законът на справедливостта постъпва еднакво с всички хора: оголва ги – сваля горната им дреха, освобождава ги от излишния товар. Че си бил цар или патриарх, тя не иска да знае. Колкото по-висока длъжност си заемал на Земята, толкова повече ще плащаш. Смъртта еднакво одира кожата и на царя, и на последния просяк – тя не прави разлика между богат и беден, учен и прост. Според индусите, смъртта е Божествена сила, на която всички се подчиняват; като срещне непокорен човек, тя казва: „Доведете го при мен, съблечете го и го пуснете да си отиде“.

Христос казва: „Аз не дойдох да разруша, но да изпълня“. Мнозина, влезли в новия път, мислят, че могат да престъпват законите; не, ако праведният преяде, ще го боли коремът също като грешника, когато преяжда. В какво трябва да се проявява праведният? Първо, той трябва да бъде умен, да знае как да яде – да се задоволява с малко храна и да използва енергията и на най-малкото количество храна. Сега хората работят много, а печелят малко. Почти целият живот на човека е зает с мисълта как да изкара прехраната си. В това отношение хората са като птиците – наблюдаваш едно врабче: по цял ден то хвърчи и подскача, тук кацне, там кацне и като го гледаш, казваш си: „Колко свободно е това врабче!“, без да подозираш, че крайната цел на неговия живот се заключава в това да намери храна и да задоволи глада си. Вечерта то казва: „Слава Богу, мина денят, намерих си малко храница!“ и на другия ден отново тръгва да търси. Наблюдаваш врабчето и си казваш: „Колко умно гледа това врабче!“; да, умно гледа – търси си храна.

Ти си агент на едно осигурително дружество. Ставаш рано и си казваш: „Господи, помогни ми, кажи ми кого да осигуря днес!“. Като помислиш малко, решиш да отидеш при един богат човек, за да го осигуриш за 50-60 хиляди лева, и като намериш такъв, убеждаваш го да се осигури. Всъщност ти сам си осигуряваш прехраната. Не е лошо да се осигуряваш, но на другата сутрин пак се молиш: „Господи, помогни ми и днес да осигуря някого“.

Ако си поет, ставаш рано сутрин, написваш писмо на възлюбената си и мислиш, че си осигурен. Ако си проповедник, рано сутринта започваш да мислиш каква проповед ще държиш; взимаш Библията, отваряш я тук-там, намериш някой стих и решаваш по него да говориш. Четеш стиха: „Ако не се покаете...“ и започваш да говориш, сякаш си най-големият праведник – значи другите да се покаят. Ами ако ти не се покаеш?

В Америка има много проповедници, между които и доста ексцентрични. Един проповядва пред много слушатели: „Трябва да живеете добре, както Бог изисква; ако не, ще слезете на дъното на ада. Една моя баба не изпълняваше Божия закон и като умря, отиде направо в ада“.

Един от слушателите, като чул тези думи, станал и тръгнал да си отива.

– Стой, къде отиваш? – попитал проповедникът.

– Отивам в ада. Няма ли да пратиш много здраве на баба си?

Питам: ходил ли е проповедникът в ада? Само онзи може да говори за ада, който е ходил там. Опитал ли е той ада, знае ли какъв огън има там? – „Така го описва Христос.“ Според мен, ако вие наистина вярвате в Христа, няма да грешите; понеже грешите, вие не вярвате в Него. Ако човек само веднъж е влязъл в ада, като дойде на Земята, ще се освободи от всичко временно, преходно и ще каже: „След като минах толкова мъчения и страдания в ада, нищо повече не искам – нито пари, нито къщи, нито имоти – нищо не искам“.

Някои евалгелски проповедници определят колко хиляди години ще стои човек в ада и през какви страдания ще мине – докато му се простят греховете, ще минат толкова години, колкото са нужни, за да се изпари водата от океана, като на година се изпарява по една капка вода. Този проповедник участвувал ли е в работата на Господ? Той не разбира Писанието, а говори за големи работи. На какво базира той проповедта си? На думите от Писанието, където Бог казва на еврейския народ: „За вечни времена ще ви отстраня от лицето Си“. Какво означава думата *вечно*? – „Във веки веков.“ След време дохожда един пророк и предава думите на Господ: „Израиле, обърни се към Мене!“ – значи единият пророк говори едно, а другият – друго. Кой пророк е бил с Господ, за да знае какво мисли Той? Ние нямаме право да тълкуваме думите на Господ, да казваме кой колко ще бъде наказан; не е въпрос за наказанието, но има закон, който хваща човека – законът наказва, а не Бог, това трябва да знаете всички. Понякога в една минута човек може да преживее страданията на хиляди години – значи страданията и наказанията не се определят от времето.

Христос казва: „Докато небето и земята не преминат, този закон няма да се измени“. Ние трябва да спазваме закона, понеже той е необходим както за развитието ни, така и за нашето щастие; всички хора – мъже и

жени, трябва да знаят този закон, на него се основава бъдещото общество. „Една резка няма да се измени от този закон“ – казва Писанието. Как може да се изпълни законът – от страх, както в животинското царство, и от Любов – съзнателно изпълнение. Същевременно ще прилагате и Мъдростта – за да изпълниш закона, трябва не само да обичаш, но и мъдър да бъдеш.

Днес повечето хора се поляризират, т.е. раздвояват се – правилно ли е това? Една майка има две дъщери: към едната е по-благосклонна – облича я по-добре, готова е на всякакви жертви за нея; към другата е по-невнимателна, поради което събужда в нея горчиви чувства и тя изменя разположението си към майката. Коя е причината за това? Има някаква вътрешна причина. Правилно е, когато човек води религиозен живот, в сърцето и ума му да стават промени. Докато мислиш, че някой може да ти отнеме щастието, ти не си свободен – щастието на човека зависи от самия него. Щастието се дължи на вътрешната връзка на човека с Бога, Който живее в него – в този смисъл никой не може да ти отнеме щастието. Под *Бог в човека* разбираме онази вътрешна светлина, която озарява човешкия ум и той започва да мисли, че има една Велика, интелигентна сила в света, която направлява човешкия живот – тази сила е Божественото начало в човека, което всякога го напътства в Истината. Който служи на това Начало, никога не страда. Искаш, например, да пътуваш за Бургас; нещо отвътре ти казва: „Отложи пътуването си, параходът ще претърпи катастрофа“ – слушай този глас! Готвиш се да отидеш на театър, нещо ти казва: „Не отивай, тази вечер театърът ще изгори“ – слушай този глас! Каквото казва Божественото, всичко се сбъдва. Човешкото сърце е в ръцете на Божественото начало, то може да направи с него каквото иска.

Мнозина мислят, че са самостоятелни; много се лъжат, бих желал да видя един самостоятелен човек. Когато държавата обяви война, кой човек ще прояви своята самостоятелност – да каже, че не иска да воюва? Човек може да воюва или по убеждение, или по необходимост. Някой е гладувал четири-пет дни и на пътя вижда торба с хляб – може ли да се въздържи да не вземе от хляба? Колко хора

могат да издържат на глада? Има и такива, но малко са. Колко слаби, дребни случаи има в живота, където човек може да прояви воля, въздържание, но не проявява; даже културни хора не могат да издържат, когато някой не ги поздрави или не им окаже внимание.

Срещнеш приятеля си, който, зает с мисълта си, не те поздравява. Ти го погледнеш, искаш да го поздравиш, но той не те вижда и на теб ти става мъчно. Защо не влезеш в положението му? Зает е човекът. Колко пъти и аз съм бил замислен; срещат ме, поздравяват ме, но аз не ги виждам, не отговарям на поздравите им. Всеки има нещо, което го мъчи, или е зает с някаква мисъл – не гледайте криво на тези работи! Казваш: „Този човек не ме гледа с добро око"; лъжеш се, той даже не мисли за теб в този момент, защото има да взема отнякъде 10000 лева, с които ще си плати една полица, и понеже не му ги връщат, той се мъчи. Ти го поздравиш, а той не ти отговаря и казваш, че ти се сърди нещо; не, той си има беля на главата. Друг си навехнал крака, боли го; ти го поздравиш и си мислиш защо е неразположен към теб – боли го крак, няма нищо човекът против теб. Твоето неразположение не иде отвън.

Всеки човек си има по един червей, или по един трън в петата – Павлов трън, който го мъчи. Как ще извадиш този трън от себе си? Казвате, че Христос ще оправи света. Христос е Божествената Любов, Божествената Мъдрост, Божествената Истина, които трябва да се приложат между мъже и жени, между учители и ученици, между свещеници и пасоми – цялото човечество трябва да знае тези принципи и да ги прилага разумно. Затова Христос казва, че Бог е верен на Своя закон.

Ако и майката не е вярна на този закон, ще даде лош наклон на своето дете и след това ще дойдат различни заведения, да изправят живота на това дете, да изправят неговия наклон. Как ще се изправи това дете, как ще го изправиш, като не знаеш причините за това? Всяко престъпление си има своя причина, която не е еднаква за всички хора, при това трябва да се знае кое е престъпно и кое не е. Трябва да разбираш изтънко човешката душа и нейните нужди. Ние сме дошли до положение да се дават

специфични условия за развитието на всеки човек – само така ще се проявят неговите дарби и способности. Живеем в така наречения „век на огъня", в който малко се иска от човека, за да се прояви скритият огън в него.

Дошло е време да се пробуди у нас разумното начало, за да започнем да изучаваме себе си и да приложим Великия Божи закон. Ще кажете, че сте дошли до известни познания; възможно е, но тези знания не са достатъчни – животът ще се измени, ще стане по-сложен, ще се нуждае от повече знания. Какво е положението на сегашните млекопитаещи – едно време са били господари, сега са слуги. Едно време черните са били господари, сега са слуги на белите. Иде нова раса, на която белите ще слугуват. Всяка раса е дала нещо от себе си. Бялата раса е направила много повече от черната и жълта раси. Следващата раса, расата на Любовта, ще даде най-много – тя ще се представя от благородни, светли души и ще донесе новата култура на Земята; хората ще се познават, ще живеят братски помежду си. Тогава, като пътуваш от един град в друг, няма да вадиш разрешение, да се записваш, но ще пътуваш свободно – никой няма да те пита откъде идеш и къде отиваш. В който град отидеш, ще имаш най-малко десет души приятели, които ще те поканят, и всеки ще счита за привилегия, че си влязъл в неговия дом – а сега, като отидеш в един град, веднага търсиш хотел, там да нощуваш.

Хората на новата раса ще се хранят изключително с растителна храна, там няма да се говори за месна. Съвременните учени говорят за месото като за по-силна храна; наистина, месото е по-силна, но по-вредна храна – тя съдържа повече отрови и прави човека груб, жесток. Тревопасните, като вегетарианци, са дошли до по-високо съзнание от месоядните животни. Като ги колят, те изпитват особен страх, който образува в организма им известни токсини, и хората, като ядат месото на тревопасните, приемат тези токсини в организма си и започват да боледуват, особено от неврастения. И лекарите признават това, но казват: „Съвременният човек не може още без месо". Който иска да влезе в расата на Любовта, трябва идейно, по убеждение да се откаже от месото.

Човек трябва да пресъздаде своя организъм; ако не може да направи това, дълго време ще живее с подбудите на животните. Каква е разликата между тревопасното и месоядното животно? Например лисицата е по-умна, по-хитра от овцата; какво ще кажете тогава за слона, който е вегетарианец – по-глупав ли е от лисицата, по-малко интелигентен ли е от нея? Слонът със своя хобот може да свърши много повече работа от лисицата. Ще кажете, че славеят, първият певец, се храни с мушици. Аз пък ще изнеса гълъба, който всякога е бил вегетарианец – той се храни само със зрънца, но по никой начин не стои по-долу от славея; гълъбът се взима за символ на чистота. Птиците, които се хранят с мушици, имат разбиране и философия като хората, но гълъбът има друго разбиране – той казва: „И със зрънца може да се храниш“. Гълъбът показва на опит преимуществото на вегетарианството пред месоядството. Славеят, който се храни с мушици, както пее на дървото, така може да падне на земята и да умре – защо? Заразил се е от нещо. Ако славеят се хранеше само със зрънца, щеше да пее по-добре, отколкото сега. Ако една певица започне да пие, да яде много месо, непременно ще развали гласа си. За да пее добре, певицата трябва да има добри, благородни чувства – те внасят подтик, импулс към възвишеното; ето защо певицата не трябва да се храни с месо, да пие, да пуши, да яде кисело или лютиво.

Христос казва: „Не дойдох да разруша закона, но дойдох да изпълня“; това значи: „Дойдох да науча хората как да живеят правилно“. Питам философите и учените: кой от тях, от две хиляди години досега, се е решил да направи опит да покаже на хората как може да се изпълни този закон? Мислите ли, че ако християните направят опит да приложат Христовото учение, няма да имат резултат? Гръцката и римска Църкви и до днес още спорят върху въпроса за произхода на Светия Дух – какво са постигнали с този спор? Католиците признават едни светии, православните – други, но и това не разрешава въпросите. Христос не е дошъл да издигне едни светии над други. Неговото Учение е обществено: то се стреми да научи всички хора да живеят разумно; да създаде добри

домове, където майки и бащи, синове и дъщери, господари и слуги да живеят помежду си по закона на Любовта и Мъдростта. Слугата да е независим и да работи добросъвестно, с Любов – тогава той може да каже на господаря си: „Господарю, готов съм да направя всичко за теб, но само онова, което е право; вън от правото нищо не мога да изпълня. Искам да работя по свобода и с Любов“.

„Дойдох да изпълня закона“; от гледището на този закон казвам: нека всички християнски свещеници и проповедници решат само за един месец да приложат Христовото учение, да покажат на хората как трябва да се живее. Кой щеше да им забрани, ако с едно писмо се обърнеха към всички духовенства в целия свят да се отправят към Бог с молба да се отклони войната? Щеше ли да има война – нямаше да има, разбира се. Какво стана всъщност? Английските проповедници тръгнаха с Англия, американските тръгнаха с Америка, германските – с Германия, ходжите – с Турция, българските свещеници – с България; всички благословиха оръжието и взеха участие във войната. Питам: къде остана законът, къде остана пророкът, къде остана разумното изпълнение на Божията воля? Следователно духовенството казва: „Ние не сме в състояние да спрем войната“; прави са, те не са в състояние да спрат войната, но са в състояние да се молят и ако се молеха на Бог, Той щеше да спре войната – така те щяха да имат жив опит.

Коя е причината за разяждането на съвременното общество, на съвременното човечество? Непризнаване на погрешките. Първо духовенството трябва да признае своите грешки, да се изповяда. Умният пръв трябва да признае грешките си. Ако си касиер и направиш едно погрешно изчисление, дадеш на някого 10000 лв. повече, отколкото има да взима, няма ли да го извикаш да си признаеш грешката? Ще кажеш, че си му дал 10000 лв. повече и ще ги вземеш назад. Ако искате да служите на Бога, не трябва ли да си признаете грешките?

Всеки народ се познава по своето духовенство. Като влезеш между един народ, ще гледаш какви са неговите духовници, учители и управници. Те могат ли да бъдат по-добри, отколкото са сега? Българинът има една сла-

бост – той е фаталист; още със започването на известна работа казва: „Тази работа няма да върви“ и наистина – работата не върви. Той е развил в себе си чувството да схваща неблагоприятните моменти в живота, но не е разбрал закона – че може да им противодейства. Като заболее детето му, българинът казва: „Писано е на това дете да умре, то не може да живее“ и наистина детето умира. Така може да умориш всеки човек. Ако не дадеш на някого да яде 40 дена, той непременно ще умре.

Христос казва: „Аз дойдох да изпълня закона“ – кой закон? Законът на Любовта – този закон трябва да се проповядва, да се изпълни от всички духовници. Те признават, че има един Христос, че е Син Божи, но не изпълняват Неговата воля. И религиозните хора още не могат да се обърнат към Бога, те още не са се молили колективно на Бога. И до днес хората не се решават да се обърнат за помощ към Него. Духовниците са канали, проводници на Бога, но не изпълняват тази служба; те казват, че Той говори чрез тях, но така ли е всъщност? Аз казвам, че Бог никога не е говорил чрез духовенството; нека не се обиждат, но така е. Старите пророци, чрез които Бог е говорил, са излизали от народа, от прости овчари и говедари. Един от пророците казва за себе си: „Бог ме взе от говедата и ме направи пророк“; той е бил говедар, но умът му не е бил говедарски. Вината в духовенството е там, че като се предават на несъщественото в живота, не могат да възприемат Божията воля и не могат да изпълнят Божия закон.

Аз съм правил ред опити да видя как работи Божият закон: кесията ми е пълна и дойде при мен един, иска нещо – дам му; дойде втори – и на него дам; дойде трети – също. Гледам – кесията ми празна; законът казва: „Дай!“, но за мен нищо не остана. Нещо отвътре ми казва: „Нали вярваш?“ – „Вярвам, но и за себе си трябва да помисля“. Щом мислиш за себе си, и ти ставаш като другите хора. Законът трябва да се изпълни – как го изпълняваш? Понеже съм здрав, взимам мотиката и отивам на лозето да копая; до вечерта си изкарвам прехраната. Всички трябва да държим мисълта да научим по един занаят, да сме готови за всякаква работа.

Сега хората се събират и обсъждат въпроса кой е прав и кой – крив. Казано е: „Няма праведен човек“. Праведен е само онзи, у когото Бог живее, или който е свързан с Бога. Под *Бог* аз не разбирам този, когото вие търсите вън от себе си; аз говоря за онзи Бог, Който дава всички блага на живота, Който дава добри синове и дъщери, Който урежда работите на хората. Болен си – помолиш се на този Господ и в скоро време оздравяваш; объркаш работите си – помолиш Му се и Той ги оправя.

Аз разглеждам Бога като вътрешна сила, която хората не познават. Всеки може да опита тази сила в себе си. Ще кажете, че това е заблуждение, фатализъм; не, това не е заблуждение, нито фатализъм. Ако си умен, Бог ще ти говори по особен начин. Но ще се пазиш от вътрешни заблуждения – понякога Духът ти говори, понякога твоят дух говори, а понякога други духове говорят. Ти и Духът Божи сте едно и също нещо. Но като мислиш, че си нещо различно от Бога, ти сам се заблуждаваш – заблуждението ти е там, че като малко човече искаш да проявиш сила като Божията; не, човешкият ум не може да се сравнява с Божия. Може да бъдеш и като Бог, но само в едно – в Любовта: да обичаш Господа с всичката си душа и да обичаш ближния си като себе си. Кой от вас е опитвал да обича хората, правили ли сте опити в това отношение?

Първият закон, който трябва да приложим, е: „Да възлюбим Бог с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила“. Защо трябва да обичаме Господа – за да познаем себе си. Казвам: дълго време трябва да се грее човек на Слънцето – само така той ще прояви своята енергия и ще се познае. Който не се е грял на Слънцето, не може да стане истински човек; който не се грее, постепенно се смалява, следователно, ако искаш да се разшириш, грей се. Затова е казано: „Познай себе си!“; аз казвам: „Възлюби Бога!“; щом познаеш себе си, ти ще осъзнаеш и своите задължения, ще станеш носител на великата Божия мисъл. Като се греете на Слънцето, вие ще се свържете с живия Господ и няма да страдате от никакви болести, от никаква неврастения; каквито и мъчнотии да имате, ще ги разрешавате разумно.

Грейте се на Божието слънце, да ви озари Неговата светлина. Когото е озарила тази светлина, направила го е добър, умен и справедлив. Това не значи, че той само се моли; неговият живот сам по себе си е молитва. Като отиваме на Витоша, срещат ни хора и ни питат: „Да се молите ли отивате?“. Отиваме да дишаме чист въздух. Чудни са хората! Като гледат, че си вдигаме ръцете нагоре, мислят, че се молим. Аз вдигам ръцете си, като правя упражнения; вдигам ръцете си и когато късам плодове. Не мислете, че когато вдигам ръце, все на Бога се моля; къде е Бог, горе ли е? И без да вдига ръцете си нагоре, човек може да намери Господа – къде? Дълбоко в себе си, като съзнание. Като срещна човек с такова съзнание, и без да вдига ръцете си нагоре, аз познавам, че той е свързан с Бога.

Срещам един човек, който е гладувал три дена. Казвам: братко, ела с мен, ще отидем в близката гостилница да се нахраним. Аз ще го питам откъде е, той ще пита откъде съм и така ще станем приятели. Който ни гледа, ще каже: „Колко хубаво разговарят тези – като братя“. Ако искате, ще ви дам начин как да разговаряте и вие. Срещаш някой, който кара една кола, целият е изпотен; не го питай откъде иде и накъде отива, но застани отзад на колата и бутай. Конят е слаб, мъчно тегли колата; така ще помогнеш и на него, и на коня. Като се изпотиш добре, питай го: „Братко, кога тръгна от града?“. Сега той има доверие в теб и ще ти разкаже всичко. Като стигнете до къщата му, той ще те покани и заедно ще си починете и ще се нахраните. А така – само да разпитваш човека, без да му помогнеш, това не е правилно. Услужи му, покажи внимание към него, за да спечелиш доверието му – това значи да отиваш на църква.

Връщаш се от работа и ако жена ти не е наготвила, не се сърди, но помогни ѝ заедно да наготвите. Кажи ѝ: „Радвам се, че и аз можах да ти помогна“. Дали мъжът, дали жената ще сготви – не е важно; който е свободен, той ще готви – това изисква Новото учение, то е Учение на опит. А тъй – цял ден да се молиш, това не е молитва. – „Господи, благослови ни, излей Духа Си върху нас!“ Много ще чакаш това благословение. Запретни ръкави и кажи: „Господи, искам да покажа, че Си жив. Ще работя заради Теб, заради Твоето име“. Който те види на работа, ще каже:

– Какво става с теб? Колко си се изменил!

– Да, днес ме посети един добър мой приятел и ми говори за едно ново учение.

– Какво е това ново учение?

– Един ден, като работим заедно, ще ти разкажа нещо за новото учение.

Казвам: ако не работите в духа на Новото учение, няма да го разберете. Ако само говорите, това е дресировка, не е възпитание.

Един англичанин имал дресиран тигър и го водел навсякъде със себе си като куче. Тигърът изказвал радостта и благодарността към господаря си с лизане на ръката. Един ден англичанинът четял философска книга и силно увлечен в четенето, не забелязал, че тигърът му ближел ръката, но толкова много, че кожата се протрила и започнала да тече кръв. Като усетил миризмата на кръвта, тигърът се настървил за месо и се готвел да захапе ръката му. Слугата, негър, като видял това, прицелил се с пушката си и повалил тигъра на земята – така той спасил господаря си от смърт.

Казвам: тигърът е във вас и ако е дресиран, вие сте в безопасност; но има случаи в живота, когато той проявява своето естество, и тогава се намирате в опасност. Тигърът е животинското естество в човека, което трябва да се подчини на Божественото начало.

Мнозина ме питат каква е целта ми, като проповядвам на хората; отговарям: ако аз съм дошъл на Земята, за да проповядвам такова учение, каквото другите проповядват, нямаше нужда да идвам. Аз проповядвам едно Учение, диаметрално противоположно на досегашните; то е Христовото учение, което трябва да се приложи в живота поне в малък размер, а именно – в отношенията между бащи и майки, синове и дъщери, слуги и господари, между всички хора на Земята. Нека всички свещеници и проповедници се съберат един ден и да се помолят на Бога да им помогне в прилагането на Христовото учение; щом го приложат, тогава всички хора ще се помирят.

Не е въпрос какво е говорил Бог в миналото, важно е какво говори днес; за мен Господ е жив и Христос не е Този, Когото познавахте в миналото – и това може да се докаже. Едно време разпнаха Христа на кръста и учениците Му се разбягаха; сега Христос е великан, мощна сила – има 500 милиона последователи, а горе, на Небето, около Него има 144 хиляди души, завършили своята земна еволюция. Ако с тези 144 хиляди души Христос приложи силата Си в каквато и да е посока, Той е в състояние да стопи всичко; ако със Своята сила Христос насочи мисълта Си към който и да е народ, Той пак ще стопи всичко. Пред лицето Божие, пред Христовата мисъл всичко се стопява, всичко се превръща във вода.

Като ме слушат да говоря така, казват, че това социално учение може да се приложи. Според мен, всички съвременни учения, всички теории могат да се приложат, но на базата на Любовта, т.е. върху вътрешния принцип на живота. Всички растения могат да растат и да се развиват само ако са посадени; в този смисъл Христовото учение е почва, т.е. основа, на всички социални учения и на тази почва всичко може да се приложи, всичко може да вирее. Нека признаем, че всички съвременни партии, всички социални учения имат нещо идеално, макар че имат и някои неприложими неща.

Едно е важно – че всички съвременни идеи могат да се приложат на основата на Христовото учение. Значи майките, бащите могат да приложат Христовото учение в домовете си – как? Достатъчно е да знаят какъв наклон да дадат на детето си. Това става още при раждането – майката може да му вдъхне разумност и интелигентност, да даде подтик на неговото чувство, да усили волята му. Същевременно тя може и да спре развитието на човека. Още като бременна, жената трябва да бъде смела и решителна, да живее без страх; умът ѝ трябва да бъде всякога свеж, бодър, зает с благородни и възвишени мисли и с онези велики истини, които движат героите на съвременното човечество. Тя трябва да бъде оптимистка; да казва на детето, докато е още в утробата ѝ: „Слушай, мама, аз искам да бъдеш съвършен човек, да носиш блага на всички хора, да знаеш, че в името Божие всичко

е възможно“. Може ли страхливата бременна жена да внесе нещо велико и благородно в своето дете? Може ли бащата, който прекарва по цели нощи в ядене и пиене, в разпуснат живот, да предаде нещо добро на детето си? Нека младото поколение да знае това.

Казваш: „Човек не трябва да се жени“; и това не разрешава въпросите. Едно е важно: всеки иска да обича и да бъде обичан; иначе не искаш да се жениш, а вртиш любов. И това не разрешава въпросите. Всички, без изключение, трябва да изпълнят закона – да изпълнят волята Божия; това е необходимо за всички, без разлика, като свещен, абсолютен закон. По този закон не се мисли – защо? Защото той включва всички останали закони. – „Как ще изпълним Божията воля?“ Ще правите опити. Ученето на Любовта е Учение на опит. Има много сили в Природата, върху които също не може да се мисли; ще вървиш в съгласие с тези сили – нищо повече. Природата разполага с блага, които изпраща на хората, без да ги пита искат ли, или не искат; тя ни освобождава чрез тези блага. Значи Природата е в състояние да ни освободи от робството, в което се намираме – като ни дава изобилно въздух, вода, светлина и храна, тя ни освобождава. Лошото е, че вие още не знаете правилния метод за възприемане на тези елементи. Например има особен начин за възприемане и обработване на твърдата храна от човека; кой е този начин няма да кажа сега, той е за учени хора. Ако аз обработвам един декар земя по свой начин, а друг – сто декара по обикновен начин, житото, което ще даде моят декар, ще съдържа повече енергия и прана от тази на житото от стоте декара. Има начини, чрез които човек може да пести време и енергия, да си служи с тях при особени случаи, но тези начини още не се знаят. Като не знаят това, хората казват: „Така е наредил Бог“; не, вие сте се отбили от естествения път на развитието си и поради вашите грешки животът ви е станал толкова тежък, че не можете свободно да си починете.

Христос казва: „Аз не дойдох да разруша закона и пророците, но дойдох да изпълня“. Разбирайте какво ви говоря! Онези от вас, които са готови, нека направим една стъпка напред. Да спрем на едно място – това не е

печалба; първата стъпка е велика, втората стъпка е още по-велика. Сега разполагаме с пет сетива, трябва да развием шестото. Станете пророци, отдалеч да предвиждате това, което има да ви се случи. Да слушаме гласа на Бога, когато ни говори! – „Може ли Бог да ни говори? Можем ли да слушаме Неговия глас?“ Можем. Няма по-благ, по-мек глас от гласа на Великия; щом го чуеш, където и да ходиш, каквото и да правиш, ще носиш радост и веселие в душата си. И тогава с когото и да влезеш в разговор, ще проникнеш в дълбочината на неговата душа, ще разбереш неговите мисли и чувства и ще бъдеш готов да му помагаш. При това положение всички хора ще си услужват. Сега всеки живее само за себе си. Според мен, който вярва в Бог, той е в състояние да приложи Христовото учение, той е в състояние да изпълни закона.

Като знаете това, не очаквайте спасението отвън – спасението и силата са в Бога. Още днес всеки може да бъде силен. Казвал съм ви и пак ви казвам: не търсете велики неща, но започнете с малките опити – ако направиш микроскопично подобрение в своя дом, това е един опит. Това значи да живееш по Христовия закон. Ако майката отиде на работа, дъщерята ще остане вкъщи да готви, да чисти и като се върне от работа, тя ще я посрещне и ще каже: „Заповядай, майко, да си починеш“. Ще ѝ даде топла вода да си измие краката, дрехи – да се преоблече, и ще седнат двете да се нахранят. Като се върне бащата от работа, синът ще го посрещне и ще каже: „Татко, свърших всичката работа. Ела да се измиеш, преоблечеш и да седнем да ядем“. Така жената ще посреща мъжа си и мъжът – жена си. Това изисква Божията Любов. Сега мъже и жени седят като стари аристократи и очакват един на друг. Жената казва: „Чудно защо се забави мъжът! Зная го аз него, той лесно се захласва“; и мъжът, като очаква жена си, сърди се, че не се е върнала от пазара, не е сготвила навреме; и проповедникът не е доволен от своето събрание. Казвам: у всички има известни вярвания и заблуждения, които трябва да се оставят настрани. Вие сте в състояние да подобрите живота си, Бог изисква това от вас. Казано е в Писанието: „Като чуете гласа Ми, не ожесточавайте сърцето, но вслушайте се в него“.

Христос казва: „Ако Ме любите, ще изпълните Моя закон. Както Аз изпълних закона на Моя Учител, така и вие, ако Ме любите, ще приемете Моето учение и ще изпълните моя закон“. Това може да се провери, да се направи един малък опит – само така новото ще създаде нов тип човек. Лицата на бъдещите хора ще са продълговати, а не като на Луната. Познаваме пет типа хора. Единият тип е на Луната – те са сангвиници, с лице валчесто, със сини очи, тънки вежди, пълнички, весели, жизнени, обичат да си хапват. Вторият тип са с продълговати лица, мускулести, енергични, със сключени вежди, косите им са черни, остри, ръцете – мускулести; те стъпват твърдо, енергично, като военни. Третият тип имат крушообразно лице, хубаво чело, кестенява коса, тънък косъм; те са нежни, деликатни, поетични, живеят във висок свят; за тях се казва, че не са за Земята. Четвъртият тип са флегматични, пълни, с дебели устни, широк нос, ходят с отпуснати ръце; за тях се казва: „Светът да изгори, те не искат да знаят“. Петият тип са идеални хора, с жив, миловиден поглед; те са живи, подвижни, вдъхват доверие – като те срещне такъв човек, той внася спокойствие и мир в душата; те са готови да услужат на всеки страдащ. При свободно време ще се спра повече върху този тип. Това са хора на Любовта, Мъдростта, Истината и Добротата; стремете се към този нов тип.

И апостол Павел говори за зачеването на новия човек. Лошото е, че едва заченат, хората искат да го задушат – щом проявиш благородното и възвишеното в себе си, всички казват: „Защо си станал толкова глупав? Откажи се от благородството“. Ти започваш да се смущаваш. Не се смущавай, дай път на благородното и възвишеното в себе си! Ако искаш да познаеш Бога, дай условия на новия човек в теб да израсте и да се развие.

Защо се съмняваш в Бога? Аз се чудя на съмнението и подозрението на съвременните хора. Наблюдавам пътниците в трамваите как се подозират едни други – някой бутнал съседа си и той веднага бръква в джоба си, да не би да му е взето нещо. Бръкне в джоба си, кесията му не е там; как ще се убеди този човек, че съседът му не я е взел? Мъчно могат да ти вярват днес. Като потърси в

джобовете си, намира кесията и после се извинява мислено, че се усъмнил.

Всички хора се страхуват. Едно ще знаете: който мисли право и съзнанието му е будно, нищо не може да го изненада в живота. – „Мъчно се прилага Доброто.“ Мъчно се прилага, защото хората излъчват противодействащи сили, които ви спъват. Има хора, които действат колективно против Доброто. Има народи, които несъзнателно си отправят лоши мисли и едни-други се спъват, едни от други се пазят – ето защо всеки народ трябва да бъде духовен, да знае законите как да отблъсва злото и отрицателното в живота. Който живее за името Божие, за Неговата Правда, няма сила в света, която може да го победи.

„Не дойдох да разруша закона и пророците, но дойдох да изпълня“ – всички духовници, всички народи, целият свят трябва да осъзнаят това и да изпълнят закона. Издаден е указ от Невидимия свят, прокламация от Небесния Цар до всички хора, до всички общества и народи със следното съдържание: „Да се затворят всички лоши хора по лицето на Земята!“ – това всички трябва да знаят. Бъдещето носи добри условия за живот само за добрите и благородните, само те ще останат на Земята – това ще опитате всички. Казано и свършено: времето на злото мина, край на всички престъпления!

В Божиите решения няма обратни процеси. Бог ще прекара света десет пъти през огън, но ще го пречисти; разумен е този огън – от него хората ще поумнеят и в тях ще се роди ново съзнание. И на свещениците трябва да се говори в този дух – само така ще се повдигне съзнанието на българския народ, само така той ще познае истинския Бог, само така ще прояви своя характер, своето благородство. Нека всички свещеници, всички българи излязат да проповядват, да повдигнат Църквата, но не привидно. Аз съм за Царството Божие. – „Трябва да държим за Църквата.“ Аз държа за българския народ, той е създал Църквата – следователно народът е Църквата.

Всеки народ представлява Църквата, всички Разумни същества, свързани с нас като работници, създават Църквата. Откъде излязоха свещениците и владиците – от народа. Бог живее и се изявява чрез народа, да се молим за неговото повдигане! Питат ме: „Ти българин ли си, православен ли си?“; аз съм определил вече качествата на българина. Според мен българинът трябва да бъде добър, умен, честен и справедлив.

Желая в българина да се роди новият човек – това е възможно, защото българинът има добро сърце. Той е практичен, доверчив, но излъжеш ли го веднъж, и светия да си, няма вече да ти вярва. Като те срещне, ще те пита: „С пари ли работиш, или без пари? С пари ли проповядваш, или без пари?“. Ако разбере, че проповядваш без пари, той казва: „Виж, ще си помисля малко“; ако проповядваш с пари, казва: „Това и аз мога да направя“.

Сега аз се обръщам към всички, които ме слушате, и казвам: от вас се иска абсолютна чистота, искреност, доброта и справедливост; никакво двуличие, никакво користолюбие, никакво раздвояване – бъдете образци на новия възвишен морал. Млади и стари, от нищо не се съблазнявайте, бъдете образци – ето идеалът на всички. От всички се иска безкористна Любов, непоколебима Вяра и диамантена воля, пред която да отстъпват мъчнотиите и страданията, даже и смъртта.

Днес Христос търси нови хора. Той кани и вас да се проникнете от новото; ако вие не се отзовете на тази покана, други ще дойдат. – „Ами ако всички се отзоват?“ Има работа за всички: милиони хора страдат днес и ние трябва да им помогнем – как? Нека всички съединят умовете и сърцата си и кажат: „Господи, ела ни на помощ!“. Щом Бог отговори на молитвата ви, България ще се оправи в един ден; във всички градове и села ще настане радост и веселие, мир и свобода. Христос търси души и сърца. Не е въпрос да се надхитрявате, но да си отдавате почит и уважение едни на други.

Казвам: ние не идем да разрушаваме, но да изпълним великите закони на Любовта, Мъдростта и Истината. Всеки може да опита това. Ако не вярвате, направете един малък опит и ще се убедите в моите думи. Направете само един опит, но искрено. – „Какъв опит да направим?“ Някой заболее до смърт; нека се обърне към Бога с думите: „Господи, ако това, което ни се проповядва в Твое

име, е истинно, помогни ми да оздравея! Обещавам, че ще Ти служа“. Ако объркаш сметките си, пак ще се обърнеш към Бога и ще кажеш: „Господи, ако това, което Учителят ни проповядва в Твое име, е вярно, помогни ми да си оправя сметките! Ще посветя живота си в служене на Бога“. Ако обещаете, без да изпълните, положението ви ще се влоши и от вас нищо няма да излезе. Направете опита искрено, за да се убедите, че проповядвам Велика жива истина, която пръв аз съм проверил. Който направи опита искрено, чистосърдечно, сам ще се убеди, че Господ е жив. Аз искам да познаете този Господ и да се убедите в думите ми.

Не искам да ви убеждавам има ли Бог, или не. Аз проповядвам едно Велико учение, което може да се опита. Проверявал съм го много пъти, с мен заедно са го проверявали и други; и вие можете да го проверите. Не се съмнявайте в мен. Аз не съм викал никого насила и не искам да ви заставя насила да вярвате – нека и вие да бъдете свободни, и аз да бъда свободен. Влизам в положението ви, разбирам мъчнотиите ви и нямам намерение да ви критикувам. Поверете мъчнотиите си на Бога на Любовта, Мъдростта и Истината и Той ще ви освободи от тях; докато разчитате на себе си, години наред ще робувате, без да се освободите от смъртта.

Няма по-велико нещо за човека от това да живее в мир и съгласие с Бога. Половин час, прекаран с Бога, струва повече от милион години, прекарани без Бога – това значи да разбереш смисъла на живота и пред теб да се разкрие цялото Битие, да чуеш музиката и пеенето на Небето, да разбереш хармонията на душата; след това ще кажеш: „Струва си човек да понесе и най-големите мъчнотии и страдания, за да познае Бога, да освети Неговото име с всичкия си ум, сърце, сила и душа“.

Желая ви днес да познаете Великия Христос, Който ще стане в бъдеще още по-велик. Христос казва: „Никой не може да дойде при Мен, ако Отец Ми не го привлече“ – Той показва пътя на душите към Любовта. Ако вашият Бог ви е привлякъл към Отца и ако Христос ви е показал пътя към Любовта, вие сте от онези, които разбират Новото учение. Вие ще наследите Царството Божие, не бойте се, вървете напред!

Желая на всички Бог да ви привлече към Себе Си и Христос да ви покаже пътя към Любовта – тогава вие ще влезете в шестата раса, ще се повдигнете, ще придобиете диамантена воля, ще станете мили като светлината, нежни като водата, чисти като кристал, ще славите Бога на Любовта и ще носите радост навсякъде.

Христос казва: „Иде време и сега е, когато истинските поклонници ще се кланят в Дух и Истина“. Бог е Дух на Любовта, Дух на Мъдростта, Дух на Истината не само за един човек, но за всички народи на Земята, които слушат гласа на Бога, които живеят в Неговата свобода.

18 февруари 1923 г., София

Отвори очите ни!

Казвах Му: „Господи, да се отворят очите ни!“.
От Матей 20:33

„Да се отворят очите ни!“

Видимият свят е за децата; той е велика забавачница и всички кълба в пространството, всички слънчеви системи, Слънцето, Луната, звездите са направени от Бога за забава на Неговите деца, да има с какво да се занимават през различните времена и епохи – друга философия няма. Децата чоплят играчките и куклите си, искат да знаят как са направени; всяка играчка е съставена от няколко части – часовникът например се състои от няколко колелца, от пружина, ос и др. И науките – химия, физика, математика, също са забава за децата, за да намерят частите, от които са съставени.

Невидимият свят, който хората отричат, е създаден за разумните същества, завършили своето развитие на Земята. Само техният ум е в състояние да разбере великата Мъдрост, скрита зад видимото. Ние не отричаме видимото като начало, като подготовка за разбиране на невидимото. Аз взимам думите *видимо* и *невидимо* в широк смисъл. Видимият свят е преходен, той ще се измени след хиляди, милиони и милиарди години; според индийските окултисти тогава ще настане нощ на Брама[43], която ще трае също толкова години. След това няма да съществуват играчки за децата, те ще отидат при своя Баща, където в нощта на живота Той ще ги занимава с великата Мъдрост и знание защо е бил създаден Невидимият свят.

„Господи, да се отворят очите ни!“ Има три вида виждане: физическо, духовно и умствено. Физическото виждане подразбира външно виждане; духовното подразбира да познаеш обича ли те някой, или не; умственото – да носиш някого в ума си. Да виждаш човека физически – това значи да го гледаш външно, като статуя; щом го виждаш духовно, ти го възприемаш като светлина, като малка запалена свещица. Според някои, да казваш, че виждаш нещо особено в човека, това значи да си въобразяваш различни неща; но въображението не почива на илюзии, а на действителност – някакво усещане произвежда нещо в ума ти и то създава една или друга форма. Илюзорните и въображаемите неща са съществени, но кратковременни, както човешкия живот на Земята. Казват, че човешкият живот е илюзия; така е, ако го сравниш с живота на Земята, но не и в абсолютен смисъл – напротив, човешкият живот, колкото и да е кратковременен, е красив, в него има нещо реално и съществено.

И тъй, първото, физическото виждане, е по форма; второто, духовното виждане, е по съдържание; третото, умственото виждане, е по смисъл. Аз не говоря за обикновения ум, за интелекта, но за ума като принцип, т.е. за гениалния ум, който е комбинация на сили и включва всичко в себе си. Чрез разума проникваш във вътрешния смисъл на нещата, възприемаш всичко по форма, по съдържание и по смисъл.

Който вижда нещата и по трите начина, той не може да има погрешни схващания за предметите и явленията, той разбира нещата по същина. Когато не схващаш нещата правилно, това значи, че недовиждаш. Слепите хора не виждат, затова на всяка стъпка срещат препятствия – и най-малкото камъче може да ги спъне; много хора се спъват, защото недовиждат. В случая аз употребявам думата *хора*, а не *човеци*.

На български думите *хòра* или *хорà* са почти идентични. Търговията е хоро, политиката е хоро, войната е хоро, всичко в света е хоро. Хорото се върти, а гайдарджията свири вътре в кръга. Като се наиграят хората, и хорото свършва. Като се върнат по домовете си, жените казват на мъжете си: „В курника има един млад петел, я го заколи“ – вече никой не мисли за хорото, а за ядене и пиене. Всички хора, които не мислят, са на хорото, те още не са станали човеци. Мъжът казва на жена си: „Да изпратим на хорото нашия непрокопсан син, да поумнее, там да намери своя професор – младата мома, и като се влюби в нея, тя ще му чете лекции, молитви“. Младият момък, който по-рано е бил небрежен към своята външност, разпуснат,

сега започва да се облича, накривява калпака си, засуква мустаците си и тръгва. Щом се ожени, напуска хорото, главата му увисва; ако го попиташ какво му е, отговаря: „Ходих на хорото, където поумнях. Сега вече мисля, а не играя. Разбрах, че животът е сериозен“.

И вие често си задавате въпроса какво е животът. Аз не гледам на хорото като на нещо смешно – то е упражнение, и то най-хубавото. Като казвам, че трябва да се играе, взимам играта като първа необходимост за детето – то трябва да играе, за да закрепне физическото му тяло; щом заякне, престава да играе и започва да мисли. Съвременните хора са в стадия на детето. От време на време те трябва да мислят, защото и на хорото понякога стават сбивания – животът става сериозен.

Казват Му: „Господи, отвори очите ни!“. Интересно е как са се развили човешките сетива, интересно е и развитието на човешките чувства. Ако се върнете назад, за да проследите историята на човечеството, ще видите, че човек не е изникнал на Земята произволно. Казва се в Битието, че Бог е направил човека от пръст и му вдъхнал живот, затова някои религиозни мислят, че човек е направен за един миг. Учените разглеждат този въпрос от научна позиция: те казват, че човек е произлязъл от клетка, едва видима под микроскоп, която постепенно еволюирала, минала 400 000 пъти от една форма в друга, всяка от тях със своите подформи, и най-накрая дошла във формата на човек. Казано било на този човек да играе свободно на хорото – дотам е достигнал съвременният човек. Науката прави огромни усилия, за да даде известни знания.

Знанието е потребно, за да се покаже на човека, че играчките, с които се занимава, са условия, методи за неговото развитие. Ум е нужен и за тези играчки – те струват скъпо. Знаете ли колко струва издръжката на забавачницата на Земята? Знаете ли колко струва едно дете на Земята? Около 10 милиарда френски франка, това е според моята сметка; преведете тези пари в български лева и вижте колко струва един човек. Ето колко струвате на Онзи, Който ви е изпратил да се учите в забавачницата на Земята.

Три течения, три възгледа поддържат хората: еднобожие, многобожие, всебожие. И трите възгледа са чисто материалистични. Онези, които са дошли до духовното виждане, минават за напреднали и чувстват Бога. При физическото виждане хората гледат на Бога като на велико същество, но по форма – това е криво гледане. Ако не разбираш всички слънчеви системи, не можеш да знаеш какво нещо е Божественото тяло – всички слънчеви и планетни системи, взети заедно, представляват тялото на Бога. Каква част от това голямо тяло представлява Земята – микроскопична частица; но и това е материалистично схващане. Според някои Бог е едно същество, те поддържат еднобожието; други казват, че има много богове, те поддържат многобожието – и едните, и другите разглеждат външната страна на въпроса. Трета категория хора казват, че целият видим свят е Бог, вън от това нищо не съществува. И трите възгледа се спират върху материята като единствена реална същност. Значи материалистът вижда с физическите си очи и се държи за физическото виждане. Други казват, че Бог не е само външна форма, но и нещо, което се чувства, което се долавя с духовните очи – и техните схващания за Бога не са точно определени.

Бих запитал религиозния човек, който проповядва за Бога, който има ум и сърце, каква лична опитност притежава той за Бога. Ще ми отговори какво казват философите, но аз не се интересувам от тяхното мнение; от тяхно гледище те са прави, но каква лична опитност имаш ти? Смешно е да работиш с чужди мнения; такава е военната дисциплина – генералът издава заповед да се гони неприятеля, който е скрит зад висока планина, полковникът приема заповедта и командва: „Напред!“. Дадена му е заповед за 24 часа да премине планината и да нападне неприятеля; ако не успее, отговаря с живота си. Но за да се премине планината, нужни са поне 2-3 дена. Генералът извиква полковника, иска отчет защо не е изпълнена задачата. – „Не е възможно, господин генерал. Ако вие можете да преминете планината за 24 часа, застреляйте ме.“ Тръгва генералът с войниците и преминава планината за шест дни. Който издава заповеди, първо той сам трябва да ги е опитал. Който проповядва

за Бога, пръв той трябва да има опитности – чуждите опитности и постижения не са твои, чуждото мнение всякога остава чуждо.

Високите места не се преминават така лесно, както равните, ниските места. В живота си човек не всякога пътува по равни места – понякога се качва нависоко, понякога слиза. Лесно се издава заповед за няколко часа да изкачиш една голяма височина; колкото и да искаш да го направиш, невъзможно е – нужни са няколко дни. Като се качваш на планината, задъхваш се, клякаш, ставаш, но заповедта гласи: „Няма да се задъхваш, няма да клякаш". И сто пъти ще клекна и ще се задъхвам – планина е това, но важно е да мина височината.

Каква е нашата задача на Земята – индивидуална и обща? Ако за нас животът на Земята е само забавачница, и тя си има свои закони и правила; в нея ще получим известни познания, които ще бъдат основа на бъдещето знание. Лошото е там, че сега хората се занимават повече с отрицателната страна на живота. Цял век те се убеждават има ли Бог, или не, коя религия е по-права. Религиите са форми, с които се забавляват децата – дошъл един учен, създал една форма; дошъл друг, създал друга форма. За времето си всеки метод, всяка форма е била полезна, но ние още не сме дошли до онази правилна форма, която да осигурява човешкото развитие. Например по принцип съвременното християнство е отлично, но по форма нещо куца в него. Когато дойде на Земята между евреите, Христос завари Мойсевия закон, според който Моисей признаваше само един Бог и горко на онзи, който не признаваше този Бог! И Христос проповядваше един Бог – защо тогава евреите не приеха Христовото учение? Защото не можаха да се приспособят към Христа.

По принцип Христовото учение е отлично, но евреите не можаха да излязат от пределите на Мойсеевия закон. И сегашното християнство е дошло до своите крайни предели – нова форма е нужна. Днес, когато се казва, че тази форма трябва да се преобрази, християните настръхват – мислят, че най-малкото преобразуване ще създаде катастрофа. В какво се заключава катастрофата? Ти си направил една забавачница за сто деца, но след време стават 500; забавачницата е тясна вече, какво ще направиш? Ще събориш старата забавачница и ще построиш нова – има ли нещо лошо тук? Въпросът е да се постигне известна цел. Дава ли добри резултати новата забавачница – това е важно. Новата забавачница трябва да бъде широка, хигиенична, с големи прозорци, да влиза изобилно светлина – условие за развитието на човека.

И тъй, човечеството се нуждае от нови форми, нови възгледи и разбирания. Казано е, че Бог е направил човека от пръст. Не, човек не е пръст; ако е така, от него нищо не може да се очаква. Какво може да направи един човек, направен от пръст? Смешно е да изисквате нещо от него.

Един англичанин написал разказ *Как може да се създаде човек*. Като учен, той се опитал да направи един човек, в който вложил движение, интелигентност и воля. Каква била изненадата му, когато от този човек излязъл само един автомат! Тръгнал човекът-автомат след него и викал: „Душа искам, душа ми дай!"; следвал го навсякъде и непрекъснато викал: „Душа ми дай!". Така англичанинът се убедил, че същественото в човека е душата, без нея той е автомат.

Ако Бог наистина е създал човека от пръст, ще имаме човек-автомат, какъвто ученият е създал. Много такива автомати има днес в света, но те сами са продали душата си. Часовникът е автомат – завъртиш го и той върви; фонографът е автомат – завъртиш ключа и той пее, но само такава песен, която друг е изпял. Много хора приличат на автомат, повтарят миналото: Сократ, Платон, така казали; Мойсей, Исайя, Йеремия така казали; Христос така казал; и ние сме такива философи – някой изпее една песен на фонографа и след това фонографът я възпроизвежда; философите на сегашното време държат някаква реч и фонографът я повтаря. Съвременните религиозни хора са дошли до мисълта, че Бог вече няма общение с тях, както е било във времето на пророците. Те казват: „Ние сме толкова грешни, че и Бог ни е изоставил; понеже Той се занимава с велики работи, ние сме далеч от Неговото съзнание". Ако сте убедени, че е така, къде остава вашата вяра? Казвате, че Бог е Любов;

в какво се проявява Неговата любов? Цитирате какво е казал този, онзи пророк; цитатите на миналото са грамофонни плочи, няма защо да се вслушвате в миналото – настоящето изисква нова песен.

Да се върнем към прочетения стих: „Господи, отвори очите ни!“ – значи ние трябва да влезем във връзка с Господа, със Същината на живота, откъдето идват благата за всички. Питате нужно ли е да има дежурни в забавачницата. Децата в забавачницата, макар и малки, се редуват в дежурство; ако учителят закъснее, дежурният се грижи за дисциплината. И съвременните Църкви налагат наказания с пост и молитва на своите членове, както учителите наказват непослушните ученици; и държавата налага наказания на провинилите се граждани. Какво се постига с поста и молитвата, какво се постига изобщо с наказанията? Такъв е животът в забавачницата, но едно е важно: всеки да знае причината за страданията си. Когато малкото дете цапа пелените си, това е в реда на нещата, никой не търси причините; но ако 15-16-годишно момче се цапа, веднага се търси причината за това. Майката казва: „Синко, голям си вече, не трябва да се изпускаш“; и обяснението е, че нервната система на това момче била слаба, вследствие на което не могъл да се въздържа. Може ли да се каже за това момче, че е грешно? Не, трябва да имаш знание, да намериш причината и да я отстраниш. Ако родителите и лекарите знаят причината, този недъг лесно ще се изправи.

Днес и в моралния, и в обществения живот има такива явления. С бой, с наказания те не се премахват – ти набиваш детето един-два пъти, но с бой повече ще го наплашиш. Понякога го стряскат и така може да се излекува, но понякога положението се влошава.

Българите лекуват треската чрез уплаха. Когато силите на човешкия организъм се колебаят, равновесието между тях се нарушава и нервната система се разстройва – силите на организма не са в съгласие с природните сили; тогава човек е изложен на действието на различни микроби, пада духом, губи вяра в себе си, лесно заболява и казва: „Няма да оздравея“. Този човек се е демагнетизирал и за да се излекува, трябва да се уплаши – как?

Като се залее внезапно със студена вода – в този случай болният се стряска, започва усилено да мисли и си казва: „Искам да живея“; страхът събужда скритите сили в него и болестта го напуска. Този метод дава добри резултати. Има смисъл да уплашиш болния, но да не се подкосят краката му; напротив, уплаши го така, че да тича два пъти по-силно, отколкото по-рано – видиш ли, че болният бяга, знай, че той ще се спаси. Бягане има и в живота на здравите. Изгубиш смисъла на живота, не искаш да работиш, не ти се живее – в този случай Природата идва на помощ: ще ти прати такова голямо страдание, че в теб ще се яви желание да работиш, да живееш, за да се справиш със страданието.

Един богат американец умрял и оставил голямо богатство на единствения си син. Непривикнал на работа, синът се отдал на весел, охолен живот – ял, пил, не мислел за утрешния ден. Толкова много изтощил нервната си система, че изпаднал в хипохондрия. Решил да се лекува; опитал при един лекар, но той не могъл да му помогне; при втори, при трети лекар – никой не могъл да го излекува, казвали, че болестта му е неизлечима. Най-накрая той попаднал при един лекар, на когото казал:

– Ако и вие не ме излекувате, ще се самоубия.

Лекарят поговорил с него и като схванал състоянието му, казал:

– Мога да те излекувам, но при условие да не протестираш срещу метода на лекуване и да не съжаляваш, че си дошъл при мен. Ще подпишеш договор, че както и да постъпя, няма да ме съдиш и ще ми броиш 50 хиляди долара.

Болният се съгласил на всичко и постъпил в клиниката, където бил упоен и лекарят му отрязал десния крак под коляното. Като се събудил от упойката и видял какво е станало, болният започнал да вика, да се сърди, да роптае: „Това лекуване ли е?“. От този момент той мислел само за крака си. Като дошъл лекарят на преглед, болният започнал да вика още отдалеч: „Защо не съм здрав, докторе, да скоча, да се боксирам с теб!“. Докторът, който разбирал психологията на болния, мълчал. Като посетил болния след известно време, заварил го малко успокоен, но плачещ.

– Докторе, извади ме от това положение, кажи ми какво да правя без крак!

– Лесна работа, ще дадеш още 50 хиляди долара.

След няколко дни лекарят донесъл на болния един хубав гумен крак. Човекът напуснал клиниката и отново влязъл в живота, освободен от хипохондрията. Имало вече за какво да мисли – за крака си.

Дали този случай е действителен – не е важно. Страданията на хората се оправдават, ако могат да осмислят техния живот. Понякога човек изгубва окото си, крака си, дробовете му заболяват, стомахът му се разстройва – всичко това има за цел да ни застави да осмислим живота си.

„Господи, отвори очите ни!“ – защо? За да дойде истинското съзнание, истинското разбиране на реалния живот. Павел казва: „Ние живеем и се движим в Бога“. Съзнавате ли този живот? Каква полза, че живеете, без да съзнавате и използвате реалността? Каква полза, че имате цигулка и хубав лък, а не можете да свирите? Хубавото и красивото трябва да се използват разумно. Каква полза, ако имате в изобилие ябълки и круши, а стомахът ви е разстроен и не можете да ядете – това е измъчване. Следователно трябва да дойдем до това развитие – да можем разумно да използваме благата, които ни се дават. Не е лошо, че ядем, че играем, че се забавляваме, но всичко трябва да става разумно; затова е нужно пробуждане на съзнанието, което не се постига чрез отричане на живота и разумността.

Няма защо да отричаме нито материалния, нито духовния живот, няма защо да отричаме известна философска система или религия – ще им дадем право на съществуване. Например егоизмът, користолюбието, завистта някога са представлявали методи за работа – значи и те са допринесли нещо за благото на човечеството. Днес са отживели форми и не са нужни нито за живота, нито за Природата; днес са повече спънка, отколкото благо. Други сили действат сега в Природата и в човека се събужда нещо по-високо – духът му се пробужда, и той се осъзнава като мислещо същество; чрез духа човек влиза във връзка с разумните сили на Природата, т.е. с Разумния свят. Ето защо, ако търсиш щастие, търси го в себе си; каквото търсиш, ще го намериш в себе си.

Съвременните учени работят за продължаване на живота. Как може да се продължи животът, чрез ядене ли? Ако храната продължава живота, то богатите, които се хранят добре, трябваше да живеят най-много, но всъщност е забелязано, че хората съкращават живота си повече от преяждане, отколкото от недояждане. Има болести, които се лекуват с глад, но не всякога гладът е намясто; понякога той се отразява добре и върху здравите, но когато се явява като вътрешен подтик. Ако гладуваш, ще бъдеш смел, няма да се страхуваш. Някой съзнателно се подлага на глад, но се изплаши и прекратява гладуването; тогава в организма му се явява известна отрова. Знай, че и с малко храна може да се изкара. Гладът е вътрешен подтик в човека, който го укрепва и обновява, но ако гладуваш със страх и съмнение, гладът произвежда обратна реакция.

Първото нещо, което се иска от човека, е да преустрои своята мисъл и своите чувства. Не е въпрос само за укротяване на чувствата; богати и бедни трябва да се хранят, да мислят и чувстват разумно. Например аз съм богат човек, дойде при мен един приятел и ми казва: „Искам да споделиш богатството си с мен“. Лесно мога да го споделя, но питам: готов ли си да използваш разумно това богатство?

Богатството е общо благо, резултат от дейността на всички разумни същества. Кой земеделец може да каже, че придобивките му са лично негови – заедно с него работят воловете, конете, наемни хора. Какво ще каже за себе си богатият търговец? Лесно се продават готови, обработени кожи, но колко хора са взели участие в кожарството! Ще одереш кожата на животните, но още колко работа има с тази кожа! Следователно богатството е резултат на общите усилия на всички хора, никой богат не може да каже, че това или онова богатство е негово.

Един ден и животните ще искат дял от богатството на търговеца на кожи – не е позволено да градиш щастието си върху нещастието на другите. Богатството е бюджет на Природата – тя разполага с него, тя има право да кредитира нуждаещите се. Богатите са касиери на тази велика банка – Природата, те са длъжни да ѝ дават отчет.

Отиваш в банката на Природата, искаш заем; колкото е щедра, толкова и точна е тя – ще ти даде пари назаем, но ще иска да представиш двама поръчители, да дадеш полица с точно определен ден на изплащане на сумата. Ако си честен човек, Природата веднага ще ти услужи.

Желая всички съвременни християни да се отличават с честност. Имаш нужда от 500 лева – ще отидеш при приятеля си и ще му кажеш: „Моля ти се, услужи ми с 500 лева! Дължа толкова, имам да взимам толкова – направи си сметка можеш ли да ми услужиш. Ако ми услужиш, ще върна парите след два месеца“. Както си казал, така трябва да постъпиш. Друг път ще искаш 10000 лева и като честен човек, ще ти се услужи.

Двама души спорят за нещо. Ако отидат при съдията и изнесат въпроса както е в действителност, и свидетели да имат, и адвокати да имат, работата ще се нареди лесно; ако не са готови да кажат истината, нито свидетелите ще помогнат, нито адвокатите. Съдията ще отваря и затваря законника, докато най-накрая отложи делото; след време то отново ще се насрочи, пак ще се викат свидетели, пак ще има защита на адвокатите – дълга и широка процедура. Един ден и съдилищата ще се изменят – времето на съдопроизводството ще се съкрати. Важно е всички да бъдат честни; тогава каквато и присъда да издаде съдията, всички ще бъдат доволни: и обвиняеми, и обвинени.

„Господи, отвори очите ни!“ значи: Господи, отвори нашите дарби и способности; Господи, отвори сърцата ни! За да се отворят очите, т.е. умовете и сърцата на хората, всички, които са израснали в забавачницата, трябва да вземат участие в това.

Един благодетел отворил пансион за сто деца. В него се позволявало да има гости, като за един от тях се осигурявала храна, а за останалите се отделяло от храната на децата. Един от редовните посетители на пансиона бил някой си Мирчо – външно елегантен, с добра обхода, към всички учтив, но един недостатък имал: обичал да яде много, затова прислужниците били принудени да взимат част от храната на децата. Като виждали, че Мирчо се задавал, всички казвали: „Ето го, пак иде“.

Защо били неразположени към него – защото само взимал, без да дава. По едно време в пансиона започнал да ходи един млад момък, добър по характер, но външно груб, недодялан – наричал се Божимир. Когато идвал, той всякога носел на децата плодове, прясна питка, сирене и други неща. Като го виждали още отдалеч, децата започвали да викат, да скачат, да се радват – много естествено, Божимир иде и носи нещо. Светът се нуждае от божимировци, а не от мирчовци.

Прилагайте великия закон – законът на Любовта. Сам по себе си той е прост, не изисква много, но трябва да се отречете от излишното, от ненужното. Как ще се отречеш от своите мисли и желания? Как ще се отречеш от хляба? Тръгваш на път – ще вземеш само необходимото. Някои тръгват на екскурзия със слугите си и с пълни кошници: сардели, шунка, яйца, печена кокошка, масло, сирене; като стигнат на определеното място, сядат и ядат. Цял ден ядат и пият и като се върнат от екскурзия, започват да се оплакват, че тук ги боли, там ги боли. Това не е екскурзия. Ще вземеш в раницата си хляб, малко сирене, кашкавал или маслини, червен лук или праз, термос с гореща вода; ще прекараш деня на чист въздух, ще се излагаш на Слънце и ще се върнеш обновен – планината изключва удоволствията. Ще отидат на планината да пекат агнешко и да пият студено вино, а след това ще се чудят коя е причината да ги боли стомах; ще кажат, че водата не е била хубава, мястото не е било добро. Яжте печено агнешко и пийте студена вода, да видите няма ли да ви боли стомах; където и да отидеш, щом не живееш разумно, всякога ще те боли стомах.

Един старец от Нова Загора разказваше своя опитност. Като бил млад, обичал много да яде и да пие; след ядене пиел студено вино. Дошла старостта и той започнал да страда от корем. Като търсел причината за болестта, сам си казвал: „Ех, дядо Георги, като беше млад, мислеше само за ядене и пиене, а че ще дойдат старини – не помисляше. Сега ще се превиваш от болки и ще мълчиш. Ще ядеш 40 дена наред само лук и хляб с малко зехтин“. Природата е крайно взискателна, ще спазваш законите ѝ; ако не си в съгласие с нея, ще

страдаш. Човек трябва да яде разумно и съзнателно; яденето трябва да му причинява радост.

„Господи, отвори очите ни!“ Очите на всички ни трябва да бъдат отворени, да имаме сили да помагаме на своите по-малки и слаби братя, да задоволим техните нужди. Ако си богат човек и в дома ти живее една бедна жена, погрижи се да задоволиш нуждите ѝ, да направиш живота ѝ сносен, не я оставяй да проси. Ако владееш някакво изкуство или занаят, научи и нея да работи; дай ѝ подтик сама да изкарва прехраната си. Нека Новото учение се приложи, нека се отворят училища, за да се пробудят скритите сили и способности в човека.

Слуга си при един добър търговец; той се отнася добре, плаща ти редовно, обича те като свой син и ти го обичаш и му служиш добре. Един ден в теб се пробужда съвестта и започваш да мислиш: „Добър е моят господар, но ако продължавам да му служа по този начин, ще опороча душата си. Искам да служа на Бога, да се освободя от човешките работи“. Казваш на господаря си, че не можеш вече да му служиш по стария начин и си решил да го напуснеш.

– Защо, какво лошо съм ти направил? Ето, готов съм да те направя зет.

– Не искам повече да лъжа – колко пъти съм продавал платове за чисто вълнени, а те са смес от вълна и памук; колко пъти не съм мерил точно! Не мога вече да понасям това, раздвоих се и избирам правия път.

Дайте път на Божественото в себе си; щом се е пробудило, не го заглушавайте. Божественото е новият господар в човека, който казва: „Няма да лъжеш вече. Ако продължаваш да живееш в стария живот, ще дойдат болести и страдания“. Днес у всички хора се събуждат благородни чувства, които водят към нов живот – трябва ли още да ги приспиват? Ако лъжеш и страданията те преследват, трябва ли още да служиш на лъжата? Кажи на господаря си: „Господарю, не мога повече да ти служа“.

Съвременното човечество влиза в нова фаза – Любов към Бога. Понятието *Бог* вече не е отвлечено. Човек влиза в общение с Бога и слуша тихия Му глас: „Готов ли си да изпълниш Моя закон?“. Бог не морализира никого, но казва: „Люби ближния си като себе си. Бъди готов да се жертваш за него с Любов“. Който жертва с Любов, никога не се разкайва. Разкаянието показва, че минаваш от стария в новия живот. На кого ще служиш – ще служиш на Онзи Бог, Който повдига сърцата ни, просвещава умовете ни, възкресява душите ни и укрепва нашия дух. – „На кой Бог служите?“ На Този, Когото всеки момент опитваме, Когото виждаме във всички хора, даже и в престъпника. Опитай се да говориш на престъпника на неговия език, да видиш как ще се отвори и ще бъде готов да ти услужи. Но виждане, отворени очи са нужни на човека.

Човек трябва да дойде до закона на различаването: да различава човешките чувства от Божествените. В Божественото на първо място е жертвата. Божественото чувство е извор, който постоянно дава щедро от изобилието си, а човешкото чувство е щерна, която се пълни отвън и всеки момент може да пресъхне; човешките чувства са преходни, а Божествените – вечни. Да служиш на Божественото в себе си, това значи да се вслушаш в Неговия глас, Който ти нашепва: „Спри, тук има една страдаща душа; каквато и работа да имаш, ще се спреш да помогнеш!“. Ще поканиш този човек у дома си, ще го нахраниш и облечеш. Ама бил окъсан, нечист – нищо от това; с теб били жена ти или дъщеря ти, добре облечени – нищо от това; щом помагаш, от нищо няма да се срамуваш. Как ще погледнат домашните ти на него? Както и да погледнат, ти ще слушаш Онзи, Който ти говори отвътре, ще бъдеш готов на всичко. Ще се опиташ да убедиш домашните си, че между тях и този човек няма никаква разлика – и той чувства и мисли като тях. Щом задоволиш нуждите на този човек за деня, ще го пуснеш да си отиде.

Ти си длъжен да задоволиш нуждите на човека за един ден. Той е ученик в живота и трябва да се учи. Утрешният ден не е твой – нито себе си ще осигуряваш, нито близките си. Кажи на страдащия: „Иди си с Бога и когато се намериш в затруднение, ела при мен, всякога ще бъдеш добре дошъл“. Знаеш ли какво значи да имаш поне един приятел в света? Заради Бога, на Когото слу-

жим, вратата ни трябва да бъде всякога отворена – ако не за всички, поне за един човек. Ако всеки може да отвори сърцето си поне за една душа, животът ни щеше да се подобри с 50%. Щом Бог ти проговори, ще отвориш сърцето си – така ще научиш един велик закон; това значи да имаш отворени очи.

Един учен богослов се произнесъл за нашето Учение, че било пантеизъм. Нашето Учение е учение на живия опит. Ако според неговите закони посадим едно плодно дърво, то в скоро време ще израсте и ще даде отлични плодове; ако посееш жито, ще даде най-доброкачествен плод; ако насадиш лозе, ще даде изобилно плод, и то първокачествен – ако болен яде от тези плодове, непременно ще оздравее; ако съградиш дом по законите на нашето Учение, нищо не е в състояние да го запали. Майка, заченала според законите на нашето Учение, ражда дете, което носи благословение за цялото човечество. Роденият в духа на нашето Учение, в Учението на живия Господ, всякога служи без пари, безразлично дали е владика, учител, съдия или работник. Ще кажеш, че нашето Учение било пантеизъм; оставете философията настрани. Че някой поддържал възгледа за еднобожието, друг – за многобожието, това е безразлично за нас. Ние не критикуваме никого; ако е за критика, много може да се каже. Ние сме за Истината и от нейно гледище питам: ние произвеждаме ли доброкачествени плодове? На онзи, който произвежда, казвам: братко, щом произвеждаш добри плодове, ти си в Новото учение, ти си на правата страна.

Расли две дървета в гората: едното било доброкачествена круша с едри сладки плодове, а другото било обикновена круша с дребни плодове, наречена грозденка, на която плодовете били така стипчиви, че и прасетата не можели да ги ядат. Тя казвала на съседката си: „Виж колко съм самостоятелна – никой не се докосва до мен; каквото раждам, за себе си го задържам. Ти нищо не задържаш – който дойде, качва се на теб, разтърсва те и ти страдаш“. Един ден дошли хора от града, обрали плодовете на хубавата круша, а самата нея внимателно изкопали – плодовете ѝ красели богатите трапези, а дървото посадили в градината на опитен градинар.

Стипчивата круша останала сама в гората да се хвали със своята самостоятелност. Говедата започнали да я посещават, но като не можели да ядат плодовете ѝ, почесвали се на дървото и отминавали. Един ден крушата изсъхнала. Така и човек, като не обича да дава, постепенно залинява и изсъхва.

Не е нужно да бъдеш пълен, но бъди здрав; пълнотата не е признак на здраве. Кой човек е здрав? Има норма в Природата, по която се познава здравият човек. Определено е колко трябва да бъдат дебели ръцете, краката. Ако обиколката на раменете е два пъти по-широка, отколкото на гърдите, какво показва това, каква норма е тази? Пълният казва: „На мен ми е добре така“. Ами ако утре паднеш на пътя от апоплексия, здраве ли е това? От гледище на Природата мярката на здравия човек е точно определена.

Казвате: „Да бъдем благочестиви“; в какво се заключава благочестието? – „Да бъдем правоверни.“ Кой е правоверен? Не само да се говори, но всяко понятие трябва да бъде точно определено. Да гледаме на нещата от положителната им страна. Лесно е да кажеш лошо за човека, но това не разрешава въпросите; ти ще кажеш лошо за някого и той ще каже за теб. Макар и да сме в забавачница, много задачи са ни дадени, които трябва да разрешим, да свършим дадената работа. Важно е да се отворят очите ни.

„Господи, отвори очите ни!“ Зрението се е появило най-късно като сетиво, а осезанието – най-рано. Интересно е да се проследи човешкото развитие, да се види какъв е бил човекът, когато е имал само две сетива. След осезанието се е явил вкусът, после обонянието, слухът и най-накрая – зрението. Пет сетива – пет култури. Това е историята на човешкия дух досега. Има още сетива, които човек трябва да развива – те като се развиват, и човекът се развива: ухото, окото ще се изменят, ще получат по-съвършена форма от сегашната. Като дойдете на Земята след три хиляди години, ще намерите грамадна разлика между тогавашния и сегашния човек; пред бъдещия сегашният ще изглежда като дивак.

Шестото сетиво вече започва да се развива у много хора по целия свят; и между вас също се развива. Онези, у които шестото сетиво започва да се развива, са хора с

високи стремежи, с висок идеал; те са онези деца, които вече излизат от забавачницата.

Днес хората се питат: „Къде сме ние, докъде сме дошли, коя религия е по-права?“. Едно време, когато евреите минаваха през пустинята, всяко племе носеше част от скинията – значи дванадесет племена, дванадесет части от скинията. Щом спираха някъде, те веднага събираха частите, построяваха я и започваха да се молят. И днес срещаме много пътници, които спорят помежду си. Едни казват: „Ние сме католици“, други: „Ние сме евангелисти“, трети: „Ние сме православни“, четвърти: „Ние сме мохамедани“. Когато дойде Бог, Великият Учител на света, Той ще каже: „Спрете тук, донесете скинията при Мен! Елате при Мен всички: католици, евангелисти, православни, израилтяни и др. Ето, Моят дом ще бъде дом на всички религии – това е мястото, където всички ще се молят. Моят дом е Великият храм – там ще има един Господ на Любовта, един Господ на Мъдростта, един Господ на Истината, Който еднакво обича всички хора, еднакво ги просвещава, еднакво им дава свобода. Елате сега да се помолим!“. Това е Новото учение, което трябва да се насажда в умовете и сърцата на новото, на младото поколение – то носи светлото бъдеще.

„Господи, отвори очите ни!“ Който произнесе тези думи съзнателно, ще опита силата, която се крие в тях. Те носят ново благословение за света.

„Господи, отвори очите ни!“

25 февруари 1923 г., София.

Видяхме Господа

И казват му учениците: „Видяхме Господа“.
От Йоан, 20:25

„Видяхме Господа.“ Виждането е качество на ума. Аз не разглеждам думата *виждане* в обикновен смисъл. Човешкият език се е изродил в много отношения и трябва да се изправи, да му се даде нова насока, ново отношение. И думите, с които човек си служи, също претърпяват голямо израждане; думите се израждат, а не се преражда т. В английския език някои думи имат двояко значение – в низходяща и във възходяща степен. Например думата *forbid me* означава *забрани ми*; да забраниш на някого нещо означава да му поставиш препятствие на пътя. Преди 200 години същата дума е означавала *застави ме да направя нещо*. Задача на филолозите е да намерят причината за двоякото значение на тази дума.

И в българския език има думи, едни в низходяща степен, а други – във възходяща. Например думата *любов* е изгубила своето възходящо значение; ако днес се каже *любов*, всички ще я разберат в низходящото ѝ състояние. Малцина разбират Любовта във възходящата ѝ степен и много време трябва да се говори на хората за нея, за да разберат вътрешния ѝ смисъл. Защо е така – има си причина. Човешките зрение, слух, обоняние могат да отслабнат и затова има причини. Изобщо за всичко, което става с човека и вън от него, има причини, които трябва да се обяснят научно, от гледище на философията на живота, а не от гледище на религията; философията може да се превърне в религия, но не и религията във философия.

Що е религия – философска система, приложена в живота, т.е. слизане от областта на ума в областта на сърцето; религиозните системи се занимават главно със сърцето. Ако работи само върху сърцето си, човек ще се превърне във вода. Някой мисли, че като стане религиозен, ще придобие морал, ще стане и умен; ни наймалко – може да бъдеш религиозен, без да си морален

и умен. Да бъдеш религиозен – това значи да имаш вътрешен стремеж към Бога. Следователно, като се говори за християнството като религия, питам: разбрали ли сте Христовото учение като философия? Христос е велик философ и мъдрец. – „Той е Син Божи.“ Какво разбирате под *Син Божи*? Ако под *Син Божи* разбирате царския произход на Христа по кръв, нищо не знаете. Под *цар*, *поет*, *философ* аз разбирам едно, а вие – друго. От кого се въодушевява човек: от царя, от поета или от философа? Като чуе думата *цар*, всеки се стряска, косата му настръхва и заема почтителна поза – не от убеждение, а от вътрешен страх; всеки очаква някаква изненада. Когато четат или слушат поезията на поета, всички се въодушевяват, особено младите. Когато се заговори за някой философ, умовете на хората се раздвижват и те започват да мислят. Значи тялото на човека трепери при царя, сърцето му – при поета, а умът – при философа.

Казват за някого, че мъдрува. Бих желал всички хора да мъдруват и да поетизират, да обичат поезията. Значи има три важни думи: *цар*, *поет* и *философ* – царят представлява волята на човека, поетът – неговото сърце, а философът – човешкият ум. Когато се заговори за ум, сърце и воля, всички ги разбират, но щом дойдем до душа и дух, там се явяват толкова философствания, че човек се обърква; всички говорят за душата и за духа, но малцина разбират тази философия.

Като разглеждате всички философски системи от историческо време досега, ще се натъкнете на такава каша, че мъчно ще излезете от нея, но за философите това не е каша – те разбират това, което са писали, ала мъчно могат да предадат своята идея. Младият момък, който изпитва красиви, възвишени и благородни чувства, знае какво е любов, но ако се опита да я опише, ще създаде една карикатура. Като го слуша, критикът ще му възразява на всяка дума. Как ще докаже той своята любов? Как философът ще докаже правотата на своята философска система? Много факти, много аргументи са нужни за доказването ѝ.

И съвременните християни нямат предвид факта, че всяка истина след време се разширява, придобива нов смисъл. Те казват: „Така е казал Христос“; да, така е казал Той,

но преди две хиляди години – какво ще каже днес? Преди Христа и Моисей беше казал това и онова, но Христос каза друго. Моисей каза: „Око за око, зъб за зъб“ – за да каже така, имаше ред причини и основания. Като отговор на Мойсеевата мисъл, Христос каза: „Ако те ударят от едната страна, обърни и другата“ – Христовото учение е диаметрално противоположно на Мойсеевото. Мойсей считаше само еврейския народ за правоверен, според него другите народи бяха езичници; Христос проповядваше, че всички хора са братя, не по кръв, но по произход – всички хора са родени от един Баща. В този смисъл волът, конят не са братя на човека – те произлизат от друг баща.

Ще кажете, че Църквите имат един Баща; така трябва да бъде, но всъщност не е – съществуват три християнски Църкви – Православна, Евангелска и Католическа, и понеже не се спогаждат, това показва, че имат трима различни бащи. Наистина, и трите Църкви имат три различни физиономии. Католиците, евангелистите, православните се събират заедно, искат да живеят братски помежду си, но нямат основа за братски живот: Католическата църква се държи за папата, Евангелската – за Лутер[44], Православната – за светите отци; къде е тогава Христос? Всички говорят за Христа, но Той е на последен план, вее се като знаме над къщата. Като се обяви война, взимат това знаме и тръгват напред с него, за да плаши неприятеля; като свърши войната, пак го закачат на къщата – това не е Вяра, не е убеждение. От всички се иска смелост да признаят грешките си.

Не е достатъчно само да проповядваш известна философия или религия. Истинската философия се основава на правата мисъл, която се крепи на природните закони; истинската религия се основава на онези принципи, които облагородяват човешкото сърце – те трябва да се прилагат в живота. Не упреквам никоя Църква, но казвам, че те нямат общ Баща и не могат да живеят братски помежду си; те нямат общ принцип, на който да се основават. Ако наистина имаха общ Баща, щяха да се разбират. Кое им пречи да влязат в разбирателство? Лесно се говори: „Господи, Господи“ или „Слава Богу, благодаря на Бога“ – това са празни

думи. Днес овцете мислят повече от овчарите. Един православен архимандрит казал, че овцете на Православната църква по мъдрост и знание са изпреварили своите овчари, т.е. свещениците и проповедниците. Това се отнася не само до Православната църква, но и до Евангелската, и до Католическата. Свещеникът или проповедникът проповядва от амвона, но се страхува – не знае доколко може да изнесе истината. Изнесе една истина и току поглежда към началството – дали му е харесала; като види намръщеното му лице, веднага изменя мисълта си – така той изпада в особено положение.

Един виден красноречив евангелски проповедник, учен човек, знаещ няколко езика, разказва следната своя опитност. Като бил в Америка, поканили го да държи проповед пред многолюдно събрание. Доволен от това, той започнал своята красноречива проповед. Както говорел, в събранието влязла една висока жена с черни очила; тя погледнала към него и в този момент мисълта му се объркала – той забравил какво ще говори, мъчел се да си спомни нещо от проповедта, но не можел.

Във всяка Църква, във всяко общество, във всеки дом има по една такава жена с черни очила – като погледне човека, той се смразява и забравя какво има да каже. И започват тогава хората да се оправдават с времето, с работите, с грижите за семейството си и т.н. Нямам нищо против това, но трябва да се каже истината на хората – коя истина? Онази жива, безсмъртна Истина, която може да създаде права философска мисъл, да събуди благородните и възвишени чувства у човека, да даде импулс на неговата воля.

„Видяхме Господа." Питам всички служители на Църквата видяха ли Господа. Правоверните ще ми отговорят с цитати от Евангелието: „Никой никога не е видял Господа", следователно и те не са Го видели – това е едната страна на въпроса. Учениците на Христа казаха: „Видяхме Господа". Тома рече: „Ако не видя на ръцете язвите от гвоздеите и не вложа ръката си в ребрата Му, няма да повярвам" – значи Тома е реален философ, той вярва само в това, което вижда и пипа с ръцете си, което може да провери с ума си. С това Тома искаше да каже,

че има основание да се съмнява в думите на Петър, който три пъти се отрече от Христа – как може да се вярва на такъв човек? – „Той ще ме убеждава, че видял Господа! Ако е за Йоан, ученикът на Любовта – като го хванаха за дрехата, той я остави и избяга; той пък ще ми говори за Любовта!" И днес когото хванат в името на Христа, ще иска да се изхлузи, да се оправдае. Какъв смисъл има да проповядваш една религия, от която сам отстъпваш? Ние не проповядваме такава религия; ние проповядваме една религия, една философия, една мъдрост, едно Божествено учение, основано на опит в трите свята – физическия, Духовния и Божествения. Опитът не се отнася само до пипането, има различни опити. Според мен едно учение може да се проповядва главно по три начина, т.е. в три различни свята.

Дадена е поръчка на един художник да нарисува един портрет. Той взима четката и започва – цапа на платното, замазва боите и сам се възхищава, мисли, че е гениален. Който гледа отвън, не вижда никаква гениалност – вижда само цапането, не схваща идеята и замаха на художника. Като дойде до едно място, художникът се отегчава, иска да смени работата си и понеже знае да свири, той взима цигулката си – така минава от физическия в Духовния свят, т.е. в света на чувствата; от чувствата минава в Божествения свят – уединява се, влиза в света на мисълта и започва да се моли; казват за него, че станал мистик. Според някои старият човек става мистик; не е така – всеки ден човек се проявява и в трите свята: във физическия, в Духовния и в Божествения. С други думи казано: човек яде, пее и се моли; после пак започва отново: яде, пее и се моли.

Що е молитвата – израз на всички философски системи, т.е. израз на правата мисъл. От физическа гледна точка молитвата е дишане. За да създаде една философска система, философът трябва да се моли – в този смисъл молитвата е дишане на ума. Какво е музиката – дишане на сърцето. Молитвата е връзка с Бога – значи като се моли, човек се свързва с Бога; а преди да се моли, не е ли свързан с Бога? Не е право да се мисли, че чрез молитвата човек се свързва с Бога – молитвата, както и

връзката с Бога, са непреривни процеси. И работата е молитва, следователно, като работи, човек се моли. И като страда, човек пак се моли – чрез страданието той разрешава известни въпроси. Добрият човек всякога работи, т.е. всякога се моли; той работи и в трите свята: на физическия, в Духовния и в Божествения.

„Видяхме Господа“ – да видиш Господа, това значи да придобиеш велик вътрешен импулс. Човек е дошъл на Земята да познае и да види Бога – това е идея, която се отнася както за отделния човек, така и за всички хора и народи. Народът е създаден за човека, а не човек за народа; народът и цялото човечество са условия за развитието на човешката душа. Душата, духът, умът, сърцето и волята са елементи за развитието на човешката душа. Казваш: „Ще живея за своя народ“; това значи: ще живея, за да подобря условията на моя живот. Няма да жертваш живота си за своя народ, но ще подобриш условията както на своя живот, така и условията на онези души, които съставят народа; тези души се сливат в едно цяло – колективна душа.

Според източната философия сливането на душите в едно цяло подразбира състояние на нирвана – сливане с Бога, т.е. изгубване на човешката индивидуалност. Нирвана не е унищожаване на човека, но сливане с Бога, т.е. връщане в първоначалното му състояние. Преди да слезе на Земята, човек е бил в нирвана и в края на краищата пак се връща в нирвана. Дълго време трябва да се говори на хората, че имат висок произход и трябва да се върнат към него; задача на човека е да осъзнае своя първичен произход и да признае Бога като свой баща. Аз не говоря за физическия произход на човека, а за духовния; въпросите трябва да се разбират вътрешно.

Казват на Тома: „Видяхме Господа“. Младият момък казва: „Видях своята възлюбена“, но неговата възлюбена има значение само за него, само той я вижда; като я види, сърцето му трепва и той казва: „Ето смисълът на моя живот“. Други младежи минават, заминават покрай нея, без да я виждат. Защо трепва сърцето на младия момък при вида на неговата възлюбена? Защо трепва сърцето на религиозния, като

спомене името на Христа? Защо сърцата на други не трепват при името на Христа – за тях Христос е обикновен човек. Има ред причини за това.

Всички се нуждаете от здрава, положителна философия. Казвате, че евангелистите ви нападат; не се говори така – това подразбира класова борба. Защо трябва да воюват? Вие не сте застанали на великия принцип на Любовта, за да знаете как да разрешавате противоречията. Всяка религия трябва да се основава на Любовта. Аз не говоря за ограничената любов на младия момък, на брата и сестрата, на майката и бащата; аз говоря за Божията Любов, в която всичко живее. Ти съставляваш част от Бога и живееш в Него, следователно Божията Любов е и твоя Любов. Всеки може да опита тази Любов.

Ако попаднеш в Индия, при големите змии, там ще опиташ любовта си – Любовта изключва всякакъв страх; щом си безстрашен и носиш Любовта в сърцето си, и най-голямата змия да те нападне, ще се качи на гърба ти, ще те лиже, ще обикаля около теб и ще слезе, без да те ухапе – човекът на Любовта е в състояние да укроти и най-свирепото животно.

Нека религиозният направи един опит, за да види каква е неговата религия и каква е любовта му. Като направи сполучливо опита, тогава може да говори за религия. Религията на хората е под крака на тигъра, на лъва, на мечката. Хората не са лоши, но нямат знание. В Индия има хора, които, без да са християни, правят по-големи опити от християните. Православните ще кажат, че индусите не са правоверни, няма да се спасят. Вие били ли сте при Господа, за да знаете кой ще се спаси; кой от вас е бил съветник на Господа, за да знае как ще се спаси? По какъв начин става спасението? – „Еди-кой си не може да влезе в Рая.“ Откъде знаете това? – „От Писанието.“ Разбирате ли всичко, което Христос е казал? Приложихте ли Учението на Христа? Защо не се обърнете към Христа с молба да ви обясни всичко, което не разбирате? Ще кажете, че Христос, който е отдясно на Отца, не трябва да се безпокои. Значи ако трябва да ви обясни нещо, не искате да Го безпокоите, а като злоупотребявате в Негово име, не мислите, че Го

безпокоите. Аз предпочитам да задам сто въпроса на Христа, макар и да Го безпокоя, отколкото да извърша едно престъпление в Негово име.

„Видяхме Господа"; да видим Господа, това значи да Го любим – ние можем да видим някого само ако го любим. Колкото по-безкористна е любовта на човека, толкова по-светла е неговата мисъл. Ще обичаш, без да изопачаваш Любовта. Аз се чудя как някои изопачават моите думи, придават им материален характер. Дойдат някои да ми разказват, че се е явил Христос на Земята – радвам се. Явила се някъде Света Богородица – и за това се радвам. Няколко Христосовци се родили, няколко Свети Богородици – на всички се радвам, но това са противоречия, с които трябва да се справите. Като казвам, че се радвам, имам предвид проявите на живота. Истината, Светлината е една; в тях има единство. Ако се отнася до живота, той се проявява в много форми. Следователно и Христос, и Света Богородица ще се изявят в различни форми.

Ще кажете, че Христос е един, а всички останали са антихристи. Христос е велик принцип в човека, не е нещо материално; Той обновява хората и осмисля техния живот, Той прониква в човешките ум, сърце и воля. Лесно се казва: „Аз съм Христос" или „Аз съм Света Богородица"; питам: живееш ли като тях, имаш ли Любовта на Христа в себе си? Други казват, че духът на Христа и духът на Мохамед са се преродили в някой човек в България, за да примирят българите с турците – това са заблуждения, пазете се от заблужденията! Желая всеки от вас да бъде Христос, но като похлопам на вратата ви, веднага да ми отворите и каквото пожелая, да ми услужите. Ако не сте готови да услужвате на бедни, на страдащи и се оправдавате с това, че сте заети, че работите за оправянето на България, не сте Христос. Отидеш на църква и там намираш Христа с мантия, с жезъл в ръка – това е владиката; ако потропате на неговата врата за услуга, и той ще каже, че е зает, не може да ви приеме.

Днес от всички хора се иска Любов и самоотверженост. Често мои ученици са ми казвали: „Учителю, ти слизаш толкова долу до нас, че не можем да те познаем". Мнозина са идвали при мен, за да ми разказват свои работи. Дойде някой, държи ме с часове, споделя известни въпроси с мен; аз го гледам, изслушвам го с внимание и си казвам: „Нека се изкаже". Трябва ли да го съдя или да го критикувам? Как постъпва Бог с хората? Той гледа на тях като на деца, които минават през различни опитности. И аз изслушвам всекиго с внимание, без да мине през мен една лоша мисъл или едно лошо чувство; казвам си: ето един човек, който превръща буквите в числа. – „Как го търпиш?" Как ни търпи Бог? Мислите ли, че вие, които стоите пред Великата интелигентност и философствате, стоите по-високо от този човек, който разговаря с мене? Не трябва ли и ние да бъдем подобни на Бога? Защо не гледате и на малките неща като на важни? И най-малките неща в света имат смисъл.

Едно дете си играе и ти искаш да го задоволиш – как ще го задоволиш? Като обърнеш внимание на играта му; не считай, че детето се занимава с глупости – не, това не са глупости. – „С кукли и кончета си играят децата." Какво ще кажете за вашите деца, не са ли и те кукли? Има майки, които гледат на децата си като на кукли; всъщност кукли ли са те? Колко години живеят децата? Различно. Като умре детето, майката казва: „Отиде моето ангелче"; къде отиде? Не казвай, че детето ти е било ангелче, но кажи, че е било умно. Майката трябва да познава ума на своето дете, да е свързана с него – това е знание.

Не е достатъчно само да говориш за дух, за душа, но да знаеш какво представляват те. Който казва, че има душа, влязъл ли е във връзка с душите на хората? Казвате още, че човек има ум, сърце и воля; влезли ли сте във връзка с ума, сърцето и волята си? Когато умовете на двама души се свържат, те стават приятели; изобщо, когато двама души са свързани по сърце, по ум или по воля, всякога могат да бъдат приятели.

„Видяхме Господа" – под *Господ* разбираме Великото, Благородното, с което човек влиза във връзка. Всички хора не са свързани с Великото начало по причина на своите мозъци, които не са еднакво развити. В човешкия живот става едно преливане на енергия от положителния полюс към отрицателния, което изопачава човешките мисли и желания. Например ревността е едно изопачено

чувство. Обичаш една мома, готов си да се жертваш за нея, но щом се ожените, започваш да я ревнуваш: като излезе някъде, ти започваш да я следиш, приписваш ѝ най-лоши прояви. Защо я ревнуваш – защото нямаш доверие в нея, не признаваш нейната морална устойчивост. На какво се дължи ревността – на събрана енергия, която не може да се използва. Човешкият мозък е възприемател и предавател на енергии. Понеже човек е живял много пъти на Земята, минал е през различни среди и култури, в мозъка му са отпечатани различни мисли, различни впечатления. Като дойде на Земята, той изявява всичко, което е складирал в подсъзнанието си. Казват: „Характер е това“; да, характер е, но този характер е сбор от различни мисли и чувства на миналото. Ревността например е едно болезнено, изопачено чувство в човека; безверието, безнадежността също са болезнени чувства, които не могат да се използват – те са излишна енергия, която трябва да се впрегне на работа. Кой се обезнадеждава – и бедният, и богатият; бедният – защото няма пари, а богатият – защото няма на кого да остави богатството си; ако е стар и няма наследници, на които да остави богатството си, той се обезнадеждава.

„Видяхме Господа“ – да видиш Господа, това значи да се домогнеш до онзи велик вечен принцип, който подмладява, който възкресява, който внася светлина и топлина в човека. Кой не иска да види Господа? Ако хората считат за привилегия да разговарят с някой виден философ или поет, колко по-голяма привилегия ще бъде възможността да видиш Господа. Всички искат да имат достъп до великите хора. Каже ли някой, че иска да има достъп до Господа, веднага ще му възразят: „Я се откажи от това заблуждение“. Питам знаете ли какво значи да видиш Господа – това е смисълът на живота; велико нещо е да влезеш в съприкосновение с тази висша интелигентност.

Някой мисли, че като види Господа, цялата Земя ще блесне – това е физическата страна на въпроса. Ако искате да видите Бога, ще Го намерите в най-малките неща – в кристалите, в изворите, в цветята, навсякъде в Природата; първо ще Го видите в най-малките неща,

а после – в големите. Да видиш Господа, това значи да разбереш законите на Природата – само така ще разрешиш мъчнотиите си. Да видиш Господа, това значи да се преобразиш – ако си бил лош, ще се измениш, ще станеш по-добър.

Някой мъж е лош, защото жена му не може да му даде това, което иска. Жената пита: „С какво съм задължена към мъжа?“. Задължена си, ти си неговата половина. Бог направи жената от реброто на мъжа да се развива свободно, следователно тя има да плаща десятък на мъжа; десятъкът – това е Любовта. Условията за развитието на жената са такива, каквито и на мъжа. Ако жената говори лошо за мъжа си, тя унижава себе си и ако мъжът говори лошо за жена си, той унижава себе си. Като жена, ще гледаш на мъжа си като на същина с ум, сърце и воля. Ти си му задължена и ще гледаш да се изплатиш – как? Като проявиш любовта си към него. Жената казва: „Като наготвя вкусно и мазничко на мъжа си, ще го задоволя“; това не става само с готвене. Първо ще му наготвиш добре, после ще му посвириш или попееш, да задоволиш сърцето му; след това ще философстваш с него и като дойдеш до Причинния свят, ще проявиш Любовта си към него – така и той ще бъде готов да се жертва за теб.

Какво виждаме в съвременния живот? Мъжът коленичи пред жена си и казва: „Не мога да живея без теб“. Добро е това, но колко мъже са удържали на думата си? Желая ви всички, които сте коленичили пред жена си, да издържите на своите чувства; няма нищо смешно в това, важно е да издържите на вашите чувства. Вие сте изопачили своите свещени чувства.

Днес всички коленичат и се молят. Лесно се казва: „Господи, грешни сме“ – това не е молитва, но лицемерие. Бог не се лъже. Никакво лицемерие! Когато вдигам ръцете си към Бога, кесията ми трябва да бъде отворена, главата ми да бъде пълна със светли и възвишени мисли, сърцето ми да бъде пълно с благородни и чисти чувства и желания, волята ми да бъде диамантена и във всеки момент да съм готов да служа на великия принцип – Любовта. Само така можем да коленичим и да се молим; вън от това всичко друго е лицемерие. Ако кесията ти не

е отворена, колкото и да коленичиш, нищо не се постига. Кесията и на богатия, и на бедния трябва да се отваря и затваря разумно. Какво прави светът – това не ни интересува, нека той си пази своето. Ние ще направим опит, за да видим, че има и друг начин за разрешаване на въпросите – по Любов, а не чрез насилие.

„Видяхме Господа.“ Ако често и съзнателно повтаряте тази мисъл, ще имате резултат. Разсърдиш се на жена си, искаш да я нагрубиш; спри се малко и се запитай: „Видял ли съм в нея Господа?“. Ако я нагрубиш, ще я огорчиш. Казваш: „Жена е, пет пари не давам за сълзите ѝ“. И жената може да нагруби мъжа си и да каже: „Мъж ли е това? Баба! Не искам да го зная, не се интересувам от него“. След това ще отидеш на църква, ще запалиш свещ и ще коленичиш. Ако си евангелист, ще цитираш стиха: „Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син в жертва“. Това не е молитва, не се приема за молитва. Ако си истински православен или евангелист, пресуши ли сълзите на жена си или на мъжа си? – „Другите хора очистиха ли сълзите си?“ Не е въпрос за другите; ти, като душа, какво направи? – „Ами ти какво направи?“ Това, което правя и съм направил, аз съм опитал, проверил и го зная като Абсолютна истина. Каквото проповядвам, аз го прилагам и не се съмнявам в него. В мен се съмняват, наричат ме такъв, онакъв, но аз никога не съм се усъмнил във великото и възвишеното, което живее в мен, както и в моя ближен. Както вярвам в моя Господ, така вярвам и във вашия. Както вярвам на себе си, така вярвам и на вас, а че сте имали грешки – това е друг въпрос.

Имате два кръга, които се пресичат в две точки така, че окръжността на втория кръг минава през центъра на първия – значи имате два скачени кръга. Ако от центъра на първия кръг изтича енергия към периферията на същия кръг, този прилив ще дойде до своя краен предел, т.е. до центъра на втория кръг – от периферията му към неговия център. Следователно положителната енергия става отрицателна. Така се явяват приливът и отливът. С други думи казано: енергията на мъжа излиза от морето и отива към сушата – прилив; енергията на жената върви от сушата към морето – отлив. Не всякога приливът се

използва за добро, поради което неговата енергия се наслоява, натрупва, докато един ден причини голям взрив.

Какво е взривът? Представи си един човек с голямо честолюбие – той иска всички да го ценят, само за него да говорят; ако напише една книга, всички да я харесват. Според мен, достатъчно е един човек да хареса книгата ти. Един и всички е едно и също – кога? Когато си свързан с Бога. Тогава, като напишеш нещо или се произнесеш по даден въпрос, пръв Бог, Който се проявява в теб като интелигентност, ще одобри твоята работа. Това не е ли достатъчно? Когато младият момък се прояви като герой, неговата възлюбена ще одобри постъпката му – за него това е достатъчно; ако всички я одобрят, а възлюбената му не е доволна от него, той е нещастен.

Какво се иска от човека? Любов и не само Любов, но и Мъдрост – да има ред и порядък в живота му, Мъдростта има отношение към ума; освен Мъдрост, от човека се изисква да живее в Истината – Истината се отнася към волята, т.е. към физическия свят. Ние вървим от видимото към невидимото и по пътя на Истината човек познава невидимото.

Според едни философи човек съществува вън от Битието. Питате може ли човек да съществува без форма. Ако попитате ясновидеца, той ще каже, че човек съществува и като светлина – това е проява на неговия ум; колкото по-интелигентен е човек, толкова неговата светлина е по-ясна. По цвета се съди за степента на човешката интелигентност – ако интелигентността намалява, светлината придобива слабо синкав цвят, после бледожълт и т.н. Като дойдете до сърцето, където е Любовта, там ще видите особено нежна краска с розов цвят, която излъчва приятна мека топлина. Най-накрая, като дойдете до волята, от човека излиза бяла светлина – цвят на добродетелите. Между трите цвята – светъл, бял и розов, се преплитат останалите цветове. Това преплитане представлява човешката аура. По аурата ясновидецът познава докъде е достигнал човек в своето духовно и умствено развитие.

Учителят изважда един от учениците си на урок и го пита: „Драганчо, знаеш ли урока си, реши ли задачите си?“; Драганчо гледа към земята, не повдига очи и нищо

не казва. За такъв човек турците казват: „Който гледа надолу, душа изгаря“. Майката говори на детето си, а то не я гледа в очите; тя си казва: „Моето ангелче“ – не е ангелче това дете, то гледа надолу и мисли как те е надхитрило. Мнозина мислят, че могат да те надхитрят. Не, така не се живее. Ако гледаш към земята, това показва, че живееш в гъстата материя.

Лесно се казва, че две величини, равни на трета, са равни и помежду си, но какво ще кажете за четвъртата величина? Всяка енергия трябва да се използва; ако има излишък на енергии, те причиняват пакост на човека. Христос казва: „Човек трябва да се отрече от себе си“; и аз казвам: дошло е време хората да се отрекат от себе си. Има закони за еволюцията, които налагат отричането. Ако гъсеницата не се отрече от своя живот, никога няма да стане пеперуда; за да стане пеперуда, тя трябва да се откаже от своята лакомия, да се откаже от листата. Щом започне да вдига главата си, да измерва разстоянието, започва вече да мисли; тя е инженер, който търси удобно място за строеж – изпуска нишки, снове новия си живот. След това влиза в лабораторията си и започва да мисли: „Добре, че се освободих от своята лакомия. Толкова години ядох и пих, нищо повече не ми трябва. Оставям листата за други и започвам да работя за Господа“. За да покаже, че е доволен от нея, Бог изпраща един Ангел със своята четка да украси пеперудката; като ѝ приготви новата дрешка, Ангелът казва: „Сега ще отделиш малко киселина, за да пробиеш пашкула и да хвръкнеш свободно в широкия свят“. Пеперудата хвръква в широкия свят и започва да се храни със сладкия сок на цветята. От един цвят могат да се ползват много пеперуди. Ако това беше храна за гъсениците, те щяха да унищожат всички цветове. Кога ще се оправи светът – когато гъсениците се превърнат в пеперуди.

И тъй, докато хората живеят като гъсеници, светът никога няма да се оправи. Питат някого: „Защо гледаш нагоре?“ – „Искам да си направя пашкул“. Следователно, докато хората не вдигнат главите си нагоре, светът няма да се оправи; като гледат нагоре, те ще кажат: „Видяхме Господа. Решихме вече да се отречем от себе си“ – добре сте намислили. Сега учителят казва на ученика си:

„Драганчо, радвам се, че си решил да отвориш кесията си“. Радвам се, че всички в дома ви са тръгнали в този път. Ако всички сте решили да си свиете по един пашкул, аз ще изпратя Ангела да украси вашите дрешки. Достатъчно е едно семейство да тръгне в новия път, за да се благословят и останалите. Като видят новите им дрешки, всички ще пожелаят да имат такива. Който е тръгнал в този път, никога не се връща назад.

„Видяхме Господа.“ Днес Бог слиза в България и пита българите: „Видяхте ли Ме?“. Ще кажете, че това е мистификация; няма никаква мистификация – от толкова години българите викат към Господа и днес Той слиза при тях и ги пита: „Готови ли сте да се откажете от своята лакомия? Ако сте готови да се самопожертвате и да служите на Любовта, Аз ще ви дам най-красивата дреха, ще оправя обърканите ви работи и всичко ще тръгне напред“.

Сега мнозина се опълчиха против мен, на първо място владиците и свещениците; те казват: „Господи, от години се яви между нас един човек, който подронва основите на Църквата, руши държавата. Той е опасен, да се махне от пътя ни! Щом се махне, всичките ни работи ще се оправят“. Бог им отговаря: „Не е проблемът там, но вие готови ли сте да се откажете от вашата лакомия? Готови ли сте да се откажете от своите заблуждения?“. Не е въпрос до външното благочестие – много владици и свещеници външно са благочестиви, но с такова благочестие нищо не се постига.

Преди години отидох в дома на един благочестив свещеник, за да си поговорим малко. Той беше един от редките добри, благочестиви и благородни свещеници. Денят беше забележителен – Велики петък. Като влязох вкъщи, свещеникът ме посрещна малко смутен.

– Как сте? Какво правите?

– Стомахът ми е малко разстроен, искам да го оправя.

В това време виждам, че жена му пече кокошка.

– Как гледа Църквата на поста?

– Светите отци са наредили да се пости, но не са имали предвид моя стомах. Аз престъпвам закона, но дано не научат това.

– Ами ако научат?

– Те не знаят всичко.

Ето, и владиката не спазва поста; въпреки това често ме упреква – казва: „Да не мислиш, че си много благочестив?“. Аз не се мисля за благочестив, но гледам да бъда изправен пред Бога.

Като пътувах един ден, отбих се в малко градче, където същият свещеник беше на работа. Отидох в дома му да си почина. Както разговаряхме, дойде един калугер, който пътувал по света, и поиска от свещеника една сума за път, нужна му била. Свещеникът му отговори: „Мога да те нахраня добре, да нощуваш у дома, да ти дам десетина лева, но не мога да ти услужа с толкова пари, колкото искаш – нямам възможност“. Той го нахрани и през това време разговаряше с него. След това калугерът благодари, сбогува се със свещеника и си отиде. Като останахме двамата със свещеника, аз му казах:

– Знаеш ли, че този калугер беше Христос?

– Възможно ли е това? Тогава аз ще го настигна и ще му дам всичките си пари.

Казвам: жертва се иска от всички. Свещениците и проповедниците, които най-много говорят за Бога, първи трябва да дадат пример на самопожертване. „Видяхме Господа.“

Ако днес дойде Христос на Земята, първи ние ще излезем да Го посрещнем, както направиха членовете на едно американско духовно движение – като тълкували Евангелието, те дошли до заключението, че в едикой си ден на 1845 година Христос ще дойде на Земята и облечени в бели дрехи, излезли да Го посрещнат. Цял ден Го очаквали, но Той не дошъл; разочаровани, те се върнали по домовете си.

Казвам: Христос не дойде, както Го очакваха, но спиритизмът дойде – хората започнаха да разиграват маси, да викат духове. Мнозина казваха: „Христос не дойде, но дяволът дойде“. Христос казваше на тогавашните хора: „Понеже разигравате маси, вие сте изпаднали в материализъм“. Масите увериха хората в задгробния живот, но не можаха да отворят кесиите им. Дотогава религиозните казваха: „Не вярваме в задгробния живот, не вярваме в душата“, но спиритизмът ги убеди и в задгробния живот, както и в съществуването на душата.

„Видяхме Господа“ – вярвам, че всеки от вас може да Го види. По какво ще познаем, че сме видели Господа – Той ще внесе в човека Любов, Мъдрост и Истина; Той ще внесе в човека Живот, Светлина и Свобода. Розовият цвят ще проникне в сърцата на хората и те ще затуптят; животът им ще се осмисли, умовете им ще светнат и те ще разрешат най-трудните въпроси. Белият цвят ще проникне във волята на хората, ще я кали. Като знаете това, не се страхувайте от мъчнотиите – те са привилегия за вас. Желайте добро на всички и си подайте ръка за обща работа.

Сега какво мисля – да насоча своята губерка срещу всички лоши мисли и чувства на свещениците, владиците и учените. Какво представлява моята губерка – обикновена игла, нагрята до 35 милиона градуса; срещу нея нищо не може да устои – и най-тежкото и голямо оръдие ще се стопи. Който изпита тази топлина, ще каже: „Братко, готов съм да се жертвам за теб“.

Светлината на Новата култура ще произведе преврат в човека и тогава, ако младият момък срещне млада мома в гората, няма да я уплаши, както става сега, но ще я вземе под свое покровителство и ще оправи пътя ѝ. Тя се е объркала, не знае откъде да излезе; той ще я успокои и ще ѝ покаже правия път – това е човек със светла мисъл, благородно сърце и възвишена воля.

Желая всички да бъдете братя и сестри от Новото учение, да живеете един за друг с Любов, а не с насилие. Учението на Любовта, за което ви се говори, може да се приложи, но воля се иска за това.

Като ме слушат да говоря така, някои казват: „Този човек се е опълчил срещу владиците и свещениците. Какво иска от тях?“. Нищо не искам, но имам работа с тях; аз им желая доброто и казвам, че ако не ме послушат, след десет години ще бъде късно. За всички свещеници и проповедници, които изопачават Истината в името Божие, е вече късно. За всички хора може да има извинение, но не и за духовниците. Всеки владика, свещеник или проповедник, който е злоупотребил с Истината в името Божие, за него извинение няма – това

всички трябва да знаят. Никаква лъжа! Законът е строг, той държи еднакво отговорни всички, без разлика дали са мохамедани, будисти или християни.

От всички се иска чиста и възвишена мисъл. Казвате: „Да махнем този, онзи, да не ни пречат"; никого не можете да махнете. Бог е нагрял губерката до 35 милиона градуса и Христос иде с нея; към когото я насочи, тя ще му създаде голямо нещастие. Дали ще я насочи към известно общество или народ – не ги очаква добро; опасна е тази губерка – където мине, всичко ще стопи.

Питат: „Какво трябва да се прави с младото поколение?"; много просто – на младото поколение трябва да се дадат условия да се развива правилно. То се нуждае от безкористна Любов; от Мъдрост, която носи Светлина и Знание; от Истина, която освобождава. Младите имат енергия, имат условия за развитие; те са нови пъпки, които чакат времето да се пукнат и разцъфтят и ние ще махнем всички обвивки, които им препятстват – ние ще събудим вътрешния подтик в тях, ще им дадем условия да се развиват.

Ще кажете, че младите трябва да влязат в Църквата; не, младите трябва да се освободят от заблужденията. Ние желаем младите момиі момци да останат девствени по ум и по сърце, да се развиват под влиянието на Божествената светлина, да дадат добри цветове и плодове. За децата, за младите е Царството Божие, за тях мислим и се грижим ние. Възрастният, който е напъпил, цъфнал или вързал, не се нуждае от нас; ние му се радваме и му желаем да завърши своето развитие.

В човешкия живот има велики моменти, които трябва разумно да се използват. Не е време да плачете и да се вайкате, но да мислите и да работите, да цъфнете и да вържете добри плодове. Вашето спасение е във вас, не го търсете отвън. Не изопачавайте Истината. Погледна някого и той веднага ме пита: „Защо ме гледаш?"; виждам, че си болен, искам да ти помогна. Друг пък е нещастен, не живее добре с жена си – и на него искам да помогна, казвам му: братко, имам начин да ти помогна, да подобря твоя живот, имам специална рецепта за това. Казвам същото и на жената, и на децата. Имам рецепта, с която мога да помогна и

на съдията, и на свещеника, и на учителя. В какво се състои тази рецепта – в Любовта, Мъдростта и Истината. Учителят трябва да обича учениците си като себе си. Свещеникът трябва да обича своите пасоми като себе си, да бъде истинолюбив; той не трябва да бъде като онзи свещеник, който ял кокошка на Велики петък и минава за благочестив. От всички се иска искреност, абсолютно никаква лъжа. Това проповядвам: без никаква лъжа, не допускам даже бяла лъжа – това значи да видиш Господа.

Какъв е смисълът на живота – да видиш Господа; това значи всички хора да се познаят, да се възлюбят като братя, да си подадат взаимно ръка. Земята е широка, просторна, всички хора могат да живеят разумно, в мир и съгласие. Това се изисква първо от духовенството, те са най-подготвените; след тях идват учителите, професорите, съдиите – те могат да възприемат Новото учение и да го приложат. Които от духовниците не са готови за новото, нека се държат за Църквата.

Ние не искаме да разрушим Църквата, ние няма да пречупим нито едно клонче от Православната или от която и да е друга Църква. Ние искаме да съградим нещо ново, да създадем ново разбиране. Тогава нека дойдат духовниците да сравнят старото, което те държат, с новото у нас: ние носим новото и в музиката, и в поезията, и в науката – в целокупния живот; ние носим новото в начина на хранене, в пиенето – във всичко; ние творим, градим във всички области. Само така ще се види грамадната разлика между старото и новото. Каквато е разликата между гъсеницата и пеперудата, такава е между старото и новото. Как ще се постигне новото – като напуснете стария живот на гъсеницата, т.е. като се откажете от лакомията, от заблужденията в живота. Ще се завиете в пашкул, където ще очаквате деня на вашето възкресение – превръщането в пеперуда.

„Видяхме Господа." Бъдете смели и решителни, да проявите благородното и възвишеното във вас и да го развиете. Не се страхувайте да изявите навън онова, което е вложено във вас, проявете го и в най-малки размери. Внесете Любовта, Мъдростта и Истината в света. Животът на един трябва да бъде подтик за другите.

Който следва пътя на Любовта, нищо не губи – казано е в Писанието: „Който изгуби живота си заради Любовта, той ще го спечели“. Казвате: „Добро е това Учение“, но не разбирате дълбокия смисъл на стиха: „Ако изгубиш живота си заради Любовта, ще го спечелиш“.

Питаш се възможно ли е ти, обикновеният човек, да жертваш живота си; може ли ти, един обикновен чиновник, адвокат, човек с няколко деца, да следваш Новото учение на Любовта? Че това е най-малкият опит, който трябва да направиш. Някой мисли да напусне света; светът не трябва да се напуска, но да се оправи, а за оправянето на света са нужни хора. Аз виждам, че между българските духовници има много способни хора. Колко способни владици има в света, колко войнствени хора има – генерали, учители, които могат да работят за Новото учение; и те не подозират каква енергия се крие в тях и се борят със своите заблуждения и противоречия, като си противодействат едни на други. Ако приемат Новото учение, животът им ще се обнови, ще се осмисли. Като не разбират това, хората се боят за Църквата и казват: „Църквата се руши, народът пропада“. Казвам: българите отсега нататък ще живеят. Бог ги пита: „Ще Ме слушате ли вие?“. Един ден и аз ще задам същия въпрос на българите: вие Господа ли ще слушате, или вашите свещеници и владици? Ако слушате Господа, ето какво ще стане: нивите ще раждат десет пъти повече, отколкото досега; лозята ще дават толкова много плод, че не ще може да се обере – какво по-голямо щастие от това? Ако слушате владиците и свещениците, каквото посеете, едва семето си ще изкарате – кого ще слушате тогава?

Хората са дошли вече до положението да осъзнаят нуждата от Любовта, да се кланят на Бога на Любовта – при това положение всеки ще работи с Любов, а не чрез насилие. Който е най-съзнателен, той ще работи двойно повече; ако отиде на лозето, ще вземе най-голямата мотика и лопата. Такива хора са нужни днес, това изисква великият закон на Любовта. Който работи с Любов, само той ще бъде благословен, само той ще придобие светлина в ума, топлина в сърцето и сила на волята.

Вярвайте във възможностите на духа и на душата. Приложете Новото учение в живота си, за да можете и вие да кажете: „Видяхме Господа, чухме Неговия глас“. И Моисей чу този глас, идещ от горящата къпина: „Чух гласа на Моя народ и слязох да му помогна“. И вие, които слушате Господа, ще бъдете повикани от Него и като Го видите, пак ще чуете гласа Му. Готови ли сте да Му служите? Едни от вас ще отговорят: „Готови сме“, други ще кажат: „Ние сме пътници, не се спираме в живота си“; какъвто и да си, ще изпълниш задачата, която ти се възлага, и в помощ ще дойде брат ти Аарон.

Желая всички да видите Господа и ще Го видите, уверен съм в това. И аз мога във всичко да се съмнявам, но не и че ще видите Господа – ще Го видите и ще Го разберете, ще възприемете Любовта, Светлината и Свободата. Като заживеете по новия начин, ще кажете: „Разбрахме всичко, защото царството на лъжата свърши вече, иде на Земята царството на Истината“. Хората ще разговарят по нов начин, на разбран език – езикът на братството и сестринството в света.

11 март 1923 г., София.

ПРИЛОЖЕНИЯ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

[1] **Вашингтон, Джордж** (1732-1799) – първият президент на САЩ, политик и генерал, главнокомандващ американската армия във Войната за независимост (1775-1783) срещу Англия. Създава репутация на безупречно честен и силен гражданин и политик, открито изразяващ позицията си по всички въпроси, свързани както с управлението на държавата, така и със социалните порядки и морал, коректен към политическите си противници, противник на антихуманното отношение към робите.

[2] **Исак** (или Исаак, от иврит – 'Този, който ще се смее') – библейски персонаж, патриарх, дете на Авраам и Сара, един от тримата праотци на еврейския народ. Личността му е почитана и от мюсюлманите, като един от двадесет и петте ислямски пророци. Името му е символ на изпитание на вярата – Бог му нарежда да принесе в жертва единственото си дете, но в последния миг по Божия воля ангел отклонява ръката на бащата.

[3] **Мохамед** (570(71)-632) – проповедник, пророк, централна фигура в ислямската религия. Когато е на 40 години, получава откровение чрез архангел Джибрил (Гавриил, Габриел) и в продължение на двадесет и три години записва Божиите послания, създавайки свещената книга Коран. Основни постулати в неговото учение са вярата в единия бог, в ангелите, в свещените книги, в предопределението и в съдния ден. По-късно се появяват течения на това учение: сунизъм, шиизъм, исмаилизъм, ибадизъм, салафизъм, суфизъм.

[4] **Има се предвид Първата световна война.**

[5] **„Когато настана глад в Египет..."** – Битие, гл. 41

[6] **Спърджън, Чарлз Хадън** (1834-1892) – популярен английски проповедник от втората половина на XIX век. Оставя огромен обем писмено творчество, оценено от читателите му като брилянтно. За класическа се счита проповедта му *Сутрин и вечер*, която е актуално четиво и днес.

[7] **Солунският фронт** – един от театрите на военните действия на българската армия през Първата световна война (1914-1918); с пробива на фронта при Добро поле (1918 г.) от армиите на Антантата България фактически губи войната.

[8] **Талмуда** – съвкупност от текстове на юдаизма, регламентиращи религиозните принципи, обичаи и нравствено поведение в еврейската религия. Източник за тях е Петокнижието (Тора) на Мойсей от Стария завет.

[9] **Питагор** (570-495 г. пр. Хр.) – математик и най-известният от гръцките философи преди Сократ. Посветен в гръцките и египетските мистерии, пътешественик във Финикия и Вавилон, ученик на Заратустра. Основава собствена школа в Южна Италия ок. 530 г. пр. Хр. В учението си акцентира върху чистия начин на живот (за тая цел въвежда правила), прераждането на душата, красотата, хармонията, мистичната сила на числата; разработва теория на музиката, пръв откривайки отношението между струните и тоновете; въвежда в математиката т.нар. Питагорова теорема ($a^2 + b^2 = c^2$). Непосредствените последователи на Платон в Академията определят истинската философия като разгръщане на първоначалните прозрения на Питагор.

[10] **Член четвърти** – Учителя визира *Постановление 4* на Министерския съвет от 1920 г., озаглавено *За прилагане в най-непродължително време* ***Закона за преследване на незаконно обогатените чиновници***. Издаването му е наложено по време на правителствата на Радославов и Стамболийски като мярка срещу „нарушения на Конституцията и причиняване вреди на държавата за личен интерес", но първото му приемане и прилагане е още в 1894 г. – това е един от първите антикорупционни закони след Освобождението.

[11] **Айнщайн, Алберт** (1879-1955) – немски физик, теоретик, философ, писател, един от най-великите учени на човечеството. Автор на популярното уравнение $E=m.c^2$, за еквивалентност на маса и енергия, Теорията на относителността, Закона за фотоелектричния ефект (за който получава Нобелова награда през 1921 г.) и др. Убеден пацифист и антифашист, той е радетел за основаване на Пъгуошкото движение за световен мир.

[12] **Сократ** (469-399 г. пр. Хр.) – древногръцки философ, създал нов клон на философията – *етика* (гр. ethike), разглеждащ характеристиките на индивида и ключови морални концепции като Добро и Правда. За най-важен негов принос към западноевропейската философия е считан диалектическият му метод, познат като Сократов, или метод на оборването, заради който Сократ е считан за баща на политическата философия. С името му са номинирани редица философски термини: сократическа ирония, сократически интелектуализъм, сократически парадокси, сократически стоицизъм и др.

[13] **Прометей** – един от титаните в древногръцката митология, син на Япет и Климена. Името му се превежда като 'Мислещ предварително'. Прометей открадва огъня от Олимп и го дарява на хората, за което е наказан от Зевс с приковаване на скала и непрестанни мъки. Спасен е от Херкулес и става баща на Девкалион. Образът на бунтаря мъченик е извор на непрестанно вдъхновение в изкуството – от трагедията *Прикованият Прометей* на Есхил, през поезията на романтиците Байрон, Шели, Риърдън, Гьоте, в музиката на Лист и Бетовен, в картините на Тициан и др.

[14] **Кабала** (qabbala – 'традиция') – еврейска система на мистицизъм и теософия. Основният ѝ текст – *Зоар*, предлага достъп чрез инициране до мистериите за съществуването на Бога, за човешката съдба и за значението на заповедите, дадени на Мойсей. Трансцедентният Бог на равинския юдаизъм тук се проявява посредством десет Божествени атрибути – *сефироти*, които в своята цялост представляват самораз-

гръщането и явяването на Бога в Космоса. В тях се включват мъжкото и женското начало. В Кабала злото се разглежда като следствие от космически разрив, а спасението на Земята е свързано с възстановяване на Божествения порядък, като човечеството може да съдейства за това посредством знание, благочестие и следване на закона.

[15] **Радикали** – участници и симпатизанти на основаната през 1905 г. Радикалдемократическа партия. Партията има представители в кабинетите на Александър Малинов, Теодор Теодоров, Конституционния блок, Демократическия сговор, Народния блок и др. Нейната дейност е ликвидирана през 1947 г. с решение на комунистическото правителство.

[16] **Народняци** – участници и симпатизанти на Народната партия, сформирана през 1890 година след падането на правителството на Стефан Стамболов. През 1899 г. група от тази партия се влива в Прогресивнолибералната партия и през 1920 г. се образува Обединена народно-прогресивна партия, която в 1923 г. се влива в Демократическия сговор.

[17] **Демократи** – участници и симпатизанти на Българската демократическа партия, основана в средата на осемдесетте години на XIX век. Партията участва в няколко български правителства след Освобождението в коалиция, както и самостоятелно.

[18] **„На остров Мартиника цял град от 40-50 000 души загинаха за една нощ“** – Учителя споменава изригването на вулкана Мон Пеле през 1902 г., вследствие на което за три минути град Сен Пиер е напълно разрушен, а от жителите му, според кореспонденцията на вестник „Ню Йорк хералд“ от 12 май 1902 г., са останали живи само двама.

[19] **„... при земетресението в Лисабон“** – на първи ноември 1755 г. почти целият Лисабон е разрушен от едно от най-катастрофалните земетресения в историята на човечеството, последвано от три вълни цунами и пожар, който унищожава незасегнатите от вълните и земетресението райони. 90% от сградите са срутени, а близо 1/3 от населението загива.

[20] **„Какво число е 5“** – Според официалната математика, числото 5 е просто, защото се дели само на пет и на единица, а резултатът от корен квадратен от 5 е ирационално число.

[21] **Евклид** (4-3 в. пр. Хр.) – древногръцки математик, един от най-големите учени на древността. Положил основите на геометрията като наука в трактата си *Елементи*. Развива логиката и математическите доказателства, теорията за числата, перспективата и др.

[22] **Агностици** – последователи на учението агностицизъм. Агностицизмът е философско учение, застъпващо идеята, че всяко познание е винаги ограничено и цялостното познаване на света е невъзможно. Често агностиците стигат до пълен скептицизъм по отношение на същността на явленията и отричат съществуването на Бога, отвъдния свят и безсмъртието на душата.

[23] **Софистика** – начин на разсъждение, който си служи с логически правилно подредени мисли, но с невярно, лъжовно съдържание; преднамерено заблуждаване; увъртане.

[24] **Батенберг, Александър** (1857-1893) – княз на България, първият глава на държавата след Освобождението. Участва в Руско-турската освободителна война в руския лейбгвардейски улански полк под командването на генерал Гурко. Избран от Първото велико народно събрание на 17 април 1879 г., абдикирал на 7 септември 1886 г. По време на неговото управление се прокламира и извоюва Съединението – обединението на Княжество България с Източна Румелия.

[25] **„Ще си служите с черни и бели бюлетини...“** – най-вероятно става дума за националния референдум, проведен от земеделското правителство на Ал. Стамболийски на 19 ноември 1922 г. Негова правна основа е *Законът за допитване до народа за виновността на министрите от кабинетите Гешов-Данев и Малинов-Костурков*, приет от Народното събрание на 14 октомври 1922 г. Целта на референдума е да се установи виновността на министрите за водените през периода 1911-1918 г. войни и последвалите ги национални катастрофи. Законът предвиждал гласуването да се осъществи посредством два вида бюлетини: черни за „невинен“ и бели за „виновен“.

[26] **Вагнер, Вилхелм Рихард** (1813-1882) – немски композитор, либретист, диригент, режисьор, есеист, известен предимно със своите опери, или музикални драми. Композициите му се отличават с контрапунктна текстура, богат хроматизъм, хармонии и оркестрация, с усложнено използване на лайтмотиви, музикални теми и елементи на сюжета. С идеята за тотално произведение на изкуството – синтез на поезия, изобразително изкуство, музика и драматургия, приложена в *Пръстена на Нибелунгите*, Вагнер предизвиква изключителен отзвук в европейския културен живот.

[27] **Наполеон Бонапарт** (1769-1825) – френски генерал, император на Франция (1804-1814, за кратко и в 1815 г.). С успешните си военни кампании завладява почти цяла Европа, разрушавайки останките от феодализма и Инквизицията. Инициатор на ред реформи в областта на административното, правното и държавното управление, в икономиката, образованието, инфраструктурата, културата и др. Известен е като гениален пълководец и необикновена личност с всестранни познания и способности.

[28] **Йеремия** (ок.600 г. пр. Хр.) – библейски персонаж, пророк, наставлявал народа в истинско богопочитание и отричане от идолопоклонството. Предсказал падането на Йерусалим, станало по негово време. В периода на Вавилонския плен оплакал поробената си родина в книгата *Плач Йеремиев*.

[29] **Света гора (Атон)** – автономна монашеска общност, днес под гръцки суверенитет. Там се намират двадесет православни манастира. Духовно е подчинена на Цариградската патриаршия в Истанбул. Присъствието на това място е разрешено единствено на местното население и на монасите от манастирите. Според преданието лично Света Богородица е измолила от своя Син благословение полуостровът да бъде превърнат в място за онези, които търсят Бога и своето спасение.

[30] **Кант, Имануел** (1724-1804) – немски философ, последният от класическата верига на Просвещението, включваща Лок, Бъркли и Хюм. Основните му трудове са *Критика на чистия разум* (1781 и 1787 г. – преработено издание) и *Критика на способността за съждение* (1790 г.). Поставя на преден план темата за човешката свобода в мисъл, израз, проява; развива идеята за трансцеденталния идеализъм; поставя начало на диалектическия метод във философията; развива учението за логиката; оказва голямо влияние върху философията на романтизма и идеализма. От теориите му възникват школите на кантианството и неокантианството.

[31] **Лайбниц, Готфрид** (1646-1716) – немски философ, математик и дипломат. Съветник на руския цар Петър Първи по въпросите на образованието. Откривател на математическия анализ. Най-известният му философски труд е *Монадология* (1714 г.), в който представя същността на битието като вечно движещи се монади, разумно ръководени от Монадата на монадите – Бог. Известен с учението си за теодицеята, в което казва, че „живеем в най-добрия от всички възможни светове“.

[32] **Дружбаши** – участници и симпатизанти на БЗНС, българска политическа партия, създадена през 1899 г.

[33] **Блокари** – симпатизанти на Народния блок – коалиция от български партии, управлявала страната в периода 1931-1934 г. В нея влизат Демократическата партия, БЗНС Врабча 1, БЗНС Стара Загора, Националлибералната партия и Радикалната партия.

[34] **Balkanzug** – Балканският влак е експрес от Берлин до Истанбул. Като заместител на Ориент експрес поема неговата функция на качествен транспорт, свързващ Централна Европа с Балканския полуостров.

[35] **Лапласовата теория**... – вероятно се има предвид Кант-Лапласовата хипотеза за образуването на твърди тела по модела на образуването на Слънчевата система – от гореща газово-прахова мъглявина, която е била в състояние на бързо въртене, и при нарастването на центробежните сили, възникнали при бързото въртене в екваториалния пояс на мъглявината, от него постепенно са се отделили пръстени, които по-късно се кондензирали, образувайки сегашните планети.

[36] **Йов** – библейски персонаж от Стария завет, символ на изпитание на вярата. Бог му отнема всички благословения – здраве, деца, имоти, средства, но издържал изпитанието, той получава обратно онова, от което е бил лишен. Участта му е описана в *Книга на Йов*.

[37] **Давид** (1035-965 г. пр. Хр.) – юдейски цар, баща на Соломон и приемник на Саул. На Давид се приписва авторството на библейския текст *Псалми Давидови*. Смятан е за пророк и от юдаизма, и от християнството, и от исляма.

[38] **Самсон** – според легендата трагичната участ на Самсон е била известна още преди да се роди. Герой с необикновена сила и подвизи, той е предопределен да спаси Древен Израел от филистимците, но предаден от любимата си Далила, става техен роб. Съдбата му е описана в книгата *Съдии* и в *Евреи*, 11:32.

[39] **Пилат** – римски прокуратор в областта Юдея по времето на император Тиберий. Остава в историята предимно като управителя, при когото Христос е осъден на разпятие. Според евангелията той отказва да поеме отговорност за осъждането и прехвърляйки цялата отговорност върху еврейския Синедрион, показно се оттегля от случая.

[40] **Гьоте, Йохан Волфганг** (1749-1832) – немски писател, поет, драматург, хуманист, учен, философ, политик. Той е една от най-значимите фигури в европейската културна история, с огромна ерудиция, работил е в почти всички сфери на човешкото познание. Автор на стихотворения, поеми, балади, драми, романи, новели, афоризми, научни изследвания, автобиографични и преводни произведения. Сред най-известните му творби са *Страданията на младия Вертер*, *Фауст*, *Вилхелм Майстер*, *Пандора*, *Херман и Доротея*, както и *Оптика*, *Теория на цветовете* и др. Академичното издание на неговите произведения, направено по поръчка на великата херцогиня Софи фон Заксен в периода 1887-1920 г., се състои от 143 тома.

[41] **Шекспир, Уилям** (1564-1616) – английски поет и драматург, един от най-значимите автори в световната литература. Написал е 38 пиеси, 154 сонета, множество поеми. Характерни за него са способността му да улавя най-тънките нюанси на човешката природа, блестящият език и невероятната ерудиция на творбите му. Английският ренесанс е наричан в негова чест „Шекспиров период“. Някои от най-популярните му произведения са *Крал Лир*, *Ромео и Жулиета*, *Макбет*, *Отело*, *Антоний и Клеопатра*, *Сън в лятна нощ*, *Укротяване на опърничавата*, *Много шум за нищо* и др.

[42] **Бетовен, Лудвиг ван** (1770-1827) – немски композитор класик, признат за един от най-великите композитори в историята на музиката. В творбите му са високо ценени интелектуалната дълбочина, наситеност и израз, мащабните форми, интензивната разработка на темите и тяхното драматично въздействие. Автор е на *Лунна соната*, *Патетика*, *Апасионата*, операта *Фиделио*, девет симфонии, концерти за цигулка и пиано, вокални пиеси и др.

[43] **Брама** – върховният индуистки бог на Сътворението, създател на Космоса, един от великата троица Брама-Вишну-Шива. Изобразяван е в четирилика мъжка форма с четири ръце, всяка от които държи свещения текст *Веди*.

[44] **Лутер, Мартин** (1483-1546) – немски духовник, изучавал философия, доктор по теология, поставил началото на протестантската Реформация. Противник на индулгенциите, авторитета на папата и Католическата църква, на посредничеството на духовенството между хората и Бог. Той оспорва възгледа, че спасението на душите се постига с добри дела, прокламирайки, че то е изначална Божия благодат, получена чрез вярата в Исус Христос. Лутер превежда Библията на говоримия немски език, превръщайки я по този начин в по-достъпна и разбираема за обикновените хора, а неговите постановки в тази дейност се превръщат в теория и принципи на превода на Свещеното писание на други езици.

РЕЧНИК НА РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

аба (тур. aba от ар.) *остар*. Мъжка дреха от дебел вълнен плат, обикновено без ръкави.

амвон (гр. ambon) *църк*. Издигнато място в храм, предназначено за проповед и четене на свещени текстове.

апоплексия (от гр. apoplexia „вцепеняване“) Остро нарушение на мозъчното кръвообращение; мозъчен удар, инсулт.

аралък (тур. aralik) *диал*. Цепнатина, промеждутък, пукнатина.

афект (лат. affectis) **1**. *псих*. Силна и бурно протичаща емоционална възбуда, която не може да се контролира от съзнанието. **2**. *мед*. Бурно и болезнено проявяване на чувства, временно нервно разстройство.

бинлик (тур. binlik) Стъклен съд във форма на шише, с плетена обвивка; дамаджана.

брамин (санскр.) Жрец на Брама, член на висша каста в Индия.

дайре (тур. daire от ар.) Музикален инструмент с двойни дрънкалки и опъната кожа от едната страна на широк обръч.

дам (тур. dam) *диал*. Обор.

дервиш (тур. dervis от перс.) Мохамедански монах.

дискос (гр. diskos) **1**. *църк*. Плоско метално блюдо или поднос за събиране на помощи в църква или за поставяне на нафора. **2**. *прен*. Събиране на помощи в църква.

дърводелница *остар*. Работилница на дърводелец.

епитимия (гр. epitimion) *църк*. Наказание, наложено от духовна власт (пост, лишаване от причастие и под.).

епитрахил (гр. epi „на“ и trachelos „врат) *църк*. Вид богослужебна одежда, имаща форма на тясна престилка, надяваща се на шията; стига до глезените.

епитроп (гр. epitropos „който се грижи) **1**. Църковен настоятел. **2**. *остар*. Училищен настоятел. **3**. *прен*. Добряк, добродушен човек.

ефенди (гр. authentes през тур.) *ист*. Обръщение към богат или образован човек в Турция като израз на почит; господин.

живеница *остар*. *диал*. Туберкулоза на шийни лимфни възли с пробив към кожата; скрофулоза.

журфикс (фр. jour-fixe „определен ден“) *остар*. Фиксиран ден от седмицата или месеца за посрещане на гости.

зоб *остар*. Зърнена храна за тревопасен добитък.

зурли (тур. zurna от пер.) Вид дървен музикален инструмент с мундщук, подобен на кларинет.

иждивявам *остар*. Изразходвам, харча (напразно).

изполица *остар*. Вид аренда, при която обикновено половината добив от земята се взема от собственика ѝ, а другата половина остава за обработвация.

кадеж *остар*. Образуване и разнасяне на пушек, дим.

кадия (тур. kadi от ар.) *остар*. Верски и граждански съдия при мохамеданите.

калесвам (от гр. kaleo) Каня, поканвам на тържество (сватба, празник и др.).

камарила (исп. Camarilla) **1**. *ист*. Партията от приближените на испанския крал Фердинанд VII. **2**. *прен*. Група придворни, влияещи върху управлението, използвайки близките си отношения с държавния глава. **3**. Клика, група нечестни хора, които с интриги влияят върху държавното управление.

капрал (фр. caporal) *воен*. Ефрейтор в някои европейски армии.

кат (от тур.) Етаж, слой, пласт, ред.

кираджия (тур. от ар.) **1**. Превозвач на стоки срещу заплащане. **2**. *остар*. Наемател, квартирант.

клир (гр. kleros) *църк*. Духовенство.

клосен *остар*. Сакат.

контрибуция (лат. contributio) *юр*. Принудителни финасови и натурални вземания от населението на победена страна; репарации.

косерчета *остар*. Птицата кос.

краски (от рус.) Бои, багри, цветове.

крескограф (англ. Crescograph) Устройство за измерване на растежа на растенията, изобретено в началото на двадесети век от индийския учен Джагадиш Чандра Бозе.

крина Дървен цилиндричен съд, използван обикновено като мярка за житни храни (ок. 15 килограма).

кюп (тур. от перс.) Глинен съд, делва.

летаргия (гр. lethargia от lethe „забрава“) **1**. *мед*. Болестно състояние, при което изчезват двигателните способности, изгубва се съзнанието и настъпва дълбок сън, който може да продължи с дни. **2**. *прен*. Неподвижност, пълно бездействие, застой.

начна *остар*. Започна, сложи начало.

обоз (рус.) Съвкупност от превозни средства към войскова част, с които се прекарват хранителни и бойни припаси.

ока (от тур.) Стара мярка за тежина (1283 грама).

отръки *разг*. Мога, умея да правя добре нещо.

пантеист (от гр.) Привърженик на пантеизма. Пантеизъм (*пан-* и гр. theos „бог“) е философско учение, обединяващо и/или отъждествяващо бог и природа. Може да означава и приемане на всички богове.

парса *разг*. Възнаграждение на музиканти, събирано от публиката.

пенкилер (агл. Pain-killer) *разг*. **1**. Лек за всички болести. **2**. Човек, наемащ се да свърши всяка работа.

перпетуум мобиле (лат. perpetuum mobile) **1**. Търсена и неоткрита машина, която самопоражда движението си. **2**. Постоянно, вечно движение. **3**. *муз*. Музикално произведение в много бързо темпо и равни по дължина ноти, което създава впечатление за безкрайно равномерно движение.

пилюлчета (умал. от пилюла) Твърда лекарствена форма във вид на малко топче; таблетки.

помешчик (рус.) *ист*. Дворянин земевладелец; едър земевладелец до 1917 г.

рандеву (фр. rendez-vous) **1**. *остар*. Среща на влюбени. **2**. Място за среща на кораби в открито море.

репарации (лат. reparatio „възстановяване“) Парични или натурални платежи на победена страна към страната победителка за пълно или частично поправяне на щети от война.

реторта (лат. retorta „обърната назад“) **1**. *хим*. Обла стъкленица с дълъг прегънат отвор, служеща за химически опити, дестилация и др. **2**. Наименование на различни уреди и апарати, които са снабдени с отводна тръба и служат за нагряване и дестилация на вещества.

самун (гр. psomion през тур.) Вид голям кръгъл хляб.

сангвиник (от гр.) Един от четирите вида човешки темпераменти според Хипократ, при който доминира кръвта; отличава се с висока реактивност и възбудимост. Останалите три типа са холерик (жлъчка), флегматик (лимфа) и меланхолик (черна жлъчка).

серсемин (от тур.-ар.) *диал. остар*. Глупав, малоумен, твърдоглав човек.

скиния (от гр. skene) Древноеврейски походен храм във форма на шатра, служещ за извършване на богослужения при дълго пътуване.

скрижали *библ*. Каменни плочи, на които Мойсей е написал десетте Божии заповеди.

схизма (гр. schisma) *рел*. Отделяне от Църквата; разкол, разцепление; отлъчване.

схоластика (гр. scholastike) **1**. *фил*. Средновековна идеалистическа философия, която изхожда от позицията, че истината е дадена в Светото писание и почива на църковната догматика. **2**. *ист*. Общо название на средновековните философски учения, подчинени на религията. **3**. *прен*. Отвлечено знание, далеч от живота и действителността, почиващо на непроверени от опита формални разсъждения; безполезно умуване, буквализъм.

съсъд *остар*. Широк глинен съд с различно предназначение, най-често за сипване на благовония.

тисяща (от рус.) *остар*. Хиляда.

уд *остар*. Телесен член, крайник.

уровен (от рус.) *остар*. Равнище, ниво.

филоксера (от гр.) Вид дървесна въшка, която яде листа и корени на дървета; особено поразява лозите.

финик *остар*. Палма, която ражда фурми.

фонограф (от гр.) Първият апарат за записване на звукове.

халал (тур. helal от ар.) *разг*. От сърце, с благословия.

хатър *разг*. **1**. Угода, приятност. **2**. Воля, желание.

хипохондрия (лат. hypochondria) Състояние на неоснователен страх и натрапливи мисли за наличие на сериозна болест.

ходжа (тур. hoca) Мохамедански свещеник.

хром *остар*. Куц.

чеиз (тур. от пер.) Вещи, дарове за дома, които невестата носи за новото си семейство на сватбата.

шашармаджии (от тур.) Група хора, внасящи на определено място смут, объркване, бъркотия.

юлар (тур. yular) Водило на оглавник или самият оглавник за добитък.

яхър (тур. ahir от пер.) *разг*. Обор.

АЗБУЧЕН ПОКАЗАТЕЛ

Абсолютното 11, 23, 30, 36, 40, 46, 87, 90, 109, 179, 181, 200, 203, 215, 216, 227, 228, 230, 236, 270, 273, 288, 290, 296, 299, 305, 326, 327, 339, 342, 406, 414, 439, 442, 464, 465, 500, 505, 519, 523, 527, 554, 561

Адепт 171, 284, 332, 333, 334, 336, 340, 446, 447, 506

Алхимия 139, 173

Ангел, Ангелски йерархии 44, 105, 155, 177*†, 180*, 223, 227, 228, 230, 231, 238, 243, 245, 246, 247, 249, 303*, 306, 343, 388, 414, 416, 423, 427, 433, 457, 467, 551*, 556, 557
- **ангел*(дума)*** 343
- **Ангел Господен** 145, 146, 150, 152, 154, 157, 160, 163
- **Ангелска любов** 227, 228, 230, 231, 238, 243, 245, 246, 247, 423*, 467*
- **Ангелски свят** 447
- **Архангели** 177*, 224*, 423, 506
- **Архангел Михаил** 224, 225
- *и* **Христос, Господ** 44*, 145*, 146, 150, 152, 154, 157, 160, 163, 303*, 306, 343, 416, 457, 556

Астрален свят, астрално тяло 8, 12, 47, 208*, 292*, 456*, 547*

Астрология, астрономия 72, 178*, 265, 284, 313, 482, 492, 529*
- **Велико братство във Вселената** 436
- **Велико космично съзнание** 292
- **Вселена, Космос** 27, 69, 119, 159, 161, 170, 178, 218, 239, 243, 292, 309, 319, 320, 328, 373, 375, 392, 436, 455, 502, 503
- **движение на Космоса** 159, 218
- **звезди, слънца** 161, 244, 245, 265, 313, 319, 320, 414, 486, 492, 502, 526
- **зодия** 497
- **Космическа сила** 159
- **Космически човек** 119, 392
- **Луна, Месечина** 81, 131, 141, 159, 244, 314, 414, 521, 526
- **Марс** 314
- **планети** 159, 265, 314, 503, 529
- **месец март** 31
- **Слънце** 9, 10, 24, 45, 53, 74, 80, 97, 113, 122, 133, 135, 155, 157, 158, 159, 161, 165, 177, 178, 180, 188, 189, 207, 210, 217, 218, 220, 227, 232, 244, 245, 259, 286, 290, 314, 319, 320, 350, 359, 365, 374, 375, 376, 380, 391, 410, 414, 415, 440, 441, 450, 453, 454, 470, 482, 492, 493, 502, 515, 516, 526, 529, 537
- **Слънчева, планетна система** 161*, 218, 502, 526, 529
- **създаване на Космоса** 27, 35, 69, 73, 170, 172, 193*, 239, 320, 381, 455, 503, 526
- **Юпитер** 313, 314

Аура 17, 136, 448, 555

Безкористие 30, 39, 43, 86, 117, 129, 229, 243, 244, 255, 270, 273, 281, 283, 359, 364, 444, 523, 550, 560

Безсмъртие 69, 78, 367, 383, 546

Битие 19, 26, 51, 61, 77, 167, 184, 392, 463, 524, 555

Благост 165, 168, 191, 250, 251, 255, 259, 262, 263, 266, 306, 316, 337, 383, 435, 520

Благодарност 91*, 97*, 142, 178, 194, 214, 215, 217, 223, 243, 261, 263, 269, 285, 299, 302, 315, 330, 333*, 361, 363*, 366*, 373, 382, 388, 397, 417*, 428, 431, 449, 479, 480, 484, 487, 488, 490, 495, 517, 545, 558*

Благородство 20, 22, 26, 29, 35, 37, 38, 39, 62, 66, 68, 69, 80, 109, 110, 112, 117, 119, 122, 135, 152, 153, 170, 172, 208, 216, 218, 220*, 221, 243, 267, 298, 311, 315, 316, 318, 319, 320, 321, 330, 350, 354, 355, 364*, 367, 369, 370, 371, 372, 375, 376, 384, 393, 397, 398, 404, 413, 414, 417, 422, 424, 427, 433, 435, 452, 453, 457, 485, 511, 512, 518, 519, 521, 522, 538, 544, 545, 546, 551, 553, 557, 559, 561

Бог, Божественото 7, 9, 25*, 28, 29, 30, 31, 35, 37*, 38, 45, 46*, 51, 64, 67, 79, 98*, 105, 111, 135, 136, 143, 144, 151, 166*, 169, 171, 173, 177, 186, 187, 190, 191, 194, 197, 202, 204*, 209, 212*, 214, 224, 239*, 241, 244, 264, 265, 267, 271, 272, 276, 289, 296, 298, 304, 314, 318, 324, 331, 335, 337, 352, 358, 359, 369, 382, 385*, 387, 438, 441, 447, 451, 460, 464, 468, 472, 474, 476, 486, 487, 489, 492, 502, 503, 504*, 506, 507, 508, 511, 517, 521, 526, 528, 537*, 552, 553, 555, 557, 558
- **Бог е Любов** 41, 114, 236, 260, 294, 345, 351, 353, 373, 376, 381, 414, 434, 531
- **Бог е Мъдрост** 41, 372*, 376, 510*, 525*
- **Божествен Дух** 12*, 13, 96*, 97, 100, 102, 104, 106, 117, 118, 178, 217*, 236*, 238, 248, 261, 322, 357, 406, 439*, 461*, 483, 515, 525*, 550*
- **Божествен живот** 77, 139, 383, 389, 462, 491
- **Божествен принцип** 427, 444, 455*, 500
- **Божествен свят** 73, 99, 107*, 179, 180, 220, 238, 256, 262, 315, 317, 394, 405, 418, 443, 547

† *Страници и понятия, отбелязани с [*], не съдържат посочения термин, а негов синоним.*

- **Божествена Добродетел** 41, 199, 350*, 362, 371*, 372, 384, 444*
- **Божествена Истина** 90, 91*, 95, 118, 199, 351, 357, 362, 384, 391, 418, 419, 432, 434, 436, 437, 452, 510
- **Божествена Любов** 20, 32, 33, 41, 42, 43, 49, 61*, 62, 78*, 80, 84, 86, 87, 90, 91, 92, 93, 118, 119, 123, 127, 159, 170, 181, 184, 199, 227, 228, 230, 235, 238, 243, 245, 246, 247, 266, 268, 269, 270, 280, 281, 282, 283, 284, 286, 323, 336, 342, 351, 357, 362, 384, 391, 394, 410, 418, 420, 434, 436, 452, 455, 456, 458, 483, 510, 520, 549
- **Божествена Мъдрост** 72, 90, 92, 118, 184, 195*, 199, 281, 287, 350*, 351, 357, 362, 371*, 383*, 384, 391, 401, 406, 409, 410, 418, 420, 434*, 436, 437, 449*, 524*, 525*, 542*, 452, 455, 456, 458, 481*, 510
- **Божествен глас** 124, 306*
- **Божествено съзнание** 8, 364, 402, 412, 485, 501, 531
- **Божествено учение** 103, 126*, 150, 263, 293, 323, 339, 411*, 450, 494, 495, 547
- **Божия Правда** 41, 48, 58, 62, 163*, 323*, 350, 351, 362, 371, 372, 384, 522
- **Братство на Божията Любов** 436
- **Воля Божия** 24, 42, 77, 84, 101, 102, 103, 104, 181, 248, 297, 303, 316, 333, 361, 365, 395, 407, 415*, 452, 477, 498, 501, 513, 514, 519
- **Един Бог** 12*, 26, 168, 172, 288, 317, 330*, 340*, 350*, 353, 357, 389, 483*, 497*, 498, 514, 530, 542, 545*, 550*, 554*
- **Любов към Бога** 22, 23, 24, 83, 90, 249, 306, 356, 395*, 404, 538
- **Отец** 12, 17, 18, 40*, 78, 92, 108, 113, 115, 116, 117, 118, 122, 128, 129, 130, 182, 294, 386, 395, 407, 416, 422, 461, 524, 549
- **понятие, дума *бог*** 188, 398, 403*, 478*, 509*, 515, 538, 544
- **Светият Дух** 12*, 95, 96, 106, 307, 310, 312, 313, 315, 316, 320, 322, 461, 512
- **Син Божи** 40, 66, 70, 72, 233, 351, 357, 368*, 439, 490*, 514, 544
- **Тялото на Бога** 529
- **Царство Божие** 54, 62, 92, 93, 334, 336, 342, 366, 372, 388, 392, 396, 412, 446, 455, 482, 522, 524, 560
- *и* **Ангел** 44*, 145*, 146, 150, 152, 154, 157, 160, 163, 303*, 306, 343, 416, 457, 556
- *и* **Божие име** 36, 41, 86*, 102, 156, 193, 217, 219, 222, 256, 283, 351, 354, 356, 357, 362, 379, 380, 392, 417, 418, 419, 421, 422, 423, 425, 426, 427, 429, 432, 433, 434, 477, 518, 522, 524, 547, 549, 550, 559
- *и* **Воля** 21, 24, 42, 77, 84, 101, 102, 103, 104, 181, 184, 196, 248, 297, 303, 316, 332*, 333, 361, 365, 395, 407, 415, 452, 477, 498, 501, 513, 514, 519, 546*, 550, 551
- *и* **душа** 11, 13, 14, 22, 40, 41, 43, 61, 62, 70, 71, 86, 87, 90, 92, 93, 94, 100, 103, 104, 108, 113, 115, 118, 125, 129, 134, 152, 161, 168, 174, 199, 238, 240, 243, 248, 260, 277, 280, 287, 300, 302, 305, 306, 326, 328, 332, 340, 342, 343, 344, 348*, 355, 357, 364, 367, 372, 373, 375, 376, 379, 383, 388, 392, 397, 398, 404, 406, 408, 409, 410, 412, 416, 419, 425, 430, 433, 436, 437, 444, 453, 455, 456, 459, 473, 479, 496, 515, 518, 523, 524, 531, 538, 539, 540, 548, 559, 563
- *и* **Истина** 10, 11, 15, 20, 26, 39, 41, 59, 61, 65, 66, 68, 70, 78, 81, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 95, 97, 108*, 109*, 112, 113*, 114, 115*, 116*, 117, 118, 120, 121, 122, 124*, 126, 129, 137, 149, 150, 156, 157, 172, 174, 183, 195, 196, 199, 207, 215, 231, 232, 233, 238, 242, 243, 247*, 248, 249, 256, 258, 266, 268, 273, 274, 275, 279, 282, 283, 285, 286, 287, 288, 294, 295, 301, 306, 307, 317, 319, 320, 321, 323, 330, 332, 336, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 345, 350, 351, 353, 357, 362, 363, 366, 368, 370, 371, 372, 373, 376, 379, 380, 384, 389, 391, 392, 394, 395, 399, 400, 401, 406, 407, 409, 410, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 422, 424, 425, 427, 429, 430, 431, 432, 434, 435, 436, 437, 439, 440, 442, 444, 449, 452, 453, 454, 457, 458, 465, 467, 470, 471, 478, 479, 481, 482, 484, 490, 494, 497, 499, 500, 501, 509, 510, 515, 522, 524, 525, 534, 542, 544, 545, 546, 550, 554, 559, 563
- *и* **съзнание** 8, 11*, 14, 20, 24, 32, 72, 93, 115, 130, 137, 176, 179, 183, 195, 216, 217, 218, 223, 255, 266, 300, 322, 329, 330, 364, 367, 368, 372, 380*, 384, 402, 403, 404, 405, 406, 410, 412, 442, 459, 466, 475, 481, 483, 485, 493, 501, 515, 516, 522, 531, 534, 538, 542, 548, 554, 562

Богатство 10, 11, 33, 37, 42, 57, 66, 81, 98, 99, 100, 101, 105, 106, 111, 115, 125, 128, 139, 154, 155, 168, 169, 171, 172, 174, 176, 180, 186, 188, 191, 197, 206, 212, 213, 214, 217, 236, 245, 262, 266, 274, 293, 294, 297, 298, 300, 302, 306, 314, 318, 319, 333, 335, 337, 342, 354, 361, 364, 371, 374, 375, 384, 385, 387, 405, 408, 413, 422, 438, 442, 451, 453, 457, 468, 475, 476, 484, 488, 491, 493, 495, 500, 506, 507, 533, 535, 538, 540, 552, 554

Бодрост 126, 197, 269, 271, 518

Братство, Сестринство 9, 10, 11, 18, 19, 23, 33, 36, 40, 42, 66, 82, 87, 91, 92, 94, 101, 102, 120, 125, 126, 127, 129, 132, 135, 136, 153, 161, 163, 169, 171, 173, 175, 176, 178, 179, 180, 181, 184, 190, 200, 214, 215, 216, 217, 219, 221, 229, 243, 244, 246, 249, 252, 253, 256, 261, 263, 265, 274, 275, 293, 299, 302, 304, 305, 308, 317, 318, 321, 330, 331, 334, 336, 337, 340, 342, 343, 344, 345, 351, 353, 354, 355, 356, 357, 361, 362, 363, 365, 366, 367, 372, 388, 389, 390, 391, 394, 395, 399, 406, 408, 409, 410, 412, 413, 415, 421, 434, 435, 436, 438, 458, 469, 475, 476, 480, 482, 483, 499, 501, 511, 516, 538, 540, 545, 549, 559, 560, 561, 563

Будност 13, 14, 22, 57, 67, 68, 69, 71, 75, 79, 110*, 115, 123, 130, 171, 175, 176, 193, 195, 218, 234, 236, 248, 269, 286, 368, 370, 371, 384, 392, 393, 412, 414, 438*, 469, 472, 473, 475, 479, 492*, 497, 500, 511, 522, 533* 534, 538, 546, 560

Будхи 220*

Букви 81, 131, 135, 173, 174, 203, 288, 296, 297, 310, 551

България, българин 9, 16, 20, 22, 27, 30, 31, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 57, 70, 72, 73, 75, 77, 79, 81, 89, 92, 103, 110, 117, 125, 127, 132, 135, 140, 141, 143, 149, 153, 156, 170, 175, 177, 192, 199, 200, 205, 222, 224, 227, 232, 236, 241, 242, 248, 250, 251, 252, 263, 264, 266, 267, 288, 289, 290, 308, 309, 311, 340, 341, 342, 343, 344, 351, 353, 354, 356, 357, 358, 363, 366, 370, 371, 372, 376, 379, 407, 412, 417, 420, 422, 423, 430, 431, 432, 433, 436, 441, 442, 445, 447, 448, 449, 476, 487, 490, 491, 493, 513, 514, 522, 523, 527, 528, 532, 543, 550, 557, 562

Бяло братство 87, 102, 135, 136, 171, 181, 216, 334, 497

Вдъхновение 407, 428, 469

Веселие 27, 96, 105, 118, 126, 166, 197, 253, 271, 296, 298, 303, 344, 345, 364, 369*, 440, 458*, 520, 523, 533*

Виделина 267, 268, 269, 270, 306, 500

Воля 9, 10, 11, 13, 28, 81, 109, 120, 128, 129, 133, 137, 142, 143, 200, 217, 219, 234, 237, 258, 281, 282, 310, 311, 312, 316, 332, 333, 350, 373, 377, 390, 434, 441, 443, 510, 518, 531, 544, 548, 555, 559, 562
- **диамантена воля** 110, 117, 122, 166, 279, 283, 393, 415, 523, 525, 553
- *и* **Бог, Божествено** 21, 24, 42, 77, 84, 101, 102, 103, 104, 181, 184, 196, 248, 297, 303, 316, 332*, 333, 361, 365, 395, 407, 415, 452, 477, 498, 501, 513, 514, 519, 546*, 550, 551

Въздържание 124, 304*, 488, 491, 498, 509*, 510, 532

Възраждане 86

Възкресение 67, 80, 118, 266, 283, 335, 337, 347, 367, 386, 395, 423, 539, 552, 561

Вяра 13, 19, 23, 26, 28*, 32, 50*, 68, 69, 70*, 79, 80, 81, 83, 85, 86, 90, 91, 100, 109, 113, 114, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 129*, 130, 151, 160, 167, 169, 181, 182, 186, 192, 194, 215, 219, 233, 237, 238, 255, 263, 276, 280, 291, 293, 295, 297, 298, 309, 310, 316, 317, 320, 321, 324, 325, 328, 339, 340, 345, 350, 353, 358, 366, 369, 371, 377, 380, 384, 385, 386, 387, 389, 390, 395, 399, 403, 407, 412, 414, 417, 418, 421, 425, 433, 438, 449, 454, 457, 460, 461, 467, 473, 476, 477, 478, 479, 487*, 490*, 495, 498, 500, 508, 514, 520, 521, 523, 524, 531, 532, 541*, 545, 546, 547, 549*, 552*, 554, 558, 559, 563

Вярност 23*, 54*, 72*, 80, 81, 85*, 107, 109, 120*, 126, 140, 156, 172, 181, 183, 192, 203, 204, 207, 222, 232, 238, 256, 268, 272, 279, 280, 287, 293, 294, 296, 308, 312, 314, 317, 318, 321, 326, 327, 330, 331, 338, 347, 351, 357, 363, 365, 368, 375, 376, 412, 413, 425, 427, 470, 477, 481, 490, 498, 510, 524, 541, 545, 546, 549, 563

Геройство 22, 30, 69, 76, 290, 302, 303, 370, 411, 474, 518, 555

Дарба 45, 214, 257, 275, 339, 344, 405, 447, 511, 536

Доблест 231, 246, 264, 340, 358

Добро 13, 14, 15, 18, 20, 21, 23, 24, 29, 32, 33, 34, 35, 38, 47, 48, 49, 62, 65, 69, 70, 74, 78, 81, 87, 88, 98, 99, 101, 106, 109, 112, 113, 115, 119, 125, 126, 129, 131, 135, 136, 138, 139, 141, 142, 143, 148, 153, 154, 164, 165, 170, 178, 179, 181, 185, 191, 193, 197, 198, 200, 201, 204, 205, 206, 207, 214, 216, 218, 219, 220, 222, 223, 224, 228, 229, 231, 234, 235, 238, 242, 243, 244, 246, 252, 256, 264, 270, 274, 276, 282, 283, 287, 291, 293, 300, 301, 303, 304, 305, 306, 309, 311, 315, 316, 317, 318, 323, 324, 326, 329, 330, 331, 332, 333, 336, 339, 341, 342, 343, 344, 345, 353, 355, 356, 358, 361, 364, 371, 372, 375, 376, 382, 383, 385, 389, 390, 394, 399, 401, 402, 403, 404, 411, 413, 420, 435, 436, 437, 443, 444, 445, 447, 448, 449, 450, 452, 453, 454, 458, 462, 464, 465, 466, 468, 469, 470, 474, 476, 477, 480, 481, 483, 484, 485, 486, 489, 490, 492, 493, 495, 500, 505, 512, 513, 515, 516, 517, 519, 521, 522, 523, 533, 537, 538, 540, 548, 553, 555, 557, 559, 560, 562

Добродетел 11, 24, 39, 41, 114, 115, 132, 136, 150, 160, 187, 199, 200, 223, 284, 304, 325, 342, 345, 350, 352, 360, 362, 363, 371, 372, 381, 384, 410, 424, 431, 444, 460, 555

Доверие 182, 299, 318, 349, 417, 445, 516, 521, 523, 552

Достойнство 179, 211, 213, 338

Дух, духовност 15, 18*, 19*, 49, 89*, 102, 103, 104, 105*, 133, 160*, 176, 199*, 295, 296, 304, 330, 334*, 344, 345, 347, 398, 407, 411, 413, 459*, 462*, 475*, 529, 532*
- **Божествен Дух** 12*, 13, 96*, 97, 100, 102, 104, 106, 117, 118, 178, 217*, 236*, 238, 248, 261, 322, 357, 406, 439*, 461*, 483, 515, 525*, 550*
- **Дреха на Духа** 95
- **дух *(дума)*** 117, 238
- **духа на Новото учение** 465, 477, 517
- **Духовен свят, поле** 12, 37, 47, 50, 205, 206, 217, 225, 234, 235, 238, 388, 389, 437, 500, 506, 547, 548
- **Духовно тяло** 47, 456
- **Дух на Истината** 39*, 65, 98*, 431*, 439, 525
- **Дух на Любовта** 525

- **Дух на Мъдростта, Дух на Светлината** 96, 97*, 102, 106*, 525
- **Свети Дух** 12*, 95, 96, 106, 307, 310, 312, 313, 315, 316, 320, 322, 461, 512
- **човешки дух** 10, 102*, 236*, 320, 377, 387, 428, 460, 471, 482, 491, 492, 502, 534*, 541
- *и* **движение** 12, 159, 217, 236, 294, 502
- *и* **душа** 13, 14, 47, 48, 55, 91, 100, 118, 138, 234, 236, 238, 248, 252, 312, 348*, 357, 388, 404, 405, 406, 424, 456, 492, 496, 539, 544, 548, 551, 563
- *и* **живот** 12, 14, 37, 45, 47, 51, 54, 56, 91, 97, 100, 101, 103, 108, 110, 117, 118, 128, 134, 138, 173, 178, 205, 217, 225, 235, 236, 238, 261, 312, 316, 320, 332, 357, 369, 387, 389, 394, 395, 404, 405, 406, 445, 456, 460, 464, 471, 477, 482, 483, 485, 488, 489, 491, 492, 496, 506, 522, 525, 526, 527, 534, 539, 540, 548, 550, 558, 563
- *и* **Любов** 24, 32, 45, 52, 53, 55, 79, 96, 106, 107, 118, 128, 178, 204, 205, 217, 236, 248, 294, 307, 316, 323, 328, 356, 357, 366, 404, 427, 471, 483, 496, 525, 548*, 550*
- *и* **първо качество** 32, 236*
- *и* **Светлина** 12, 95, 96, 97, 102, 268, 312, 356, 404, 406, 424, 431, 492, 498, 502, 525, 526, 555
- *и* **съзнание** 8, 236, 312, 322, 368, 404*, 406, 412, 445*, 483*, 522*, 534, 548
- *и* **Христос** 14, 23, 32, 56, 65, 96, 97, 99, 101, 102, 103, 104, 106, 118, 217*, 310, 316, 320, 406, 407, 431, 439, 455, 516, 525

Душа 15, 26, 27, 29, 42, 44, 45, 59, 60, 66, 67, 75, 79, 80, 90, 96, 120, 126, 141, 146, 147, 149, 170, 172, 202, 212, 217, 219, 235, 241, 242, 253, 254, 274, 276, 278, 293, 294, 314, 324, 327, 350, 371, 407, 423, 432, 441, 448, 468, 474, 503, 510, 536, 556
- **144 хиляди души** 518
- **душа *(дума)*** 238, 440
- **колективна душа** 548
- **предели на душата** 415
- **Учение за душата** 496
- *и* **Бог, Божествено, Господ** 11, 13, 14, 22, 40, 41, 43, 61, 62, 70, 71, 86, 87, 90, 92, 93, 94, 100, 103, 104, 108, 113, 115, 118, 125, 129, 134, 152, 161, 168, 174, 199, 238, 240, 243, 248, 260, 277, 280, 287, 300, 302, 305, 306, 326, 328, 332, 340, 342, 343, 344, 348*, 355, 357, 364, 367, 372, 373, 375, 376, 379, 383, 388, 392, 397, 398, 404, 406, 408, 409, 410, 412, 416, 419, 425, 430, 433, 436, 437, 444, 453, 455, 456, 459, 473, 479, 496, 515, 518, 523, 524, 531, 538, 539, 540, 548, 559, 563
- *и* **Добродетел** 115, 150, 199, 304, 363, 424
- *и* **Дух** 13, 14, 47, 48, 55, 91, 100, 118, 138, 234, 236, 238, 248, 252, 312, 348*, 357, 388, 404, 405, 406, 424, 456, 492, 496, 539, 544, 548, 551, 563
- *и* **Истина** 11, 13, 28, 40, 41, 46, 49, 70, 86, 90, 92, 94, 112, 113, 118, 125, 129, 138, 150, 199, 220, 236*, 243, 287, 304, 328, 332, 340, 342, 343, 357, 373, 405, 406, 409, 410, 413, 419, 424, 425, 433, 437, 471, 476, 521, 554, 559
- *и* **Любов** 13, 22, 33, 37, 40, 41, 43, 55, 61, 62, 73, 77, 86, 87, 90, 92, 93, 94, 103, 118, 129, 161, 162, 163, 168, 175, 179, 199, 214, 215, 220, 236, 243, 260, 287, 298, 305, 306, 332, 340, 342, 355, 357, 361, 363, 372, 373, 388, 392, 404, 415, 416, 430, 433, 453, 455, 456, 469, 471, 476, 511, 515, 521, 523, 524, 539, 559
- *и* **Мъдрост** 41, 90, 92, 108, 118, 199, 287, 357, 406, 409, 410, 424, 433, 455, 471, 476, 521, 523, 559
- *и* **свобода** 11, 71, 215, 236, 240, 298, 357, 367, 392, 406, 408, 409, 410, 412, 413, 416, 420, 424, 433, 437, 444, 453, 456, 496, 523, 538
- *и* **Христос** 14, 22, 28, 32, 40, 43, 62, 71, 73, 86, 87, 90, 93, 94, 100, 104, 108, 112, 118, 125, 129, 152, 168, 174, 234, 277, 295, 300, 306, 342, 343, 344, 357, 364, 372, 375, 392, 397, 398, 416, 430, 433, 436, 444, 453, 456, 515, 518, 520, 523, 524, 531*, 551, 558*, 559, 563
- *и* **чистота** 40, 70, 109, 150, 214, 243, 299, 348*, 357, 367, 388, 404, 406, 408, 409, 412, 415, 416, 419, 425, 433, 453, 539, 554

Еволюция 38, 151, 170, 226, 291, 330, 369, 518, 528, 556

Електричество 136, 245, 448, 478

Енергия 32, 56, 81, 112, 128, 138, 148, 155, 157, 170, 194, 200, 218, 220, 226, 227, 260, 261, 297, 298, 332, 343, 404, 414, 450, 451, 454, 459, 461, 462, 468, 474, 475, 483, 488, 489, 492, 507, 515, 519, 521, 551, 552, 554, 555, 556, 560, 562

Етерен двойник 141, 235*, 358

Знание 15, 19, 44, 45, 52, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 69, 71, 72, 83, 118, 123, 126, 137, 145, 153, 154, 155, 174, 177, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 214, 224, 225, 233, 242, 244, 253, 256, 257, 259, 269, 272, 277, 285, 292, 293, 298, 313, 329, 334, 335, 336, 338, 343, 349, 356, 365, 393, 398, 400, 401, 409, 410, 419, 433, 477, 479, 482, 495, 511, 526, 528, 530, 532, 546, 549, 551, 560

Жертва 21, 32, 40, 66, 69, 70, 77, 89, 93, 109, 132, 152, 153, 214, 263, 282, 284, 318, 331, 332, 336, 354, 388, 396, 427, 428, 433, 438, 439, 457, 462, 467, 489, 509, 539, 548, 552, 553, 554, 557, 558, 559, 562

Идеал 121*, 141, 151, 175, 230, 252*, 255*, 272, 291, 308, 311*, 324, 325, 342, 364, 369, 389, 413, 465, 518, 521, 523, 542

Идея 7, 16, 28, 52, 96, 103, 108, 118, 121, 137, 140, 143, 146, 164, 166, 167, 170, 190, 195, 197, 203, 208, 213, 221, 227, 233, 242*, 251, 255, 264, 266, 267, 268, 272, 275, 278, 280, 285, 288, 308, 309, 310, 312, 333, 342, 343, 345, 363, 368, 373, 376, 384, 389, 402, 412, 423, 468, 479, 482, 483, 484, 494, 497, 498, 511, 518, 544, 547, 548

Измерение 204, 208, 209, 210, 211, 212, 216, 254, 255, 442

Изпитание, изпит 39, 61, 109, 121, 127, 138, 140, 142, 148, 156, 176, 246, 247, 299, 315, 331, 335, 336, 339, 364*, 368, 382, 396, 417, 419, 423, 424, 434, 435, 437, 438, 498, 499, 500, 501

Интелигентност 7, 29, 44, 45, 47, 51, 52, 54, 57, 58, 59, 69, 81, 85, 91, 121, 159, 167, 178, 344, 370, 445, 490, 505, 509, 512, 518, 531, 551, 552, 555

Интуиция 485, 486, 490

Истина 23, 53, 54, 72, 79, 80, 107, 110, 123, 131, 135, 136, 140, 145, 151, 167, 181, 185, 186, 188, 198, 203, 210, 222, 226, 234, 255, 257, 259, 262, 272, 280, 284, 308, 309, 312, 313, 314, 318, 326, 327, 331, 334, 347, 349, 355, 361, 365, 375, 402, 420, 438, 445, 463, 469, 473, 477, 495, 498, 504, 536, 540, 541, 549
- **Абсолютна истина** 288, 296, 406, 414, 439, 554
- **Божествена истина** 90, 91*, 95, 118, 199, 351, 357, 362, 384, 391, 418, 419, 432, 434, 436, 437, 452, 510
- **Велика истина** 25, 26, 30, 38, 39, 65, 87, 89, 90, 94, 113, 118, 157, 174, 233, 248, 263, 265, 266, 275, 282, 310, 320, 321, 351*, 370, 377, 394, 395, 400, 409, 433*, 437, 518, 523*, 524
- **Дух на Истината** 39*,65, 98*, 431*, 439, 525
- **истинско съзнание** 411, 534
- *и* **Бог, Божествено, Господ** 10, 11, 15, 20, 26, 39, 41, 59, 61, 65, 66, 68, 70, 78, 81, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 95, 97, 108*, 109*, 112, 113*, 114, 115*, 116*, 117, 118, 120, 121, 122, 124*, 126, 129, 137, 149, 150, 156, 157, 172, 174, 183, 195, 196, 199, 207, 215, 231, 232, 233, 238, 242, 243, 247*, 248, 249, 256, 258, 266, 268, 273, 274, 275, 279, 282, 283, 285, 286, 287, 288, 294, 295, 301, 306, 307, 317, 319, 320, 321, 323, 330, 332, 336, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 345, 350, 351, 353, 357, 362, 363, 366, 368, 370, 371, 372, 373, 376, 379, 380, 384, 389, 391, 392, 394, 395, 399, 400, 401, 406, 407, 409, 410, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 422, 424, 425, 427, 429, 430, 431, 432, 434, 435, 436, 437, 439, 440, 442, 444, 449, 452, 453, 454, 457, 458, 465, 467, 470, 471, 478, 479, 481, 482, 484, 490, 494, 497, 499, 500, 501, 509, 510, 515, 522, 524, 525, 534, 542, 544, 545, 546, 550, 554, 559, 563
- *и* **душа** 11, 13, 28, 40, 41, 46, 49, 70, 86, 90, 92, 94, 112, 113, 118, 125, 129, 138, 150, 199, 220, 236*, 243, 287, 304, 328, 332, 340, 342, 343, 357, 373, 405, 406, 409, 410, 413, 419, 424, 425, 433, 437, 471, 476, 521, 554, 559
- *и* **Любов** 13, 37, 38, 40, 41, 49, 51, 55, 60*, 65, 66, 68, 71, 73, 78, 85, 86, 89, 90, 91, 92, 94, 114, 115, 118, 121, 122, 128, 137, 156, 157, 160, 163, 174, 192, 195, 199, 200, 204, 215, 242, 243, 247, 248, 249, 253, 261, 266, 268, 282, 283, 285, 286, 287, 288, 293, 301, 302, 306, 307, 323, 332, 336, 339, 340, 341, 342, 344, 345, 350, 351, 353, 357, 358, 359, 362, 363, 366, 369, 371, 372, 373, 376, 384, 391, 392, 403, 406, 407, 408, 409, 410, 414, 415, 416, 418, 432, 433, 434, 435, 436, 443, 444, 449, 452, 458, 460, 470, 471, 472, 476, 478, 484, 494, 510, 515, 521, 523, 524, 525, 542, 544, 554, 555, 559, 560, 561, 563
- *и* **Мъдрост** 37, 41, 44, 65, 66, 71, 90, 92, 114, 118, 137, 174, 195, 199, 266, 283, 287, 323, 345, 350, 351, 357, 358, 362, 363, 371, 372, 376, 384, 391, 401, 403, 406, 408, 409, 410, 414, 415, 416, 418, 424, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 449, 452, 454, 460, 470, 471, 476, 494, 510, 521, 523, 524, 525, 542, 555, 559, 560, 561
- *и* **Свобода** 10, 11, 69, 117, 120, 125, 157, 163, 174, 248, 258, 282, 283, 295, 353, 357, 398, 399, 403, 406, 408, 409, 410, 413, 415, 416, 424, 428, 433, 435, 437, 452, 479, 484, 521, 524, 525, 542, 559, 560, 563
- *и* **Христос** 15, 39, 40, 41, 44*, 59*, 65, 66, 68, 70, 78, 86*, 89, 90, 91, 92, 94, 97, 108*, 109*, 112, 114, 115*, 118, 120*, 121, 122*, 124*, 129, 150, 154, 172*, 174, 196, 215, 223, 233, 242, 248, 249, 250*, 258*, 266, 273, 274, 275, 283, 301*, 306, 310, 320, 330*, 336*, 340, 341, 342, 343, 348*, 351, 353, 357, 369, 370, 372, 381, 389, 391, 394, 399, 400, 401, 407, 411*, 412*, 416, 417, 422, 428, 431, 435, 439, 442, 453, 457, 458*, 470, 471, 478, 499, 510, 515*, 523, 524, 525, 534*, 542, 544, 546, 550, 554, 559, 561, 563

Карма, съдба 19,122, 127*, 146, 150, 151*,163*, 180*, 190*, 202, 206, 207, 212, 224*, 264, 316, 319, 353*, 361, 370, 371, 372, 399, 408, 420, 422, 457, 463, 464, 467, 481*, 504, 505, 508, 532

Клетки 8, 98, 136, 137, 242*, 278, 448, 528

Концентрация 37, 204, 327

Красота 24, 33, 34, 42, 43, 50, 51, 58, 61, 63*, 64, 87, 131*, 132*, 136*, 194*,200, 213, 217*, 218, 219*, 232*, 247, 265, 268, 275, 279, 300*, 304, 306, 311, 328*, 330*, 332*, 336, 371, 378, 415, 431, 433, 442, 443, 444*, 446, 469, 471, 473, 479*, 484*, 489, 495*, 501, 521, 527*, 528, 534, 540*, 544, 557

Кротост 23, 54, 107, 286, 343, 433

Култура 17, 31, 32, 35, 41, 44, 55, 64, 72, 73, 75, 80, 93, 109, 110, 113, 125, 128, 144, 147, 153, 164, 187, 188, 200, 202, 210, 220, 250, 286, 288, 295, 296, 297, 299, 301, 302, 308, 332, 333, 343, 352, 354, 368, 369, 370, 384, 388, 389, 398, 400, 401, 402, 411, 415, 419, 420, 428, 434, 437, 444, 445, 446, 449, 450, 451, 459, 461, 470, 475, 478, 488, 490, 491, 510, 511, 541, 552, 559

Логика 90, 138, 161, 226, 257, 260

Любов 9, 17, 18, 34, 35, 38, 39, 45, 52, 53, 61, 62, 64, 69, 75, 81, 107, 108, 120, 125, 131, 135, 147, 151, 153, 172, 177, 182, 186, 188, 189, 191, 193, 197, 201, 205, 209, 210, 212, 213, 216, 219, 222, 224, 229, 237, 244, 250, 254, 255, 256, 259, 262, 264, 265, 272, 273, 275, 279, 289, 290, 296, 304, 315, 318, 321, 322, 328, 329, 335, 337, 338, 365, 370, 387, 398, 421, 423, 425, 426, 427, 431, 441, 462, 467, 468, 474, 485, 486, 487, 488, 489, 496, 507, 519, 527, 532, 534, 537
- **Абсолютна любов** 90, 288, 342
- **Ангелска любов** 227, 228, 230, 231, 238, 243, 245, 246, 247
- **Бог е Любов** 41, 114, 236, 260, 294, 345, 351, 353, 373, 376, 381, 414, 434, 531
- **Божествена любов** 20, 32, 33, 41, 42, 43, 49, 61*, 62, 78*, 80, 84, 86, 87, 90, 91, 92, 93, 118, 119, 123, 127, 159, 170, 181, 184, 199, 227, 228, 230, 235, 238, 243, 245, 246, 247, 266, 268, 269, 270, 280, 281, 282, 283, 284, 286, 323, 336, 342, 351, 357, 362, 384, 391, 394, 410, 418, 420, 434, 436, 452, 455, 456, 458, 483, 510, 520, 549
- **Братство на Божията Любов** 436
- **вътрешният принцип на живота** 518
- **Глас на Любовта** 124, 306*
- **Господ, Бог на Любовта** 74, 78, 84, 92, 94, 158, 195, 246, 249, 287, 350, 371, 449, 524, 525, 542, 562
- **любов***(дума)* 164, 170, 251, 288, 330, 339, 359, 379, 381, 543,
- **животинска любов** 227, 228, 230, 231, 238, 243, 245, 246, 247
- **Любов към Бога** 22, 23, 24, 83, 90, 249, 306, 356, 395*, 404, 538
- **свят на Любовта** 72*, 73, 121, 221, 292
- **Синът на Любовта** 364
- **Учителя на Любовта** 396
- **човешка любов** 227, 228, 230, 231, 238, 243, 245, 246, 247
- *и* **Божие име** 362, 418, 432, 434
- *и* **душа** 13, 22, 33, 37, 40, 41, 43, 55, 61, 62, 73, 77, 86, 87, 90, 92, 93, 94, 103, 118, 129, 161, 162, 163, 168, 175, 179, 199, 214, 215, 220, 236, 243, 260, 287, 298, 305, 306, 332, 340, 342, 355, 357, 361, 363, 372, 373, 388, 392, 404, 415, 416, 430, 433, 453, 455, 456, 469, 471, 476, 511, 515, 521, 523, 524, 539, 559
- *и* **Истина** 13, 37, 38, 40, 41, 49, 51, 55, 60*, 65, 66, 68, 71, 73, 78, 85, 86, 89, 90, 91, 92, 94, 114, 115, 118, 121, 122, 128, 137, 156, 157, 160, 163, 174, 192, 195, 199, 200, 204, 215, 242, 243, 247, 248, 249, 253, 261, 266, 268, 282, 283, 285, 286, 287, 288, 293, 301, 302, 306, 307, 323, 332, 336, 339, 340, 341, 342, 344, 345, 350, 351, 353, 357, 358, 359, 362, 363, 366, 369, 371, 372, 373, 376, 384, 391, 392, 403, 406, 407, 408, 409, 410, 414, 415, 416, 418, 432, 433, 434, 435, 436, 443, 444, 449, 452, 458, 460, 470, 471, 472, 476, 478, 484, 494, 510, 515, 521, 523, 524, 525, 542, 544, 554, 555, 559, 560, 561, 563
- *и* **Космическа сила** 159
- *и* **Космичен човек** 392
- *и* **Мъдрост** 20, 37, 41, 65, 66, 71, 74, 90, 92, 96, 114, 118, 137, 174, 184, 187, 195, 198, 199, 266, 281, 283, 287, 295, 323, 345, 350, 351, 357, 358, 362, 363, 365, 371, 372, 376, 384, 391, 399, 403, 406, 408, 409, 410, 414, 415, 416, 418, 420, 424, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 449, 452, 455, 456, 458, 460, 470, 471, 476, 494, 495, 509, 510, 513, 521, 523, 524, 525, 542, 555, 559, 560, 561
- *и* **жена** 184, 190*, 199*
- *и* **принцип** 56*, 90, 94, 165, 168, 179, 184, 198, 270, 286, 356*, 376, 403, 433, 434, 444, 455, 510, 518, 549, 553
- *и* **Христос** 14*, 21*, 22*, 23, 32, 33*, 36, 37, 49, 59, 60, 62, 66, 68, 72, 74, 78, 79*, 80, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 94, 96*, 106, 114, 115, 118, 121, 122, 123, 132, 158, 160, 165, 166, 168, 169, 173, 174, 178, 180, 204, 217, 223, 233, 242*, 246*, 249, 251, 266, 283, 294, 295, 299, 301, 303, 306, 316, 331*, 336, 341, 342, 343, 354*, 356*, 357, 362, 365, 366, 367, 368, 369, 372, 386, 391, 395, 396, 399, 404, 407, 412, 416, 420, 430, 435, 439, 443, 451, 453, 456, 458, 470, 475, 478, 504, 510, 513*, 514, 515, 518, 521, 523, 524, 525, 542, 547, 548*, 550, 554*, 557, 559, 561, 563

Магия 94, 176, 359, 360, 368, 378, 487

Магнетизъм 221, 448

Материя 28, 30, 38, 52, 72, 110, 124, 133, 134, 135, 146, 157, 170, 175, 178, 186, 218, 236, 272, 275, 292, 295, 299, 302, 313, 316, 318, 324, 325, 329, 368, 375, 377, 380, 389, 398, 399, 408, 442, 447, 448, 460, 465, 502, 506, 529, 534, 550, 556, 558

Милост, милосърдие 31, 306, 352*, 363, 420, 525

Мир 10, 016, 026, 029, 077, 079, 093, 106, 116, 117, 127, 172, 192, 211, 212, 240, 244, 288, 301, 304, 313, 393, 422, 427, 436, 437, 463, 473, 475, 484, 489, 500, 517, 521, 523, 524, 550, 561

Мистика 27, 199, 397, 470, 547, 557

Мисъл 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 50, 51, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 63, 66, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 92, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 106, 109, 110, 112, 113, 114, 118, 119, 121, 122, 124, 127, 130, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 147, 149, 150, 151, 152, 154, 155, 156, 157, 158, 161, 162, 164, 166, 167, 170, 172, 175, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 190, 191, 193, 196, 197, 201, 202, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 215, 216, 218, 219, 220, 221, 222, 225, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 237, 238, 240, 241, 243, 244, 246, 247, 248, 249, 250, 252, 253, 255, 256, 259, 260, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 284, 285, 289, 290, 292, 293, 297, 298, 299, 300, 304, 305, 306, 308, 309, 310, 311, 315, 316, 317, 318, 319, 321, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 348, 350, 358, 359, 363, 364, 366, 367, 368, 369, 371, 372, 373, 374, 376, 378, 379, 383, 388, 389, 390, 392, 393, 394, 396, 397, 399, 401, 403, 404, 406, 408, 413, 414, 417, 418, 425, 426, 431, 432, 434, 435, 440, 441, 443, 444, 446, 448, 450, 451, 453, 454, 456, 457, 461, 462, 463, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 473, 474, 480, 481, 484, 486, 491, 492, 493, 494, 495, 498, 499, 500, 502, 503, 504, 505, 507, 508, 509, 510, 512, 514, 515, 516, 518, 519, 520, 522, 523, 527, 528, 530, 531, 533, 534, 535, 537, 538, 539, 543, 544, 545, 546, 547, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 556, 558, 559, 560, 562

Молитва 10*, 11*, 24, 31, 33, 34, 35, 38, 57, 61, 74, 91, 101, 102, 104, 107*, 116, 134, 147, 171, 181*, 216, 262, 273, 274, 305, 328, 334*, 348, 349, 354, 355*, 356, 363, 365, 372, 375*, 381, 382, 388, 389, 390, 406, 435*, 445, 489, 493, 494, 499, 500, 501, 507*, 513, 514, 515, 516, 517, 523, 527, 532, 542, 547, 548, 549, 553, 554

Морал 16, 38, 166, 168, 170, 171, 173, 177, 215, 243, 299, 300, 305, 308, 309, 325, 365, 377, 418, 426, 441, 442, 449, 450, 460, 464, 465, 467, 489, 490, 493, 496, 497, 523, 532, 543, 552

Музика 27, 45, 48, 49, 50, 58, 76, 80, 119, 146, 180, 193, 199, 213, 273, 275, 277, 326, 328, 339, 343, 348, 349, 366, 367, 374, 405, 406, 434, 466, 477, 486, 494, 524, 547, 561

Мъдрост 154, 161, 162, 285, 491, 546
- **Бог е Мъдрост** 41, 372*, 376, 510*, 525*
- **Божествена мъдрост** 72, 90, 92, 118, 184, 195*, 199, 281, 287, 350*, 351, 357, 362, 371*, 383*, 384, 391, 401, 406, 409, 410, 418, 420, 434*, 436, 437, 449*, 452, 455, 456, 458, 481*, 510, 524*, 525*, 542*
- *и* **Божието име** 362, 418, 432, 434
- *и* **душа** 41, 90, 92, 108, 118, 199, 287, 357, 406, 409, 410, 424, 433, 455, 471, 476, 521, 523, 559
- *и* **Истина** 37, 41, 44, 65, 66, 71, 90, 92, 114, 118, 137, 174, 195, 199, 266, 283, 287, 323, 345, 350, 351, 357, 358, 362, 363, 371, 372, 376, 384, 391, 401, 403, 406, 408, 409, 410, 414, 415, 416, 418, 424, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 449, 452, 454, 460, 470, 471, 476, 494, 510, 521, 523, 524, 525, 542, 555, 559, 560, 561
- *и* **Любов** 20, 37, 41, 65, 66, 71, 74, 90, 92, 96, 114, 118, 137, 174, 184, 187, 195, 198, 199, 266, 281, 283, 287, 295, 323, 345, 350, 351, 357, 358, 362, 363, 365, 371, 372, 376, 384, 391, 399, 403, 406, 408, 409, 410, 414, 415, 416, 418, 420, 424, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 449, 452, 455, 456, 458, 460, 470, 471, 476, 494, 495, 509, 510, 513, 521, 523, 524, 525, 542, 555, 559, 560, 561
- *и* **Светлина** 96, 174, 187, 198, 283, 399, 400, 401, 402, 403, 406, 408, 409, 410, 414, 415, 416, 424, 433, 452, 454, 456, 458, 476, 495, 559, 560
- *и* **Христос** 44, 49, 66, 72, 90, 96, 108, 114, 118, 174, 266, 283, 295, 372, 399, 401, 416, 420, 435, 449, 470, 471, 510, 523, 525, 526, 542, 544, 547, 559, 561

Надежда 7, 08, 016, 072*, 120, 140, 345, 483

Небе 24*, 31, 54*, 66*, 92*, 94, 103, 109, 128, 173*, 192, 205, 210, 224, 259*, 265*, 280, 295, 297, 304, 306, 311, 317*, 345, 363, 386, 394, 401, 405, 418, 423, 436, 437, 439, 441, 445, 449, 451, 455, 457, 458, 472, 501, 506, 518, 522, 524

Обич 9, 10, 17, 19, 20, 21, 22, 32, 33, 35, 36, 40, 48, 49, 53, 55, 56, 66, 78, 81, 82, 84, 86, 119, 121, 125, 127, 131, 132, 133, 134, 135, 136*, 141, 157, 160, 162, 167, 177, 197, 200, 201, 214, 216, 219, 227, 230, 237, 244, 246, 247, 248, 259, 261, 262, 263, 275, 279, 282, 290, 298, 299, 300*, 301, 302, 305, 306, 308, 314, 316, 319, 324, 327, 329, 331, 357, 359, 364, 366, 367, 379, 380, 382, 394, 398, 403, 407, 410, 412, 415, 427, 431, 432, 443, 444, 448, 451, 452, 456, 466, 468, 469, 470, 476, 479, 485, 492, 496, 509, 515, 519, 521, 526, 536, 537, 538, 541*, 542, 544, 550, 552, 561

Окултизъм 13, 19, 20, 46, 119, 121, 132, 136, 137, 144, 171, 224, 253, 259, 284, 329, 332, 335, 358, 379, 477, 526

Победа 85, 436, 474, 486, 522

Посвещение 20, 61, 122, 143, 304, 384, 413, 524

Постоянство 22, 114*, 247, 484*, 490, 499

Правда 19*, 41, 44, 46, 48, 49, 50, 54, 57, 58, 60, 62, 63, 117, 135, 142*, 156, 163, 168*, 191, 206*, 284*, 287, 300*, 323, 325*, 337*, 345, 350, 351, 358, 362, 363, 368*, 371, 372, 384, 394*, 405, 406*, 407*, 420, 424, 426, 428, 433, 436, 443, 444, 460, 467, 475, 479, 494*, 506, 516, 522, 523, 534*

Прана 259, 311, 519

Прераждане 67, 286, 347, 393, 454, 455, 456, 494, 543*, 550, 552

Принцип 12, 25, 54, 70, 90, 94, 113, 165, 167, 168, 179, 184, 196, 198, 267, 270, 286, 292, 305, 325, 353, 356, 359, 376, 387, 389, 403, 426, 427, 432, 433, 434, 436, 439, 444, 455, 456, 476, 479, 500, 510, 518, 527, 530, 545, 549, 550, 552, 553

Природа, Разумна природа 7, 8, 20, 31, 35, 52, 55, 57, 58, 64, 65, 79, 80, 82, 107, 110, 111, 112, 122, 123, 136, 140, 141, 146, 148, 149, 155, 156, 164, 165, 171, 175, 178, 186, 188, 199, 202, 204, 206, 210, 218, 219, 221, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 246, 248, 257, 261, 268, 271, 275, 291, 292, 300, 314, 325, 330, 332, 343, 350, 352, 368, 375, 399, 402, 414, 441, 443, 446, 448, 452, 462, 465, 468, 473, 474, 483, 486, 489, 491, 497, 504, 506, 519, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 541, 545, 552, 553

Причинен свят 292, 553

Прошка 9, 24, 28, 100, 103, 104, 105, 140, 150, 197, 212, 266, 302, 321, 355, 357, 371, 375, 410, 475, 508

Радост 13, 15, 24, 49, 53, 78, 79, 93, 105, 118, 124, 126, 169, 171, 178, 180, 181, 186, 192, 199, 206, 207, 216, 217, 228, 234, 241, 242, 243, 276, 296, 298, 303, 304, 306, 309, 319, 320, 329, 331, 338, 341, 344, 345, 362, 364, 371, 372, 389, 397, 400, 414, 435, 436, 437, 440, 441, 448, 452, 458, 459, 469, 471, 473, 474, 483, 490, 516, 520, 523, 525, 537, 538, 550, 557, 560

Разумност 12, 13, 20, 28, 31, 36, 39, 49, 52, 60, 62, 72, 75, 78, 81, 85, 97, 99, 101, 103, 109, 111, 115, 117, 119, 121, 126, 129, 131, 132, 133, 134, 136, 138, 139, 143, 152, 153, 155, 159, 174, 182, 194, 210, 215, 216, 219, 223, 224, 227, 237, 238, 248, 257, 261, 278, 284, 285, 286, 291, 292, 294, 296, 297, 310, 312, 316, 317, 318, 321, 322, 323, 327, 339, 345, 352, 365, 369, 375, 379, 384, 385, 389, 399, 402, 405, 409, 411, 413, 414, 420, 423, 427, 440, 441, 445, 449, 451, 452, 453, 454, 456, 459, 460, 462, 465, 468, 471, 473, 474, 480, 481, 483, 485, 486, 487, 489, 495, 496, 499, 500, 502, 504, 505, 506, 510, 511, 512, 513, 515, 518, 522, 526, 534, 535, 537, 538, 554, 560, 561

Рай 105, 123, 192, 261, 303, 334, 387, 435, 437, 438, 455, 549

Реалност 45, 61, 95, 105, 106, 111, 122, 132, 138, 145, 147, 151, 179, 182, 195, 199, 204, 209, 226, 236, 257, 267, 268, 270, 288, 290, 292, 296, 297, 309, 312, 313, 326, 336, 389, 402, 468, 469, 478, 480, 482, 502, 527, 529, 534, 546

Светлина 10, 12, 37, 39, 40, 41, 53, 61, 74, 80, 87, 88, 95, 96, 97, 102, 104, 109, 112, 113, 115, 117, 122, 136, 137, 140, 173, 174, 176, 177, 179, 183, 187, 189, 190, 191, 196, 198, 200, 201, 216, 223, 227, 245, 254, 260, 261, 264, 267, 268, 269, 270, 275, 276, 279, 280, 283, 286*, 292, 300, 304, 312, 313, 321, 323, 339, 350, 356, 359, 364, 365, 368, 371, 375, 380*, 381, 383, 386, 390, 395, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 419, 423, 424, 425, 430, 431, 433, 436, 439, 448, 450, 451, 452, 453, 454, 456, 457, 458, 467, 468, 470, 472, 473, 476, 477, 478, 479, 482, 483, 486, 492, 493, 494, 495, 500, 502, 503, 509, 511, 516, 519, 525, 526, 531, 542, 550, 552, 553, 555, 559, 560, 562, 563

Свобода 7, 10, 11, 13, 16, 21, 23, 32, 34, 69, 70, 71, 74, 86, 111, 115, 117, 120, 125, 152, 155, 157, 163, 166, 168, 169, 174, 188, 198, 204, 205, 215, 222, 223, 230, 233, 236, 238, 240, 244, 245, 248, 255, 258, 262, 263, 265, 272, 273, 278, 282, 283, 295, 297, 298, 300, 301, 302, 305, 306, 330, 339, 342, 353, 356, 357, 364, 366, 367, 372, 375, 390, 391, 392, 398, 399, 403, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 418, 420, 421, 424, 426, 427, 428, 429, 432, 433, 435, 437, 441, 444, 448, 449, 452, 453, 455, 456, 462, 464, 465, 467, 473, 475, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 487, 490, 492, 495, 496, 498, 499, 501, 506, 507, 508, 509, 511, 513, 516, 519, 521, 523, 524, 525, 528, 534, 538, 542, 553, 556, 559, 560, 563

Святост, светия 10, 40, 54, 61, 79, 84, 91, 92, 95, 96, 102, 106, 111, 115, 116, 124, 161, 175, 178, 191, 207, 246, 293, 307, 310, 312, 313, 315, 316, 320, 322, 334*, 357, 413, 415, 423, 431, 433, 439, 449, 461, 464, 472, 477, 506, 512, 523, 524

Сила, сили 9, 10, 13, 20, 22, 26, 30, 36, 38, 40, 43, 44, 53, 55, 61, 72, 74, 79, 81, 83, 84, 94, 103, 104, 106, 111, 114, 115, 118, 121, 122, 124, 129, 131, 135, 137, 138, 141, 146, 151, 155, 156, 157, 159, 164, 169, 170, 171, 172, 174, 175, 176, 178, 179, 185, 186, 188, 191, 192, 196, 198, 200, 204, 207, 210, 212, 217, 219, 221, 230*, 231, 236, 237, 238, 244, 247, 248, 252, 254, 256, 258, 268, 272, 279, 282, 283, 285, 290, 293, 301, 304, 308, 309, 310, 311, 315, 326, 330, 339, 340, 351, 358, 364, 365, 369, 370, 376, 377, 378, 380, 381, 384, 385, 387, 388, 390, 391, 395, 404, 411, 413, 414, 419, 420, 424, 428, 433, 434, 436, 438, 440, 441, 448, 454, 461, 463, 469, 470, 475, 481, 483, 488, 489, 491, 493, 495, 496, 498, 499, 506, 509, 511, 515, 517, 518, 519, 520, 522, 524, 527, 528, 532, 533, 534, 538, 542, 562

Слава 386, 438, 439, 476, 507, 512, 525, 545

Слово, говор 8, 14*, 15, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 39, 41, 45, 48, 52, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 77, 78, 82, 87, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 102, 103, 106, 107, 111, 112, 113, 114, 116, 117, 125, 126, 128, 129, 131, 132, 134, 136, 137, 138, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 149, 150, 151, 154, 155, 156, 157, 160, 162, 163, 164, 166, 168, 169, 170, 172, 174, 175, 177, 178, 179, 183, 189, 191, 193, 194, 197, 199, 200, 209, 210, 214, 215, 216, 220, 222, 224, 225, 226, 228, 229, 231, 232, 236, 238, 239, 241, 242, 243, 244, 247, 248, 249, 250, 251, 256, 257, 260, 261, 262, 263, 267, 268, 273, 274, 275, 276, 280, 281*, 282, 283, 285, 286, 288, 289, 291, 292, 294, 306, 309, 311, 317, 319, 320, 324, 326, 331, 332, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 348*, 349, 350, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 362, 366, 367, 368, 376, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 402, 403, 407, 408, 409, 410, 413, 414, 415, 417, 418, 419, 420, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 432, 434, 435, 438, 439, 441, 442, 443, 445, 450, 454, 455, 457, 460, 462, 469, 476, 477, 478, 494, 498, 499, 500, 502, 506, 507, 508, 514, 515, 517, 518, 519, 520, 522, 523, 524, 527, 531, 539, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 553, 558

Смелост 8, 22, 65, 69, 88, 91, 92, 101, 102, 103, 106, 113*, 117, 125, 127, 136, 137, 146, 160, 202, 213, 216, 219, 221, 235, 241, 248, 264, 272, 276, 277, 278, 279, 286, 291, 295, 298, 303, 304, 307, 315, 320, 331, 338, 342, 351, 353, 354, 357, 358, 362, 368, 370, 371, 381, 384, 390, 402, 406, 408, 414, 421, 422, 428, 435, 437, 438, 449, 457, 458, 461, 472, 473, 474, 475, 480, 483, 489, 493, 495, 499, 500, 509, 511, 518, 519, 522, 533, 535, 544, 545, 546, 547, 549, 559, 561

Смирение 23, 157, 258, 301, 303, 337, 363, 372, 373, 481, 498, 506

Спасение 29, 45, 58, 59, 60, 65, 72, 75, 77, 79, 80, 85, 86, 88, 91, 92, 93, 96, 103, 107, 117, 140, 154, 156, 169, 170, 178, 217, 232, 233, 243, 244, 264, 271, 276, 278, 282, 284, 293, 294, 299, 315, 318, 329, 330, 356, 369, 375, 383, 385, 386, 387, 391, 397, 413, 421, 423, 434, 436, 440, 460, 465, 480, 489, 503, 517, 520, 533, 549, 560

Спокойствие 116*, 127, 137, 157*, 158, 215, 225, 235, 243, 262, 275, 276*, 277, 285, 303, 326, 327, 330, 349, 397*, 433*, 475, 489, 500, 504, 521, 533, 559

Стремеж 22, 37, 69, 77, 97, 135, 136, 147, 155, 165, 189, 191, 199, 249, 250, 251, 252, 272, 284, 304, 308, 372, 374, 387, 398, 405, 433, 441, 442, 456, 476, 478, 491, 498, 502, 512, 521, 542, 544

Съвест 14, 357, 390, 472, 513, 538

Съвършенство 22, 23, 24, 214, 224*, 456, 518, 541

Съзнание, съзнателност 52, 123, 171, 179, 190, 196, 216, 218, 231, 236, 241, 265, 293, 326, 361, 368, 397, 404, 406, 501, 535
- **Божествено съзнание** 8, 364, 402, 412, 485, 501, 531
- **Велико космично съзнание** 159*, 218*, 292, 392*
- **Велико разумно начало** 312
- **високо съзнание** 202, 511, 534*, 548*
- **истинско съзнание** 411, 534
- **несъзнателност** 12, 159, 210, 402, 467, 489, 522,
- **подсъзнание** 164, 414, 448, 485, 552
- **пробуждане на съзнанието** 67, 115, 123, 130, 171, 175, 176, 195, 218, 236, 368, 370, 384, 392, 412, 414, 472, 473, 475, 497, 500, 534
- **самосъзнание** 448
- **свръхсъзнание** 414, 448
- **съзнателна Любов** 14*, 36*, 72*, 115*, 179*, 216*, 217*, 221, 223*, 255*, 266*, 301, 340*, 364*, 372*, 467*, 475*, 509*, 515*, 562*
- **съзнателна сила** 196, 301, 380, 489*
- **съзнание*(дума)*** 292
- *и* **абсолютно спокойствие** 500
- *и* **Бог, Господ, Божественото** 8, 11*, 14, 20, 24, 32, 72, 93, 115, 130, 137, 176, 179, 183, 195, 216, 217, 218, 223, 255, 266, 300, 322, 329, 330, 364, 367, 368, 372, 380*, 384, 402, 403, 404, 405, 406, 410, 412, 442, 459, 466, 475, 481, 483, 485, 493, 501, 515, 516, 522, 531, 534, 538, 542, 548, 554, 562
- *и* **време и пространство** 208, 209
- *и* **Възкресение** 67, 266*
- *и* **Дух** 8, 236, 312, 322, 368, 404*, 406, 412, 445*, 483*, 522*, 534, 548
- *и* **живот** 8, 11*, 20, 32, 72, 75, 93, 115, 123, 131, 139*, 155, 176*, 179, 182, 190, 195, 196, 200, 202, 209, 210, 216, 223, 236, 267, 367, 370, 380, 393, 401, 402, 403, 405, 406, 414, 440, 442, 445, 448*, 467, 473, 475, 481, 483, 485*, 493, 501, 515, 522, 534, 552
- *и* **знание, опит** 8, 53, 137, 139, 179, 292, 293*, 312, 329, 393*, 440*, 459*, 500, 542, 554*
- *и* **Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел** 372
- *и* **Новата култура** 32*, 72, 75, 200*, 368, 444
- *и* **Светлина** 115, 223, 292, 300, 364, 390, 406, 412*, 500
- *и* **Слънчев лъч** 380

Сърце 7, 8, 9, 13, 17, 18, 22, 26, 28, 29, 33, 37, 39, 40, 42, 43, 48, 53, 55, 65, 66, 73, 80, 81, 84, 87, 88, 90, 92, 93, 94, 97, 103, 104, 106, 109, 110, 114, 117, 120, 121, 122, 123, 124, 126, 128, 129, 134, 142, 143, 150, 151, 157, 158, 160, 162, 170, 179, 183, 184, 189, 191, 194,

196, 197, 199, 200, 207, 213, 214, 219, 226, 230, 231, 234, 235, 237, 240, 241, 243, 248, 252, 258, 264, 266, 271, 272, 281, 284, 285, 286, 289, 292, 304, 305, 306, 310, 311, 312, 318, 320, 326, 330, 341, 350, 356, 357, 360, 362, 367, 369, 387, 390, 391, 395, 404, 405, 408, 409, 410, 412, 414, 416, 419, 424, 430, 431, 432, 433, 436, 441, 443, 451, 454, 458, 467, 468, 471, 472, 476, 483, 492, 496, 509, 515, 520, 523, 524, 529, 536, 539, 540, 542, 543, 544, 545, 547, 548, 549, 550, 551, 553, 555, 559, 560, 562

Точност 56, 120, 122, 128, 129, 132, 134, 146, 164, 170, 172, 203, 205, 209, 228, 236, 246, 251*, 267, 274, 280, 333, 371, 389, 395, 398, 405, 448, 460, 471, 486, 529, 536, 538, 541

Трансформация, превръщане 37, 45, 59, 60, 115, 124, 128, 129, 173, 176, 192, 193, 194, 207, 231, 257, 266, 284, 289, 296, 318, 319, 334, 337, 343, 376, 377, 380, 381, 414, 440, 447, 462, 471, 472, 512, 518, 530, 543, 551, 553, 556, 561

Търпение 10, 15, 16, 26, 133, 162, 171, 176, 194, 221, 236, 243, 244, 245, 256, 262, 267, 268, 282, 291, 302, 303, 345, 347, 369, 370, 398, 404, 421, 449, 456, 472, 481, 496, 501, 509, 543, 551

Ум 7, 8, 10, 11, 12, 16, 18, 22, 26, 27, 28, 29, 30, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 43, 45, 47, 48, 50, 53, 55, 56, 57, 58, 62, 64, 67, 70, 71, 72, 74, 81, 87, 88, 90, 92, 93, 94, 96, 97, 99, 101, 103, 104, 109, 110, 113, 114, 115, 117, 118, 120, 121, 122, 123, 124, 126, 128, 129, 130, 134, 136, 137, 138, 142, 143, 144, 145, 147, 148, 151, 153, 155, 158, 162, 167, 169, 170, 171, 172, 176, 177, 179, 182, 183, 184, 187, 189, 190, 194, 196, 197, 199, 200, 201, 202, 203, 205, 214, 219, 226, 227, 232, 234, 235, 237, 238, 239, 240, 243, 247, 248, 252, 256, 257, 258, 261, 266, 269, 271, 272, 276, 277, 279, 286, 289, 292, 296, 306, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 315, 319, 325, 326, 329, 330, 333, 342, 350, 351, 357, 358, 359, 362, 363, 367, 377, 378, 380, 383, 389, 390, 392, 397, 398, 400, 402, 403, 404, 408, 409, 410, 412, 413, 414, 415, 416, 418, 419, 420, 423, 424, 425, 432, 433, 435, 436, 438, 439, 440, 441, 443, 444, 446, 447, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 458, 460, 463, 465, 466, 467, 468, 470, 471, 472, 474, 475, 476, 478, 483, 484, 489, 490, 492, 495, 496, 498, 500, 503, 505, 507, 509, 512, 513, 514, 515, 516, 518, 522, 523, 524, 526, 527, 528, 529, 536, 539, 542, 543, 544, 546, 547, 548, 550, 551, 553, 555, 559, 560, 562

Умствен, Ментален свят 7, 12, 292, 441, 500

Ученик 15, 18, 19, 20, 22, 29, 48, 49, 61, 76, 88, 120, 126, 132, 137, 144, 179, 181, 182, 189, 193, 195, 204, 216, 229, 233, 234, 239, 240, 251, 253, 256, 269, 270, 296, 301, 307, 317, 332, 333, 334, 336, 338, 346, 347, 348, 356, 358, 359, 368, 374, 383, 384, 392, 399, 409, 425, 436, 437, 439, 453, 494, 495, 497, 510, 518, 532, 539, 543, 546, 547, 550, 555, 556, 561

Учител 11, 12, 13, 17, 19, 22, 24, 29, 41, 42, 48, 54, 59, 60, 61, 63, 76, 88, 98, 102, 120, 125, 126, 131, 134, 136, 138, 140, 145, 165, 168, 174, 196, 197, 216, 233, 235, 239, 250, 251, 253, 255, 256, 259, 262, 263, 264, 265, 266, 269, 270, 275, 286, 301, 305, 315, 317, 322, 332, 333, 335, 336, 337, 338, 339, 345, 346, 347, 358, 359, 365, 384, 386, 387, 392, 396, 409, 444, 452, 453, 466, 470, 477, 501, 510, 513, 521, 524, 532, 540, 542, 550, 555, 556, 561, 562

Физиогномия 18, 35, 37, 38, 39, 41, 46*, 81, 103, 115, 134*, 137, 138, 139, 190*, 197*, 207, 216, 223, 229*, 240, 241*, 247, 262, 267*, 268, 269, 284*, 305*, 313*, 317, 323, 324*, 337*, 343, 369, 371*, 378, 383*, 397*, 403, 409, 448, 454, 457, 468, 471, 472*, 478*, 479*, 497, 510*, 521, 538*, 540*, 541, 546, 555, 556

Френология 48, 52, 56*, 136, 137, 154, 184, 186, 240*, 241*, 268*, 278*, 279*, 313, 325*, 332, 409*, 447, 448, 450, 451, 468, 470, 471, 485, 489*, 491, 551, 552

Хармония 9*, 22, 53, 58, 64, 69, 81, 142, 179, 181, 184, 187, 200, 240, 248, 270, 293*, 343, 358, 393, 421, 449, 524

Хипноза 34, 35, 368

Хиромантия 71*, 81, 118, 133, 135, 194*, 207*, 222, 264*, 313, 325*, 373*, 376, 377, 378, 395, 409, 463, 464*, 468, 473*, 474*, 521, 541

Христос, Господ 23, 63, 111, 143, 188, 190, 225, 255, 276, 285, 296, 317, 335, 337, 338, 372, 500, 502, 538, 541
- **Ангел Господен** 145, 146, 150, 152, 154, 157, 160, 163
- **връзка с Христос** 18, 19, 295, 404, 470*, 515, 532, 551
- **Господ** ***(дума)*** 551
- **Жив Христос, Жив Господ** 22, 23, 68, 74, 79*, 91, 92*, 108*, 129, 130, 196*, 246, 295*, 340, 342, 394*, 405*, 416*, 435, 515, 518, 524, 532*, 540
- **идване на Христос** 17, 18, 22, 28, 32, 41*, 48, 58, 59, 62, 66, 67, 68*, 71, 74, 77, 78*, 79*, 84, 91, 92, 93, 94, 96*, 97*, 99*, 101*, 102*, 103*, 106, 119, 129, 160, 169*, 176, 180, 283*, 288*, 289*, 290, 291, 294, 295, 297, 300, 302, 303, 305*, 306*, 320, 330*, 331, 340, 342, 343, 344, 348, 351, 352*, 365*, 366*, 367, 369, 370, 381, 395*, 400, 405, 407, 412, 413*, 416, 421, 439, 453, 455, 456, 470, 504, 507, 512, 513, 514, 518*, 519, 523*, 530, 550*, 557, 558, 560
- **подобен на Христос** 28, 59, 271, 279*, 292*, 550*
- **познаване на Христос** 9, 10, 59, 66, 78, 93, 94*, 127*, 283, 341, 363, 386, 389, 391, 423, 442*, 458, 478, 518, 524, 548*, 559*, 561*

- **Син Божи** 40, 66, 70, 72, 233, 351, 357, 368*, 439, 490*, 514, 544
- **Син човешки** 290, 303, 331, 366
- **Учител на Любовта** 396
- **Христова градина** 14, 24, 123
- **Христова школа** 126, 216*
- **Христово име** 36, 38*, 193, 222*, 283*, 351*, 356, 417*, 425*, 524, 547, 549, 550
- **Христово учение** 36, 64, 71*, 72, 89, 90, 94, 119, 120, 122, 126, 127, 150*, 169, 174, 180, 204, 212, 251*, 260, 291, 299, 303, 306, 340, 362, 365*, 366, 367*, 368*, 370, 381, 386, 394, 400, 401, 406*, 407, 411, 416*, 423, 425*, 438, 439*, 443, 453, 457, 459, 466, 470, 512, 513, 517, 518, 520, 524*, 530, 540*, 542*, 544, 545, 549, 563*
- *и* **144 хиляди души** 518
- *и* **Авраам** 90, 424, 425, 455
- *и* **Адам и Ева** 123, 124, 455
- *и* **Ангел** 44*, 145*, 146, 150, 152, 154, 157, 160, 163, 303*, 306, 343, 416, 457, 556
- *и* **благородство** 21 20, 21, 38, 66, 68, 170, 216, 243, 318, 330, 367, 369, 397, 433, 453, 512, 546, 551, 553, 561
- *и* **Божия воля** 21, 24, 77, 84, 101, 102, 103*, 104, 181*, 196*, 297, 350*, 373*, 395, 407, 498, 501, 513, 514
- *и* **българи** 30, 36, 39, 40, 41, 72, 73, 89, 103, 232, 248, 251, 267, 289, 340, 341, 351, 363, 366, 370, 372, 407, 412, 423, 449, 490, 523, 550, 557, 562
- *и* **Велик Учител** 19, 59, 542
- *и* **грехове** 11, 104, 493
- *и* **Добродетел** 11, 24, 114, 150, 160, 223
- *и* **Дух** 14, 23, 32, 56, 65, 96, 97, 99, 101, 102, 103, 104, 106, 118, 217*, 310, 316, 320, 406, 407, 431, 439, 455, 516, 525
- *и* **Дух на Истината** 39*, 65, 431*, 439, 525
- *и* **Дух на Мъдростта, Дух на Светлината** 96, 97*, 102, 106*, 525
- *и* **душа** 14, 22, 28, 32, 40, 43, 62, 71, 73, 86, 87, 90, 93, 94, 100, 104, 108, 112, 118, 125, 129, 152, 168, 174, 234, 277, 295, 300, 306, 342, 343, 344, 357, 364, 372, 375, 392, 397, 398, 416, 430, 433, 436, 444, 453, 456, 515, 518, 520, 523, 524, 531*, 551, 558*, 559, 563
- *и* **евреи** 32, 89, 90, 99, 341, 370, 417, 424, 474, 508, 530, 545
- *и* **жертва** 21*, 32, 40, 66, 70, 89, 93, 132, 263, 331, 336, 354, 396, 439, 457, 557, 558
- *и* **закон за прераждане** 347, 455, 456, 550
- *и* **Земя** 18, 19, 22, 32, 35, 37*, 48, 54, 58, 66, 71, 89, 92, 93, 119, 122, 129, 160, 166, 169, 176, 196, 217, 220*, 263, 295, 297, 302, 303, 306, 329*, 331*, 340, 343, 344, 348, 351, 367, 368, 369, 381, 386, 400, 409, 412, 417, 422, 423, 424, 439, 444, 449, 451, 453, 455, 456, 457, 458, 472, 503, 508, 517, 525, 528, 530, 548, 550*, 552, 556*, 558, 561, 563
- *и* **интелигентност** 44, 54, 58, 59, 91, 121, 344, 490, 518, 552
- *и* **Истина** 15, 39, 40, 41, 44*, 59*, 65, 66, 68, 70, 78, 86*, 89, 90, 91, 92, 94, 97, 108*, 109*, 112, 114, 115*, 118, 120*, 121, 122*, 124*, 129, 150, 154, 172*, 174, 196, 215, 223, 233, 242, 248, 249, 250*, 258*, 266, 273, 274, 275, 283, 301*, 306, 310, 320, 330*, 336*, 340, 341, 342, 343, 348*, 351, 353, 357, 369, 370, 372, 381, 389, 391, 394, 399, 400, 401, 407, 411*, 412*, 416, 417, 422, 428, 431, 435, 439, 442, 453, 457, 458*, 470, 471, 478, 499, 510, 515*, 523, 524, 525, 534*, 542, 544, 546, 550, 554, 559, 561, 563
- *и* **кръст** 40, 91, 92, 169*, 283, 303, 348, 357, 362, 369, 386, 518
- *и* **Любов** 14*, 21*, 22*, 23, 32, 33*, 36, 37, 49, 59, 60, 62, 66, 68, 72, 74, 78, 79*, 80, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 94, 96*, 106, 114, 115, 118, 121, 122, 123, 132, 158, 160, 165, 166, 168, 169, 173, 174, 178, 180, 204, 217, 223, 233, 242*, 246*, 249, 251, 266, 283, 294, 295, 299, 301, 303, 306, 316, 331*, 336, 341, 342, 343, 354*, 356*, 357, 362, 365, 366, 367, 368, 369, 372, 386, 391, 395, 396, 399, 404, 407, 412, 416, 420, 430, 435, 439, 443, 451, 453, 456, 458, 470, 475, 478, 504, 510, 513*, 514, 515, 518, 521, 523, 524, 525, 542, 547, 548*, 550, 554*, 557, 559, 561, 563
- *и* **Мойсей** 168, 530, 531, 545
- *и* **молитва** 33, 34, 104, 134, 348, 354, 356, 382, 406, 516, 523, 532, 548, 553
- *и* **Мъдрост** 44, 49, 66, 72, 90, 96, 108, 114, 118, 174, 266, 283, 295, 372, 399, 401, 416, 420, 435, 449, 470, 471, 510, 523, 525, 526, 542, 544, 547, 559, 561
- *и* **Небе** 24, 92, 146, 173, 295, 306, 340, 386, 394, 405, 417, 439, 455, 457, 458, 472, 508, 518
- *и* **Обич** 10, 19, 20, 21, 22, 82, 84, 86, 91, 132, 134, 158, 193, 248, 259, 299, 301, 305, 306, 316, 329, 342, 357, 364, 366, 407, 412, 451, 470, 515, 526, 542, 550, 561
- *и* **Правда, Справедливост** 44*, 46*, 48, 49, 54, 58, 60*, 62, 163, 420, 433, 436, 444, 475, 523*
- *и* **пробуждане на душата** 13*, 14, 67*, 71,
- *и* **пророци** 64, 65, 89, 92, 170, 293, 294*, 474, 508, 519, 532*
- *и* **Слово** 28, 30, 31, 78, 117, 129, 260, 274, 331, 332, 407, 439
- *и* **Слънце** 9, 10, 24, 97, 122, 158, 177, 180, 217, 290, 375*, 391, 470, 515, 526
- *и* **създаване на света** 27, 35, 73, 172, 193, 381, 503
- *и* **сърце** 18, 19, 22, 28, 33, 40, 43, 48, 58*, 66, 73, 84, 87, 88, 90, 93, 94, 104, 106, 114, 120, 123, 124, 126, 129, 150, 151, 158, 170, 189, 194, 234, 258, 266, 271, 286, 289, 292, 306, 318, 320, 362, 369, 391, 395, 404, 405, 410, 412, 416, 430, 436, 451, 515, 523, 524, 536, 542, 548, 549, 550, 551, 553, 559
- *и* **ум, разум** 18, 19, 22, 27, 28, 37, 38, 43, 56, 58, 62, 72, 87, 88, 90, 93, 94, 101, 104, 114, 115, 120, 122, 123, 124, 126, 129, 130, 144, 151, 169, 170, 189, 194, 234, 258, 266, 271, 289, 342, 351, 357, 383, 397, 400, 404, 410, 412, 416, 436, 460*, 470, 503, 515, 523, 524, 526, 536, 542, 543, 546, 550, 551, 559

- *и* **Царство Божие** 62, 92, 93, 336, 342, 366*, 372*, 388, 392*, 396, 412, 446, 455, 524
- *и* **Църква, Светия синод** 15, 28, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 48, 54, 59, 62, 64, 66, 70, 72, 73, 82, 86, 87, 89, 92, 93, 94, 99, 100, 101, 114, 121, 125, 144, 152, 160, 169, 178, 180, 186, 217, 232, 242, 245, 258, 260, 263, 266, 274, 275, 291, 301, 320, 340, 341, 343, 344, 348, 351, 353, 356, 357, 362, 363, 365, 366, 368, 370, 381, 390, 392, 399, 405, 406, 407, 411, 412, 413, 417, 421, 423, 429, 430, 431, 436, 455, 457, 504, 507, 508, 510, 512, 513, 517, 532, 540, 542, 545, 546, 549, 550, 554, 557, 558, 561, 562
- *и* **Чистота** 7, 14, 16, 17, 23, 24, 31, 41, 70, 82, 104, 109, 171*, 174, 189, 194, 215, 283, 294*, 297, 318, 340, 343, 356, 357, 367*, 399, 404, 405, 406, 407, 411, 412, 413, 416, 421*, 451, 453, 471*, 520, 524, 525, 553, 560
- *и* **човечеството** 22, 28, 64, 66, 217, 365, 369, 372, 453, 510, 528, 540, 548

Честност 11, 98, 141, 156, 165, 166, 173, 198, 219, 235, 294, 299, 300, 317, 320, 353, 368, 389, 417, 428, 431, 435, 436, 457, 465, 468, 494, 523, 536

Чистота 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 17, 19, 23, 24, 31, 35, 40, 41, 42, 50, 56, 70, 80, 82, 98, 104, 109, 114, 133, 144, 150, 171, 172, 174, 189, 194, 195, 196, 214, 215, 219, 228, 231, 243, 246, 247, 254, 259, 262, 264, 271, 272, 281, 283, 286, 294, 297, 299, 305, 310, 311, 312, 317, 318, 320, 322, 339, 340, 343, 356, 357, 359, 361, 364, 367, 376, 381, 388, 389, 390, 399, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 419, 421, 423, 425, 427, 429, 430, 432, 433, 451, 452, 453, 456, 457, 462, 464, 465, 468, 473, 481, 495, 512, 516, 520, 522, 523, 524, 525, 537, 553, 554, 560

Школа 18, 61*, 104, 126, 132, 175, 216, 219, 220, 253*, 259, 314, 477

Щастие 73, 81, 82, 84, 106, 121, 125, 128, 138, 158, 187, 209, 219, 222, 243, 249, 263, 265, 272, 285, 320, 334, 335, 336, 342, 361, 367, 374, 375, 387, 389, 450, 464, 468, 475, 485, 495, 508, 509, 534, 535, 562

Ясновидство 27, 72, 154, 260, 329, 446, 448, 458, 555

Учителя Петър Дънов
Беинса Дуно

СИЛА И ЖИВОТ
том VI

Съставителство
ДИМИТЪР КАЛЕВ

Редактор
СТЕЛА РУСКОВА

Азбучен показател и предпечат
ФИЛИП ФИЛИПОВ

Графичен дизайн и корица
.....

Формат 32/84/108
Печатни коли 36,75

Издателство „Захарий Стоянов“
office@zstoyanov.com
www.zstoyanov.com

Издателство „Бяло Братство“
izdatelstvo@BialoBratstvo.org
www.BialoBratstvo.org

Печат
УИ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Цена 30 лв.